INSIGHTSIAS
SIMPLIFYING IAS EXAM PREPARATION

INSTA KAS

ಅನನ್ಯ ಸಾಧನಾ

ಸಮಗ್ರ ಪ್ರಚಲಿತ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳ ಕನ್ನಡ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ

ಶ್ರೀ ವಿನಯ್ ಕುಮಾರ್ ಜಿ ಬಿ
ಸಂಸ್ಥಾಪಕರು ಮತ್ತು ನಿರ್ದೇಶಕರು
ಇನ್‌ಸೈಟ್ಸ್ ಐಎಎಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು

ಆಗಸ್ಟ್ 2026

IAS | KAS | GROUP C | FDA | SDA | PSI | PC

TRENDING

IN FOCUS

ಯಶಸ್ವಿ 9 ವರ್ಷಗಳ GST

ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವಾ ತೆರಿಗೆ (GST) ಜಾರಿಯಾಗಿ 9 ವರ್ಷ ಪೂರೈಸಿದೆ.

ಪರೀಕ್ಷಾ ಅಕ್ರಮ ತಡೆಗೆ ತ್ವರಿತ ನ್ಯಾಯಾಲಯ

ನೀಟ್ ಅಕ್ರಮಗಳ ಶೀಘ್ರ ಇತ್ಯರ್ಥಕ್ಕೆ ತ್ವರಿತ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಸಂಪುಟ ಒಪ್ಪಿಗೆ ನೀಡಿದೆ.

'ಮಿಥ್ಯ' ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರ

'ಮಿಥ್ಯ' 72ನೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕನ್ನಡ ಚಲನಚಿತ್ರವಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ.

ಲಾರ್ಡ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ರೋಹಿತ್ ಶರ್ಮಾ ದಾಖಲೆ

ಲಾರ್ಡ್ಸ್ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಏಕದಿನ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ನಲ್ಲಿ ಶತಕ ಸಿಡಿಸಿದ ಮೊದಲ ಭಾರತೀಯ ಎಂಬ ದಾಖಲೆ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

TOP HIGHLIGHTS

ಭಾರತ-ನ್ಯೂಜಿಲೆಂಡ್ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಭೇಟಿ

4 ದಶಕಗಳ ಬಳಿಕ ಭಾರತದ ಪ್ರಧಾನಿಯೊಬ್ಬರು ನ್ಯೂಜಿಲೆಂಡ್‌ಗೆ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ಡಿಜಿಟಲ್ ಇಂಡಿಯಾಗೆ 11 ವರ್ಷ

ಡಿಜಿಟಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ 11 ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿದೆ.

ಧಾರವಾಡ HC ಪೀಠ : ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಹಿಳಾ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳು

ಎಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಪೀಠಗಳನ್ನು ಮಹಿಳಾ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳೇ ವಹಿಸಿ ಇತಿಹಾಸ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ದೇಶದ ಮೊದಲ ಸರ್ಕಾರಿ AI ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಚೊಚ್ಚಲ ಸರ್ಕಾರಿ ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ ವಿವಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ.

Price: ₹50/-

INSTA KAS ಪ್ರಚಲಿತ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳ ಉಚಿತ ತರಗತಿಗಳಿಗಾಗಿ ವೀಕ್ಷಿಸಿ

insightskas | 08069405206 | Insta KAS

ಸಂಪಾದಕೀಯ

ಆತ್ಮೀಯ ಸ್ಪರ್ಧಾ ಮಿತ್ರರೇ,

2013ರ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳ ಆ ಸುಂದರ ದಿನಗಳು ಈಗಲೂ ನನ್ನ ಕಣ್ಣಮುಂದೆ ಇವೆ. ಒಂದು ಪುಟ್ಟ ಹಣತೆಯಂತೆ ಆರಂಭವಾದ 'ದೈನಂದಿನ ಉತ್ತರ ಬರವಣಿಗೆಯ ಸವಾಲು' ಇಂದು ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಸಾವಿರಾರು ಆಕಾಂಕ್ಷಿಗಳ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳಕು ನೀಡುವ 'ಸೆಕ್ಯೂರ್ ಇನಿಶಿಯೇಟಿವ್' ಎಂಬ ನಂದಾದೀಪವಾಗಿ ಬೆಳಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಕೇವಲ ಒಂದು ತರಬೇತಿ ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲ; ಇದು ದೇಶದ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗಳಿಂದ ಬರುವ ಸಾವಿರಾರು ಕನಸುಗಾರರನ್ನು ಬೆಸೆಯುವ ಒಂದು ಸುಂದರ ಕೊಂಡಿಯಾಗಿದೆ.

ಕಳೆದ ದಶಕದಲ್ಲಿ Insights IAS ಕೇವಲ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ಅದು ಲಕ್ಷಾಂತರ UPSC ಆಕಾಂಕ್ಷಿಗಳ ಪಾಲಿಗೆ ಒಬ್ಬ ನಂಬಿಕಸ್ತ ಗೆಳೆಯನಾಗಿ, ಕಷ್ಟದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಬೆನ್ನೆಲುಬಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಸಾವಿರಾರು ಯುವ ಪ್ರತಿಭೆಗಳು ತಮ್ಮ ಗುರಿ ತಲುಪಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದಾಗ ಸಿಗುವ ಆ ತೃಪ್ತಿ ಅಪಾರ. ಈ ಸುದೀರ್ಘ ಪಯಣಕ್ಕೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ನೀಡಿದ್ದು ನೀವು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ಅಚಲವಾದ ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ಪ್ರೀತಿಯಾಗಿದೆ.

ನಾವು ಪ್ರತಿದಿನ ಹೊಸತನಕ್ಕೆ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೂ, ನಮ್ಮ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ ಮಾತ್ರ ಎಂದಿಗೂ ಬದಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಸಿದ್ಧತೆಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕಲ್ಲು-ಮುಳ್ಳುಗಳನ್ನು ಸರಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಸರಳಗೊಳಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಆದ್ಯತೆ. ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ಗೊಂದಲದ ಕಾರ್ಮೋಡಗಳನ್ನು ದೂರ ಮಾಡಿ, ಪೂರ್ಣ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದೊಂದಿಗೆ ನೀವು ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕುವಂತೆ ಮಾಡುವುದೇ ನಮ್ಮ ಸಾರ್ಥಕತೆಯಾಗಿದೆ.

"ನಿಮ್ಮ ಯಶಸ್ಸು ನಮ್ಮ ಹೆಮ್ಮೆ, ನಿಮ್ಮ ಬೆಳವಣಿಗೆಯೇ ನಮ್ಮ ನಿಜವಾದ ಸಾಧನೆ."

ನಿಮ್ಮ ಸಿದ್ಧತೆಯ ಪ್ರತಿ ಹಂತದಲ್ಲೂ ನಾವು ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆಗಿದ್ದೇವೆ. ನಿಮ್ಮ ಕನಸು ನನಸಾಗುವ ತನಕ ನಮ್ಮ ಈ ಬೆಂಬಲ, ಅಕ್ಕರೆ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಸದಾ ಹೀಗೆಯೇ ಇರುತ್ತದೆ.

ಸದಾ ನಿಮ್ಮ ಏಳಿಗೆಯನ್ನು ಬಯಸುವ,
ವಿನಯ್ ಕುಮಾರ್ ಜಿ.ಬಿ
ಸಂಸ್ಥಾಪಕರು ಮತ್ತು ನಿರ್ದೇಶಕರು, Insights IAS

ಕರ್ನಾಟಕದ ಭಾವಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ,

ಕೆ.ಪಿ.ಎಸ್.ಸಿ ಸೇರಿದಂತೆ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ವಿವಿಧ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಜಯದ ಪತಾಕೆ ಹಾರಿಸುವುದು ಎಂದರೆ ಅದು ಕೇವಲ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿಯ ಸಂಗ್ರಹವಲ್ಲ; ಬದಲಾಗಿ ಅದು ನಮ್ಮ ಮಣ್ಣಿನ ಗುಣವನ್ನು ಅರಿತ 'ಕರ್ನಾಟಕ ಕೇಂದ್ರಿತ ಉದಾತ್ತ ಮನೋಭಾವ'ವನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ನಕ್ಷೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಬದಲಿಸುತ್ತಿವೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಬಜೆಟ್ ಎಂಬ ಆಶಯವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಎಂತಹ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಬದಲಾವಣೆ ತರುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಭವ್ಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆಯು ಇಂದಿನ ಆಧುನಿಕ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಹೇಗೆ ಭದ್ರ ಬುನಾದಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವು ಹೃದಯಸ್ಪರ್ಶಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

ನಿಮ್ಮ ಈ ಸುದೀರ್ಘ ಹಾಗೂ ಸವಾಲಿನ ಪಯಣದಲ್ಲಿ 'ಅನನ್ಯ ಸಾಧನ'ವು ಕೇವಲ ಒಂದು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯಲ್ಲದೆ, ಸದಾ ನಿಮ್ಮ ಕೈಹಿಡಿದು ನಡೆಸುವ ನಂಬಿಕಸ್ತ ಗೆಳೆಯನಾಗಿದೆ. ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಹಂತದ ಸಿದ್ಧತೆಯಿಂದ ಹಿಡಿದು, ಮುಖ್ಯ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಗಂಭೀರತೆ ಹಾಗೂ ಸಂದರ್ಶನದ ಯಶಸ್ಸಿನ ತನಕ ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಆಳವಾದ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾತ್ಮಕ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಇದು ನಿಮಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಉಣಬಡಿಸುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಅಂತಿಮ ಗುರಿಯು ಕೇವಲ ಒಂದು ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ಪಡೆಯುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ನಮ್ಮ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಕರ್ನಾಟಕದ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಉಜ್ವಲಗೊಳಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊರುವುದಾಗಿದೆ. ಬನ್ನಿ, ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕನಸಿನ ಸದೃಢ ಮತ್ತು ಸಮೃದ್ಧ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಕಟ್ಟೋಣ.

ಶುಭ ಹಾರೈಕೆಗಳೊಂದಿಗೆ,
ಶರತ್ ಕುಮಾರ್ ಎಸ್
ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು, Insights IAS | Insta KAS

ಪರಿವಿಡಿ

ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಚಲಿತ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು – 3

1. GST ಗೆ ಒಂಬತ್ತು ವರ್ಷಗಳು
2. ಯಮುನಾ ನದಿ ಜಲ ಯೋಜನೆ
3. ಹಸಿರು ಜಲಜನಕ
4. ಡಾ. ಶ್ಯಾಮ್‌ಪ್ರಸಾದ್ ಮುಖರ್ಜಿ ಅವರ 125 ನೇ ಜನ್ಮದಿನೋತ್ಸವ
5. ಹಿಂದಕೇಸರಿ ಪೆಡಗಾಂವ್ 'ಬೈಲ್‌ಗಡಾ ಶರ್ಯತ್'
6. ಮಾಚಾ ಚಹಾ (Matcha Tea)
7. ಇಂದಿರಾ ಪಾಯಿಂಟ್
8. ಭೂಸೇನೆಯ 31ನೇ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು
9. ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕು: ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕಿನ ಸ್ಥಾನಮಾನದ ಅಗತ್ಯತೆ
10. 72ನೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಲನಚಿತ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು (2024)
11. ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ಕೃಷಿ ಸಿಂಚಾಯಿ ಯೋಜನೆ 10 ವರ್ಷಗಳು
12. ಡಿಜಿಟಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ 11 ವರ್ಷ
13. ಕಾಮರಾಜರ್ ಬಂದರು
14. ಸುಮನ್ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ 2030
15. ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ - ಏಕರೂಪ ನಾಗರಿಕ ಸಂಹಿತೆ (UCC)
16. ಲೋಕಮಾನ್ಯ ತಿಲಕ್ ಮತ್ತು ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಆಜಾದ್
17. ಸಾರಾನಾಥ: ಭಾರತದ 45ನೇ ಯುನೆಸ್ಕೋ ವಿಶ್ವಪರಂಪರೆಯ ತಾಣ

ಕರ್ನಾಟಕ ದರ್ಶನ – 20

1. GI ಮಾನ್ಯತೆ; ತಿಪಟೂರು ತೆಂಗು, ಹೊಯ್ಸಳ ಶೈಲಿಯ ಶಿಲ್ಪಕಲೆಗೆ ಸಾಧ್ಯತೆ
2. ಕರ್ನಾಟಕದ ಜಲಾಶಯಗಳು
3. ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಪಲ್ಸ್ ಪೋಲಿಯೊ ಲಸಿಕಾ ಅಭಿಯಾನ
4. ಅಪರಿಚಿತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರ ಕುರಿತ ಸಂಶೋಧನಾ ಉಪಕ್ರಮ
5. ತೋತಾಪುರಿ ಮಾವು
6. ಕೇಂದ್ರೀಯ ಕಾರಾಗೃಹದ ಕೈದಿಗಳಿಂದ 'ಫ್ರೀ ಬರ್ಡ್' ಉಡುಪು ಬ್ರ್ಯಾಂಡ್ ಬಿಡುಗಡೆ
7. ಬಿಡದಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಮಹಿಳಾ ಚಾಲನಾ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆ
8. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳ ಆಯೋಗ
9. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಯುವ ಉದ್ಯೋಗ & ಅವಕಾಶಗಳ ವರದಿ
10. ಗೋದಾವರಿ-ಕೃಷ್ಣಾ-ಕಾವೇರಿ ನದಿ ಜೋಡಣೆ ಯೋಜನೆ
11. ಮಾಹಿತಿ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆ ನಿಭಾಯಿಸುವ ಘಟಕ
12. ಹಂಪಿಯಲ್ಲಿ 'ಟ್ರಾವೆಲರ್ಸ್ ನೂಕ್ಸ್' ಯೋಜನೆ
13. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಲನಚಿತ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ: 'ಮಿಥ್ಯ' ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರ
14. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರಿ ನ್ಯಾಯವಿಜ್ಞಾನ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳು
15. ಮತ್ತು ಪೊಲೀಸ್ ವಾಹನಗಳ ಚಾಲನೆ
16. 'ಬೆಂಗಳೂರು ಹಸಿರೂರು' ಅಭಿಯಾನ
17. ಕರ್ನಾಟಕದ ನಾಡಗೀತೆಯಲ್ಲಿ 'ಬೌದ್ಧ' ಪದದ ಮರು-ಸೇರ್ಪಡೆ
18. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ KPSC ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಮಾನತು
19. ಭಾರತ ಜೋಡೋ ಯುವ ಸಂಘಗಳು
20. ನಾಲ್ಕು ಹೊಸ ನವೀಕೃತ ರೈಲು ನಿಲ್ದಾಣಗಳು
21. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ರೋಪ್‌ವೇ ಯೋಜನೆಗಳ ವೇಗವರ್ಧನೆ
22. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ 46 ವನ್ಯಜೀವಿ ಕಾರಿಡಾರ್‌ಗಳ ಮೊದಲ ದಾಖಲೀಕರಣ
23. 'ತ್ಯಾಜ್ಯದಿಂದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ' (ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮುಕ್ತ) ಅಭಿಯಾನ
24. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಸರ್ಕಾರಿ–ಚಾಲಿತ AI ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ
25. ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧಗಳ ವರದಿಗೆ `e-zero FIR'
26. IIIT ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿ ರೂ. 12 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚದ 'AI ಉತ್ಕೃಷ್ಟತಾ ಕೇಂದ್ರ'
27. ಕಳಸಾ–ಬಂಡೂರಿ ಯೋಜನೆ
28. ಧಾರವಾಡ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಹಿಳಾ ನ್ಯಾಯಪೀಠ

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸುದ್ದಿಗಳು – 33

1. 16ನೇ ಭಾರತ - ಜಪಾನ್ ವಾರ್ಷಿಕ ಶೃಂಗಸಭೆ
2. ಗುವಾಹಟಿ ಘೋಷಣೆ
3. ಒಡೆಸಾ ಬಂದರು (Odesa Port)
4. ಜಾಗತಿಕ ಆಹಾರ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ವರದಿ 2026
5. ಏಡನ್ ಕೊಲ್ಲಿ (Gulf of Aden)
6. ಇಸ್ರೇಲ್-ಪ್ಯಾಲೆಸ್ಟೈನ್ ದ್ವಿ-ರಾಷ್ಟ್ರ ಪರಿಹಾರ
7. ಭಾರತ-ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾ ಸಂಬಂಧಗಳು
8. ಬ್ರಿಕ್ಸ್ ಶೃಂಗಸಭೆಯಲ್ಲಿ 'ನಾಗಪುರ ಸಚಿವ ಮಟ್ಟದ ಘೋಷಣೆ' ಅಂಗೀಕಾರ
9. ಭಾರತ-ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ಸಂಬಂಧಗಳು
10. ಭಾರತ-ನ್ಯೂಜಿಲೆಂಡ್ 'ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ'
11. ವಿಶ್ವ ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆ
12. 12ನೇ ಬ್ರಿಕ್ಸ್ ಕಾರ್ಮಿಕ & ಉದ್ಯೋಗ ಸಚಿವರ ಸಭೆ
13. ಶಿಮ್ಲಾ ಒಪ್ಪಂದ
14. ನ್ಯಾಟೋದ ಅಂಕಾರಾ ಶೃಂಗಸಭೆ
15. ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವ್ಯಾಪಾರ ಕಾನೂನಿನ ಮೇಲಿನ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಆಯೋಗ
16. SCO ವಿದೇಶಾಂಗ ಸಚಿವರ ಮಂಡಳಿ ಸಭೆ 2026
17. ಪನಾಮಾ ದೇಶ
18. ಉತ್ತರ ಮ್ಯಾಸಿಡೋನಿಯಾ ದೇಶ
19. ರೊಮೇನಿಯಾ ದೇಶ
20. ಮೊಲ್ಡೊವಾ ದೇಶ

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸುದ್ದಿಗಳು – 43

ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ -43

1. FCRA 2.0 ಪೋರ್ಟಲ್ & e-OCI ಕಾರ್ಡ್
2. ಕಿಸಾನ್ ಸಾರಥಿ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರ್ಮ್
3. ಅಕಾಡೆಮಿಕ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ಸ್
4. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಕುಟುಂಬ ಆರೈಕೆ ಟ್ರ್ಯಾಕರ್
5. VB-G RAM G ಕಾಯ್ದೆ
6. ಸಾಬಾಂಗ್ ಬಂದರು ಜಂಟಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಭಾರತ ಮತ್ತು ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾ ಒಪ್ಪಂದ
7. ಇ-ಸಾರಸ್ (eSARAS)
8. ಇ-ಜಾಗೃತಿ (e-Jagriti)
9. ನಾಗರಿಕ ನೋಂದಣಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವರದಿ 2024 (CRS Report-2024)
10. ಆರೋಪಿಯ ಗೈರುಹಾಜರಿಯಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆ
11. ಕಾನೂನುಬಾಹಿರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ (ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ) ಕಾಯ್ದೆ, 1967 (UAPA)

12. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಆಯೋಗ
13. ಏಕೀಕೃತ ಜಿಲ್ಲಾ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಪ್ಲಸ್ 2025-26
14. ಬಲವಂತದ ದುಡಿಮೆಯಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಸರಕುಗಳ ಆಮದು ನಿಷೇಧಿಸಿದ ಭಾರತ
15. ICAR ನ 98ನೇ ಸಂಸ್ಥಾಪನಾ ದಿನ
16. ಪ್ರತಿಭಟಿಸುವ ಹಕ್ಕು
17. ನಮಸ್ತೆ (NAMASTE) ದಿನ
18. ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆ ಶ್ರೇಣೀಕರಣ ಸೂಚ್ಯಂಕ 2.0
19. ಆಪರೇಷನ್ ವಜ್ರ
20. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತ್ವರಿತಗತಿಯ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು
21. ಜೆಮ್ಸ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಚಾಲೆಂಜ್
22. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ (ಅಕ್ರಮಗಳ ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ) ಕಾಯ್ದೆ, 2024
23. ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರ ಒಲಿಂಪಿಯಾಡ್
24. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಸ್ಥಗಿತ
25. ಗೋರ್ ಬೋಲಿ (Gor Boli)

ಆರ್ಥಿಕತೆ -56

1. ಭಾರತದ ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಿರುವ ಹತ್ತಿ ಉತ್ಪಾದಕತೆ
2. ಭಾರತದ ಮೀನುಗಾರಿಕಾ ವಲಯ
3. ಮಿನಿರತ್ನ ಸ್ಥಾನಮಾನ
4. ಇಂಡಿಯಾ ಸ್ಕಿಲ್ಸ್ ಸ್ಪರ್ಧೆ 2026-27
5. ಜೋಧ್‌ಪುರ್ ಮೊಜಾರಿ ಉತ್ಪನ್ನಕ್ಕೆ GI ಮಾನ್ಯತೆ
6. ವಿಶ್ವ ಹೂಡಿಕೆ ವರದಿ 2026
7. ಮಿಷನ್ ಗೋಲ್ಡನ್ ಸ್ಪೈಸ್
8. ನಯಿಂಗ್ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆ
9. ಪೇಟೆಂಟ್ ಮಿತ್ರ ಉಪಕ್ರಮ
10. ನೇರ ಬಿತ್ತನೆ ಭತ್ತದ ಪದ್ಧತಿ (DSR)
11. ಭಾರತದ ಜವಳಿ ವಲಯ
12. ಇಂಡಿಯಾಹ್ಯಾಂಡ್‌ಮೇಡ್
13. ಸ್ಥಿರ ಠೇವಣಿ ಸೌಲಭ್ಯ (SDF)
14. ಮುಂಬೈ-ಅಹಮದಾಬಾದ್ ಹೈ-ಸ್ಪೀಡ್ ರೈಲು (MAHSR)

ಸರ್ಕಾರಿ ಯೋಜನೆಗಳು - 64

1. ಉತ್ತರಾಖಂಡಕ್ಕೆ 'ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಾಕ್ಷರತೆ' ಸ್ಥಾನಮಾನ
2. ಗ್ರೇಟ್ ಯೋಜನೆ (GREAT Scheme)
3. ಮಾನಸ್ ಉಪಕ್ರಮ
4. ನೌಕರರ ಭವಿಷ್ಯ ನಿಧಿ ಯೋಜನೆ 2026
5. 'ಶಿ-ಲೀಪ್ಸ್' (SHE-LEAPS)
6. ಆತ್ಮನಿರ್ಭರ್ ಪಂಚಾಯತ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ
7. ಉಮಂಗ್ ಪೋರ್ಟಲ್
8. PM-UDAY ಯೋಜನೆ
9. ಮೈ ಭಾರತ್ (ಮೇರಾ ಯುವ ಭಾರತ್)
10. TribeX ವೇದಿಕೆ
11. ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಪರಿವರ್ತನೆ ಕುರಿತ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿ
12. ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನ್ ಉತ್ಪಾದನಾ ಯೋಜನೆ (MPMS)
13. ಸ್ಮೈಲ್ ಯೋಜನೆ (SMILE Scheme)
14. ಪಿಎಂ-ಯಶಸ್ವಿ ಯೋಜನೆ

ಭೂಗೋಳ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ - 70

1. ಸೂಪರ್ ಟೈಫೂನ್ ಬಾವಿ ಚಂಡಮಾರುತ
2. ಫ್ಲೆಮಿಂಗೊ (ರಾಜಹಂಸ) ಕ್ರಾಂತಿ
3. ಹಸ್ದೇವ್–ಅರಂಡ್ ಅರಣ್ಯಗಳು
4. ಬೋರ್ಜುಲಿ ಜೌಗುಭೂಮಿ
5. ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಕ್ಯಾಸ್ಪಿಯನ್ ಮರಿಂಕಾ
6. ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬೃಹತ್ ಮಾರ್ಜಾಲ ಒಕ್ಕೂಟ (IBCA)
7. ಹವಾಮಾನದ ಪರಿವರ್ತನಾ ಬಿಂದುಗಳು
8. ನಮೇರಿ ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶ
9. ಮಿಜೋರಾಂನಲ್ಲಿ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಇತಿಹಾಸ ವಸ್ತುಸಂಗ್ರಹಾಲಯ (NHM)
10. ಜೀಬ್ರಾ ಫಿಂಚ್‌ಗಳು
11. IUCN ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿ ಆವೃತ್ತಿ 2026–1
12. ಕೆನ್-ಬೆಟ್ವಾ ನದಿ ಜೋಡಣೆ ಯೋಜನೆ
13. ನದಿ ಡಾಲ್ಫಿನ್ ಮತ್ತು ಹಿಮ ಚಿರತೆ
14. ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಯೋಜನೆಗಳು
15. ಗಂಧಕದ ಡೈಆಕ್ಸೈಡ್ (SO_2)
16. ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆ
17. ಮಗ್ಗರ್ ಮೊಸಳೆ
18. ಅರಣ್ಯ ಗೂಬೆ (ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಔಲೆಟ್ - ಹೆಟೆರೊಗ್ಲಾಕ್ಸ್ ಬ್ಲೆವಿಟ್ಟಿ)
19. ಮಾನಸ್‌ಬಲ್ ಸರೋವರ
20. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ 'CAMPA' ದ 7ನೇ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ ಸಭೆ
21. ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಜೈಂಟ್ : ಅಟ್ಲಾಂಟಿಕ್ ಸಾಗರ ಪ್ರವಾಹಗಳ ಅಧ್ಯಯನ

ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ - 83

1. ಪ್ಯಾರಟ್ ಬೋರ್ನಾವೈರಸ್ 4 (PaBV-4)
2. ಪಿನಾಕಾ ದೀರ್ಘ ಶ್ರೇಣಿಯ ನಿರ್ದೇಶಿತ ರಾಕೆಟ್ (LRGR)
3. ಬಿಳಿ ಕರುಳಿನ ರೋಗ (ವೈಟ್ ಗಟ್ ಡಿಸೀಸ್)
4. ಲಾಂಗ್ ಮಾರ್ಚ್ 10B ರಾಕೆಟ್
5. ಆಕ್ಸಿಟೋಸಿನ್ (Oxytocin)
6. ನ್ಯೂರೋಸಿಸ್ಟಿಸರ್ಕೋಸಿಸ್
7. ಗಗನ್ (GAGAN - GPS Aided GEO Augmented Navigation)
8. ಅವಿಕ್ಲಿ ಔಷಧ (Awiqli Drug)
9. 'ಸಿಕ್ಕಿಂ' ನಲ್ಲಿ ಮೀಥೇನ್ ಅನಿಲ ಸ್ಫೋಟ
10. ಅಸ್ತ್ರ ಮಾರ್ಕ್ 1 ಕ್ಷಿಪಣಿಗಳು (Astra Mk 1)
11. ಅತ್ಯಂತ ಹಳೆಯ ಕ್ವಾಸಾರ್‌ಗಳ ಪತ್ತೆ
12. ಸುಧಾರಿತ ಚಿಕಿತ್ಸಕ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು (ATPs)
13. ಹಸಿರು ಯೂರಿಯಾ (Green Urea)
14. ಏರೆಂಡಿಲ್-1 ಉಪಗ್ರಹ
15. ನಾಸಾದ (NASA) ಸ್ವಿಫ್ಟ್ ಬೂಸ್ಟ್ ಮಿಷನ್
16. ASW ಶಾಲೋ ವಾಟರ್ ಕ್ರಾಫ್ಟ್ 'ಮಾಲ್ವಾನ್'
17. ಭಾರತದ ಮೊದಲ eVTOL ವಿಮಾನ
18. ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಜಲಜನಕ ಚಾಲಿತ ರೈಲು
19. ವಿಕ್ರಮ್–1 (Vikram-1)
20. ನಿದಾರ್ (NIDAR) 2.0
21. ICMR i-DRONE ಉಪಕ್ರಮ
22. ಸೈಕ್ಲೋಸ್ಪೊರಿಯಾಸಿಸ್
23. 'ಮಿಷನ್ ದೃಷ್ಟಿ' ಉಪಗ್ರಹದೊಂದಿಗಿನ ಸಂಪರ್ಕ ಕಡಿತ
24. ಗಗನಯಾನ ಮಿಷನ್‌ನ ಮೂರು ನಿರ್ಣಾಯಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಇಸ್ರೋ
25. ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಆಲ್ಗಲ್ ಲಿಕ್ವಿಡ್ ಟ್ರೀ ಅಳವಡಿಕೆ
26. ಸೋಫಿ (SOFI) ವರದಿ 2026
27. ಮಂಗಳ ಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಜೀವಜಾಲದ ಕುರುಹುಗಳ ಪತ್ತೆ : NASA ರೋವರ್

ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ - 94

1. ಹುಲ್ ದಿವಸ್ (Hul Diwas)
2. ಪ್ರಂಬಾನನ್ ದೇವಾಲಯ ಸಂಕೀರ್ಣ
3. ರವಿದಾಸಿಯಾ ಸಮುದಾಯ
4. ಜಗನ್ನಾಥ ರಥಯಾತ್ರೆ
5. ನಳಂದಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ 'ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥ' ಸಂಪ್ರದಾಯ
6. ಡಾ. ಶ್ಯಾಮ ಪ್ರಸಾದ್ ಮುಖರ್ಜಿ ಅವರ 125ನೇ ಜನ್ಮದಿನೋತ್ಸವ
7. ಮಂಗಲ್ ಪಾಂಡೆ ಅವರ ಜನ್ಮ ದಿನಾಚರಣೆ
8. ಅಬತ್ಸಹಾಯೇಶ್ವರರ್ ದೇವಾಲಯ
9. ತಾಜ್ ಮಹಲ್
10. ಬ್ರಹ್ಮಾಂಕ್ ಯೋಜನೆಯ 16ನೇ ಸ್ಥಾಪನಾ ದಿನ
11. ಬಟುಕೇಶ್ವರ್ ದತ್
12. ಶಬ್ದಗಳ ವಸ್ತುಸಂಗ್ರಹಾಲಯ
13. 'ಯುನೆಸ್ಕೋ'ದ ಅಪಾಯದಲ್ಲಿರುವ ತಾಣಗಳ ಪಟ್ಟಿಗೆ ವೆಸ್ಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಲೆಬನಾನ್ ತಾಣಗಳ ಸೇರ್ಪಡೆ

ರಕ್ಷಣೆ - 100

ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು - 103

ಕ್ರೀಡಾ ಸುದ್ದಿಗಳು - 105

ದಿನಾಚರಣೆಗಳು - 108

ಸೂಚ್ಯಂಕಗಳು ಮತ್ತು ವರದಿಗಳು - 109

ನೇಮಕಾತಿಗಳು - 111

GST ಗೆ ಒಂಬತ್ತು ವರ್ಷಗಳು

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

101 ನೇ ಸಂವಿಧಾನ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾಯ್ದೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ **ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವಾ ತೆರಿಗೆಯು** (Goods and Services Tax - GST) ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಒಂಬತ್ತು ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿದೆ.

ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವಾ ತೆರಿಗೆ (GST) ಯ ಬಗ್ಗೆ:

ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವಾ ತೆರಿಗೆಯು (GST) ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಪೂರೈಕೆಯ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸಲಾಗುವ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಪರೋಕ್ಷ ತೆರಿಗೆಯಾಗಿದೆ.

ಇದು ದೇಶೀಯ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಮಾರಾಟವಾಗುವ ಬಹುತೇಕ ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸಲಾಗುವ **ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತ ತೆರಿಗೆಯಾಗಿದೆ (VAT).**

ಇದು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಮೂರು ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ವಿಧಿಸುವ

1. **ಕೇಂದ್ರ ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವಾ ತೆರಿಗೆ (CGST),**
2. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ವಿಧಿಸುವ ರಾಜ್ಯ ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವಾ ತೆರಿಗೆ (SGST)
3. ಅಂತರ್-ರಾಜ್ಯ ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಪೂರೈಕೆಯ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸಲಾಗುವ ಸಮಗ್ರ ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವಾ ತೆರಿಗೆ (IGST).

ಸರ್ಕಾರವು ಇದನ್ನು 2017 ರಲ್ಲಿ ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ ಒಂದು ಸಮಗ್ರ ಪರೋಕ್ಷ ತೆರಿಗೆಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿತು.

GST ಮಂಡಳಿಯ ಬಗ್ಗೆ:

ಕಾನೂನು ಮಾನ್ಯತೆ: ಇದು ಸಂವಿಧಾನ (101 ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಕಾಯ್ದೆ, 2016 ರ ಮೂಲಕ ಪರಿಚಯಿಸಲಾದ ವಿಧಿ 279A ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾದ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.

ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ: ಇದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ GSTಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನು ಅಥವಾ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸುವ, ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸುವ ಅಥವಾ ರೂಪಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಒಕ್ಕೂಟ ಸಂಸ್ಥೆ: ಇದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು **ರಾಜ್ಯಗಳೆರಡಕ್ಕೂ** ಸಮಾನ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ **ಒಕ್ಕೂಟ ಸಂಸ್ಥೆ** ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಾರ್ಯಗಳು: ಇದು GST ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಮುಖ ವಿಷಯಗಳ ಕುರಿತು **ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು** ಮಾಡುತ್ತದೆ.

GST ಮಂಡಳಿ ಸಂಯೋಜನೆ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಕೇಂದ್ರ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವರು GST ಮಂಡಳಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಸದಸ್ಯರು: ಕೇಂದ್ರದ ಕಂದಾಯ ಅಥವಾ ಹಣಕಾಸು ರಾಜ್ಯ ಸಚಿವರು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳ ಹಣಕಾಸು ಅಥವಾ ತೆರಿಗೆ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಸಚಿವರು ಇದರ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ.

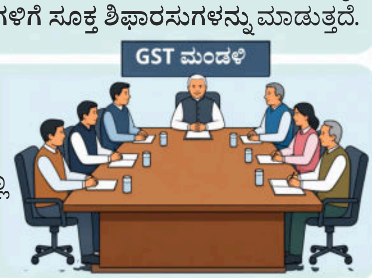

ಯಮುನಾ ನದಿ ಜಲ ಯೋಜನೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

ರಾಜಸ್ಥಾನ ಮತ್ತು ಹರಿಯಾಣ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಯಮುನಾ ನದಿ ಜಲ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಒಪ್ಪಂದದ ಜ್ಞಾಪಕ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಹಾಕಿದ್ದು, ಮೂರು ದಶಕಗಳ ಹಳೆಯ ಅಂತರ-ರಾಜ್ಯ ನೀರು-ಹಂಚಿಕೆ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಿವೆ.

'ಯಮುನಾ ನದಿ ಜಲ ಯೋಜನೆ'ಯ ಬಗ್ಗೆ

- **ಒಪ್ಪಂದ:** ಹರಿಯಾಣ ಮತ್ತು ರಾಜಸ್ಥಾನ ರಾಜ್ಯಗಳು ಜೂನ್ 2026 ರಲ್ಲಿ ಸಹಿ ಹಾಕಿವೆ.
- **ಉದ್ದೇಶ:** ರಾಜಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಅದರ ಪಾಲಿನ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಲು 1994 ರ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯಮುನಾ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಸಾಕಾರಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.
- **ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಪ್ರಮಾಣ:** ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ 580 MCM ಹೆಚ್ಚುವರಿ ನೀರನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸಲು ₹34,102 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಸಾಕಾರಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಕಾಲಮಿತಿ:** ಮುಂಗಾರು ಹಂಗಾಮಿನಲ್ಲಿ (ಮಾನ್ಸೂನ್ - ಜುಲೈನಿಂದ ಅಕ್ಟೋಬರ್) ಮಾತ್ರ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಮೂಲ:** ಯಮುನಾ ನದಿಯ ಮೇಲಿರುವ ಹರಿಯಾಣದ ಹತ್ನಿಕುಂಡ್ ಬ್ಯಾರೇಜ್.

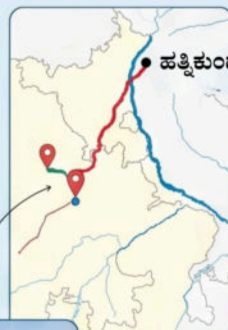

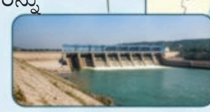

- **ಗಮ್ಯಸ್ಥಾನ:** ರಾಜಸ್ಥಾನದ ಚುರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹನ್ನಿಯಾವಾಸ್ ಜಲಾಶಯ.
- **ಫಲಾನುಭವಿ ಪ್ರದೇಶಗಳು:** ರಾಜಸ್ಥಾನದ ಚುರು, ಸಿಕರ್ ಮತ್ತು ಜುಂಜುನು; ಹರಿಯಾಣದ ಭಿವಾನಿ ಮತ್ತು ಫತೇಹಾಬಾದ್.
- **ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ:** ಆವಿಯಾಗುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಸೋರಿಕೆ ನಷ್ಟವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು 295.5 ಕಿ.ಮೀ ಉದ್ದದ ಭೂಗತ ಪೈಪ್‌ಲೈನ್ (ತೆರೆದ ಕಾಲುವೆಗಳಲ್ಲ) ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಯಮುನಾ ನದಿಯ ಬಗ್ಗೆ

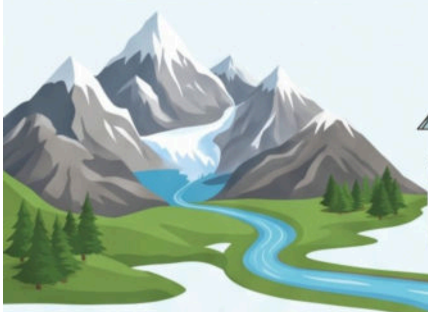

- **ಉಗಮ:** ಯಮುನೋತ್ರಿ ಹಿಮನದಿ (ಉತ್ತರಾಖಂಡದ ಬಂದರ್‌ಪಂಚ್ ಶಿಖರ, ಸುಮಾರು 6,387 ಮೀ).
- **ಉದ್ದ:** 1,376 ಕಿ.ಮೀ.
- **ಸಂಗಮ:** ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದ ಪ್ರಯಾಗ್‌ರಾಜ್‌ನ ತ್ರಿವೇಣಿ ಸಂಗಮದಲ್ಲಿ ಗಂಗಾ ನದಿಯೊಂದಿಗೆ ವಿಲೀನಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಜಲಾನಯನ ರಾಜ್ಯಗಳು:

- ಉತ್ತರಾಖಂಡ, ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ, ಹರಿಯಾಣ, ದೆಹಲಿ, ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ.

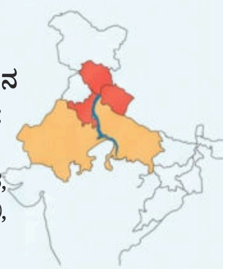

ಪ್ರಮುಖ ಉಪನದಿಗಳು (ಪಶ್ಚಿಮದಿಂದ ಪೂರ್ವದ ಕ್ರಮ)

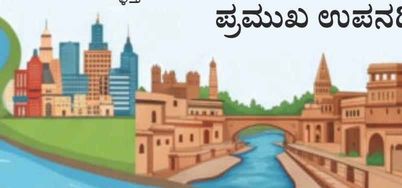

ಎಡದಂಡೆ (ಹಿಮಾಲಯನ್):

- **ಟೋನ್‌ಗಳು** (Tons - ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಅತಿ ದೊಡ್ಡದು; ಕಲ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ವಿಲೀನಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ).
- **ಹಿಂಡನ್** (Hindon - ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ; ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಾಜಧಾನಿ ಪ್ರದೇಶ (NCR) ಮೂಲಕ ಹಾದುಹೋಗುತ್ತದೆ).

ಬಲದಂಡೆ (ಪರ್ಯಾಯ ದ್ವೀಪ):

- **ಚಂಬಲ್** (ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಬಲದಂಡೆ ಉಪನದಿ; ಕಂದಕಗಳಿಗೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ).
- **ಸಿಂಧ್** (ಮಾಳ್ವಾ ಪ್ರಸ್ಥಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಉಗಮಿಸುತ್ತದೆ).
- **ಬೆಟ್ವಾ** (ವಿಂಧ್ಯಾ ಪರ್ವತ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ ಉಗಮ; ಕೆನ್-ಬೆಟ್ವಾ ನದಿ ಜೋಡಣೆ ಯೋಜನೆ ನಿರ್ಣಾಯಕವಾಗಿದೆ).
- **ಕೆನ್** (ಪನ್ನಾ ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶದ ಮೂಲಕ ಹಾದುಹೋಗುತ್ತದೆ).

ಪ್ರಮುಖ ನದಿಪಾತ್ರದ ಪ್ರದೇಶಗಳು:

ನಗರಗಳು: ದೆಹಲಿ, ನೊಯ್ಡಾ, ಮಥುರಾ, ಆಗ್ರಾ, ಇಟಾವಾ, ಪ್ರಯಾಗ್‌ರಾಜ್.

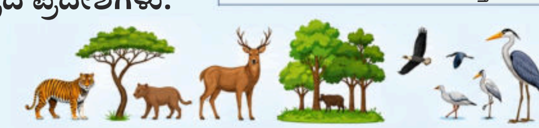

- **ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳು:** ಕಾಳೇಸರ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನ (ಹರಿಯಾಣ), ಓಖ್ಲಾ ಪಕ್ಷಿಧಾಮ (ದೆಹಲಿ-ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ).

ಹಸಿರು ಜಲಜನಕ (Green Hydrogen)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ಜಲಜನಕ ಮಿಷನ್ (NGHM) ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ಮಹತ್ವದ ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗಿ, ಭಾರತವು ಜಪಾನಿನ ಕಂಪನಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಹಸಿರು ಅಮೋನಿಯಾ ಮತ್ತು ಹಸಿರು ಮೆಥನಾಲ್ ರಫ್ತಿಗಾಗಿ ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ಒಪ್ಪಂದಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದೆ.

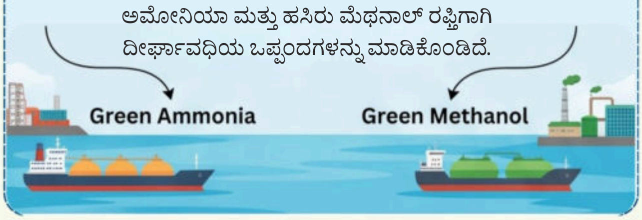

ಹಸಿರು ಅಮೋನಿಯಾ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದನ್ನು ಹಸಿರು ಜಲಜನಕವನ್ನು (Green Hydrogen) ಬಳಸಿ ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದು ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳು, ಇಂಧನ ಮತ್ತು ಕಡಲ ಸಂಬಂಧಿತ ಅನ್ವಯಿಕೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಶುದ್ಧ ಇಂಧನವಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮುತ್ತಿದೆ.

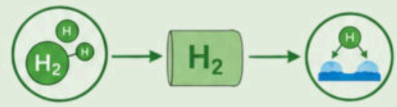

ಹಸಿರು ಅಮೋನಿಯಾದ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು:

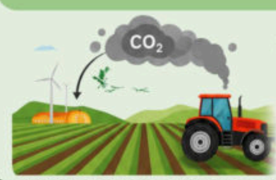

- **ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳ ಡಿಕಾರ್ಬನೈಸೇಶನ್** (ಇಂಗಾಲದ ಕಡಿತಗೊಳಿಸುವಿಕೆ): ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಮೋನಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿರುವ ಭಾರತದ ರಸಗೊಬ್ಬರ ವಲಯವು, ಹಸಿರು ಅಮೋನಿಯಾವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಇಂಗಾಲದ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಕಡಿತಗೊಳಿಸಬಹುದು.

ಹಸಿರು ಜಲಜನಕ (Green Hydrogen)ದ ಬಗ್ಗೆ:

- **ಹಸಿರು ಜಲಜನಕ:** ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಇಂಧನದಿಂದ ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾದ ವಿದ್ಯುತ್ ಅನ್ನು ಬಳಸಿ, ನೀರಿನ ವಿದ್ಯುದ್ವಿಭಜನೆಯ (Electrolysis of water) ಮೂಲಕ ಇದನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಪ್ರಯೋಜನ:** ಇದು ಶುದ್ಧವಾಗಿ ಉರಿಯುವ ವಸ್ತುವಾಗಿದ್ದು, ಕಬ್ಬಿಣ ಮತ್ತು ಉಕ್ಕು, ರಾಸಾಯನಿಕಗಳು ಮತ್ತು ಸಾರಿಗೆ ಸೇರಿದಂತೆ ವಿವಿಧ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿನ ಇಂಗಾಲವನ್ನು ಕಡಿತಗೊಳಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ಜಲಜನಕವನ್ನು ದೀರ್ಘಕಾಲದವರೆಗೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಇಂಧನ ಕೋಶಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ಇದನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

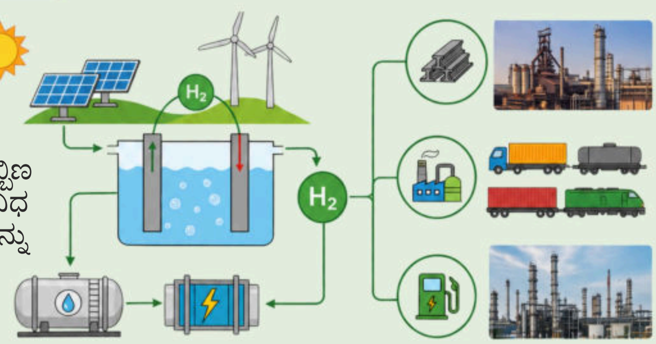

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ಜಲಜನಕ ಮಿಷನ್ ಬಗ್ಗೆ :

- **ಗುರಿ:** ಹಸಿರು ಜಲಜನಕದ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಭಾರತವನ್ನು ಜಾಗತಿಕ ಕೇಂದ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.
- **ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಚಿವಾಲಯ:** ಹೊಸ ಮತ್ತು ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಇಂಧನ ಸಚಿವಾಲಯ (MNRE).

ಜಲಜನಕ (Hydrogen)ದ ಬಗ್ಗೆ:

- **ಸಂಕೇತ ಮತ್ತು ಪರಮಾಣು ಸಂಖ್ಯೆ :** ಜಲಜನಕವು H ಸಂಕೇತವನ್ನು ಮತ್ತು ಪರಮಾಣು ಸಂಖ್ಯೆ 1 ನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ರಾಸಾಯನಿಕ ವಸ್ತುವಾಗಿದೆ.

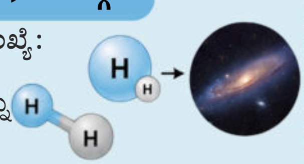

- ಜಲಜನಕವು ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದಲ್ಲಿಯೇ **ಅತಿ ಹಗುರವಾದ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಹೇರಳವಾಗಿರುವ ರಾಸಾಯನಿಕ ವಸ್ತುವಾಗಿದ್ದು**, ಎಲ್ಲಾ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಸ್ತುವಿನ ಸರಿಸುಮಾರು **ಶೇ. 75 ರಷ್ಟನ್ನು** ಹೊಂದಿದೆ.
- ಇದು **ಬಣ್ಣವಿಲ್ಲದ, ವಾಸನೆಯಿಲ್ಲದ, ರುಚಿಯಿಲ್ಲದ, ವಿಷಕಾರಿಯಲ್ಲದ** ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ದಹನಕಾರಿ ಅನಿಲವಾಗಿದೆ.

ಡಾ. ಶ್ಯಾಮ ಪ್ರಸಾದ್ ಮುಖರ್ಜಿ ಅವರ 125ನೇ ಜನ್ಮದಿನೋತ್ಸವ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ ಅವರು ಡಾ. ಶ್ಯಾಮ ಪ್ರಸಾದ್ ಮುಖರ್ಜಿ ಅವರ 125ನೇ ಜನ್ಮದಿನದಂದು ಅವರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ನಮನಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದರು.

ಡಾ. ಶ್ಯಾಮ ಪ್ರಸಾದ್ ಮುಖರ್ಜಿ (1901-1953) ಅವರ ಬಗ್ಗೆ:

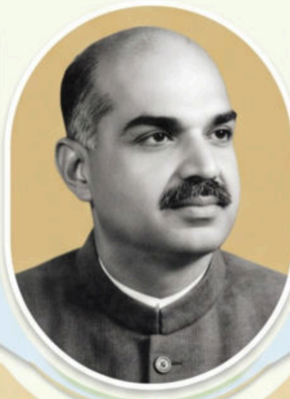

ಆರಂಭಿಕ ಜೀವನ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರವೇಶ

ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದ ಇವರು, ನಂತರ 1930ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಭಾವನ್ನು ಸೇರಿದರು.

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಾಧನೆ

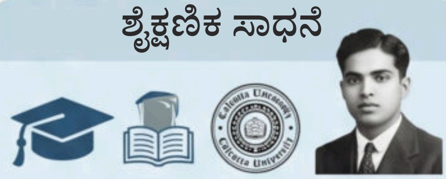

ಇವರು **1934**ರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ 33ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ **ಕಲ್ಕತ್ತಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಅತ್ಯಂತ ಕಿರಿಯ ಉಪಕುಲಪತಿಯಾಗಿ** ನೇಮಕಗೊಂಡು ಇತಿಹಾಸ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದರು.

ರಾಜಕೀಯ ಸೇವೆ

ಫಝ್ಲುಲ್ ಹಕ್ ಅವರ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ **ಬಂಗಾಳದ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವರಾಗಿ** (1941–42) ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ವಿಭಜನೆಯ ವಿರೋಧಿ

ಇವರು ಮುಸ್ಲಿಂ ಲೀಗ್‌ನ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ನಿಲುವುಗಳ ಹಾಗೂ **ಭಾರತದ ವಿಭಜನೆಯ** ಪ್ರಬಲ ಟೀಕಾಕಾರರಾಗಿದ್ದರು.

ಮಧ್ಯಂತರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರ

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ನಂತರ (1947–1950) ಮಧ್ಯಂತರ ಸರ್ಕಾರದ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ **'ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಪೂರೈಕೆ ಸಚಿವರಾಗಿ'** ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು, ಆದರೆ ನೆಹರು ಅವರೊಂದಿಗಿನ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಂದಾಗಿ ನಂತರ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ನೀಡಿದರು.

ಭಾರತೀಯ ಜನಸಂಘದ ಸ್ಥಾಪನೆ

1951ರಲ್ಲಿ ಇವರು **'ಭಾರತೀಯ ಜನಸಂಘ'**ವನ್ನು (ಇಂದಿನ ಭಾರತೀಯ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ (BJP) ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ಹಿಂದಿನ ರೂಪ) ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು.

ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಏಕತೆ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಇವರು ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದರು.

ಪರಂಪರೆ

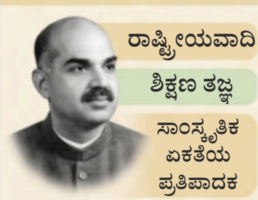

ಅವರನ್ನು ಓರ್ವ ಕಟ್ಟಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತಾವಾದಿ, ಶ್ರೇಷ್ಠ ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಞ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಏಕತೆಯ ಪ್ರತಿಪಾದಕ ಎಂದು ಸ್ಮರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಗೌರವ

ಕೋಲ್ಕತ್ತಾದ 'ಶ್ಯಾಮ ಪ್ರಸಾದ್ ಮುಖರ್ಜಿ ಬಂದರು' ಸೇರಿದಂತೆ ದೇಶದ ಹಲವು ಪ್ರಮುಖ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಅವರ ಗೌರವಾರ್ಥ ಹೆಸರಿಡಲಾಗಿದೆ.

ಹಿಂದಕೇಸರಿ ಪೆಡಗಾಂವ್ 'ಬೈಲ್‌ಗಡಾ ಶರ್ಯತ್'

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಆಳವಾದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕ್ರೀಡಾ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವ **ಹಿಂದಕೇಸರಿ ಪೆಡಗಾಂವ್‌ನ 'ಬೈಲ್‌ಗಡಾ ಶರ್ಯತ್'** (ಎತ್ತಿನ ಬಂಡಿ ಓಟ) ಜರುಗಿದ್ದು, ಸಾವಿರಾರು ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು 1,000ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಪರ್ಧಿಗಳನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿದೆ.

ಬೈಲ್‌ಗಡಾ ಶರ್ಯತ್ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಮರದ ನೊಗದಿಂದ ಬಂಡಿಗೆ ಕಟ್ಟಿ, ಗಾಡಿ ಚಾಲಕನೊಂದಿಗೆ ಅಥವಾ ಚಾಲಕನಿಲ್ಲದೆ ನಡೆಸುವ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಓಟದ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಾಗಿದೆ.
- ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕ್ರೀಡೆಯನ್ನು **'ಬೈಲ್‌ಗಡಾ ಶರ್ಯತ್', 'ಛಕಡಿ'** ಅಥವಾ **'ಶಂಕರಪಟ್'** ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಇದು **ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಸತಾರಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಖಟಾವ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಪೆಡಗಾಂವ್‌ನಲ್ಲಿ** ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಜನಪ್ರಿಯ ಕ್ರೀಡೆಯಾಗಿದೆ.

'ಜಲ್ಲಿಕಟ್ಟು' ಬಗ್ಗೆ:

- ಜಲ್ಲಿಕಟ್ಟನ್ನು **'ಏರುತಳುವತುಲ್'** (Eruthazhuvuthal) ಎಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಇದು **ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಸುಗ್ಗಿ ಹಬ್ಬವಾದ ಪೊಂಗಲ್‌ನ ಭಾಗವಾಗಿ** ನಡೆಯುವ ಸಾಹಸಮಯ ಗೂಳಿ ಹಿಡಿಯುವ ಕ್ರೀಡೆಯಾಗಿದೆ.
- **ಇತಿಹಾಸ:** ಸಾ.ಶ.ಪೂ 400-100ರಷ್ಟು ಹಳೆಯದಾದ ಈ ಕ್ರೀಡೆಯನ್ನು ಭಾರತದ ಜನಾಂಗೀಯ ಗುಂಪಾದ 'ಆಯರ್'ಗಳು ಆಡುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಪುರಾವೆಗಳಿವೆ.
- **ಹೆಸರಿನ ಮೂಲ:** 'ಜಲ್ಲಿ' (ಬೆಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಚಿನ್ನದ ನಾಣ್ಯಗಳು) ಮತ್ತು 'ಕಟ್ಟು' (ಕಟ್ಟುವುದು) ಎಂಬ ಪದಗಳಿಂದ ಈ ಹೆಸರು ರೂಪುಗೊಂಡಿದೆ.
- ಈ ಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ, ಜನಸಂದಣಿಯ ನಡುವೆ ಗೂಳಿಯನ್ನು ಬಿಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಯಾರು ಅದನ್ನು ಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಗೂಳಿಯ ಕೊಂಬಿಗೆ ಕಟ್ಟಲಾದ ನಾಣ್ಯಗಳು ಬಹುಮಾನವಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.
- ಕ್ರೀಡೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಜನರು ಪ್ರಾಣಿಯ (ಗೂಳಿಯ) ಡುಬ್ಬವನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ತಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ ಹಾಗೂ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಗೂಳಿಯ ಜೊತೆಗೇ ಓಡುತ್ತಾರೆ.
- ಈ ಕ್ರೀಡೆಗೆ **ಪುಲಿಕುಲಂ** ಅಥವಾ **ಕಂಗಾಯಂ ತಳಿಯ ಗೂಳಿಗಳನ್ನು** ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಈ ಹಬ್ಬವು ರಾಜ್ಯದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಪ್ರಮುಖ ಭಾಗವಾಗಿದೆ.
- **ವಾಡಿ ಮಂಜುವಿರಟ್ಟು, ವೇಲಿ ವಿರಟ್ಟು** ಮತ್ತು **ವಟಂ ಮಂಜುವಿರಟ್ಟು** ಮುಂತಾದವುಗಳು ಈ ಕ್ರೀಡೆಯ ಇತರ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಪ್ರಕಾರಗಳಾಗಿವೆ.

'ಕಂಬಳ'ದ ಬಗ್ಗೆ

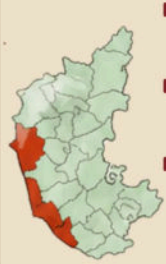

- ಕರಾವಳಿ ಭಾಗದ ಕೃಷಿ ಸಮುದಾಯವು **ನವೆಂಬರ್‌ನಿಂದ ಮಾರ್ಚ್‌ವರೆಗೆ** ಆಚರಿಸುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕೋಣ ಓಟದ ಹಬ್ಬವೇ ಕಂಬಳವಾಗಿದೆ.
- ಕೆಸರು ನೀರಿನಿಂದ ತುಂಬಿದ 2 ಸಮಾನಾಂತರ ಪಥಗಳಲ್ಲಿ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ) ಕಂಬಳದ ಓಟವನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ, ಕರ್ನಾಟಕದ ಕರಾವಳಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಾದ **ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ, ಉಡುಪಿ, ಭಟ್ಕಳ** ಮತ್ತು **ಕೇರಳದ ಕಾಸರಗೋಡು** ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ **'ತುಳುನಾಡು'** ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ತುಳುವ ಜಮೀನುದಾರರು ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬಗಳು ಇದನ್ನು ಪ್ರಾಯೋಜಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಮಾಚಾ ಚಹಾ (Matcha Tea)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

ಪೂರ್ವ ಅಸ್ಸಾಂನ ತಿನ್ಸುಕಿಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಚೋಟಾ ಟಿಂಗ್ರೈ ಚಹಾ ಎಸ್ಟೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಚಾ ಚಹಾದ ಉತ್ಪಾದನೆಯು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದರೊಂದಿಗೆ, ವಾಣಿಜ್ಯಿಕವಾಗಿ ಮಾಚಾ ಚಹಾವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಿದ ಭಾರತದ ಮೊದಲ ರಾಜ್ಯವಾಗಿ ಅಸ್ಸಾಂ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ.

ಮಾಚಾ ಚಹಾ ಬಗ್ಗೆ:

ಕೊಯ್ಲು ಮಾಡುವ ಮೊದಲು **ಕ್ಯಾಮೆಲಿಯಾ ಸೈನೆನ್ಸಿಸ್** (Camellia sinensis) ಚಹಾ **ಎಲೆಗಳನ್ನು** ಮೂರರಿಂದ ನಾಲ್ಕು ವಾರಗಳವರೆಗೆ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಿದ ನಂತರ ಮಾಚಾ ಚಹಾವನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

- ಎಲೆಗಳಿಗೆ ಶೇ. 90 ರಷ್ಟು ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕನ್ನು ತಡೆಯುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳ **ಪತ್ರಹರಿತ್ತು** ಮತ್ತು **ಅಮೈನೋ ಆಮ್ಲದ ಮಟ್ಟವು** ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಇದು ಚಹಾಕ್ಕೆ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ ಹಸಿರು ಬಣ್ಣ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಂತ ಉಮಾಮಿ ರುಚಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.

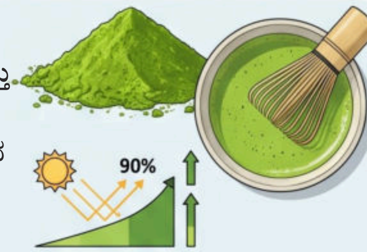

- ಆಧುನಿಕ ಪೂರ್ವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ **ಚೀನಾ ಮತ್ತು ಜಪಾನ್** ನಡುವಿನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಿನಿಮಯದ ಮೂಲಕ ಮಾಚಾ ಚಹಾವು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿತು.

- ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ **ಮಾಚಾ ಚಹಾ** ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ **ಚೀನಾ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಉತ್ಪಾದಕ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದೆ.**

'ಭಾರತೀಯ ಚಹಾ ಉದ್ಯಮ'ದ ಬಗ್ಗೆ:

ಜಾಗತಿಕ ಚಹಾ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ **ಭಾರತವು 2ನೇ ಅತಿದೊಡ್ಡ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದ್ದು, ಕಪ್ಪು ಚಹಾ (black tea) ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಮೊದಲ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ.**

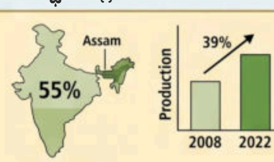

ಗಮನಿಸಿ: ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುವ ಒಟ್ಟು ಚಹಾದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಸಾಂ ಸುಮಾರು **ಶೇ. 55 ರಷ್ಟು** ಪಾಲನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, 2008 ಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ 2022 ರಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಚಹಾ ಉತ್ಪಾದನೆಯು ಶೇ. 39 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.

ರಫ್ತು ತಾಣಗಳು: ಇರಾನ್, ಇರಾಕ್, ಸಿರಿಯಾ, ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯಾ, ರಷ್ಯಾ ಮುಂತಾದ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಭಾರತವು ಚಹಾವನ್ನು ರಫ್ತು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು, ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಚಹಾ ರಫ್ತು ಮಾಡುವ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತವು 4ನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಚಹಾ ಬೆಳೆಯುವ ಪ್ರದೇಶಗಳು: ಅಸ್ಸಾಂ (ಅಸ್ಸಾಂ ಕಣಿವೆ, ಕ್ಯಾಚಾರ್) ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದ (ಡೂಯರ್ಸ್, ಟೆರಾಯ್, ಡಾರ್ಜಿಲಿಂಗ್) ಪ್ರದೇಶಗಳು ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿವೆ.

- **ಉದ್ಯೋಗ:** ಭಾರತೀಯ ಚಹಾ ಉದ್ಯಮವು 1.16 ಮಿಲಿಯನ್ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಆರ್ಥಿಕತೆಗೆ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುತ್ತಿದೆ.

- **ಜಾಗತಿಕ ಖ್ಯಾತಿ:** ಭಾರತೀಯ ಚಹಾ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅಸ್ಸಾಂ, ಡಾರ್ಜಿಲಿಂಗ್ ಮತ್ತು ನೀಲಗಿರಿ ಚಹಾಗಳು ತಮ್ಮ ಗುಣಮಟ್ಟಕ್ಕಾಗಿ ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ಅಪಾರ ಮನ್ನಣೆ ಗಳಿಸಿವೆ.

ಚಹಾ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಭೌಗೋಳಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು:

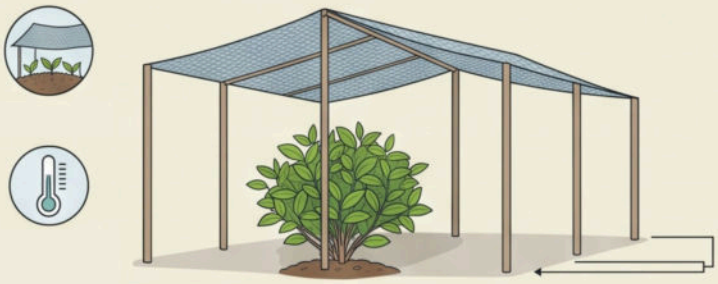

- ಚಹಾ ಗಿಡವು ಉಷ್ಣವಲಯದ ಮತ್ತು ಉಪೋಷ್ಣವಲಯದ ಹವಾಮಾನದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.

- **ಮಣ್ಣು:** ಇದಕ್ಕೆ ಆಳವಾದ, ಫಲವತ್ತಾದ ಮತ್ತು ನೀರು ಸರಾಗವಾಗಿ ಹರಿದು ಹೋಗುವಂತಹ ಮಣ್ಣು ಅಗತ್ಯವಿದ್ದು, ಮಣ್ಣಿನ ಸಾವಯವ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಂದ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು.
- **ಮಳೆ:** ಚಹಾ ಬೆಳೆಗೆ ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ **150-200 ಸೆಂ.ಮೀ ಮಳೆಯ** ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿರುತ್ತದೆ.
- **ತಾಪಮಾನ:** ಚಹಾ ಗಿಡಗಳು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸರಾಸರಿ ವಾರ್ಷಿಕ **ತಾಪಮಾನವು 15-23°C** ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕು.

- **ಅಸ್ಸಾಂ, ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದ ಡಾರ್ಜಿಲಿಂಗ್** ಮತ್ತು **ಜಲ್ಪೈಗುರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ** ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳು, **ತಮಿಳುನಾಡು** ಮತ್ತು **ಕೇರಳ** ರಾಜ್ಯಗಳು ಪ್ರಮುಖ ಚಹಾ ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ರಾಜ್ಯಗಳಾಗಿವೆ.

- ಇವುಗಳ ಹೊರತಾಗಿ **ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ, ಉತ್ತರಾಖಂಡ, ಮೇಘಾಲಯ, ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ** ಮತ್ತು **ತ್ರಿಪುರಾ** ರಾಜ್ಯಗಳು ಕೂಡ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಚಹಾವನ್ನು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತವೆ.

'ಏಷ್ಯಾ ಚಹಾ ಒಕ್ಕೂಟ'ದ ಬಗ್ಗೆ:

- **ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು:** ಇದು **ಭಾರತ, ಚೀನಾ, ಶ್ರೀಲಂಕಾ, ಜಪಾನ್** ಮುಂತಾದ ಪ್ರಮುಖ ಏಷ್ಯಾದ ಚಹಾ ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ದೇಶಗಳ ಚಹಾ ಸಂಘಗಳ ಒಂದು ಒಕ್ಕೂಟವಾಗಿದೆ.

- **ಉದ್ದೇಶ:** ಜಾಗತಿಕ ಚಹಾ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಸಾಮೂಹಿಕ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಪ್ರಮುಖ ಗುರಿಯನ್ನು ಇದು ಹೊಂದಿದೆ.

'ಭಾರತೀಯ ಚಹಾ ಮಂಡಳಿ'ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- **ಚಹಾ ಕಾಯ್ದೆ, 1953 ರ** ಅಡಿಯಲ್ಲಿ **1954 ರಲ್ಲಿ** ಇದೊಂದು **ಶಾಸನಬದ್ಧ** ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಯಿತು.

- ಭಾರತೀಯ ಚಹಾ ಉದ್ಯಮವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಮತ್ತು ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಚಹಾ ಉತ್ಪಾದಕರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಇದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

- **ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿ:** ಈ ಮಂಡಳಿಯ ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿಯು **ಕೋಲ್ಕತ್ತಾದಲ್ಲಿದೆ.**

ಇಂದಿರಾ ಪಾಯಿಂಟ್

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

ಪರಿಸರ ಸಚಿವಾಲಯವು ಇಂದಿರಾ ಪಾಯಿಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಅನುಮೋದನೆ ಕೋರುತ್ತಿದೆ.

ಇಂದಿರಾ ಪಾಯಿಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇಂದಿರಾ ಪಾಯಿಂಟ್ ಭಾರತದ ಅತ್ಯಂತ **ದಕ್ಷಿಣದ ತುದಿಯಾಗಿದೆ**. ಇದು **ಗ್ರೇಟ್ ನಿಕೋಬಾರ್ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ** (ಅಂಡಮಾನ್ ಮತ್ತು ನಿಕೋಬಾರ್ ದ್ವೀಪಗಳು) ನೆಲೆಗೊಂಡಿದೆ.
- ಇದನ್ನು ಈ ಹಿಂದೆ **ಪಿಗ್ಮಲಿಯನ್ ಪಾಯಿಂಟ್ (Pygmalion Point)** ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಮತ್ತು 1985 ರಲ್ಲಿ ಮರುನಾಮಕರಣ ಮಾಡಲಾಯಿತು.
- ಇದು **ಆರು ಡಿಗ್ರಿ ಚಾನೆಲ್** ಮತ್ತು **ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾಕ್ಕೆ** ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಆಯಕಟ್ಟಿನ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿದೆ.
- ಇದು ಕಡಲ ಭದ್ರತೆಗೆ ಅತ್ಯಂತ ನಿರ್ಣಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ 2004 ರ ಸುನಾಮಿ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇದು ತೀವ್ರವಾದ ಭೂಕುಸಿತವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿತ್ತು.

ಭೌಗೋಳಿಕ ಮತ್ತು ಆಯಕಟ್ಟಿನ ಮಹತ್ವ:

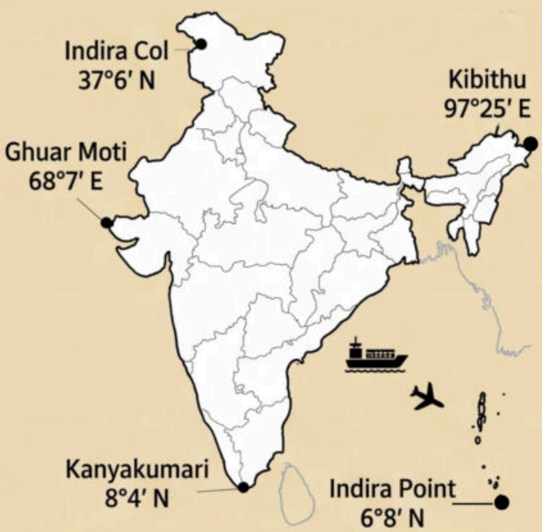

- **ಸ್ಥಳ:** ಇದು ನಿಕೋಬಾರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ **6°45' ಉತ್ತರ ಅಕ್ಷಾಂಶ** ಮತ್ತು **93°49' ಪೂರ್ವ ರೇಖಾಂಶದಲ್ಲಿದೆ.**
- **ಸಾಮೀಪ್ಯ:** ಇದು ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾದ ರೊಂಡೋ ದ್ವೀಪದಿಂದ (ಸುಮಾತ್ರಾ) ಕೇವಲ **145-163 ಕಿ.ಮೀ.** ದೂರದಲ್ಲಿದೆ.

- **ಮುಖ್ಯಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಒಕ್ಕೂಟ ಪ್ರಾಂತ್ಯ:** ಇದು ಭಾರತೀಯ ಒಕ್ಕೂಟದ ಅತ್ಯಂತ ದಕ್ಷಿಣದ ತುದಿಯಾದರೆ, **ಕನ್ಯಾಕುಮರಿಯು** ಭಾರತದ ಮುಖ್ಯ ಭೂಭಾಗದ ಅತ್ಯಂತ ದಕ್ಷಿಣದ ತುದಿಯಾಗಿದೆ.
- **ಪರಿಸರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ:** ಗಲಾಥಿಯಾ ಕೊಲ್ಲಿಯ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿರುವ ಈ ಪ್ರದೇಶವು **ಚರ್ಮದ ಬೆನ್ನಿನ ಸಮುದ್ರ ಆಮೆಗಳಿಗೆ (Leatherback Sea Turtles)** ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಗೂಡುಕಟ್ಟುವ ತಾಣವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇದು ಸ್ಥಳೀಯ **'ನಿಕೋಬಾರ್ ಮೆಗಾಪೋಡ್'** ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ನೆಲೆಯಾಗಿದೆ.

ಗ್ರೇಟ್ ನಿಕೋಬಾರ್ ದ್ವೀಪ (GNI) ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

NITI Aayog

- ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನೀತಿ ಆಯೋಗ (NITI Aayog) 2021 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ.
- ಇದು ಪ್ರಮುಖ ಆಯಕಟ್ಟಿನ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

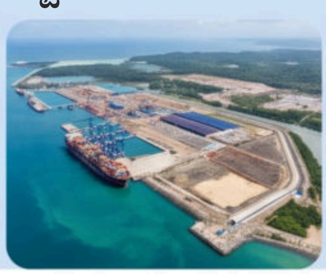

- ಇದು **₹72,000 ದಿಂದ ₹81,000 ಕೋಟಿ** ವೆಚ್ಚದ ಬೃಹತ್ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿದೆ.
- ಈ ಯೋಜನೆಯು ಭಾರತದ **ಮ್ಯಾರಿಟೈಮ್ ವಿಷನ್ 2030** ಮತ್ತು **ಅಮೃತ್ ಕಾಲ್ ವಿಷನ್ 2047** ರ ಪ್ರಮುಖ ಕೇಂದ್ರಬಿಂದುವಾಗಿದೆ.

2030 2047

ಭೂಸೇನೆಯ 31 ನೇ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು

ಭೂಸೇನೆಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು (COAS)

- ಭೂಸೇನಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು (COAS) ಭಾರತೀಯ ಸೇನೆಯ ವೃತ್ತಿಪರ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅತ್ಯುನ್ನತ ಶ್ರೇಣಿಯ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.
- ಭಾರತೀಯ ಸೇನೆಯ ಆಜ್ಞೆ, ತರಬೇತಿ, ಆಡಳಿತ, ಶಿಸ್ತು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಸಿದ್ಧತೆಗೆ COAS ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.
- ಆದರೆ ಸಂವಿಧಾನದ 53(2) ನೇ ವಿಧಿಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಭಾರತದ **ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳು** ಸಶಸ್ತ್ರ ಪಡೆಗಳ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.
- COAS ಅವರನ್ನು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನ ನೇಮಕಾತಿ ಸಮಿತಿಯು (ACC) **ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ** ಅಧಿಕಾರಾವಧಿಗೆ ಅಥವಾ 62 ನೇ ವಯಸ್ಸಿನವರೆಗೆ ನೇಮಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಭದ್ರತೆಯ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಸಮಿತಿ** (CCS) ಮತ್ತು **ರಕ್ಷಣಾ ಸಚಿವಾಲಯದ** ನೇತೃತ್ವದ ನಾಗರಿಕ-ನೇತೃತ್ವದ ರಕ್ಷಣಾ ರಚನೆಯ ಒಳಗೆ COAS ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

ನಾಲ್ಕು ದಶಕಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸೇವೆಯ ನಂತರ ನಿವೃತ್ತರಾದ **ಜನರಲ್ ಉಪೇಂದ್ರ ದ್ವಿವೇದಿ** ಅವರಿಂದ **ಜನರಲ್ ಧೀರಜ್ ಸೇಠ್** ಅವರು ಭೂಸೇನಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ 31ನೇ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡರು.

ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕು : ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕಿನ ಸ್ಥಾನಮಾನದ ಅಗತ್ಯತೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕೇವಲ ಶಾಸನಬದ್ಧ ಹಕ್ಕಿನಿಂದ **'ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕನ್ನಾಗಿ'** ಉನ್ನತೀಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಗಳು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದು, ಚುನಾವಣಾ ಹಕ್ಕುಗಳ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನದ ಕುರಿತ ಚರ್ಚೆಗಳಿಗೆ ಇದು ಮರುಚಾಲನೆ ನೀಡಿದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕು:

1 ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಆಧಾರ

ಸಂವಿಧಾನದ **326ನೇ ವಿಧಿಯು** ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ವಯಸ್ಕ ಮತದಾನ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲಕ ಅನರ್ಹಗೊಂಡ ಹೊರತು, **18 ವರ್ಷ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ** ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನಾಗರಿಕನಿಗೂ ಮತದಾನ ಮಾಡಲು ಇದು ಅವಕಾಶ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಮತದಾನವು ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಹಕ್ಕಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು, ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕಲ್ಲ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ.

2 ಶಾಸನಬದ್ಧ ಆಧಾರ

1950ರ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿ ಕಾಯ್ದೆಯ (RPA) ಸೆಕ್ಷನ್ 19 ಮತದಾರರ ನೋಂದಣಿಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಿದರೆ, **1951ರ ಕಾಯ್ದೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ 62** ಮತದಾನದ ಅರ್ಹತೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತದೆ.

3 ವಿರೋಧಾಭಾಸ

ಮತದಾನವು ಕೇವಲ ಶಾಸನಬದ್ಧ ಹಕ್ಕಾಗಿದ್ದರೂ, **ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಅರಿಯುವ ಹಕ್ಕು** (Right to Know), **ಮತದಾನದ ಆಯ್ಕೆ, ನೋಟಾ** (NOTA - ತಿರಸ್ಕರಿಸುವ ಹಕ್ಕು) ಮತ್ತು **ಗುಪ್ತ ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು 19(1)(a) ವಿಧಿಯ (ವಾಕ್ ಮತ್ತು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ)** ಅಡಿಯಲ್ಲಿ **ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳೆಂದು** ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಗುರುತಿಸಿರುವುದು ಒಂದು ವಿರೋಧಾಭಾಸವಾಗಿದೆ.

ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕಿನ ಕುರಿತು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ(SC)ದ ತೀರ್ಪುಗಳು:

N.P. ಪೊನ್ನುಸ್ವಾಮಿ (1952) ಮತ್ತು ಜ್ಯೋತಿ ಬಸು (1982) ಪ್ರಕರಣಗಳು

ಚುನಾವಣಾ ಹಕ್ಕುಗಳು ಕೇವಲ ಶಾಸನಬದ್ಧ ಹಕ್ಕುಗಳೇ ಹೊರತು, ಅವು ಮೂಲಭೂತ ಅಥವಾ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಾನೂನು ಹಕ್ಕುಗಳಲ್ಲ ಎಂದು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ತೀರ್ಪು ನೀಡಿತ್ತು.

ಕುಲದೀಪ್ ನಾಯರ್ v/s ಭಾರತ ಒಕ್ಕೂಟ (2006)

ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕು ಶಾಸನಬದ್ಧ ಹಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ತೀರ್ಪು ಪುನರುಚ್ಚರಿಸಿತ್ತು.

ಅನೂಪ್ ಬರಣ್ವಾಲ್ v/s ಭಾರತ ಒಕ್ಕೂಟ (2023)

ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳ ಸಹಮತದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು, ಮತದಾನವನ್ನು ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವುದನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಿದ್ದು, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ವಿಕಾಸವಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದೆ.

72ನೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಲನಚಿತ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು (2024)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

2024ರ ಕ್ಯಾಲೆಂಡರ್ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ಫಿಲ್ಮ್ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಶನ್ (CBFC) ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣವನ್ನು ಪಡೆದ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸಲು 72ನೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಲನಚಿತ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಘೋಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

ವಿವರ	ಮಾಹಿತಿ
ಸ್ಥಾಪನೆ	1954
ಹಿಂದಿನ ಹೆಸರು	ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು
ಉದ್ದೇಶ	ಭಾರತೀಯ ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿನ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು
ಅರ್ಹತೆ	ಕ್ಯಾಲೆಂಡರ್ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ CBFC ಯಿಂದ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳು
ಸ್ವರೂಪ	ಭಾರತದ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಚಲನಚಿತ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು
ಗುರಿ	ಸೌಂದರ್ಯಾತ್ಮಕ ಗುಣಮಟ್ಟ, ತಾಂತ್ರಿಕ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಸ್ತುತತೆ

ಪ್ರಮುಖ ವಿಜೇತರು – 72ನೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಲನಚಿತ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು (2024)

ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಫೀಚರ್ ಫಿಲ್ಮ್
ಆರ್ಟಿಕಲ್ 370 (ಹಿಂದಿ)

ಅತ್ಯುತ್ತಮ ನಾನ್-ಫೀಚರ್ ಫಿಲ್ಮ್
ಭಂಗಾರ್ (ಮರಾಠಿ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್)

ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸಾಕ್ಷ್ಯಚಿತ್ರ
ರಾಮ್-ನಾಮಿ (ಹಿಂದಿ)

ಅತ್ಯುತ್ತಮ ನಟ
ಮಮ್ಮುಟ್ಟಿ (ಭ್ರಮಯುಗಂ)
ಕಾರ್ತಿಕ್ ಆರ್ಯನ್ (ಚಂದು ಚಾಂಪಿಯನ್)

ಅತ್ಯುತ್ತಮ ನಟಿ
ಯಾಮಿ ಗೌತಮ್ (ಆರ್ಟಿಕಲ್ 370)

ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಕೃಷಿ ಸಿಂಚಾಯಿ ಯೋಜನೆ (PMKSY) 10 ವರ್ಷಗಳು

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

ಸುಸ್ಥಿರ ಜಲ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಕೃಷಿ ರೂಪಾಂತರ ಮತ್ತು ಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿರುವ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಕೃಷಿ ಸಿಂಚಾಯಿ ಯೋಜನೆಯು (PMKSY) ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ **10 ವರ್ಷಗಳನ್ನು** ಪೂರೈಸಿದೆ.

ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಕೃಷಿ ಸಿಂಚಾಯಿ ಯೋಜನೆ (PMKSY)ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಪ್ರಮುಖ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು 2015 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ.
- ಈ ಯೋಜನೆಯು **'ಹರ್ ಖೇತ್ ಕೋ ಪಾನಿ'** (ಪ್ರತಿ ಜಮೀನಿಗೂ ನೀರು) ಮತ್ತು **'ಪ್ರತಿ ಹನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆ'** (Per Drop More Crop) ಎಂಬ ದೂರದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ಜಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದರಿಂದ ಹಿಡಿದು, ಕೃಷಿ ಹಂತದವರೆಗೆ ನೀರಿನ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ದಕ್ಷ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುವುದು ಇದರ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

PMKSY ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಘಟಕಗಳು:

- ತ್ವರಿತ ನೀರಾವರಿ ಲಾಭದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು (AIBP) ಕೃಷಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ನೀರಾವರಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ.
- **'ಹರ್ ಖೇತ್ ಕೋ ಪಾನಿ' (HKKP)** ಘಟಕವು ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ಅಂತರ್ಜಲ ಸುಧಾರಣೆಯ ಮೂಲಕ ಖಚಿತ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತದೆ.
- ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಘಟಕವು ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಮತ್ತು ಬರಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಜಲಾನಯನ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ.
- **'ಪ್ರತಿ ಹನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆ'** (Per Drop More Crop - PDMC) ಘಟಕವು ಹನಿ ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ತುಂತುರು ನೀರಾವರಿಯಂತಹ ಸೂಕ್ಷ್ಮ-ನೀರಾವರಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ.

ಡಿಜಿಟಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ 11 ವರ್ಷ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಡಿಜಿಟಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು 1 ಜುಲೈ 2026 ರಂದು 11 ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿದೆ.

ಡಿಜಿಟಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ:

ಪ್ರಾರಂಭ: 1 ಜುಲೈ 2015.

ಅನುಷ್ಠಾನ: ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಚಿವಾಲಯವು (MeitY) ಇದರ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿದೆ.

ಉದ್ದೇಶ: ದೇಶವನ್ನು ಡಿಜಿಟಲ್ ಮೂಲಕ ಸಬಲೀಕರಣಗೊಂಡ ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನ ಆಧಾರಿತ ಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.

ಡಿಜಿಟಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ಉಪಕ್ರಮಗಳು:

ಜಾಮ್ (JAM) ತ್ರಿವಳಿ

ಡಿಜಿಟಲ್ ಇಂಡಿಯಾದ ಭದ್ರ ಬುನಾದಿಯಾಗಿರುವ ಇದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಸೇರ್ಪಡೆ ಮತ್ತು ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ವಿತರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದ್ದು, ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರನ್ನು ಔಪಚಾರಿಕ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ತರುವ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರಿ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ತಡೆರಹಿತವಾಗಿ ಪಡೆಯಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಡಿಜಿಲಾಕರ್ (DigiLocker)

ಇದು ಭೌತಿಕ ದಾಖಲೆಗಳ ಬದಲಿಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತ ಡಿಜಿಟಲ್ ವ್ಯಾಲೆಟ್ ಅನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ದಾಖಲೆಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ಪರಿಶೀಲನಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಏಕೀಕೃತ ಪಾವತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (UPI)

10 ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತಿರುವ UPI, ನಾಗರಿಕರು ಮತ್ತು ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ತ್ವರಿತ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷಿತ ವಹಿವಾಟುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಡಿಜಿಟಲ್ ಪಾವತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕವಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಿದೆ.

ಇ-ಸಂಜೀವಿನಿ (e-Sanjeevani)

ಈ ಟೆಲಿಮೆಡಿಸಿನ್ ವೇದಿಕೆಯು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳ ರೋಗಿಗಳನ್ನು ವೈದ್ಯರೊಂದಿಗೆ ದೂರದಿಂದಲೇ ಸಂಪರ್ಕಿಸುವ ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಟೆಲಿ ಮಾನಸ್ (Tele MANAS)

ಈ ಉಪಕ್ರಮವು ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಉಚಿತ ಟೆಲಿ-ಕೌನ್ಸೆಲಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಸರ್ಕಾರಿ ಇ-ಮಾರುಕಟ್ಟೆ (GeM)

ಇದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯನ್ನು ಪಾರದರ್ಶಕ, ದಕ್ಷ ಮತ್ತು ಸಂಪೂರ್ಣ ಕಾಗದರಹಿತವಾಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಈ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ತರ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ತಂದಿದೆ.

ಡಿಜಿಟಲ್ ವಾಣಿಜ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಮುಕ್ತ ಜಾಲ (ONDC)

ಇದು ವಿವಿಧ ವೇದಿಕೆಗಳಾದ್ಯಂತ ಖರೀದಿದಾರರು ಮತ್ತು ಮಾರಾಟಗಾರರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸುವ ಮುಕ್ತ ಮತ್ತು ಪರಸ್ಪರ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಬಲ್ಲ ಡಿಜಿಟಲ್ ವಾಣಿಜ್ಯ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಅಗ್ರಿಸ್ಟ್ಯಾಕ್ (AgriStack)

ಇದು ರೈತ-ಕೇಂದ್ರಿತ ಡಿಜಿಟಲ್ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯವಾಗಿದ್ದು (DPI), ಆನ್‌ಲೈನ್ ಕೃಷಿ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕಾಗಿ ಇ-ನ್ಯಾಮ್ (e-NAM) ಮತ್ತು ತ್ವರಿತ ಕೃಷಿ ಮಾಹಿತಿ ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ ಆಧಾರಿತ ಚಾಟ್‌ಬಾಟ್ ಕಿಸಾನ್ ಇ-ಮಿತ್ರದಂತಹ (Kisan e-Mitra) ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ತುಂಬುತ್ತದೆ.

ದೀಕ್ಷಾ / DIKSHA (ಜ್ಞಾನ ಹಂಚಿಕೆಗಾಗಿ ಡಿಜಿಟಲ್ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ)

ಇದು ಪಠ್ಯಕ್ರಮ-ಸಂಯೋಜಿತ ಡಿಜಿಟಲ್ ಕಲಿಕಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರ ತರಬೇತಿಯ ಮೂಲಕ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಉನ್ನತೀಕರಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಸ್ವಯಂ ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂ ಪ್ರಭಾ (SWAYAM and SWAYAM Prabha)

ಈ ವೇದಿಕೆಗಳು ತರಗತಿಗಳ ಆಚೆಗೂ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ.

PMGDISHA

ಇದು ಸ್ಮಾರ್ಟ್‌ಫೋನ್ ಬಳಕೆ, ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ಪ್ರವೇಶ, ಡಿಜಿಟಲ್ ಪಾವತಿಗಳು ಮತ್ತು ಆನ್‌ಲೈನ್ ಸೇವೆಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಡಿಜಿಟಲ್ ಕಂದಕವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದೆ.

ಫ್ಯೂಚರ್‌ಸ್ಕಿಲ್ಸ್ ಪ್ರೈಮ್ (FutureSkills Prime)

ಇದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯನ್ನು ಪಾರದರ್ಶಕ, ದಕ್ಷ ಮತ್ತು ಸಂಪೂರ್ಣ ಕಾಗದರಹಿತವಾಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಈ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ತರ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ತಂದಿದೆ.

ಸ್ಕಿಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಡಿಜಿಟಲ್ ಹಬ್ (SIDH)

ಇದು ಕೌಶಲ್ಯ, ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗ ಸೇವೆಗಳಿಗಾಗಿ ಇರುವ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಏಕೀಕೃತ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿದೆ.

ಇಂಡಿಯಾ ಎಐ ಮಿಷನ್ (IndiaAI Mission)

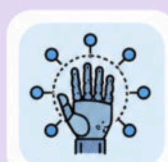

ಇದು AI ಶಿಕ್ಷಣ, ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ AI ಅಳವಡಿಕೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

Digital India
MeitY

ಕಾಮರಾಜರ್ ಬಂದರು

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

ವಿಶಾಖಪಟ್ಟಣಂ ಬಂದರಿನ ನಂತರ, ಕಾಮರಾಜರ್ ಬಂದರು 18 ಮೀಟರ್‌ಗಳಷ್ಟು ಹಡಗು ನಿಲುಗಡೆಯ ನೀರಿನ ಆಳದ (Draft capability) ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಭಾರತದ ಎರಡನೇ ಪ್ರಮುಖ ಬಂದರು (Major Port) ಎಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿದೆ.

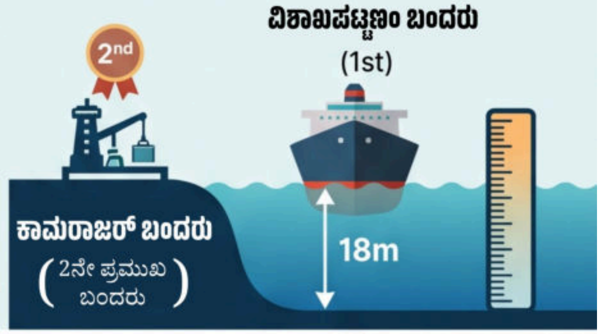

ಕಾಮರಾಜರ್ ಬಂದರಿನ ಬಗ್ಗೆ:

ಇದು ಆಳ-ನೀರಿನ ಬಂದರಾಗಿದ್ದು, 1,70,000 ಡೆಡ್‌ವೈಟ್ ಟನ್ನೇಜ್ (Deadweight Tonnage - DWT) ವರೆಗಿನ ಸರಕು ಸಾಗಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

old New

ಇದನ್ನು ಮೊದಲು **ಎನ್ನೋರ್ ಬಂದರು (Ennore Port)** ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಪ್ರಮುಖ ಬಂದರುಗಳು: ಬಂದರು, ಹಡಗು ಮತ್ತು ಜಲಸಾರಿಗೆ ಸಚಿವಾಲಯದ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ 14 ಪ್ರಮುಖ ಬಂದರುಗಳಿವೆ (12 ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿವೆ).

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿ:

ಭಾರತವು 14 ಪ್ರಮುಖ ಬಂದರುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ 12 ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ.

ಪಶ್ಚಿಮ ಕರಾವಳಿ (6 ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ಬಂದರುಗಳು):

1. ದೀನದಯಾಳ್ ಬಂದರು (ಕಾಂಡ್ಲಾ), ಗುಜರಾತ್
2. ಮುಂಬೈ ಬಂದರು, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ
3. ಜವಾಹರಲಾಲ್ ನೆಹರು ಬಂದರು ಪ್ರಾಧಿಕಾರ (JNPA/ನವ ಶೇವಾ), ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ
4. ಮರ್ಮುಗೋವಾ ಬಂದರು, ಗೋವಾ
5. ನವಮಂಗಳೂರು ಬಂದರು, ಕರ್ನಾಟಕ
6. ಕೊಚ್ಚಿನ್ ಬಂದರು, ಕೇರಳ

ಪೂರ್ವ ಕರಾವಳಿ (6 ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ಬಂದರುಗಳು):

1. ಶ್ಯಾಮ ಪ್ರಸಾದ್ ಮುಖರ್ಜಿ ಬಂದರು (ಕೋಲ್ಕತ್ತಾ/ಹಲ್ದಿಯಾ), ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ
2. ಪಾರಾದೀಪ್ ಬಂದರು, ಒಡಿಶಾ
3. ವಿಶಾಖಪಟ್ಟಣಂ ಬಂದರು, ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ
4. ಕಾಮರಾಜರ್ ಬಂದರು (ಎನ್ನೋರ್), ತಮಿಳುನಾಡು
5. ಚೆನ್ನೈ ಬಂದರು, ತಮಿಳುನಾಡು
6. ಕೊಚ್ಚಿನ್ ಬಂದರು, ಕೇರಳ

ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲದ / ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಂತದಲ್ಲಿರುವ (2 ಬಂದರುಗಳು):

ವಧ್ವಾನ್ ಬಂದರು: ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಪಾಲ್ಘರ್‌ನಲ್ಲಿ ಮುಂಬರುವ ಮೆಗಾ ಸ್ಯಾಟಲೈಟ್ ಬಂದರು.

ಗಲಾಥಿಯಾ ಕೊಲ್ಲಿ ಬಂದರು (Galathea Bay Port): ಗ್ರೇಟ್ ನಿಕೋಬಾರ್ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಶಿಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಂದರು

ಸುಮನ್ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ 2030

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

ಕೇಂದ್ರ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಚಿವರು ತಾಯಂದಿರ ಮತ್ತು ನವಜಾತ ಶಿಶುಗಳ ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ **'ಸುಮನ್ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ 2030'** ಅನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

ಇದು ತಾಯಿ ಮತ್ತು ನವಜಾತ ಶಿಶುಗಳ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ 2030 ರ ವೇಳೆಗೆ ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗುರಿಗಳನ್ನು (SDGs) ಸಾಧಿಸುವ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಚುರುಕುಗೊಳಿಸಲು ರೂಪಿಸಲಾದ ಸಮಗ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರವಾಗಿದೆ.

ಈ ಚೌಕಟ್ಟಿನ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವು 2030 ರ ವೇಳೆಗೆ ತಾಯಂದಿರ ಮರಣ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು (MMR) ಪ್ರತಿ 1,00,000 ಸಜೀವ ಜನನಗಳಿಗೆ **70 ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು,** ಜೊತೆಗೆ ನವಜಾತ ಮತ್ತು ಶಿಶು ಮರಣ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವುದು ಮತ್ತು ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದಾದ ತಾಯಂದಿರ ಹಾಗೂ ಶಿಶುಗಳ ಮರಣವನ್ನು ಶೂನ್ಯಕ್ಕೆ ಇಳಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ತಾಯಂದಿರ ಮರಣ ಪ್ರಮಾಣ(Maternal Mortality)

- ಗರ್ಭಿಣಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಅಥವಾ ಗರ್ಭಾವಸ್ಥೆಯು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ 42 ದಿನಗಳ ಒಳಗೆ ಮಹಿಳೆಯು ಮೃತಪಡುವುದನ್ನು ತಾಯಿಯ ಮರಣ ಎಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ತಾಯಂದಿರ ಮರಣ ಪ್ರಮಾಣ (MMR) ಎಂದರೆ ಪ್ರತಿ 1,00,000 ಸಜೀವ ಜನನಗಳಿಗೆ ಸಂಭವಿಸುವ ತಾಯಂದಿರ ಮರಣಗಳ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಾಗಿದೆ.

- ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗುರಿ (SDG) 3.1 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, 2030 ರ ವೇಳೆಗೆ ಜಾಗತಿಕ ತಾಯಂದಿರ ಮರಣ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು **ಪ್ರತಿ 1,00,000** ಸಜೀವ ಜನನಗಳಿಗೆ 70 ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಗುರಿಯನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ತಾಯಂದಿರ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಉಪಕ್ರಮಗಳು

- **ಜನನಿ ಸುರಕ್ಷಾ ಯೋಜನೆ (JSY):** ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆರಿಗೆಯಾಗುವ ಬದಲು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಹೆರಿಗೆ ಮಾಡಿಸಲು ಆಯ್ಕೆಮಾಡುವ ಬಡ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಈ ಯೋಜನೆಯು ನಗದು ಸಹಾಯವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.

- **ಜನನಿ ಶಿಶು ಸುರಕ್ಷಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (JSSK):** ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆರಿಗೆಯನ್ನು ಶೇ. 100 ರಷ್ಟು ಉಚಿತಗೊಳಿಸಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ಔಷಧಗಳು, ಆಹಾರ, ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ಮತ್ತು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಉಚಿತ ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

- **ಸುರಕ್ಷಿತ್ ಮಾತೃತ್ವ ಆಶ್ವಾಸನ್ (SUMAN):** ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಂದ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಗರ್ಭಿಣಿಯರನ್ನು ಹಿಂದಿರುಗಿಸದೆ, ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟದ ಆರೈಕೆಯನ್ನು ನೀಡುವುದನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆ ಖಾತರಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

- **ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಮಾತೃ ವಂದನಾ ಯೋಜನೆ (PMMVY):** ಗರ್ಭಿಣಿಯರಿಗೆ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರವನ್ನು ಖರೀದಿಸಲು ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ ನೇರ ನಗದು ವರ್ಗಾವಣೆಯ ಮೂಲಕ ಮೊದಲ ಮಗುವಿಗೆ ₹5,000 ಮತ್ತು ಎರಡನೇ ಹೆಣ್ಣು ಮಗುವಿಗೆ ₹6,000 ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

- **ಲಕ್ಷ್ಯ (LaQshya):** ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಹೆರಿಗೆ ಕೊಠಡಿಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷತಾ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಗೇರಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹೊಂದಿದೆ.

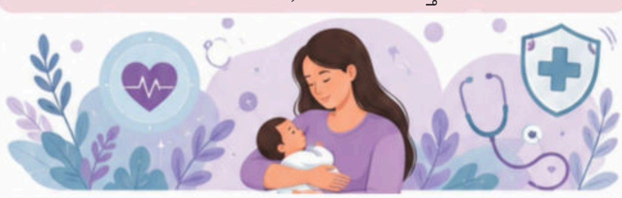

ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ - ಏಕರೂಪ ನಾಗರಿಕ ಸಂಹಿತೆ (UCC)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟವು ಕರಡು ಏಕರೂಪ ನಾಗರಿಕ ಸಂಹಿತೆ (UCC) ಮಸೂದೆಗೆ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿದ್ದು, ಇದು ಉತ್ತರಾಖಂಡದ ನಂತರ ಏಕರೂಪ ನಾಗರಿಕ ಸಂಹಿತೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವತ್ತ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕಿದ ಎರಡನೇ ರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಆಧಾರ

ರಾಜ್ಯ ನೀತಿ ನಿರ್ದೇಶಕ ತತ್ವಗಳು

ನಿಬಂಧನೆ	ವಿವರಗಳು
44ನೇ ವಿಧಿ	ರಾಜ್ಯವು ಭಾರತದ ರಾಜ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಾದ್ಯಂತ (ಭೂಪ್ರದೇಶದಾದ್ಯಂತ) ನಾಗರಿಕರಿಗಾಗಿ ಏಕರೂಪ ನಾಗರಿಕ ಸಂಹಿತೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸತಕ್ಕದ್ದು

ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದ ಕರಡು UCC ಮಸೂದೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು

ನಿಬಂಧನೆ	ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣ
ವಿವಾಹ	ಬಹುಪತ್ನಿತ್ವ ಮತ್ತು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹು ವಿವಾಹಗಳನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುತ್ತದೆ
ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಗಳು	ನಿಕಾಹ್ ಹಲಾಲಾವನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುತ್ತದೆ
ನೋಂದಣಿ	ವಿವಾಹ ಮತ್ತು ವಿಚ್ಛೇದನಗಳ ಕಡ್ಡಾಯ ಆನ್‌ಲೈನ್ ನೋಂದಣಿ
ಮಕ್ಕಳು	ಜೈವಿಕ, ದತ್ತು ಪಡೆದ, ಬಾಡಿಗೆ ತಾಯಿಯ (Surrogacy) ಮತ್ತು ART ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಮಾನ ಕಾನೂನು ಸ್ಥಾನಮಾನ
ಲಿವ್-ಇನ್ (ಸಹಜೀವನ) ಸಂಬಂಧಗಳು	1 ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಅಫಿಡವಿಟ್ ಕಡ್ಡಾಯ
ನೋಂದಣಿ ಮಾಡದಿರುವುದು	ವಿಫಲವಾದರೆ ಕಾನೂನು ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಬಹುದು
ಲಿವ್-ಇನ್ ದಂಪತಿಗಳ ಮಕ್ಕಳು	ಆಸ್ತಿಯ ಹಕ್ಕುಗಳೊಂದಿಗೆ ಕಾನೂನುಬದ್ಧ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ

ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದ ಕರಡು UCC ಮಸೂದೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು

ವಿನಾಯಿತಿ ಪಡೆದ ವರ್ಗ	ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಆಧಾರ
ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳು (ಭಿಲ್, ಗೊಂಡ್, ಕೊರ್ಕು, ಬೈಗಾ, ಸಹಾರಿಯಾ, ಭಾರಿಯಾ ಇತ್ಯಾದಿ)	342 ಮತ್ತು 366ನೇ ವಿಧಿಗಳು
ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ರಕ್ಷಣೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮುದಾಯಗಳು	ಸಂವಿಧಾನದ ಭಾಗ XXI (21)

ಏಕರೂಪ ನಾಗರಿಕ ಸಂಹಿತೆ (UCC) ಎಂದರೇನು?

ಏಕರೂಪ ನಾಗರಿಕ ಸಂಹಿತೆ (UCC) ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ನಾಗರಿಕರಿಗೂ ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ನಾಗರಿಕ ಕಾನೂನು ಎಂದರ್ಥ, ಇದು ಧರ್ಮವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ವಿವಾಹ, ವಿಚ್ಛೇದನ, ದತ್ತು, ಆಸ್ತಿ ಹಕ್ಕು (ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರ) ಮತ್ತು ಜೀವನಾಂಶದಂತಹ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತದೆ.

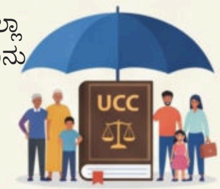

"ಏಕರೂಪ" (Uniform) ಎಂಬುದರ ಅರ್ಥ

ಏಕರೂಪ

- ಸಮುದಾಯಗಳ ನಡುವೆ (ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಾನೂನು)
- ಸಮುದಾಯಗಳ ಒಳಗೆ (ಪುರುಷರು ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಮಾನ ಹಕ್ಕುಗಳು)

ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಮಾನ ಸ್ಥಾನಮಾನ

ಮಕ್ಕಳು

ಜೈವಿಕ — ದತ್ತು ಪಡೆದ — ಬಾಡಿಗೆ ತಾಯಿ — ART

ಸಮಾನ ಕಾನೂನು ಸ್ಥಾನಮಾನ — ಸಮಾನ ಆಸ್ತಿ ಹಕ್ಕುಗಳು

ಲಿವ್-ಇನ್ ಸಂಬಂಧದ ನಿಬಂಧನೆಗಳು

ಲಿವ್-ಇನ್ ಸಂಬಂಧ ಪ್ರಾರಂಭ

↓

ನೋಂದಣಿಗೆ ಅಫಿಡವಿಟ್ ಸಲ್ಲಿಸಿ 1 ತಿಂಗಳೊಳಗೆ

- ನೋಂದಾಯಿಸಲಾಗಿದೆ → ಕಾನೂನು ಮಾನ್ಯತೆ
- ನೋಂದಾಯಿಸಿಲ್ಲ → ಕಾನೂನು ಕ್ರಮದ ಸಾಧ್ಯತೆ

UCC ಕಡೆಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಮೈಲಿಗಲ್ಲುಗಳು

ವರ್ಷ	ಬೆಳವಣಿಗೆ	ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ
1954	ವಿಶೇಷ ವಿವಾಹ ಕಾಯ್ದೆ	ಧರ್ಮವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದ ನಾಗರಿಕ ವಿವಾಹ
1985	ಶಹಾ ಬಾನೋ ಪ್ರಕರಣ	CrPC ಸೆಕ್ಷನ್ 125 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವನಾಂಶವನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯಿತು ಮತ್ತು UCC ಯನ್ನು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿತು
1995	ಸರಳಾ ಮುದ್ಗಲ್ ಪ್ರಕರಣ	ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ UCC ಜಾರಿಗೆ ಒತ್ತಾಯಿಸಿತು.
2019	ಪಾಲೋ ಕೌಟಿನ್ಹೋ ಪ್ರಕರಣ	ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು UCC ಯ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಪುನರುಚ್ಚರಿಸಿತು

UCC ಜಾರಿಗೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗದ ಒತ್ತಾಯ

1954
ವಿಶೇಷ ವಿವಾಹ ಕಾಯ್ದೆ
↓
1985
ಶಹಾ ಬಾನೋ ಪ್ರಕರಣ
↓
1995
ಸರಳಾ ಮುದ್ಗಲ್
↓
2019
ಪಾಲೋ ಕೌಟಿನ್ಹೋ
↓
UCC ಜಾರಿಗೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ನ್ಯಾಯಾಂಗದ ಬೆಂಬಲ

ಲೋಕಮಾನ್ಯ ತಿಲಕ್ ಮತ್ತು ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಆಜಾದ್

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಲೋಕಮಾನ್ಯ ಬಾಲ ಗಂಗಾಧರ ತಿಲಕ್ ಮತ್ತು ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಆಜಾದ್ ಅವರ ಜನ್ಮ ದಿನಾಚರಣೆಯಂದು (ಜುಲೈ 23) ಅವರಿಗೆ ಗೌರವ ನಮನ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು.

ಬಾಲ ಗಂಗಾಧರ ತಿಲಕ್ ಮತ್ತು ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಆಜಾದ್ : ಒಂದು ಹೋಲಿಕೆ

ಲಕ್ಷಣ	ಲೋಕಮಾನ್ಯ ತಿಲಕ್	ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಆಜಾದ್
ಜನನ	23 ಜುಲೈ 1856	23 ಜುಲೈ 1906
ಜನ್ಮಸ್ಥಳ	ರತ್ನಗಿರಿ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	ಭಾವ್ರಾ (ಇಂದಿನ ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ)
ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟ	ಸಮೂಹ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾದಿ ನಾಯಕ	ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರ
ಸಿದ್ಧಾಂತ	ಸ್ವರಾಜ್ಯ, ಸ್ವದೇಶಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜಾಗೃತಿ	ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಸಶಸ್ತ್ರ ಕ್ರಾಂತಿ
ಸಂಬಂಧಿತ ಸಂಸ್ಥೆ	ಲಾಲ್-ಬಾಲ್-ಪಾಲ್	HRA -> HSRA
ಮರಣ	1920	1931

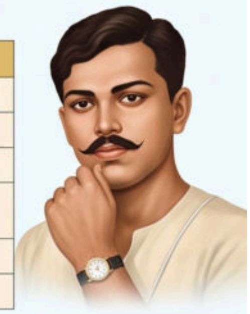

ಲೋಕಮಾನ್ಯ ಬಾಲ ಗಂಗಾಧರ ತಿಲಕ್ (1856–1920)

ಪ್ರಮುಖ ಕೊಡುಗೆಗಳು

ಕ್ಷೇತ್ರ	ಕೊಡುಗೆ
ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಳುವಳಿ	ತೀವ್ರಗಾಮಿ ಹಂತದ ಹರಿಕಾರ
ನಾಯಕತ್ವ	ಲಾಲ್-ಬಾಲ್-ಪಾಲ್ ಗುಂಪಿನ ಪ್ರಮುಖ ಸದಸ್ಯ
ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಘೋಷಣೆ	"ಸ್ವರಾಜ್ಯ ನನ್ನ ಜನ್ಮಸಿದ್ಧ ಹಕ್ಕು, ಮತ್ತು ನಾನು ಅದನ್ನು ಪಡೆದೇ ತೀರುತ್ತೇನೆ."
ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಳುವಳಿ	ಸ್ವದೇಶಿಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಿದರು
ಆರ್ಥಿಕ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ	ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಜನರನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿದರು
ಸಮೂಹ ಕ್ರೋಢೀಕರಣ	1881 ರಲ್ಲಿ ಕೇಸರಿ (ಮರಾಠಿ) ಮತ್ತು ದಿ ಮರಾಠ (ಇಂಗ್ಲಿಷ್) ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು
ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ	ಗಣೇಶೋತ್ಸವ (1893) ಮತ್ತು ಶಿವಾಜಿ ಜಯಂತಿಯನ್ನು (1895) ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಬ್ಬಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿದರು
ಬಿರುದು	ವ್ಯಾಲೆಂಟೈನ್ ಚಿರೋಲ್ ಅವರಿಂದ "ಭಾರತೀಯ ಅಶಾಂತಿಯ ಪಿತಾಮಹ" ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟರು

ಪ್ರಮುಖ ಕೊಡುಗೆಗಳು

- ಸ್ವರಾಜ್ಯ → ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಘೋಷಣೆ
- ಸ್ವದೇಶಿ → ವಸ್ತುಗಳ ಬಹಿಷ್ಕಾರ
- ಸಮೂಹ ಜಾಗೃತಿ → ಹಬ್ಬಗಳು + ಪತ್ರಿಕೆಗಳು
  - ಹಬ್ಬಗಳು: * ಗಣೇಶೋತ್ಸವ, * ಶಿವಾಜಿ ಜಯಂತಿ
  - ಪತ್ರಿಕೆಗಳು: * ಕೇಸರಿ, * ದಿ ಮರಾಠ

ಲಾಲ್-ಬಾಲ್-ಪಾಲ್

- ಲಾಲಾ ಲಜಪತ್ ರಾಯ್
- ಬಾಲ ಗಂಗಾಧರ ತಿಲಕ್
- ಬಿಪಿನ್ ಚಂದ್ರ ಪಾಲ್

ನೆನಪಿಡಿ: ಇವರು ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಳುವಳಿಯ ತೀವ್ರಗಾಮಿ ಹಂತವನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸಿದರು.

ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಆಜಾದ್ (1906–1931)

ಪ್ರಮುಖ ಕೊಡುಗೆಗಳು

ಕ್ಷೇತ್ರ	ಕೊಡುಗೆ
ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ	ಭಾರತದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು
ವಿಧಾನ	ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಸಶಸ್ತ್ರ ಪ್ರತಿರೋಧ
ಸಂಸ್ಥೆ	ರಾಮ್ ಪ್ರಸಾದ್ ಬಿಸ್ಮಿಲ್ ಅವರ ಮರಣದ ನಂತರ HRA ಅನ್ನು HSRA ಆಗಿ ಮರುಸಂಘಟಿಸಿದರು
ಸಹವರ್ತಿಗಳು	ಭಗತ್ ಸಿಂಗ್, ರಾಮ್ ಪ್ರಸಾದ್ ಬಿಸ್ಮಿಲ್, ಅಶ್ಫಾಕುಲ್ಲಾ ಖಾನ್
ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಘಟನೆ	ಕಾಕೋರಿ ರೈಲು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿ (1925) ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು
ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ	ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೆ ಎಂದಿಗೂ ಜೀವಂತವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಿಬೀಳದಿರುವುದು
ಹುತಾತ್ಮ	27 ಫೆಬ್ರವರಿ 1931 ರಂದು ಪ್ರಯಾಗ್‌ರಾಜ್‌ನ ಆಲ್ಫ್ರೆಡ್ ಪಾರ್ಕ್‌ನಲ್ಲಿ (ಈಗ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಆಜಾದ್ ಪಾರ್ಕ್) ನಡೆದ ಪೊಲೀಸ್ ಎನ್‌ಕೌಂಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದರು

HRA -> HSRA

ಹಿಂದೂಸ್ತಾನ್ ರಿಪಬ್ಲಿಕನ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ (HRA)
↓
(ರಾಮ್ ಪ್ರಸಾದ್ ಬಿಸ್ಮಿಲ್ ಮರಣದ ನಂತರ)
↓
ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಆಜಾದ್ ಅವರು ಇದನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಮರುಸಂಘಟಿಸಿದರು
↓
ಹಿಂದೂಸ್ತಾನ್ ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ರಿಪಬ್ಲಿಕನ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ (HSRA)
↓
ಬಲಿಷ್ಠ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಚಳುವಳಿ

ಆಜಾದ್ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿದ್ದ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿಗಳು

ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಆಜಾದ್

- ಭಗತ್ ಸಿಂಗ್
- ರಾಮ್ ಪ್ರಸಾದ್ ಬಿಸ್ಮಿಲ್
- ಅಶ್ಫಾಕುಲ್ಲಾ ಖಾನ್

ಕಾಲಾನುಕ್ರಮ

1856	1881	1893	1895	1906	1925	1931
ತಿಲಕ್ ಜನನ	ಕೇಸರಿ ಮತ್ತು ದಿ ಮರಾಠ	ಗಣೇಶೋತ್ಸವ (ಸಾರ್ವಜನಿಕ)	ಶಿವಾಜಿ ಜಯಂತಿ (ಸಾರ್ವಜನಿಕ)	ಆಜಾದ್ ಜನನ	ಕಾಕೋರಿ ರೈಲು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ	ಆಜಾದ್ ಹುತಾತ್ಮರಾದ ವರ್ಷ

ಸಾರಾನಾಥ : ಭಾರತದ 45ನೇ ಯುನೆಸ್ಕೋ ವಿಶ್ವ ಪರಂಪರೆಯ ತಾಣ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ದಕ್ಷಿಣ ಕೊರಿಯಾದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಿಶ್ವ ಪರಂಪರೆಯ ಸಮಿತಿಯ **48ನೇ** ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ **'ಸಾರಾನಾಥ'**ನ್ನು (ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ) ಭಾರತದ 45ನೇ ಯುನೆಸ್ಕೋ ವಿಶ್ವ ಪರಂಪರೆಯ ತಾಣವಾಗಿ ಘೋಷಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಈ ಮೂಲಕ ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶವು ಈಗ **4 ಯುನೆಸ್ಕೋ ವಿಶ್ವ ಪರಂಪರೆಯ ತಾಣಗಳನ್ನು** ಹೊಂದಿದೆ.

'ಸಾರಾನಾಥ'ದ ಬಗ್ಗೆ:

ವಿವರ	ಮಾಹಿತಿ
ಸ್ಥಳ	ವಾರಣಾಸಿ, ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ
ಧರ್ಮ	ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮ (ಮತ್ತು ಜೈನ ಧರ್ಮ)
ಯುನೆಸ್ಕೋ ಸ್ಥಾನಮಾನ	ಭಾರತದ 45ನೇ ವಿಶ್ವ ಪರಂಪರೆಯ ತಾಣ
ಯುನೆಸ್ಕೋ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಪಟ್ಟಿ	1998
ಐತಿಹಾಸಿಕ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ	ಬುದ್ಧನು ತನ್ನ ಮೊದಲ ಧರ್ಮೋಪದೇಶವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನೀಡಿದನು

ಸಾರಾನಾಥವು ಏಕೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ?

ಬೋಧಗಯಾದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನೋದಯವನ್ನು ಪಡೆದ ನಂತರ, ಗೌತಮ ಬುದ್ಧನು ಸಾರಾನಾಥದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮೊದಲ ಧರ್ಮೋಪದೇಶವನ್ನು (ಧರ್ಮಚಕ್ರ ಪ್ರವರ್ತನ) ನೀಡಿದನು, ಇದು ಬೌದ್ಧ ಸಂಘದ ಆರಂಭವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ನಾಲ್ಕು ಅತ್ಯಂತ ಪವಿತ್ರ ಬೌದ್ಧ ತಾಣಗಳು

ಬುದ್ಧನ ಜೀವನ

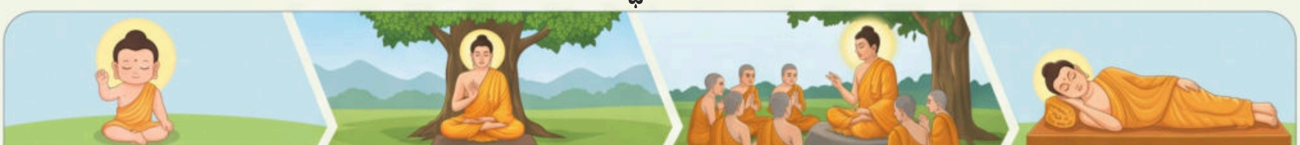

ಲುಂಬಿನಿ (ಜನನ) | ಬೋಧಗಯಾ (ಜ್ಞಾನೋದಯ) | ಸಾರಾನಾಥ (ಮೊದಲ ಧರ್ಮೋಪದೇಶ) | ಕುಶಿನಗರ (ಮಹಾಪರಿನಿರ್ವಾಣ)

ಪ್ರಮುಖ ಸ್ಮಾರಕಗಳು

ಸ್ತೂಪಗಳು

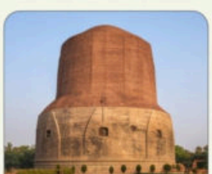

ಧಮೇಕ ಸ್ತೂಪ

ಬುದ್ಧನ ಮೊದಲ ಧರ್ಮೋಪದೇಶವನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತದೆ; ಗುಪ್ತರ ಕಾಲದ ಹೂವಿನ ಕೆತ್ತನೆಗಳು (ಸಾ.ಶ. ಸುಮಾರು 500)

ಚೌಖಂಡಿ ಸ್ತೂಪ

ಮೊದಲ ಐವರು ಶಿಷ್ಯರೊಂದಿಗಿನ ಭೇಟಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತದೆ; 1588 ರಲ್ಲಿ ಗೋವರ್ಧನ್ ಅಷ್ಟಭುಜಾಕೃತಿಯ ಗೋಪುರವನ್ನು ಸೇರಿಸಿದನು

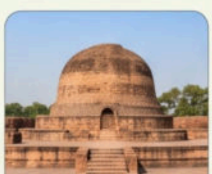

ಧರ್ಮರಾಜಿಕ ಸ್ತೂಪ

ಬುದ್ಧನ ಪವಿತ್ರ ಅವಶೇಷಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಲು ಅಶೋಕನಿಂದ (ಕ್ರಿ.ಪೂ. 3ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ) ನಿರ್ಮಿಸಲಾಯಿತು

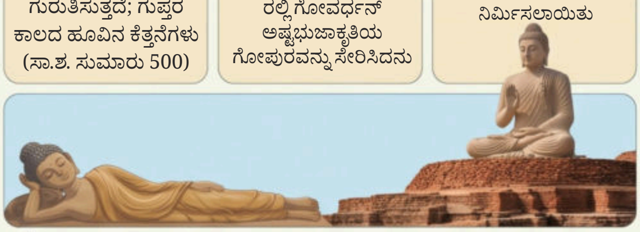

ಅಶೋಕ ಸ್ತಂಭ ಮತ್ತು ಸಿಂಹ ಲಾಂಛನ (ಲಯನ್ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್)

ವಿವರ	ಮಾಹಿತಿ
ನಿರ್ಮಿಸಿದವರು	ಸಾಮ್ರಾಟ್ ಅಶೋಕ
ಅವಧಿ	ಕ್ರಿ.ಪೂ. 250
ವಸ್ತು	ಹೊಳಪುಳ್ಳ ಚುನಾ ಮರಳುಗಲ್ಲು
ಚಿಹ್ನೆ	ನಾಲ್ಕು ಸಿಂಹಗಳು
ಪೀಠದ ಮೇಲಿನ ಪ್ರಾಣಿಗಳು	ಗೂಳಿ • ಕುದುರೆ • ಆನೆ ಸಿಂಹ
ಪ್ರಾಣಿಗಳ ನಡುವೆ	24-ಗೆರೆಗಳ (ಸ್ಪೋಕ್‌ಗಳ) ಧರ್ಮಚಕ್ರ
ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಲಾಂಛನ	1950 ರಲ್ಲಿ ಭಾರತದಿಂದ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು

ನೆನಪಿಡಿ: ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಲಾಂಛನವನ್ನು ಸಾರಾನಾಥದ ಸಿಂಹ ಲಾಂಛನದಿಂದ (ಲಯನ್ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್) ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ.

ಉತ್ಖನನದ ಇತಿಹಾಸ

ವ್ಯಕ್ತಿ	ಕೊಡುಗೆ
ಬಾಬು ಜಗತ್ ಸಿಂಗ್ (1787–88)	ಅವಶೇಷಗಳನ್ನು ಮರುಶೋಧಿಸಿದರು
ಜೊನಾಥನ್ ಡಂಕನ್ ಮತ್ತು ಕರ್ನಲ್ ಮೆಕೆಂಜಿ	ಆರಂಭಿಕ ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ದಾಖಲೀಕರಣ
ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಕನ್ನಿಂಗ್ಹ್ಯಾಮ್ (1834–36)	ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಪುರಾತತ್ವ ಉತ್ಖನನ

ಯುನೆಸ್ಕೋ ವಿಶ್ವ ಪರಂಪರೆಯ ತಾಣಗಳು

ವಿಶ್ವ ಪರಂಪರೆಯ ಸಮಿತಿ ಎಂದರೇನು?

- ವಿಶ್ವ ಪರಂಪರೆಯ ತಾಣಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವುದು
- ಸಂರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದು
- ವಿಶ್ವ ಪರಂಪರೆಯ ನಿಧಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು
- ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ನೆರವು ನೀಡುವುದು

ಭಾರತ ಮತ್ತು ಯುನೆಸ್ಕೋ

ವಿವರ	ಮಾಹಿತಿ
ಭಾರತದ ಶ್ರೇಣಿ	ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ 6ನೇ ಸ್ಥಾನ
ಒಟ್ಟು ಯುನೆಸ್ಕೋ ವಿಶ್ವ ಪರಂಪರೆಯ ತಾಣಗಳು	45
ವಿಶ್ವ ಪರಂಪರೆಯ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಸದಸ್ಯತ್ವ	2021–2025
ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಾರಾನಾಥ ಇದ್ದ ವರ್ಷ	1998

ಕರ್ನಾಟಕ ದರ್ಶನ

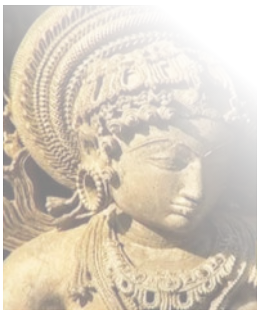

GI ಮಾನ್ಯತೆ : ತಿಪಟೂರು ತೆಂಗು, ಹೊಯ್ಸಳ ಶೈಲಿಯ ಶಿಲ್ಪಕಲೆಗೆ ಸಾಧ್ಯತೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಕರ್ನಾಟಕದ ನಾಲ್ಕು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಭೌಗೋಳಿಕ ಸೂಚ್ಯಂಕ (GI) ಮಾನ್ಯತೆ ಒಲಿಯುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ.

ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬಗ್ಗೆ:

- **ತಿಪಟೂರು ತೆಂಗು:** ಇದು **ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಕೊಬ್ಬರಿ, ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಬಾಳಿಕೆ ಮತ್ತು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಸಿಹಿ ರುಚಿಗೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದೆ.**
- **ಹೊಯ್ಸಳ ಶೈಲಿಯ ಶಿಲ್ಪಕಲೆ:** ಹೊಯ್ಸಳ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಸಂಕೀರ್ಣವಾದ ಮತ್ತು ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಪಡೆದ ಶಿಲಾ-ಕೆತ್ತನೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಇದು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಸಾಣೆಕಟ್ಟೆ ಉಪ್ಪು:** ತನ್ನ **ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಉತ್ಪಾದನಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಖನಿಜಾಂಶದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ** ಇದು ಹೆಚ್ಚು ಮೌಲ್ಯಯುತವಾಗಿದೆ.
- **ಕುಣಬಿ ಮುಡ್ಲಿ:** ಇದು **ಕೆಸವು/ಕೊಲೊಕಾಸಿಯಾ** (taro/Colocasia) ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಹಾಗೂ ಹವಾಮಾನ-ಚೇತರಿಕೆ ಗೆಡ್ಡೆಯಾಗಿದೆ.

ವರ್ಗವಾರು ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಂಪೂರ್ಣ GI ಮಾನ್ಯತೆಗಳ ಪಟ್ಟಿ

- **2026ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕವು 51 ನೋಂದಾಯಿತ ಭೌಗೋಳಿಕ ಸೂಚ್ಯಂಕ (GI)** ಮಾನ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಅಗ್ರಗಣ್ಯ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.
- **ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಚಿವಾಲಯದ DPIIT** ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಚೆನ್ನೈನ ಭೌಗೋಳಿಕ ಸೂಚ್ಯಂಕಗಳ ನೋಂದಣಾಧಿಕಾರಿ ಇದನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮಾನ್ಯತೆಗಳು **ರಾಜ್ಯದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುತ್ತವೆ.**

ವರ್ಗ	ಉತ್ಪನ್ನದ ಹೆಸರು	ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶ
ಕೃಷಿ	ಕೊಡಗು ಕಿತ್ತಳೆ	ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಸಿಹಿ-ಹುಳಿ ರುಚಿ; ಸಡಿಲವಾದ ಸಿಪ್ಪೆ.
ಕೃಷಿ	ಬ್ಯಾಡಗಿ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ	ಕಡು ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣ; ಕಡಿಮೆ ಖಾರ; ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಲಿಯೊರೆಸಿನ್ (oleo-resin) ಅಂಶ.
ಕೃಷಿ	ಕೊಡಗು ಹಸಿರು ಏಲಕ್ಕಿ	ತೀವ್ರವಾದ ಪರಿಮಳ; ದಪ್ಪನಾದ ಹಸಿರು ಬಣ್ಣದ ಕಾಯಿ.
ಕೃಷಿ	ನಂಜನಗೂಡು ರಸಬಾಳೆ	ವಿಶಿಷ್ಟ ರುಚಿ ಮತ್ತು ಪರಿಮಳ; ಕಪ್ಪು ಜೇಡಿಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
ಕೃಷಿ	ಮೈಸೂರು ವೀಳ್ಯದೆಲೆ	ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ **"ಚಿಗುರೆಲೆ"** ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ; ಮೃದುವಾದ ವಿನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ರಸವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
ಕೃಷಿ	ಅಪ್ಪೆಮಿಡಿ ಮಾವು	ಸುವಾಸನೆಭರಿತ ಎಳೆ ಮಾವಿನಕಾಯಿ ತಳಿ; ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.
ಕೃಷಿ	ಕರಿ ಈಶಾಡು ಮಾವು	ಅಂಕೋಲಾದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ; ಸಿಹಿಯಾದ, ನಾರಿನಂಶವಿಲ್ಲದ ತಿರುಳಿಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಮೌಲ್ಯಯುತವಾಗಿದೆ.
ಕೃಷಿ	ಇಂಡಿ ನಿಂಬೆ (ವಿಜಯಪುರ ನಿಂಬೆ)	**ಹೆಚ್ಚಿನ ರಸದ ಅಂಶ;** ತೆಳುವಾದ ಸಿಪ್ಪೆ; ಹವಾಮಾನ- ಚೇತರಿಕೆ ತಳಿ.
ಕೃಷಿ	ಶಿರಸಿ ಅಡಿಕೆ	ದುಂಡಗಿನ ಮತ್ತು ಚಪ್ಪಟೆಯಾದ ತಳಿ; ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಿಷ್ಟ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಟ್ಯಾನಿನ್ (tannin) ಹೊಂದಿದೆ.

ಕೃಷಿ	ದೇವನಹಳ್ಳಿ ಚಕ್ಕೋತ (Pomelo)	ಗುಲಾಬಿ ಬಣ್ಣದ, ಸಿಹಿ–ಹುಳಿ ತಿರುಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ದೊಡ್ಡ ಸಿಟ್ರಸ್ ಹಣ್ಣು.
ಕೃಷಿ	ಬೆಂಗಳೂರು ಗುಲಾಬಿ ಈರುಳ್ಳಿ	ಸಣ್ಣ, ಖಾರವಾದ ಈರುಳ್ಳಿ; ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಣ ಅಂಶ ; ರಫ್ತಿಗಾಗಿಯೇ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
ಕೃಷಿ	ಬೆಂಗಳೂರು ನೀಲಿ ದ್ರಾಕ್ಷಿ	ಬೀಜಯುಕ್ತ ಕಡು ನೇರಳೆ ದ್ರಾಕ್ಷಿ; ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಮಣ್ಣಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿದೆ.
ಕೃಷಿ	ಕಮಲಾಪುರ ಕೆಂಪು ಬಾಳೆ	ಕಲಬುರಗಿಯ ಅಪರೂಪದ, ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದಾದ ಕೆಂಪು–ಸಿಪ್ಪೆಯ ತಳಿ.
ಕೃಷಿ	ಗುಲ್ಬರ್ಗ ತೊಗರಿಬೇಳೆ	ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟ; ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋಟೀನ್; ಬೇಗನೆ ಬೇಯುವ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
ಕಾಫಿ	ಕೊಡಗು ಅರೇಬಿಕಾ ಕಾಫಿ	ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನೆರಳಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
ಕಾಫಿ	ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಅರೇಬಿಕಾ ಕಾಫಿ	ಭಾರತೀಯ ಕಾಫಿಯ ಜನ್ಮಸ್ಥಳದಿಂದ ಇದನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ.
ಕಾಫಿ	ಬಾಬಾಬುಡನ್‌ಗಿರಿ ಅರೇಬಿಕಾ ಕಾಫಿ	ಎತ್ತರದ ಪ್ರದೇಶದ ಬೆಳೆ; ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಮೃದು ರುಚಿ ಮತ್ತು ಸಮೃದ್ಧ ಪರಿಮಳ.
ಕಾಫಿ	ಮಾನ್ಸೂನ್ಡ್ ಮಲಬಾರ್ ಅರೇಬಿಕಾ	ಕೇರಳದೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ; ಕಡಲ ಗಾಳಿಯಿಂದ ಬೀಜದ ವಿನ್ಯಾಸ ಸಂಸ್ಕರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.
ಕಾಫಿ	ಮಾನ್ಸೂನ್ಡ್ ಮಲಬಾರ್ ರೋಬುಸ್ಟಾ	ಕೇರಳದೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ; ಮುಂಗಾರಿನ ತೇವಾಂಶಕ್ಕೆ ಒಡ್ಡಿಕೊಂಡ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಕಾಫಿ.
ಕರಕುಶಲ	ಮೈಸೂರು ರೇಷ್ಮೆ	ಕರ್ನಾಟಕದ ಮೊದಲ GI ಮಾನ್ಯತೆ; ಶುದ್ಧ ರೇಷ್ಮೆ ಮತ್ತು ಚಿನ್ನದ ಜರಿಯನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
ಕರಕುಶಲ	ಚನ್ನಪಟ್ಟಣದ ಬೊಂಬೆಗಳು	ದಂತದ ಮರದಿಂದ (Ivory-wood) ಮಾಡಿದ ಹಾಗೂ ಸಾವಯವ, ವಿಷಕಾರಿಯಲ್ಲದ ಅರಗಿನ ಲೇಪನವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಬೊಂಬೆಗಳು.
ಕರಕುಶಲ	ಬಿದ್ರಿ ಕಲೆ	ಸತು ಮತ್ತು ತಾಮ್ರದ ಲೋಹದ ಕೃತಿಯ ಮೇಲೆ ಶುದ್ಧ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಕುಸುರಿ ಕೆತ್ತನೆ.
ಕರಕುಶಲ	ಕಿನ್ನಾಳ ಬೊಂಬೆಗಳು	ದ್ರವ ರೂಪದ ಸೀಮೆಸುಣ್ಣದ ಲೇಪನ ಹೊಂದಿರುವ ಹಗುರವಾದ ಮರದ ಬೊಂಬೆಗಳು.
ಕರಕುಶಲ	ಸಂಡೂರು ಲಂಬಾಣಿ ಕಸೂತಿ	ಲಂಬಾಣಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಡುವ ಕನ್ನಡಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಜ್ಯಾಮಿತೀಯ ಹೊಲಿಗೆ ಕೆಲಸ.
ಕರಕುಶಲ	ಕಸೂತಿ ಕಲೆ	ಕೈಯಿಂದ ಹೊಲಿಯಲಾದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ವಿನ್ಯಾಸಗಳು (ರಥ, ಕಮಲ, ಆನೆ).
ಕರಕುಶಲ	ನವಲಗುಂದ ಜಮಖಾನ	ಜ್ಯಾಮಿತೀಯ ನಮೂನೆಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಕೈಮಗ್ಗದ ನೆಲಹಾಸುಗಳು.
ಕರಕುಶಲ	ಇಳಕಲ್ ಸೀರೆಗಳು	ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಸೆರಗು ಜೋಡಿಸುವ ತಂತ್ರವನ್ನು (**"ಟೋಪ್ ಟೆನಿ"**) ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
ಕರಕುಶಲ	ಮೊಳಕಾಲ್ಮೂರು ಸೀರೆಗಳು	ಅಂಚುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ದೇವಾಲಯದ ವಿನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ರೇಷ್ಮೆ ಸೀರೆಗಳು.
ಕರಕುಶಲ	ಉಡುಪಿ ಸೀರೆಗಳು	ನೈಸರ್ಗಿಕ ಗಂಜಿ ಲೇಪನವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ನಯವಾದ ಬಾಚಿದ ಹತ್ತಿ ಸೀರೆಗಳು.
ಕರಕುಶಲ	ಗುಳೇದಗುಡ್ಡ ಖಣ	ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕೈಮಗ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ನೇಯ್ದ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ರವಿಕೆ ಬಟ್ಟೆಗಳು.
ಕರಕುಶಲ	ಕೊಲ್ಹಾಪುರಿ ಚಪ್ಪಲಿ	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ; ಸ್ಥಳೀಯ ಚರ್ಮದಿಂದ ಕೈಯಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಪಾದರಕ್ಷೆಗಳು.
ಉತ್ಪಾದಿತ	ಮೈಸೂರು ಸ್ಯಾಂಡಲ್ ಸೋಪ್	ಶುದ್ಧ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಶ್ರೀಗಂಧದ ಎಣ್ಣೆಯಿಂದ ತಯಾರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
ಉತ್ಪಾದಿತ	ಮೈಸೂರು ಅಗರಬತ್ತಿ	ಕೈಯಿಂದ ಸುರುಳಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದ, ಸುವಾಸನೆಗೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾದ ಅಗರಬತ್ತಿಗಳು.
ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥ	ಧಾರವಾಡ ಪೇಡ	ಆಹಾರ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಮೊದಲ GI ಉತ್ಪನ್ನ; ಹಾಲಿನಿಂದ ತಯಾರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥ	ಮೈಸೂರು ಪಾಕ್	ಮೈಸೂರಿನಿಂದ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡ, ಕಡಲೆಹಿಟ್ಟು ಮತ್ತು ತುಪ್ಪದಿಂದ ತಯಾರಿಸಲಾದ ಸಿಹಿ ತಿನಿಸು.

ಕರ್ನಾಟಕದ ಜಲಾಶಯಗಳು

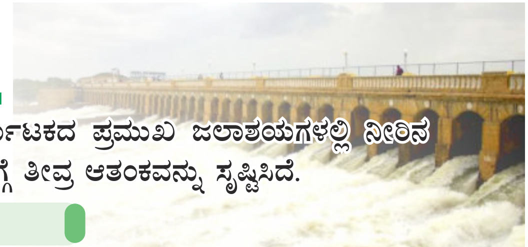

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಜೂನ್ ತಿಂಗಳ ನೈರುತ್ಯ ಮುಂಗಾರಿನ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಮುಖ ಜಲಾಶಯಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಮಟ್ಟವು ಅಪಾಯಕಾರಿ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಕುಸಿದಿದ್ದು, ಇದು ನೀರು ಹಂಚಿಕೆ ಮತ್ತು ಕೃಷಿಯ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರ ಆತಂಕವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದೆ.

ಜಲಾಶಯಗಳ ವಿವರ:

ಕರ್ನಾಟಕದ ಜಲಾಶಯಗಳು	ಸಂಬಂಧಿತ ನದಿ	ಪ್ರದೇಶ / ಜಿಲ್ಲೆ	ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು
ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಸಾಗರ (KRS)	ಕಾವೇರಿ	ಮಂಡ್ಯ / ಮೈಸೂರು	ಇದನ್ನು **ಸರ್ ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ (1932)** ಅವರು ನಿರ್ಮಿಸಿದರು. ಇದು **ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಪ್ರಮುಖ ಮೂಲವಾಗಿದೆ** ಮತ್ತು **ಕಾವೇರಿ ಜಲವಿವಾದದ ಕೇಂದ್ರಬಿಂದುವಾಗಿದೆ.**
ತುಂಗಭದ್ರಾ (ಪಂಪಾ ಸಾಗರ)	ತುಂಗಭದ್ರಾ (ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯ ಉಪನದಿ)	ಹೊಸಪೇಟೆ, ವಿಜಯನಗರ	ಇದು **ಕರ್ನಾಟಕ** ಮತ್ತು **ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಜಂಟಿ ಬಹುಪಯೋಗಿ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.** ಇದನ್ನು (ಮುಲ್ಲಪೆರಿಯಾರ್ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ) ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ಸುಣ್ಣದ ಕಲ್ಲು ಬಳಸಿ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಇದರ ಎಲ್ಲಾ **33 ಕ್ರೆಸ್ಟ್ ಗೇಟ್‌ಗಳನ್ನು** ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಲಾಗಿದೆ.
ಆಲಮಟ್ಟಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು	ಕೃಷ್ಣಾ	ವಿಜಯಪುರ	ಇದು ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಜಲಾಶಯವಾಗಿದೆ. ಇದು ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ನಾರಾಯಣಪುರ ಜಲಾಶಯಕ್ಕೆ ನೀರನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದರ ಎತ್ತರ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ **ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ/ ತೆಲಂಗಾಣದೊಂದಿಗೆ** ವಿವಾದವಿದೆ.
ಕಬಿನಿ ಜಲಾಶಯ	ಕಬಿನಿ (ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ಉಪನದಿ)	ಮೈಸೂರು	ಇದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಸರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ; ಇದು ನಾಗರಹೊಳೆ ಮತ್ತು ಬಂಡೀಪುರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನಗಳನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸುವ ಪ್ರಮುಖ ವನ್ಯಜೀವಿ ಕಾರಿಡಾರ್ ಅನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತದೆ.
ವಾಣಿ ವಿಲಾಸ ಸಾಗರ (ಮಾರಿ ಕಣಿವೆ)	ವೇದಾವತಿ (ಕೃಷ್ಣಾ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶ)	ಚಿತ್ರದುರ್ಗ	ಇದು ಕರ್ನಾಟಕದ ಅತ್ಯಂತ ಹಳೆಯ ಅಣೆಕಟ್ಟಾಗಿದೆ. **ಬರಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ನೀರುಣಿಸಲು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಡೆಯರ್ ರಾಜರು ಇದನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದರು.**
ಲಿಂಗನಮಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ಸೂಪಾ	ಶರಾವತಿ ಮತ್ತು ಕಾಳಿ	ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ	ಇವು **ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ಹರಿಯುವ ನದಿಗಳ ಜಲಾಶಯಗಳಾಗಿವೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಇವು ಅತ್ಯಂತ ನಿರ್ಣಾಯಕವಾಗಿವೆ.**
ಹೇಮಾವತಿ ಮತ್ತು ಹಾರಂಗಿ	ಹೇಮಾವತಿ ಮತ್ತು ಹಾರಂಗಿ	ಹಾಸನ ಮತ್ತು ಕೊಡಗು	ಇವು **ಕಾವೇರಿ** ನದಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಉಪನದಿಗಳಾಗಿದ್ದು, **ದಕ್ಷಿಣ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೃಷಿ ನೀರಾವರಿಗೆ** ನಿರ್ಣಾಯಕವಾಗಿವೆ.
ಘಟಪ್ರಭಾ ಮತ್ತು ಮಲಪ್ರಭಾ	ಘಟಪ್ರಭಾ ಮತ್ತು ಮಲಪ್ರಭಾ	ಬೆಳಗಾವಿ	ಇವು **ಕೃಷ್ಣಾ** ನದಿಯ ಎಡದಂಡೆಯ ಉಪನದಿಗಳಾಗಿವೆ. **ಹಿಡಕಲ್ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಘಟಪ್ರಭಾ ನದಿಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ.**

ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಪಲ್ಸ್ ಪೋಲಿಯೊ ಲಸಿಕಾ ಅಭಿಯಾನ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: **ಕರ್ನಾಟಕ ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯು ಜೂನ್ 28, 2026 ರ ಭಾನುವಾರದಂದು** ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಬೃಹತ್ **ಪಲ್ಸ್ ಪೋಲಿಯೊ ಲಸಿಕಾ ಅಭಿಯಾನವನ್ನು** ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಿದೆ.

ಪೋಲಿಯೊ ಬಗ್ಗೆ:

- ✓ **ರೋಗಕಾರಕ:** ಇದು **ಪೋಲಿಯೊವೈರಸ್** (Poliovirus) ನಿಂದ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.
- ✓ **ಹರಡುವಿಕೆ:** ಇದು ಕಲುಷಿತ ಆಹಾರ ಅಥವಾ ನೀರಿನ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ಮಲ–ಬಾಯಿ (fecal-oral) ಮಾರ್ಗದ ಮೂಲಕ ಹರಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯನ ಕರುಳಿನಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ.
- ✓ **ರೋಗಲಕ್ಷಣಗಳು:** **ಶೇಕಡಾ 90–95% ರಷ್ಟು** ಸೋಂಕುಗಳು ಯಾವುದೇ ರೋಗಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ.
- ✓ **ರೋಗಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡುಬರುವ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಜ್ವರ, ಆಯಾಸ, ತಲೆನೋವು, ಕುತ್ತಿಗೆ ಬಿಗಿತ ಮತ್ತು ಕೈಕಾಲು ನೋವು** ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
- ✓ ಪ್ರತಿ **200 ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ 1 ಪ್ರಕರಣವು ತೀವ್ರ ಸ್ವರೂಪದ ಪಾರ್ಶ್ವವಾಯು (AFP) ಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ,** ಇದು **ಕಾಲುಗಳು** ಅಥವಾ **ಉಸಿರಾಟದ ಸ್ನಾಯುಗಳ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿ ಪ್ರಾಣಾಪಾಯವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಬಹುದು.**
- ✓ **ಚಿಕಿತ್ಸೆ:** ಪೋಲಿಯೊ ರೋಗಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ **ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಚಿಕಿತ್ಸೆ** ಇಲ್ಲ. **ಸಕಾಲಿಕ ಲಸಿಕೆ ಹಾಕಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರ ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದು.**

ಅಪರಿಚಿತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರ ಕುರಿತ ಸಂಶೋಧನಾ ಉಪಕ್ರಮ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: **ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಬೆಳಕಿಗೆ ತರಲು ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಸಂಶೋಧನಾ ಉಪಕ್ರಮವನ್ನು** ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ.

ಈ ಉಪಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ:

- **ಉದ್ದೇಶ:** ಬ್ರಿಟಿಷರಿಂದ ಅಂಡಮಾನ್ ಮತ್ತು ನಿಕೋಬಾರ್ ದ್ವೀಪಗಳ ಸೆಲ್ಯುಲಾರ್ ಜೈಲಿಗೆ (ಕಾಳಾಪಾನಿ) ಗಡಿಪಾರು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ **ಕರ್ನಾಟಕದ 59 ಅಪರಿಚಿತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರ ಜೀವನವನ್ನು ದಾಖಲಿಸುವುದು** ಇದರ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.
- ಈ ಯೋಜನೆಯು ಅಕಾಡೆಮಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ **ಎಲ್. ಎನ್. ಮುಕುಂದರಾಜ್** ಅವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.
- **ಮಹತ್ವ:** ಈ ಅಪ್ರತಿಮ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಇತಿಹಾಸದಿಂದ ಅಳಿಸಿಹಾಕುವುದನ್ನು ತಡೆಯುವುದು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಆಶಯವಾಗಿದೆ.
- ಉಪಕ್ರಮದ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು
- **ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ: 1857 ರ ಸಿಪಾಯಿ ದಂಗೆ** ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿತ ಸ್ಥಳೀಯ ದಂಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಈ 59 ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರನ್ನು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿರಿಸಲಾಗಿತ್ತು.
- **ಮುಂಬರುವ ಪ್ರಕಟಣೆ:** ಈ ಸಂಶೋಧನಾ ವರದಿಗಳನ್ನು **"ಯಾರೂ ಅರಿಯದ ವೀರರು"** (The Unknown Heroes) ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಸಂಕಲಿಸಲಾಗುವುದು.
- **ಸಂಶೋಧನಾ ತಂತ್ರ:** ಪ್ರಾಥಮಿಕ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು **ಕಲೆಹಾಕಲು, ಸಂಶೋಧಕರು ಕರ್ನಾಟಕದಾದ್ಯಂತ ಈ ಹೋರಾಟಗಾರರ ಹುಟ್ಟೂರುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬ್ಯಾನರ್‌ಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಕುಟುಂಬಸ್ಥರು ಮೌಖಿಕ ಇತಿಹಾಸ, ಪತ್ರಗಳು ಅಥವಾ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ** ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರದೇಶಗಳು

- **ಗದಗ (ನರಗುಂದ): ಫರಾಸ್ ಖಾನ್** ಮತ್ತು **ಬಿಕಾಜಿ ಗಣೇಶ್ ಗೋಖಲೆ** ಅವರಂತಹ ಹೋರಾಟಗಾರರ ತವರೂರು.
- **ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ (ಕಾರವಾರ): ಗೋಪಾಲ್ ಭಂಡಾರಿ** ಮತ್ತು **ವಿಠು ಗಾವಳಿಯಂತಹ ಬಂಡುಕೋರರ ತವರೂರು.**
- **ಬಾಗಲಕೋಟೆ (ಮುಧೋಳ): ಬ್ರಿಟಿಷರ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರ ನಿಷೇಧ ಕಾನೂನುಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಿದ ಬುಡಕಟ್ಟು ಬೇಟೆಗಾರರಾದ ಹಳಗಳಿ ಬೇಡರ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು** ಇದು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ತೋತಾಪುರಿ ಮಾವು

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು **ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆ ಯೋಜನೆಯ (MIS)** ಅಡಿಯಲ್ಲಿ **ಜುಲೈ 2026 ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದಿಂದ 96,879 ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್ ತೋತಾಪುರಿ ಮಾವು ಖರೀದಿಸಲು ಅನುಮೋದನೆ** ನೀಡಿದೆ.

ತೋತಾಪುರಿ ಮಾವಿನ ಬಗ್ಗೆ:

- **ಬೆಳೆಯುವ ಪ್ರದೇಶಗಳು:** ಇವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ **ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ** (ತಿರುಪತಿ/ಚಿತ್ತೂರು), **ಕರ್ನಾಟಕ** (ಕೋಲಾರ) ಮತ್ತು **ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ** ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಆಕಾರ:** ಇದು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಕೊಕ್ಕಿನಂತಹ ಚೂಪಾದ ತುದಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ (ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಗಿಣಿಮೂತಿ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ).
- **ಬಳಕೆ: ಭಾರತೀಯ ಮಾವಿನ ತಿರುಳು ಮತ್ತು ಹಣ್ಣಿನ ರಸದ (ಜ್ಯೂಸ್)** ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಇದು ಪ್ರಮುಖ ಕಚ್ಚಾ ವಸ್ತುವಾಗಿದೆ.
- **ಆರ್ಥಿಕತೆ:** ಈ ಬೆಳೆಯು ಬೆಲೆ ಏರಿಳಿತಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ, ಇದು ಆಗಾಗ್ಗೆ **ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆ ಯೋಜನೆ (MIS)** ಜಾರಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆ ಯೋಜನೆಯ (MIS) ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶಗಳು

- **ಸಂಕಷ್ಟದ ಮಾರಾಟ ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ:** ಬಂಪರ್ / ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆ ಬಂದಾಗ ಸ್ಥಳೀಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಬೆಲೆಗಳು ಕುಸಿದು ರೈತರು ಅನುಭವಿಸುವ ಹಠಾತ್ ಆರ್ಥಿಕ ನಷ್ಟವನ್ನು ಇದು ತಡೆಯುತ್ತದೆ.
- **ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಲೆ:** ಇದು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೆಲೆಗಳ ಏರಿಳಿತಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಿ, **ರೈತರಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವಾದರೂ ಸಿಗುವಂತೆ** ಖಚಿತಪಡಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಬೆಳೆ ವೈವಿಧ್ಯೀಕರಣ:** ಇದು **ಬೆಳೆ ಕುಸಿತದ ಅಪಾಯಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ, ಅಧಿಕ ಮೌಲ್ಯದ ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು** ರೈತರನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಕೇಂದ್ರೀಯ ಕಾರಾಗೃಹದ ಕೈದಿಗಳಿಂದ 'ಫ್ರೀ ಬರ್ಡ್' ಉಡುಪು ಬ್ರ್ಯಾಂಡ್ ಬಿಡುಗಡೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: **ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಪರಪ್ಪನ ಅಗ್ರಹಾರ ಕೇಂದ್ರೀಯ ಕಾರಾಗೃಹವು** ಜೈಲಿನ ಕೈದಿಗಳಿಂದಲೇ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ **ಕೈಯಿಂದ ತಯಾರಾದ ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಸಿದ್ಧ ಉಡುಪು ಬ್ರ್ಯಾಂಡ್** ಆದ **"ಫ್ರೀ ಬರ್ಡ್"** (Free Bird) ಅನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ.

ಈ ಉಪಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ:

- **ಕೈದಿಗಳ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿಪರ ಕೌಶಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ಕಾರಾಗೃಹ ಮತ್ತು ಸುಧಾರಣಾ ಸೇವೆಗಳ ಇಲಾಖೆ ಹಾಗೂ HCL ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ** ಈ ಉಪಕ್ರಮವನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.
- **ಬಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ವಿನ್ಯಾಸ: ಸೂರತ್‌**ನಿಂದ ತರಿಸಲಾದ ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ **ಲಿನೆನ್** (linen) ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಬಳಸಿ ಈ ಶರ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. **ಈ ಬ್ರ್ಯಾಂಡ್‌ನ ಲೋಗೋ ಆಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಲಾಂಛನವಾದ 'ಗಂಡಭೇರುಂಡ'ವನ್ನು ಬಳಸಲಾಗಿದೆ.**

ಬಿಡದಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಮಹಿಳಾ ಚಾಲನಾ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: **ಸಾರಿಗೆ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ** ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು **ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮಹಿಳಾ ಚಾಲನಾ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು** ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ.

ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- **ಉದ್ದೇಶ:** ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಬಲೀಕರಣಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸಾರಿಗೆ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.
- **ಸ್ಥಳ:** ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು **ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಹೊರವಲಯದಲ್ಲಿರುವ ಬಿಡದಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ** ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುವುದು.
- **ದೇಶದಲ್ಲೇ ಮೊದಲು:** ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವೊಂದರಿಂದ **ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿಯೇ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ದೇಶದ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಚಾಲನಾ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆ** ಇದಾಗಿದೆ.
- **ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ:** ಮುಖ್ಯ ಕಟ್ಟಡ ಹಾಗೂ ಮಹಿಳಾ ತರಬೇತಿಗಾರ್ತಿಯರಿಗಾಗಿಯೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ **ಡ್ರೈವಿಂಗ್ ಟ್ರ್ಯಾಕ್ ಸೇರಿದಂತೆ ಅಗತ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆ (BMTC)** ನಿರ್ಮಿಸಲಿದೆ.
- **ಕೌಶಲ್ಯ ತರಬೇತಿ:** ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ವಾಹನಗಳ ವೃತ್ತಿಪರ ಚಾಲನಾ ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಇತರ ವೃತ್ತಿಪರ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು **ಕರ್ನಾಟಕ ಮಹಿಳಾ ಉದ್ಯಮಿಗಳ ಸಂಘವು (AWAKE)** ನಿರ್ವಹಿಸಲಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳ ಆಯೋಗ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: **ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ (SC) ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳ (ST) ಆಯೋಗದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಎಲ್. ಮೂರ್ತಿ ಅವರು,** ಅಲೆಮಾರಿ ಮತ್ತು ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕ–ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಯ ಕುರಿತಾದ ಸಮಗ್ರ ವರದಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ಮತ್ತು ನಿರ್ದೇಶನಗಳು

- **ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು:** ಆಯೋಗವು ಕರ್ನಾಟಕದಾದ್ಯಂತ 18 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದು, ಈ ಶೋಷಿತ ಸಮುದಾಯಗಳು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಮೂಲಭೂತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಎಲ್ಲೆಡೆ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದೆ.
- **ಪ್ರಮುಖ ಬೇಡಿಕೆಗಳು:** ಮುಂಬರುವ ವರದಿಯು ಈ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಭೂಮಿ, ಶಿಕ್ಷಣ, ವಸತಿ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು ಒದಗಿಸುವ ತುರ್ತು ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಆಯೋಗದ ಸ್ವರೂಪ

- **ಶಾಸನಬದ್ಧ ಸಂಸ್ಥೆ:** ಇದು 2002 ರ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳ ಆಯೋಗ ಕಾಯ್ದೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಚನೆಯಾದ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.
- **ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ವ್ಯತ್ಯಾಸ:** ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಹೊಂದಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಯೋಗಗಳಿಗಿಂತ (ಸಂವಿಧಾನದ **338** ಮತ್ತು **338A ವಿಧಿಗಳು**) ಭಿನ್ನವಾಗಿ, ಇದು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಶಾಸನಬದ್ಧ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.

ರಚನೆ ಮತ್ತು ಸಂಯೋಜನೆ

- **ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿ:** ಬೆಂಗಳೂರು.
- **ನಾಯಕತ್ವ:** SC / ST ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಜ್ಞಾನ ಹೊಂದಿರುವ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇದರ ನೇತೃತ್ವ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ.
- **ಆಡಳಿತ:** ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಆಯುಕ್ತರು ಇದರ ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಅಧಿಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗಳು

- **ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ತನಿಖೆ:** ಹಕ್ಕುಗಳು ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣೆಗಳ ವಂಚನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ದೂರುಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಅಧಿಕಾರ:** ವಿಚಾರಣೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಕರೆಯಿಸುವ ಮತ್ತು ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವಂತೆ ಆದೇಶಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- **ನೀತಿ–ನಿಯಮಗಳ ಸಲಹೆ:** SC / ST ಸಮುದಾಯಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕ–ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಯೋಜನೆಗಳ ಕುರಿತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ನೀಡುತ್ತದೆ.

ನಿರ್ಣಾಯಕ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಮಿತಿಗಳು

- **ತೀರ್ಪು ನೀಡುವ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ:** ಆಯೋಗವು ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ಅಥವಾ ಮಧ್ಯಂತರ/ ಅಂತಿಮ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕರ್ನಾಟಕ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ತೀರ್ಪು ನೀಡಿದೆ.
- **ನ್ಯಾಯಾಲಯವಲ್ಲ:** ಇದರ ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಅಧಿಕಾರಗಳು ಕೇವಲ ತನಿಖಾ ಹಂತಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿವೆ; ಇದು ಪರ್ಯಾಯ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ (tribunal) ಅಥವಾ ಸೇವಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವಂತಿಲ್ಲ.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಯುವ ಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ಅವಕಾಶಗಳ ವರದಿ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: **ಫ್ಯೂಚರ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನವು** ಪ್ರಕಟಿಸಿದ **"ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಯುವ ಅವಕಾಶಗಳ ಕೈಪಿಡಿ"** ವರದಿಯು, **35 ವರ್ಷದೊಳಗಿನ** ಯುವಕರಲ್ಲಿ **ಶೇ. 22.6 ರಷ್ಟು ಯುವಕರು ಉದ್ಯೋಗ, ಶಿಕ್ಷಣ** ಅಥವಾ **ತರಬೇತಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ** (Not in Employment, Education, or Training - NEET) ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳು

» **ಶಿಕ್ಷಣ ಅಥವಾ ತರಬೇತಿಯಿಲ್ಲದ ದರ (NEET Rate):** 35 ವರ್ಷದೊಳಗಿನ ಯುವಕರಲ್ಲಿ **ಶೇ. 22.6 ರಷ್ಟು ಯುವಕರು ಉದ್ಯೋಗ, ಶಿಕ್ಷಣ ಅಥವಾ ತರಬೇತಿಯಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ.**

» **ಕಾರ್ಮಿಕ ಶಕ್ತಿ: ಕಾರ್ಮಿಕ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಯುವಕರ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣವು ಶೇ. 45.6 ರಷ್ಟಿದೆ.**

» **ನಿರುದ್ಯೋಗ:** ಯುವಕರ ನಿರುದ್ಯೋಗ ದರವು **ಶೇ. 8.6 ಕ್ಕೆ** ಇಳಿಕೆಯಾಗಿದೆ.

» **ಉದ್ಯೋಗದ ಸ್ವರೂಪ: ಶೇ. 44 ರಷ್ಟು** ಯುವಕರು ನಿಯಮಿತ ಸಂಬಳದ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೆ, **ಶೇ. 42 ರಷ್ಟು** ಯುವಕರು ಅನೌಪಚಾರಿಕ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

» **ತರಬೇತಿ: ವೃತ್ತಿಪರ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ತರಬೇತಿಯನ್ನು** ಪಡೆದವರ ಪ್ರಮಾಣವು **ಶೇ. 28.5 ರಷ್ಟಿದೆ.**

ಸವಾಲುಗಳು

» **ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಸಮಾನತೆ:** ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯು **65 ಅಂಕಗಳೊಂದಿಗೆ** ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ, **ಯಾದಗಿರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯು 42 ಅಂಕಗಳೊಂದಿಗೆ** ತೀವ್ರವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದಿದೆ.

» **ಉದ್ಯೋಗಗಳ ಕೇಂದ್ರೀಕರಣ:** ಉದ್ಯೋಗವಕಾಶಗಳು ಬಹುಪಾಲು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಇದು ಸಾಮೂಹಿಕ ವಲಸೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತಿದೆ.

» **ಲಿಂಗ ಅಸಮಾನತೆ:** ಕಾರ್ಮಿಕ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣವು **ಶೇ. 24.5 ರಷ್ಟು** ಕಡಿಮೆಯಿದೆ.

» **ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಡೆತಡೆಗಳು:** ನಿರ್ಬಂಧಿತ ಓಡಾಟದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ **ಶೇ. 24 ರಷ್ಟು** ಪದವೀಧರ ಮಹಿಳೆಯರು ನಿರುದ್ಯೋಗವನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿನ ಯುವ ಉದ್ಯೋಗ ಯೋಜನೆಗಳು

ಯುವ ನಿಧಿ ಯೋಜನೆ

➤ **ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಂಬಲ:** ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ಯುವಕರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ದೊರೆಯುವವರೆಗೆ ಅಥವಾ ಗರಿಷ್ಠ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಮಾಸಿಕ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಭತ್ಯೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ; ಇದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಹ ಪದವೀಧರರಿಗೆ **ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ.3,000** ಮತ್ತು **ಡಿಪ್ಲೊಮಾದಾರರಿಗೆ ರೂ.1,500** ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

➤ **ಅರ್ಹತೆ:** ಇತ್ತೀಚಿನ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ (2023 ರಿಂದೀಚೆಗೆ) ಪದವಿ ಅಥವಾ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗಿ, ಉನ್ನತ ವ್ಯಾಸಂಗ ಅಥವಾ ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗ ಮಾಡದೆ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗಿ ಉಳಿದಿರುವ ಕರ್ನಾಟಕದ ನಿವಾಸಿಗಳು ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಅರ್ಹರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

➤ **ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಕೆ:** ಅರ್ಹ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು **'ಸೇವಾ ಸಿಂಧು ಪೋರ್ಟಲ್'** ಅಥವಾ ಸ್ಥಳೀಯ ಉದ್ಯೋಗ ವಿನಿಮಯ ಕಚೇರಿಗಳ ಮೂಲಕ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ ಮತ್ತು **ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ** ಸ್ವಯಂ–ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವುದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದೆ.

ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಕೌಶಲ್ಯ ಕರ್ನಾಟಕ ಯೋಜನೆ (CMKKY)

➤ **ವೃತ್ತಿಪರ ಕೌಶಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ:** ಇದು **18 ರಿಂದ 35 ವರ್ಷ** ವಯಸ್ಸಿನ ಯುವಕರಿಗೆ ಅಲ್ಪಾವಧಿಯ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡುವ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿದೆ.

➤ **ತರಬೇತಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿ:** IT, ಚಿಲ್ಲರೆ ವ್ಯಾಪಾರ, ಆಟೋಮೋಟಿವ್ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣಾ ವಲಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ **35 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು** ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾನದಂಡಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಉಚಿತ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

➤ **ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶ:** ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಇರುವ ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಪ್ರಮಾಣೀಕೃತ ತರಬೇತಿದಾರರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶ ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂ–ಉದ್ಯೋಗದ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತವೆ.

ನಿಪುಣ ಕರ್ನಾಟಕ

» **ಸುಧಾರಿತ ತಾಂತ್ರಿಕ ಕೌಶಲ್ಯಗಳು:** ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ (AI), ಡೇಟಾ ಸೈನ್ಸ್, ಸೈಬರ್ ಭದ್ರತೆ ಮತ್ತು ಸುಧಾರಿತ ಉತ್ಪಾದನಾ ವಲಯಗಳಂತಹ ಉದಯೋನ್ಮುಖ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಯುವಕರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾದ ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯಪಡೆ ಸಬಲೀಕರಣ ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿದೆ.

» **ಉದ್ಯಮಗಳ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ:** ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಕಲಿಕಾ ಮಾದರಿಗಳು, ಇಂಟರ್ನ್‌ಶಿಪ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಜಾಗತಿಕ

» ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕಂಪನಿಗಳು & ನವೋದ್ಯಮಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಹಕರಿಸುತ್ತದೆ.

ಗೋದಾವರಿ-ಕೃಷ್ಣಾ-ಕಾವೇರಿ ನದಿ ಜೋಡಣೆ ಯೋಜನೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: **ಗೋದಾವರಿ–ಕೃಷ್ಣಾ–ಕಾವೇರಿ** ನದಿ ಜೋಡಣೆ ಯೋಜನೆಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಒಪ್ಪಿಗೆ ನೀಡಿರುವುದನ್ನು **ಕೇಂದ್ರ ಸಚಿವ ಹೆಚ್.ಡಿ. ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ** ಅವರು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಟೀಕಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ

- **ಗೋದಾವರಿ–ಕೃಷ್ಣಾ–ಕಾವೇರಿ** ನದಿ ಜೋಡಣೆ ಯೋಜನೆಯು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ತೀವ್ರ ನೀರಿನ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾದ ಬೃಹತ್ ಜಲ ನಿರ್ವಹಣಾ ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿದೆ.
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಗೋದಾವರಿ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಬಳಕೆಯಾಗದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ನೀರನ್ನು ನೀರಿನ ಕೊರತೆಯಿರುವ **ಕೃಷ್ಣಾ, ಪೆನ್ನಾರ್** ಮತ್ತು **ಕಾವೇರಿ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶಗಳತ್ತ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿಸುವುದು** ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಜೋಡಣೆ ವಿಭಾಗ

ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿವರ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗ

ಜೋಡಣೆ 1: ಗೋದಾವರಿ – ಕೃಷ್ಣಾ

- ✓ ಗೋದಾವರಿ ನದಿಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿರುವ **ತೆಲಂಗಾಣದ ಇಂಚಂಪಲ್ಲಿ** ಅಥವಾ **ಜನಂಪೇಟ್ ಬ್ಯಾರೇಜ್‌ನಿಂದ** ನೀರನ್ನು **ಕೃಷ್ಣಾ** ನದಿಯ ನಾಗಾರ್ಜುನಸಾಗರ ಅಣೆಕಟ್ಟೆಗೆ ತಿರುಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಜೋಡಣೆ 2: ಕೃಷ್ಣಾ – ಪೆನ್ನಾರ್

- ✓ **ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರದಿಂದ ಪೆನ್ನಾರ್** ನದಿಯ **ಸೋಮಶಿಲಾ ಅಣೆಕಟ್ಟೆಗೆ** ನೀರನ್ನು ಹರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಜೋಡಣೆ 3: ಪೆನ್ನಾರ್ – ಕಾವೇರಿ

- ✓ **ಸೋಮಶಿಲಾ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನಿಂದ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಕಾವೇರಿ** ನದಿಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಕಟ್ಟಲಾಗಿರುವ **ಐತಿಹಾಸಿಕ ಗ್ರಾಂಡ್ ಅನಿಕಟ್ (ಕಲ್ಲಣೈ) ಅಣೆಕಟ್ಟೆಗೆ** ನೀರನ್ನು ಸಾಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಾಹಿತಿ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆ ನಿಭಾಯಿಸುವ ಘಟಕ (IDTU)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ನಕಲಿ ಸುದ್ದಿಗಳು, ಡೀಪ್‌ಫೇಕ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ದ್ವೇಷ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು **ಮಾಹಿತಿ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆ ನಿಭಾಯಿಸುವ ಘಟಕವನ್ನು (Information Disorder Tackling Unit - IDTU)** ಮರುಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತಿದೆ.

ರಚನೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳು

- **ಕಮಾಂಡ್ ಘಟಕ:** ಇದು **DGP ಶ್ರೇಣಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಯ** ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ **ರಾಜ್ಯದ ಸೈಬರ್ ಕಮಾಂಡ್ ಘಟಕದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ** ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- **ತ್ವರಿತ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ:** ಆಕ್ಷೇಪಾರ್ಹ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ತೆಗೆದುಹಾಕಲು ಪ್ರಮುಖ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣ ವೇದಿಕೆಗಳೊಂದಿಗೆ ವೇಗದ ಸಂವಹನ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತದೆ.
- **ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ:** ಬಾಟ್ ನೆಟ್‌ವರ್ಕ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ತಿರುಚಿದ ಮಾಧ್ಯಮಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಲು AI–ಆಧಾರಿತ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸುತ್ತದೆ.

ಹಂಪಿಯಲ್ಲಿ 'ಟ್ರಾವೆಲರ್ಸ್ ನೂಕ್ಸ್' ಯೋಜನೆ

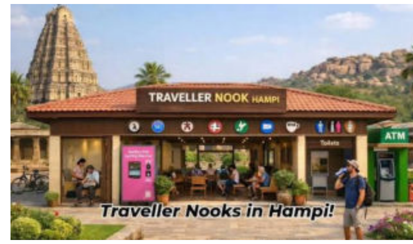

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು **'ಸ್ವದೇಶ ದರ್ಶನ 2.0' ಯೋಜನೆಯಡಿ ಹಂಪಿಯಲ್ಲಿ ಹೈಟೆಕ್ 'ಟ್ರಾವೆಲರ್ಸ್ ನೂಕ್ಸ್'** (ಪ್ರವಾಸಿಗರ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ತಾಣಗಳು) ಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ವಿವರಗಳು:

- ❖ **ವೆಚ್ಚ:** ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸಚಿವಾಲಯದಿಂದ **ರೂ.25.64 ಕೋಟಿ** ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಅನುಮೋದನೆ ದೊರೆತಿದೆ.
- ❖ **ನಿರ್ಮಾಣ:** ಹಂಪಿಯ ಪಾರಂಪರಿಕ ಭೂದೃಶ್ಯವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, **ಮರು–ಬಳಕೆಯ ಶಿಪ್ಪಿಂಗ್ ಕಂಟೇನರ್‌**ಗಳಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ❖ **ಸ್ಥಳ: ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯದ ಸಮೀಪ** ಮೊದಲ ಘಟಕವನ್ನು ತೆರೆಯಲಾಗಿದೆ.

ಒದಗಿಸಲಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು:

- ❖ **ನೈರ್ಮಲ್ಯ: ಸ್ವಚ್ಛ ಶೌಚಾಲಯಗಳು** ಮತ್ತು **ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ಪ್ಯಾಡ್ ವಿತರಣಾ ಯಂತ್ರಗಳ ಸೌಲಭ್ಯ** ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ❖ **ಕುಟುಂಬ: ಖಾಸಗಿ ಶಿಶು ಪೋಷಣೆ** ಮತ್ತು **ತಾಯಿ–ಮಗುವಿನ ಆರೈಕೆ ಕೊಠಡಿಗಳನ್ನು** ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ❖ **ಉಪಯುಕ್ತತೆಗಳು: ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಘಟಕಗಳು, ATMಗಳು** ಮತ್ತು **ನೆರಳಿರುವ ಆಸನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು** ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಲನಚಿತ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ: 'ಮಿಥ್ಯ' ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: **72ನೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಲನಚಿತ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ** ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ **'ಮಿಥ್ಯ'** ಚಿತ್ರವು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕನ್ನಡ ಚಲನಚಿತ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಮುಡಿಗೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಚಿತ್ರದ ನಟರಾದ **ಅತೀಶ್ ಎಸ್. ಶೆಟ್ಟಿ** ಮತ್ತು **ರೂಪಶ್ರೀ ವರ್ಕಾಡಿ** ಅವರು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಅಭಿನಯದ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿವರಗಳು:

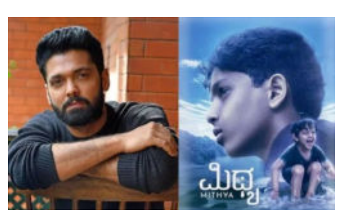

- ✦ **ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕನ್ನಡ ಚಲನಚಿತ್ರ: ಸುಮಂತ್ ಭಟ್** ನಿರ್ದೇಶನದ ಮತ್ತು **'ಪರಂವಃ ಸ್ಟುಡಿಯೋಸ್'** ಅಡಿಯಲ್ಲಿ **ರಕ್ಷಿತ್ ಶೆಟ್ಟಿ** ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಈ ಚಿತ್ರ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಚಿತ್ರವಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ.
- ✦ **ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಬಾಲನಟ: ಅತೀಶ್ ಎಸ್. ಶೆಟ್ಟಿ** ಅವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ.
- ✦ **ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪೋಷಕ ನಟಿ: ರೂಪಶ್ರೀ ವರ್ಕಾಡಿ** ಅವರಿಗೆ **ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪೋಷಕ ನಟಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ** ಒಲಿದಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರಿ ನ್ಯಾಯವಿಜ್ಞಾನ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳು ಮತ್ತು ಪೊಲೀಸ್ ವಾಹನಗಳ ಚಾಲನೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ರಾಜ್ಯದ **ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಆಧುನೀಕರಣಗೊಳಿಸಲು** ಮತ್ತು **ತುರ್ತು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ** ಕರ್ನಾಟಕದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ **ಡಿ.ಕೆ. ಶಿವಕುಮಾರ್** ಅವರು **32 ಸಂಚಾರಿ ನ್ಯಾಯವಿಜ್ಞಾನ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳಿಗೆ (Mobile FSLs)** ಚಾಲನೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ

- **ಸಂಚಾರಿ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳು:** ಅಪರಾಧ ಸ್ಥಳದ ತನಿಖಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಕ್ಷಣದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲೇ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಇವು ಸಂಚಾರಿ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ.
- **ಸಾಕ್ಷ್ಯಗಳ ರಕ್ಷಣೆ:** ಸಾಕ್ಷ್ಯಗಳು ಕಲುಷಿತಗೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ತಡೆಯಲು **ಡಿಜಿಟಲ್ ವಿಂಗಡಣೆ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷಿತ ಸಾಗಾಣಿಕೆಗಾಗಿ** ಇವುಗಳನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.
- **ಮಾದಕವಸ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ:** ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಪಾಯವಿರುವ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಮಾದಕವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ತಕ್ಷಣದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲು ಇವುಗಳನ್ನು ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.
- **ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ:** ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಬೆಂಬಲದೊಂದಿಗೆ ಈ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ವಾಹನಗಳನ್ನು **ರೂ. 20.40 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ** ಖರೀದಿಸಲಾಗಿದೆ.
- **ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ನಿಯೋಜನೆ:** ಕರ್ನಾಟಕದಾದ್ಯಂತ ಪ್ರತಿಯೊಂದು **ಪೊಲೀಸ್ ಜಿಲ್ಲಾ ಘಟಕಕ್ಕೆ** ಒಂದು ಸಂಚಾರಿ ನ್ಯಾಯವಿಜ್ಞಾನ ವಾಹನವನ್ನು **ಖಾಯಂ ಆಗಿ** ನಿಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ.
- **ದಕ್ಷತೆಯ ಹೆಚ್ಚಳ:** ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಾಕ್ಷ್ಯಗಳ ಮೂಲಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿರುವ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಅಪರಾಧ ಸಾಬೀತು ದರವನ್ನು ವೇಗಗೊಳಿಸುವುದು ಇದರ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.

"ಬೆಂಗಳೂರು ಹಸಿರೂರು" ಅಭಿಯಾನ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: **ಬೃಹತ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು (GBA) 2026 ರ ಆಗಸ್ಟ್ 15 ರಿಂದ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 15 ರವರೆಗೆ "ಬೆಂಗಳೂರು ಹಸಿರೂರು" ಹಸಿರು ಅಭಿಯಾನವನ್ನು** ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಿದೆ.

"ಬೆಂಗಳೂರು ಹಸಿರೂರು" ಅಭಿಯಾನದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಈ ಅಭಿಯಾನದಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗಳ ಸುತ್ತಮುತ್ತ, ರಸ್ತೆ ಬದಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ **ಒಟ್ಟು 64,000 ಸಸಿಗಳನ್ನು** ನೆಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ನಾಗರಿಕರು ಹಾಗೂ ನಿವಾಸಿ ಕ್ಷೇಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಘಗಳಿಗೆ (RWAs) **40,000 ಸಸಿಗಳನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ** ವಿತರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಗಿಡ ನೆಡುವುದು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು **ಜಿಯೋ-ಟ್ಯಾಗ್** ಮಾಡಿದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- GBA ನಿಗಮಗಳ ಮೂಲಕ ಈ ಗಿಡಗಳ ಪೋಷಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ **4 ವರ್ಷಗಳ ಮೀಸಲು ಸೇವೆಯನ್ನು** ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಈ ಅಭಿಯಾನದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಮತ್ತು ಸಸಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ನೋಂದಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು **2026 ರ ಆಗಸ್ಟ್ 10** ಅಂತಿಮ ದಿನಾಂಕವಾಗಿದೆ.
- ನಾಗರಿಕರು **'GBA ಪ್ಲಾಂಟೇಶನ್ ಪೋರ್ಟಲ್'** ಅಥವಾ **ಇಮೇಲ್ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು** ನೋಂದಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಕರ್ನಾಟಕದ ನಾಡಗೀತೆಯಲ್ಲಿ 'ಬೌದ್ಧ' ಪದದ ಮರು-ಸೇರ್ಪಡೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: **ಕನ್ನಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಬಿಳಿಮಲೆ** ಅವರ ನೇತೃತ್ವದ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿಯು, **ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಕುವೆಂಪು** ಅವರ **1924ರ** ಮೂಲ ಕರಡನ್ನು ಗೌರವಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ನಾಡಗೀತೆಗೆ **'ಬೌದ್ಧ'** ಪದವನ್ನು ಸೇರಿಸಲು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದೆ.

ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಬದಲಾವಣೆ ಮತ್ತು ತಾರ್ಕಿಕತೆ

- **ಬದಲಾವಣೆ:** ನಾಡಗೀತೆಯ ಆರನೇ ಕಂಡಿಕೆಯಲ್ಲಿನ **"ಪಾರಸಿಕ ಜೈನರುದ್ಯಾನ"** ಎಂಬ ಸಾಲನ್ನು **"ಪಾರಸಿಕ ಜೈನ ಬೌದ್ಧರುದ್ಯಾನ"** ಎಂದು ಮಾರ್ಪಡಿಸಲು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.
- **ಮೂಲ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ:** ಕುವೆಂಪು ಅವರು **1924ರಲ್ಲಿ** ಬರೆದಿದ್ದ ಮೂಲ ಕವಿತೆಯ ಮೊದಲ ಕರಡಿನಲ್ಲಿ **"ಬೌದ್ಧರುದ್ಯಾನ"** ಎಂಬ ಪದವಿತ್ತು.
- **ಲಯ ಮತ್ತು ನಾದ:** ಸೇರಿಸಲಾದ ಹೊಸ ಪದವು ಹಾಡಿನ **ಲಯ, ನಾದ** ಅಥವಾ **ಅಧಿಕೃತ ಅವಧಿಗೆ** ಯಾವುದೇ ಅಡ್ಡಿಯುಂಟುಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸಮಿತಿ ಖಚಿತಪಡಿಸಿದೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಹಿನ್ನೆಲೆ

- **ಅನುಮೋದನೆ ಬಾಕಿ:** ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಂತಿಮ ನಿರ್ಧಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಔಪಚಾರಿಕ ಶಿಫಾರಸನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದಿಡಲಾಗಿದೆ.
- **ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ:** ಈ ನಿರ್ಧಾರವು ಕುವೆಂಪು ಅವರ **'ಸರ್ವ ಜನಾಂಗದ ಶಾಂತಿಯ ತೋಟ'** ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಬೆಂಬಲಿಗರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ KPSC ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಮಾನತು

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: **ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಿಸ್ತರಣಾಧಿಕಾರಿಗಳ** ಹುದ್ದೆಗೆ ತಮ್ಮ ಇಬ್ಬರು ಪುತ್ರಿಯರ ಅಕ್ರಮ ಆಯ್ಕೆಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಆರೋಪದ ಮೇಲೆ, **ಕರ್ನಾಟಕದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಾದ ಥಾವರ್‌ಚಂದ್ ಗೆಹ್ಲೋಟ್** ಅವರು **ಕರ್ನಾಟಕ ಲೋಕಸೇವಾ ಆಯೋಗದ (KPSC) ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಶಿವಶಂಕರಪ್ಪ ಎಸ್. ಸಾಹುಕಾರ್** ಅವರನ್ನು **13 ಜುಲೈ 2026 ರಂದು** ಅಮಾನತುಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕೇಂದ್ರ ಲೋಕಸೇವಾ ಆಯೋಗ (UPSC) ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಲೋಕಸೇವಾ ಆಯೋಗ (SPSC) ನಡುವಿನ ಹೋಲಿಕೆ

- **ಕೇಂದ್ರ ಲೋಕಸೇವಾ ಆಯೋಗವು ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ** ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಭಾರತದ ಪ್ರಮುಖ ಕೇಂದ್ರ ನೇಮಕಾತಿ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದ್ದರೆ, **ರಾಜ್ಯ ಲೋಕಸೇವಾ ಆಯೋಗವು** ಆಯಾ ರಾಜ್ಯದೊಳಗೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.
- ಈ ಎರಡೂ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು **ಒಂದೇ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಚೌಕಟ್ಟಿನಿಂದ (ಸಂವಿಧಾನದ XIV ನೇ ಭಾಗದ 315 ರಿಂದ 323 ನೇ ವಿಧಿಗಳು) ನಿಯಂತ್ರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ.** ಆದಾಗ್ಯೂ, ಇವೆರಡರ ನಡುವೆ ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿವೆ.

ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು

ಲಕ್ಷಣ	ಕೇಂದ್ರ ಲೋಕಸೇವಾ ಆಯೋಗ (UPSC)	ರಾಜ್ಯ ಲೋಕಸೇವಾ ಆಯೋಗ (SPSC)
ವ್ಯಾಪ್ತಿ	ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟ (ಅಖಿಲ ಭಾರತ)	ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟ (ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತ)
ನೇಮಕಾತಿ ಸೇವೆಗಳು	**ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಸೇವೆಗಳು** (IAS, IPS, IFS) ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರದ ಗ್ರೂಪ್ 'A' ಮತ್ತು 'B' ಸೇವೆಗಳು	**ರಾಜ್ಯ ನಾಗರಿಕ ಸೇವೆಗಳು** (ಉಪ ವಿಭಾಗಾಧಿಕಾರಿ, DYSP, ತಹಶೀಲ್ದಾರ್, ಇತ್ಯಾದಿ)
ನೇಮಕಾತಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ	ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳು	ಆಯಾ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು
ವಜಾಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ	ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳು	ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳು (ಸದಸ್ಯರನ್ನು ವಜಾಗೊಳಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗಿಲ್ಲ)
ನಿವೃತ್ತಿ ವಯಸ್ಸು	65 ವರ್ಷಗಳು (ಅಥವಾ 6 ವರ್ಷಗಳ ಸೇವಾ ಅವಧಿ)	62 ವರ್ಷಗಳು (ಅಥವಾ 6 ವರ್ಷಗಳ ಸೇವಾ ಅವಧಿ)
ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಕೆ	ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳಿಗೆ	ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ

ಭಾರತ ಜೋಡೋ ಯುವ ಸಂಘಗಳು

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ **10,000 ಭಾರತ ಜೋಡೋ ಯುವ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು** ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅನುದಾನ ಬಿಡುಗಡೆ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ.

ಭಾರತ ಜೋಡೋ ಯುವ ಸಂಘಗಳ ಬಗ್ಗೆ:

- ಭಾರತ ಜೋಡೋ ಯುವ ಸಂಘವು **ಕರ್ನಾಟಕದ ಒಂದು ಯುವ ಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.** ಇದು ನಾಯಕತ್ವ, ಕ್ರೀಡೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು **ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯ ಕ್ಲಬ್‌ಗಳನ್ನು** ನಿರ್ಮಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು:

- **ಉದ್ದೇಶಿತ ಗುಂಪು: 16 ರಿಂದ 35 ವರ್ಷ** ವಯಸ್ಸಿನ ಯುವಕರು.
- **ವ್ಯಾಪ್ತಿ:** ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾದ್ಯಂತ **ಒಟ್ಟು 10,000** ಘಟಕಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ.
- **ಅನುದಾನ:** ಪ್ರತಿ **ಯುವ ಕ್ಲಬ್‌ಗೆ ವಾರ್ಷಿಕ ರೂ. 10 ಲಕ್ಷ ಅನುದಾನ** ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಒಟ್ಟು ಬಜೆಟ್:** ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು **ರೂ. 1,010 ಕೋಟಿ ಅನುದಾನವನ್ನು** ಮೀಸಲಿಟ್ಟಿದೆ.
- **ರಚನೆ:** ಪ್ರತಿ ಘಟಕವು ಚುನಾಯಿತ ಸಮಿತಿಯೊಂದಿಗೆ **100 ರಿಂದ 250 ಸದಸ್ಯರನ್ನು** ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ವಿವಾದ:

- **ಚರ್ಚೆ:** ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಣವನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಗಳು ಆರೋಪಿಸುತ್ತಿವೆ, ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರವು ಇದೊಂದು **ತಟಸ್ಥ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಲ್ಯಾಣ ಉಪಕ್ರಮ** ಎಂದು ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

ನಾಲ್ಕು ಹೊಸ ನವೀಕೃತ ರೈಲು ನಿಲ್ದಾಣಗಳು

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಪ್ರಧಾನಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿಯವರು **2026ರ ಜುಲೈ 17 ರಂದು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಹೊಸದಾಗಿ ನವೀಕರಿಸಲಾದ ರೈಲು ನಿಲ್ದಾಣಗಳನ್ನು ವರ್ಚುವಲ್** ಆಗಿ ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರು.

- **ಅಳ್ನಾವರ, ಬಾದಾಮಿ, ಬಂಟ್ವಾಳ ಮತ್ತು ಕೊಪ್ಪಳ ನಿಲ್ದಾಣಗಳನ್ನು ನವೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.** ಈ ನವೀಕರಣ ಕಾರ್ಯಗಳು **'ಅಮೃತ್ ಭಾರತ್ ನಿಲ್ದಾಣ ಯೋಜನೆ'**ಯಡಿ ರಾಷ್ಟ್ರವ್ಯಾಪಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿರುವ **75 ನಿಲ್ದಾಣಗಳ ಯೋಜನೆಯ** ಭಾಗವಾಗಿದೆ.

ನಿಲ್ದಾಣಗಳ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ನವೀಕರಣದ ವಿವರ

- **ಅಳ್ನಾವರ:** ಈ ನಿಲ್ದಾಣವನ್ನು **ರೂ. 17.2 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ** ಮರು–ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.
- **ಬಾದಾಮಿ:** ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ **ಬಾದಾಮಿ ನಿಲ್ದಾಣವನ್ನು ರೂ.15.10 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ** ನವೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.
- **ಬಂಟ್ವಾಳ:** ಸ್ಥಳೀಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಲಾಕೃತಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ **ಬಂಟ್ವಾಳ ನಿಲ್ದಾಣವನ್ನು ರೂ.26.18 ಕೋಟಿ** ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.
- **ಕೊಪ್ಪಳ:** ಹೊಸ ಲಿಫ್ಟ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಎಸ್ಕಲೇಟರ್‌ಗಳ ಸೌಲಭ್ಯದೊಂದಿಗೆ **ಕೊಪ್ಪಳ ನಿಲ್ದಾಣವನ್ನು ರೂ.21.14 ಕೋಟಿ** ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ನವೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ರೋಪ್‌ವೇ ಯೋಜನೆಗಳ ವೇಗವರ್ಧನೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿರುವ **13 ರೋಪ್‌ವೇ** ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ತ್ವರಿತಗೊಳಿಸುವಂತೆ **ಇಂಧನ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸಚಿವ ಕೆ.ಜೆ. ಜಾರ್ಜ್** ಅವರು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ

- **ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯತಾ ಸಂಸ್ಥೆ:** ಎಲ್ಲಾ **13 ರೋಪ್‌ವೇ ಯೋಜನೆಗಳ ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯತಾ** ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು **ರೈಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಅಂಡ್ ಎಕನಾಮಿಕ್ ಸರ್ವೀಸಸ್ (RITES)** ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ವಹಿಸಲಾಗಿದೆ.
- **ಅಧ್ಯಯನದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ: 13 ಯೋಜನೆಗಳ ಪೈಕಿ 8 ಯೋಜನೆಗಳ ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯತಾ ವರದಿಗಳು** ಈಗಾಗಲೇ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿವೆ.

ಪರ್ವತಮಾಲಾ ಯೋಜನೆ (ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರೋಪ್‌ವೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ)

- ಇದು **2022–23 ರ ಕೇಂದ್ರ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ** ಘೋಷಿಸಲಾದ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿದೆ.
- **ಉದ್ದೇಶ: ಸವಾಲಿನ ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳು** ಮತ್ತು **ದಟ್ಟಣೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯ ಮೈಲಿ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು** ಇದು ರೋಪ್‌ವೇಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತದೆ.
- **ನೋಡಲ್ ಸಚಿವಾಲಯ: ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಹೆದ್ದಾರಿ ಸಚಿವಾಲಯ (MoRTH).**
- **ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಂಸ್ಥೆ: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳ ಲಾಜಿಸ್ಟಿಕ್ಸ್ ನಿರ್ವಹಣಾ ನಿಯಮಿತ** (NHLML) (ಇದು NHAI ನ ಅಂಗಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ).
- **ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾದರಿ: ಸಾರ್ವಜನಿಕ–ಖಾಸಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ** (PPP).
- **ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಂಬಲ:** ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ **ಶೇ. 60 ರಷ್ಟು** ಆರ್ಥಿಕ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಗುರಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿ: 1,200 ಕಿ.ಮೀ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ 250ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ರೋಪ್‌ವೇ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು** ನಿರ್ಮಿಸುವ ಗುರಿ.
- **ಸ್ಥಳೀಯ ಖರೀದಿ:** ಕನಿಷ್ಠ **ಶೇ. 50ರಷ್ಟು ಸ್ಥಳೀಯ ಘಟಕಗಳನ್ನು** (ಮೇಕ್ ಇನ್ ಇಂಡಿಯಾ) ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಆಯ್ಕೆಯಾದ 13 ಸ್ಥಳಗಳು:

- **ಮಧುಗಿರಿ ಕೋಟೆ** (ತುಮಕೂರು)
- **ಮಲ್ಲಳ್ಳಿ ಜಲಪಾತ** (ಕೊಡಗು)
- **ಅಂಜನಾದ್ರಿ ಬೆಟ್ಟ** (ಕೊಪ್ಪಳ)
- **ಬಳ್ಳಾರಿ ಕೋಟೆ** (ಬಳ್ಳಾರಿ)
- **ನೃಪತುಂಗ ಬೆಟ್ಟ** (ಧಾರವಾಡ)
- **ಯಾದಗಿರಿ ಕೋಟೆ** (ಯಾದಗಿರಿ)
- **ಮೈಲಾರಲಿಂಗೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನ** (ಯಾದಗಿರಿ)
- **ಹೊಳಲಮ್ಮ ದೇವಸ್ಥಾನ** (ಗದಗ)
- **ಕಾಲಕಾಲೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನ** (ಗದಗ)
- **ಸವದತ್ತಿ ಯಲ್ಲಮ್ಮ ದೇವಸ್ಥಾನ** (ಬೆಳಗಾವಿ)
- **ದೇವರಗುಡ್ಡ ಮಾಲತೇಶ ದೇವಸ್ಥಾನ** (ಹಾವೇರಿ)
- **ಗೋಕಾಕ್ ಜಲಪಾತ** (ಬೆಳಗಾವಿ)
- **ಮುಳ್ಳಯ್ಯನಗಿರಿ ಶಿಖರ** (ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು)

ಪ್ರಮುಖ ಯೋಜನೆಗಳು

ಸೋನಪ್ರಯಾಗದಿಂದ ಕೇದಾರನಾಥ (ಉತ್ತರಾಖಂಡ): ಈ **12.9** ಕಿ.ಮೀ. ಉದ್ದದ ರೋಪ್‌ವೇಯು **8 ಗಂಟೆಗಳ** ಚಾರಣವನ್ನು ಕೇವಲ **36 ನಿಮಿಷಗಳಿಗೆ** ಇಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಗೋವಿಂದಘಾಟ್‌ನಿಂದ ಹೇಮಕುಂಡ್ ಸಾಹಿಬ್ (ಉತ್ತರಾಖಂಡ): ಈ **12.4** ಕಿ.ಮೀ ಉದ್ದದ ರೋಪ್‌ವೇಯು **21** ಕಿ.ಮೀ ಕಾಲ್ನಡಿಗೆಯ ಚಾರಣವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುತ್ತದೆ.

ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಜನಗಳು

- **ದುರ್ಗಮ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ: ಉತ್ತರಾಖಂಡ, ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ, ಜಮ್ಮು** ಮತ್ತು **ಕಾಶ್ಮೀರ** ಹಾಗೂ **ಈಶಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಗಳಂತಹ ಭೂಕುಸಿತ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ** ಇದು ಸುರಕ್ಷಿತ ಪರ್ಯಾಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- **ನಗರ ದಟ್ಟಣೆ ನಿಯಂತ್ರಣ:** ರಸ್ತೆ ಅಥವಾ ಮೆಟ್ರೋ ಜಾಲಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಭೌತಿಕವಾಗಿ ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ಇದು ಸಮೂಹ ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮತ್ತು ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶ:** ಎತ್ತರದ ಯಾತ್ರಾ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಸುಲಭ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಗಡಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಬಳಿ **'ವೈಬ್ರೆಂಟ್ ವಿಲೇಜಸ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ'** ಅನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ:** ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಗೆಯುವುದು ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯನಾಶ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ಮೂಲಕ, ಇದು ಪರಿಸರದ ಮೇಲಿನ ಹಾನಿಯನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ 46 ವನ್ಯಜೀವಿ ಕಾರಿಡಾರ್‌ಗಳ ಮೊದಲ ದಾಖಲೀಕರಣ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: 2026ರ ಜುಲೈ 16ರಂದು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ 'ದಿ ಲಾಸ್ಟ್ ಪಾಥ್‌ವೇಸ್: ವೈಲ್ಡ್‌ಲೈಫ್ ಕಾರಿಡಾರ್ಸ್ ಆಫ್ ಕರ್ನಾಟಕ' ಪುಸ್ತಕ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಂಡಿತು. ಇದು **ಭಾರತದಲ್ಲೇ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ** ರಾಜ್ಯವ್ಯಾಪಿ **46** ಬಹು–ಪ್ರಭೇದಗಳ **ವನ್ಯಜೀವಿ ಕಾರಿಡಾರ್‌ಗಳನ್ನು** ದಾಖಲಿಸಿದ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- **ಪುಸ್ತಕದ ಹೆಸರು: ದಿ ಲಾಸ್ಟ್ ಪಾಥ್‌ವೇಸ್: ವೈಲ್ಡ್‌ಲೈಫ್ ಕಾರಿಡಾರ್ಸ್ ಆಫ್ ಕರ್ನಾಟಕ.**
- **ಲೇಖಕರು:** ವನ್ಯಜೀವಿ ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ **ಸಂಜಯ್ ಗುಬ್ಬಿ.**
- **ಬಿಡುಗಡೆ: 2026ರ ಜುಲೈ 16 ರಂದು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ** ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿದೆ.
- **ವ್ಯಾಪ್ತಿ: 5 ವರ್ಷಗಳ ಸುದೀರ್ಘ ಅಧ್ಯಯನದ ಮೂಲಕ 46** ಬಹು–ಪ್ರಭೇದಗಳ **ಕಾರಿಡಾರ್**‌ಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲಾಗಿದೆ.
- **ಪ್ರಭಾವ: ಅರಣ್ಯ & ಮಾನವ ವಸತಿ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಮೂಲಕ ಆನೆಗಳು, ಚಿರತೆಗಳು ಮತ್ತು ಕರಡಿಗಳು ಚಲಿಸುವ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು** ಇದು ಪರಿಶೋಧಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಕ್ರಮ:** ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸಮೀಪವಿರುವ ಎರಡು ಕಾರಿಡಾರ್‌ಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು **ಬೆಂಗಳೂರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ (BDA)** ಬದ್ಧತೆ ತೋರಿದೆ.

ತ್ಯಾಜ್ಯದಿಂದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ (ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮುಕ್ತ) ಅಭಿಯಾನ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: 'ತ್ಯಾಜ್ಯದಿಂದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ' ಅಭಿಯಾನವು ಆಗಸ್ಟ್ 1, 2026 ರಂದು ಬೆಂಗಳೂರಿನಾದ್ಯಂತ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಸುದೀರ್ಘ ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಆಂದೋಲನವಾಗಿದೆ.

- **ಗ್ರೇಟರ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಾಧಿಕಾರ (GBA)** ನೇತೃತ್ವದ ಈ ಆಂದೋಲನವು, **22,700 ಟನ್ ಹಳೆಯ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ತೆರವುಗೊಳಿಸುವ** ಮತ್ತು **1,616 ಕಸದ ಬ್ಲಾಕ್‌ಸ್ಪಾಟ್‌ಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡುವ ಗುರಿಯನ್ನು** ಹೊಂದಿದೆ.
- **ಆಳವಾದ ಸ್ವಚ್ಛತೆ:** ಮೇಲ್ಸೇತುವೆಗಳು, ಸ್ಕೈವಾಕ್‌ಗಳು, ಕೆಳಸೇತುವೆಗಳು ಮತ್ತು ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣಗಳನ್ನು ಗುರಿಯಾಗಿಸಿ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಪಾದಚಾರಿ ಮಾರ್ಗಗಳ ತೆರವು:** **ಹಳೆಯ ವಿದ್ಯುತ್ ಕಂಬಗಳು, ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫಾರ್ಮರ್‌ಗಳು** ಮತ್ತು **ನೇತಾಡುವ ತಂತಿಗಳನ್ನು** ತೆರವುಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿಗಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ :** ನಿರ್ಮಾಣ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು **'ClearIt' ಆ್ಯಪ್** ಮತ್ತು **GPS ಮೂಲಕ** ನಿಗಾವಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕಗಳು:** ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಮಂಡೂರು, ವಿಟ್ಟಸಂದ್ರ, **ಚಿಕ್ಕಜಾಲ** ಮತ್ತು **ಯರಪ್ಪನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರುವ** ಘಟಕಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಖಾಸಗಿ ನಿವೇಶನ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ನಿಯಮಗಳು:

- **ಆಗಸ್ಟ್ 15, 2026:** ಖಾಲಿ ನಿವೇಶನಗಳಲ್ಲಿನ ಕಳೆಗಳು, ಕಸ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ತೆರವುಗೊಳಿಸಲು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಅಂತಿಮ ದಿನಾಂಕವಾಗಿದೆ.
- ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವವರಿಗೆ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ **ರೂ. 25,000 ದಂಡ** ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ರೂ. 50,000 – ರೂ. 1,00,000 ದಂಡ:** ನಿಯಮ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯನ್ನು ಪುನರಾವರ್ತಿಸಿದರೆ ಈ ದಂಡವನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ತೆರಿಗೆ ದಂಡ (Tax Penalty):** ನಿಯಮ ಪಾಲಿಸದ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು GBA ವತಿಯಿಂದಲೇ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದರ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಆಯಾ ಮಾಲೀಕರ ಆಸ್ತಿ ತೆರಿಗೆಗೆ ಸೇರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ನಾಗರಿಕರ ಕ್ರಮ ಮತ್ತು ವರದಿ ಮಾಡುವಿಕೆ:

- **ಉಲ್ಲಂಘನೆಗಳ ವರದಿ: ಕಸದ ಬ್ಲಾಕ್‌ಸ್ಪಾಟ್‌ಗಳ ಫೋಟೋಗಳು** ಮತ್ತು **GPS ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು, 9448197197 ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ವಾಟ್ಸಾಪ್** ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸಬಹುದು.
- **ಗೌಪ್ಯತೆ (Anonymity):** ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವವರ ಗುರುತನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಗೌಪ್ಯವಾಗಿಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಮನೆಯ ಕರ್ತವ್ಯ:** ನಾಗರಿಕರು **ಹಸಿ, ಒಣ** ಮತ್ತು **ನೈರ್ಮಲ್ಯ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು** ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಬೇಕು.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಸರ್ಕಾರಿ–ಚಾಲಿತ AI ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವನ್ನು **"AI –ನೇಟಿವ್"** ರಾಜ್ಯವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ಸರ್ಕಾರವು **ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಸರ್ಕಾರಿ–ಚಾಲಿತ ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ (AI)** ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತಿದೆ.

- **ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ:** ಈ ಯೋಜನೆಯು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ AI ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಜಾಗತಿಕ ಕೇಂದ್ರವನ್ನಾಗಿ ರೂಪಿಸುತ್ತದೆ.

ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳಗಳು:

- **ಮುಖ್ಯ ಕ್ಯಾಂಪಸ್:** ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ **100 ಎಕರೆ** ವಿಸ್ತೀರ್ಣದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಕ್ಯಾಂಪಸ್ ತಲೆ ಎತ್ತಲಿದೆ.
- **ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕೇಂದ್ರಗಳು: ಕಲಬುರಗಿ, ಬೆಳಗಾವಿ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ–ಧಾರವಾಡ, ಮಂಗಳೂರು** ಮತ್ತು **ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ** ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಬೆಂಬಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು: ಸಂಯೋಜಿತ AI ಸಂಶೋಧನಾ ಇನ್ಕ್ಯುಬೇಷನ್ ಕೇಂದ್ರ** ಮತ್ತು **ಎರಡು ಹೈಪರ್‌ಸ್ಕೇಲ್ ಗ್ರೀನ್ ಡೇಟಾ ಸೆಂಟರ್‌ಗಳನ್ನು** ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ಕಾಲಮಿತಿ ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಹೆಜ್ಜೆಗಳು:

- **ಪ್ರಾರಂಭದ ಯೋಜನೆ:** ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಒಳಗೆ (2029 ರ ವೇಳೆಗೆ) ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಸ್ವತಂತ್ರ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಲಾಗಿದೆ.
- **ಮಧ್ಯಂತರ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ:** ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಜಾಲಗಳ ಮೂಲಕ **ತಕ್ಷಣವೇ AI ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು** ನಿಯೋಜಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಆಡಳಿತ:** ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಮತ್ತು ಪಠ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಲು **ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ದಿಗ್ಗಜರ ನೇತೃತ್ವದ ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿಯನ್ನು** ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶಗಳು:

- **ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯಗಳು:** ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಯ ರೋಗನಿರ್ಣಯ ಸಾಧನಗಳು, ಕೃಷಿ ಸಲಹಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಆಡಳಿತವನ್ನು ಉನ್ನತೀಕರಿಸುವುದು.
- **ಪ್ರತಿಭಾನ್ವಿತರ ಸೃಷ್ಟಿ:** ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಉಪಕ್ರಮಗಳನ್ನು **6 ನೇ ತರಗತಿಯಿಂದಲೇ ಶಾಲಾ ಮಟ್ಟದ AI ಶಿಕ್ಷಣದೊಂದಿಗೆ** ಸಂಯೋಜಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧಗಳ ವರದಿಗೆ e-zero FIR

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧಗಳ ವರದಿಯನ್ನು ಸುಲಭಗೊಳಿಸಲು ಹಾಗೂ ಅಕ್ರಮ ಹಣ ವರ್ಗಾವಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಗಳನ್ನು ತಕ್ಷಣವೇ ಮುಟ್ಟುಗೋಲು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲು **ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಪೊಲೀಸರು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲೇ e-zero FIR ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು** ಜಾರಿಗೆ ತರಲಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

ತಕ್ಷಣದ ಕ್ರಮ: ನಾಗರಿಕರು ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧ ಸಂಭವಿಸಿದ ತಕ್ಷಣವೇ **1930 ಸಹಾಯವಾಣಿಗೆ** ಕರೆ ಮಾಡಿ ದೂರು ದಾಖಲಿಸಬಹುದು.

ತಕ್ಷಣದ ಖಾತೆ ತಡೆ: ತಂತ್ರಾಂಶದ ಮೂಲಕ ಬಾಧಿತ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಗಳ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ತಕ್ಷಣವೇ ರವಾನಿಸಿ, ಅಕ್ರಮ ಹಣದ ವಹಿವಾಟನ್ನು ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

3 ದಿನಗಳ ಕಾಲಾವಕಾಶ: ಸಂತ್ರಸ್ತರು **ಘಟನೆ ಸಂಭವಿಸಿದ 72 ಗಂಟೆಗಳ ಒಳಗೆ (3 ದಿನಗಳು) ಖುದ್ದಾಗಿ ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಗೆ ಭೇಟಿ** ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

FIR ಪರಿವರ್ತನೆ: ಸಂತ್ರಸ್ತರು ನಿಗದಿತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ **ನೇರವಾಗಿ ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಗೆ ಹಾಜರಾಗದಿದ್ದರೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಗಳ ಮೇಲಿನ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ತಡೆಯನ್ನು** ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತವಾಗಿ ರದ್ದುಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

IIIT ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿ 'AI ಉತ್ಕೃಷ್ಟತಾ ಕೇಂದ್ರ'

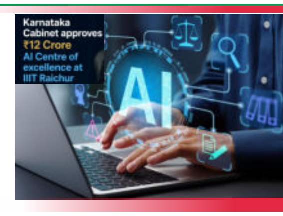

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಆಚೆಗೂ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣಗೊಳಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, **ರಾಯಚೂರಿನ 'ಭಾರತೀಯ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಂಸ್ಥೆ'**ಯಲ್ಲಿ (IIIT) **ರೂ. 12 ಕೋಟಿ** ವೆಚ್ಚದ **ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ ಉತ್ಕೃಷ್ಟತಾ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು (CoE-AI)** ಸ್ಥಾಪಿಸಲು **ಕರ್ನಾಟಕ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟ ಅನುಮೋದನೆ** ನೀಡಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ವಿವರಗಳು:

- **ಅನುದಾನ:** ರಾಜ್ಯ ಬಜೆಟ್ ಮತ್ತು **'ಲೀಪ್' (LEAP)** ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮೂಲಕ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಗೆ **ರೂ. 12 ಕೋಟಿ** ಅನುದಾನ ನೀಡಲಾಗುವುದು.
- **ನಿರ್ವಹಣೆ:** ಇದನ್ನು **'IIIT ರಾಯಚೂರು ಆರ್ಯ'** (IIIT Raichur ARIA) ಎಂಬ ವಿಶೇಷ ಉದ್ದೇಶದ ಘಟಕದ ಮೂಲಕ ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗುವುದು.
- **ಭೌಗೋಳಿಕ ವ್ಯಾಪ್ತಿ:** ಇದು **ಉತ್ತರ ಮತ್ತು ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕದಾದ್ಯಂತ 13 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ** ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಲಿದೆ.
- **ಪ್ರಮುಖ ವಲಯಗಳು: ಕೃಷಿ, ಆರೋಗ್ಯ, ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಅತಿಸಣ್ಣ, ಸಣ್ಣ** ಮತ್ತು **ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ (MSMEs)** ಅಗತ್ಯವಿರುವ AI ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಇದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಸೌಲಭ್ಯಗಳು:** ಮುಂದುವರಿದ **ಕಂಪ್ಯೂಟಿಂಗ್ ಲ್ಯಾಬ್‌ಗಳು & ಸ್ಟಾರ್ಟ್‌ಅಪ್ ಇನ್‌ಕ್ಯುಬೇಶನ್ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು** ಇದು ಒದಗಿಸಲಿದೆ.

ಲೀಪ್ (LEAP – ಸ್ಥಳೀಯ ಆರ್ಥಿಕ ವೇಗವರ್ಧಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (ಲೀಪ್)

- ಇದು **ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಹೊರಗೆ ಪ್ರಬಲವಾದ ಸ್ಟಾರ್ಟ್–ಅಪ್ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು** ನಿರ್ಮಿಸಲು ಮತ್ತು ಸಮಾನ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾದ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿದೆ.
- **ನೋಡಲ್ ಸಂಸ್ಥೆ: ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್, ಐಟಿ, ಬಿಟಿ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಇಲಾಖೆಯು** ಇದರ **ನೋಡಲ್ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.**
- **ಹಣಕಾಸು / ಬಜೆಟ್ ವೆಚ್ಚ:** 5 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಗೆ **ರೂ.1,000 ಕೋಟಿ ಬಜೆಟ್** ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.
- **ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಮುಖ ಗುರಿ:** ಇದು ಮೈಸೂರು, ಮಂಗಳೂರು, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ತುಮಕೂರು, ಕಲಬುರಗಿ ಮತ್ತು ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ನಾವೀನ್ಯತಾ ವಲಯಗಳನ್ನು ಪೋಷಿಸುವ ಮೂಲಕ **5 ಲಕ್ಷ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು** ಹೊಂದಿದೆ.

ಭಾರತೀಯ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಂಸ್ಥೆ (IIIT) ರಾಯಚೂರು:

- ಇದು **2019ರಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ–ಖಾಸಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ** (PPP) ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾದ **ಸಾರ್ವಜನಿಕ ತಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವಾಗಿದೆ.** ಆರಂಭದಲ್ಲಿ **IIT ಹೈದರಾಬಾದ್** ಇದರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿತ್ತು.
- **ನೋಡಲ್ ಸಚಿವಾಲಯ :** ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವಾಲಯ.
- **ಪ್ರಮುಖ ಸಂಸ್ಥೆ:** ಮುಂದುವರಿದ **IT ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, 2020ರ IIIT ಕಾಯ್ದೆ (ತಿದ್ದುಪಡಿ)** ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು **'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯ ಸಂಸ್ಥೆ'** (INI) ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ.

6 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ 72,186 ಹುದ್ದೆಗಳು:

ಹೆತ್ತವರ ಬೆವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ಕಟ್ಟುವ ಸುವರ್ಣ ಅವಕಾಶ!

- ಕಳೆದ ಹಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗದ ಕನಸು ಕಾಣುತ್ತಾ, ಹಗಲಿರುಳು ಪುಸ್ತಕಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುವ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಯುವಕ–ಯುವತಿಯರಿಗೆ ಇದೊಂದು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಘಳಿಗೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಕೇವಲ 6 ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಬರೋಬ್ಬರಿ **72,186 ಸರ್ಕಾರಿ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು** ನೇರ ನೇಮಕಾತಿಯ ಮೂಲಕ ತ್ವರಿತಗತಿಯಲ್ಲಿ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಲು ಅಧಿಕೃತ ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಿದೆ.
- ಸರ್ಕಾರದ ಸ್ಪಷ್ಟ ಆದೇಶದಂತೆ, ನೇಮಕಾತಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಒಂದು ನಿಖರವಾದ ಕಾಲಮಿತಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ:
  - **ಮುಂದಿನ 2 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ:** ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಅಧಿಸೂಚನೆ (Notification)
  - **ಮುಂದಿನ 4 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ:** ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು
  - **ಮುಂದಿನ 6 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ:** ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮುಗಿದು ನೇಮಕಾತಿ ಆದೇಶ (Appointment Order) ಪ್ರದಾನ
  - ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕ ವೃಂದದ 32,177 ಹಾಗೂ ಉಳಿಕೆ ಮೂಲ ವೃಂದದ 40,009 ಹುದ್ದೆಗಳು ನಿಮ್ಮ ಕಣ್ಣ ಮುಂದಿವೆ. ಇದು ನಿಮ್ಮ ಬದುಕಿನ ದಿಕ್ಕನ್ನೇ ಬದಲಿಸುವ ಅದ್ಭುತ ಅವಕಾಶ.

ತ್ಯಾಗ ಮತ್ತು ಬೆವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ಕಟ್ಟುವ ಸಮಯ

- ಈ ಉದ್ಯೋಗ ಕೇವಲ ನಿಮ್ಮ ಒಂದು ಸುಂದರ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ನಿಮ್ಮ ಹೆತ್ತವರ ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ತ್ಯಾಗಕ್ಕೆ ನೀವು ನೀಡುವ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಉಡುಗೊರೆ. ಒಮ್ಮೆ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ನಿಮ್ಮ ತಂದೆ–ತಾಯಿಯನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ನೀವು ನಗರದಲ್ಲಿ ಪಿಜಿ ಅಥವಾ ರೂಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಓದಲಿ, ನಿಮಗೆ ತಿಂಗಳ ಖರ್ಚಿಗೆ ಹಣದ ಕೊರತೆಯಾಗದಿರಲಿ ಎಂದು ಅವರು ತಮ್ಮ ಎಷ್ಟೋ ಆಸೆಗಳನ್ನು ಕೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಬಿರುಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಮೈಬೆವರಿಳಿಸಿ ದುಡಿಯುವ ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯ ಹರಿದ ಚಪ್ಪಲಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನಿಮಗಾಗಿ ದೇವರಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾ, ಒಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೆವರುತ್ತಾ ದುಡಿಯುವ ನಿಮ್ಮ ತಾಯಿಯ ಸುಕ್ಕುಗಟ್ಟಿದ ಮುಖವನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ಕಣ್ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳಿ.
- ತಾವು ಹಳೆಯ ಬಟ್ಟೆ ತೊಟ್ಟರೂ, ನಿಮಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿನ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಆ ಎಲ್ಲಾ ತ್ಯಾಗಗಳಿಗೆ, ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಮತ್ತು ಮೂಕ ವೇದನೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆ ಕಟ್ಟುವ ಸಮಯ ಈಗ ಬಂದಿದೆ.

ಏಕಾಗ್ರತೆಯೇ ಅಸ್ತ್ರವಾಗಲಿ

- ಇದು ವಿರಮಿಸುವ ಸಮಯವಲ್ಲ; ಸಿಡಿದೇಳುವ ಸಮಯ. ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ಈ ಯುದ್ಧಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಏಕಾಗ್ರತೆಯೇ ನಿಮ್ಮ ಅಸ್ತ್ರ. ನಿಮ್ಮ ದಿನನಿತ್ಯದ ಸಿದ್ಧತೆಯು ಒಂದು **'ಅನನ್ಯ ಸಾಧನಾ'** ಆಗಿರಬೇಕು. ಮೊಬೈಲ್, ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳು & ಕ್ಷಣಿಕ ಆಕರ್ಷಣೆಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬದಿಗೊತ್ತಿ. ಮುಂದಿನ 6 ತಿಂಗಳು **ನಿಮ್ಮ ಉಸಿರು, ನಿಮ್ಮ ಧ್ಯೇಯ** ಕೇವಲ ಗುರಿಯೆಡೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಇರಲಿ.
- ಈ 6 ತಿಂಗಳ ನಿಮ್ಮ ಕಠಿಣ ಪರಿಶ್ರಮವು, ನಿಮ್ಮ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದ ಮುಂದಿನ ಅರವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ನೆಮ್ಮದಿಯ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಬರೆಯಲಿದೆ. ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ನಿರಾಸೆ ಬೇಡ. **72 ಸಾವಿರ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಬೇಕಿರುವುದು ಕೇವಲ ಒಂದು ಹುದ್ದೆ.** ನೆನಪಿಡಿ, ನೀವು ಓದುತ್ತಿರುವುದು ಕೇವಲ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲ; ನಿಮ್ಮ ತಾಯಿಯ ಕಣ್ಣೀರು ಒರೆಸಲು & ನಿಮ್ಮ ತಂದೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ತಲೆ ಎತ್ತಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಲು.
- 6 ತಿಂಗಳ ನಂತರ ನೀವು ಆ ನೇಮಕಾತಿ ಆದೇಶವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಮನೆಗೆ ಹೋದಾಗ, ನಿಮ್ಮ ಹೆತ್ತವರ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಆನಂದಭಾಷ್ಪ ಹರಿಯಬೇಕು. ಅವರ ಆ ಒಂದು ಕ್ಷಣದ ನಗುವಿಗಾಗಿ ಇಂದೇ ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲಿ, ಶ್ರಮಿಸಿ.

ಕಳಸಾ–ಬಂಡೂರಿ ಯೋಜನೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ರಾಜ್ಯಗಳ ನಡುವಿನ ಜಲ ವಿವಾದದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ, **ಕಳಸಾ–ಬಂಡೂರಿ ಯೋಜನೆಗೆ** ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದ ವನ್ಯಜೀವಿ ಮಂಜೂರಾತಿ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಹಿಂತಿರುಗಿಸಿದೆ.

ಕಳಸಾ-ಬಂಡೂರಿ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ✓ **ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ: ಮಹದಾಯಿ ನದಿ ಪಾತ್ರದಿಂದ ಮಲಪ್ರಭಾ ನದಿ ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ನೀರನ್ನು ತಿರುಗಿಸುವುದು** ಈ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.
- ✓ **ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ: ಮಹದಾಯಿ ನದಿಯ ಉಪನದಿಗಳಾದ ಕಳಸಾ ಮತ್ತು ಬಂಡೂರಿ ಹಳ್ಳಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಬ್ಯಾರೇಜ್**ಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ✓ **ತಲುಪುವ ಸ್ಥಳ:** ಈ ಹಳ್ಳಗಳ ನೀರನ್ನು **ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯ ಉಪನದಿಯಾದ ಮಲಪ್ರಭಾ ನದಿಗೆ** ಹರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ✓ **ಫಲಾನುಭವಿ ಪ್ರದೇಶಗಳು:** ಈ ಯೋಜನೆಯು **ಬೆಳಗಾವಿ, ಧಾರವಾಡ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ** ಮತ್ತು **ಗದಗ** ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ತೀವ್ರ ಅಭಾವವನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುತ್ತದೆ.
- ✓ **ನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣ: ಒಟ್ಟು 3.9 TMC ನೀರನ್ನು** ತಿರುಗಿಸಲು ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ (ಇದರಲ್ಲಿ ಕಳಸಾ ಯೋಜನೆಯಿಂದ **1.72 TMC ಹಾಗೂ ಬಂಡೂರಿ ಯೋಜನೆಯಿಂದ 2.18 TMC** ನೀರು ಸೇರಿದೆ).

ಮಹದಾಯಿ (ಮಾಂಡೋವಿ) ನದಿಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ✓ **ಉಗಮ:** ಈ ನದಿಯು **ಕರ್ನಾಟಕದ ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಭೀಮಗಡ ವನ್ಯಜೀವಿ ಅಭಯಾರಣ್ಯದ ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ** ಉಗಮವಾಗುತ್ತದೆ.
- ✓ **ಹರಿವಿನ ಮಾರ್ಗ:** ಇದು **ಕರ್ನಾಟಕ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ** ಮತ್ತು **ಗೋವಾ ರಾಜ್ಯಗಳ ಮೂಲಕ ಹರಿದು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಅರೇಬಿಯನ್ ಸಮುದ್ರವನ್ನು** ಸೇರುತ್ತದೆ.
- ✓ **ಗೋವಾದ ಜೀವನಾಡಿ:** ಗೋವಾ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ನದಿಯನ್ನು **'ಮಾಂಡೋವಿ ನದಿ'** ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದು ಆ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಆಕರವಾಗಿದೆ.

ಅಂತರರಾಜ್ಯ ಜಲ ವಿವಾದ:

- **ಕರ್ನಾಟಕ:** ತನ್ನ **ಒಣ ಮತ್ತು ಬರಪೀಡಿತ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಕುಡಿಯುವ** ನೀರಿನ **ತೀವ್ರ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಪೂರೈಸಲು** ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಕೋರುತ್ತಿದೆ.
- **ಗೋವಾ:** ನೀರು ತಿರುಗಿಸುವುದರಿಂದ **ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಮಾಂಡೋವಿ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪು ನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ** ಎಂದು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿದೆ.
- **ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ:** ತನ್ನ 'ವಿರ್ಡಿ' ಪ್ರದೇಶದ ನೀರಾವರಿ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಈ ನದಿ ಪಾತ್ರದ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಪಾಲು ಕೋರುತ್ತಿದೆ.

ವಿವಾದ ಪರಿಹಾರದ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸ್ಥಿತಿ

- **ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ತೀರ್ಪು: ಮಹದಾಯಿ ಜಲ ವಿವಾದ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವು (MWDT) 2018** ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ **13.42 TMC** ನೀರನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿದೆ.
- **ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಡಚಣೆ:** ಈ ಯೋಜನೆಯು **ಕಾಳಿ ಹುಲಿ ರಕ್ಷಿತಾರಣ್ಯದ ಹತ್ತಿರವಿರುವುದರಿಂದ ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ವನ್ಯಜೀವಿ ಮಂಜೂರಾತಿ ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ** ವಿಳಂಬವನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಧಾರವಾಡ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಹಿಳಾ ನ್ಯಾಯಪೀಠ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಕರ್ನಾಟಕ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಧಾರವಾಡ ಪೀಠವು 2026 ರ ಆಗಸ್ಟ್ 1 ರಂದು ಇತಿಹಾಸ ಸೃಷ್ಟಿಸಲಿದ್ದು, ಅಂದಿನ ಎಲ್ಲಾ 7 ನ್ಯಾಯಪೀಠಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಹಿಳಾ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳೇ ವಹಿಸಲಿದ್ದಾರೆ.

ನ್ಯಾಯಪೀಠಗಳ ರಚನೆ

- ದ್ವಿಪೀಠ 1: **ನ್ಯಾ. ಅನು ಶಿವರಾಮನ್** ಮತ್ತು **ನ್ಯಾ. ಕೆ.ಜಿ. ಶಾಂತಿ.**
- ದ್ವಿಪೀಠ 2: **ನ್ಯಾ. ಜ್ಯೋತಿ ಎಮ್** ಮತ್ತು **ನ್ಯಾ. ಪಿ. ಶ್ರೀ ಸುಧಾ.**
- ದ್ವಿಪೀಠ 3: **ನ್ಯಾ. ಲಲಿತಾ ಕನ್ನೆಗಂಟಿ** ಮತ್ತು **ನ್ಯಾ. ಕೆ.ಎಸ್. ಹೇಮಲೇಖಾ.**
- ಏಕಸದಸ್ಯ ಪೀಠಗಳು: ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳಾದ **ಚಿಲ್ಲಕೂರು ಸುಮಾಲತಾ, ತಾರಾ ವಿತಾಸ್ತಾ ಗಂಜೂ, ಗೀತಾ ಕೆ.ಬಿ.** ಮತ್ತು **ರಾಜೇಶ್ವರಿ ಎನ್. ಹೆಗಡೆ.**

ಮುಖ್ಯ ವಿವರಗಳು

- **ಪ್ರೇರಕ ಶಕ್ತಿ:** ಈ ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಪೀಠದ ರಚನೆಯನ್ನು **ಧಾರವಾಡ ಬಾರ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್** (ಧಾರವಾಡ ವಕೀಲರ ಸಂಘ) ವಿನಂತಿಸಿಕೊಂಡಿತ್ತು.
- **ಸಮಯ:** ಈ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕಲಾಪವನ್ನು **ವಿಶೇಷ ಶನಿವಾರದ ಕಲಾಪವಾಗಿ** ಆಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ.
- **ಪರಿಣಾಮ:** ಇದು ಭಾರತದ ಉನ್ನತ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಲೈಂಗಿಕ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಮತ್ತು ಸಮಾನತೆಗೆ ಹೊಸ ಮೈಲಿಗಲ್ಲಾಗಿದೆ.

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸುದ್ದಿಗಳು

16ನೇ ಭಾರತ – ಜಪಾನ್ ವಾರ್ಷಿಕ ಶೃಂಗಸಭೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ನವದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ **16ನೇ ಭಾರತ–ಜಪಾನ್ ವಾರ್ಷಿಕ ಶೃಂಗಸಭೆಯಲ್ಲಿ** ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳಲು **ಜಪಾನ್ ಪ್ರಧಾನಿ ಸನೇ ಟಕಾಚಿ** ಅವರು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದರು.

ಭಾರತ-ಜಪಾನ್ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳು:

- **ಭಾರತ ಮತ್ತು ಜಪಾನ್ 2014 ರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು "ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಮತ್ತು ಜಾಗತಿಕ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ"** ಯಾಗಿ ಉನ್ನತೀಕರಿಸಿದವು.
- **FDI ಮೂಲ : ಜಪಾನ್ ಭಾರತಕ್ಕೆ 5ನೇ** ಅತಿದೊಡ್ಡ **FDI** ಮೂಲವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು **2000 ಮತ್ತು 2026** ರ ನಡುವೆ ಇದು ಒಟ್ಟು **FDI ನ 6% ರಷ್ಟಿದೆ.**
- **ರಕ್ಷಣಾ ಸಂಬಂಧಗಳು:** ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ರಕ್ಷಣಾ ಸಹಕಾರವು 2+2 ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಟ್ಟದ ಸಂವಾದವನ್ನು ಆಧರಿಸಿದೆ.
- **ಜಂಟಿ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸ: ಜಿಮೆಕ್ಸ್** (JIMEX - ನೌಕಾಪಡೆ), **ಧರ್ಮ ಗಾರ್ಡಿಯನ್** (ಭೂ ಸೇನೆ), **ವೀರ್ ಗಾರ್ಡಿಯನ್** (ವಾಯುಪಡೆ), **ಮಲಬಾರ್ (US –ಭಾರತ–ಜಪಾನ್ –ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ನಡುವಿನ ಬಹುಪಕ್ಷೀಯ ನೌಕಾ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸ)** ಇವುಗಳು ಜಂಟಿ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸಗಳಾಗಿವೆ.
- **ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಸಹಯೋಗ: ಚಂದ್ರನ ದಕ್ಷಿಣ ಧ್ರುವದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರನ ನೀರಿನ ಮಂಜುಗಡ್ಡೆಯನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಲು ಇಸ್ರೋ** (ISRO) ಮತ್ತು **ಜಾಕ್ಸಾ** (JAXA) ಸಂಸ್ಥೆಗಳು **ಲೂನಾರ್ ಪೋಲಾರ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೋರೇಶನ್ ಮಿಷನ್** (LUPEX) ನಲ್ಲಿ ಸಹಯೋಗ ಹೊಂದಿವೆ.
- **ಪರಮಾಣು ಒಪ್ಪಂದ: 2016ರ ನಾಗರಿಕ ಪರಮಾಣು** ಒಪ್ಪಂದದ ಮೂಲಕ, **NPT–ಯೇತರ** (NPTಗೆ ಸಹಿ ಹಾಕದ) ರಾಷ್ಟ್ರವೊಂದರೊಂದಿಗೆ ಪರಮಾಣು ಸಹಕಾರವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿದ **ಮೊದಲ ದೇಶವಾಗಿ ಜಪಾನ್** ಹೊರಹೊಮ್ಮಿತು. ಅಲ್ಲದೆ, ಭಾರತವು ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಪರಮಾಣು ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಿದಲ್ಲಿ ಈ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವ ಷರತ್ತನ್ನೂ ಇದು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- **ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ: ಮುಕ್ತ ಮತ್ತು ತೆರೆದ ಇಂಡೋ–ಪೆಸಿಫಿಕ್ ನೀತಿಯನ್ನು** ಬೆಂಬಲಿಸುವುದು, **ಕ್ವಾಡ್ ಮೂಲಕ ಕಡಲ ಬೆದರಿಕೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಪೂರೈಕೆ ಸರಪಳಿ ಸ್ಥಿರತಾ ಉಪಕ್ರಮದ** (SCRI) ಮೂಲಕ **'ಸುಭದ್ರ ಪೂರೈಕೆ ಸರಪಳಿಗಳನ್ನು' ನಿರ್ಮಿಸುವುದು** ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಭಾಗವಾಗಿದೆ.

ಮಾದಕವಸ್ತು ಹಾವಳಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಭಾರತದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು:

- **NDPS ಕಾಯ್ದೆ 1985:** ಮಾದಕ ವ್ಯಸನಿಗಳಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸುತ್ತಲೇ, **ಮಾದಕವಸ್ತು ಕಳ್ಳಸಾಗಣೆಯನ್ನು ಅಪರಾಧವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವ ಕೇಂದ್ರ ಕಾನೂನು** ಇದಾಗಿದೆ.
- **NCB & ANTF: ನಾರ್ಕೋಟಿಕ್ಸ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಬ್ಯೂರೋ (NCB) ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ನಾರ್ಕೋಟಿಕ್ಸ್ ವಿರೋಧಿ ಕಾರ್ಯಪಡೆಗಳ** (ANTF) ನೆರವಿನೊಂದಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜಾರಿಯನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸುತ್ತದೆ.
- **ನಾರ್ಕೋ–ಸಮನ್ವಯ ಕೇಂದ್ರ:** ಇದು **ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಗುಪ್ತಚರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು** ಒಂದುಗೂಡಿಸುವ ನಾಲ್ಕು ಹಂತದ ಸಮನ್ವಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.

ಪೂರೈಕೆ ಮತ್ತು ಗುಪ್ತಚರ ನಿಯಂತ್ರಣ:

- **ಭೌಗೋಳಿಕ ರಾಜಕೀಯ ಸವಾಲು: ಗೋಲ್ಡನ್ ಕ್ರೆಸೆಂಟ್** (ಪಶ್ಚಿಮ) ಮತ್ತು **ಗೋಲ್ಡನ್ ಟ್ರಯಾಂಗಲ್** (ಪೂರ್ವ) ವಿರುದ್ಧ ಗಡಿಗಳನ್ನು ಭದ್ರಪಡಿಸುವುದು ಪ್ರಮುಖ ಸವಾಲಾಗಿದೆ.
- **SIMS & NIDAAN:** ಮಾದಕವಸ್ತು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಅಪರಾಧಿಗಳ ನೈಜ–ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಿಗಾ ವಹಿಸಲು ಬಳಸಲಾಗುವ **ಡಿಜಿಟಲ್ ಪೋರ್ಟಲ್**ಗಳಾಗಿವೆ.
- **ಡಾರ್ಕ್‌ನೆಟ್ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ:** ಡಾರ್ಕ್ ವೆಬ್‌ನಲ್ಲಿ **ಕ್ರಿಪ್ಟೋಕರೆನ್ಸಿ–ಅನುದಾನಿತ ಮಾದಕವಸ್ತು ಮಾರಾಟವನ್ನು ಗುರಿಯಾಗಿಸಲು ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯಪಡೆ**ಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಬೇಡಿಕೆ ಕಡಿತ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವಸತಿ:

- **ಮಾದಕವಸ್ತು ಬೇಡಿಕೆ ಕಡಿತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆ: ಜಾಗೃತಿ, ಸಮಾಲೋಚನೆ** ಮತ್ತು **ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಆಧಾರಿತ ವ್ಯಸನ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಗೆ** (ATFs) ಹಣಕಾಸು ಒದಗಿಸುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.
- **ನಶಾ ಮುಕ್ತ ಭಾರತ್ ಅಭಿಯಾನ:** ಇದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಪಾಯವಿರುವ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಯುವಕರನ್ನು ಗುರಿಯಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿರುವ **ಬೃಹತ್, ಸಮುದಾಯ–ನೇತೃತ್ವದ ಜಾಗೃತಿ ಅಭಿಯಾನ**ವಾಗಿದೆ.

ಗುವಾಹಟಿ ಘೋಷಣೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಅಸ್ಸಾಂನ ಗುವಾಹಟಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ **BRICS** ಮಾದಕವಸ್ತು ನಿಗ್ರಹ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರ ಸಭೆಯ ಸಮಾರೋಪದಲ್ಲಿ **BRICS** ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಗುವಾಹಟಿ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದವು.

ಭಾರತದ 2026ರ ಬ್ರಿಕ್ಸ್ (BRICS) ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, ಭಾರತದ ನಾರ್ಕೋಟಿಕ್ಸ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಬ್ಯೂರೋ (NCB) ಯು "ಸ್ಥಿತಿಸ್ಥಾಪಕತ್ವ, ನಾವೀನ್ಯತೆ, ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರತೆಗಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಣ" ಎಂಬ ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯದಡಿ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಿತ್ತು.

ಘೋಷಣೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು:

- ಇದು **ಅಕ್ರಮ ಮಾದಕವಸ್ತು ಕಳ್ಳಸಾಗಣೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಗಡಿಯಾಚೆಗಿನ ಸಂಘಟಿತ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಮತ್ತು ಎದುರಿಸಲು ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವ BRICS ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಬದ್ಧತೆಯನ್ನು** ಪುನರುಚ್ಚರಿಸುತ್ತದೆ.
- ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾನೂನುಗಳು ಮತ್ತು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ **ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ನಡುವೆ ಮಾಹಿತಿ, ಗುಪ್ತಚರ ದತ್ತಾಂಶ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಅಭ್ಯಾಸಗಳ ಸಕಾಲಿಕ ವಿನಿಮಯಕ್ಕೆ ಕರೆ** ನೀಡುತ್ತದೆ.
- **ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ:** ಇದು ಮಾದಕವಸ್ತು ಕಳ್ಳಸಾಗಣೆ ವಿರುದ್ಧ ಕಾನೂನು ಜಾರಿ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು **ನವೀನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳು, ಡಿಜಿಟಲ್ ಉಪಕರಣಗಳು, ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ (AI) ಮತ್ತು ದತ್ತಾಂಶ–ಚಾಲಿತ ವಿಧಾನಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು** ಒತ್ತಿಹೇಳುತ್ತದೆ.

ಒಡೆಸಾ ಬಂದರು (Odesa Port)

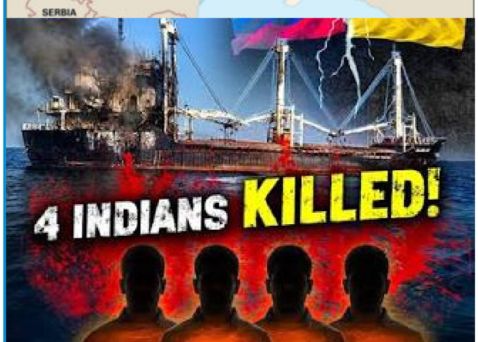

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

ಉಕ್ರೇನ್‌ನ ಒಡೆಸಾ ಬಂದರಿನಿಂದ ಹೊರಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ವಾಣಿಜ್ಯ ಸರಕು ಹಡಗಾದ **MV GOLDEN LEO** ಮೇಲಿನ ದಾಳಿಯನ್ನು ಭಾರತ ಕಟುವಾಗಿ ಖಂಡಿಸಿದ್ದು, **ಈ ಘೋರ ದಾಳಿಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ವರು ಭಾರತೀಯರು ಪ್ರಾಣ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.**

ಒಡೆಸಾ ಬಂದರಿನ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು ಕಪ್ಪು ಸಮುದ್ರದ ವಾಯುವ್ಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿರುವ, **ಕಪ್ಪು ಸಮುದ್ರ–ಅಜೋವ್ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಬಂದರು**ಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.

ಕಪ್ಪು ಸಮುದ್ರ (Black Sea)ದ ಬಗ್ಗೆ:

- ✓ **ಸ್ಥಳ:** ಕಪ್ಪು ಸಮುದ್ರವು ಪೂರ್ವ ಯುರೋಪ್ ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮ ಏಷ್ಯಾದ ನಡುವೆ ನೆಲೆಗೊಂಡಿದೆ.
- ✓ **ಸುತ್ತುವರೆದಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳು:** ಇದು ಕ್ರಮವಾಗಿ **ದಕ್ಷಿಣ, ಪೂರ್ವ** ಮತ್ತು **ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಪಾಂಟಿಕ್ (Pontic), ಕಾಕಸಸ್ (Caucasus)** ಮತ್ತು **ಕ್ರಿಮಿಯನ್ ಪರ್ವತಗಳಿಂದ (Crimean Mountains)** ಆವೃತವಾಗಿದೆ.
- ✓ **ವಿಶಿಷ್ಟತೆ:** ಇಲ್ಲಿನ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಆಮ್ಲಜನಕದ ಗಣನೀಯ ಕೊರತೆಯಿದೆ.
- ✓ **ಸಂಪರ್ಕ: ಕಪ್ಪು ಸಮುದ್ರವು ಕೆರ್ಚ್ ಜಲಸಂಧಿಯ** (Strait of Kerch) ಮೂಲಕ **ಅಜೋವ್ ಸಮುದ್ರ**ದೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಿದೆ.
- ✓ **ಟರ್ಕಿಶ್ ಜಲಸಂಧಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ: ಡಾರ್ಡನೆಲ್ಲೆಸ್, ಬಾಸ್ಪೊರಸ್ ಜಲಸಂಧಿಗಳು** ಮತ್ತು **ಮರ್ಮರ ಸಮುದ್ರವು ಮೆಡಿಟರೇನಿಯನ್ ಸಮುದ್ರ** ಮತ್ತು **ಕಪ್ಪು ಸಮುದ್ರದ ನಡುವೆ ಪರಿವರ್ತನಾ ವಲಯವನ್ನು** ರೂಪಿಸುತ್ತವೆ.
- ✓ **ಗಡಿ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು: ರಷ್ಯಾ, ಉಕ್ರೇನ್, ಜಾರ್ಜಿಯಾ, ಟರ್ಕಿ, ಬಲ್ಗೇರಿಯಾ** ಮತ್ತು **ರೊಮೇನಿಯಾ** ಕಪ್ಪು ಸಮುದ್ರದ ಗಡಿ ಹಂಚಿಕೊಂಡಿರುವ ದೇಶಗಳಾಗಿವೆ.

ಜಾಗತಿಕ ಆಹಾರ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ವರದಿ 2026

(GRFC 2026)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಜಾಗತಿಕ ಆಹಾರ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ವರದಿ 2026 (GRFC 2026) ರ ಪ್ರಕಾರ, 47 ದೇಶಗಳಾದ್ಯಂತ 266 ಮಿಲಿಯನ್‌ಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ತೀವ್ರ ಆಹಾರ ಅಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಜಾಗತಿಕ ಆಹಾರ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ವರದಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಅವಲೋಕನಗಳು (GRFC 2026)

- **ತೀವ್ರ ಮಟ್ಟದ ಹಸಿವು:** ವರದಿ ಮಾಡಲಾದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ **ಶೇ. 22.9 ರಷ್ಟು**, ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು **266 ಮಿಲಿಯನ್ ಜನರು 2025 ರಲ್ಲಿ** ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ತೀವ್ರ ಹಸಿವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ್ದಾರೆ.
- **ಹಸಿವಿನ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಹಂಚಿಕೆ:** ಕೇವಲ ಹತ್ತು ದೇಶಗಳು **ಜಾಗತಿಕ ಆಹಾರ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಹೊರೆಯ ಸುಮಾರು ಮೂರನೇ ಎರಡರಷ್ಟು ಪಾಲನ್ನು** ಹೊಂದಿವೆ.
- **ವಿನಾಶಕಾರಿ ಹಸಿವು:** ಆರು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ **ಸುಮಾರು 1.4 ಮಿಲಿಯನ್ ಜನರನ್ನು ವಿನಾಶಕಾರಿ ಹಸಿವು** ಅಥವಾ **'ಕ್ಯಾಟಸ್ಟ್ರೋಫಿ' (IPC Phase 5)** ವರ್ಗದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಇದು **ತೀವ್ರ ಆಹಾರ ಅಭದ್ರತೆಯ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಮಟ್ಟವಾಗಿದೆ.**

ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಉಪಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಯತ್ನಗಳು:

- **ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಕಾಯ್ದೆ, 2013 (NFSA):** ಈ ಕಾಯ್ದೆಯು **ಭಾರತದ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಸುಮಾರು ಮೂರನೇ ಎರಡರಷ್ಟು (2/3) ಜನರಿಗೆ ಸಬ್ಸಿಡಿ ದರದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು** ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಗರೀಬ್ ಕಲ್ಯಾಣ್ ಅನ್ನ ಯೋಜನೆ (PMGKAY):** ಇದು **NFSA** ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ **ಉಚಿತ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು** ಒದಗಿಸುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಪೋಷಣ್ ಅಭಿಯಾನ ಮತ್ತು ಮಿಷನ್ ಪೋಷಣ್ 2.0 (POSHAN 2.0): ಮಹಿಳೆಯರು, ಮಕ್ಕಳು** ಮತ್ತು **ಬಾಲಕಿಯರಲ್ಲಿ ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶದ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು** ಇದು ಹೊಂದಿದೆ.
- **ಸಮಗ್ರ ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸೇವೆಗಳು (ICDS):** ಈ ಯೋಜನೆಯು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪೂರಕ ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶ, ರೋಗನಿರೋಧಕ ಲಸಿಕೆ, ಆರೋಗ್ಯ ತಪಾಸಣೆ ಮತ್ತು ಶಾಲಾಪೂರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಪಿಎಂ–ಪೋಷಣ್ ಯೋಜನೆ (PM-POSHAN): ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶ** ಮತ್ತು **ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು** ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಬಿಸಿಯೂಟವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಅನೀಮಿಯಾ ಮುಕ್ತ ಭಾರತ: ಮಹಿಳೆಯರು, ಬಾಲಕಿಯರು** ಮತ್ತು **ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ರಕ್ತಹೀನತೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಮುಖ ಗುರಿಯನ್ನು** ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹೊಂದಿದೆ.
- **ಈಟ್ ರೈಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಉಪಕ್ರಮ:** ಇದು **ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷಿತ, ಆರೋಗ್ಯಕರ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು** ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ.

ಏಡನ್ ಕೊಲ್ಲಿ (Gulf of Aden)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಏಡನ್ ಕೊಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದತ್ತ ಬರುತ್ತಿದ್ದ **'MV ಗೋಲ್ಡನ್ ಆರ್ಸೆನಲ್'** ಎಂಬ **ವಾಣಿಜ್ಯ ಹಡಗಿನ ಮೇಲಿನ ಕಡಲ್ಗಳ್ಳರ ದಾಳಿಯ ಯತ್ನವನ್ನು INS ತ್ರಿಕಂಡ್** ವಿಫಲಗೊಳಿಸಿದೆ.

INS ತ್ರಿಕಂಡ್ ಬಗ್ಗೆ: ಇದು ಭಾರತೀಯ ನೌಕಾಪಡೆಗಾಗಿ ರಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾದ **ತಲ್ವಾರ್–ದರ್ಜೆಯ ಸ್ಟೆಲ್ತ್ ಗೈಡೆಡ್–ಕ್ಷಿಪಣಿ ಯುದ್ಧನೌಕೆಯಾಗಿದೆ.**

ಏಡನ್ ಕೊಲ್ಲಿಯ ಬಗ್ಗೆ:

- **ಸ್ಥಳ:** ಇದು **ಯೆಮೆನ್** (ಉತ್ತರ) ಮತ್ತು **ಸೊಮಾಲಿಯಾ** (ಹಾರ್ನ್ ಆಫ್ ಆಫ್ರಿಕಾದ ದಕ್ಷಿಣ) ನಡುವೆ ಇರುವ ಆಳವಾದ ನೀರಿನ ಕೊಲ್ಲಿಯಾಗಿದೆ.
- **ಸಂಪರ್ಕ:** ಇದು **ಬಾಬ್ ಎಲ್–ಮಂಡೇಬ್ ಜಲಸಂಧಿಯ ಮೂಲಕ ಕೆಂಪು ಸಮುದ್ರವನ್ನು ಅರಬ್ಬೀ ಸಮುದ್ರ ಮತ್ತು ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಾಗರಕ್ಕೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸುತ್ತದೆ.**
- **ಪ್ರಮುಖ ಬಂದರುಗಳು: ಯೆಮೆನ್‌ನ ಏಡನ್, ಜಿಬೌಟಿಯ ಜಿಬೌಟಿ ನಗರ ಮತ್ತು ಸೊಮಾಲಿಯಾದ ಬರ್ಬೆರಾ.**
- ಈ ಕೊಲ್ಲಿಯು ಜಾಗತಿಕ ಕಡಲ ವ್ಯಾಪಾರದ ಸುಮಾರು **11% ರಷ್ಟನ್ನು** ಮತ್ತು **ಭಾರತದ $110 ಬಿಲಿಯನ್ ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು** ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಕಳವಳಗಳು:** ಈ ಪ್ರದೇಶವು **ಸೊಮಾಲಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿನ ಅಸ್ಥಿರತೆಯಿಂದಾಗಿ ಕಡಲ್ಗಳ್ಳರ ಹಾವಳಿ** ಮತ್ತು **ಯೆಮೆನ್‌ನ ಭೂ–ರಾಜಕೀಯ ಸಂಘರ್ಷದಿಂದಾಗಿ ಕ್ಷಿಪಣಿ ಬೆದರಿಕೆಗಳನ್ನು** ಎದುರಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಇಸ್ರೇಲ್–ಪ್ಯಾಲೆಸ್ಟೈನ್ ದ್ವಿ–ರಾಷ್ಟ್ರ ಪರಿಹಾರ

(Two-State Solution)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

ಪ್ರಧಾನಿ ಮೋದಿಯವರು ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾ ಪ್ರವಾಸದ ವೇಳೆ, ಇಸ್ರೇಲ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಶಾಂತಿಯುತವಾಗಿ ಸಹಬಾಳ್ವೆ ನಡೆಸುವ ಸಾರ್ವಭೌಮ ಮತ್ತು ಸ್ವತಂತ್ರ ಪ್ಯಾಲೆಸ್ಟೈನ್ ಅನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವ ಸಂಧಾನದ ದ್ವಿ–ರಾಷ್ಟ್ರ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ (Two-State Solution) ಭಾರತದ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಪುನರುಚ್ಚರಿಸಿದರು.

ದ್ವಿ-ರಾಷ್ಟ್ರ ಪರಿಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ:

- **ಯಹೂದಿ ಜನರಿಗೆ ಇಸ್ರೇಲ್** ಮತ್ತು **ಪ್ಯಾಲೇಸ್ಟಿನಿಯನ್ ಜನರಿಗೆ ಪ್ಯಾಲೆಸ್ಟೈನ್ ಎಂಬ ಎರಡು ಸ್ವತಂತ್ರ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಭೌಮ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಿತ ರಾಜತಾಂತ್ರಿಕ ಚೌಕಟ್ಟು** ಇದಾಗಿದೆ.
- **ಉದ್ದೇಶಿತ ಭೂಪ್ರದೇಶ:** ಉದ್ದೇಶಿತ **ಪ್ಯಾಲೇಸ್ಟಿನಿಯನ್** ರಾಷ್ಟ್ರವು **1949 ರ ಒಪ್ಪಂದದ ರೇಖೆಗಳ** (ಗ್ರೀನ್ ಲೈನ್) ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಪರಸ್ಪರ ಒಪ್ಪಿಗೆಯ ಭೂ ವಿನಿಮಯದೊಂದಿಗೆ **ವೆಸ್ಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ (ಪಶ್ಚಿಮ ದಂಡೆ)** ಮತ್ತು **ಗಾಜಾ** ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.
- **ಪೂರ್ವ ಜೆರುಸಲೆಮ್, ಟೆಂಪಲ್ ಮೌಂಟ್** (ಯಹೂದಿ ಧರ್ಮದ ಪವಿತ್ರ ತಾಣ) ಮತ್ತು **ಹರಾಮ್ ಅಲ್–ಶರೀಫ್** (ಇಸ್ಲಾಂ ಧರ್ಮದ ಮೂರನೇ ಪವಿತ್ರ ತಾಣ) ಅನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದು, ಇದನ್ನು **ಪ್ಯಾಲೆಸ್ಟೈನ್** ತನ್ನ **ಭವಿಷ್ಯದ ರಾಜಧಾನಿಯನ್ನಾಗಿ** ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಪ್ಯಾಲೇಸ್ಟಿನಿಯನ್ ಬೇಡಿಕೆಗಳು: 1967** ರ ಗಡಿಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವತಂತ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರ, **ಪೂರ್ವ ಜೆರುಸಲೆಮ್** ಅನ್ನು ತನ್ನ ಸಾರ್ವಭೌಮ ರಾಜಧಾನಿಯಾಗಿ ಘೋಷಿಸುವುದು ಮತ್ತು **1948 ರ ಅರಬ್–ಇಸ್ರೇಲಿ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳಾಂತರಗೊಂಡ ನಿರಾಶ್ರಿತರಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ನೀಡುವುದು ಇವರ ಪ್ರಮುಖ ಬೇಡಿಕೆಗಳಾಗಿವೆ.**
- **ಇಸ್ರೇಲಿ ಬೇಡಿಕೆಗಳು: ಯಾವುದೇ ಪ್ಯಾಲೇಸ್ಟಿನಿಯನ್ ರಾಷ್ಟ್ರದ ನಿಶಸ್ತ್ರೀಕರಣ ರದ್ದತಿ, ಜೆರುಸಲೆಮ್** ಅನ್ನು ತನ್ನ **ಅವಿಭಜಿತ ಮತ್ತು ಶಾಶ್ವತ ರಾಜಧಾನಿಯಾಗಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ನಿರಾಶ್ರಿತರ ಹಿಂದಿರುಗುವ ಹಕ್ಕಿನ ನಿರಾಕರಣೆ ಹಾಗೂ ವೆಸ್ಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್(ಪಶ್ಚಿಮ ದಂಡೆ)ನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ವಸಾಹತುಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಭೂ ವಿನಿಮಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು** ಇವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳಾಗಿವೆ.

ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ:

- **ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ವಿಭಜನಾ ಯೋಜನೆ (1947): ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ಯಾಲೆಸ್ಟೈನ್** ಅನ್ನು **ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅರಬ್** ಮತ್ತು **ಯಹೂದಿ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಾಗಿ ವಿಭಜಿಸಲು ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆ ಶಿಫಾರಸು** ಮಾಡಿತ್ತು, ಆದರೆ **ಅರಬ್ ನಾಯಕರು** ಈ ಪ್ರಸ್ತಾಪವನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದರು.
- **UNSC ನಿರ್ಣಯ 242 (1967):** ಇದು ಆರು ದಿನಗಳ ಯುದ್ಧದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ **ಇಸ್ರೇಲ್ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯಬೇಕೆಂದು ಕರೆ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಶಾಂತಿಗಾಗಿ ಭೂಮಿ (land-for-peace)** ತತ್ವವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿತು.
- **ಓಸ್ಲೋ ಒಪ್ಪಂದಗಳು (1993):** ಇದು **ವೆಸ್ಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್** (ಪಶ್ಚಿಮ ದಂಡೆ) ಮತ್ತು **ಗಾಜಾದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಂತರ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯಾಗಿ ಪ್ಯಾಲೇಸ್ಟಿನಿಯನ್ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವನ್ನು** ಸ್ಥಾಪಿಸಿತು, ಆದರೆ ಅಂತಿಮ–ಸ್ಥಾನಮಾನದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿಸಿತು.
- **ಅರಬ್ ಶಾಂತಿ ಉಪಕ್ರಮ (2002):** ಇದು **ಆಕ್ರಮಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ** ಮತ್ತು **ಸ್ವತಂತ್ರ ಪ್ಯಾಲೇಸ್ಟಿನಿಯನ್ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಇಸ್ರೇಲ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಅರಬ್ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಾಮಾನ್ಯೀಕರಣವನ್ನು** ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿತು.

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಿಲುವು:

- **ಓಸ್ಲೋ II ಒಪ್ಪಂದ (1995):** ವೆಸ್ಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್(ಪಶ್ಚಿಮ ದಂಡೆ) ಅನ್ನು ಮೂರು ವಲಯಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ: **ವಲಯ 'A'** (18%, **ಪ್ಯಾಲೇಸ್ಟಿನಿಯನ್ ನಿಯಂತ್ರಣ**), **ವಲಯ 'B'** (22%, **ಹಂಚಿಕೆಯ ನಿಯಂತ್ರಣ**) ಮತ್ತು **ವಲಯ 'C'** (60%, **ಇಸ್ರೇಲಿ ನಿಯಂತ್ರಣ**).
- **UNSC ನಿರ್ಣಯಗಳು: ವೆಸ್ಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್** (ಪಶ್ಚಿಮ ದಂಡೆ) ಮತ್ತು **ಪೂರ್ವ ಜೆರುಸಲೆಮ್‌ನಲ್ಲಿನ ಇಸ್ರೇಲಿ ವಸಾಹತುಗಳು ನಾಲ್ಕನೇ ಜಿನೀವಾ ಸಮಾವೇಶದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನುಬಾಹಿರವಾಗಿವೆ** ಎಂದು UNSC **ನಿರ್ಣಯಗಳು 446 ಮತ್ತು 465 ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ** ಘೋಷಿಸಿವೆ.

ಭಾರತ–ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾ ಸಂಬಂಧಗಳು

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಭಾರತದ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು **ಜುಲೈ 6–8, 2026 ರವರೆಗೆ ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾಕ್ಕೆ ಅಧಿಕೃತ ಭೇಟಿ** ನೀಡಿದರು.

ಭೇಟಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು:

- ✓ **ರಕ್ಷಣೆ: ಬ್ರಹ್ಮೋಸ್ ಕ್ಷಿಪಣಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ** ಮತ್ತು **ಅಸ್ತ್ರ ಗಾಳಿಯಿಂದ ಗಾಳಿಗೆ ಹಾರುವ ಕ್ಷಿಪಣಿಗಳ** (Astra Air-to-Air Missile) ಮೇಲಿನ ಸಹಕಾರದ ಮೂಲಕ ರಕ್ಷಣಾ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಉನ್ನತೀಕರಿಸುವುದು.
- ✓ **ಸಂಸ್ಕೃತಿ:** ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾದ **ಜಾವಾ ದ್ವೀಪದ ಯೋಗ್ಯಕಾರ್ತಾದಲ್ಲಿರುವ** ಯುನೆಸ್ಕೋ **ವಿಶ್ವ ಪರಂಪರೆಯ ತಾಣವಾದ ಪ್ರಂಬನನ್ ದೇವಾಲಯದ ಆವರಣವನ್ನು, ಭಾರತೀಯ ಪುರಾತತ್ವ ಸಮೀಕ್ಷೆ (ASI)** ಯಿಂದ **ಪುನಃಸ್ಥಾಪನೆ** ಮತ್ತು **ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವ ಭಾರತ–ಬೆಂಬಲಿತ ಯೋಜನೆಯ** ಉದ್ಘಾಟನೆ.
- ✓ **ಪ್ರಂಬನನ್ ದೇವಾಲಯದ** ಆವರಣವು **ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಹಿಂದೂ ದೇವಾಲಯ ಸಂಕೀರ್ಣವಾಗಿದೆ. ಸಾ.ಶ 9 ನೇ ಶತಮಾನಕ್ಕೆ** ಸೇರಿದ ಇದು ಹಿಂದೂ ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳಾದ **ಶಿವ, ವಿಷ್ಣು ಮತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮರಿಗೆ** ಸಮರ್ಪಿತವಾಗಿದೆ.
- ✓ **1927 ರಲ್ಲಿ ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಟ್ಯಾಗೋರ್** ಅವರು ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಭೇಟಿಯ ಶತಮಾನೋತ್ಸವವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ, **2026–2027ನೇ** ವರ್ಷವನ್ನು **"ಟ್ಯಾಗೋರ್–ದೇವಾಂತರ ಭಾರತ–ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ರಾಜತಾಂತ್ರಿಕ ವರ್ಷ"** ಎಂದು ಸ್ಮರಿಸಲಾಗುವುದು.
- ✓ ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾದ **ಸಿಂಗಸಾರಿ SEZ ನಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯನ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್, ಬೆಂಗಳೂರು** (IIM Bangalore) ಶಾಖೆಯ **ಕ್ಯಾಂಪಸ್** ಅನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು.

PM Modi Indonesia Visit 2026: 14 Key Agreements Signed

ಭಾರತ-ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾ ಸಂಬಂಧಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆ:

ರಾಜತಾಂತ್ರಿಕ ಇತಿಹಾಸ: ರಾಜತಾಂತ್ರಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿ **2024 ಕ್ಕೆ 75 ವರ್ಷಗಳು** ಪೂರೈಸಿದವು. **2018** ರಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಸಹಭಾಗಿತ್ವಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಹಾಕಲಾಯಿತು.

ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ವ್ಯಾಪಾರ: **ASEAN** ವಲಯದಲ್ಲಿ **ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾವು ಭಾರತದ ಎರಡನೇ ಅತಿದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾಪಾರ ಪಾಲುದಾರ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದೆ.**

ರಕ್ಷಣಾ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸಗಳು: **IND-INDO CORPAT,** ಬಹುಪಕ್ಷೀಯ ನೌಕಾ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸಗಳಾದ **ಕೊಮೊಡೊ** ಮತ್ತು **ಮಿಲಾನ್, ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಸೇನಾ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸ ಗರುಡ ಶಕ್ತಿ, ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ನೌಕಾ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸ ಸಮುದ್ರ ಶಕ್ತಿ, ಎಲಾಂಗ್ ಶಕ್ತಿ, ಸೂಪರ್ ಗರುಡ ಶೀಲ್ಡ್ 2025 ಮುಂತಾದ ಹಲವಾರು ಸಮರಾಭ್ಯಾಸಗಳಲ್ಲಿ** ಸಕ್ರಿಯ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ.

ಬ್ರಿಕ್ಸ್ (BRICS) ಶೃಂಗಸಭೆಯಲ್ಲಿ 'ನಾಗಪುರ ಸಚಿವ ಮಟ್ಟದ ಘೋಷಣೆ' ಅಂಗೀಕಾರ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಭಾರತದ **2026 ಬ್ರಿಕ್ಸ್ (BRICS)** ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಆಯೋಜಿಸಲಾಗಿದ್ದ **3ನೇ ಬ್ರಿಕ್ಸ್ ಸಾರಿಗೆ ಸಚಿವರ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ 'ನಾಗಪುರ ಸಚಿವ ಮಟ್ಟದ ಘೋಷಣೆ'** ಯನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- ❖ **ಸಹಕಾರ ಚೌಕಟ್ಟು:** ಈ ಘೋಷಣೆಯು **ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಾಗಾಣಿಕೆ (ಲಾಜಿಸ್ಟಿಕ್ಸ್)** ವಲಯದಲ್ಲಿ **ಬ್ರಿಕ್ಸ್ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ನಡುವೆ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಹಕಾರ, ಸಂಪರ್ಕ** ಮತ್ತು **ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಂಯೋಜನೆಯನ್ನು ಆಳವಾಗಿಸಲು ನಾವೀನ್ಯತೆ ಆಧಾರಿತ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು** ಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತದೆ.
- ❖ **ಸಾರಿಗೆ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಇಂಗಾಲದ ಕಡಿತ:** **ಮಾಲಿನ್ಯ** ಮತ್ತು **ಅನಿಲ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಯನ್ನು ವೇಗವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು, ಸುಸ್ಥಿರ ವಿಮಾನಯಾನ** ಇಂಧನವನ್ನು (SAF) ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಹಾಗೂ ಸಾರಿಗೆ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಾಕಾರದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ತತ್ವಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಸಂಯೋಜಿಸಲು ಈ ಘೋಷಣೆಯು ಒಂದು ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿದೆ.
- ❖ **ಪೂರೈಕೆ ಸರಪಳಿಯ ದೃಢತೆ:** ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ನಡುವೆ ಸುಗಮ ವ್ಯಾಪಾರ ವಹಿವಾಟನ್ನು ಸುಲಭಗೊಳಿಸಲು **ಬಲಿಷ್ಠ, ಆಘಾತ–ನಿರೋಧಕ ಜಾಗತಿಕ ಪೂರೈಕೆ ಸರಪಳಿಗಳನ್ನು** ಮತ್ತು **ಗಡಿಯಾಚೆಗಿನ ಲಾಜಿಸ್ಟಿಕ್ಸ್ ಕಾರಿಡಾರ್**‌ಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವತ್ತ ಇದು ಗಮನ ಹರಿಸುತ್ತದೆ.
- ❖ **ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಉಪಕ್ರಮಗಳು:** **ಬ್ರಿಕ್ಸ್ ರೈಲ್ವೆ ಸಂಶೋಧನಾ ಜಾಲದ** (BRICS Railway Research Network) ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸಲು ಹಾಗೂ **ಸುಸ್ಥಿರ ಸಾರಿಗೆಗಾಗಿ ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ, ಬಹು–ಮಾದರಿಯ ನಗರ ಚಲನಶೀಲ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು** ಈ ಘೋಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಬದ್ಧತೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಭಾರತ–ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ಸಂಬಂಧಗಳು

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

ಭಾರತದ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯವರು **ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದ ಮೆಲ್ಬೋರ್ನ್** ನಗರದಲ್ಲಿ ನಡೆದ **3ನೇ ಭಾರತ–ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ವಾರ್ಷಿಕ ಶೃಂಗಸಭೆಯಲ್ಲಿ** ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಭಾರತ-ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆ

- **ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಸಹಕಾರ:** ಎರಡೂ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ತಮ್ಮ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಸಂಬಂಧವನ್ನು **2009ರಲ್ಲಿದ್ದ 'ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ'**ದಿಂದ **2020ರಲ್ಲಿ 'ಸಮಗ್ರ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ'**ಕ್ಕೆ (CSP) ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಗೆ ಏರಿಸಿವೆ.
- **ನಾಗರಿಕ ಪರಮಾಣು ಸಹಕಾರ:** ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದ ಸಂಸತ್ತು **'ನಾಗರಿಕ ಪರಮಾಣು ವರ್ಗಾವಣೆ (ಭಾರತಕ್ಕೆ) ಮಸೂದೆ 2016'**ನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದೆ. ಇದು **ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದ ಯುರೇನಿಯಂ ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ಕಂಪನಿಗಳು** ನಾಗರಿಕ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ **ಭಾರತಕ್ಕೆ ಯುರೇನಿಯಂ ಪೂರೈಸಲು ಕಾನೂನುಬದ್ಧ ಅನುಮತಿ** ನೀಡುತ್ತದೆ.
- **ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಕಾರ:** ಎರಡೂ ದೇಶಗಳ ನಡುವೆ 2022ರಲ್ಲಿ **ಭಾರತ–ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ** Ind-Aus ECTA) ಸಹಿ ಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಉಭಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಹೆಚ್ಚು ವಿಸ್ತಾರವಾದ **ಸಮಗ್ರ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಕಾರ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು** (CECA) ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಲು ಮಾತುಕತೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿವೆ.
- **ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ವ್ಯಾಪಾರ: 2024–25ರ** ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಉಭಯ ದೇಶಗಳ ನಡುವಿನ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ **ವ್ಯಾಪಾರವು 24.1 ಬಿಲಿಯನ್ ಅಮೆರಿಕನ್ ಡಾಲರ್** (USD 24.1 billion) ತಲುಪಿದೆ.

- **ಭಾರತದಿಂದ ರಫ್ತು: ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾಪಾರ ಪಾಲುದಾರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ** ಭಾರತವು **5ನೇ ಸ್ಥಾನವನ್ನು** ಹೊಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತವು **4ನೇ ದೊಡ್ಡ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದೆ.**
- **ಬಹುವಲಯ ಸಹಕಾರ:** ಎರಡೂ **ದೇಶಗಳು ಕ್ವಾಡ್** (Quad) **ಒಕ್ಕೂಟ** ಹಾಗೂ **ಇಂಡೋ–ಪೆಸಿಫಿಕ್** ಸಾಗರಗಳ ಉಪಕ್ರಮದ (IPOI) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಸಹಕರಿಸುತ್ತಿವೆ.
- **ಜಂಟಿ ಮಿಲಿಟರಿ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸಗಳು:** ಉಭಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಜಂಟಿಯಾಗಿ **ಆಸ್–ಇಂಡೆಕ್ಸ್** (AUSINDEX), **ಆಸ್ಟ್ರಾಹಿಂದ್** (AUSTRAHIND) ಮತ್ತು **ಮಲಬಾರ್ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು** ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಿವೆ.

ಶೃಂಗಸಭೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು:

- **ಭಾರತ–ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ನಾಗರಿಕ ಪರಮಾಣು ಒಪ್ಪಂದ:** ಈ ಒಪ್ಪಂದವು **2014ರಲ್ಲಿ** ಸಹಿ ಮಾಡಲಾದ ನಾಗರಿಕ ಪರಮಾಣು ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತದೆ. ಇದು **ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಣುಶಕ್ತಿ ಸಂಸ್ಥೆಯಾದ IAEA** ಭದ್ರತಾ ಮಾನದಂಡಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು, ಶಾಂತಿಯುತ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ **ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದಿಂದ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಯುರೇನಿಯಂ ಪೂರೈಸಲು ಹಾದಿ ಸುಗಮಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.**
- **ಸೈಬರ್, ನಿರ್ಣಾಯಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳು ಮತ್ತು ಪೂರೈಕೆ ಸರಪಳಿಗಳಿಗಾಗಿ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ–ಭಾರತ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ (PACTS):** ಈ ಉಪಕ್ರಮವು **2020ರಲ್ಲಿ** ರೂಪಿಸಲಾದ **ಸೈಬರ್ ಮತ್ತು ಸೈಬರ್ ಆಧಾರಿತ ನಿರ್ಣಾಯಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಹಕಾರದ ಚೌಕಟ್ಟು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು** ಮತ್ತಷ್ಟು ಬಲಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಣುಶಕ್ತಿ ಸಂಸ್ಥೆ (IAEA)

- ಈ ಜಾಗತಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು **ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ (UN)** ಚೌಕಟ್ಟಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ **ಜಗತ್ತಿನ ಶಾಂತಿಪರ ಪರಮಾಣು ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿ 1957ರಲ್ಲಿ** ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು.
- ಇದು ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಪರಮಾಣು ಕಾವಲುಪಡೆಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು **ಪರಮಾಣು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಸರಣವನ್ನು ತಡೆಯುವ ಭದ್ರತಾ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ಅಣುಶಕ್ತಿಯ ಶಾಂತಿಯುತ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ.**
- **ಆಸ್ಟ್ರಿಯಾದ ದೇಶದ ವಿಯೆನ್ನಾ** ನಗರದಲ್ಲಿ ಇದರ ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿಯಿದೆ. **ಪರಮಾಣು ಪ್ರಸರಣ ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ಮಹತ್ತರ ಶ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ** ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ **2005ರಲ್ಲಿ ನೊಬೆಲ್ ಶಾಂತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ** ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಪ್ರಸ್ತುತ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಒಟ್ಟು **178 ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನು** ಹೊಂದಿದ್ದು, ಭಾರತವು ಇದರ ಸಂಸ್ಥಾಪಕ **ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ** ಒಂದಾಗಿದೆ.

ಭಾರತ–ನ್ಯೂಜಿಲೆಂಡ್

'ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ'

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ❖ ಭಾರತದ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯವರ **ಆಕ್ಲೆಂಡ್** ಭೇಟಿಯು, ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕು ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯೊಬ್ಬರು **ನ್ಯೂಜಿಲೆಂಡ್‌ಗೆ ನೀಡಿದ ಮೊದಲ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಭೇಟಿಯಾಗಿದೆ.**
- ❖ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿಯವರನ್ನು **ನ್ಯೂಜಿಲೆಂಡ್‌ನ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಜೆಗಳಾದ ಮಾವುರಿ ಜನಾಂಗದ ಅಧಿಕೃತ ಸ್ವಾಗತ ಸಮಾರಂಭವಾದ ಮಾವುರಿ ಪೋವಿರಿ ಮೂಲಕ** ಗೌರವಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ **'ಹಾಕಾ'** (Haka) ನೃತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲಾಯಿತು.

ಭೇಟಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು:

- **ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ 2030 (Roadmap 2030):** ಉಭಯ ದೇಶಗಳ ನಡುವಿನ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನುಅತ್ಯುನ್ನತವಾದ **'ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ'** ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಉನ್ನತೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.
- **ಇಂಡೋ–ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಸಾಗರಗಳ ಉಪಕ್ರಮ (IPOI):** ನ್ಯೂಜಿಲೆಂಡ್ ತನ್ನ ಏಳು ಆಧಾರಸ್ತಂಭಗಳ IPOI ಚೌಕಟ್ಟಿನಡಿಯಲ್ಲಿ **'ಕಡಲ ಭದ್ರತೆ'** ಯನ್ನು ತನ್ನ ಆದ್ಯತೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನಾಗಿ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.
- **ಹವಾಮಾನ ಮತ್ತು ಇಂಧನ ವೇದಿಕೆಗಳು:** ನ್ಯೂಜಿಲೆಂಡ್ **ಜಾಗತಿಕ ಜೈವಿಕ ಇಂಧನ ಒಕ್ಕೂಟಕ್ಕೆ** ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗಿದೆ ಮತ್ತು **ವಿಪತ್ತು ನಿರೋಧಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಒಕ್ಕೂಟದ** (CDRI) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಮರುದೃಢೀಕರಿಸಿದೆ.
- **ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳು: ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಹಕಾರವನ್ನು** ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ **ನ್ಯೂಜಿಲೆಂಡ್ ಕಡಲ ವಸ್ತುಸಂಗ್ರಹಾಲಯ** ಮತ್ತು **ಭಾರತದ ಲೋಥಾಲ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಡಲ ಪರಂಪರೆ ಸಂಕೀರ್ಣದ (NMHC)** ನಡುವೆ ಸಹಕಾರ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ನ್ಯೂಜಿಲೆಂಡ್ ದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ:

- » **ದ್ವೀಪ ರಾಷ್ಟ್ರ: ನ್ಯೂಜಿಲೆಂಡ್ ದಕ್ಷಿಣ ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಸಾಗರದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ದ್ವೀಪ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದ್ದು,** ಇದು ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ **ದ್ವೀಪಗಳು** (ಉತ್ತರ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ) ಹಾಗೂ ಹಲವಾರು ಸಣ್ಣ ದ್ವೀಪಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- » ಇದು ಯಾವುದೇ ಭೂ ಗಡಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇದರ ಹತ್ತಿರದ ನೆರೆಹೊರೆಯ ರಾಷ್ಟ್ರವಾದ **ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ವಾಯವ್ಯಕ್ಕೆ** ಸುಮಾರು **1,600** ಕಿ.ಮೀ. ದೂರದಲ್ಲಿದೆ.
- » **ಭೌಗೋಳಿಕ ರಾಜಕೀಯ ಸ್ಥಾನ:** ಇದು **ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದೊಂದಿಗೆ ಆಸ್ಟ್ರಲೇಶಿಯಾದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದೆ** ಮತ್ತು **ತಾಸ್ಮನ್ ಸಮುದ್ರ** ಹಾಗೂ **ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಸಾಗರದಿಂದ** ಆವೃತವಾಗಿರುವ **ಪಾಲಿನೇಷ್ಯಾದ ನೈರುತ್ಯ ಗಡಿಯನ್ನು** ಗುರುತಿಸುತ್ತದೆ.

ವಿಶ್ವ ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆ (WAICO)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಚೀನಾ 2026 ರ ವಿಶ್ವ ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ, ಶಾಂಘೈನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವ ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು (WAICO) ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ.

ವೈಕೊ (WAICO) ಸಂಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ❖ ಇದು **ಅಭಿವೃದ್ಧಿಶೀಲ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ನಡುವೆ ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ (AI) ಸಹಕಾರ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವೃದ್ಧಿ** ಮತ್ತು **ಹಂಚಿಕೆಯ ಆಡಳಿತ ಮಾನದಂಡಗಳಿಗಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾದ ಅಂತರ್ ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.**
- ❖ **ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿ:** ಇದರ ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿ **ಶಾಂಘೈನಲ್ಲಿದೆ.**
- ❖ **ಅನನ್ಯತೆ: ಜಾಗತಿಕ ದಕ್ಷಿಣದ (Global South)** ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ನೇರವಾಗಿ ಗುರಿಯಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾದ ಈ ರೀತಿಯ ಮೊದಲ ಸ್ಥಾಯಿ ಸಂಸ್ಥೆ ಇದಾಗಿದೆ.
- ❖ **ಸದಸ್ಯರು:** ಇದು **29 ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನು** ಸದಸ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಹೊಂದಿದೆ.

ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ:

- ❖ **ಚೀನಾ 5,000 ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ** (AI) **ತರಬೇತಿ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಿದೆ** ಮತ್ತು **ASEAN, ಆಫ್ರಿಕನ್ ಒಕ್ಕೂಟ, BRICS, ಶಾಂಘೈ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆ (SCO)** ಹಾಗೂ **ಅರಬ್ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಒಕ್ಕೂಟದೊಂದಿಗೆ ಜಂಟಿ AI ಸಹಕಾರ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು** ಸ್ಥಾಪಿಸಲಿದೆ.
- ❖ ಇದು **ಮುಕ್ತ ಮೂಲದ** (Open-source) ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ ಮಾದರಿಗಳು, **ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಹಂಚಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಹಯೋಗದ AI ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು** ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ.
- ❖ ಈ ವೇದಿಕೆಯು **ಜಾಗತಿಕ ದಕ್ಷಿಣದೊಂದಿಗೆ ಜಾಗತಿಕ AI ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಚೀನಾದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು** ಬಲಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

12ನೇ ಬ್ರಿಕ್ಸ್ ಕಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗ ಸಚಿವರ ಸಭೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಭಾರತವು **ಹೈದರಾಬಾದ್‌ನಲ್ಲಿ 12ನೇ ಬ್ರಿಕ್ಸ್ (BRICS) ಕಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗ ಸಚಿವರ ಸಭೆಯನ್ನು** ಆಯೋಜಿಸಿತು.

2026ರ ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯ: **"ಸ್ಥಿತಿಸ್ಥಾಪಕತ್ವ, ನಾವೀನ್ಯತೆ, ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರತೆಗಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಣ" (Building for Resilience, Innovation, Cooperation and Sustainability).**

ಸಭೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು:

- **ಬ್ರಿಕ್ಸ್ ಕಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗ ಸಚಿವರ ಘೋಷಣೆ:** ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು, ಸಾಮಾಜಿಕ ರಕ್ಷಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಮತ್ತು ಅಂತರ್ಗತ ಹಾಗೂ ಸ್ಥಿತಿಸ್ಥಾಪಕ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಲು ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಯಿತು.
- **ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಾದ್ಯಂತ ಕಾರ್ಮಿಕ ಚೌಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು** (ದಕ್ಷಿಣ–ದಕ್ಷಿಣ ಸಹಕಾರ) **ಆಧುನೀಕರಿಸಲು, ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸಲು ಮತ್ತು ಬಲಪಡಿಸಲು** ಭಾರತವು **ಬ್ರಿಕ್ಸ್ ಜೊಡಣೆ** (BRICS CONNECT) ಎಂಬ **ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ–ಚಾಲಿತ ಸಹಯೋಗದ ವೇದಿಕೆಯನ್ನು** ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು.

ಬ್ರಿಕ್ಸ್‌ನ ಪ್ರಮುಖ ಉಪಕ್ರಮಗಳು:

- **ಹೊಸ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ (New Development Bank - NDB)**
- **ಅನಿಶ್ಚಿತ ಮೀಸಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ (Contingent Reserve Arrangement - CRA)**
- **ಬ್ರಿಕ್ಸ್ ಪಾವತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (BRICS Payment System)**
- **ಕಸ್ಟಮ್ಸ್ ಒಪ್ಪಂದಗಳು (Customs Agreements)**
- **ದೂರಸಂವೇದಿ ಉಪಗ್ರಹಗಳ ಸಮೂಹ (Constellation of Remote Sensing Satellites)**

ಬ್ರಿಕ್ಸ್ (BRICS) ಬಗ್ಗೆ:

* **ಸ್ಥಾಪನೆ:** 2009. * **ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿ:** ಶಾಂಘೈ.

- BRICS, ಇದು ವಿಶ್ವದ ಪ್ರಮುಖ ಉದಯೋನ್ಮುಖ ಆರ್ಥಿಕತೆ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಾದ **ಬ್ರೆಜಿಲ್, ರಷ್ಯಾ, ಭಾರತ, ಚೀನಾ** ಮತ್ತು **ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾ** (2010 ರಲ್ಲಿ ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಂಡಿತು) ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಗುಂಪಿನ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ರೂಪವಾಗಿದೆ.
- **ಮೂಲ: ಬ್ರೆಜಿಲ್, ರಷ್ಯಾ, ಭಾರತ** ಮತ್ತು **ಚೀನಾದ ನಾಲ್ಕು ಉದಯೋನ್ಮುಖ ಆರ್ಥಿಕತೆ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಲು 2001 ರಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ ಜಿಮ್ ಓ ನೀಲ್** ಅವರು **"ಬ್ರಿಕ್"** (BRIC) ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಹುಟ್ಟುಹಾಕಿದರು.
- **ಇತ್ತೀಚಿನ ವಿಸ್ತರಣೆ (BRICS+):** 2024–2025ರಲ್ಲಿ, ಈ ಒಕ್ಕೂಟವು **ಈಜಿಪ್ಟ್, ಇಥಿಯೋಪಿಯಾ, ಇರಾನ್, UAE** ಮತ್ತು **ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾ** ದೇಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ವಿಸ್ತರಣೆಯಾಯಿತು. **ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯಾಕ್ಕೆ** ಆಹ್ವಾನ ನೀಡಲಾಗಿದ್ದರೂ, ಅದು ಇನ್ನೂ ತನ್ನ ಸದಸ್ಯತ್ವವನ್ನು ಔಪಚಾರಿಕಗೊಳಿಸಿಲ್ಲ.
- **ಬ್ರಿಕ್ಸ್ ಪಾಲು:** ಬ್ರಿಕ್ಸ್ **ಐದು ದೊಡ್ಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಶೀಲ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನು** ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಜಾಗತಿಕ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ **41%**, ಜಾಗತಿಕ **GDPಯ 24%** ಮತ್ತು ಜಾಗತಿಕ ವ್ಯಾಪಾರದ **16% ರಷ್ಟನ್ನು** ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ (2028 ರ ವೇಳೆಗೆ, **ಬ್ರಿಕ್ಸ್ ಜಾಗತಿಕ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ 35% ರಷ್ಟನ್ನು** ಹೊಂದುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ).
- **ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ:** ವೇದಿಕೆಯ **ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ನಡುವೆ ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ಸರದಿಯ ಮೇಲೆ ಹಂಚಲಾಗುತ್ತದೆ.**

ಶಿಮ್ಲಾ ಒಪ್ಪಂದ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಜುಲೈ 2, 2026 ರಂದು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಶಿಮ್ಲಾ ಒಪ್ಪಂದವು ತನ್ನ 54 ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿದೆ.

ಶಿಮ್ಲಾ ಒಪ್ಪಂದದ ಬಗ್ಗೆ:

- **1971** ರ ಯುದ್ಧದ ನಂತರ **ಭಾರತ ಮತ್ತು ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ನಡುವೆ ಶಾಶ್ವತ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ 1972 ರಲ್ಲಿ** ಶಿಮ್ಲಾ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಹಾಕಲಾಯಿತು.
- ಭಾರತದ ಅಂದಿನ ಪ್ರಧಾನಿ **ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿ** ಮತ್ತು ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ **ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಜುಲ್ಫಿಕರ್ ಅಲಿ ಭುಟ್ಟೋ** ಅವರು ಈ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ **ಅಂಕಿತ** ಹಾಕಿದರು.

ಶಿಮ್ಲಾ ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಮುಖ ನಿಬಂಧನೆಗಳು:

- **ಶಾಂತಿಯುತ ಪರಿಹಾರ:** ಯಾವುದೇ ಮೂರನೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪವಿಲ್ಲದೆ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಮಾತುಕತೆಗಳ ಮೂಲಕವೇ ಎಲ್ಲಾ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಎರಡೂ ದೇಶಗಳು ಸಮ್ಮತಿಸಿದವು.
- **ಗಡಿ ನಿಯಂತ್ರಣ ರೇಖೆ (LoC): ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರದ ಕದನ ವಿರಾಮ ರೇಖೆಯನ್ನು ಗಡಿ ನಿಯಂತ್ರಣ ರೇಖೆ** ಎಂದು ಮರುವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಏಕಪಕ್ಷೀಯವಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸದಿರಲು ಎರಡೂ ಕಡೆಯವರು ಬದ್ಧರಾದರು.
- **ಖೈದಿಗಳ ಬಿಡುಗಡೆ: ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಯುದ್ಧ ಕೈದಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲು ಭಾರತವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿತು** ಮತ್ತು **ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯಗೊಳಿಸಲು** ಹಾಗೂ **ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶದ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವವನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಪಾಕಿಸ್ತಾನವು ಬದ್ಧವಾಯಿತು.**

ನ್ಯಾಟೋ (NATO)ದ ಅಂಕಾರಾ ಶೃಂಗಸಭೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

ಟರ್ಕಿಯ ಅಂಕಾರಾದಲ್ಲಿ ನಡೆದ **2026 ರ ನ್ಯಾಟೋ ಶೃಂಗಸಭೆಯು, ಸಾಮೂಹಿಕ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಯುರೋಪಿನ ರಕ್ಷಣಾ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೆಲೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವ ಮೈತ್ರಿಕೂಟದ ಬದ್ಧತೆಯನ್ನು** ಪುನರುಚ್ಚರಿಸಿದೆ.

ಉತ್ತರ ಅಟ್ಲಾಂಟಿಕ್ ಒಪ್ಪಂದ ಸಂಸ್ಥೆ (NATO)

- **ಉತ್ತರ ಅಟ್ಲಾಂಟಿಕ್ ಒಕ್ಕೂಟ** ಎಂದೂ ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ **ನ್ಯಾಟೋ (NATO) ಒಂದು ಅಂತರ–ಸರ್ಕಾರಿ ಮಿಲಿಟರಿ ಮೈತ್ರಿಕೂಟವಾಗಿದೆ.**
- **ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿ: ಬೆಲ್ಜಿಯಂನ ದೇಶದ ಬ್ರಸೆಲ್ಸ್.**
- **ಹಿನ್ನೆಲೆ: ಎರಡನೇ ಮಹಾಯುದ್ಧದ ನಂತರ ಸೋವಿಯತ್ ಒಕ್ಕೂಟದ** ದಾಳಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಸಾಮೂಹಿಕ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲು, **1949 ರಲ್ಲಿ** ವಾಷಿಂಗ್ಟನ್ ಡಿ.ಸಿ. ಯಲ್ಲಿ **ಯುರೋಪ್** ಮತ್ತು **ಉತ್ತರ ಅಮೆರಿಕಾದ 12 ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು 'ಉತ್ತರ ಅಟ್ಲಾಂಟಿಕ್ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ'** (ವಾಷಿಂಗ್ಟನ್ ಒಪ್ಪಂದ) ಸಹಿ ಹಾಕುವ ಮೂಲಕ ಇದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು.
- **ಸಾಮೂಹಿಕ ರಕ್ಷಣೆ:** ಒಪ್ಪಂದದ **5ನೇ ವಿಧಿಯ** ಪ್ರಕಾರ, **ನ್ಯಾಟೋ ಸಾಮೂಹಿಕ ರಕ್ಷಣೆಯ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.** ಅಂದರೆ ಯಾವುದೇ **ನ್ಯಾಟೋ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಮೇಲಿನ ದಾಳಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಟೋ ಸದಸ್ಯರ ಮೇಲಿನ ದಾಳಿ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.** ಇದುವರೆಗೆ ಕೇವಲ ಒಮ್ಮೆ ಮಾತ್ರ **(2001 ರಲ್ಲಿ ಅಮೆರಿಕದ ಮೇಲಿನ 9/11 ಭಯೋತ್ಪಾದಕ ದಾಳಿಯ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿ)** 5ನೇ ವಿಧಿಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.
- **ಸದಸ್ಯರು:** ಇದು ಪ್ರಸ್ತುತ **32 ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನು** ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. **ಸ್ವೀಡನ್** ಇದರ 32ನೇ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದೆ.

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವ್ಯಾಪಾರ ಕಾನೂನಿನ ಮೇಲಿನ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಆಯೋಗ (UNCITRAL)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವ್ಯಾಪಾರ ಕಾನೂನಿನ ಮೇಲಿನ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಆಯೋಗದ (UNCITRAL) 60ನೇ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವವನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಆಚರಿಸಲಾಯಿತು.

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವ್ಯಾಪಾರ ಕಾನೂನಿನ ಮೇಲಿನ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಆಯೋಗ (UNCITRAL):

- **ಸ್ಥಾಪನೆ:** ಇದನ್ನು **1966 ರಲ್ಲಿ** ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು.
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಇದು **ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ (UNGA)** ಅಧೀನ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದ್ದು, **ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವ್ಯಾಪಾರ ಕಾನೂನನ್ನು ಆಧುನೀಕರಿಸಲು** ಮತ್ತು **ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸಲು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.**
- ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವ್ಯಾಪಾರ ಕಾನೂನಿನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು, ಇದು **ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್** ಮತ್ತು **ವಿಯೆನ್ನಾದಲ್ಲಿ ಸರದಿಯಂತೆ ಸಭೆ** ಸೇರುತ್ತದೆ.
- **ಸದಸ್ಯತ್ವ:** ಇದು **70 ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನು** ಹೊಂದಿದೆ.
- ಭಾರತವು **ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವ್ಯಾಪಾರ ಕಾನೂನಿನ ಮೇಲಿನ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಆಯೋಗದ (UNCITRAL)** ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದೆ.
- **ಕಾರ್ಯಗಳು:** ಇದು **ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಾನೂನು ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸುವ ಮೂಲಕ** ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು **ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಸುಲಭಗೊಳಿಸಲು ಶಿಷ್ಟಾಚಾರಗಳು, ಮಾದರಿ ಕಾನೂನುಗಳು ಮತ್ತು ಶಾಸಕಾಂಗ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಗಳಂತಹ ಕಾನೂನು ಸಾಧನಗಳನ್ನು** ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ.
- **UNCITRAL ವಿಶ್ವ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಘಟನೆಯ (WTO)** ಅಂಗಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲ. **WTO** ಒಂದು **ಸ್ವಾಯತ್ತ** ಅಂತರ–ಸರ್ಕಾರಿ **ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದ್ದರೆ, UNCITRAL ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ (UNGA)** ಅಧೀನ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.

SCO ವಿದೇಶಾಂಗ ಸಚಿವರ ಮಂಡಳಿ ಸಭೆ 2026

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

ಕಿರ್ಗಿಜ್ ಗಣರಾಜ್ಯದ 'ಚೋಲ್ಪನ್–ಅಟಾ' ದಲ್ಲಿ ನಡೆದ SCO ವಿದೇಶಾಂಗ ಸಚಿವರ ಮಂಡಳಿಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ, **ಭಯೋತ್ಪಾದನೆಯ ವಿರುದ್ಧ ದೃಢವಾದ** ಮತ್ತು **ತತ್ವಬದ್ಧವಾದ ವಿಧಾನವನ್ನು** ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ **ಭಾರತವು ಶಾಂಘೈ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು (SCO)** ಒತ್ತಾಯಿಸಿದೆ.

ಶಾಂಘೈ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆ (SCO)ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- **ಸ್ಥಾಪನೆ:** SCO ಎಂಬುದು **2001 ರಲ್ಲಿ** ಆರು ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೊಂದಿಗೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾದ ಒಂದು **ಅಂತರ–ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.**
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಮಧ್ಯ ಏಷ್ಯಾ **ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಭಯೋತ್ಪಾದನೆ, ಪ್ರತ್ಯೇಕತಾವಾದ** ಮತ್ತು **ಉಗ್ರವಾದವನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು** ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.
- **ಸದಸ್ಯರು: ಚೀನಾ, ರಷ್ಯಾ, ಭಾರತ, ಪಾಕಿಸ್ತಾನ, ಇರಾನ್, ಬೆಲಾರಸ್** ಮತ್ತು **ಮಧ್ಯ ಏಷ್ಯಾದ ನಾಲ್ಕು ದೇಶಗಳಾದ ಕಝಾಕಿಸ್ತಾನ್, ಕಿರ್ಗಿಸ್ತಾನ್, ತಜಕಿಸ್ತಾನ್,** ಮತ್ತು **ಉಜ್ಬೇಕಿಸ್ತಾನ್.**
- **ಸಚಿವಾಲಯ:** ಬೀಜಿಂಗ್ (ಚೀನಾ)
- **ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆಗಳು: ರಷ್ಯನ್** ಮತ್ತು **ಚೈನೀಸ್.**
- **ವೀಕ್ಷಕ ಸ್ಥಾನಮಾನ: ಅಫ್ಘಾನಿಸ್ತಾನ, ಬೆಲಾರಸ್** ಮತ್ತು **ಮಂಗೋಲಿಯಾ.**
- **SCO 2005** ರಿಂದ **ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ** (UNGA) ವೀಕ್ಷಕ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಪನಾಮಾ ದೇಶ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಕಡಲ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಲು **ಭಾರತ ಮತ್ತು ಪನಾಮಾ ದೇಶಗಳು ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಮಾತುಕತೆಗಳನ್ನು** ನಡೆಸಿದವು.

ಪನಾಮಾ ದೇಶದ ಕುರಿತು:

- ✓ ಇದು ಉತ್ತರ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಅಮೆರಿಕಾಗಳನ್ನು ಬೆಸೆಯುವ ಕಿರಿದಾದ ಭೂಸೇತುವೆಯಾದ **'ಇಸ್ಥಮಸ್ ಆಫ್ ಪನಾಮಾ'** (Isthmus of Panama) ದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿರುವ ಮಧ್ಯ ಅಮೆರಿಕದ ದೇಶವಾಗಿದೆ.
- ✓ **ರಾಜಧಾನಿ: ಪನಾಮಾ ನಗರ.**
- ✓ **ಗಡಿಗಳು: ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ಕೋಸ್ಟರಿಕಾ, ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಕೊಲಂಬಿಯಾ, ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಕೆರಿಬಿಯನ್ ಸಮುದ್ರ** ಮತ್ತು **ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಮಹಾಸಾಗರವನ್ನು** ಹೊಂದಿದೆ.
- ✓ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ **ಖಾಯಂ ಸೇನಾಪಡೆಯನ್ನು** ನಿರ್ವಹಿಸದ ಬೆರಳೆಣಿಕೆಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಒಂದಾಗಿದೆ.
- ✓ **ಪನಾಮಾ ಕಾಲುವೆ: ಅಟ್ಲಾಂಟಿಕ್ ಮಹಾಸಾಗರ** (ಕೆರಿಬಿಯನ್ ಸಮುದ್ರ) ಮತ್ತು **ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಮಹಾಸಾಗರವನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸುವ 82 ಕಿ.ಮೀ ಉದ್ದದ ಕೃತಕ ಜಲಮಾರ್ಗ** ಇದಾಗಿದ್ದು, **ವಿಶ್ವದ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖ ಕಡಲ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ** ಒಂದಾಗಿದೆ.

ಉತ್ತರ ಮ್ಯಾಸಿಡೋನಿಯಾ ದೇಶ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ದ್ರೌಪದಿ ಮುರ್ಮು ಅವರು ಸ್ಕೋಪ್ಯೆಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ್ದು, ಇದು ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯೊಬ್ಬರು ಉತ್ತರ ಮ್ಯಾಸಿಡೋನಿಯಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಮೊದಲ ಭೇಟಿಯಾಗಿದೆ.

ಉತ್ತರ ಮ್ಯಾಸಿಡೋನಿಯಾ ದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ:

- ✓ **ರಾಜಧಾನಿ: ಸ್ಕೋಪ್ಯೆ.**
- ✓ ಇದು ಆಗ್ನೇಯ ಯುರೋಪಿನ **ದಕ್ಷಿಣ-ಮಧ್ಯ ಬಾಲ್ಕನ್ ಪರ್ಯಾಯ** ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿರುವ **ಒಂದು ಭೂಆವೃತ, ಪರ್ವತಮಯ** ದೇಶವಾಗಿದೆ.
- ✓ ಇದು **ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಕೊಸೊವೊ ಮತ್ತು ಸೆರ್ಬಿಯಾ, ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಬಲ್ಗೇರಿಯಾ, ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಗ್ರೀಸ್** ಮತ್ತು **ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ಅಲ್ಬೇನಿಯಾ ದೇಶಗಳ ಗಡಿಗಳನ್ನು** ಹೊಂದಿದೆ.
- ✓ ಈ ದೇಶವು **1991** ರಲ್ಲಿ ಯುಗೊಸ್ಲಾವಿಯಾದಿಂದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಘೋಷಿಸಿಕೊಂಡಿತು ಮತ್ತು **2019** ರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ **'ಉತ್ತರ ಮ್ಯಾಸಿಡೋನಿಯಾ'** ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿತು.
- ✓ **ಉತ್ತರ ಮ್ಯಾಸಿಡೋನಿಯಾ ದೇಶವು ಯುರೋಪಿಯನ್ ಒಕ್ಕೂಟದ (EU) ಸದಸ್ಯತ್ವಕ್ಕಾಗಿ ಅಧಿಕೃತ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯಾಗಿದೆ** ಮತ್ತು **2020** ರಲ್ಲಿ **ನ್ಯಾಟೋ** (NATO) ಸೇರಿಕೊಂಡಿದೆ.
- ✓ ಯುನೆಸ್ಕೋ ವಿಶ್ವ ಪರಂಪರೆಯ ತಾಣವಾದ **ಓಹ್ರಿಡ್ ಸರೋವರವು ಯುರೋಪಿನ ಅತ್ಯಂತ ಹಳೆಯ** ಮತ್ತು **ಆಳವಾದ ಸರೋವರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.**

ರೊಮೇನಿಯಾ ದೇಶ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: **ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಶ್ರೀಮತಿ ದ್ರೌಪದಿ ಮುರ್ಮು** ಅವರು ರೊಮೇನಿಯಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ್ದು, ಇದು ಸುಮಾರು ಮೂರು ದಶಕಗಳ ನಂತರ ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯೊಬ್ಬರು ರೊಮೇನಿಯಾಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಮೊದಲ ಭೇಟಿಯಾಗಿದೆ.

- ✓ ಭಾರತ ಮತ್ತು ರೊಮೇನಿಯಾ **2028** ರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ರಾಜತಾಂತ್ರಿಕ ಸಂಬಂಧದ **80 ನೇ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವವನ್ನು** ಆಚರಿಸಲಿದ್ದು, ಇದನ್ನು **"ಭಾರತ-ರೊಮೇನಿಯಾ ನಾವೀನ್ಯತೆಯ ವರ್ಷ"** ಎಂದು ಸ್ಮರಿಸಲಾಗುವುದು.

ರೊಮೇನಿಯಾ ದೇಶದ ಕುರಿತು:

- ✓ **ಸ್ಥಳ:** ಆಗ್ನೇಯ ಯುರೋಪಿನ ಬಾಲ್ಕನ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ, **ಕಪ್ಪು ಸಮುದ್ರದ (Black Sea) ಪಶ್ಚಿಮ ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿದೆ.**
- ✓ **ರಾಜಧಾನಿ:** ಬುಕಾರೆಸ್ಟ್.
- ✓ **ಗಡಿಗಳು: ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಉಕ್ರೇನ್, ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಮೊಲ್ಡೊವಾ, ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ಹಂಗೇರಿ, ನೈಋತ್ಯಕ್ಕೆ ಸೆರ್ಬಿಯಾ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಬಲ್ಗೇರಿಯಾವನ್ನು** ಹೊಂದಿದೆ.
- ✓ **ಪರ್ವತಗಳು: ಕಾರ್ಪಾಥಿಯನ್ ಪರ್ವತಗಳು** (Carpathian Mountains). **ರೊಮೇನಿಯಾದ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಶಿಖರ ಮೊಲ್ಡೊವಿಯಾನು ಶಿಖರ** (Moldoveanu Peak).
- ✓ **ಪ್ರಮುಖ ನದಿಗಳು: ಡ್ಯಾನ್ಯೂಬ್ ನದಿ** (Danube River - ರೊಮೇನಿಯಾದ ದಕ್ಷಿಣ ಗಡಿಯ ಬಹುಭಾಗವನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತದೆ); **ಪ್ರುಟ್ ನದಿ** (Prut River – ಮೊಲ್ಡೊವಾ ಜೊತೆಗಿನ ಗಡಿ).
- ✓ ಉಕ್ರೇನ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲಾದ **ಡ್ಯಾನ್ಯೂಬ್ ಡೆಲ್ಟಾ, ಯುರೋಪಿನ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ** ಮತ್ತು ಇದು **ಯುನೆಸ್ಕೋ ವಿಶ್ವ ಪರಂಪರೆಯ ತಾಣವಾಗಿದೆ.**
- ✓ ಈ ದೇಶವು **2007 ರಿಂದ** ಯುರೋಪಿಯನ್ ಒಕ್ಕೂಟದ (EU) ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು **2004 ರಿಂದ ನ್ಯಾಟೋ (NATO)** ಸದಸ್ಯತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಮೊಲ್ಡೊವಾ ದೇಶ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: **ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ದ್ರೌಪದಿ ಮುರ್ಮು** ಅವರು **ಚಿಸಿನೌಗೆ** ಆಗಮಿಸಿದ್ದು, ಇದು ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರೊಬ್ಬರು ಮೊಲ್ಡೊವಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಭೇಟಿಯಾಗಿದೆ.

ಮೊಲ್ಡೊವಾ ದೇಶದ ಕುರಿತು:

- ✓ **ರಾಜಧಾನಿ:** ಚಿಸಿನೌ.
- ✓ ಇದು **ಪೂರ್ವ ಯುರೋಪಿನ ಭೂಆವೃತ ದೇಶವಾಗಿದೆ.**
- ✓ **ಗಡಿಗಳು: ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ರೊಮೇನಿಯಾ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ, ಪೂರ್ವ ಹಾಗೂ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಉಕ್ರೇನ್ ಗಡಿಯಿಂದ ಆವೃತವಾಗಿದೆ.**
- ✓ **ನದಿಗಳು: ಡ್ನೈಸ್ಟರ್** (Dniester) ನದಿಯು **ಮೊಲ್ಡೊವಾದ ಅತಿ ಉದ್ದದ ನದಿಯಾಗಿದೆ; ಪ್ರುಟ್ ನದಿ** (Prut River) ಇದರ ಪಶ್ಚಿಮ ಗಡಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸುದ್ದಿಗಳು

ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ

FCRA 2.0 ಪೋರ್ಟಲ್ ಮತ್ತು e-OCI ಕಾರ್ಡ್

FCRA 2.0 ಪೋರ್ಟಲ್ ನ ಬಗ್ಗೆ:

- ವಿದೇಶಿ ದೇಣಿಗೆ (ನಿಯಂತ್ರಣ) ಕಾಯ್ದೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿಯಮಗಳ ಅನುಸರಣೆಯನ್ನು **ಸರಳಗೊಳಿಸಲು** ಮತ್ತು **ಜಾರಿ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ಸರ್ಕಾರವು** ಈ ಪೋರ್ಟಲ್ ಅನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದೆ.
- ಅರ್ಜಿಗಳು, ನವೀಕರಣಗಳು, ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಇದೀಗ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಡಿಜಿಟಲೀಕರಣ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.
- **ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸರ್ಕಾರಿ ಕ್ಲೌಡ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾದ ಮೇಘರಾಜ್** (MeghRaj) ನಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಲಾದ ಈ ಪೋರ್ಟಲ್, **ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮರು–ವಿನ್ಯಾಸ, ಸಮಗ್ರ ಡ್ಯಾಶ್‌ಬೋರ್ಡ್, ಆಧಾರ್–ಆಧಾರಿತ ದೃಢೀಕರಣ, ಇ–ಸಹಿ ((e-Sign)) ಸೌಲಭ್ಯ ಮತ್ತು OCR–ಆಧಾರಿತ (OCR-based) ದಾಖಲೆ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯಂತಹ** ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ಈ ಪೋರ್ಟಲ್ ಅನ್ನು **ಪ್ಯಾನ್** (PAN), **ಆಧಾರ್ ದೃಢೀಕರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, OCI, NGO ದರ್ಪಣ್** ಮತ್ತು ICAI ನ **UDIN ವ್ಯವಸ್ಥೆ** ಸೇರಿದಂತೆ ಪ್ರಮುಖ **ಸರ್ಕಾರಿ ದತ್ತಾಂಶ ಕೇಂದ್ರಗಳು** ಮತ್ತು **ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ** ಸಂಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಭಾರತೀಯ ಸಾಗರೋತ್ತರ ನಾಗರೀಕ ಕಾರ್ಡ್ (e-OCI Card)

- ಇದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಡಿಜಿಟಲ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೂಲಕ ಜಾಗತಿಕ ಅನಿವಾಸಿ **ಭಾರತೀಯ ನಾಗರಿಕರಿಗಾಗಿ OCI** ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಉನ್ನತೀಕರಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ನಾಗರಿಕ–ಕೇಂದ್ರಿತ ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿದೆ.
- ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, **ಅರ್ಜಿದಾರರು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಪೂರಕ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಅಪ್‌ಲೋಡ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಹಿಡಿದು, ಅನುಮೋದನೆಯ ನಂತರ ಡಿಜಿಟಲ್ ಆಗಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಲಾದ ಕಾರ್ಡ್ ಅನ್ನು ಡೌನ್‌ಲೋಡ್ ಮಾಡುವವರೆಗಿನ ಸಂಪೂರ್ಣ OCI ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಆನ್‌ಲೈನ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ** ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಬಹುದು.

- **ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:** ಕೇಂದ್ರ ಗೃಹ ಸಚಿವರು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ವಿದೇಶಿ ದೇಣಿಗೆ (ನಿಯಂತ್ರಣ) ಕಾಯ್ದೆ 2.0 ಪೋರ್ಟಲ್ (FCRA 2.0 Portal) ಮತ್ತು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಭಾರತೀಯ ಸಾಗರೋತ್ತರ ನಾಗರೀಕ (e-OCI) ಕಾರ್ಡ್ ಅನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದರು.

ಭಾರತೀಯ ಸಾಗರೋತ್ತರ ನಾಗರೀಕ (OCI)

- **ಸ್ಥಾನಮಾನ:** ಇವರು ಭಾರತೀಯ ಮೂಲದ ವಿದೇಶಿ ನಾಗರಿಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಇದು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ **ದ್ವಿಪೌರತ್ವವನ್ನು** ಒದಗಿಸುವುದಿಲ್ಲ.
- **ಅರ್ಹತೆ: ಜನವರಿ 26, 1950 ರಂದು** ಅಥವಾ **ಆ ನಂತರ ಭಾರತೀಯ ನಾಗರಿಕರಾಗಿದ್ದ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು** ಅಥವಾ **ಅವರ ವಂಶಸ್ಥರು ಇದಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ** ಹಾಗೂ **ವಿದೇಶಿ ಸಂಗಾತಿಗಳು ವಿವಾಹವಾದ 2 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಈ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅರ್ಹರಾಗುತ್ತಾರೆ.**
- **ನಿರ್ಬಂಧಿತರು: ಪಾಕಿಸ್ತಾನ** ಅಥವಾ **ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶದೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಿರುವ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ** ಮತ್ತು **ವಿದೇಶಿ ಸೇನಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳಿಗೆ ಈ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು** ನಿರ್ಬಂಧಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸೌಲಭ್ಯಗಳು (ಏನು ಮಾಡಬಹುದು?)

- **ಜೀವಿತಾವಧಿ ವೀಸಾ:** ಇವರು **ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಹು ಪ್ರವೇಶ** ಮತ್ತು **ಬಹು ಉದ್ದೇಶಿತ ವೀಸಾವನ್ನು ಜೀವನ ಪರ್ಯಂತ** ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ.
- **FRRO ವಿನಾಯಿತಿ:** ಇವರ ವಾಸ್ತವ್ಯದ ಅವಧಿ ಎಷ್ಟೇ ಇದ್ದರೂ, ವಿದೇಶಿಯರ **ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ನೋಂದಣಿ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ** (FRRO) ವರದಿ ಮಾಡುವ ಅಗತ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ.
- **ಅನಿವಾಸಿ ಭಾರತೀಯರ ಸಮಾನತೆ (NRI Parity):** ಆರ್ಥಿಕ, ಹಣಕಾಸು ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇವರು ಅನಿವಾಸಿ ಭಾರತೀಯರಿಗೆ (NRI) ಸಮಾನವಾದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ.
- **ವೃತ್ತಿ:** ಇವರು ಭಾರತದಲ್ಲಿ **ವೈದ್ಯರು, ದಂತವೈದ್ಯರು, ವಕೀಲರು** ಮತ್ತು **ಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧಕರಿಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ವೃತ್ತಿ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು** ಮಾಡಬಹುದು.

ನಿರ್ಬಂಧಗಳು (ಏನು ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ?)

- **ಮತದಾನ ನಿಷೇಧ:** ಇವರು ಭಾರತದ ಯಾವುದೇ ಹಂತದ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ ಚಲಾಯಿಸುವಂತಿಲ್ಲ.
- **ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹುದ್ದೆಗಳ ನಿರ್ಬಂಧ:** ಇವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು (ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ, ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು, ಇತ್ಯಾದಿ) ಹೊಂದುವುದನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ನಿಷೇಧಿಸಲಾಗಿದೆ.
- **ಕೃಷಿ ಭೂಮಿ ಖರೀದಿ ನಿಷೇಧ:** ಇವರು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಕೃಷಿ ಅಥವಾ ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಖರೀದಿಸುವಂತಿಲ್ಲ.
- **ಪೂರ್ವಾನುಮತಿ ಅಗತ್ಯ:** ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ, ಸಂಶೋಧನಾ ಕಾರ್ಯ, ಮಿಷನರಿ ಕೆಲಸ ಅಥವಾ ನಿರ್ಬಂಧಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಲು ಇವರು ಸರ್ಕಾರದ ಪೂರ್ವಾನುಮತಿಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಿಸಾನ್ ಸಾರಥಿ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರ್ಮ್

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: 2021 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾದ ಕಿಸಾನ್ ಸಾರಥಿ ಯೋಜನೆಯು ಭಾರತದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಸಮಗ್ರ ಡಿಜಿಟಲ್ ಕೃಷಿ ಸಲಹಾ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರ್ಮ್ ಆಗಿದೆ.

ಕಿಸಾನ್ ಸಾರಥಿ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರ್ಮ್ ಬಗ್ಗೆ:

- **ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದವರು:** ಇದನ್ನು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್ ಮತ್ತು **ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಚಿವಾಲಯ** ಹಾಗೂ **ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ರೈತರ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಚಿವಾಲಯ**ಗಳು ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿವೆ.
- **ಅನುಷ್ಠಾನ:** ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು **ಭಾರತೀಯ ಕೃಷಿ ಸಾಂಖ್ಯಿಕ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ** ಮತ್ತು **ಡಿಜಿಟಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್** ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತಿವೆ.

ಸಂಪರ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ:

- ಕಿಸಾನ್ ಸಾರಥಿ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್ ರೈತರನ್ನು **730 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರಗಳ (KVKs)** ಜೊತೆಗೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸುತ್ತದೆ.
- ಇದು ರೈತರಿಗೆ **100 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ICAR ಸಂಸ್ಥೆಗಳ** ಜೊತೆಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತದೆ.
- ಈ ವೇದಿಕೆಯು ರೈತರನ್ನು **65 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ** ಜೊತೆಗೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸುತ್ತದೆ.

ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು:

- ಈ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರ್ಮ್ **ಜಮೀನು ಮತ್ತು ರೈತನ ವಿವರಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವೈಯಕ್ತೀಕರಿಸಿದ ಕೃಷಿ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು** ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- ಇದು **ವಿಷಯ ತಜ್ಞರೊಂದಿಗೆ 13 ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ನೇರ ಸಂವಾದ ನಡೆಸಲು ಅವಕಾಶ** ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತದೆ.
- ಇದು **ರೈತರ ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಕರೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು** ಮತ್ತು **ಸಮಾಲೋಚನೆ** ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- ಇದು ರೈತರಿಗೆ **ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಮಗ್ರ ಜ್ಞಾನದ ಡೇಟಾಬೇಸ್** (Knowledge database) ಅನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ:

- **ರೈತರು ಹವಾಮಾನ ಮುನ್ಸೂಚನೆಗಳು, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೆಲೆಗಳು** ಮತ್ತು ಇತರ **ವಿಷಯಗಳ ಕುರಿತು ಪ್ರದೇಶ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಹಾಗೂ ನೈಜ ಸಮಯದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು** ಪಡೆಯಬಹುದು.
- ಇದು **ರೈತರ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಸರ್ಕಾರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು** ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ಇದು ಪ್ರಮುಖ **ಬೆಳೆಗಳ ಮಂಡಿ ಬೆಲೆಗಳು** ಮತ್ತು **ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ದರಗಳನ್ನು ರೈತರು ಸುಲಭವಾಗಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಸಹಾಯ** ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ಇದು **ರೈತರ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ** ಮತ್ತು **ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದಿಂದ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ವರ್ಗಾವಣೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುತ್ತದೆ.**

ಅಕಾಡೆಮಿಕ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ಸ್ (ABC)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

ಅಕಾಡೆಮಿಕ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ಸ್ (Academic Bank of Credits - ABC) **ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವಾಲಯದ ಒಂದು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಡಿಜಿಟಲ್ ವೇದಿಕೆ**ಯಾಗಿದ್ದು, ಇದನ್ನು **ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಧನಸಹಾಯ ಆಯೋಗ** (UGC) ವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತದೆ.

ಅಪಾರ್ ಐಡಿ (APAAR ID - Automated Permanent Academic Account Registry)

- ಇದು **ABC ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಜೋಡಿಸಲಾದ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ 12-ಅಂಕಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಗುರುತಿನ ಸಂಖ್ಯೆ**ಯಾಗಿದೆ.
- ಇದನ್ನು **"ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರ, ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಐಡಿ"** (One Nation, One Student ID) ಉಪಕ್ರಮದ ಭಾಗವಾಗಿ ಪರಿಚಯಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೂ ಏಕರೂಪದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಗುರುತನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಉದ್ದೇಶ:** ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೀವಿತಾವಧಿಯುದ್ದಕ್ಕೂ **ಕಲಿಕೆಯ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು, ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಮತ್ತು ಬಳಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತಹ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವ** ಹಾಗೂ **ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ-ಸ್ನೇಹಿಯಾದ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ**ಯನ್ನು ರಚಿಸುವುದು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.
- ಇದು **ಕ್ರೆಡಿಟ್ ವರ್ಗಾವಣೆ** (Credit Transfer), ಬಹು ಪ್ರವೇಶ ಮತ್ತು ನಿರ್ಗಮನ ಆಯ್ಕೆಗಳು ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ವಿಭಾಗಗಳಾದ್ಯಂತ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಮೂಲಕ **ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ 2020** (NEP) ಮತ್ತು **ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಚೌಕಟ್ಟು** (NCrF) ನ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಕುಟುಂಬ ಆರೈಕೆ ಟ್ರ್ಯಾಕರ್ (PM-FCT)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

ಕೇಂದ್ರ ಗೃಹ ಸಚಿವರು **ಗುಜರಾತ್‌ನ ಗಾಂಧಿನಗರದಲ್ಲಿ** ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ **ಕುಟುಂಬ ಆರೈಕೆ ಟ್ರ್ಯಾಕರ್** (PM Family Care Tracker - PM-FCT) ನ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರು.

'ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಕುಟುಂಬ ಆರೈಕೆ ಟ್ರ್ಯಾಕರ್' ಬಗ್ಗೆ:

- ಈ ಸಮಗ್ರ **ಡಿಜಿಟಲ್ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರ್ಮ್ ಜನನ ನೋಂದಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ** ಅಥವಾ **ABHA ID ಗೆ ಜೋಡಣೆ ಮಾಡಲಾದ ವಿಶಿಷ್ಟ ID** ಯನ್ನು **ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಗರ್ಭಾವಸ್ಥೆಯಿಂದ 18 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನವರೆಗೆ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆರೋಗ್ಯ, ಪೋಷಣೆ** ಮತ್ತು **ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು** ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು **ಬಹು ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರ್ಮ್‌ಗಳಿಂದ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸುತ್ತದೆ** ಮತ್ತು **ಲಸಿಕೆ ಹಾಕುವುದು, ಅಪೌಷ್ಟಿಕತೆ, ಶಾಲಾ ದಾಖಲಾತಿ** ಮತ್ತು **ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿಯುವವರ ಪ್ರಮಾಣ ಸೇರಿದಂತೆ ಪ್ರಮುಖ ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ** ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ಈ ವೇದಿಕೆಯು **ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಡಿಜಿಟಲ್ ಆರೋಗ್ಯ ಪಾಸ್‌ಪೋರ್ಟ್‌ಗಳು, ಸರ್ಕಾರಿ ಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನೆಗಳ ವಿತರಣೆಯನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸಲು ಡ್ಯಾಶ್‌ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳು** ಮತ್ತು **ಲಸಿಕೆಗಳು** ಹಾಗೂ **ಇತರ ಅಗತ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳಿಗಾಗಿ ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತ ಎಚ್ಚರಿಕೆಗಳನ್ನು** ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ: **PM-FCT** ಯನ್ನು ವಿಭಿನ್ನ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಬದಲು **ಕುಟುಂಬ-ಕೇಂದ್ರಿತ ಡಿಜಿಟಲ್ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿ** ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ, ಇದು ಒಂದೇ **ಇಂಟರ್ಫೇಸ್ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕಲ್ಯಾಣ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಲು** ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅನುಮತಿಸುತ್ತದೆ.

VB-G RAM G ಕಾಯ್ದೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

ವಿಕಸಿತ್ ಭಾರತ್-ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಫಾರ್ ರೋಜ್‌ಗಾರ್ ಅಂಡ್ ಆಜೀವಿಕಾ ಮಿಷನ್ (ಗ್ರಾಮೀಣ) (VB-G RAM G) ಕಾಯ್ದೆ, **2025, ಜುಲೈ 1** ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳು:

- ಇದು **2005ರ MGNREGA ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನು** ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವಾಲಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು **"ಪರಿಹಾರ-ಆಧಾರಿತ"** ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ **"ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಆಸ್ತಿ-ಸೃಷ್ಟಿ"** ಮಾದರಿಗೆ ಪರಿವರ್ತಿಸುತ್ತದೆ.
- ಇದು ಖಾತರಿಯ ಕೆಲಸದ ದಿನಗಳನ್ನು **125 ದಿನಗಳಿಗೆ** ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು, **60:40 ಕೇಂದ್ರ-ರಾಜ್ಯ ನಿಧಿ ಅನುಪಾತವನ್ನು** ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು **ಪಿಎಂ ಗತಿ ಶಕ್ತಿ ಯೋಜನೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಿದ ಪೂರೈಕೆ-ಚಾಲಿತ ಹಾಗೂ ಪ್ರಮಾಣಿತ ಬಜೆಟ್ ಹಂಚಿಕೆಗೆ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರಗೊಳ್ಳುವುದನ್ನು** ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, **ಕೃಷಿ ಋತುಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ 60 ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ತಡೆಹಿಡಿಯಲು** ಈ ಕಾಯ್ದೆಯು ಆದೇಶಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನ:

- **ವೇತನಗಳು:** ದಿನಕ್ಕೆ **ರೂ. 300** ರಷ್ಟಿರುವ **ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮೂಲ ವೇತನವನ್ನು** ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇದು **ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಅನುಮತಿಸುತ್ತದೆ.**
- **ಯೋಜನೆಗಳು:** ಈ ಕಾಯ್ದೆಯು **ಜಲ ಭದ್ರತೆ, ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ** ಮತ್ತು **ಹವಾಮಾನ ಸ್ಥಿತಿಸ್ಥಾಪಕತ್ವದ** ಮೇಲೆ ಗಮನ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುತ್ತದೆ.
- **ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ:** ಇದು **AI-ಚಾಲಿತ, ಪಾರದರ್ಶಕ** ಮತ್ತು **ಜಿಯೋ-ಟ್ಯಾಗ್ ಮಾಡಿದ ಟ್ರ್ಯಾಕಿಂಗ್‌ಗಾಗಿ ವಿಕಸಿತ್ ಭಾರತ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ನಿಧಿಯನ್ನು** ಬಳಸುತ್ತದೆ.
- **ಹಕ್ಕುಗಳು: ನಿರುದ್ಯೋಗ ಭತ್ಯೆ ಮತ್ತು ವೇತನ ವಿಳಂಬ ದಂಡಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದನ್ನು** ಇದು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತದೆ.

ಸಾಬಾಂಗ್ ಬಂದರು ಜಂಟಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಭಾರತ ಮತ್ತು ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾ ಒಪ್ಪಂದ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: **2026ರ ಜುಲೈನಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿಯವರ ಜಕಾರ್ತಾ ಭೇಟಿಯ** ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಆಯಕಟ್ಟಿನ **ಸಾಬಾಂಗ್ ಬಂದರನ್ನು ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಭಾರತ ಮತ್ತು ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಸಹಿ** ಹಾಕಿವೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

ಭೌಗೋಳಿಕ ಸ್ಥಳ: ಇದು **ನೈಸರ್ಗಿಕ ಆಳ-ನೀರಿನ ಬಂದರಾಗಿದ್ದು, ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾದ 'ಅಚೆ' (Aceh)** ಪ್ರಾಂತ್ಯದ **ವೆಹ್ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ** ಸುಮಾತ್ರಾದ ಉತ್ತರದ ತುದಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಇದು ಭಾರತದ **ಗ್ರೇಟ್ ನಿಕೋಬಾರ್ ದ್ವೀಪದಿಂದ ಕೇವಲ 160 ಕಿ.ಮೀ** ದೂರದಲ್ಲಿದೆ.

ಕಡಲ ಆಯಕಟ್ಟಿನ ಸ್ಥಳ: ಇದು ವಿಶ್ವದ ಅತ್ಯಂತ **ಜನನಿಬಿಡ ಹಡಗು ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಹಾಗೂ ಪ್ರಮುಖ ಕಡಲ ಆಯಕಟ್ಟಿನ ಸ್ಥಳವಾಗಿರುವ ಮಲಾಕ್ಕಾ ಜಲಸಂಧಿಯ ಮೇಲೆ ನೇರ ನಿಯಂತ್ರಣ** ಹೊಂದಿದೆ.

ಭೌಗೋಳಿಕ-ರಾಜಕೀಯ ಮಹತ್ವ: ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಾಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ **ಚೀನಾದ "ಸ್ಟ್ರಿಂಗ್ ಆಫ್ ಪರ್ಲ್ಸ್"** ಜಾಲಕ್ಕೆ ನೇರ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಈ ಬಂದರು, ಭಾರತದ **"ನೆಕ್ಲೇಸ್ ಆಫ್ ಡೈಮಂಡ್ಸ್"** ಕಡಲ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿದೆ.

ಇ–ಸಾರಸ್ (eSARAS)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಶಲಕರ್ಮಿಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ ಜೋಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಡಿಜಿಟಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಮಿಷನ್‌ನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಗತ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮಹಿಳಾ ನೇತೃತ್ವದ ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳನ್ನು (SHGs) ಡಿಜಿಟಲ್ ಆಗಿ ಸಬಲೀಕರಣಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಇ-ಸಾರಸ್ (eSARAS – ಸಾರಸ್ ಆಜೀವಿಕಾ) ಪಾತ್ರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಒತ್ತಿಹೇಳಿದೆ.

ಇ–ಸಾರಸ್ (eSARAS – ಸಾರಸ್ ಆಜೀವಿಕಾ) ಬಗ್ಗೆ

- ಇದು ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ **ಮಹಿಳಾ ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳು, ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಶಲಕರ್ಮಿಗಳು** ಮತ್ತು **ಉತ್ಪಾದಕ ಸಮೂಹಗಳಿಂದ ರಚಿಸಲಾದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಡಿಜಿಟಲ್ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಾಗಿದೆ.**
- ಇದನ್ನು **ದೀನದಯಾಳ್ ಅಂತ್ಯೋದಯ ಯೋಜನೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜೀವನೋಪಾಯ ಮಿಷನ್ (DAY-NRLM)** ಅಡಿಯಲ್ಲಿ **ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವಾಲಯವು** ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದೆ.
- **ಉದ್ದೇಶ: ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನೇರ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು, ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದು, ನ್ಯಾಯಯುತ ಸಂಭಾವನೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು** ಮತ್ತು **ಸ್ಥಳೀಯ ಕರಕುಶಲ ವಸ್ತುಗಳು ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ಯಮಶೀಲತೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು ಇದರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.**
- **ಇ–ಸಾರಸ್‌ನಲ್ಲಿರುವ (eSARAS)** ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ಪನ್ನವು ತನ್ನದೇ ಆದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಮತ್ತು **ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಖರೀದಿಯೂ ಅದರ ಹಿಂದಿನ ಕುಶಲಕರ್ಮಿಯೊಂದಿಗೆ ನೇರ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುತ್ತದೆ** ಹಾಗೂ ಇದು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ:
  - **ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದ ಚಾಂದೇರಿ ಸೀರೆಗಳು** ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿವೆ.
  - **ರಾಜಸ್ಥಾನದ ಅಮೃತಶಿಲೆಯ ಕುಶಲಕರ್ಮಿಗಳು** ಇದರ ಭಾಗವಾಗಿದ್ದಾರೆ.
  - **ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರದ ಬೆಟ್ಟಗಳ ಪಶ್ಮಿನಾ ಉತ್ಪಾದಕರು** ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಮೈಲಿಗಲ್ಲುಗಳು:

ಪೋರ್ಟಲ್‌ನಿಂದ ಇ-ಕಾಮರ್ಸ್ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ:

- **ಇ–ಸಾರಸ್ ಪೋರ್ಟಲ್ (eSARAS Portal): ಸಾರಸ್ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಉತ್ತಮ** ಮತ್ತು **ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಾಗಿ ಇ–ಕಾಮರ್ಸ್ ಪೋರ್ಟಲ್** ಅನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ.
- **ಇ–ಸಾರಸ್ ಮೊಬೈಲ್ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್ (eSARAS Mobile App):** ಇ–ಸಾರಸ್ ಪೂರೈಸುವಿಕೆ ಕೇಂದ್ರದ ಜೊತೆಗೆ **ಮೊಬೈಲ್ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್** ಅನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇದನ್ನು **ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಸಂಸ್ಕರಣೆ, ಪ್ಯಾಕೇಜಿಂಗ್ ಹಾಗೂ ಸಾಗಾಟಕ್ಕೆ** ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ONDC (ಓಪನ್ ನೆಟ್‌ವರ್ಕ್ ಫಾರ್ ಡಿಜಿಟಲ್ ಕಾಮರ್ಸ್): ಇ–ಕಾಮರ್ಸ್ ವಲಯವನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮುಕ್ತವಾಗಿಸಲು** (ಅಥವಾ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲು) **ONDC ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ**
- **ಉಮಂಗ್ (UMANG): ಉಮಂಗ್ ಆ್ಯಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಈಗ ಇ–ಸಾರಸ್ ಕೂಡ ಲಭ್ಯವಿದ್ದು,** ಈ ವೇದಿಕೆಯು **ಜೂನ್ 2026 ರ ವೇಳೆಗೆ 796.69 ಕೋಟಿ ವಹಿವಾಟುಗಳೊಂದಿಗೆ 2,572 ಸೇವೆಗಳನ್ನು** ಒದಗಿಸುತ್ತಿದೆ.
- **ಸಾರಸ್ ಶಕ್ತಿ ಕಲೆಕ್ಷನ್: ಸಾಂಸ್ಥಿಕ** ಮತ್ತು **ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಿಗಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ವಿಕಾಸ್ ಸಮ್ಮೇಳನ 2026** ರಲ್ಲಿ **ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಉಡುಗೊರೆ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು** ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ.
- **ಸಾರಸ್ ಆಜೀವಿಕಾ ಗ್ಯಾಲರಿ:** ಇದು ಆಯ್ದ **ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ (SHG) ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾದ ಶಾಶ್ವತ ಗ್ಯಾಲರಿಯಾಗಿದೆ.**

ಇ–ಜಾಗೃತಿ (e-Jagriti)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಗ್ರಾಹಕರ ದೂರುಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವಲ್ಲಿ 'ಇ–ಜಾಗೃತಿ' (ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ನಾವೀನ್ಯತೆಯ ಮೂಲಕ **ಇ–ನ್ಯಾಯ** ಮತ್ತು **ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳ ನಿವಾರಣಾ ಪೋರ್ಟಲ್) ಪೋರ್ಟಲ್ ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಕುರಿತ ಲೇಖನವೊಂದನ್ನು ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳು** ಹಂಚಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಇ–ಜಾಗೃತಿ ಪೋರ್ಟಲ್ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು ಜನವರಿ **2025**ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ, **ಗ್ರಾಹಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಇಲಾಖೆಯ ಸಮಗ್ರ ಡಿಜಿಟಲ್ ಗ್ರಾಹಕ ಕುಂದುಕೊರತೆ ನಿವಾರಣಾ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿದೆ.**
- ಇದು **ಹಳೆಯ ಗ್ರಾಹಕ ದೂರು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸುವ ಮೂಲಕ ಕಾಗದರಹಿತ, ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ (AI) ಆಧಾರಿತ, ಬಹುಭಾಷಾ,** ಮತ್ತು **ಸಂಪೂರ್ಣ ಆನ್‌ಲೈನ್ ವಿವಾದ ಪರಿಹಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು** ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಪ್ರಮುಖ ಘಟಕಗಳು:** ಇದು **OCMS, ಇ–ದಾಖಿಲ್** (e-Daakhil), **NCDRC CMS** ಮತ್ತು **CONFONET ನಂತಹ ಹಳೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ತಡೆರಹಿತ ಇಂಟರ್ಫೇಸ್‌ಗೆ** ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಸಂಯೋಜಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳು:** ಇದು **ಇ–ಫೈಲಿಂಗ್ (e-filing), ವರ್ಚುವಲ್ ವಿಚಾರಣೆ, ನೈಜ–ಸಮಯದ ಪ್ರಕರಣ ಟ್ರ್ಯಾಕಿಂಗ್, ಸುರಕ್ಷಿತ ಡಿಜಿಟಲ್ ಪಾವತಿ (ಭಾರತ್ ಕೋಶ್/PayGov)** ಮತ್ತು **ಹುದ್ದೆ ಆಧಾರಿತ ಪ್ರವೇಶದಂತಹ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳನ್ನು** ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ನಾಗರಿಕ ನೋಂದಣಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವರದಿ 2024 (CRS Report 2024)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಭಾರತದ ಮಹಾನೋಂದಣಾಧಿಕಾರಿ ಕಚೇರಿಯು (Office of the Registrar General of India) **ನಾಗರಿಕ ನೋಂದಣಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವರದಿ 2024 ನ್ನು** ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ.

CRS 2024 ರ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು

- **ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ನೋಂದಣಿ ಸಾಧನೆ:** ಭಾರತದಲ್ಲಿನ **ಜನನ ಮತ್ತು ಮರಣ ನೋಂದಣಿಗಳು 2024 ರಲ್ಲಿ** ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ **ಅಂದಾಜು ಜನನ ಮತ್ತು ಮರಣಗಳ ಶೇಕಡಾ 99% ಅನ್ನು** ದಾಟಿವೆ.
- **ಜನನ ಸಮಯದ ಲಿಂಗಾನುಪಾತ (Sex Ratio at Birth - SRB):** ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜನನ ಸಮಯದ ಲಿಂಗಾನುಪಾತವು **1,000 ಗಂಡು ಶಿಶುಗಳಿಗೆ 917 ಹೆಣ್ಣು ಶಿಶುಗಳಷ್ಟಿದೆ.** ಜನನ ಸಮಯದ ಲಿಂಗಾನುಪಾತವು **ಪ್ರತಿ 1,000 ಗಂಡು ಶಿಶುಗಳಿಗೆ ಜನಿಸುವ ಹೆಣ್ಣು ಶಿಶುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು** ಅಳೆಯುತ್ತದೆ.
- **ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಅಸಮಾನತೆಗಳು:** ಉನ್ನತ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ **ಕೇರಳ (970), ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ (1,050), ಅಂಡಮಾನ್ ಮತ್ತು ನಿಕೋಬಾರ್ ದ್ವೀಪಗಳು (984), ಮೇಘಾಲಯ (974) ಮತ್ತು ಮಿಜೋರಾಂ (972) ಸೇರಿವೆ. ಕಡಿಮೆ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಾಗಾಲ್ಯಾಂಡ್ ಮತ್ತು ಲಕ್ಷದ್ವೀಪ (ತಲಾ 865) ಮತ್ತು ಜಾರ್ಖಂಡ್ (890)** ಅತ್ಯಂತ ದುರ್ಬಲ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿವೆ.
- **ನಿರ್ಜೀವ ಶಿಶು ಜನನಗಳು / ಪ್ರಾಣವಿಲ್ಲದ ಶಿಶು (Stillbirths): 2024 ರಲ್ಲಿ 81,117 ನಿರ್ಜೀವ ಶಿಶು ಜನನಗಳು ದಾಖಲಾಗಿವೆ** ಮತ್ತು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ **ಶೇಕಡಾ 69% ರಷ್ಟು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿವೆ.** ನಿರ್ಜೀವ ಶಿಶು ಜನನಗಳು ಎಂದರೆ **ಗರ್ಭಾವಸ್ಥೆಯ 20 ರಿಂದ 28 ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಆನಂತರ ಭ್ರೂಣವು ಸಾಯುವುದು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವು ಹೆರಿಗೆಗೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸುತ್ತವೆ.**

ನಾಗರಿಕ ನೋಂದಣಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (CRS) ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದನ್ನು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿ **ಜನನ ಮತ್ತು ಮರಣ ನೋಂದಣಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ** ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದು **ಜನನ, ಮರಣ ಮತ್ತು ನಿರ್ಜೀವ ಜನನಗಳಂತಹ ಪ್ರಮುಖ ಘಟನೆಗಳ ದಾಖಲೀಕರಣವಾಗಿದೆ.**
- ಇದು **ಜನನ ಮತ್ತು ಮರಣಗಳ ನೋಂದಣಿ ಕಾಯ್ದೆ, 1969 ರ** (2023 ರಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗಿದೆ) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದೆ. ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ನಿರೂಪಣೆಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಸಚಿವಾಲಯ: ಗೃಹ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವಾಲಯ.** ಇದು **ರಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಾದ್ಯಂತ ನೋಂದಣಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸುವ** ಮತ್ತು **ಏಕೀಕರಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವಾಗಿದೆ.**
- CRS **ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನದ ಸಮವರ್ತಿ ಪಟ್ಟಿಯ** ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ.

ಆರೋಪಿಯ ಗೈರುಹಾಜರಿಯಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: 2025 ರ ಪಹಲ್ಗಾಮ್ ಉಗ್ರರ ದಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಲಷ್ಕರ್–ಎ–ತೈಬಾ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ **ಹಫೀಸ್ ಸಯೀದ್** ನ ಪಾತ್ರಕ್ಕಾಗಿ **ಜಮ್ಮುವಿನ ವಿಶೇಷ NIA ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಜಾಮೀನು ರಹಿತ ವಾರಂಟ್ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದ ನಂತರ, ಆತನ ಗೈರುಹಾಜರಿಯಲ್ಲಿಯೇ ವಿಚಾರಣೆ ಎದುರಿಸಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದಾನೆ.**

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿ:

- **ಭಾರತೀಯ ನಾಗರಿಕ ಸುರಕ್ಷಾ ಸಂಹಿತೆ (BNSS), 2023 ರ ಸೆಕ್ಷನ್ 356 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಆರೋಪಿಯ ಭೌತಿಕ ಉಪಸ್ಥಿತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲು** ಮತ್ತು **ತೀರ್ಪು ನೀಡಲು ಯಾವುದೇ ಸಮರ್ಥ ವಿಚಾರಣಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ.**
- **ಹಳೆಯ CrPC, 1973 ಕಾಯ್ದೆಯು ಆರೋಪಿಯು ತಲೆಮರೆಸಿಕೊಂಡಾಗ ಕೇವಲ ಸಾಕ್ಷಿಗಳ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲು ಮಾತ್ರ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಿಗೆ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಿತ್ತು,** ಆದರೆ ಪ್ರಸ್ತುತ **BNSS ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಪು ನೀಡಲು ಅನುಮತಿಸುತ್ತದೆ.**
- **ಅರ್ಹತೆ: 10 ವರ್ಷಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ, ಜೀವಾವಧಿ ಶಿಕ್ಷೆ** ಅಥವಾ **ಮರಣದಂಡನೆ ವಿಧಿಸಬಹುದಾದ ಅಪರಾಧಗಳಿಗಾಗಿ ಸೆಕ್ಷನ್ 84 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಘೋಷಿತ ಅಪರಾಧಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ನಿಬಂಧನೆಯು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ.**
- **ಜುಲೈ 1, 2024 ರಿಂದ** ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿರುವ **ಭಾರತೀಯ ನಾಗರಿಕ ಸುರಕ್ಷಾ ಸಂಹಿತೆ (BNSS),** 2023 ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ **ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಕಾಲದ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ (CrPC), 1973** ಅನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿದೆ.

ಕಾನೂನುಬಾಹಿರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ (ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ) ಕಾಯ್ದೆ, 1967 (UAPA)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಕೇಂದ್ರ ಗೃಹ ಸಚಿವಾಲಯವು 1967ರ ಕಾನೂನುಬಾಹಿರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ (ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ) ಕಾಯ್ದೆಯ (UAPA) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ 23 ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ **'ಭಯೋತ್ಪಾದಕರು'** ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿದೆ.

UAPA ಕಾಯ್ದೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- **ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ವರ್ಷ:** 1967.
- **ಉದ್ದೇಶ:** ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಘಟನೆಗಳ ಕಾನೂನುಬಾಹಿರ ಹಾಗೂ ಭಯೋತ್ಪಾದನಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ತಡೆಗಟ್ಟುವುದು ಇದರ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.
- **ಕಾನೂನುಬಾಹಿರ ಚಟುವಟಿಕೆ:** ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧವನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಅಥವಾ ದೇಶದ ಕಾನೂನನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವ ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನು **'ಕಾನೂನುಬಾಹಿರ ಚಟುವಟಿಕೆ'** ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಭಯೋತ್ಪಾದನಾ ಕೃತ್ಯ:** ಕಾಯ್ದೆಯ **ಸೆಕ್ಷನ್ 15ರ** ಅಡಿಯಲ್ಲಿ **'ಭಯೋತ್ಪಾದನಾ ಕೃತ್ಯ'**ವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಈ ಕೃತ್ಯ ಎಸಗಿದವರಿಗೆ **ಕನಿಷ್ಠ 5 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ಜೀವಾವಧಿ ಶಿಕ್ಷೆಯವರೆಗೆ ದಂಡನೆ** ವಿಧಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.
- **ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರ:** ಯಾವುದೇ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ಕಾನೂನುಬಾಹಿರ ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಘೋಷಿಸುವ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಈ ಕಾಯ್ದೆಯು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನೀಡಿದೆ.
- **ಅನ್ವಯಿಸುವಿಕೆ: ಈ ಕಾಯ್ದೆಯ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನವರಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತವೆ:**
  (a) ಭಾರತದ ಹೊರಗಿರುವ ಭಾರತೀಯ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ;
  (b) ಸರ್ಕಾರಿ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ (ಅವರು ಪ್ರಪಂಚದ ಯಾವುದೇ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ); ಮತ್ತು
  (c) **ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನೋಂದಾಯಿಸಲಾದ ಹಡಗು** ಮತ್ತು ವಿಮಾನಗಳಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ.

UAPA ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾಯ್ದೆ 2019:

- ಈ ಮಹತ್ವದ ತಿದ್ದುಪಡಿಯು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು **'ಭಯೋತ್ಪಾದಕರೆಂದು'** ಘೋಷಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನೀಡಿದೆ (ಹಿಂದೆ ಕೇವಲ ಸಂಘಟನೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಘೋಷಿಸಬಹುದಿತ್ತು).
- ಈ ಕಾಯ್ದೆಯಡಿ, **ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಯಾವುದೇ ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ಭಯೋತ್ಪಾದಕ ಸಂಘಟನೆ ಎಂದು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಘೋಷಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.**

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತನಿಖಾ ದಳ (NIA):

- **ಸ್ಥಾಪನೆ: 26/11 ಮುಂಬೈ ಭಯೋತ್ಪಾದಕ ದಾಳಿಯ** ನಂತರ **2008ರ NIA ಕಾಯ್ದೆಯಡಿ** ಇದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು.
- **ಕಾರ್ಯ:** ಇದು **ಕೇಂದ್ರದ ಭಯೋತ್ಪಾದನಾ ನಿಗ್ರಹ ಕಾನೂನು ಜಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿ** ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿ:** ಇದು **ಭಾರತದ ಸಾರ್ವಭೌಮತೆ, ಭದ್ರತೆ, ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಒಪ್ಪಂದಗಳ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ತನಿಖೆ** ಮಾಡುತ್ತದೆ.

NIA (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಕಾಯ್ದೆ, 2019:

- **ವಿಸ್ತರಿತ ನ್ಯಾಯವ್ಯಾಪ್ತಿ:** ಇದು **ಭಾರತೀಯ ನಾಗರಿಕರು** ಅಥವಾ **ಭಾರತದ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ,** ಭಾರತದ ಹೊರಗೆ ನಡೆಯುವ **ನಿಗದಿತ ಅಪರಾಧಗಳ ತನಿಖೆ ನಡೆಸಲು** ಅಧಿಕಾರ ಪಡೆದಿದೆ.
- **ವಿಸ್ತರಿತ ಆದೇಶ:** ಇದು **ಸ್ಫೋಟಕ ವಸ್ತುಗಳ ಕಾಯ್ದೆ 1908, ಮಾನವ ಕಳ್ಳಸಾಗಣೆ, ಸೈಬರ್ ಭಯೋತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರ ಕಾಯ್ದೆ 1959ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನೂ** ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
- **ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿ:** ನವದೆಹಲಿ.
- **ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು:** ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು **52 NIA ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದು,** ಅವುಗಳ **ಪೈಕಿ 3 ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು** ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ NIA ಪ್ರಕರಣಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ಮೀಸಲಾದ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಾಗಿವೆ **(ರಾಂಚಿ, ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಮುಂಬೈ).**

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಆಯೋಗ (NCM)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು **ಹರ್ಜಿತ್ ಸಿಂಗ್ ಗ್ರೆವಾಲ್** ಅವರನ್ನು **ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಆಯೋಗದ (NCM)** ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಆಯೋಗ (NCM)ದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು **ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಆಯೋಗ ಕಾಯ್ದೆ 1992 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಆಯೋಗವನ್ನು** (NCM) ಸ್ಥಾಪಿಸಿದೆ.
- **ಮೊದಲ ಶಾಸನಬದ್ಧ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಯೋಗ: 1993 ರಲ್ಲಿ** ರಚಿಸಲಾಯಿತು.
- ಆರಂಭದಲ್ಲಿ **ಮುಸ್ಲಿಮರು, ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನರು, ಸಿಖ್ಖರು, ಬೌದ್ಧರು** ಮತ್ತು **ಝೋರಾಸ್ಟ್ರಿಯನ್ನರು** (ಪಾರ್ಸಿಗಳು) ಸೇರಿದಂತೆ **ಐದು ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಸಮುದಾಯಗಳೆಂದು** ಅಧಿಸೂಚಿಸಿತ್ತು.
- **2014 ರಲ್ಲಿ,** ಜೈನರನ್ನು ಕೂಡ ಮತ್ತೊಂದು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಸಮುದಾಯವೆಂದು ಅಧಿಸೂಚಿಸಲಾಯಿತು.
- **ಸಂಯೋಜನೆ:** ಈ ಆಯೋಗವು **ಒಬ್ಬ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಒಬ್ಬ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಐದು ಜನ ಸದಸ್ಯರನ್ನು** ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- **ಉದ್ದೇಶ: ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನ** ಹಾಗೂ **ಸಂಸತ್ತು** ಮತ್ತು **ರಾಜ್ಯ ಶಾಸನಸಭೆಗಳು ರೂಪಿಸಿದ ಕಾನೂನುಗಳಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲಾದ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಮತ್ತು ರಕ್ಷಿಸಲು** ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಏಕೀಕೃತ ಜಿಲ್ಲಾ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಪ್ಲಸ್

UDISE+

Login, Data Entry

udiseplus.gov.in

(UDISE+) 2025-26

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಕೇಂದ್ರ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವಾಲಯವು **ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕುರಿತಾದ ಏಕೀಕೃತ ಜಿಲ್ಲಾ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಪ್ಲಸ್ (UDISE+) 2025–26 ವರದಿಯನ್ನು** ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು:

- ✓ **ವ್ಯಾಪ್ತಿ:** ಈ ವರದಿಯು **14.67 ಲಕ್ಷ ಶಾಲೆಗಳು, 1.02 ಕೋಟಿ ಶಿಕ್ಷಕರು** ಮತ್ತು **24.72 ಕೋಟಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು** ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ✓ **ನೋಡಲ್ ಸಂಸ್ಥೆ:** ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವಾಲಯದ **ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಾಕ್ಷರತಾ ಇಲಾಖೆಯು ಇದರ ನೋಡಲ್ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.**

ರಚನಾತ್ಮಕ ಬದಲಾವಣೆ:

- ✓ **NEP 2020 ಚೌಕಟ್ಟು:** 2025–26ರ ವರದಿಯು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ 10+2 ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಿದೆ.
- ✓ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಇದೇ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ NEP ಯ **5+3+3+4** ಚೌಕಟ್ಟಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ✓ **ಬುನಾದಿ ಹಂತ (Foundational Stage – 5 ವರ್ಷ):** ಒಟ್ಟು ದಾಖಲಾತಿಯಲ್ಲಿ ಇದು **22% ರಷ್ಟಿದೆ.**
- ✓ **ಸಿದ್ಧತಾ ಹಂತ (Preparatory Stage – 3 ವರ್ಷ):** ಒಟ್ಟು ದಾಖಲಾತಿಯಲ್ಲಿ ಇದು **25% ರಷ್ಟಿದೆ.**
- ✓ **ಮಧ್ಯಮ ಹಂತ (Middle Stage - 3 ವರ್ಷ):** ಒಟ್ಟು ದಾಖಲಾತಿಯಲ್ಲಿ ಇದು **26% ರಷ್ಟಿದೆ.**
- ✓ **ಪ್ರೌಢ ಹಂತ (Secondary Stage – 4 ವರ್ಷ):** ಒಟ್ಟು ದಾಖಲಾತಿಯಲ್ಲಿ ಇದು **27% ರಷ್ಟಿದೆ.**

ದಾಖಲಾತಿ ಮತ್ತು ಉಳಿಯುವಿಕೆ:

- ✓ **ಪ್ರೌಢ (ಸೆಕೆಂಡರಿ) ಹಂತದ GER:** ಸೆಕೆಂಡರಿ ಹಂತದ ಒಟ್ಟು ದಾಖಲಾತಿ ಅನುಪಾತವು (GER) **68.5% ರಿಂದ 71.7% ಗೆ** ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ.
- ✓ **ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿಯುವಿಕೆ:** ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿಯುವವರ ಪ್ರಮಾಣವು ಸಿದ್ಧತಾ (ಪ್ರಿಪರೇಟರಿ) ಹಂತದಲ್ಲಿ **1.8% ಗೆ** ಮತ್ತು **ಪ್ರೌಢ (ಸೆಕೆಂಡರಿ) ಹಂತದಲ್ಲಿ 7.0% ಗೆ** ಕುಸಿದಿದೆ.
- ✓ **ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವಿಕೆ:** ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವಿಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣವು **ಮಧ್ಯಮ** (ಮಿಡಲ್) ಹಂತದಲ್ಲಿ **83.7%** ಮತ್ತು **ಪ್ರೌಢ** (ಸೆಕೆಂಡರಿ) ಹಂತದಲ್ಲಿ **51.9%** ತಲುಪಿದೆ.
- ✓ **ವಲಸೆ:** ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳು **86 ಲಕ್ಷ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು** ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, **ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ 88 ಲಕ್ಷ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.**

ಶಿಕ್ಷಕ ವರ್ಗ:

- **ಗಾತ್ರ: ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಂಖ್ಯೆಯು 1.02 ಕೋಟಿಯನ್ನು ದಾಟಿದೆ** (2022–23 ರಿಂದ 8.3% ಹೆಚ್ಚಳ).
- **ಲಿಂಗಾನುಪಾತ:** ಒಟ್ಟು ಶಿಕ್ಷಕರಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು **54.9% ರಷ್ಟಿದ್ದಾರೆ.**

ಬಲವಂತದ ದುಡಿಮೆಯಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಸರಕುಗಳ ಆಮದು ನಿಷೇಧಿಸಿದ ಭಾರತ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: **ವಿದೇಶಿ ವ್ಯಾಪಾರ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯವು (DGFT) ಭಾರತದ ವಿದೇಶಿ ವ್ಯಾಪಾರ ನೀತಿ (FTP)** 2023 ಅನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿದ್ದು, ಬಲವಂತದ ದುಡಿಮೆಯ ಮೂಲಕ ತಯಾರಿಸಿದ ಸರಕುಗಳ ಆಮದನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಿದೆ.

ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಚೌಕಟ್ಟು

- ❖ **ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನವು ಶೋಷಣೆಯ ವಿರುದ್ಧದ ಹಕ್ಕಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಲವಂತದ ದುಡಿಮೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಾರ್ಹ ಅಪರಾಧವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತದೆ:**
  - » **ವಿಧಿ 23(1):** ಇದು ಕೇವಲ ಬಲವಂತದ ದೈಹಿಕ ದುಡಿಮೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, **ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ವೇತನಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಪಾವತಿಸುವಂತಹ ಆರ್ಥಿಕ ಶೋಷಣೆಯನ್ನು** ಸಹ ರದ್ದುಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.
  - » **ವಿಧಿ 23(2): ತುರ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆಯ** (ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರ್ಪಡೆ ಅಥವಾ ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ) ಕಡ್ಡಾಯ ಸೇವೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಲು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ **ಧರ್ಮ, ಜನಾಂಗ, ಜಾತಿ** ಅಥವಾ **ವರ್ಗದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ನಿಷೇಧಿಸುತ್ತದೆ.**
  - » ವಿಧಿ **24: 14 ವರ್ಷದೊಳಗಿನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು, ಗಣಿಗಳು ಅಥವಾ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು** ನಿಷೇಧಿಸುತ್ತದೆ.
  - » **ರಾಜ್ಯ ನೀತಿ ನಿರ್ದೇಶಕ ತತ್ವಗಳು (DPSP):** ವಿಧಿ **42 ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತ** ಮತ್ತು **ಮಾನವೀಯ ಕೆಲಸದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಿದರೆ,** ವಿಧಿ **43 ಜೀವನಾವಶ್ಯಕ ವೇತನವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ನಿರ್ದೇಶನ** ನೀಡುತ್ತದೆ.

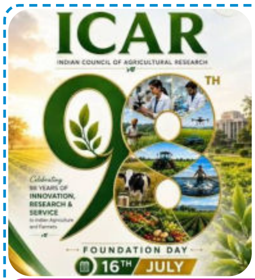

Indian Council of Agricultural Research

ICAR ನ 98ನೇ ಸಂಸ್ಥಾಪನಾ ದಿನ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಭಾರತೀಯ ಕೃಷಿ ಸಂಶೋಧನಾ ಮಂಡಳಿಯ (ICAR) 98ನೇ ಸಂಸ್ಥಾಪನಾ ದಿನದ ಅಂಗವಾಗಿ, ಕೇಂದ್ರ ಕೃಷಿ ಸಚಿವಾಲಯವು ವಿಕಸಿತ್ ಭಾರತ್ 2047ರ ಪ್ರಮುಖ ಆಧಾರಸ್ತಂಭವಾಗಿರುವ **"ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಸಮೃದ್ಧ ರೈತರು"** ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯನ್ನು ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸಿದೆ.

ಭಾರತೀಯ ಕೃಷಿ ಸಂಶೋಧನಾ ಮಂಡಳಿ (ICAR)

- 1929 ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ (ಮೂಲತಃ **ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಆಫ್ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ರಿಸರ್ಚ್**) ಇದು **ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸುವ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.**
- ಇದು **ಕೇಂದ್ರ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ರೈತರ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಚಿವಾಲಯದ, ಕೃಷಿ ಸಂಶೋಧನೆ** ಮತ್ತು **ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಒಂದು ಸ್ವಾಯತ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.**
- **ಕೇಂದ್ರ ಕೃಷಿ ಸಚಿವರು ICAR ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪದನಿಮಿತ್ತ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ** ಮತ್ತು **ಕೃಷಿ ಖಾತೆ ರಾಜ್ಯ ಸಚಿವರು ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ.**

ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಫಲಶ್ರುತಿಗಳು

- **100 ಹವಾಮಾನ-ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಗ್ರಾಮಗಳು: ಹವಾಮಾನ-ಚೇತರಿಕೆ ಕೃಷಿ, ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ವಿಪತ್ತು-ಕಡಿತದ ಮಾದರಿಗಳ ಕುರಿತು ರೈತರಿಗೆ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆ** ನೀಡಲು, **ICAR ನ ಶತಮಾನೋತ್ಸವದ ಮೊದಲು ಕನಿಷ್ಠ 100 ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಮಾದರಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ**ಪಡಿಸಲಾಗುವುದು.
- **ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ-ಒಂದು ಮಹಾನ್ ಆವಿಷ್ಕಾರ (One Institute-One Grand Innovation):** ಪ್ರತಿಯೊಂದು **ICAR ಸಂಸ್ಥೆಯು ಮುಂದಿನ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳೊಳಗೆ** ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ **ತಾಂತ್ರಿಕ ಆವಿಷ್ಕಾರ, ಹೊಸ ಲಸಿಕೆ ಅಥವಾ ಹೊಸ ಬೆಳೆ ತಳಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿ ರೈತರಿಗೆ ತಲುಪಿಸುವುದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.**
- **ಮಿಷನ್ ICAR-100:** ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದ **ಕೃಷಿ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು** (KVKs) **ನಾವೀನ್ಯತಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲಾಗುವುದು** ಹಾಗೂ **ಪ್ರತಿಯೊಂದು KVK ಯು ಕನಿಷ್ಠ 100 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ** ನೀಡುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- **ICAR ಮುಕ್ತ ಡಿಜಿಟಲ್ ಜ್ಞಾನ ವೇದಿಕೆ:** ಸ್ಮಾರ್ಟ್‌ಫೋನ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ರೈತರಿಗೆ ಉಚಿತ **ಬೆಳೆ ಸಲಹೆಗಳು, ಮಣ್ಣು-ಪರೀಕ್ಷಾ** ವರದಿಗಳು ಮತ್ತು **ಕೃಷಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ವೀಡಿಯೊಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಮೊಬೈಲ್-ಆಧಾರಿತ ಮುಕ್ತ ಜ್ಞಾನ ವೇದಿಕೆ**ಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗುವುದು.

ಪ್ರತಿಭಟಿಸುವ ಹಕ್ಕು

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: **ಕಾಕ್ರೋಚ್ ಜನತಾ ಪಾರ್ಟಿ (CJP)ಗೆ ಜಂತರ್ ಮಂತರ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮುಂದುವರಿಸಲು** ಅಥವಾ **ಸಂಸತ್ ಭವನದ ಕಡೆಗೆ ಉದ್ದೇಶಿತ ಮೆರವಣಿಗೆ ನಡೆಸಲು ಯಾವುದೇ ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ದೆಹಲಿ ಪೊಲೀಸರು** ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರತಿಭಟಿಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಕಾನೂನುಗಳು:

- ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಭಟಿಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು **ಸಂವಿಧಾನದ 19(1)(a) ನೇ** ವಿಧಿಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ, ಇದು **ವಾಕ್ ಮತ್ತು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ**ವನ್ನು ಖಾತರಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ.
- ಹಾಗೆಯೇ, **ಸಂವಿಧಾನದ 19(1)(b) ನೇ** ವಿಧಿಯು **ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳಿಲ್ಲದೆ ಶಾಂತಿಯುತವಾಗಿ ಸಭೆ ಸೇರುವ ಹಕ್ಕನ್ನು** ಖಾತರಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ.
- ಆದರೆ **ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಭದ್ರತೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ** ಈ ಹಕ್ಕುಗಳ ಮೇಲೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಸಮಂಜಸವಾದ ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ.
- **ಷರತ್ತುಗಳು:** **ಕಾನೂನು** ಮತ್ತು **ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ರಾಜ್ಯ ಪಟ್ಟಿಯ ವಿಷಯವಾಗಿದ್ದು, ಪ್ರತಿಭಟನೆಗಳು** ಮತ್ತು **ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಗಳಿಗೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡಲು ಪ್ರತಿ ರಾಜ್ಯವು ತನ್ನದೇ ಆದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು** ಹೊಂದಿದೆ.
- **ಭಾರತೀಯ ನಾಗರಿಕ ಸುರಕ್ಷಾ ಸಂಹಿತೆಯ (BNSS) ಸೆಕ್ಷನ್ 163 ರ** ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, **ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿರುವ ಯಾವುದೇ ಪ್ರತಿಭಟನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಿಸಲು ಮತ್ತು ನಿಷೇಧಾಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಲು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ.**
- ಆದರೆ **ಅನುಮತಿಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಲು ಅಥವಾ ಹಿಂಪಡೆಯಲು, ಅದರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಅಪಾಯಗಳು ಅಥವಾ ಬೆದರಿಕೆಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸೂಕ್ತ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದೆ.**

ನಮಸ್ತೆ (NAMASTE) ದಿನ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: 2023 ರಲ್ಲಿ ಯಾಂತ್ರೀಕೃತ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಾಗಿ **ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯು** (NAMASTE) **ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥವಾಗಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಸಬಲೀಕರಣ ಸಚಿವಾಲಯವು ಜುಲೈ 14 ರಂದು 3 ನೇ ನಮಸ್ತೆ ದಿನವನ್ನು** ಆಚರಿಸಿತು.

'ನಮಸ್ತೆ ದಿನ'ದ ಬಗ್ಗೆ:

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ನೈರ್ಮಲ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುವ ಒಳಚರಂಡಿ, ಸಫಾಯಿ ಕರ್ಮಚಾರಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು, ತ್ಯಾಜ್ಯ ಆಯುವವರು ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನ ಮಲ ಹೊರುವವರು ಸೇರಿದಂತೆ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಗೌರವಿಸಲು ಈ ದಿನವನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಯಾಂತ್ರೀಕೃತ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆ (NAMASTE)ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- **ಪ್ರಾರಂಭ:** ಜುಲೈ 2023.
- **ಹಣಕಾಸು ನೆರವು:** ಕೇಂದ್ರ ವಲಯದ ಯೋಜನೆ.
- **ಅನುಷ್ಠಾನ:** **ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಸಬಲೀಕರಣ ಸಚಿವಾಲಯ** ಹಾಗೂ **ವಸತಿ ಮತ್ತು ನಗರ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವಾಲಯ.**

ಉದ್ದೇಶಗಳು:

- **ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಶೂನ್ಯ ಸಾವುನೋವುಗಳು.**
- **ಎಲ್ಲಾ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳನ್ನು ಕೇವಲ ನುರಿತ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಮಾತ್ರ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು.**
- **ಮಾನವ ಮಲಮೂತ್ರಗಳೊಂದಿಗೆ ನೇರ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದು, ಮಲ ಹೊರುವವರ ಪುನರ್ವಸತಿ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.**

ಪ್ರಮುಖ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಗಳು:

- **ಪಾರ್ಶ್ವನೋಟ:** **ಒಳಚರಂಡಿ/ಸೆಪ್ಟಿಕ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ ಕಾರ್ಮಿಕರ** (SSWs) ವಿವರಗಳ ಡಿಜಿಟಲೀಕರಣ.
- **ಸುರಕ್ಷತೆ:** **ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ PPE ಕಿಟ್‌ಗಳು, ಸುರಕ್ಷತಾ ಸಾಧನಗಳು ಮತ್ತು ತರಬೇತಿಯನ್ನು** ಒದಗಿಸುವುದು.
- **ಸಬಲೀಕರಣ:** **ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಲು ಬಂಡವಾಳ ಸಬ್ಸಿಡಿ** ನೀಡಿ ಅವರನ್ನು **"ಸ್ಯಾನಿಪ್ರೆನಿಯರ್ಸ್"** ("sanipreneurs") ಆಗಿ ಸಬಲೀಕರಣಗೊಳಿಸುವುದು.
- **ಆರೋಗ್ಯ:** ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಸುರಕ್ಷತಾ ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ವಿಮೆ ಒದಗಿಸುವುದು.
- **ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ:** ಇದು **ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗುರಿಗೆ (SDG 6: ಶುದ್ಧ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ) ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ** ಮತ್ತು **ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಘನತೆ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ.**

ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆ ಶ್ರೇಣೀಕರಣ ಸೂಚ್ಯಂಕ 2.0

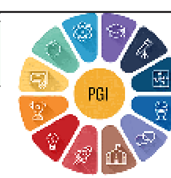

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಕೇಂದ್ರ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವಾಲಯವು **2025–26ರ ರಾಜ್ಯಗಳು** ಮತ್ತು **ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆ ಶ್ರೇಣೀಕರಣ ಸೂಚ್ಯಂಕ 2.0** (PGI 2.0) ಅನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- **ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳು ತಮ್ಮ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಗಳಲ್ಲಿ 50% ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಂಕಗಳನ್ನು** ಗಳಿಸಿವೆ, ಆದರೆ ಯಾವುದೂ ಉನ್ನತ **'ಉತ್ಕರ್ಷ್'** ಶ್ರೇಣಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಲ್ಲ.
- **ಉನ್ನತ ಸಾಧಕರು: 'ಉತ್ತಮ್–3'** ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯ ಬ್ಯಾಂಡ್ ಅನ್ನು ತಲುಪಿದ ಮೊದಲ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿ **ಚಂಡೀಗಢ** ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ. **ಪಂಜಾಬ್, ಕೇರಳ, ದೆಹಲಿ, ದಾದ್ರಾ ಮತ್ತು ನಗರ ಹವೇಲಿ** ಹಾಗೂ **ದಮನ್** ಮತ್ತು **ದಿಯು ಪ್ರಚೇಷ್ಟ–1 ಬ್ಯಾಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ 2 ನೇ ಸ್ಥಾನವನ್ನು** ಪಡೆದುಕೊಂಡಿವೆ.
- **ಕಡಿಮೆ ಸಾಧನೆ: ಮೇಘಾಲಯವು ಕನಿಷ್ಠ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆ ಹೊಂದಿದ ರಾಜ್ಯವಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆ,** ಆದರೆ **ಕಳೆದ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದೆ.**

PGI 2.0 ಕುರಿತು:

- **ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದವರು: ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಾಕ್ಷರತಾ ಇಲಾಖೆ.**
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಇದು **ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು ರೂಪಿಸಲಾದ ಸಾಕ್ಷ್ಯಾಧಾರಿತ ಚೌಕಟ್ಟಾಗಿದೆ.**
- ಇದು **NEP 2020** ಮತ್ತು **ಗುಣಮಟ್ಟದ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೇಲಿನ ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗುರಿ 4 ಕ್ಕೆ (SDG 4) ಅನುಗುಣವಾಗಿದೆ.**
- ಇದು **UDISE+, PARAKH ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸರ್ವೇಕ್ಷಣೆ, PM ಪೋಷಣ್** ಮತ್ತು **PRABANDH ಪೋರ್ಟಲ್‌ನಿಂದ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತದೆ.**
- **ಶ್ರೇಣೀಕರಣ ವಿಭಾಗಗಳು:** ಇದು **ಉತ್ಕರ್ಷ್** (ಗರಿಷ್ಠ, **90%** ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಂಕಗಳಿಗೆ) ನಿಂದ **ಆಕಾಂಕ್ಷಿ–3** (ಕನಿಷ್ಠ, **10%** ವರೆಗಿನ ಅಂಕಗಳಿಗೆ) ವರೆಗೆ **10 ವರ್ಗೀಕರಣ ಮಟ್ಟಗಳನ್ನು** ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಆಪರೇಷನ್ ವಜ್ರ

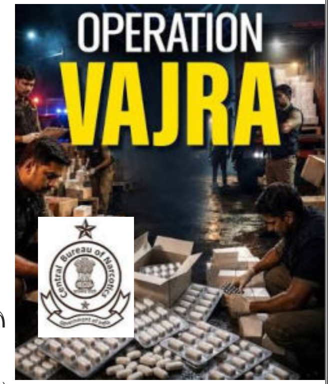

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಆಪರೇಷನ್ ವಜ್ರ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ **ಕೇಂದ್ರೀಯ ಮಾದಕವಸ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ ಬ್ಯೂರೋ (CBN)** ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ **ಟ್ರಾಮಡೋಲ್ ಹೈಡ್ರೋಕ್ಲೋರೈಡ್ (Tramadol Hydrochloride - 250 mg) ಮಾತ್ರೆಗಳ ಅಕ್ರಮ ಸಾಗಣೆಯನ್ನು** ತಡೆಗಟ್ಟಿದೆ.

ಟ್ರಾಮಡೋಲ್ (Tramadol) ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು **ಸಂಶ್ಲೇಷಿತ ಓಪಿಯಾಡ್ ನೋವು ನಿವಾರಕ (synthetic opioid painkiller)** ಆಗಿದ್ದು, ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿ ಇದನ್ನು **'ಫೈಟರ್ ಡ್ರಗ್' (Fighter Drug)** ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ನೋವು ಮತ್ತು ಆಯಾಸವನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಲು ISIS ಉಗ್ರಗಾಮಿಗಳು** ಸೇರಿದಂತೆ ಹೋರಾಟಗಾರರು ಇದನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ವರದಿಯಾಗಿದೆ.
- **2018 ರಲ್ಲಿ, ಭಾರತವು ಟ್ರಾಮಡೋಲ್** ಅನ್ನು **1985 ರ ಮಾದಕ ವಸ್ತುಗಳು** ಮತ್ತು **ಮಾನಸಿಕ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವ ವಸ್ತುಗಳ (NDPS)** ಕಾಯ್ದೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ತಂದಿತು, ಇದರಿಂದಾಗಿ **ಕೇಂದ್ರೀಯ ಮಾದಕವಸ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ ಬ್ಯೂರೋದ (CBN)** ಅನುಮೋದನೆಯಿಲ್ಲದೆ ಇದರ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದು ಕಾನೂನುಬಾಹಿರವಾಗಿದೆ.

ಮಾದಕ ವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವ ವಸ್ತುಗಳ (NDPS) ಕಾಯ್ದೆ, 1985:

- **ಉದ್ದೇಶ:** ಇದು **ಮಾದಕವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಭಾರತದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಕಾನೂನು** ಆಗಿದೆ. ಇದು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ನಿಷೇಧದ ಜೊತೆಗೆ **ವೈದ್ಯಕೀಯ ಬಳಕೆಯ ನಡುವೆ ಸಮತೋಲನವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.**

ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಮತ್ತು ಜಾಗತಿಕ ಆಧಾರ ಸ್ತಂಭಗಳು:

- **47ನೇ ವಿಧಿ:** **ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಹಾನಿಕಾರಕವಾದ ಪಾನೀಯಗಳು ಮತ್ತು ಮಾದಕವಸ್ತುಗಳನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುವ ರಾಜ್ಯ ನೀತಿ ನಿರ್ದೇಶಕ ತತ್ವದೊಂದಿಗೆ ಇದು ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.**
- **ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಒಪ್ಪಂದಗಳು:** ಇದು **1961, 1971** ಮತ್ತು **1988** ರ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ **ಮಾದಕ ವಸ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ ಒಪ್ಪಂದಗಳ** (UN Drug Conventions) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತದೆ.
- **ವ್ಯಾಪ್ತಿ:** ಇದು ಇಡೀ **ಭಾರತ, ವಿದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಅದರ ನಾಗರಿಕರು ಮತ್ತು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನೋಂದಾಯಿಸಲಾದ ಹಡಗುಗಳು/ವಿಮಾನಗಳನ್ನು** ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಮತ್ತು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳು

- **ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿಷೇಧ:** ವೈದ್ಯಕೀಯ/ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಬಳಕೆಯನ್ನು **ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಮಾದಕವಸ್ತುಗಳ ಕೃಷಿ, ಉತ್ಪಾದನೆ, ಸ್ವಾಧೀನ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟವನ್ನು** ಇದು ನಿಷೇಧಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಭಾಂಗ್ ವಿನಾಯಿತಿ:** ಇದು **ಚರಸ್ ಮತ್ತು ಗಾಂಜಾವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಿಷೇಧಿಸುತ್ತದೆ,** ಆದರೆ **ಭಾಂಗ್ (ಎಲೆಗಳನ್ನು) ಹೊರತುಪಡಿಸುತ್ತದೆ.** ಈ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಕಾನೂನುಗಳಿಗೆ ಬಿಡಲಾಗಿದೆ.
- **ಆಸ್ತಿ ಮುಟ್ಟುಗೋಲು:** **ಅಕ್ರಮ ಮಾದಕವಸ್ತು ಸಾಗಣೆಯಿಂದ ಪಡೆದ ಸ್ವತ್ತುಗಳನ್ನು ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಮುಟ್ಟುಗೋಲು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಇದು ಅಧಿಕಾರ** ನೀಡುತ್ತದೆ.

ನೋಡಲ್ ಜಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆ:

- **ಮಾದಕ ವಸ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ ಬ್ಯೂರೋ (NCB):** **ಗೃಹ ಸಚಿವಾಲಯದ (MHA)** ಅಡಿಯಲ್ಲಿ **ಅತ್ಯುನ್ನತ ಸಮನ್ವಯ ಜಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿ 1986** ರಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ರಚಿಸಲಾಯಿತು.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತ್ವರಿತಗತಿಯ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು (Fast-Track Courts - FTCs)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: **2024 ರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ (ಅಕ್ರಮ ತಡೆ) ಕಾಯ್ದೆಯಡಿ,** ನೀಟ್ (NEET) ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆ ಸೋರಿಕೆ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಇತ್ಯರ್ಥಪಡಿಸಲು ತ್ವರಿತಗತಿಯ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಘೋಷಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ರಕ್ಷಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಶಾಸನಬದ್ಧ ಚೌಕಟ್ಟು:

ವಿಧಿ 14 ಮತ್ತು 21	ತ್ವರಿತ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತ ವಿಚಾರಣೆಯ ಹಕ್ಕು, ಸಂವಿಧಾನದ **ಜೀವಿಸುವ ಮತ್ತು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹಕ್ಕಿನ** (ವಿಧಿ 21) ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಯು ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ ವರ್ಗೀಕರಣದ (ವಿಧಿ 14) ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಿದೆ.
ವಿಧಿ 247	ಇದು **ಕೇಂದ್ರದ ಕಾನೂನುಗಳ ಉತ್ತಮ ಆಡಳಿತಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸಂಸತ್ತಿಗೆ** ನೀಡುತ್ತದೆ.
2018 ರ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕಾನೂನು ತಿದ್ದುಪಡಿ	ತ್ವರಿತಗತಿಯ ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಿಗೆ (FTSCs) ಕಾನೂನು ತಳಹದಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದು, ಅತ್ಯಾಚಾರ ಪ್ರಕರಣಗಳ ತನಿಖೆ ಮತ್ತು ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು **ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಕಾಲಮಿತಿಯನ್ನು** ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದೆ.
2012 ರ ಪೋಕ್ಸೊ (POCSO) ಕಾಯ್ದೆ	ಇದರ ಸೆಕ್ಷನ್ 28 ಮತ್ತು 35 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ **ಒಂದು ವರ್ಷದೊಳಗೆ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವುದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದೆ.**
2024 ರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ಕಾಯ್ದೆ	ಸಂಘಟಿತ ಪರೀಕ್ಷಾ ಅಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆ ಸೋರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಿರುವ ಜಾಲಗಳನ್ನು ಕಾನೂನು ಕ್ರಮಕ್ಕೊಳಪಡಿಸಲು ಇದು ಶಾಸನಬದ್ಧ ಆಧಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಜೆಮ್ಸ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಚಾಲೆಂಜ್

(Gems of India Challenge)

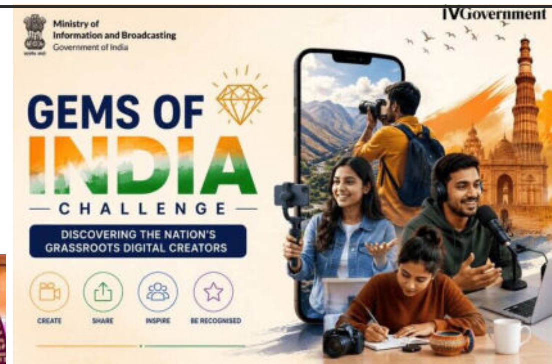

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ವಾರ್ತಾ ಮತ್ತು ಪ್ರಸಾರ ಸಚಿವಾಲಯವು (MIB) ಜೆಮ್ಸ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಚಾಲೆಂಜ್‌ನ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಹಂತಕ್ಕೆ ಚಾಲನೆ ನೀಡಿದೆ.

ಜೆಮ್ಸ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಚಾಲೆಂಜ್ ಬಗ್ಗೆ:

- **ಉದ್ದೇಶ:** ಇದು **ತಳಮಟ್ಟದ ಡಿಜಿಟಲ್ ಕ್ರಿಯೇಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು, ಪೋಷಿಸಲು** ಮತ್ತು **ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರವ್ಯಾಪಿ ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿದೆ.**
- **WAVES OTT** ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ **MyWAVES** ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾದ ಈ ಚಾಲೆಂಜ್ (ಸವಾಲು), **ತಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ ಕಿರು ವೀಡಿಯೊಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ನಾಗರಿಕರನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸುತ್ತದೆ.**
- ಇದರ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಹಂತವು **ಅಂಡಮಾನ್** ಮತ್ತು **ನಿಕೋಬಾರ್ ದ್ವೀಪಗಳು, ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ, ಚಂಡೀಗಢ, ದಾದ್ರಾ** ಮತ್ತು **ನಗರ ಹವೇಲಿ** ಮತ್ತು **ದಮನ್** ಮತ್ತು **ದಿಯು, ಗೋವಾ ಹಾಗೂ ಲಡಾಖ್** ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
- ಇದು ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ **20 ಕ್ರಿಯೇಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ತಲಾ 50,000 ರೂಪಾಯಿಗಳ** ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು, **2 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ** ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರವ್ಯಾಪಿ ಜಾರಿಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ **5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ** ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.
- **WAVES OTT:** ಇದು **ಪ್ರಸಾರ ಭಾರತಿಯ ಓವರ್–ದಿ–ಟಾಪ್ (OTT)** ವೇದಿಕೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇದನ್ನು **20 ನವೆಂಬರ್ 2024 ರಂದು** ಗೋವಾದ ಪಣಜಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ **55 ನೇ ಭಾರತೀಯ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಲನಚಿತ್ರೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ** (IFFI) ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
- **MyWAVES** ಎಂಬುದು WAVES OTT ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿನ ಹೊಸ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಾಗಿದ್ದು, ಇದು **'ಕಿತ್ತಳೆ ಆರ್ಥಿಕತೆ'**ಯನ್ನು (Orange Economy) ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ರಚಿಸಲು, **ಅಪ್‌ಲೋಡ್ ಮಾಡಲು** ಮತ್ತು **ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಅನುವು** ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಕಿತ್ತಳೆ ಆರ್ಥಿಕತೆ (Orange Economy) ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದನ್ನು **ಸೃಜನಶೀಲ ಆರ್ಥಿಕತೆ** (Creative Economy) ಎಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಇದು ಜ್ಞಾನ ಆಧಾರಿತ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತದೆ, ಇಲ್ಲಿ **ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸೃಜನಶೀಲತೆ, ಕೌಶಲ್ಯ, ಪ್ರತಿಭೆ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿ ಹಕ್ಕುಗಳ (IP) ಮೂಲಕ ಆರ್ಥಿಕ ಮೌಲ್ಯವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.**
- **ಮೂಲ:** ಈ ಪದವನ್ನು ಕೊಲಂಬಿಯಾದ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಾದ **ಫೆಲಿಪೆ ಬುಯಿಟ್ರಾಗೊ** ಮತ್ತು **ಇವಾನ್ ಡ್ಯೂಕ್** (ಕೊಲಂಬಿಯಾದ ಮಾಜಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ) ಅವರು ತಮ್ಮ **2013** ರ ಪುಸ್ತಕವಾದ **'ದಿ ಆರೆಂಜ್ ಎಕಾನಮಿ: ಆನ್ ಇನ್ಫೈನೈಟ್ ಆಪರ್ಚುನಿಟಿ'** ಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುಹಾಕಿದರು.
- **ಸಾಂಕೇತಿಕತೆ:** ಕಿತ್ತಳೆ ಬಣ್ಣವು ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ **ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸೃಜನಶೀಲತೆ** ಮತ್ತು **ಅಸ್ಮಿತೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ** ಈ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.
- **ಪ್ರಮುಖ ವಲಯಗಳು:** ಇದು **ಚಲನಚಿತ್ರ, ಸಂಗೀತ, ಗೇಮಿಂಗ್, ಅನಿಮೇಷನ್, ದೃಶ್ಯ ಪರಿಣಾಮಗಳು (AVGC), ಫ್ಯಾಷನ್, ಪ್ರಕಟಣೆ, ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ** ಮತ್ತು **ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವನ್ನು** ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- **ಇತ್ತೀಚಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳು:** **ಅನಿಮೇಷನ್, ದೃಶ್ಯ ಪರಿಣಾಮಗಳು, ಗೇಮಿಂಗ್, ಕಾಮಿಕ್ಸ್** ಮತ್ತು **ಎಕ್ಸ್‌ಟೆಂಡೆಡ್ ರಿಯಾಲಿಟಿ (Extended Reality) ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಜಾಗತಿಕ ನಾಯಕನನ್ನಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಕರ್ನಾಟಕದ AVGC-XR** ನೀತಿ **3.0 (2024–2029) ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು** ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿದೆ.

* **ಯುನೆಸ್ಕೋ ವಿಶ್ವ ಪಾರಂಪರಿಕ ತಾಣಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:**

1. ಭಾರತವು 45 ಯುನೆಸ್ಕೋ ವಿಶ್ವ ಪಾರಂಪರಿಕ ತಾಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
2. ಯುನೆಸ್ಕೋ ವಿಶ್ವ ಪಾರಂಪರಿಕ ತಾಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತವು ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ 6ನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ.
3. ಸಾರನಾಥವು 1998 ರಿಂದ ಯುನೆಸ್ಕೋದ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿತ್ತು.
4. ಭಾರತವು 2021–2025ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವ ಪಾರಂಪರಿಕ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದೆ.

ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ?

A) 1 ಮತ್ತು 2 ಮಾತ್ರ B) 2, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ C) 1, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ D) 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

ಉತ್ತರ: ಆ) 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ (ಅಕ್ರಮಗಳ ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ) ಕಾಯ್ದೆ, 2024

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಕೇಂದ್ರ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟವು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ (ಅಕ್ರಮಗಳ ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ) ಕಾಯ್ದೆ, 2024 ಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ತರುವ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗೆ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿದೆ.

ರಾಧಾಕೃಷ್ಣನ್ ಸಮಿತಿ: NEET-UG 2024 ವಿವಾದದ ನಂತರ, ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವಾಲಯವು ಇಸ್ರೋ (ISRO)ದ ಮಾಜಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಕೆ. ರಾಧಾಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ.

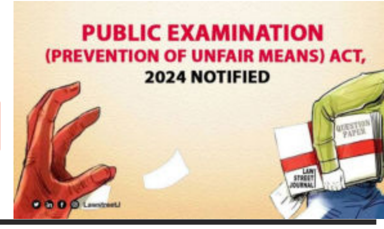

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ (ಅಕ್ರಮಗಳ ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ) ಕಾಯ್ದೆ, 2024

- ಈ ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನು 2024 ರಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದ್ದು, UPSC, SSC ನಂತಹ ನೇಮಕಾತಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ಮತ್ತು NEET, JEE, ಹಾಗೂ CUET ನಂತಹ ಪ್ರವೇಶ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆ ಸೋರಿಕೆ ಹಾಗೂ ಅಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಇದು ಹೊಂದಿದೆ.
- ಈ ಕಾಯ್ದೆಯು "ಅಕ್ರಮ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು" ವಿಸ್ತೃತವಾಗಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿದ್ದು, ಇದು ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿವಿಧ ದುಷ್ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ:
  - ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಅಥವಾ ಸರಿ–ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಸೋರಿಕೆ ಮಾಡುವುದು.
  - ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅನಧಿಕೃತ ಸಂವಹನ ಅಥವಾ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು.
  - ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ನೆಟ್‌ವರ್ಕ್‌ಗಳು ಅಥವಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ತಿರುಚುವುದು.
  - ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಬದಲಿಗೆ ಬೇರೆಯವರು ನಕಲಿಯಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಬರೆಯುವುದು.
  - ನಕಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಅಥವಾ ನಕಲಿ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು.
  - ಮೆರಿಟ್ ಪಟ್ಟಿಗಳು ಅಥವಾ ರ್‍ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಗಾಗಿ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಿ ತಿರುಚುವುದು.

ದಂಡಗಳು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷೆಗಳು:

ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ:

- ಅಪರಾಧದ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ 3 ರಿಂದ 10 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಜೈಲು ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಸಂಘಟಿತ ಅಪರಾಧಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾದವರಿಗೆ 1 ಕೋಟಿ ರೂ. ವರೆಗೆ ದಂಡ ವಿಧಿಸುವ ಅವಕಾಶವಿದೆ.

ಸೇವಾ ಪೂರೈಕೆದಾರರಿಗೆ:

- ಅಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಿದ್ದರೆ 1 ಕೋಟಿ ರೂ. ವರೆಗೆ ದಂಡ ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಮುಂದಿನ 4 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸದಂತೆ ಅವರನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಇದರಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾದ ಸಂಸ್ಥೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಅಥವಾ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಂಘಟಿತ ಅಪರಾಧಗಳು:

- ಸಂಘಟಿತ ಅಪರಾಧಗಳಿಗೆ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆಯಿದ್ದು, 5 ರಿಂದ 10 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಜೈಲು ಶಿಕ್ಷೆ ಹಾಗೂ ಕನಿಷ್ಠ 1 ಕೋಟಿ ರೂ. ದಂಡವನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಭಾಗಿಯಾದ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟುಗೋಲು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ಜಪ್ತಿ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಈ ಕಾಯ್ದೆ ನೀಡುತ್ತದೆ.

ತನಿಖೆ:

- ಈ ಕಾಯ್ದೆಯಡಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಅಪರಾಧಗಳು ಸಂಜ್ಞೇಯ (Cognisable), ಜಾಮೀನು–ರಹಿತ ಮತ್ತು ರಾಜಿ–ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದ (Non-compoundable) ಅಪರಾಧಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ.
- ಈ ಕಾಯ್ದೆಯಡಿಯ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಉಪ ಪೊಲೀಸ್ ವರಿಷ್ಠಾಧಿಕಾರಿ ಅಥವಾ ಸಹಾಯಕ ಪೊಲೀಸ್ ಆಯುಕ್ತರ ಶ್ರೇಣಿಗಿಂತ ಕೆಳಗಿಲ್ಲದ ಅಧಿಕಾರಿಯು ತನಿಖೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.
- ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ತನಿಖೆಯನ್ನು ಯಾವುದೇ ಕೇಂದ್ರೀಯ ತನಿಖಾ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರ ಒಲಿಂಪಿಯಾಡ್

IChO 58th International Chemistry Olympiad Uzbekistan 2026

ಉಜ್ಬೇಕಿಸ್ತಾನದ ತಾಷ್ಕೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆದ 58 ನೇ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರ ಒಲಿಂಪಿಯಾಡ್ (IChO) 2026 ಮತ್ತು ಲಿಥುವೇನಿಯಾದ ವಿಲ್ನಿಯಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆದ 37 ನೇ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರ ಒಲಿಂಪಿಯಾಡ್ (IBO) 2026 ರಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ತಂಡಗಳು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡಿವೆ. ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಲಭ್ಯವಿದ್ದ ಎಂಟೂ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ (ಒಟ್ಟು 5 ಚಿನ್ನ ಮತ್ತು 3 ಬೆಳ್ಳಿ) ಪದಕಗಳನ್ನು ಮುಡಿಗೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಭಾರತವು ಈ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದೆ.

IBO

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಸ್ಥಗಿತ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: CJP ಯ **'ಚಲೋ ಸಂಸದ್'** ಪ್ರತಿಭಟನೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು **ಮಧ್ಯ ದೆಹಲಿಯ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ** ಮೊಬೈಲ್ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸಿತ್ತು.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಸ್ಥಗಿತದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ:

- ಪ್ರತಿಭಟನೆಗಳು, ಘರ್ಷಣೆಗಳು, ಕೋಮು ಹಿಂಸಾಚಾರ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ರಜಾದಿನಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, **2025 ರಲ್ಲಿ 65** ಬಾರಿ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಭಾರತವು ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ **2 ನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ.**
- ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ **ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ** ಹಾಗೂ **ಮಣಿಪುರದಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ, ದೀರ್ಘಕಾಲದವರೆಗೆ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಸ್ಥಗಿತಗೊಂಡಿರುವುದು** ದಾಖಲಾಗಿದೆ.

ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಶಾಸನಬದ್ಧ ಚೌಕಟ್ಟು:

- **2023 ರ ದೂರಸಂಪರ್ಕ ಕಾಯ್ದೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ 20(2)(b) ಮತ್ತು 2024 ರ ದೂರಸಂಪರ್ಕ** (ಸೇವೆಗಳ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಸ್ಥಗಿತ) ನಿಯಮಗಳು ಅಂತರ್ಜಾಲ ಸ್ಥಗಿತವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತವೆ.
- **2024 ರ** ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ಥಗಿತದ ಆದೇಶವು ನಿಖರವಾದ ಕಾರಣಗಳು, ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅವಧಿ ಮತ್ತು ಬಾಧಿತ ಭೌಗೋಳಿಕ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುವುದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದೆ.
- **ಆಧಾರಗಳು:** ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು, ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವಕ್ಕೆ ಬೆದರಿಕೆ, ಭದ್ರತಾ ಕಾಳಜಿಗಳು, ವಿದೇಶಿ ಸಂಬಂಧಗಳಿಗೆ ಅಪಾಯಗಳು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಶಾಂತಿ ಅಥವಾ ಅಪರಾಧಗಳಿಗೆ ಪ್ರಚೋದನೆ ನೀಡುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಾಲವನ್ನು ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸಬಹುದು.
- **ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ:** ಕೇಂದ್ರ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯದ ಗೃಹ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಅಂತರ್ಜಾಲ ಸ್ಥಗಿತದ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಜಂಟಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಿಗೆ ಈ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
- **ಅವಧಿಯ ಮಿತಿ:** 2024 ರ ನಿಯಮಗಳು **ಅಂತರ್ಜಾಲ ಸ್ಥಗಿತವನ್ನು 15 ದಿನಗಳಿಗೆ** ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಿವೆ ಮತ್ತು **ಐದು ದಿನಗಳೊಳಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆದೇಶವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಮಿತಿಯು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವುದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದೆ.**

ನ್ಯಾಯಾಂಗ ರಕ್ಷಣೆಗಳು:

- **ಅನುರಾಧಾ ಭಾಸಿನ್ vs ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಕರಣ (2020):** ಸಂವಿಧಾನದ **ವಿಧಿ 19(1)(a) ಮತ್ತು 19(1)(g)** ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಆನ್‌ಲೈನ್ ವಾಕ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ರಕ್ಷಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟಾವಧಿಯ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಸ್ಥಗಿತವನ್ನು ಕಾನೂನುಬಾಹಿರ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿದೆ. ಅಂತರ್ಜಾಲ ಸ್ಥಗಿತವು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿರಬೇಕು, ಪ್ರಮಾಣಾನುಗುಣವಾಗಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಅಂತಿಮ ಅಸ್ತ್ರವಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಬಳಸಲ್ಪಡಬೇಕು.
- **ಫಾಹಿಮಾ ಶಿರಿನ್ vs ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಕರಣ (2019):** ಕೇರಳ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಸಂವಿಧಾನದ **21 ನೇ ವಿಧಿಯ** ಅಡಿಯಲ್ಲಿ **'ಅಂತರ್ಜಾಲದ ಹಕ್ಕನ್ನು'** ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕು ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿದೆ.

ಗೋರ್ ಬೋಲಿ (Gor Boli)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: **ಗೋರ್ ಬೋಲಿಯನ್ನು** ಸಂವಿಧಾನದ **8 ನೇ ಅನುಸೂಚಿಗೆ** ಸೇರಿಸುವ ನಿರಂತರ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಕುರಿತು **ಬುಡಕಟ್ಟು ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವಾಲಯವು** ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸಂಸತ್ತಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿದೆ.

ಗೋರ್ ಬೋಲಿ ಕುರಿತು:

- ಇದನ್ನು **ಲಂಬಾಣಿ ಭಾಷೆ** ಎಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಇದು ತೆಲಂಗಾಣ, ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ, ಕರ್ನಾಟಕ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜಸ್ಥಾನದಾದ್ಯಂತ ಇರುವ **ಬಂಜಾರ ಸಮುದಾಯವು** ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವ **ಇಂಡೋ–ಆರ್ಯನ್ ಭಾಷೆಯಾಗಿದೆ.**
- ಇದು ಪ್ರಮಾಣೀಕೃತ ಸ್ಥಳೀಯ ಲಿಪಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ **ದೇವನಾಗರಿ, ತೆಲುಗು** ಅಥವಾ **ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಗಳಲ್ಲಿ** ಬರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಭಾರತೀಯ ಸಂವಿಧಾನದ 8 ನೇ ಅನುಸೂಚಿ:

- **ಭಾರತೀಯ ಸಂವಿಧಾನದ 344(1)** ಮತ್ತು **351ನೇ ವಿಧಿಗಳ** ಅನ್ವಯ, **8 ನೇ ಅನುಸೂಚಿಯು** ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ ಭಾಷೆಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಈ ಪಟ್ಟಿಯು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ವಿಸ್ತರಣೆಯಾಗಿದ್ದು, **ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ:**
- **ಭಾಷೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ:** ಸಂವಿಧಾನ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಾಗ **ಮೂಲತಃ 14 ಭಾಷೆಗಳು** ಮಾತ್ರ ಈ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿದ್ದವು. ತದನಂತರ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾದ ಮೂರು ಪ್ರಮುಖ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರಸ್ತುತ ಈ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು **22ಕ್ಕೆ** ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳು ಹಾಗೂ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾದ ಭಾಷೆಗಳು:

- **1967ರ 21ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾಯ್ದೆ: ಸಿಂಧಿ ಭಾಷೆಯ ಸೇರ್ಪಡೆ.**
- **1992ರ 71ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾಯ್ದೆ: ಕೊಂಕಣಿ, ಮಣಿಪುರಿ** ಮತ್ತು **ನೇಪಾಳಿ** ಭಾಷೆಗಳ ಸೇರ್ಪಡೆ.
- **2003ರ 92ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾಯ್ದೆ: ಬೋಡೋ, ಡೋಗ್ರಿ, ಮೈಥಿಲಿ ಮತ್ತು ಸಂತಾಲಿ ಭಾಷೆಗಳ ಸೇರ್ಪಡೆ.**
- **ಸೇರ್ಪಡೆಗೆ ಮಾನದಂಡಗಳು: ಅಶೋಕ್ ಪಹ್ವಾ ಸಮಿತಿ** (1996) ಮತ್ತು **ಸೀತಾಕಾಂತ್ ಮಹಾಪಾತ್ರ ಸಮಿತಿಗಳ** (2003) ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ, ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಹೊಸ ಭಾಷೆಯನ್ನು **8 ನೇ ಅನುಸೂಚಿಗೆ** ಸೇರಿಸಲು ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅಥವಾ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ಮಾನದಂಡಗಳಿಲ್ಲ.
- **ಮಾನ್ಯತೆಯಿಂದಾಗುವ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು:** ಈ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಭಾಷೆಯೊಂದನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದರಿಂದ ಆ ಭಾಷೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಬೆಂಬಲ ಖಚಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, **ಸಂಸತ್ತಿನ ಕಲಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಬಳಸಲು ಅವಕಾಶ ಸಿಗುತ್ತದೆ** ಮತ್ತು **ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಮಟ್ಟದ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಅದೇ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲು ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.**

ಆರ್ಥಿಕತೆ

ಭಾರತದ ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಿರುವ ಹತ್ತಿ ಉತ್ಪಾದಕತೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಭಾರತದ ಹತ್ತಿ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯಲ್ಲಿನ ಕುಸಿತವು, ಹೊಸ ಕುಲಾಂತರಿ (ತಳೀಯವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿದ–GM) ಹತ್ತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳು ಮಾತ್ರ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಬಹುದೇ ಅಥವಾ ಮಣ್ಣಿನ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತು ನೀಡುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆಯೇ ಎಂಬ ಚರ್ಚೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿ ಬೇಸಾಯದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ **"ಬಿಳಿ ಚಿನ್ನ"** ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಇದು **ಭಾರತದ ಜವಳಿ ಉದ್ಯಮದ ಬೆನ್ನೆಲುಬಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ** ಮತ್ತು ಲಕ್ಷಾಂತರ **ಜನರ ಜೀವನಾಧಾರವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಪ್ರಮುಖ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಯಾಗಿದೆ.**

ಭೌಗೋಳಿಕ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ಅಗತ್ಯತೆಗಳು:

- ಇದು ಪರಿಪಕ್ವವಾಗಲು **6–8 ತಿಂಗಳುಗಳನ್ನು** ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ **ಉಷ್ಣವಲಯದ ಖಾರಿಫ್ ಬೆಳೆಯಾಗಿದೆ** ಮತ್ತು ಹತ್ತಿಗೆ **ಕನಿಷ್ಠ 210 ಮಂಜು–ಮುಕ್ತ ದಿನಗಳೊಂದಿಗೆ ಬೆಚ್ಚಗಿನ ಹಾಗೂ ಬಿಸಿಲಿನ ಹವಾಮಾನದ** (21°C - 30°C) ಅಗತ್ಯವಿದೆ.
- **ಮಳೆ/ಮಣ್ಣು:** ಈ ಬೆಳೆಗೆ **50–100 ಸೆಂ.ಮೀ ನೀರಿನ ಅಗತ್ಯವಿದೆ** ಮತ್ತು ಇದು ತೇವಾಂಶವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ **ಕಪ್ಪು ಹತ್ತಿ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ** (ರೆಗ್ಯೂರ್ ಮಣ್ಣು) ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ, ಆದಾಗ್ಯೂ ಜಲಾವೃತವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಸರಿಯಾದ ನೀರು ಬಸಿದು ಹೋಗುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ **ಮೆಕ್ಕಲು/ಕೆಂಪು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿಯೂ ಇದು ಬೆಳವಣಿಗೆ** ಹೊಂದುತ್ತದೆ.
- **ಉತ್ಪಾದನೆ: ಭಾರತವು ವಿಶ್ವದ ಅಗ್ರ ಉತ್ಪಾದಕ ದೇಶವಾಗಿದೆ** ಮತ್ತು **ಅತಿದೊಡ್ಡ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವನ್ನು** ಹೊಂದಿದೆ.
- **ಪ್ರಮುಖ ಉತ್ಪಾದಕ ರಾಜ್ಯಗಳು: ಗುಜರಾತ್, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ** ಪ್ರಮುಖ ಉತ್ಪಾದಕ ರಾಜ್ಯಗಳಾಗಿವೆ.
- **ಪ್ರಮುಖ ಸವಾಲುಗಳು: ಪಿಂಕ್ ಬಾಲವರ್ಮ್ (PBW) ಪ್ರತಿರೋಧವು ಪ್ರಮುಖ ಸವಾಲಾಗಿದೆ.**

ಹತ್ತಿ ಉತ್ಪಾದಕತೆಗಾಗಿ ಮಿಷನ್:

- ಇದನ್ನು **ಕಪಾಸ್ ಕ್ರಾಂತಿ** ಎಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಭಾರತವನ್ನು ಸ್ವಾವಲಂಬಿ ಮತ್ತು ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ **ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಜವಳಿ ಕೇಂದ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಸ್ಥಗಿತಗೊಂಡ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದು** ಹಾಗೂ **ಫೈಬರ್ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದು** ಇದರ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.
- ಇದು ಹೆಚ್ಚಿನ **ಸಾಂದ್ರತೆಯ ನಾಟಿ** (High-Density Planting System - HDPS) ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, **24 ಹವಾಮಾನ–ಸ್ಥಿತಿಸ್ಥಾಪಕ ಪ್ರಭೇದಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು,** ಅತಿ ಉದ್ದನೆಯ ನಾರಿನ ಹತ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು ಮತ್ತು **"ಕಸ್ತೂರಿ ಕಾಟನ್ ಭಾರತ್"** ಎಂದು ಬ್ರ್ಯಾಂಡಿಂಗ್ ಮಾಡುವುದರ ಮೇಲೆ ಗಮನ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಆಧುನೀಕರಣ:** ಇದು ಉತ್ತಮ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕಾಗಿ **ಹತ್ತಿ ಜಿನ್ನಿಂಗ್‌ನ 2,000 ಘಟಕಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಗೇರಿಸುವುದು** ಮತ್ತು **ಡಿಜಿಟಲ್ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸುವುದನ್ನು** ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಭಾರತದ ಮೀನುಗಾರಿಕಾ ವಲಯ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಜಾಗತಿಕ ಮೀನು ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ **ಶೇ.8 ರಷ್ಟು** ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಭಾರತವು **ವಿಶ್ವದ 2ನೇ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಮೀನು ಉತ್ಪಾದಕ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿ** ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ. **ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಪೂರಕ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಅತ್ಯಧಿಕವಾಗಿ, ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ವಲಯವು ಕೃಷಿಯ ಒಟ್ಟು ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆಗೆ (GVA) ಶೇ. 7.43 ರಷ್ಟು** ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುತ್ತಿದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮೀನುಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಉಪಕ್ರಮಗಳು:

- ✓ **ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಮತ್ಸ್ಯಸಂಪದ ಯೋಜನೆ (PMMSY):** ಮೀನುಗಾರಿಕಾ ವಲಯದ **ಸುಸ್ಥಿರ ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ** ಮೂಲಕ ದೇಶದಲ್ಲಿ **'ನೀಲಿ ಕ್ರಾಂತಿ'** ತರುವುದು ಇದರ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.
- ✓ **ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಮತ್ಸ್ಯ ಕಿಸಾನ್ ಸಮೃದ್ಧಿ ಸಹ–ಯೋಜನೆ (PM-MKSSY): ಅಸಂಘಟಿತ ಮೀನುಗಾರಿಕಾ ವಲಯವನ್ನು ಔಪಚಾರಿಕಗೊಳಿಸುವುದು** ಹಾಗೂ **ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವುದು** ಇದರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.
- ✓ **ಮತ್ಸ್ಯಗಾರರಿಗೆ ಕಿಸಾನ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್:** ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಪೂರಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ನೀಡುವ ಸಾಲದ ಮಿತಿಯನ್ನು **2 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳಿಂದ 5 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ.**
- ✓ **ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಜಲಕೃಷಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಧಿ (FIDF):** ಇದು **12.50 ಕೋಟಿ ರೂ.** ವರೆಗಿನ ಸಾಲ ಖಾತರಿ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ **ವಾರ್ಷಿಕ ಶೇ. 3 ರಷ್ಟು ಬಡ್ಡಿ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು** ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಮಿನಿರತ್ನ ಸ್ಥಾನಮಾನ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

❖ ಕೇಂದ್ರ ಉಕ್ಕಿನ ಸಚಿವಾಲಯವು ಪ್ರಮುಖ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಕನ್ಸಲ್ಟೆನ್ಸಿ ಕೇಂದ್ರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಉದ್ಯಮವಾದ ಮೆಕಾನ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್‌ಗೆ ಮಿನಿರತ್ನ ವರ್ಗ-I ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ನೀಡಿದೆ.

❖ ಲಾಭ ಗಳಿಸುತ್ತಿರುವ ಕೇಂದ್ರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ (CPSEs) ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯನ್ನು ನೀಡಲು ಮಿನಿರತ್ನ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು 1997 ರಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯಿಸಲಾಯಿತು.

ಮಹಾರತ್ನ, ನವರತ್ನ ಮತ್ತು ಮಿನಿರತ್ನ ಕಂಪನಿಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು:

ಮಾನದಂಡಗಳು	ಮಹಾರತ್ನ	ನವರತ್ನ	ಮಿನಿರತ್ನ (ವರ್ಗ I ಮತ್ತು II)
ಶ್ರೇಣಿ ಮಟ್ಟ	ಉನ್ನತ ಹಂತದ ಶ್ರೇಣಿ	ಮಧ್ಯಮ ಹಂತದ ಶ್ರೇಣಿ	ಪ್ರವೇಶ ಹಂತದ ಶ್ರೇಣಿ
ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂಖ್ಯೆ	14 ಕಂಪನಿಗಳು.	26 ಕಂಪನಿಗಳು.	74 ಕಂಪನಿಗಳು (ಅಂದಾಜು. ವರ್ಗ I & II).
ಪೂರ್ವಾಪೇಕ್ಷಿತ ಸ್ಥಾನಮಾನ	ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ನವರತ್ನ ಆಗಿರಬೇಕು.	ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಮಿನಿರತ್ನ ವರ್ಗ–I ಮತ್ತು ಶೆಡ್ಯೂಲ್ 'A' ಆಗಿರಬೇಕು.	ಸತತ 3 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಲಾಭ ಗಳಿಸಿರಬೇಕು.
ಷೇರುಪೇಟೆ ನೋಂದಣಿ	SEBI ನಿಯಮಾವಳಿಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯ ನೋಂದಣಿ.	ಆರಂಭಿಕ ಮಂಜೂರಾತಿಗೆ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ.	ಆರಂಭಿಕ ಮಂಜೂರಾತಿಗೆ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ.
ಪ್ರಮುಖ ಆರ್ಥಿಕ ಮಾನದಂಡಗಳು (ಕಳೆದ 3 ವರ್ಷಗಳ ಸರಾಸರಿ)	* ನಿವ್ವಳ ಲಾಭ: > ರೂ.5,000 ಕೋಟಿ * ನಿವ್ವಳ ಮೌಲ್ಯ: > ರೂ.15,000 ಕೋಟಿ * ವಹಿವಾಟು: > ರೂ.25,000 ಕೋಟಿ	6 ದಕ್ಷತೆಯ ಮಾನದಂಡಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ 100 ಕ್ಕೆ 60 ಅಂಕ.	* ವರ್ಗ–I: 3 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ 1 ವರ್ಷ ತೆರಿಗೆಗೂ ಮುನ್ನ ಕನಿಷ್ಠ ರೂ.30 ಕೋಟಿ ಲಾಭ. * ವರ್ಗ–II : ನಿರಂತರ ಲಾಭ, ಧನಾತ್ಮಕ ನಿವ್ವಳ ಮೌಲ್ಯ.
ಜಾಗತಿಕ ಉಪಸ್ಥಿತಿ	ಕಡ್ಡಾಯ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳು.	ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯ ಆದರೆ ಕಡ್ಡಾಯವಲ್ಲ.	ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ದೇಶೀಯ ಅಥವಾ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಗಮನ.
ಹಣಕಾಸು ಸ್ವಾಯತ್ತತೆ (ಸರ್ಕಾರದ ಅನುಮೋದನೆ ಇಲ್ಲದೆ ಪ್ರತಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಹೂಡಿಕೆ ಮಿತಿ)	ರೂ. 5,000 ಕೋಟಿ ಅಥವಾ ನಿವ್ವಳ ಮೌಲ್ಯದ ಶೇಕಡಾ 15% ವರೆಗೆ (ಯಾವುದು ಕಡಿಮೆಯೋ ಅದು).	ರೂ. 1,000 ಕೋಟಿ ಅಥವಾ ನಿವ್ವಳ ಮೌಲ್ಯದ ಶೇಕಡಾ 15% ವರೆಗೆ (ಯಾವುದು ಕಡಿಮೆಯೋ ಅದು).	* ವರ್ಗ-I: ರೂ.500 ಕೋಟಿ ಅಥವಾ ನಿವ್ವಳ ಮೌಲ್ಯದವರೆಗೆ. * ವರ್ಗ–II: ರೂ.300 ಕೋಟಿ ಅಥವಾ ನಿವ್ವಳ ಮೌಲ್ಯದ ಶೇಕಡಾ 50% ವರೆಗೆ.
ಪ್ರಮುಖ ಉದಾಹರಣೆಗಳು	NTPC, ONGC, SAIL, BHEL, HAL.	BEL, CONCOR, MTNL, NMDC, IRCTC.	ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ (AAI), BSNL, IRCTC – (ಈ ಮೊದಲು).

ಇಂಡಿಯಾ ಸ್ಕಿಲ್ಸ್ ಸ್ಪರ್ಧೆ 2026–27

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಕೇಂದ್ರ ಸಚಿವರು ಇಂಡಿಯಾಸ್ಕಿಲ್ಸ್ ಸ್ಪರ್ಧೆ 2026–27 ನ್ನು (IndiaSkills Competition 2026-27) ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರು.

ಇಂಡಿಯಾಸ್ಕಿಲ್ಸ್ ಸ್ಪರ್ಧೆ 2026–27 ರ ಬಗ್ಗೆ:

❍ **ಉದ್ದೇಶ:** ಉದ್ಯಮ–ಸಂಬಂಧಿತ 63 ಕೌಶಲ್ಯ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ **ಯುವಕ/ಯುವತಿಯರನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು, ಪೋಷಿಸಲು** ಇದು **ಭಾರತದ ಪ್ರಮುಖ ಕೌಶಲ್ಯ ಆಧಾರಿತ** ಸ್ಪರ್ಧೆಯಾಗಿದೆ.

❍ **ಅನುಷ್ಠಾನ: ಕೌಶಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ** ಮತ್ತು **ಉದ್ಯಮಶೀಲತೆ ಸಚಿವಾಲಯ** (MSDE) ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು **ಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ಅನುಷ್ಠಾನ ಪಾಲುದಾರನಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೌಶಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮವು** (NSDC) ಬೆಂಬಲ ನೀಡುತ್ತದೆ.

❍ **ಸ್ಕಿಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಡಿಜಿಟಲ್ ಹಬ್ (SIDH)** ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು **ಪಾರದರ್ಶಕ, ಸುಲಭವಾಗಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಬಹುದಾದ** ಮತ್ತು **ಡಿಜಿಟಲ್ ವೇದಿಕೆಯನ್ನು** ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೌಶಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮ (NSDC)ದ ಬಗ್ಗೆ:

❍ ಇದು **ಕಂಪನಿಗಳ ಕಾಯ್ದೆ, 2013 ರ ಸೆಕ್ಷನ್ 8 ರ** ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾದ **ಲಾಭರಹಿತ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ನಿಯಮಿತ ಕಂಪನಿಯಾಗಿದೆ.**

❍ ಇದು **ಕೌಶಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ** ಮತ್ತು **ಉದ್ಯಮಶೀಲತೆ ಸಚಿವಾಲಯದ (MSDE)** ಅಡಿಯಲ್ಲಿ **ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಖಾಸಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದ (PPP) ಮಾದರಿಯಾಗಿ** ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

❍ ಇದರ ಶೇರು ಬಂಡವಾಳದ **ಶೇ. 49 ರಷ್ಟನ್ನು** ಸರ್ಕಾರ ಹೊಂದಿದೆ & **ಶೇ. 51 ರಷ್ಟನ್ನು** ಖಾಸಗಿ ವಲಯವು ಹೊಂದಿದೆ.

ಜೋಧ್‌ಪುರ್ ಮೊಜಾರಿ ಉತ್ಪನ್ನಕ್ಕೆ GI ಮಾನ್ಯತೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ರಾಜಸ್ಥಾನದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕರಕುಶಲ ಪಾದರಕ್ಷೆಯಾದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಜೋಧ್‌ಪುರ್ ಮೊಜಾರಿ ಉತ್ಪನ್ನಕ್ಕೆ ಭೌಗೋಳಿಕ ಸೂಚಕ ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

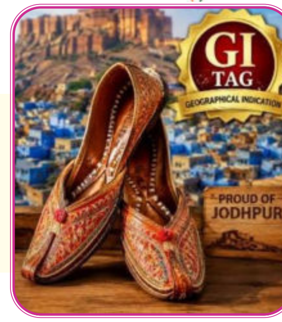

'ಜೋಧ್‌ಪುರ್ ಮೊಜಾರಿ' ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು **ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕರಕುಶಲತೆ, ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಕಸೂತಿ ಕೆಲಸ ಮತ್ತು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಶೈಲಿಗೆ ಹೆಸರಾದ ಚರ್ಮದ ಪಾದರಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ.** ಇದನ್ನು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ **ಕುದುರೆ ಜೀನು** (Saddle) ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ **ಜಿನಗರ್ ಸಮುದಾಯದ ಕುಶಲಕರ್ಮಿಗಳು** ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಭೌಗೋಳಿಕ ಸೂಚಕ ಮಾನ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು **ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಭೌಗೋಳಿಕ ಪ್ರದೇಶ, ಪಟ್ಟಣ ಅಥವಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ನೀಡಲಾಗುವ ಹೆಸರು** ಅಥವಾ **ಸಂಕೇತವಾಗಿದೆ.**
- GI ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಒಂದು **ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಭೌಗೋಳಿಕ ಮೂಲದಿಂದಾಗಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಗುಣಮಟ್ಟ** ಅಥವಾ **ಅಪಾರ ಖ್ಯಾತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ನೀಡಲಾಗುವ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ** ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು. ಇದನ್ನು **ಮದ್ಯಪಾನೀಯಗಳು, ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳು, ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು, ಕರಕುಶಲ ವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ** ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, GI ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು **ವಿಶ್ವ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಸ್ಥೆಯ** (WTO) **ಜ್ಞಾನದ ಆಸ್ತಿ ಹಕ್ಕುಗಳ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಬಂಧಿತ ಆಯಾಮಗಳ ಒಪ್ಪಂದದ** (TRIPS) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಭಾರತದಲ್ಲಿ, **ಭೌಗೋಳಿಕ ಸೂಚಕಗಳ ನೋಂದಣಿಯನ್ನು ಸರಕುಗಳ ಭೌಗೋಳಿಕ ಸೂಚಕಗಳ (ನೋಂದಣಿ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯ್ದೆ, 1999** ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾಯ್ದೆಯು **2003 ರ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ** ಬಂದಿತು.
- ಭಾರತದಲ್ಲಿ **ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ GI ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ ಉತ್ಪನ್ನ ಡಾರ್ಜಿಲಿಂಗ್ ಚಹಾ** (Darjeeling Tea – 2004–05) ಆಗಿದೆ.

2026 ನೇ ವರ್ಷದ ಪ್ರಮುಖ GI ಮಾನ್ಯತೆಗಳು:

ಉತ್ಪನ್ನದ ಹೆಸರು	ರಾಜ್ಯ / ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶ	ವರ್ಗ / ವಿವರಣೆ
ಅಸ್ಸಾಂ ಬಿಹು ಪೆಪಾ	ಅಸ್ಸಾಂ	ಕೋಣದ ಕೊಂಬಿನಿಂದ ತಯಾರಿಸಲಾಗುವ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಸಂಗೀತ ಉಪಕರಣ
ಅಸ್ಸಾಂ ಬಿದಿರು ಕರಕುಶಲ ವಸ್ತುಗಳು	ಅಸ್ಸಾಂ	ಕೈಯಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಬಿದಿರಿನ ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಮನೆ ಅಲಂಕಾರಿಕ ವಸ್ತುಗಳು
ಕರ್ಬಿ ಆಂಗ್ಲಾಂಗ್ ಕೈಮಗ್ಗ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು	ಅಸ್ಸಾಂ	ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯದ ವಿಶಿಷ್ಟ ವಿನ್ಯಾಸದ ಜವಳಿ ಮತ್ತು ಉಡುಪುಗಳು
ಡೆಯುರಿ ಕೈಮಗ್ಗ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು	ಅಸ್ಸಾಂ	ಡೆಯುರಿ ಸಮುದಾಯದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜನಾಂಗೀಯ ಉಡುಪುಗಳು
ಚಂದನ ನಗರದ ಜಲಭರಾ ಸಂದೇಶ್	ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ	ದ್ರವ ರೂಪದ ಬೆಲ್ಲ ತುಂಬಿದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಸಿಹಿ ತಿಂಡಿ
ಜನಾಯ್‌ನ ಮನೋಹರ	ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ	ವಿಶಿಷ್ಟ ವಿನ್ಯಾಸ ಹೊಂದಿರುವ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಸಿಹಿ ತಿಂಡಿ
ಬಾಲಾಗಢ್ ಮರದ ದೋಣಿಗಳು	ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ	ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಯಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುವ ಮರದ ನದಿ ದೋಣಿಗಳು
ಮಾಂಡುವಿನ ಖುರಸಾನಿ ಹುಣಸೆಹಣ್ಣು	ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶ	ಸ್ಥಳೀಯ ಬಾವೊಬಾಬ್ ಮರಗಳಿಂದ ದೊರೆಯುವ ಪೌಷ್ಟಿಕ, ಹುಳಿ–ಸಿಹಿ ಹಣ್ಣು
ಪೊಂಡೂರು ಖಾದಿ	ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ	ಸ್ಥಳೀಯ ಹತ್ತಿ ತಳಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಕೈಯಿಂದ ನೂಲುವ ಹತ್ತಿ ಬಟ್ಟೆ
ಹೊರೈಯೂರು ಹತ್ತಿ ಸೀರೆ	ತಮಿಳುನಾಡು	ಹಗುರವಾದ ತೂಕದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕೈಮಗ್ಗದ ಹತ್ತಿ ಸೀರೆಗಳು
ಕವಿಂದಪಾಡಿ ನಾಟ್ಟು ಸಕ್ಕರೆ	ತಮಿಳುನಾಡು	ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ, ರಾಸಾಯನಿಕ ಮುಕ್ತ ಸಾವಯವ ನಾಟಿ ಸಕ್ಕರೆ
ತೂಯಮಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ	ತಮಿಳುನಾಡು	ಮಲ್ಲಿಗೆ ಮೊಗ್ಗಿನ ಆಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಬಿಳಿ ಅಕ್ಕಿ ತಳಿ
ಮಥುರಾ ಜರಿ ಉಡುಪು	ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ	ಜರಿ–ಜರ್ದೋಸಿ ಕಸೂತಿ ಕೆಲಸ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಅಲಂಕಾರಿಕ ಉಡುಪುಗಳು
ಭಗೈಯಾ ಮತ್ತು ಕುಚಾಯ್ ರೇಷ್ಮೆ	ಜಾರ್ಖಂಡ್	ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಸಾವಯವ ಬುಡಕಟ್ಟು ರೇಷ್ಮೆ ಬಟ್ಟೆಗಳು
ಮುಂಡಾ ಆಭರಣಗಳು	ಜಾರ್ಖಂಡ್	ಮುಂಡಾ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಆಭರಣಗಳು

ವಿಶ್ವ ಹೂಡಿಕೆ ವರದಿ 2026

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಮ್ಮೇಳನ (UNCTAD) **"ಪ್ರಕ್ಷುಬ್ಧ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೂಡಿಕೆ"** ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಡಿ ವಿಶ್ವ **ಹೂಡಿಕೆ ವರದಿ 2026** ಅನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ.

ವಿಶ್ವ ಹೂಡಿಕೆ ವರದಿ 2026

❖ ಇದು **1991 ರಿಂದ** ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿರುವ **UNCTAD ನ ವಾರ್ಷಿಕ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಕಟಣೆಯಾಗಿದೆ.**

❖ ಇದು **ಜಾಗತಿಕ ವಿದೇಶಿ ನೇರ ಹೂಡಿಕೆ** (FDI) **ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳು, ಹೂಡಿಕೆ ನೀತಿಗಳು, ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಮಗಳು & ಉದಯೋನ್ಮುಖ ಹೂಡಿಕೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಸಮಗ್ರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು** ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

❖ **2025 ರಲ್ಲಿ ಜಾಗತಿಕ FDI ಸ್ಥಿತಿಸ್ಥಾಪಕತ್ವ: ವಿದೇಶಿ ಹೂಡಿಕೆ ಹರಿವು 6%** ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ **1.6 ಟ್ರಿಲಿಯನ್ ಡಾಲರ್** ತಲುಪಿದೆ. **ಜಾಗತಿಕ ವಿದೇಶಿ ಹೂಡಿಕೆಯ ಹೆಚ್ಚಳದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾಲನ್ನು ಯುರೋಪ್** ಆಕರ್ಷಿಸಿದೆ.

❖ **FDI ಒಳಹರಿವು: ಅಮೆರಿಕವು** (U.S.) **FDI ನ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಸ್ವೀಕೃತದಾರನಾಗಿ** ತನ್ನ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. **ಸಿಂಗಾಪುರ್, ಹಾಂಗ್ ಕಾಂಗ್ (ಚೀನಾ)** ಮತ್ತು **ಚೀನಾ** ಇತರ ಪ್ರಮುಖ ಸ್ವೀಕೃತದಾರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಾಗಿವೆ.

❖ **FDI ಹೊರಹರಿವು: U.S. ಅತಿದೊಡ್ಡ FDI ಮೂಲವಾಗಿದೆ,** ನಂತರದ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ **ಜಪಾನ್** ಮತ್ತು **ಚೀನಾ** ಇವೆ. ಜಾಗತಿಕ ಹೊರಹರಿವಿನ ಬಹುಪಾಲು ಪಾಲನ್ನು **ಅಗ್ರ ಐದು ಮೂಲ ಆರ್ಥಿಕತೆಗಳು** ಹೊಂದಿವೆ.

ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಮ್ಮೇಳನ (UNCTAD):

- ಇದು **1964** ರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ **ಖಾಯಂ ಅಂತರ್‌ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.**
- **ಕೇಂದ್ರ ಕಚೇರಿ: ಸ್ವಿಟ್ಜರ್ಲೆಂಡ್‌ನ ಜಿನೀವಾದಲ್ಲಿದೆ.**
- ಇದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಶೀಲ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ **ವ್ಯಾಪಾರ, ಹಣಕಾಸು, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ** ಮತ್ತು **ಹೂಡಿಕೆಗಾಗಿ** ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಘಟಕವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಮಿಷನ್ ಗೋಲ್ಡನ್ ಸ್ಪೈಸ್ (Mission Golden Spice)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: **ಮೇಘಾಲಯದ ಭೌಗೋಳಿಕ ಸೂಚ್ಯಂಕ (GI)** ಮಾನ್ಯತೆ ಹೊಂದಿರುವ **ಲಕಾಡಾಂಗ್ ಅರಿಶಿನವನ್ನು ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದ ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಮಸಾಲೆ ಪದಾರ್ಥವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಈಶಾನ್ಯ ವಲಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವಾಲಯವು ಮಿಷನ್ ಗೋಲ್ಡನ್ ಸ್ಪೈಸ್ ಉಪಕ್ರಮವನ್ನು** ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ.

❖ **ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ:** ಇದು **'ಅಷ್ಟಲಕ್ಷ್ಮಿ ಉಪಕ್ರಮ'**ವನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸಲಿದ್ದು, ಇದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು **ಈಶಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಗಳ ವಿಶಿಷ್ಟ ಮಾರಾಟ ಪ್ರಸ್ತಾಪವನ್ನು** (Unique Selling Proposition - USP) ಗುರುತಿಸಲು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಲಕಾಡಾಂಗ್ ಅರಿಶಿನದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು **ಮೇಘಾಲಯದ ಜೈಂತಿಯಾ ಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ** ಬೆಳೆಯಲಾಗುವ **ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಅರಿಶಿನದ ತಳಿಯಾಗಿದೆ.** ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ತಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ **2–3% ಕರ್ಕ್ಯುಮಿನ್** ಅಂಶಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ, ಇದು **7–12% ರಷ್ಟು** ಹೆಚ್ಚಿನ ಕರ್ಕ್ಯುಮಿನ್ ಅಂಶವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದೆ.
- ಇದನ್ನು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಯ ರೈತರು ಯಾವುದೇ ಕೃತಕ ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳು ಅಥವಾ ಕೀಟನಾಶಕಗಳಿಲ್ಲದೆ, **ಅನುವಂಶಿಕ ಬೀಜದ ಬೇರುಕಾಂಡಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ (100% ಸಾವಯವ) ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ.**
- ಈ ಅರಿಶಿನಕ್ಕೆ **2024** ರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ **ಭೌಗೋಳಿಕ ಸೂಚ್ಯಂಕ** (GI) ಮಾನ್ಯತೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಭಾರತವು ಅರಿಶಿನದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಉತ್ಪಾದಕ, ಗ್ರಾಹಕ ಮತ್ತು ರಫ್ತುದಾರ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದ್ದು, ಜಾಗತಿಕ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ **ಶೇ. 70%** ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾಲನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. **ತೆಲಂಗಾಣ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ತಮಿಳುನಾಡು** ಮತ್ತು **ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ** ರಾಜ್ಯಗಳು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅರಿಶಿನವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಪ್ರಮುಖ ರಾಜ್ಯಗಳಾಗಿವೆ.

ನಯಿಂಗ್ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: **ಕೇಂದ್ರ ಪರಿಸರ, ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಸಚಿವಾಲಯವು ನಯಿಂಗ್ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಗೆ ಪರಿಸರ ಅನುಮತಿ** ನೀಡಿದೆ.

ನಯಿಂಗ್ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

* ಇದು **ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶದ ಸಿಯೋಮ್** (ಯೋಮ್ಗೊ) ನದಿಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾದ **1,000 MW ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಹರಿವಿನ** ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ. **ಸಿಯೋಮ್ (ಯೋಮ್ಗೊ)** ನದಿಯು
* ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರ ನದಿಯ ಬಲದಂಡೆಯ ಉಪನದಿ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು **ನಾರ್ತ್ ಈಸ್ಟರ್ನ್**
* **ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಪವರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ (NEEPCO)** ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿರುವ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾವರಗಳು

ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆ	ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿರುವ **1,035 MW ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ** ಈ ಯೋಜನೆ **ಲಿಂಗನಮಕ್ಕಿ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು** ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
ಕಾಳಿ ನದಿ ಯೋಜನೆ	ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ **1,200+ MW ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಬಹು–ಅಣೆಕಟ್ಟು ಜಾಲವಾಗಿದೆ (ಸೂಪಾ, ಕದ್ರಾ).**
ವರಾಹಿ ಯೋಜನೆ	**460 MW ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಈ ಯೋಜನೆಯು ರಾಜ್ಯದ ಮೊದಲ ಭೂಗತ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನಾ ಘಟಕವನ್ನು** ಹೊಂದಿದೆ.
ಶಿವನಸಮುದ್ರ ಸ್ಥಾವರ	ಇದು ಕಾವೇರಿ ನದಿಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ **1902** ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾದ **42 MW ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸ್ಥಾವರವಾಗಿದೆ.**
ಆಲಮಟ್ಟಿ ಯೋಜನೆ	ಇದು ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾದ **290 MW ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.**

ಭವಿಷ್ಯದ ವಿಸ್ತರಣೆ **ಶರಾವತಿ ಪಂಪ್ಡ್ ಸ್ಟೋರೇಜ್ ಯೋಜನೆ:** ಗ್ರಿಡ್ ಸಮತೋಲನಕ್ಕಾಗಿ **2,000 MW ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಈ ಬೃಹತ್ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ನಿರ್ಮಾಣ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ.**

ಪೇಟೆಂಟ್ ಮಿತ್ರ ಉಪಕ್ರಮ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಭಾರತೀಯ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಂಶೋಧನಾ ಮಂಡಳಿಯು (ICMR) ತನ್ನ ಮೆಡಿಕಲ್ ಇನ್ನೋವೇಶನ್ಸ್ ಪೇಟೆಂಟ್ ಮಿತ್ರ (Medical Innovations Patent Mitra) ಉಪಕ್ರಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ದೇಶೀಯ ತಯಾರಕರಿಗೆ ಮೂರು ಸ್ಥಳೀಯ ಬಯೋಮೆಡಿಕಲ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳಿಗೆ ಪರವಾನಗಿ ನೀಡಿದೆ.

ಪೇಟೆಂಟ್ ಮಿತ್ರ ಉಪಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು ಭಾರತದ ಆರೋಗ್ಯ ವಲಯದ ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿ (Intellectual Property - IP) ಇನ್ಕ್ಯುಬೇಟರ್ ಆಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಡಿಜಿಟಲ್ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿದೆ.
- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಆಯೋಗವು (NMC) ಎಲ್ಲಾ ಭಾರತೀಯ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಇದನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಿದೆ.

ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ರಚನೆ

- **ಪ್ರಮುಖ ಸಂಸ್ಥೆ:** ಇದನ್ನು **ಭಾರತೀಯ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಂಶೋಧನಾ ಮಂಡಳಿಯು** (ICMR) ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ.
- **ಪ್ರಮುಖ ಪಾಲುದಾರರು: ಫಾರ್ಮಾಸ್ಯುಟಿಕಲ್ಸ್ ಇಲಾಖೆ (DoP)** ಮತ್ತು **DPIIT ಜೊತೆಗೆ ನೀತಿ (NITI) ಆಯೋಗವು** ಇದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುತ್ತದೆ.
- **ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಅಡೆತಡೆಗಳ ನಿವಾರಣೆ:** ದೇಶೀಯ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪೇಟೆಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವಾಗ ಎದುರಾಗುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ವೆಚ್ಚಗಳು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಶಾಹಿ ಅಡೆತಡೆಗಳನ್ನು ಇದು ನಿವಾರಿಸುತ್ತದೆ.
- **ವಾಣಿಜ್ಯೀಕರಣ:** ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದ ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ನೈಜ–ಪ್ರಪಂಚದ ರೋಗನಿರ್ಣಯ, ಚಿಕಿತ್ಸಕ ಮತ್ತು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಾಧನಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ:** ಇದು **"ಮೇಕ್ ಇನ್ ಇಂಡಿಯಾ"** ದೃಷ್ಟಿಕೋನದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಬಯೋಮೆಡಿಕಲ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ.

ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿ ಹಕ್ಕುಗಳು

- **ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ: ಪೇಟೆಂಟ್‌ಗಳು, ಹಕ್ಕುಸ್ವಾಮ್ಯಗಳು (copyrights)** ಮತ್ತು **ಟ್ರೇಡ್‌ಮಾರ್ಕ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ಆಸ್ತಿ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದನ್ನು** ಇದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.
- ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವವರು **ನಿಗದಿತ ಅವಧಿಗೆ ಆ ಆಸ್ತಿ ಅಥವಾ ವಸ್ತುಗಳ ಬಳಕೆಯ ಮೇಲೆ ಏಕಸ್ವಾಮ್ಯವನ್ನು** ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿಯ ಪ್ರಕಾರಗಳು

- **ಪೇಟೆಂಟ್‌ಗಳು: ಹೊಸ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳು, ಕಲ್ಪನೆಗಳು ಅಥವಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು** ಇದನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ; **ಪೇಟೆಂಟ್** ಹೊಂದಿರುವವರು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ನವೀಕರಣ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಪಾವತಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅನುಮೋದಿತ ಪೇಟೆಂಟ್ ಸೀಮಿತ ಅವಧಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮಾನ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- **ಹಕ್ಕುಸ್ವಾಮ್ಯಗಳು (Copyrights):** ಇದು **ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ; ಬರವಣಿಗೆ, ಸಂಗೀತ, ಕಲೆ ಮುಂತಾದವುಗಳು** ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಗಳಾಗಿವೆ.
- **ಟ್ರೇಡ್‌ಮಾರ್ಕ್‌ಗಳು: ಲಾಂಛನಗಳು, ಬಣ್ಣಗಳು, ನುಡಿಗಟ್ಟುಗಳು, ಶಬ್ದಗಳು, ವಿನ್ಯಾಸ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು** ಇದನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ವ್ಯಾಪಾರ ರಹಸ್ಯಗಳು (Trade Secrets):** ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ **ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ವ್ಯಾಪಾರ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆಯ ತಂತ್ರಗಳು, ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು, ಸೂತ್ರಗಳು ಅಥವಾ ಇತರ ಗೌಪ್ಯ ಮಾಹಿತಿಗಳು** ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿವೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ IPR ನೀತಿಯ ಬಗ್ಗೆ:

- **ಅಂಗೀಕಾರ:** ಈ ನೀತಿಯನ್ನು **ಮೇ 2016** ರಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.
- **ಉದ್ದೇಶ:** ದೇಶದಲ್ಲಿ **IPR** ಗಳ (ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿ ಹಕ್ಕುಗಳ) ಭವಿಷ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವುದು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.
- **ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯ: 'ಸೃಜನಶೀಲ ಭಾರತ; ನವೀನ ಭಾರತ'** (Creative India; Innovative India) ಎಂಬುದು ಇದರ ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯವಾಗಿದೆ.
- **IPR ಉತ್ತೇಜನ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಘಟಕ (CIPAM):** DIPP ಯ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾದ ಈ ಘಟಕವು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ IPR ನೀತಿಯ ಉದ್ದೇಶಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಏಕೈಕ ಉಲ್ಲೇಖವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- **TRIPS: ಭಾರತದ IPR ಆಡಳಿತವು WTO ನ ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿ ಹಕ್ಕುಗಳ ವ್ಯಾಪಾರ–ಸಂಬಂಧಿತ ಅಂಶಗಳ** (Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights - TRIPS) ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿದೆ.

ಕಪಿಲಾ (KAPILA)

- **ವಿಸ್ತೃತ ರೂಪ:** ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಮತ್ತು ಜಾಗೃತಿ ಅಭಿಯಾನಕ್ಕಾಗಿ **ಕಲಾಂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ** (Kalam Program for Intellectual Property Literacy and Awareness campaign).
- **ನೋಡಲ್ ಸಚಿವಾಲಯ:** ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವಾಲಯವು ಇದರ **ನೋಡಲ್ ಸಚಿವಾಲಯವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.**
- **ಈ ಅಭಿಯಾನದ ಉದ್ದೇಶಗಳು:** ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ (HEIs) **ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿ ಹಕ್ಕುಗಳ (IPR)** ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು.
- **ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಅಧ್ಯಾಪಕರು** ಮತ್ತು **ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ IPR** ಕುರಿತು ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು.

ವಿಶ್ವ ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿ ಸಂಸ್ಥೆ (WIPO)

- ಇದು ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಸ್ವಯಂ ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದ್ದು, ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತದ ನಾವೀನ್ಯಕಾರರು ಮತ್ತು ಸೃಜನಶೀಲರಿಗೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ, ಅವರ ಕಲ್ಪನೆಗಳು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ತಲುಪುವುದನ್ನು ಮತ್ತು ಜೀವನವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಇತಿಹಾಸ:** WIPO ಸಮಾವೇಶದ ಮೂಲಕ **1967** ರಲ್ಲಿ WIPO ಅನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು.
- **ಸದಸ್ಯರು:** ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯು **ಭಾರತ, ಇಟಲಿ, ಇಸ್ರೇಲ್, ಆಸ್ಟ್ರಿಯಾ, ಭೂತಾನ್, ಬ್ರೆಜಿಲ್, ಚೀನಾ, ಕ್ಯೂಬಾ, ಈಜಿಪ್ಟ್, ಪಾಕಿಸ್ತಾನ, ಅಮೆರಿಕ & ಬ್ರಿಟನ್ ನಂತಹ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಶೀಲ** ಮತ್ತು **ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ 193 ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನು** ಹೊಂದಿದೆ.
- ಭಾರತವು **1975** ರಲ್ಲಿ **WIPO** ಗೆ **ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಂಡಿತು.**
- **ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿ: ಸ್ವಿಟ್ಜರ್ಲೆಂಡ್‌ನ ಜಿನೀವಾದಲ್ಲಿದೆ.**

ನೇರ ಬಿತ್ತನೆ ಭತ್ತದ ಪದ್ಧತಿ (DSR)

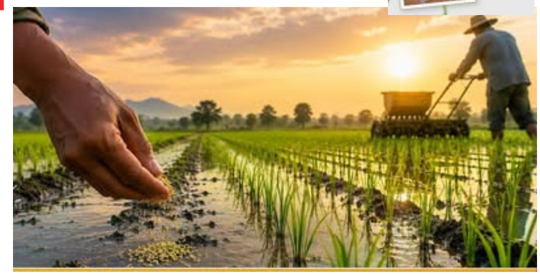

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, **ಎಲ್ ನಿನೊ** ಪ್ರಭಾವದಿಂದಾಗಿ ಉಂಟಾಗಿರುವ **ಮುಂಗಾರು ಮಳೆಯ ಅನಿಶ್ಚಿತತೆಯ** ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, **ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಸಸಿ ನಾಟಿ ವಿಧಾನದ ಬದಲಿಗೆ ನೇರ ಬಿತ್ತನೆ ಭತ್ತದ** (Direct Seeded Rice -DSR) ಪದ್ಧತಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುವಂತೆ **ಛತ್ತೀಸ್‌ಗಢ ಸರ್ಕಾರವು ರೈತರಿಗೆ ಅಧಿಕೃತ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು** ನೀಡಿದೆ.

ಕೃಷಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ವಿವರ:

- ✓ ಇದು ಅತ್ಯಂತ **ಸಂಪನ್ಮೂಲ-ದಕ್ಷ ಕೃಷಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವಾಗಿದೆ.** ಇಲ್ಲಿ ಭತ್ತದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಮುಖ್ಯ ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು **ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ** ಮತ್ತು **ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ನೀರು ಬೇಡುವ ಮಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುವುದು, ಕೈಯಿಂದ ಸಸಿ ನಾಟಿ ಮಾಡುವುದು** ಮತ್ತು **ಗದ್ದೆ ಕೆಸರು ಮಾಡುವ ಹಂತಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೊರತುಪಡಿಸುತ್ತದೆ.**
- ✓ ಇದನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ **'ತಾರ್-ವತ್ತಾರ್'** (Tar-wattar) ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ (ತೇವಾಂಶವುಳ್ಳ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡುವುದು) ಎಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ✓ **ತೀವ್ರ ಅಂತರ್ಜಲ ಕುಸಿತ ಮತ್ತು ಮುಂಗಾರು ಕೊರತೆಯನ್ನು** ಎದುರಿಸಲು **ಪಂಜಾಬ್** ಮತ್ತು **ಹರಿಯಾಣದಂತಹ** ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯು ಹೆಚ್ಚಿನ ನೀತಿ ಅಳವಡಿಕೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ.
- ✓ **ಕೃಷಿ ವಿಧಾನಗಳ ಹೋಲಿಕೆ: DSR** ಮತ್ತು **ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕೆಸರು ನಾಟಿ ಭತ್ತದ ಪದ್ಧತಿ** (PTR)

ಕೃಷಿ ಲಕ್ಷಣಗಳು

- ✓ **ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ವಿಧಾನ** – PTR (Puddled Transplanted Rice)
- ✓ **ನೇರ ಬಿತ್ತನೆ ಭತ್ತದ ಪದ್ಧತಿ** – DSR (Direct Seeding of Rice)

ಮಡಿ ಹಂತ (Nursery phase):

- ✓ ಬೀಜಗಳನ್ನು **25 ರಿಂದ 35 ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಮಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ** ಬೆಳೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ✓ ಈ ಹಂತವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, **ಬೀಜಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಮುಖ್ಯ ಗದ್ದೆಯಲ್ಲೇ ಬಿತ್ತಲಾಗುತ್ತದೆ.**

ಗದ್ದೆ ಸಿದ್ಧತೆ:

- ✓ **ಉಳುಮೆ ಮಾಡಿ ಗದ್ದೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೆಸರುಮಯ** ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ✓ **ಲೇಸರ್ ಲೆವೆಲರ್ ಯಂತ್ರವನ್ನು** ಬಳಸಿ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ನಿಖರವಾಗಿ ಸಮತಟ್ಟುಗೊಳಿಸಿದ ನಂತರ, **ಒಣಗಿದ** ಅಥವಾ **ತೇವಾಂಶಭರಿತ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಬೀಜಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ** ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ನೀರಿನ ಬಳಕೆ:

- ✓ **ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ನೀರು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ;** ಪ್ರತಿ ಕೆಜಿ ಭತ್ತಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು **3,600** ರಿಂದ **4,125 ಲೀಟರ್ ನೀರು** ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.
- ✓ ಇದು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ **15% ರಿಂದ 35% ರಷ್ಟು ನೀರನ್ನು** ಉಳಿಸುತ್ತದೆ; ನಿರಂತರವಾಗಿ ನೀರು ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಕಾರ್ಮಿಕರ ಅಗತ್ಯತೆ:

- ✓ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರಮದಾಯಕವಾಗಿದ್ದು, **ಕೈಯಿಂದ ಸಸಿ ಕೀಳುವುದು ಮತ್ತು ನಾಟಿ ಮಾಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು** ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.
- ✓ ಇದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಯಾಂತ್ರೀಕೃತವಾಗಿದ್ದು, **ಕಾರ್ಮಿಕರ ವೆಚ್ಚವನ್ನು 30% ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ** ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಮಿಥೇನ್ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆ:

- ✓ ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿಲ್ಲುವುದರಿಂದ **ಆಮ್ಲಜನಕರಹಿತ ವಿಘಟನೆ ನಡೆದು ಮಿಥೇನ್ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆ** ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ✓ ಮಣ್ಣು ತೇವವಾಗಿರುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು **ನೀರು ನಿಲ್ಲಿಸದ ಕಾರಣ ಮಿಥೇನ್ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆಯಿರುತ್ತದೆ.**

ಭಾರತದ ಜವಳಿ ವಲಯ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಕೇಂದ್ರ ಜವಳಿ ಸಚಿವಾಲಯವು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ **'ಭಾರತದ ಜವಳಿ ವಲಯದ ಭವಿಷ್ಯದ'** (India's Textile Future) ಕುರಿತಾದ ಮಹತ್ವದ ವರದಿಯೊಂದನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ. ಈ ವರದಿಯು, ಸಂಪೂರ್ಣ ಜವಳಿ ಮೌಲ್ಯ ಸರಪಳಿಯಾದ್ಯಂತ ವೃತ್ತಾಕಾರದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ತುರ್ತು ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಒತ್ತಿಹೇಳಿದೆ.

ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಮುಖ ಉಪಕ್ರಮಗಳು

- **PM MITRA ಪಾರ್ಕ್‌ಗಳು:** ಸುಸ್ಥಿರ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ **ಬೃಹತ್ ಜವಳಿ ಪಾರ್ಕ್‌ಗಳಾಗಿವೆ**. ಇವು ನೀರಿನ ಮರುಬಳಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಲು ತ್ಯಾಜ್ಯನೀರು ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ.
- **ಭಾರತೀಯ ಇಂಗಾಲದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ (ICM) ಸಂಯೋಜನೆ:** ಹೆಚ್ಚು ಇಂಗಾಲವನ್ನು ಹೊರಸೂಸುವ **ಜವಳಿ ವಲಯವನ್ನು ವ್ಯಾಪ್ತಿ (ಸ್ಕೋಪ್) 1 ಮತ್ತು 2 ಹಸಿರುಮನೆ ಅನಿಲ** (GHG)**ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಗಳನ್ನು** ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸುವ ಕಡ್ಡಾಯ ಅಗತ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಸೇರಿಸಿದೆ.
- **RAMP ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ:** ಸಣ್ಣ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಧನಸಹಾಯ ನೀಡಲು ವೃತ್ತಾಕಾರದ ವಿಧಾನಗಳಿಗಾಗಿ **25% ಬಂಡವಾಳ ಸಬ್ಸಿಡಿಯೊಂದಿಗೆ** MSE-SPICE ಮತ್ತು ಹಸಿರು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಮೇಲ್ದರ್ಜೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ **2% ಬಡ್ಡಿ ಸಬ್ಸಿಡಿಯೊಂದಿಗೆ** MSE-GIFT ಅನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಲಾಗಿದೆ.
- **ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತಾಂತ್ರಿಕ ಜವಳಿ ಮಿಷನ್ (NTTM):** ಇದು ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಜವಳಿ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ರಾಸಾಯನಿಕ ಮತ್ತು ಯಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸುಧಾರಿತ ವಸ್ತುಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಧನಸಹಾಯ ನೀಡುತ್ತದೆ.
- **ಎಕೋ ಮಾರ್ಕ್ ಯೋಜನೆ:** ಜವಳಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗಾಗಿ **ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರಿಸರ–ಲೇಬಲಿಂಗ್ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು** ಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು **ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ಪರಿಸರ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಜಾಗತಿಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಸುಲಭಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.**
- **ಮಿಷನ್ ಲೈಫ್ (Mission LiFE):** ಜೀವನಶೈಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯ ಮೂಲಕ ಬಟ್ಟೆಗಳ ಮರುಬಳಕೆ, ಅದಲು–ಬದಲು, **ವೃತ್ತಾಕಾರದ ಆರ್ಥಿಕತೆ** ಮತ್ತು **ಫಾಸ್ಟ್–ಫ್ಯಾಶನ್ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು** ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಕೈಗಾರಿಕಾ ಆವಿಷ್ಕಾರ:** SURE ಉಪಕ್ರಮವು, **ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಉಡುಪು ತಯಾರಕರ ಸಂಘ** (CMAI) ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ (UN) ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾದ **ಫ್ಯಾಷನ್ ವಲಯದ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತ ಸುಸ್ಥಿರತೆಯ ಬದ್ಧತೆಯಾಗಿದೆ.**

ಜವಳಿ ವಲಯದ ಮಹತ್ವ:

- ಇದನ್ನು **ಭಾರತದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ "ಚರಕ"** (Spinning Wheel) ಎಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಜವಳಿ ಮತ್ತು ಉಡುಪು ವಲಯವು **ಭಾರತದ ಒಟ್ಟು ದೇಶೀಯ ಉತ್ಪನ್ನಕ್ಕೆ (GDP)** ಸುಮಾರು **2% ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನಾ ವಲಯದ ಒಟ್ಟು ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆಗೆ** (GVA) ಸುಮಾರು **11% ಕೊಡುಗೆ** ನೀಡುತ್ತದೆ.
- ಇದು **ಕೃಷಿ ವಲಯದ ನಂತರ ಭಾರತದ 2ನೇ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಉದ್ಯೋಗದಾತ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿದ್ದು, 45 ಮಿಲಿಯನ್**‌ಗಿಂತಲೂ (4.5 ಕೋಟಿ) ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿಗೆ ನೇರ ಜೀವನೋಪಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದೆ.
- **ಭಾರತವು ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ 4% ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಪಾಲನ್ನು** ಹೊಂದುವ ಮೂಲಕ **ವಿಶ್ವದ 6ನೇ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಜವಳಿ ಮತ್ತು ಉಡುಪು ರಫ್ತುದಾರ ದೇಶವಾಗಿ** ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ.

ಇಂಡಿಯಾಹ್ಯಾಂಡ್‌ಮೇಡ್ (Indiahandmade)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಇಂಡಿಯಾಹ್ಯಾಂಡ್‌ಮೇಡ್ (Indiahandmade) ಎಂಬುದು **ಭಾರತದ ಕೈಮಗ್ಗ ಮತ್ತು ಕರಕುಶಲ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಆನ್‌ಲೈನ್ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ತರುವ ಮೀಸಲಾದ ಡಿಜಿಟಲ್ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಾಗಿದೆ.**

ಇಂಡಿಯಾಹ್ಯಾಂಡ್‌ಮೇಡ್ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದನ್ನು **2023** ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
- **ಉದ್ದೇಶ: ಕೈಯಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಗೋಚರತೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದು** ಮತ್ತು **ಮಾರಾಟಗಾರರಿಗೆ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು** ತೆರೆಯುವುದು.
- **ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದವರು: ಜವಳಿ ಸಚಿವಾಲಯದ** ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ **ಡಿಜಿಟಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್.**

ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳು:

- **ಮೀಸಲಾದ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ:** ಇದು **ನೇಕಾರರು ಮತ್ತು ಕುಶಲಕರ್ಮಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕೈಮಗ್ಗ ಮತ್ತು ಕರಕುಶಲ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಆನ್‌ಲೈನ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು** ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.
- **ನೇರ ಖರೀದಿದಾರರ ಪ್ರವೇಶ:** ಕುಶಲಕರ್ಮಿಗಳು ಮತ್ತು ನೇಕಾರರನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಖರೀದಿದಾರರೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ **ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ** ಮತ್ತು **ನ್ಯಾಯಯುತ ಬೆಲೆ ಸಿಗುವಂತೆ ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತದೆ.**
- **ಡಿಜಿಟಲ್ ಸಬಲೀಕರಣ:** ಆನ್‌ಲೈನ್ ವಾಣಿಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು **ಕುಶಲಕರ್ಮಿಗಳು ಮತ್ತು ನೇಕಾರರಿಗೆ ಡಿಜಿಟಲ್ ಉಪಕರಣಗಳು & ಗೋಚರತೆಯನ್ನು** ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಇದು **ಉಡುಪುಗಳು, ಗೃಹಾಲಂಕಾರಗಳು, ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳು, ವರ್ಣಚಿತ್ರಗಳು, ಪೂಜಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು, ಲೇಖನ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು, ಸಂಗೀತ ಉಪಕರಣಗಳು, ಆಭರಣಗಳು, ಬ್ಯಾಗ್‌ಗಳು** ಮತ್ತು **ಪಾದರಕ್ಷೆಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ವ್ಯಾಪಕ ಶ್ರೇಣಿಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು** ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಸ್ಥಿರ ಠೇವಣಿ ಸೌಲಭ್ಯ (SDF)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: **ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್** (RBI) ಇತ್ತೀಚೆಗೆ **ಸ್ಥಿರ ಠೇವಣಿ ಸೌಲಭ್ಯದ** (Standing Deposit Facility - SDF) ಮೂಲಕ **ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಒಟ್ಟು 1.67 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ನಗದನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ** ಹಿಂಪಡೆದಿದೆ.

ಭಾರತದ ಇತರ ವಿತ್ತೀಯ ನೀತಿ ಸಾಧನಗಳು:

- **ರೆಪೋ ದರ:** RBI ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಭದ್ರತೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಪಾವಧಿ ಸಾಲವನ್ನು ನೀಡುವ ಅಧಿಕೃತ ಬಡ್ಡಿ ದರವಾಗಿದೆ.
- **ರಿವರ್ಸ್ ರೆಪೋ ದರ:** RBI ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ನಗದನ್ನು ಹಿಂಪಡೆಯಲು ವಿಧಿಸುವ ಬಡ್ಡಿ ದರವಾಗಿದೆ.
- **ನಗದು ಮೀಸಲು ಅನುಪಾತ (Cash Reserve Ratio - CRR):** ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ತಮ್ಮ ಒಟ್ಟು ಠೇವಣಿಗಳ ಪೈಕಿ RBI ನಲ್ಲಿ ನಗದು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಇಡಬೇಕಾದ ನಿಗದಿತ ಅನುಪಾತವಾಗಿದೆ.
- **ಶಾಸನಬದ್ಧ ದ್ರವ್ಯತೆ ಅನುಪಾತ (Statutory Liquidity Ratio - SLR):** ಇದು ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ತಮ್ಮ ಒಟ್ಟು ಠೇವಣಿಗಳ ಪೈಕಿ ದ್ರವರೂಪದ ಆಸ್ತಿಗಳ (ಚಿನ್ನ, ನಗದು, ಸರ್ಕಾರಿ ಭದ್ರತೆಗಳು) ರೂಪದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮಲ್ಲೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕಡ್ಡಾಯ ಪಾಲಾಗಿದೆ.
- **ಮುಕ್ತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳು (Open Market Operations - OMO):** ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ದ್ರವ್ಯತೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು RBI ಸರ್ಕಾರಿ ಭದ್ರತೆಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಖರೀದಿ ಅಥವಾ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ.
- **ಸಿಮಾಂತ ಸ್ಥಾಯಿ ಸೌಲಭ್ಯ (Marginal Standing Facility - MSF):** ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ತುರ್ತು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ದಂಡದ ಬಡ್ಡಿ ದರದಲ್ಲಿ RBI ನಿಂದ ಪಡೆಯುವ ತುರ್ತು ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯವಾಗಿದೆ.
- **ದ್ರವ್ಯತೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಸೌಲಭ್ಯ (Liquidity Adjustment Facility - LAF):** ಇದು **ರೆಪೋ** ಮತ್ತು ರಿವರ್ಸ್ ರೆಪೋ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಒಟ್ಟಾರೆ ಚೌಕಟ್ಟಾಗಿದೆ.
- **ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸ್ಥಿರೀಕರಣ ಯೋಜನೆ (Market Stabilisation Scheme - MSS):** ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿನ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ನಗದನ್ನು ಹಿಂಪಡೆಯಲು ವಿಶೇಷ ಸರ್ಕಾರಿ ಬಾಂಡ್‌ಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.

ಸ್ಥಿರ ಠೇವಣಿ ಸೌಲಭ್ಯದ (SDF) ಪ್ರಮುಖ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು:

- ಇದು **ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ದ್ರವ್ಯತೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ನಗದನ್ನು ಹಿಂಪಡೆಯಲು ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್** (RBI) ಬಳಸುವ ಪ್ರಮುಖ ಭದ್ರತಾ ರಹಿತ ವಿತ್ತೀಯ ಸಾಧನವಾಗಿದೆ.
- **ಯಾವುದೇ ಭದ್ರತೆ ಇಲ್ಲ:** ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು RBI ಗೆ ಯಾವುದೇ **ಸರ್ಕಾರಿ ಭದ್ರತೆಗಳನ್ನು ನೀಡದೆಯೇ ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಹಣವನ್ನು RBI ನಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಜಮಾ** ಮಾಡಬಹುದು.
- **ಕಾರಿಡಾರ್ ಮಿತಿ (Corridor Floor):** ಇದು **ದ್ರವ್ಯತೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಸೌಲಭ್ಯದ** (Liquidity Adjustment Facility - LAF) ಕಾರಿಡಾರ್‌ನ ಕನಿಷ್ಠ ಮಿತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಉರ್ಜಿತ್ ಪಟೇಲ್ ಸಮಿತಿ:** ಈ ಸಮಿತಿಯು **2014** ರಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಈ ವಿತ್ತೀಯ ಸಾಧನವನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿತ್ತು.
- **ಏಪ್ರಿಲ್ 2022:** ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗದಿಂದಾಗಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿದ್ದ **ಅತಿಯಾದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ದ್ರವ್ಯತೆಯನ್ನು ಸುಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು** ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಯಿತು.

ಮುಂಬೈ–ಅಹಮದಾಬಾದ್ ಹೈ–ಸ್ಪೀಡ್ ರೈಲು (MAHSR)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಭಾರತವು ತನ್ನ **ಮೊದಲ ಬುಲೆಟ್ ರೈಲು**. ಕಾರಿಡಾರ್ ಆದ **ಮುಂಬೈ–ಅಹಮದಾಬಾದ್ ಹೈ–ಸ್ಪೀಡ್ ರೈಲು** (MAHSR) ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವ ಅಂತಿಮ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- ಈ ಕಾರಿಡಾರ್ **ಮುಂಬೈ ಮತ್ತು ಅಹಮದಾಬಾದ್** ನಡುವೆ ಕೇವಲ **1 ಗಂಟೆ 58 ನಿಮಿಷಗಳ** ಪ್ರಯಾಣದ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಿದ್ದು, ಇದು **ಒಟ್ಟು 508 ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಉದ್ದವನ್ನು** ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- **ಈ ಹೈ–ಸ್ಪೀಡ್ ಮಾರ್ಗದುದ್ದಕ್ಕೂ ಒಟ್ಟು 12 ನಿಲ್ದಾಣಗಳನ್ನು** ನಿರ್ಮಿಸಲು ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಈ ಯೋಜನೆಯು **ಆಗಸ್ಟ್ 2027 ರಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು** ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದ್ದು, **ಸೂರತ್‌ನಿಂದ ವಾಪಿವರೆಗಿನ ವಿಭಾಗವು ಮೊದಲಿಗೆ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತವಾಗಲಿದೆ.**
- ಈ **ಕಾರಿಡಾರ್ ಗಂಟೆಗೆ 350 ಕಿ.ಮೀ ವಿನ್ಯಾಸ ವೇಗವನ್ನು** ಹೊಂದಿದ್ದು, **ಗಂಟೆಗೆ 320 ಕಿ.ಮೀ** ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ವೇಗವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- **ಜಪಾನ್‌ನ ಶಿಂಕನ್‌ಸೆನ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ** & **ಅಲ್ಲಿನ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು** ಬಳಸಿಕೊಂಡು **MAHSR ಯೋಜನೆಯನ್ನು** ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- **ಟ್ರ್ಯಾಕ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ:** ಈ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ **ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಜೆ–ಸ್ಲ್ಯಾಬ್ ಬ್ಯಾಲೆಸ್ಟ್‌ಲೆಸ್ ಟ್ರ್ಯಾಕ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು** ಅಳವಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಸರ್ಕಾರಿ ಯೋಜನೆಗಳು

ಉತ್ತರಾಖಂಡಕ್ಕೆ "ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಾಕ್ಷರತೆ" ಸ್ಥಾನಮಾನ

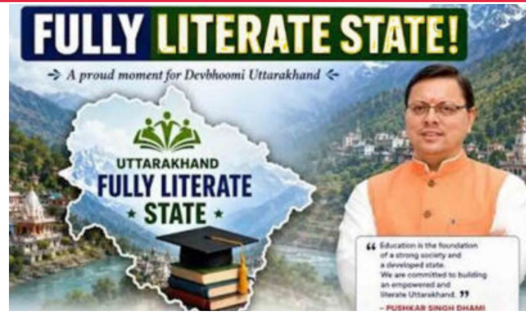

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವಾಲಯದ ಉಲ್ಲಾಸ್ (ULLAS) ಉಪಕ್ರಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಉತ್ತರಾಖಂಡ ರಾಜ್ಯವು ಶೇ. 98 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಕ್ಷರತಾ ದರವನ್ನು ದಾಖಲಿಸುವ ಮೂಲಕ ಭಾರತದ 6ನೇ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಸಾಧಿಸಿದ ರಾಜ್ಯವಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಮತ್ತು ದತ್ತಾಂಶಗಳು:

- ಈ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉಪಕ್ರಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಕಾರ್ಯಾತ್ಮಕ ಸಾಕ್ಷರತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ **ಭಾರತದ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿ ಲಡಾಖ್ (2024)** ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದೆ.
- ಈ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ **ಮಿಜೋರಾಂ (2025) ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಸಾಧಿಸಿದ ರಾಜ್ಯವಾಗಿದ್ದು**, ನಂತರದ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ **ಗೋವಾ, ತ್ರಿಪುರಾ, ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ** ಮತ್ತು ಸಿಕ್ಕಿಂ ರಾಜ್ಯಗಳು ಈ ಮೈಲಿಗಲ್ಲನ್ನು ತಲುಪಿವೆ.
- ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಶಾಸನಾತ್ಮಕ ಮಾನದಂಡಗಳ ಪ್ರಕಾರ, **ಯಾವುದೇ ಒಂದು ರಾಜ್ಯ ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 15 ವರ್ಷ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಯಸ್ಸಿನ ನಾಗರಿಕರಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ 95% ರಷ್ಟು ಸಾಕ್ಷರತೆ ದಾಖಲಾದರೆ, ಆ ರಾಜ್ಯವನ್ನು 'ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಹೊಂದಿದ ರಾಜ್ಯ'** ಎಂದು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಘೋಷಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಉಲ್ಲಾಸ್ (ULLAS) ಉಪಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ:

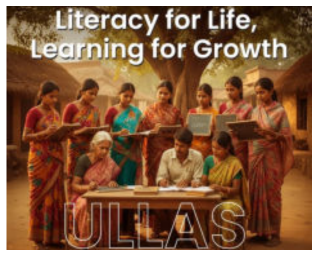

- **ಪೂರ್ಣ ರೂಪ: ULLAS** ಎಂದರೆ **ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಜೀವಮಾನದ ಕಲಿಕೆಯ ಅರಿವು** (Understanding Lifelong Learning for All in Society) ಎಂದರ್ಥ.
- **ಹಣಕಾಸು ವ್ಯವಸ್ಥೆ:** ಇದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.
- **ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಂಸ್ಥೆ:** ಇದನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ **ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವಾಲಯವು 2022 ರಿಂದ 2027ರ ಕಾಲಾವಧಿಗಾಗಿ** ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತಂದಿದೆ.
- **ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ:** ಔಪಚಾರಿಕ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗಿ ಉಳಿದಿರುವ **15 ವರ್ಷ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ವಯಸ್ಕರಿಗೆ ಮೂಲಭೂತ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.**
- ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು **ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ NEP** 2020 ರ ಆಶಯಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ **'ಕರ್ತವ್ಯ ಬೋಧ್'** ಮತ್ತು **'ಜನ್ ಜನ್ ಸಾಕ್ಷರ್ ಭಾರತ್'** ಎಂಬ ಜನಚಳವಳಿಯ ತತ್ವದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಪ್ರಮುಖ ಆಧಾರ ಸ್ತಂಭಗಳು:** ಈ ಯೋಜನೆಯು **ಮೂಲಭೂತ ಸಾಕ್ಷರತೆ, ದೈನಂದಿನ ಜೀವನದ ಕೌಶಲ್ಯಗಳು, ಡಿಜಿಟಲ್ ಶಿಕ್ಷಣ, ವೃತ್ತಿಪರ ಕೌಶಲ್ಯಗಳು** ಮತ್ತು **ನಿರಂತರ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು** ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಗ್ರೇಟ್ ಯೋಜನೆ (GREAT Scheme)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಜವಳಿ ಸಚಿವಾಲಯವು **ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತಾಂತ್ರಿಕ ಜವಳಿ ಮಿಷನ್ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರೇಟ್ (GREAT)** ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಗ್ರೇಟ್ (GREAT) ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

ಪೂರ್ಣ ರೂಪ	**ಗ್ರ್ಯಾಂಟ್ ಫಾರ್ ರಿಸರ್ಚ್ ಅಂಡ್ ಎಂಟರ್‌ಪ್ರೆನರ್‌ಶಿಪ್ ಅಕ್ರಾಸ್ ಆಸ್ಪೈರಿಂಗ್ ಇನ್ನೋವೇಟರ್ಸ್ ಇನ್ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಟೆಕ್ಸ್‌ಟೈಲ್ಸ್.**
ಉದ್ದೇಶ	**ನಾವೀನ್ಯಕಾರರು, ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು** ಮತ್ತು **ತಂತ್ರಜ್ಞರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಹೊಸ ಆಲೋಚನೆಗಳು** ಮತ್ತು **ಮೂಲಮಾದರಿಗಳನ್ನು ವಾಣಿಜ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಭಾರತದ ತಾಂತ್ರಿಕ ಜವಳಿ ಸ್ಟಾರ್ಟ್–ಅಪ್ (Start-up) ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವುದು.**
ಹಣಕಾಸಿನ ಬೆಂಬಲ	ಮೂಲಮಾದರಿಗಳನ್ನು ವಾಣಿಜ್ಯೀಕರಣಗೊಳಿಸಲು **18 ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಸ್ಟಾರ್ಟ್–ಅಪ್‌ಗೆ ರೂ.50 ಲಕ್ಷದವರೆಗೆ** ಅನುದಾನವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
ಆದ್ಯತೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು	ಉನ್ನತ–ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯ **ನಾರುಗಳು, ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಜವಳಿ, ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ (AI)/IoT ಸಂಯೋಜನೆ** ಮತ್ತು **ಜೈವಿಕ ವಿಘಟನೀಯ ಅಥವಾ ಸುಸ್ಥಿರ ವಸ್ತುಗಳು.**
ಅರ್ಹತೆ	ಅರ್ಜಿದಾರರು ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ **ಇನ್ಕ್ಯುಬೇಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಇನ್ಕ್ಯುಬೇಟ್ ಆಗಿರಬೇಕು.** ಅವರು ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ **ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವಿನ ಕನಿಷ್ಠ 10% ರಷ್ಟನ್ನು ಸ್ವತಃ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡಬೇಕು.**

MANAS
मादक पदार्थ निषेध आसूचना केंद्र
National Narcotics Helpline

Narcotics Control Bureau

National Narcotics Helpline 1933

ಮಾನಸ್ ಉಪಕ್ರಮ (MANAS Initiative)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾದಕವಸ್ತು ನಿಷೇಧ ಸಹಾಯವಾಣಿಯಾದ **ಮಾನಸ್ / MANAS** (ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಾರ್ಕೋಟಿಕ್ಸ್ ಸಹಾಯವಾಣಿ) **ಮಾದಕವಸ್ತು ಸೇವನೆಯ ವಿರುದ್ಧದ ಭಾರತದ ಹೋರಾಟವನ್ನು** ಬಲಪಡಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಮಾನಸ್ (ಮಾದಕ ವಸ್ತು ನಿಷೇಧ ಸೂಚನಾ ಕೇಂದ್ರ – MANAS)

- **ಡಿಜಿಟಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್** (DIC) ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ **ಗೃಹ ಸಚಿವಾಲಯದ ನಾರ್ಕೋಟಿಕ್ಸ್ ನಿಯಂತ್ರಣ ಬ್ಯೂರೋ** (NCB) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು **2024** ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
- ಮಾದಕವಸ್ತುವಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ವರದಿ ಮಾಡಲು, **ಆಪ್ತಸಮಾಲೋಚನೆ ಪಡೆಯಲು ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪುನರ್ವಸತಿ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಇದು ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಅನುವು** ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.
- **ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಹಾಯವಾಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ 1933,** ಅಧಿಕೃತ **ಪೋರ್ಟಲ್, ಇಮೇಲ್ ಮತ್ತು ಉಮಂಗ್ ಆ್ಯಪ್ (UMANG app) ಮೂಲಕ** ಈ ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.
- **ಡಿಜಿಟಲ್ ಇಂಡಿಯಾ** ಮತ್ತು **ನಶಾ ಮುಕ್ತ ಭಾರತ** ಎಂಬ **ಅಭಿಯಾನದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳನ್ನು ಮಾನಸ್ ಉಪಕ್ರಮವು ಒಂದೇ ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸುತ್ತದೆ.**

ಮಾದಕವಸ್ತು ಹಾವಳಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಭಾರತದ ಸಮರ:

- **ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಆಧಾರ: ವೈದ್ಯಕೀಯ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಹಾನಿಕಾರಕವಾದ ಮಾದಕ ಪಾನೀಯಗಳು ಮತ್ತು ಮಾದಕವಸ್ತುಗಳ ಸೇವನೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಬಾರದು** ಎಂದು **ಸಂವಿಧಾನದ 47ನೇ ವಿಧಿ (DPSP) ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ** ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.
- ✓ **ಜಾಗತಿಕ ಬದ್ಧತೆ:** ಮಾದಕವಸ್ತುಗಳ ಕುರಿತಾದ **1961 ರ ಸಿಂಗಲ್ ಸಮಾವೇಶ, ಸೈಕೋಟ್ರೋಪಿಕ್ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲಿನ 1971** ರ ಸಮಾವೇಶ ಮತ್ತು **ಅಕ್ರಮ ಮಾದಕವಸ್ತು ಕಳ್ಳಸಾಗಣೆ ವಿರುದ್ಧದ 1988 ರ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಭಾರತವು** ಸಹಿ ಹಾಕಿದೆ.
- **ಕಾನೂನು ಚೌಕಟ್ಟುಗಳು: ಡ್ರಗ್ಸ್ ಮತ್ತು ಕಾಸ್ಮೆಟಿಕ್ಸ್ ಕಾಯ್ದೆ, 1940, NDPS ಕಾಯ್ದೆ, 1985, PITNDPS ಕಾಯ್ದೆ, 1988** ಇವು ಭಾರತದ ಪ್ರಮುಖ ಕಾನೂನುಗಳಾಗಿವೆ.
- **ಪ್ರಮುಖ ಉಪಕ್ರಮಗಳು: ಮಾದಕವಸ್ತು ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು NIDAAN ಪೋರ್ಟಲ್** ಹಾಗೂ **ಜಾಗೃತಿ, ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವಸತಿಗಾಗಿ ನಶಾ ಮುಕ್ತ ಭಾರತ ಅಭಿಯಾನವನ್ನು** ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ.

ನೌಕರರ ಭವಿಷ್ಯ ನಿಧಿ ಯೋಜನೆ 2026 (EPF Scheme 2026)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು **ನೌಕರರ ಭವಿಷ್ಯ ನಿಧಿ ಯೋಜನೆ, 1952 ನ್ನು** (EPF Scheme, 1952) ಬದಲಾಯಿಸಿ, **ಹೊಸ ನೌಕರರ ಭವಿಷ್ಯ ನಿಧಿ ಯೋಜನೆ, 2026 ಕ್ಕೆ** (Employees' Provident Fund Scheme - EPF, 2026) ಅಧಿಸೂಚನೆ ಹೊರಡಿಸಿದೆ.

ನೌಕರರ ಭವಿಷ್ಯ ನಿಧಿ ಯೋಜನೆ, 2026 ರ ಬಗ್ಗೆ:

- **ಅನುಷ್ಠಾನ:** ಕಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗ ಸಚಿವಾಲಯ.
- **ಮಿತಿ :** ನೌಕರರ ಕಡ್ಡಾಯ **ಶೇಕಡಾ 12% ರ ಕೊಡುಗೆಯು ರೂ. 15,000 ಗಳ ವೇತನ ಮಿತಿಯಲ್ಲಿ** ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ.
- **ಗರಿಷ್ಠ ಮಿತಿ:** ಕಡ್ಡಾಯವಾದ ಗರಿಷ್ಠ ಮಾಸಿಕ ಕಡಿತವು ರೂ. 1,800 ಆಗಿದೆ.
- **ಐಚ್ಛಿಕ / ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತ : ರೂ. 1,800 ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಂತಿಗೆಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣ ಐಚ್ಛಿಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ;** ಉದ್ಯೋಗದಾತರು ಈ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಭರಿಸುವ ಕಡ್ಡಾಯವಿಲ್ಲ.
- **ಹಣ ಹಿಂಪಡೆಯುವಿಕೆ:** ಭಾಗಶಃ ಹಣ ಹಿಂಪಡೆಯಲು ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ **ಶೇಕಡಾ 25% ರಷ್ಟು ಶಿಲ್ಕನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದೆ.**
- **ವರ್ಗಾವಣೆ ಸೌಲಭ್ಯ:** ಉದ್ಯೋಗ ಬದಲಾಯಿಸಿದಾಗ ಖಾತೆಗಳ ವರ್ಗಾವಣೆಯು ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತ ಮತ್ತು ಡಿಜಿಟಲ್ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.
- **ಅಮ್ನೆಸ್ಟಿ :** ಹಿಂದಿನ ಕಾನೂನು ಅನುಸರಣೆಯ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು **'ವಿಶ್ವಾಸ್'** (VISHWAS) ಮತ್ತು **'ಅಮ್ನೆಸ್ಟಿ 2026'** ನಂತಹ ವಿಶೇಷ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ.

ಶಿ-ಲೀಪ್ಸ್ (SHE-LEAPS)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

ನವದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ **ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ವಿಕಾಸ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಶಿ-ಲೀಪ್ಸ್ (SHE-LEAPS) ವೇದಿಕೆಯನ್ನು** ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.

ಶಿ–ಲೀಪ್ಸ್ (SHE-LEAPS):

- ✓ **ಪೂರ್ಣ ರೂಪ : ಸಮೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರತೆಗಾಗಿ ಸ್ವಸಹಾಯ ಉದ್ಯಮಿ – ಜೀವನೋಪಾಯ ಮತ್ತು ಉದ್ಯಮ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್.** (Self-Help Entrepreneur-Livelihoods and Enterprise Application for Prosperity and Sustainability).
- ✓ **ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳೊಂದಿಗೆ** (SHGs) ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿರುವ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಸಬಲೀಕರಣಗೊಳಿಸುವ ಡಿಜಿಟಲ್ ವೇದಿಕೆ ಇದಾಗಿದೆ.

ಉದ್ದೇಶಗಳು:

- ✓ ದೇಶಾದ್ಯಂತ **ಗ್ರಾಮೀಣ ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ (SHG)** ಮಹಿಳಾ ಉದ್ಯಮಿಗಳನ್ನು ಸಬಲೀಕರಣಗೊಳಿಸುವುದು.
- ✓ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ **ಮಹಿಳಾ–ನೇತೃತ್ವದ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು** ಮತ್ತು **ಬಲಪಡಿಸುವುದು.**
- ✓ ಔಪಚಾರಿಕ ಮೌಲ್ಯ ಸರಪಳಿಗಳೊಂದಿಗೆ **ಗ್ರಾಮೀಣ ಉತ್ಪಾದಕರನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸುವುದು.**
- ✓ **ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ಕುಟುಂಬಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಸೇರ್ಪಡೆಯನ್ನು** ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.
- ✓ **ದತ್ತಾಂಶ ಆಧಾರಿತ ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ಯಮಶೀಲತೆಯನ್ನು** ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸುವುದು.

ಆತ್ಮನಿರ್ಭರ್ ಪಂಚಾಯತ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಸಚಿವಾಲಯವು **ಆತ್ಮನಿರ್ಭರ್ ಪಂಚಾಯತ್** ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ **ಪಂಚಾಯತ್‌ಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಯನ್ನು** ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ.

ಆತ್ಮನಿರ್ಭರ್ ಪಂಚಾಯತ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ:

- ✓ ಇದು **ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಸಚಿವಾಲಯದ** (MoPR) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿದೆ.
- ✓ **ಉದ್ದೇಶ: ಅರ್ಹ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು** (GPs) ಮತ್ತು **ತಾಲೂಕು ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ** (BPs) **ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಲಾಭದಾಯಕ ಮತ್ತು ಆದಾಯ–ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು** ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.
- ✓ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು **ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮ ಸ್ವರಾಜ್ ಅಭಿಯಾನದ** (RGSA) ವಿಶಾಲ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳು

- ✓ **ಅರ್ಹತೆ:** ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳಲು, **ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಕನಿಷ್ಠ ರೂ. 50 ಲಕ್ಷ ಸ್ವಂತ ಮೂಲದ ಆದಾಯ** (OSR) ಹೊಂದಿರಬೇಕು, ಮತ್ತು ತಾಲೂಕು ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು **ಕನಿಷ್ಠ ರೂ. 1 ಕೋಟಿ ಸ್ವಂತ ಮೂಲದ ಆದಾಯ** (OSR) ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ, ಅವುಗಳ ಅಧಿಕಾರಾವಧಿಯಲ್ಲಿ **ಕನಿಷ್ಠ 3 ವರ್ಷಗಳು** ಉಳಿದಿರಬೇಕು.
- ✓ ಯೋಜನೆ ಸಲ್ಲಿಕೆಗೆ **ಗ್ರಾಮಸಭೆಯ ಲಿಖಿತ ಒಪ್ಪಿಗೆಯ ದಾಖಲಾತಿಯು ಕಡ್ಡಾಯ** ಅವಶ್ಯಕತೆಯಾಗಿದೆ.
- ✓ **ಬಹುಮಾನ:** ವಿಜೇತ **ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು** ಮತ್ತು **ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಸಂಪೂರ್ಣ ತಾಂತ್ರಿಕ ನೆರವನ್ನು** ಪಡೆಯುತ್ತವೆ.

ಉಮಂಗ್ ಪೋರ್ಟಲ್ (UMANG Portal)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

ಸಂಶೋಧಕರು ಭಾರತದ **ಉಮಂಗ್ ಪೋರ್ಟಲ್‌ನಲ್ಲಿ** (UMANG Portal) ಸುರಕ್ಷತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಿದ್ದು, ಇದು **ನಾಗರಿಕರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ದತ್ತಾಂಶದ ಸುರಕ್ಷತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರ ಕಳವಳವನ್ನು** ಉಂಟುಮಾಡಿದೆ.

ಉಮಂಗ್ ಪೋರ್ಟಲ್‌ನ ಪ್ರಮುಖ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು

- ✦ **ಉಮಂಗ್** (Unified Mobile Application for New-age Governance - UMANG) ಪೋರ್ಟಲ್ ಅನ್ನು **2017 ರ ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ** ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
- ✦ ಈ ಪೋರ್ಟಲ್ ಪ್ರಸ್ತುತ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ **ಡಿಜಿಟಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ** ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾದ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿದೆ.
- ✦ ಇದು ಏಕೀಕೃತ ಮೊಬೈಲ್ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್ ಮೂಲಕ **ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು** ಮತ್ತು **ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಒದಗಿಸುವ ವ್ಯಾಪಕ ಶ್ರೇಣಿಯ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಏಕಗವಾಕ್ಷಿ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು** ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತದೆ.
- ✦ **ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ:** **ನಾಗರಿಕರು EPFO, ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆ, ಪಿಂಚಣಿ, LPG ಬುಕಿಂಗ್** ಮತ್ತು **ವಿವಿಧ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ** ಹಲವಾರು ಇತರ **ನಾಗರಿಕ ಕೇಂದ್ರಿತ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ವೇದಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಇದು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.**
- ✦ **2026 ರ ಫೆಬ್ರವರಿ** ತಿಂಗಳ ಹೊತ್ತಿಗೆ, **ಉಮಂಗ್ ಆ್ಯಪ್ 30 ರಾಜ್ಯಗಳು** ಮತ್ತು **ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳ 240 ಸರ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ ಒಟ್ಟು 2,446 ಸೇವೆಗಳನ್ನು** ಒದಗಿಸುತ್ತಿದೆ; ಇದರಲ್ಲಿ **80 ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಗಳು** ಹಾಗೂ **160 ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಗಳು** ಒಳಗೊಂಡಿವೆ.
- ✦ ಉಮಂಗ್ (UMANG) ಪೋರ್ಟಲ್ **ಹಿಂದಿ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ನೇಪಾಳಿ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಸೇರಿದಂತೆ ಒಟ್ಟು 23 ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತದೆ.**

PM-UDAY ಯೋಜನೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಇತ್ತೀಚೆಗೆ **ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಷ್ಕೃತ PM-UDAY ಯೋಜನೆಯನ್ನು** (ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ – ದೆಹಲಿ ಅನಧಿಕೃತ ಕಾಲೊನಿಗಳ ವಸತಿ ಹಕ್ಕು ಯೋಜನೆ) ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು **ದೆಹಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಮೊದಲ ಹಂತದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣಕಾಸು ನೆರವಾಗಿ 100 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು** ಕೋರಿದ್ದಾರೆ.

ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಮುಖ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು:

- **ಹಣಕಾಸು ಸ್ವರೂಪ:** ಇದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ವಲಯದ ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿದೆ.
- **ಪ್ರಾರಂಭ:** ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು **2019 ರ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ** ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
- **ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ: ದೆಹಲಿಯ ಅನಧಿಕೃತ ಕಾಲೋನಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಕಾನೂನುಬದ್ಧ ಮಾಲೀಕತ್ವ, ವರ್ಗಾವಣೆ** ಮತ್ತು **ಅಡಮಾನ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು** ಈ ಯೋಜನೆಯ ಆಶಯವಾಗಿದೆ.
- **ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಂಸ್ಥೆ:** ಈ ಯೋಜನೆಯು **ಕೇಂದ್ರ ವಸತಿ ಮತ್ತು ನಗರ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವಾಲಯದ** (MoHUA) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ **ದೆಹಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಿಂದ** (DDA) ನಿರ್ವಹಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ಮೈ ಭಾರತ್ (ಮೇರಾ ಯುವ ಭಾರತ್)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಯುವಜನರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಪೋಷಿಸುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು **ಅವರನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರ ನಿರ್ಮಾಣದತ್ತ ಮುನ್ನಡೆಸುವಲ್ಲಿ 'ಮೈ ಭಾರತ್'** (MY Bharat) ವೇದಿಕೆಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು **ಕೇಂದ್ರ ಯುವಜನ ವ್ಯವಹಾರಗಳು** ಮತ್ತು **ಕ್ರೀಡಾ ಸಚಿವ ಮನ್ಸುಖ್ ಮಾಂಡವಿಯಾ** ಅವರು ಒತ್ತಿಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಮೈ ಭಾರತ್ (ಮೇರಾ ಯುವ ಭಾರತ್) ಬಗ್ಗೆ:

- **ಯುವಜನ ವ್ಯವಹಾರ ಮತ್ತು ಕ್ರೀಡಾ ಸಚಿವಾಲಯದ** ಅಡಿಯಲ್ಲಿ **ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2023ರಲ್ಲಿ** ಇದನ್ನು ಒಂದು ಸ್ವಾಯತ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಇದು **ಸರ್ಕಾರ, ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, NGOಗಳು** ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಲಯವನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ, ಯುವಕರ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಡಿಜಿಟಲ್ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಸ್ವಯಂಸೇವೆ, ಕೌಶಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ, ನಾಯಕತ್ವ ಗುಣಗಳ ಪೋಷಣೆ** ಮತ್ತು **ನಾಗರಿಕ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಗೆ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಯುವಕರನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರ ನಿರ್ಮಾಣದ ಕೇಂದ್ರಬಿಂದುವಾಗಿಸುವುದು** ಇದರ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.
- **ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಯುವ ನೀತಿಗೆ** ಅನುಗುಣವಾಗಿರುವ ಈ ಉಪಕ್ರಮವು, ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ **15–29 ವರ್ಷ** ವಯಸ್ಸಿನ ಯುವಕರನ್ನು ಗುರಿಯಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ; ಜೊತೆಗೆ **10–19 ವರ್ಷದ ಬಾಲಕ–ಬಾಲಕಿಯರಲ್ಲಿ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ನಾಗರಿಕ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವತ್ತ ಗಮನ** ಹರಿಸುತ್ತದೆ.

TribeX ವೇದಿಕೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಬುಡಕಟ್ಟು ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವಾಲಯವು **ಬುಡಕಟ್ಟು ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಬುಡಕಟ್ಟು ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ** ತನ್ನದೇ ಆದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಡಿಜಿಟಲ್ ಕಲಿಕಾ ವೇದಿಕೆಯಾದ TribeX ಅನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ.

ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು:

- ✓ **ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಹಯೋಗ:** ಉಚಿತ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳ ಜೊತೆಗೆ **ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಧನಸಹಾಯ ಆಯೋಗದ** (UGC) ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ನೀಡಲು **ವಾರಣಾಸಿಯ ಸಂಪೂರ್ಣಾನಂದ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದೊಂದಿಗೆ** ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.
- ✓ **ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ:** ಇದು **ಬುಡಕಟ್ಟು ಭಾಷೆಗಳು, ಕಲೆಗಳು, ಕರಕುಶಲ ವಸ್ತುಗಳು** ಮತ್ತು **ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿ ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಆಧುನಿಕ ಕೌಶಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ** ವಿಶೇಷ ಗಮನ ನೀಡುತ್ತದೆ.
- ✓ **ಜಾಗತಿಕ ಸಂಪರ್ಕ:** ಈ ವೇದಿಕೆಯು ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದ ಜ್ಞಾನಾರ್ಜನೆಗೆ ಸಂಶೋಧಕರನ್ನು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ನೇರವಾಗಿ **ಬುಡಕಟ್ಟು ತಜ್ಞರು** ಹಾಗೂ **ಪರಿಣಿತ ಕುಶಲಕರ್ಮಿಗಳೊಂದಿಗೆ** ಸಂಪರ್ಕಿಸುತ್ತದೆ. ಅದರೊಂದಿಗೆ ಇದು ಸ್ಥಳೀಯ ಬುಡಕಟ್ಟು ಪರಂಪರೆಯ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಡಿಜಿಟಲ್ ಸಂಗ್ರಹಾಲಯವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಪರಿವರ್ತನೆ ಕುರಿತ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿ

- ✦ **ಕೇಂದ್ರ ಗೃಹ ಸಚಿವಾಲಯವು,** ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಆಗುತ್ತಿರುವ **ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನು** ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ನಿರ್ಣಯಿಸಲು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ನಿವೃತ್ತ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಾದ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ **ಪಿ.ಪಿ. ನವ್ಲೇಕರ್** ಅವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ.
- ✦ ಅಕ್ರಮ ವಲಸೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಅಸಹಜ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರುವ **ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವ ಪ್ರಮುಖ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು** ಈ ಸಮಿತಿಗೆ ವಹಿಸಲಾಗಿದೆ.

Mobile Phone Manufacturing Scheme (MPMS)

ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನ್ ಉತ್ಪಾದನಾ ಯೋಜನೆ (MPMS)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಕೇಂದ್ರ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟವು **62,500 ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳ ಬಜೆಟ್ ವೆಚ್ಚದೊಂದಿಗೆ** ಹೊಸ **ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನ್ ಉತ್ಪಾದನಾ ಯೋಜನೆಗೆ** (MPMS) ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿದೆ.

ಉದ್ದೇಶ: ದೇಶೀಯ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು, ಬಿಡಿಭಾಗಗಳ ಸ್ಥಳೀಕರಣವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವುದು ಹಾಗೂ **ಸ್ಥಳೀಯ ಸ್ಮಾರ್ಟ್‌ಫೋನ್ ವಿನ್ಯಾಸ** ಮತ್ತು **ಸಂಶೋಧನೆ-ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು** (R&D) ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಮುಖ ವಿವರಗಳು:

- **ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದ ಸಚಿವಾಲಯ:** ಇದನ್ನು **ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಚಿವಾಲಯವು (MeitY)** ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದೆ.
- **ಯೋಜನೆಯ ಅವಧಿ:** ಇದೊಂದು **ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದ್ದು, 2026–27ನೇ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಿಂದ 2030–31ನೇ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದವರೆಗೆ** ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ.
- **ಬಜೆಟ್ ವೆಚ್ಚ:** ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಒಟ್ಟು **62,500 ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳನ್ನು** ಮೀಸಲಿಡಲಾಗಿದೆ.

ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳು:

ಉತ್ಪಾದನೆ–ಸಂಯೋಜಿತ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕಗಳು	ಈ ಯೋಜನೆಯು **ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದ ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನ್‌ಗಳ ಅರ್ಹ ಮಾರಾಟದ ಮೇಲೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕ ಬೆಂಬಲವನ್ನು** ನೀಡುತ್ತದೆ; ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಅರ್ಹತಾ ಮಾನದಂಡಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ **ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕ ದರಗಳು 2.25% ರಿಂದ 5% ರವರೆಗೆ** ಇರುತ್ತವೆ.
ದೇಶೀಯ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ	ಪ್ರಮುಖ **ಬಿಡಿಭಾಗಗಳು ಮತ್ತು ಉಪ-ಜೋಡಣೆಗಳನ್ನು ದೇಶೀಯವಾಗಿಯೇ ಸೋರ್ಸಿಂಗ್** (ಖರೀದಿಸುವ) ಮಾಡುವುದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸ್ಥಳೀಯ ಉತ್ಪಾದನಾ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ತಯಾರಕರು **ಗರಿಷ್ಠ 1.5% ರಷ್ಟು** ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅರ್ಹರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.
ವಿನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ನಾವೀನ್ಯತೆಗೆ ಬೆಂಬಲ	ದೇಶೀಯ ನಾವೀನ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಬ್ರ್ಯಾಂಡ್ ರಚನೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನ ವಿನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು R&D ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಕಂಪನಿಗಳಿಗೆ ಅರ್ಹ ಮಾರಾಟದ ಮೇಲೆ **ಹೆಚ್ಚುವರಿ 3% ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕವನ್ನು** ಈ ಯೋಜನೆಯು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಸ್ಮೈಲ್ ಯೋಜನೆ (SMILE Scheme)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಸ್ಮೈಲ್ (SMILE) ಯೋಜನೆಯು **216 ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷಾಟನೆಯಲ್ಲಿ** ತೊಡಗಿದ್ದ **10,200 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಪುನರ್ವಸತಿಗೊಳಿಸಿದೆ.**

ಸ್ಮೈಲ್ (SMILE) ಯೋಜನೆ ಕುರಿತು:

- **ಪೂರ್ಣ ರೂಪ: ಸಪೋರ್ಟ್ ಫಾರ್ ಮಾರ್ಜಿನಲೈಸ್ಡ್ ಇಂಡಿವಿಜುವಲ್ಸ್ ಫಾರ್ ಲೈವ್ಲಿಹುಡ್ ಅಂಡ್ ಎಂಟರ್‌ಪ್ರೈಸ್ (SMILE).**
- ಇದು **ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಸಬಲೀಕರಣ ಸಚಿವಾಲಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ** ಬರುವ **ಕೇಂದ್ರ ವಲಯದ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.**
- **ಉದ್ದೇಶ: ಲಿಂಗತ್ವ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು (Transgenders)** ಮತ್ತು **ಭಿಕ್ಷಾಟನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸಮಗ್ರ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಮರು-ಸಂಯೋಜನೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು** ಈ ಯೋಜನೆಯ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಉಪ-ಯೋಜನೆಗಳು:

- **ಲಿಂಗತ್ವ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಸಮಗ್ರ ಪುನರ್ವಸತಿ: 9 ನೇ ತರಗತಿಯಿಂದ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿಯವರೆಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ, ಗರಿಮಾ ಗೃಹಗಳ** (Garima Grehs) ಸ್ಥಾಪನೆ, **ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ಜನಾರೋಗ್ಯ ಯೋಜನೆಗೆ** (PM-JAY) ಸಂಯೋಜಿತವಾದ **ಲಿಂಗ-ದೃಢೀಕರಣ ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ, ಪಿಎಂ-ದಕ್ಷ್** (PM-DAKSH) ತರಬೇತಿ **ಮತ್ತು ಲಿಂಗತ್ವ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ರಕ್ಷಣಾ ಕೋಶಗಳನ್ನು** ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಭಿಕ್ಷಾಟನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಮಗ್ರ ಪುನರ್ವಸತಿ:** ಭಿಕ್ಷುಕರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ರಕ್ಷಿಸುವ ಮೂಲಕ **"ಭಿಕ್ಷಾ ವೃತ್ತಿ ಮುಕ್ತ ಭಾರತ್" ಅಭಿಯಾನವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು** ಹಾಗೂ **ವೈದ್ಯಕೀಯ ಆರೈಕೆ, ಆಪ್ತ ಸಮಾಲೋಚನೆ, ಪಿಎಂ-ದಕ್ಷ್** (PM-DAKSH) ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ದಾಖಲಾತಿ ನೆರವಿನೊಂದಿಗೆ ಆಶ್ರಯ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಸ್ಮೈಲ್-ಭಿಕ್ಷಾಟನಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪೋರ್ಟಲ್** ಮೂಲಕ ಫಲಾನುಭವಿಗಳನ್ನು ನೋಂದಾಯಿಸಿ, **ಪುನರ್ವಸತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳು & ಅವುಗಳ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ** ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- *ಗಮನಿಸಿ:* **2025 ರಲ್ಲಿ ಇಂದೋರ್** (ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ) ನಗರವು ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಅಧಿಕೃತ **'ಭಿಕ್ಷುಕ ಮುಕ್ತ ನಗರ'** ವೆಂದು ಘೋಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಪಿಎಂ–ದಕ್ಷ್ (PM-DAKSH) ಬಗ್ಗೆ:

- **ಪೂರ್ಣ ರೂಪ: ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ದಕ್ಷತಾ ಔರ್ ಕುಶಲತಾ ಸಂಪನ್ ಹಿತಗ್ರಾಹಿ ಯೋಜನೆ.**
- **ಹಣಕಾಸು ನೆರವು:** ಕೇಂದ್ರ ವಲಯದ ಯೋಜನೆ.
- **ಪ್ರಾರಂಭ:** 2020–21.
- **ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ಸಚಿವಾಲಯ: ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಸಬಲೀಕರಣ ಸಚಿವಾಲಯ.**
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ **ಸಮುದಾಯಗಳ ಕೌಶಲ್ಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅವರು ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗ** ಅಥವಾ **ವೇತನ ಆಧಾರಿತ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ನೆರವಾಗುವುದು** ಹಾಗೂ **ಅವರ ಸಾಮಾಜಿಕ-ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಉನ್ನತೀಕರಿಸುವುದು.**

ಪಿಎಂ–ಯಶಸ್ವಿ ಯೋಜನೆ
(PM-YASASVI Scheme)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಪಿಎಂ–ಯಶಸ್ವಿ ಯೋಜನೆಯ ಮೂಲಕ ಅನನುಕೂಲಕರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವ ತನ್ನ ಬದ್ಧತೆಯನ್ನು ಪುನರುಚ್ಚರಿಸಿದೆ.

ಪಿಎಂ-ಯಶಸ್ವಿ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

ಪೂರ್ಣ ರೂಪ	ಪ್ರೈಮ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಯಂಗ್ ಅಚೀವರ್ಸ್ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಅವಾರ್ಡ್ ಸ್ಕೀಮ್ ಫಾರ್ ವೈಬ್ರೆಂಟ್ ಇಂಡಿಯಾ (PM-YASASVI).
ಅನುಷ್ಠಾನ	ಈ ಯೋಜನೆಯು **ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಸಬಲೀಕರಣ ಸಚಿವಾಲಯದ** ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ.
ಉದ್ದೇಶ	ಗುಣಮಟ್ಟದ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಇರುವ ಭೌಗೋಳಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಅಡೆತಡೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅನನುಕೂಲಕರ ಸಮುದಾಯಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ **ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು** ಮತ್ತು **ವಸತಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು** ಒದಗಿಸುವುದು.
ಫಲಾನುಭವಿಗಳು	ವಾರ್ಷಿಕ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಆದಾಯವು **ರೂ. 2.50 ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ** ಇರುವ **ಇತರೆ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗ (OBC), ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗ (EBC)** ಮತ್ತು **ಅಲೆಮಾರಿ ಹಾಗೂ ಅರೆ–ಅಲೆಮಾರಿ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ (DNT)** ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇದರ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯಲಿದ್ದಾರೆ.
ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ	ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅವರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಂತಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ:
ಮೆಟ್ರಿಕ್–ಪೂರ್ವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ	ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಾವಧಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ **9 ಮತ್ತು 10 ನೇ ತರಗತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಾರ್ಷಿಕ ರೂ.4,000 ಭತ್ಯೆ** ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
ಮೆಟ್ರಿಕ್–ನಂತರದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ	ಮೆಟ್ರಿಕ್ ನಂತರದ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ **ವಾರ್ಷಿಕ ರೂ.5,000 ದಿಂದ ರೂ.20,000 ದವರೆಗೆ ಭತ್ಯೆ** ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
ಉನ್ನತ ದರ್ಜೆಯ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ	**ಬೋಧನಾ ಶುಲ್ಕ, ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಶುಲ್ಕಗಳನ್ನು ಭರಿಸಲು 9–10 ನೇ ತರಗತಿಗೆ ವಾರ್ಷಿಕ ರೂ. 75,000** ದವರೆಗೆ ಮತ್ತು **11–12** ನೇ ತರಗತಿಗೆ **ರೂ. 1,25,000 ದವರೆಗೆ** ನೆರವು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
ಉನ್ನತ ದರ್ಜೆಯ ಕಾಲೇಜು ಶಿಕ್ಷಣ	ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾರ್ಷಿಕ **ರೂ. 2 ಲಕ್ಷದವರೆಗೆ ಪೂರ್ಣ ಬೋಧನಾ ಶುಲ್ಕ ಮರುಪಾವತಿ,** ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಮಾಸಿಕ **ರೂ.3,000 ಜೀವನ ವೆಚ್ಚ, ರೂ.5,000 ಪುಸ್ತಕ ಭತ್ಯೆ** ಮತ್ತು **ಒಂದು ಬಾರಿಯ ಲ್ಯಾಪ್‌ಟಾಪ್ ಅನುದಾನವಾಗಿ ರೂ.45,000** ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
ವಸತಿ ನಿಲಯ ನಿರ್ವಹಣೆ	ಕಡಿಮೆ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಪ್ರಮಾಣ ಹೊಂದಿರುವ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಿ, ವಸತಿ ನಿಲಯಗಳ **ಪ್ರತಿ ಸೀಟಿಗೆ ರೂ. 3.00 ಲಕ್ಷದಿಂದ ರೂ. 3.50 ಲಕ್ಷದವರೆಗೆ ಅನುದಾನ** ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟು ಸೀಟುಗಳಲ್ಲಿ **ಕನಿಷ್ಠ 30% ರಷ್ಟನ್ನು** ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರಿಗೆ ಮತ್ತು **5% ರಷ್ಟನ್ನು** ವಿಕಲಚೇತನರಿಗೆ **(PwD)** ಮೀಸಲಿಡಲಾಗಿದೆ.

ಸೆಮಿಕಾನ್ 2.0

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಭಾರತದ ಸೆಮಿಕಂಡಕ್ಟರ್ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟವು **1,27,500 ಕೋಟಿ ರೂ. ವೆಚ್ಚದ ಸೆಮಿಕಾನ್ 2.0** (ಇಂಡಿಯಾ ಸೆಮಿಕಂಡಕ್ಟರ್ ಮಿಷನ್ 2.0) ಯೋಜನೆಗೆ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿದೆ.

ಇಂಡಿಯಾ ಸೆಮಿಕಂಡಕ್ಟರ್ ಮಿಷನ್ (ISM) ಬಗ್ಗೆ:

- **ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದ ಸಚಿವಾಲಯ:** ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಚಿವಾಲಯ.
- **ಗುರಿ:** ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ವಿನ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಭಾರತವನ್ನು ಜಾಗತಿಕ ಕೇಂದ್ರವನ್ನಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುವಂತಹ **ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಸೆಮಿಕಂಡಕ್ಟರ್ ಉತ್ಪಾದನಾ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು** ನಿರ್ಮಿಸುವುದು.

ಸೆಮಿಕಂಡಕ್ಟರ್ ಚಿಪ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇವು **ವಾಹಕಗಳು (Conductors)** ಮತ್ತು **ಅವಾಹಕಗಳ (Insulators)** ನಡುವಿನ ವಾಹಕತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ವಸ್ತುಗಳಾಗಿವೆ.
- **ಉದಾಹರಣೆ:** ಇವು ಶುದ್ಧ ಮೂಲವಸ್ತುಗಳಾದ **ಸಿಲಿಕಾನ್** ಅಥವಾ **ಜರ್ಮೇನಿಯಂ** ಆಗಿರಬಹುದು; ಅಥವಾ **ಗ್ಯಾಲಿಯಂ ಆರ್ಸೆನೈಡ್** ಅಥವಾ **ಕ್ಯಾಡ್ಮಿಯಂ ಸೆಲೆನೈಡ್** ನಂತಹ ಸಂಯುಕ್ತ ವಸ್ತುಗಳಾಗಿರಬಹುದು.
- **ಸೆಮಿಕಂಡಕ್ಟರ್ ಚಿಪ್‌ಗಳ ಮಹತ್ವ:** ಇವು ಎಲ್ಲಾ ಆಧುನಿಕ **ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್** ಹಾಗೂ **ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಸಂವಹನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಹೃದಯ** ಮತ್ತು **ಮೆದುಳಿನಂತೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಮೂಲಭೂತ ಘಟಕಗಳಾಗಿವೆ.**
- **ಅನ್ವಯಗಳು:** ಈ ಚಿಪ್‌ಗಳು ಆಧುನಿಕ **ವಾಹನಗಳು, ಗೃಹಬಳಕೆಯ ಉಪಕರಣಗಳು** ಮತ್ತು **ECG ಯಂತ್ರಗಳಂತಹ ಅತ್ಯಗತ್ಯ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಾಧನಗಳ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವಾಗಿವೆ.**

ಸೂಪರ್ ಟೈಫೂನ್ ಬಾವಿ ಚಂಡಮಾರುತ

UPER TYPHOON BAVI

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಪಶ್ಚಿಮ ಉತ್ತರ ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸಿದ ಸೂಪರ್ ಟೈಫೂನ್ ಬಾವಿ ಚಂಡಮಾರುತವು ಅಮೆರಿಕದ ಅಧೀನ ಪ್ರದೇಶಗಳಾದ ಗುವಾಮ್ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಮರಿಯಾನಾ ದ್ವೀಪಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಜಪಾನ್‌ನ ರ್ಯುಕ್ಯು ದ್ವೀಪಗಳು ಮತ್ತು ಚೀನಾ ದೇಶಗಳ ಮೇಲೆ ತೀವ್ರ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿದೆ.

ಟೈಫೂನ್ ಬಾವಿ ಚಂಡಮಾರುತದ ಲಕ್ಷಣಗಳು:

- ✓ ಇದು 2026ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ **ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ** ಉದ್ಭವಿಸಿದ **3ನೇ ಉಷ್ಣವಲಯದ ಚಂಡಮಾರುತವಾಗಿದೆ** (Tropical Cyclone).
- ✓ **ಉಗಮ ಸ್ಥಾನ:** ಈ ಚಂಡಮಾರುತವು **ಪಶ್ಚಿಮ ಉತ್ತರ ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ** ಉದ್ಭವಿಸಿದೆ.
- ✓ **ನಾಮಕರಣ:** ಈ ಚಂಡಮಾರುತಕ್ಕೆ **'ಬಾವಿ'** ಎಂದು **ವಿಯೆಟ್ನಾಂ** ದೇಶವು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದೆ.
- ✓ **ತೀವ್ರತೆಯ ಮಟ್ಟ:** ಇದು ಗಂಟೆಗೆ **ಗರಿಷ್ಠ 290 ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ವೇಗದ** (290 km/h) ಸ್ಥಿರ ಮಾರುತಗಳೊಂದಿಗೆ **ಅತ್ಯಂತ ವಿನಾಶಕಾರಿ 'ವರ್ಗ 5'** (Category 5) ತೀವ್ರತೆಯ ಚಂಡಮಾರುತವಾಗಿ ರೂಪಾಂತರಗೊಂಡಿದೆ.
- ✓ **ಬಾಧಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳು:** ಇದು **ಗುವಾಮ್, ರೋಟಾ, ಫಿಲಿಪೈನ್ಸ್, ಜಪಾನ್, ತೈವಾನ್** ಮತ್ತು **ಆಗ್ನೇಯ ಚೀನಾದ ಭೌಗೋಳಿಕ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಮೇಲೆ** ತೀವ್ರ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿದೆ.
- ✓ **ಹವಾಮಾನ ಪ್ರೇರಕಾಂಶ : ಸಾಗರದ ಮೇಲ್ಮೈ ನೀರನ್ನು ಅತಿಯಾಗಿ ಬಿಸಿ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಬಲ ಎಲ್ ನಿನೋ (El Niño)** ವಿದ್ಯಮಾನವು ಈ ಚಂಡಮಾರುತದ ತೀವ್ರ ಜಡತ್ವಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಉಷ್ಣವಲಯದ ಚಂಡಮಾರುತಗಳು (Tropical Cyclones)

- ✦ **ಉಷ್ಣವಲಯದ ಸಾಗರಗಳ ಮೇಲ್ಮೈನಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸುವ ತೀವ್ರ ವಾಯುಭಾರ ಕುಸಿತದ ಬಿರುಗಾಳಿಗಳನ್ನು ಉಷ್ಣವಲಯದ ಚಂಡಮಾರುತಗಳೆಂದು** ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇವು **ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಕಡೆಗೆ ಚಲಿಸುವಾಗ ತೀವ್ರ ಮಾರುತಗಳು, ಭಾರಿ ಮಳೆ ಮತ್ತು ಸಮುದ್ರದ ಅಲೆಗಳ ಉಬ್ಬರದಿಂದ ಭಾರಿ ಪ್ರಮಾಣದ ವಿನಾಶವನ್ನು** ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ.
- ✦ **ಮಾರುತಗಳ ಚಲನೆಯ ದಿಕ್ಕು:** ಕೊರಿಯಾಲಿಸ್ ಬಲದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಾಗಿ ಈ ಚಂಡಮಾರುತದ ಮಾರುತಗಳು **ಉತ್ತರ ಗೋಳಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿಯೂ** (Counterclockwise) ಮತ್ತು **ದಕ್ಷಿಣ ಗೋಳಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾಕಾರದ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿಯೂ** (Clockwise) ಚಲಿಸುತ್ತವೆ.
- ✦ **ವಿವಿಧ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಹೆಸರುಗಳು:** ಈ ಜಾಗತಿಕ ಬಿರುಗಾಳಿಗಳನ್ನು ಜಗತ್ತಿನ ವಿವಿಧ ಭೌಗೋಳಿಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಿಭಿನ್ನ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ:
  - ▸ **ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಾಗರದಲ್ಲಿ: ಸೈಕ್ಲೋನ್ ಅಥವಾ ಚಂಡಮಾರುತ** (Cyclones)
  - ▸ **ಅಟ್ಲಾಂಟಿಕ್ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ: ಹರಿಕೇನ್** (Hurricanes)
  - ▸ **ಪಶ್ಚಿಮ ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಚೀನಾ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ:** ಟೈಫೂನ್ (Typhoons)
  - ▸ **ಪಶ್ಚಿಮ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದಲ್ಲಿ:** ವಿಲ್ಲಿ–ವಿಲ್ಲಿಸ್ (Willy-Willies)
- ✦ **ಉದ್ಭವಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು: ಉಷ್ಣವಲಯದ ಚಂಡಮಾರುತಗಳು ಉದ್ಭವಿಸಲು ಮತ್ತು ತೀವ್ರಗೊಳ್ಳಲು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿವೆ:**
  - ▸ ಸಾಗರದ ಮೇಲ್ಮೈ ತಾಪಮಾನವು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ **27°C** ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರಬೇಕು.
  - ▸ **ಸುರುಳಿಯಾಕಾರದ ಮಾರುತಗಳ ಚಲನೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಕೊರಿಯಾಲಿಸ್** ಬಲದ (Coriolis force) ಉಪಸ್ಥಿತಿ ಇರಬೇಕು.
  - ▸ **ಲಂಬ ಮಾರುತಗಳ ವೇಗದಲ್ಲಿ** ಕನಿಷ್ಠ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಇರಬೇಕು.
  - ▸ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ **ದುರ್ಬಲ ಕಡಿಮೆ ವಾಯುಭಾರ ಪ್ರದೇಶ ಅಥವಾ ಕೆಳಮಟ್ಟದ ಚಂಡಮಾರುತದ ಸುರುಳಿ** ಇರಬೇಕು.
  - ▸ **ಸಾಗರದ ಮೇಲ್ಮೈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಗಾಳಿಯ ಹೊರಮುಖ ಚಲನೆ** ಇರಬೇಕು.

ಫ್ಲೆಮಿಂಗೊ (ರಾಜಹಂಸ) ಕ್ರಾಂತಿ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: **ಅಲ್ಬೇನಿಯಾ ದೇಶದ** ಜನರು ಉದ್ದೇಶಿತ **$1.6 ಬಿಲಿಯನ್** ಮೌಲ್ಯದ **ಐಷಾರಾಮಿ ರೆಸಾರ್ಟ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನು** ವಿರೋಧಿಸಿ **'ಫ್ಲೆಮಿಂಗೊ ಕ್ರಾಂತಿ'**ಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ.

* ಈ ಯೋಜನೆಯು **ಸಾಜನ್ ದ್ವೀಪ** ಮತ್ತು **ವಿಜೋಸಾ-ನಾರ್ಟಾ ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ** ಬೃಹತ್ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಇದು **ಫ್ಲೆಮಿಂಗೊಗಳು, ಕಡಲ ನಾಯಿಗಳು** (Seals) ಮತ್ತು **ಸಮುದ್ರ ಆಮೆಗಳ ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ ತಾಣಗಳಿಗೆ ತೀವ್ರ ಹಾನಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಲಿದ್ದು, ಪರಿಸರ ನಾಶದ ಕಡೆಗಿನ ಸರ್ಕಾರದ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರ ಕಳವಳವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದೆ.**

ಫ್ಲೆಮಿಂಗೊ (Flamingo) ಬಗ್ಗೆ:

- **ಕುಲ/ವರ್ಗ (Genus):** ಈ ಪಕ್ಷಿಗಳು **ಫೀನಿಕ್ಟೋಪ್ಟೆರಿಡೆ** (Phoenicopteridae) ಕುಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿವೆ.
- ಈ ಪಕ್ಷಿಗಳು ತಮ್ಮ **ಗುಲಾಬಿ ಬಣ್ಣದ ಗರಿಗಳು, ಉದ್ದನೆಯ ಕುತ್ತಿಗೆ** ಮತ್ತು **ನೀರನ್ನು ಸೋಸಿ ಆಹಾರ ಸೇವಿಸಲು** ಒಗ್ಗಿಕೊಂಡಿರುವ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಬಾಗಿದ ಕೊಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ.
- **ಹಂಚಿಕೆ: ಆಫ್ರಿಕಾ, ಯುರೋಪ್, ಏಷ್ಯಾ ಮತ್ತು ಅಮೆರಿಕ ಖಂಡಗಳಾದ್ಯಂತ ಆರು ಜೀವಂತ ಫ್ಲೆಮಿಂಗೊ ಪ್ರಭೇದಗಳನ್ನು** ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.
  - **ಗ್ರೇಟರ್ ಫ್ಲೆಮಿಂಗೊ** (Phoenicopterus roseus) ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಭೇದವಾಗಿದೆ.
  - **ಲೆಸ್ಸರ್ ಫ್ಲೆಮಿಂಗೊ** (Phoeniconaias minor) ಮತ್ತೊಂದು **ಜೀವಂತ ಪ್ರಭೇದವಾಗಿದೆ.**
  - **ಅಮೇರಿಕನ್** ಅಥವಾ **ಕೆರಿಬಿಯನ್ ಫ್ಲೆಮಿಂಗೊ** (Phoenicopterus ruber) ಸಹ ಈ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರುತ್ತದೆ.
  - **ಚಿಲಿಯನ್ ಫ್ಲೆಮಿಂಗೊ** (Phoenicopterus chilensis) **ದಕ್ಷಿಣ ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲಿ** ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
  - **ಆಂಡಿಯನ್ ಫ್ಲೆಮಿಂಗೊ** (Phoenicoparrus andinus) **ಆಂಡೀಸ್ ಪರ್ವತ ಶ್ರೇಣಿಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ** ವಾಸಿಸುತ್ತದೆ.
  - **ಜೇಮ್ಸ್** ಅಥವಾ **ಪುನಾ ಫ್ಲೆಮಿಂಗೊ** (Phoenicoparrus jamesi) ಸಹ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಪ್ರಭೇದವಾಗಿದೆ.
- ಭಾರತದಲ್ಲಿ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ **ಕರಾವಳಿ ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶಗಳು** ಮತ್ತು **ಉಪ್ಪಿನ ಹೊಂಡಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರೇಟರ್ ಫ್ಲೆಮಿಂಗೊ** ಮತ್ತು **ಲೆಸ್ಸರ್ ಫ್ಲೆಮಿಂಗೊಗಳನ್ನು** ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.
- **ಅಪಾಯಗಳು:** ನೈಸರ್ಗಿಕ **ಆವಾಸಸ್ಥಾನಗಳ ನಾಶ, ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯ, ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿನ ಮಾನವ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ** ಹಾಗೂ **ಅಡಚಣೆಗಳು** ಮತ್ತು **ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತಿರುವ ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯು** ಈ ಪಕ್ಷಿ ಸಂಕುಲಕ್ಕೆ ಎದುರಾಗಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಅಪಾಯಗಳಾಗಿವೆ.

ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಸ್ಥಿತಿ:

- **ಗ್ರೇಟರ್ ಫ್ಲೆಮಿಂಗೊ:** **ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಒಕ್ಕೂಟವು (IUCN) ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ** ಇದನ್ನು **'ಕಡಿಮೆ ಕಾಳಜಿಯ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಪ್ರಭೇದ'** (LC) **ಎಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.**
- **ಲೆಸ್ಸರ್ ಫ್ಲೆಮಿಂಗೊ:** **ಈ ಪ್ರಭೇದವನ್ನು** **'ಅಪಾಯದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಭೇದ'** (NT) **ಎಂದು IUCN ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.**

ಹಸ್ದೇವ್–ಆರಂಡ್ ಅರಣ್ಯಗಳು

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: **ಛತ್ತೀಸ್‌ಗಢದ ಹಸ್ದೇವ್ ಅರಣ್ಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕೆಂಟೆ ವಿಸ್ತರಣಾ ಸಮಗ್ರ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ವಲಯದಲ್ಲಿ ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ನಡೆಸಲು ಪರಿಸರ, ಅರಣ್ಯ** ಮತ್ತು **ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಸಚಿವಾಲಯವು** (MoEFCC) ಪರಿಸರ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ನೀಡಿದೆ.

ಹಸ್ದೇವ್–ಅರಣ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ:

- ಛತ್ತೀಸ್‌ಗಢದ **ಕೊರ್ಬಾ, ಸುರ್ಗುಜಾ** ಮತ್ತು **ಸೂರಜ್‌ಪುರ** ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹರಡಿರುವ **ಹಸ್ದೇವ್–ಅರಣ್ಯಗಳು** ಸುಮಾರು **1.7 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್** ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಆವರಿಸಿವೆ ಮತ್ತು ಇವುಗಳನ್ನು **ಮಧ್ಯ ಭಾರತದ ಹಸಿರು ಶ್ವಾಸಕೋಶಗಳು** ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಈ ದಟ್ಟವಾದ ಅರಣ್ಯಗಳು **ಸುಮಾರು 640 ಸಸ್ಯ ಪ್ರಭೇದಗಳಿಗೆ** ಮತ್ತು **ಶೆಡ್ಯೂಲ್–1 ರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಕಾನೂನು ರಕ್ಷಣೆ ಪಡೆದಿರುವ ಒಂಬತ್ತು** ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರಭೇದಗಳಿಗೆ ನೆಲೆಯಾಗಿವೆ.
- **ಮಹಾ ನದಿಯ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಉಪನದಿಯಾಗಿರುವ ಹಸ್ದೇವ್ ನದಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶವು** ಕೂಡ ಇದಾಗಿದೆ.

ಬೋಜ್ಝಾಲಿ ಜೌಗುಭೂಮಿ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: **'ಒರೈಜಾ ರುಫಿಪೋಗಾನ್'** (Oryza rufipogon) ಎಂಬ ಅರಣ್ಯ ಭತ್ತದ ಪ್ರಭೇದಕ್ಕೆ ನೆಲೆಯಾಗಿರುವ **ಅಸ್ಸಾಂನ ಬೋಜ್ಝಾಲಿ ಜೌಗುಭೂಮಿಯನ್ನು** ಇತ್ತೀಚೆಗೆ **'ಜೀವ ವೈವಿಧ್ಯ ಪರಂಪರೆಯ ತಾಣ' (BHS)** ಎಂದು ಅಧಿಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಒರೈಜಾ ರುಫಿಪೋಗಾನ್ ಪ್ರಭೇದದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ:

- ಇದು **ಪ್ರಸ್ತುತ ಕೃಷಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಆಧುನಿಕ ಭತ್ತದ ತಳಿಯಾದ 'ಒರೈಜಾ ಸಟಿವಾ'ದ ಮೂಲವಾಗಿದೆ.**
- ಈ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರಭೇದವು **ಕೀಟಗಳು ಹಾಗೂ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು** ಹೊಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, **ಪ್ರವಾಹ ಮತ್ತು ಲವಣಯುಕ್ತ** (ಉಪ್ಪುನೀರಿನ) ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ತಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲದು.
- ಆದ್ದರಿಂದ, ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ **ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ತಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲ ಸುಭದ್ರ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು** ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಇದೊಂದು ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯವಾದ ತಳೀಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲವಾಗಿದೆ.

ಜೀವ ವೈವಿಧ್ಯ ಪರಂಪರೆಯ ತಾಣಗಳು (BHS)

- ಇವು ಪರಿಸರದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅತ್ಯಂತ **ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ** ಮತ್ತು **ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಾಗಿವೆ** (ಅದು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿನ, ಕರಾವಳಿಯ ಅಥವಾ ಒಳನಾಡಿನ ಜಲಪ್ರದೇಶವಾಗಿರಬಹುದು). ಈ ತಾಣಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಒಂದು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆ:
  - **ಜೀವಪ್ರಭೇದಗಳ ಸಮೃದ್ಧತೆಯನ್ನು** (Species richness) ಹೊಂದಿರುವುದು.
  - **ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ಥಳೀಯತೆಯನ್ನು** (High endemism) ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವುದು.
  - **ಅಪರೂಪದ, ಅಪಾಯಕ್ಕೊಳಗಾದ, ಕೀಸ್ಟೋನ್** (ಪರಿಸರದ ಆಧಾರಸ್ತಂಭ) ಹಾಗೂ ವಿಕಾಸಾತ್ಮಕ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯುಳ್ಳ ಪ್ರಭೇದಗಳ ಉಪಸ್ಥಿತಿ.
  - **ದೇಶಿ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ಮಾಡಲಾಗುವ ಬೆಳೆಗಳ/ಪ್ರಭೇದಗಳ ವನ್ಯ ಪೂರ್ವಜ ಪ್ರಭೇದಗಳ** ಉಪಸ್ಥಿತಿ.
  - **ಪಳೆಯುಳಿಕೆ ನಿಕ್ಷೇಪಗಳ ಮೂಲಕ** ಗುರುತಿಸಲ್ಪಡುವ, ಹಿಂದಿನ **ಜೈವಿಕ ಘಟಕಗಳ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು** ಹೊಂದಿರುವುದು.
  - ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ **ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ನೈತಿಕ** ಮತ್ತು **ಸೌಂದರ್ಯಾತ್ಮಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು** ಹೊಂದಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಾಗಿರುವುದು.

ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ಚೌಕಟ್ಟು:

- **ಕಾನೂನು ಮಾನ್ಯತೆ:** 2002ರ **ಜೀವ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಕಾಯ್ದೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ 37 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ** ಈ ತಾಣಗಳಿಗೆ ಕಾನೂನು ಮಾನ್ಯತೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಅಧಿಸೂಚಿಸುವ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ:** ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸಿದ ಬಳಿಕ, **'ರಾಜ್ಯ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ ಮಂಡಳಿ'**ಯ ಶಿಫಾರಸಿನ ಮೇರೆಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಇದನ್ನು ಅಧಿಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಂಕಿ-ಅಂಶ:** **ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ (NBA)** ಮಾಹಿತಿಯ ಪ್ರಕಾರ, **ಮಾರ್ಚ್ 2026** ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ **ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 54 ಜೈವಿಕ ವೈವಿಧ್ಯ ಪರಂಪರೆಯ ತಾಣಗಳಿವೆ.**

ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಕ್ಯಾಸ್ಪಿಯನ್ ಮರಿಂಕಾ (Schizothorax pelzami)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶದ **ಪೂರ್ವ ಕಮೆಂಗ್** ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಂದು ಪಂಗಡವು **ರೇ-ಫಿನ್ಡ್ ಮೀನು ಸ್ಕಿಜೋಥೊರಾಕ್ಸ್ ಪೆಲ್ಜಾಮಿ** (Schizothorax pelzami) ಅಥವಾ **ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಕ್ಯಾಸ್ಪಿಯನ್ ಮರಿಂಕಾ ರಕ್ಷಿಸಲು ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಅಭಿಯಾನವನ್ನು** ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ.

ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಕ್ಯಾಸ್ಪಿಯನ್ ಮರಿಂಕಾ (Schizothorax pelzami) ಬಗ್ಗೆ:

- ✓ **ಆವಾಸಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಕಾರ:** ಇದು ಸಿಹಿನೀರಿನ ಮತ್ತು ನದಿಗಳ ತಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ **ಬೆಂಥೋಪೆಲಾಜಿಕ್ ಮೀನು** ಆಗಿದೆ.
- ✓ **ಹಂಚಿಕೆ:** ಇದು **ತುರ್ಕಮೆನಿಸ್ತಾನ್, ಅಫ್ಘಾನಿಸ್ತಾನ್** ಮತ್ತು **ಈಶಾನ್ಯ ಇರಾನ್‌ನ ನದಿಗಳಲ್ಲಿ** ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ **ಸಮಶೀತೋಷ್ಣ ಬೆಂಥೋಪೆಲಾಜಿಕ್ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ** ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.
- ✓ **IUCN ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿ ಸ್ಥಿತಿ :** ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅದರ ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಅಪಾಯಗಳು ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು **ಕನಿಷ್ಠ ಕಾಳಜಿಯ (LC)** ಪ್ರಭೇದ ಎಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ✓ **ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆ:** ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶದ **ಪೂರ್ವ ಕಮೆಂಗ್** ಜಿಲ್ಲೆಯ **ಸಾಂಗ್ನೋ ಪಂಗಡವು ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಎಂಗಾಸಿರ್ಂಗ್** ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ **52 ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಕ್ಯಾಸ್ಪಿಯನ್ ಮರಿಂಕಾ** (Schizothorax pelzami) **ಮೀನಿನ ಮರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮುದಾಯ-ಆಧಾರಿತ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಉಪಕ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ** & ಇವುಗಳನ್ನು **ರಿಚಾಸೊ ತೊರೆಯ ಮಹಸೀರ್ ಮೀನುಗಳಿಲ್ಲದ** (mahseer-free) **ಜಲಮೂಲಕ್ಕೆ ಬಿಡುಗಡೆ** ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬೃಹತ್ ಮಾರ್ಜಾಲ ಒಕ್ಕೂಟ (IBCA)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಭಾರತದ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿರುವ, ಒಪ್ಪಂದ–ಆಧಾರಿತ **'ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬೃಹತ್ ಮಾರ್ಜಾಲ ಒಕ್ಕೂಟ'ಕ್ಕೆ** (International Big Cat Alliance - IBCA) **ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶವು 27ನೇ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿ** ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಂಡಿದೆ.

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬೃಹತ್ ಮಾರ್ಜಾಲ ಒಕ್ಕೂಟ (IBCA)ದ ಬಗ್ಗೆ:

- **ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿ:** ಭಾರತ.
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಇದು ಬೃಹತ್ ಮಾರ್ಜಾಲಗಳ (ವನ್ಯ ಮಾರ್ಜಾಲ) ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿರುವ ಮತ್ತು ಈ ಪ್ರಭೇದಗಳು ಕಂಡುಬರುವ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ **95 ದೇಶಗಳ ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ** ಹಾಗೂ **ಬಹು– ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಒಕ್ಕೂಟವಾಗಿದೆ.**
- **ಆರಂಭ:** 2023 ರಲ್ಲಿ **'ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಟೈಗರ್‌ನ 50 ವರ್ಷಗಳ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥ'** ಆಯೋಜಿಸಲಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ವೇಳೆ, ಭಾರತದ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರು IBCA ಗೆ ಚಾಲನೆ ನೀಡಿದರು.
- **ಗುರಿ: ಹುಲಿ, ಸಿಂಹ, ಚಿರತೆ, ಹಿಮ ಚಿರತೆ, ಚೀತಾ, ಜಾಗ್ವಾರ್** ಮತ್ತು **ಪೂಮಾ** ಎಂಬ **ಏಳು ಪ್ರಮುಖ ಬೃಹತ್ ಮಾರ್ಜಾಲ ಪ್ರಭೇದಗಳನ್ನು** ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದು.

7 ಬೃಹತ್ ಮಾರ್ಜಾಲಗಳ ಪ್ರಭೇದಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ:

ಬೃಹತ್ ಮಾರ್ಜಾಲಗಳ ಪ್ರಭೇದಗಳು	ದೈಹಿಕ ನೋಟ	IUCN ಕೆಂಪುಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿತಗತಿ	CITES ಸ್ಥಿತಗತಿ	ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾಯ್ದೆ, 1972 (ಭಾರತ)
ಹುಲಿ (ಪ್ಯಾಂಥೆರಾ ಟೈಗ್ರಿಸ್)		ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ (EN)	ಅನುಬಂಧ–I	ಅನುಸೂಚಿ–1
ಸಿಂಹ (ಪ್ಯಾಂಥೆರಾ ಲಿಯೋ)		ದುರ್ಬಲ (VU)	ಅನುಬಂಧ–I	ಅನುಸೂಚಿ–1
ಚಿರತೆ (ಪ್ಯಾಂಥೆರಾ ಪಾರ್ಡಸ್)		ದುರ್ಬಲ (VU)	ಅನುಬಂಧ–I	ಅನುಸೂಚಿ–1
ಹಿಮ ಚಿರತೆ (ಪ್ಯಾಂಥೆರಾ ಉನ್ಸಿಯಾ)		ದುರ್ಬಲ (VU)	ಅನುಬಂಧ–I	ಅನುಸೂಚಿ–1
ಚೀತಾ (ಅಸಿ ನೋನಿಕ್ಸ್ ಜುಬಾಟಸ್)	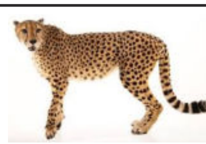	ದುರ್ಬಲ (VU)	ಅನುಬಂಧ–I	ಅನುಸೂಚಿ–1
ಜಾಗ್ವಾರ್ (ಪ್ಯಾಂಥೆರಾ ಓಂಕಾ)	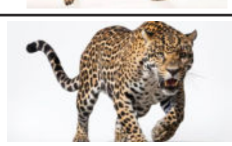	ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರವಿರುವ (NT)	ಅನುಬಂಧ–I	ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ.
ಪೂಮಾ (ಪೂಮಾ ಕಾನ್ಕಲರ್)	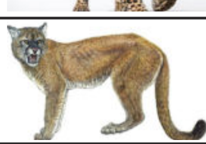	ಕನಿಷ್ಠ ಕಾಳಜಿ (LT)	ಅನುಬಂಧ–I	ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಹವಾಮಾನದ ಪರಿವರ್ತನಾ ಬಿಂದುಗಳು (Climate Tipping Points)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಜರ್ಮನಿಯ **'ಬಾನ್'** ನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ **ಹವಾಮಾನದ ಪರಿವರ್ತನಾ ಬಿಂದುಗಳು (Climate Tipping Points)** ಪ್ರಮುಖ ಚರ್ಚೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿವೆ.

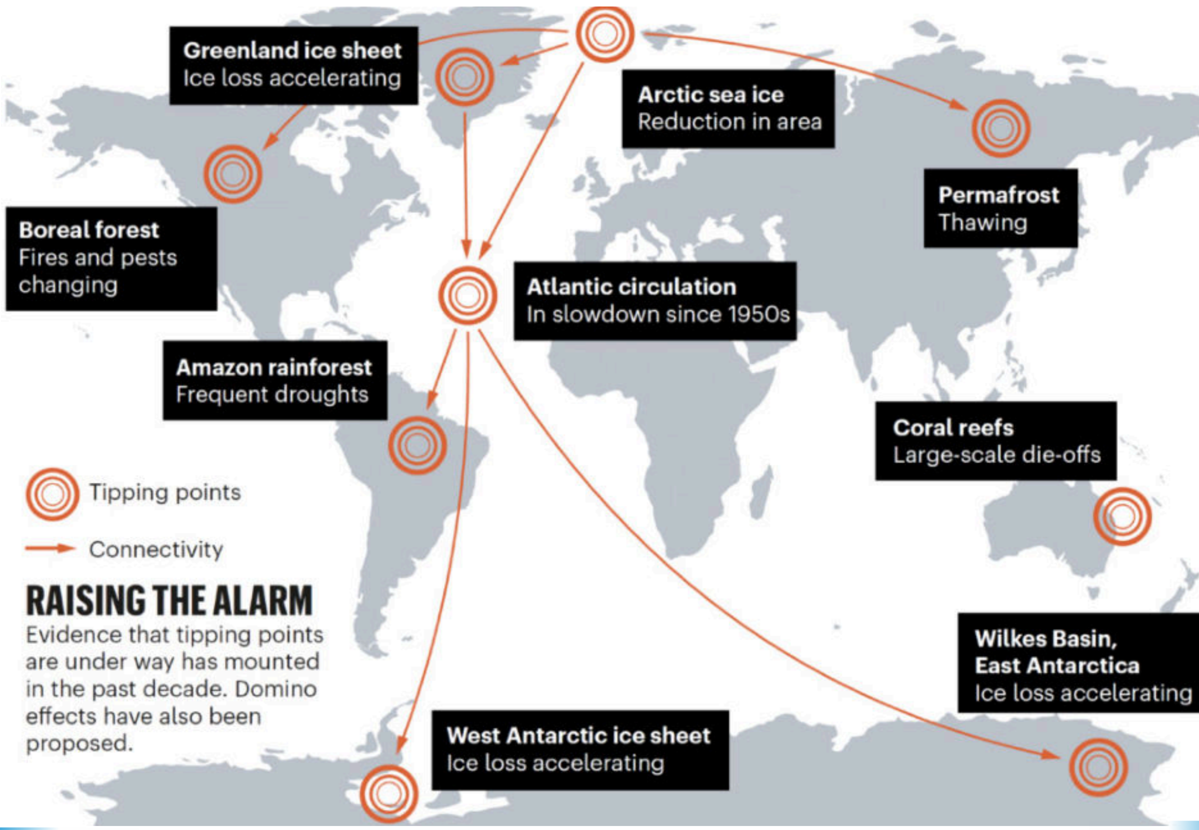

ಹವಾಮಾನದ ಪರಿವರ್ತನಾ ಬಿಂದುಗಳು (Climate Tipping Points)

❖ **ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ:** ಇದು ಭೂಮಿಯ **ಹವಾಮಾನ / ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿನ ಒಂದು ನಿರ್ಣಾಯಕ ಮಿತಿಯಾಗಿದೆ** ಮತ್ತು **ಈ ಮಿತಿಯನ್ನು ಮೀರಿದಾಗ ತಾಪಮಾನದಲ್ಲಿನ ಸಣ್ಣ ಹೆಚ್ಚಳವೂ ಸಹ ಹಠಾತ್, ಸ್ವಯಂ–ಬಲವರ್ಧಕ** ಮತ್ತು **ಬದಲಾಯಿಸಲಾಗದ ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸುತ್ತದೆ.**

ಪ್ರಮುಖ ಸಂಭಾವ್ಯ ಹವಾಮಾನದ ಪರಿವರ್ತನಾ ಬಿಂದುಗಳು

❖ **ಆರ್ಕ್ಟಿಕ್ ಸಮುದ್ರದ ಮಂಜುಗಡ್ಡೆಯ ನಷ್ಟ:** ಮಂಜುಗಡ್ಡೆಯ ನಿರಂತರ ಕರಗುವಿಕೆಯು ಭೂಮಿಯ ಪ್ರತಿಫಲನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಅಂದರೆ **ಪ್ರತಿಫಲನಾಂಕ (ಆಲ್ಬೆಡೊ) ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ** ಹಾಗೂ ಇದು **ಜಾಗತಿಕ ತಾಪಮಾನ ಏರಿಕೆಗೆ ವೇಗವರ್ಧಕವಾಗಿ** ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

❖ **ಅಮೆಜಾನ್ ಮಳೆಕಾಡುಗಳ ನಾಶ:** ಏರುತ್ತಿರುವ **ತಾಪಮಾನ, ಅರಣ್ಯನಾಶ** ಮತ್ತು **ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಿರುವ ಮಳೆಯ ಪ್ರಮಾಣವು ಅಮೆಜಾನ್‌ನ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಹುಲ್ಲುಗಾವಲಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಬಲ್ಲದು,** ಇದರಿಂದಾಗಿ ವಿಶ್ವದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಇಂಗಾಲವನ್ನು ಹೀರುವ ಸಿಂಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ.

❖ **ಅಟ್ಲಾಂಟಿಕ್ ಮೆರಿಡಿಯೊನಲ್ ಓವರ್‌ಟರ್ನಿಂಗ್ ಸರ್ಕ್ಯುಲೇಶನ್ (AMOC):** ಈ ಪ್ರಮುಖ ಸಾಗರ ಪ್ರವಾಹವು ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಿರುವುದು **ಯುರೋಪ್, ಆಫ್ರಿಕಾ** ಮತ್ತು **ಏಷ್ಯಾ ಖಂಡಗಳಾದ್ಯಂತ** ಇರುವ ಮಳೆಯ **ಸ್ವರೂಪ, ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರ** ಮತ್ತು **ಒಟ್ಟಾರೆ ಹವಾಮಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಮೇಲೆ ಗಂಭೀರವಾದ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು** ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.

❖ **ಗ್ರೀನ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮಂಜುಗಡ್ಡೆ ಕರಗುವಿಕೆ:** ವೇಗವಾಗಿ ಕರಗುತ್ತಿರುವ **ಮಂಜುಗಡ್ಡೆಯ ನಷ್ಟವು ದೀರ್ಘಕಾಲೀನ ಜಾಗತಿಕ ಸಮುದ್ರ–ಮಟ್ಟದ ಏರಿಕೆಗೆ** ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

❖ **ಹವಳದ ದಿಬ್ಬಗಳ ನಾಶ: ಸಾಗರ ತಾಪಮಾನದಲ್ಲಿನ ಹೆಚ್ಚಳ** ಮತ್ತು **ಆಮ್ಲೀಕರಣವು ಹಿಂತಿರುಗಿಸಲಾಗದ ಹವಳದ ಬಿಳಿಚಾಗುವಿಕೆ** (Coral Bleaching) ಮತ್ತು **ತೀವ್ರ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ** ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ನಮೇರಿ ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಅಸ್ಸಾಂನ ನಮೇರಿ ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹುಲಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ನಾಲ್ಕು ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು, 2022ರಲ್ಲಿ ಇದ್ದ 3 ಹುಲಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 2025ರ ಅಂತ್ಯದ ವೇಳೆಗೆ 12ಕ್ಕೆ ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ.

ನಮೇರಿ ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ:

- ✓ ಇದು **ಪೂರ್ವ ಹಿಮಾಲಯದ ತಪ್ಪಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಅಸ್ಸಾಂನ ಉತ್ತರ ಸೋನಿತ್‌ಪುರ್** ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿದೆ.
- ✓ **'ಮಾನಸ್'** ನಂತರ ಇದು **ಅಸ್ಸಾಂನ ಎರಡನೇ ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದ್ದು**, ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ **ಸೋನಿತ್‌ಪುರ್ ಆನೆ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶದ** ಒಳಗೆಯೇ ಬರುತ್ತದೆ.
- ✓ **ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರ ನದಿಯ** ಉಪನದಿಯಾದ ಹಾಗೂ ಹಿಮನದಿಯಿಂದ ಹರಿಯುವ **'ಜಿಯಾ ಭರೋಲಿ'** ನದಿಯು ಈ ಮೀಸಲು ಅರಣ್ಯದ ದಕ್ಷಿಣದ ಗಡಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತದೆ.
- ✓ ಇದು ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ **'ಗೋಲ್ಡನ್ ಮಹಸೀರ್'** ಮೀನಿನ ವಿಶಿಷ್ಟ ಆವಾಸಸ್ಥಾನವಾಗಿದೆ.
- ✓ **ಸಸ್ಯವರ್ಗ:** ಉಷ್ಣವಲಯದ **ಅರೆ–ನಿತ್ಯಹರಿದ್ವರ್ಣ ಕಾಡುಗಳು, ಪೊದೆಗಳು ಮತ್ತು ನದೀತೀರದ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲುಗಳು** ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಲವಾಗಿವೆ. **ಹೊಲ್ಲೋಕ್, ನಹೋರ್** ಮತ್ತು **ಸಿಮುಲ್ ಮರಗಳು** ಇಲ್ಲಿ ಹೇರಳವಾಗಿವೆ.
- ✓ **ಪ್ರಾಣಿ ವರ್ಗ: ಬಂಗಾಳದ ಹುಲಿ, ಏಷ್ಯನ್ ಆನೆ, ಮೇಘ ಚಿರತೆ (Clouded leopard), ಕಾಡೆಮ್ಮೆ** ಮತ್ತು **ಧೋಲ್** (ಕಾಡುನಾಯಿ) ಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಇದು ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ **'ಬಿಳಿ–ರೆಕ್ಕೆಯ ಕಾಡು ಬಾತುಕೋಳಿ'** ಹಕ್ಕಿಯ ಕೊನೆಯ ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.
- ✓ ನಮೇರಿಯಲ್ಲಿರುವ **'ಪೋಟಸಾಲಿ ಕೇಂದ್ರ'**ವು, ಸೆರೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಿದ **'ಪಿಗ್ಮಿ ಹಾಗ್'** (ಕುಬ್ಜ ಕಾಡುಹಂದಿ) ಗಳನ್ನು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಬಿಡುಗಡೆ–ಪೂರ್ವ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡಿ, ಬಳಿಕ ಕಾಡಿಗೆ ಮರುಪರಿಚಯಿಸುತ್ತದೆ.
- ✓ ಇದರ ಉತ್ತರದ ಗಡಿಯು **ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶದ 'ಪಕ್ಕೆ' ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದು**, ಬೃಹತ್ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಗಡಿಯಾಚೆಗಿನ ಚಲನೆಗೆ ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿದೆ.

ಮಿಜೋರಾಂನಲ್ಲಿ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಇತಿಹಾಸ ವಸ್ತುಸಂಗ್ರಹಾಲಯ (NHM)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: **ಕೇಂದ್ರ ಪರಿಸರ, ಅರಣ್ಯ** ಮತ್ತು **ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಸಚಿವಾಲಯವು** (MoEFCC) **ಐಜ್ವಾಲ್‌ನ ಮಿಜೋರಾಂ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿರುವ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಇತಿಹಾಸ ವಸ್ತುಸಂಗ್ರಹಾಲಯವನ್ನು (NHM) ಭಾರತದ 21ನೇ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಭಂಡಾರ / ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ (Designated Repository)** ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿ ಅಧಿಸೂಚನೆ ಹೊರಡಿಸಿದೆ.

ನೈಸರ್ಗಿಕ ಇತಿಹಾಸ ವಸ್ತುಸಂಗ್ರಹಾಲಯದ (NHM) ಬಗ್ಗೆ:

- ✓ ಈ ವಸ್ತುಸಂಗ್ರಹಾಲಯ ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟ **ಇಂಡೋ–ಬರ್ಮಾ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ತಾಣದಲ್ಲಿ** ನೆಲೆಗೊಂಡಿದೆ.
- ✓ ಇದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಒಳಗಾಗದ ಜೀವಿಗಳ ಗುಂಪುಗಳಾದ **ಟೆರಿಡೋಫೈಟ್‌ಗಳು** (pteridophytes) ಮತ್ತು **ಮ್ಯಾಕ್ರೋಫಂಗಿಗಳ** (macrofungi) ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಪರಿಣತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ✓ ಈಶಾನ್ಯ ಭಾರತದ ಅತ್ಯಂತ ಅಪರೂಪದ ಮತ್ತು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾದ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಭೇದಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸುವಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಸ್ಥೆ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಭಂಡಾರ / ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ (Designated Repository) ಎಂದರೇನು?

- ✓ **ಜೀವ ವೈವಿಧ್ಯತಾ ಕಾಯ್ದೆ, 2002 ರ ಸೆಕ್ಷನ್ 39 ರ** ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಭಂಡಾರ / ಸಂಗ್ರಹಾಲಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.
- ✓ ಇವು ಜೈವಿಕ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು, ಅವುಗಳನ್ನು **ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಸಂರಕ್ಷಿಸಲು** ಮತ್ತು **ಸುರಕ್ಷಿತ ಕಸ್ಟಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿರುವ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಿವೆ.**
- ✓ **ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜೀವ ವೈವಿಧ್ಯತಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ (NBA)** ಜೊತೆಗೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸಿದ ನಂತರ, ಪರಿಸರ ಸಚಿವಾಲಯವು ಇಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು **ಅಧಿಕೃತ ಭಂಡಾರ / ಸಂಗ್ರಹಾಲಯಗಳಾಗಿ** ನೇಮಿಸುತ್ತದೆ.

ಜೀಬ್ರಾ ಫಿಂಚ್‌ಗಳು (Zebra Finches)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಕ್ಯಾಲಿಫೋರ್ನಿಯಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ **ಅಮೆರಿಕನ್ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಡಾ. ಜೂಲಿ ಎಲೀ** ಅವರು **'ಜೀಬ್ರಾ ಫಿಂಚ್‌ಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಹೇಗೆ ಸಂವಹನ ನಡೆಸುತ್ತವೆ'** ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ಮಾಡಿದ ಸಂಶೋಧನೆಗಾಗಿ **ಕಾಲರ್ ಡೂಲಿಟಲ್ ಚಾಲೆಂಜ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು** ಗೆದ್ದಿದ್ದಾರೆ.

ಜೀಬ್ರಾ ಫಿಂಚ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ;

- ❖ **ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹೆಸರು: ತೇನಿಯೋಪೈಜಿಯಾ ಗುಟ್ಟಾಟಾ** (Taeniopygia guttata).
- ❖ **ಕುಟುಂಬ:** ಇದು **ಎಸ್ಟ್ರಿಲ್ಡಿಡೆ** (Estrildidae) ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ.
- ❖ **ಆವಾಸಸ್ಥಾನ:** ಇವುಗಳು **ಹುಲ್ಲುಗಾವಲುಗಳು, ಕುರುಚಲು ಕಾಡುಗಳು** ಮತ್ತು **ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳ ಸಮೀಪದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ** ವಾಸಿಸುತ್ತವೆ.
- ❖ **ಜೀಬ್ರಾ ಫಿಂಚ್ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ಮೂಲದ ಸಣ್ಣ & ವರ್ಣರಂಜಿತ ಹಾಡುವ ಪಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ.**
- ❖ ಇವುಗಳು **ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾ** ಮತ್ತು **ಪೂರ್ವ ಟಿಮೋರ್‌ನ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ** ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.
- ❖ ಇದರ **ಸರಳ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ನಡವಳಿಕೆ** ಮತ್ತು **ಗಾಯನ ಕಲಿಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳಿಂದಾಗಿ**, ಇದು **ವಿಶ್ವದಲ್ಲೇ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟ ಪಕ್ಷಿ** ಪ್ರಭೇದಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.
- ❖ **IUCN ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಸ್ಥಾನಮಾನ: ಕನಿಷ್ಠ ಕಾಳಜಿ (LC)**

IUCN ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿ ಆವೃತ್ತಿ 2026–1

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಸಂಸ್ಥೆಯು (IUCN) ಅಪಾಯದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಭೇದಗಳ ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿಯ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಆವೃತ್ತಿ **2026–1** ಅನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ.

ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿಯ ಪ್ರಮುಖ ವಿವರಗಳು

- **IUCN ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿಯು** ಪ್ರಸ್ತುತ **ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ 175,909 ಪ್ರಭೇದಗಳನ್ನು** ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದು, ಇವುಗಳ ಪೈಕಿ **49,505 ಪ್ರಭೇದಗಳು** (ಸುಮಾರು ಶೇಕಡ 28 ರಷ್ಟು) **ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿವೆ** ಎಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.
- **IUCN ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿ :** ಇದು ವಿಶ್ವದ **ಪ್ರಾಣಿ, ಸಸ್ಯ** ಮತ್ತು **ಶಿಲೀಂಧ್ರ ಪ್ರಭೇದಗಳ ಜಾಗತಿಕ ಅಳಿವಿನ ಅಪಾಯವನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವ ಅತ್ಯಂತ ಸಮಗ್ರವಾದ ಮಾಹಿತಿ ಪಟ್ಟಿಯಾಗಿದೆ;** ಇದನ್ನು **IUCN ನ ಪ್ರಭೇದಗಳ ಉಳಿವು ಆಯೋಗವು** (Species Survival Commission) ಅತ್ಯಂತ ನಿಖರವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಭೇದಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟು ಒಂಬತ್ತು ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ:
ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡದ ಪ್ರಭೇದಗಳು (Not Evaluated),
ದತ್ತಾಂಶದ ಕೊರತೆಯಿರುವ ಪ್ರಭೇದಗಳು (Data Deficient),
ಕನಿಷ್ಠ ಕಾಳಜಿಯ ಪ್ರಭೇದಗಳು (Least Concern),
ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರವಿರುವ ಪ್ರಭೇದಗಳು (Near Threatened),
ದುರ್ಬಲ ಪ್ರಭೇದಗಳು (Vulnerable),
ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಭೇದಗಳು (Endangered),
ತೀವ್ರ ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಭೇದಗಳು (Critically Endangered),
ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಳಿದುಹೋದ ಪ್ರಭೇದಗಳು (Extinct in the Wild)
ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಳಿದುಹೋದ ಪ್ರಭೇದಗಳು (Extinct).

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಸಂಸ್ಥೆ (IUCN)

- ✓ **ಸ್ಥಾಪನೆ:** ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ **1948 ರಲ್ಲಿ** ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು; ಇದರ ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿಯು **ಸ್ವಿಟ್ಜರ್ಲೆಂಡ್‌ನ ಗ್ಲಾಂಡ್** (Gland) ನಗರದಲ್ಲಿದೆ.
- ✓ **ಉದ್ದೇಶ:** ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ **ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು** ಮತ್ತು **ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಜ್ಞಾನ** ಹಾಗೂ **ಸಂಶೋಧನಾ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು** ಇದರ **ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.**
- ✓ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯು **1964 ರಲ್ಲಿ** ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ **ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಭೇದಗಳ ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು** ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿತು.
- ✓ **ಭಾರತದ ಸದಸ್ಯತ್ವ:** ಭಾರತ ದೇಶವು **1969 ರಲ್ಲಿ** IUCN ನ **ಅಧಿಕೃತ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಯಿತು.**

ಕೆನ್–ಬೆಟ್ವಾ ನದಿ ಜೋಡಣೆ ಯೋಜನೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: **ಕೆನ್–ಬೆಟ್ವಾ ನದಿ ಜೋಡಣೆ ಯೋಜನೆಯಿಂದ** ಪ್ರಭಾವಿತರಾಗುತ್ತಿರುವ **ಹಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳ ನಿವಾಸಿಗಳು ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರ** ಮತ್ತು **ಪುನರ್ವಸತಿಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯನ್ನು** ಪುನರಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕೆನ್–ಬೆಟ್ವಾ ನದಿ ಜೋಡಣೆ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

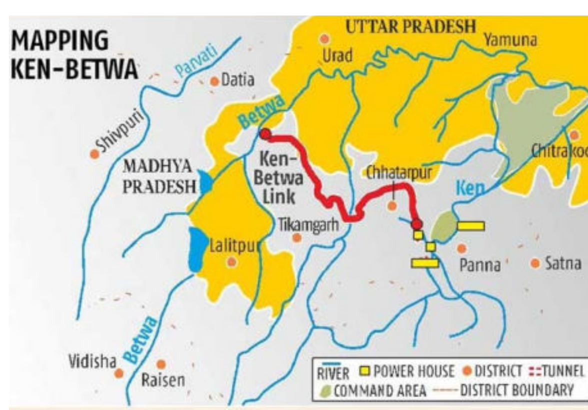

- ❖ ಇದು **ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ಕಾಲುವೆಯ** ಮೂಲಕ **ಕೆನ್** ನದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ನೀರನ್ನು **ಬೆಟ್ವಾ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲು** ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾದ ಪ್ರಮುಖ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.
- ❖ **ಉದ್ದೇಶ:** ಭಾರತದ ಅತ್ಯಂತ ತೀವ್ರ ಬರಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ **ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದ ಬುಂದೇಲ್‌ಖಂಡ್** ವಲಯಕ್ಕೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸುವುದು ಇದರ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.
- ❖ **ಲಾಭ ಪಡೆಯುವ ರಾಜ್ಯಗಳು: ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ.**
- ❖ **ಮಹತ್ವ:** ಇದು ಎರಡೂ ರಾಜ್ಯಗಳ **ಒಟ್ಟು 6 ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ನೀರಾವರಿ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು** ಪೂರೈಸುತ್ತದೆ.
- ❖ **ಜೀವವೈವಿಧ್ಯದ ಆತಂಕಗಳು:** ಈ ಯೋಜನೆ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಂಡರೆ ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ **ಪನ್ನಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನದ** ಭಾಗ ಸೇರಿದಂತೆ ಸುಮಾರು **8,650 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿ** ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ನದಿ ಡಾಲ್ಫಿನ್ ಮತ್ತು ಹಿಮ ಚಿರತೆ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಯೋಜನೆಗಳು

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರಿಹಾರ ಅರಣ್ಯೀಕರಣ ನಿಧಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಯೋಜನಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ (CAMPA) ಸಂಸ್ಥೆಯ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯು ನದಿ ಡಾಲ್ಫಿನ್‌ಗಳು, ಹಿಮಚಿರತೆಗಳು, ಕಾಡುಕೋಣಗಳು ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ಖಡ್ಗಮೃಗಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿದೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಮಣಿಪುರದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸಾಂಗಾಯ್ (Sangai) ಜಿಂಕೆಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೂ ನಿರಂತರ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ.

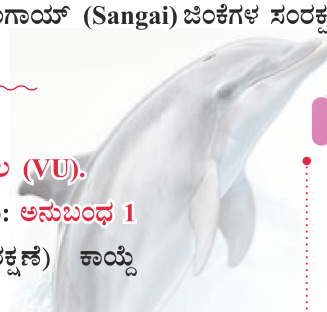

ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಸ್ಥಿತಿ:

- IUCN ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿ: **ದುರ್ಬಲ (VU).**
- ಸೈಟ್ಸ್ ಸಮಾವೇಶ (CITES): **ಅನುಬಂಧ 1**
- ಭಾರತೀಯ ವನ್ಯಜೀವಿ (ರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯ್ದೆ 1972: **ಅನುಸೂಚಿ 1**

ಇತ್ತೀಚಿನ ಗಣತಿ:

- ✓ **2019 ರಿಂದ 2023 ರ** ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲಾದ ದೇಶದ ಮೊದಲ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತ **ಒಟ್ಟು 718 ಹಿಮಚಿರತೆಗಳು** ಇವೆ ಎಂದು ವರದಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.
- ✓ **ನಡೆಸಿದ ಸಂಸ್ಥೆ: ಭಾರತೀಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂಸ್ಥೆ (WII)** ಯು ಎಲ್ಲಾ ಸಂಬಂಧಿತ ರಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು **ಮೈಸೂರಿನ ನೇಚರ್ ಕನ್ಸರ್ವೇಶನ್ ಫೌಂಡೇಶನ್ (NCF)** ಹಾಗೂ **WWF ಇಂಡಿಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಈ ಗಣತಿಯನ್ನು** ನಡೆಸಿದೆ.
- ✓ **ರಾಜ್ಯವಾರು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಅಂದಾಜು: ಲಡಾಖ್ (477), ಉತ್ತರಾಖಂಡ (124), ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ (51), ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ (36), ಸಿಕ್ಕಿಂ (21)** ಮತ್ತು **ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ (9).**

ಹಿಮಚಿರತೆ (Snow Leopard)

- **ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹೆಸರು: ಪಂಥೇರಾ ಉನ್ಸಿಯಾ** (Panthera uncia)
- **ವಾಸಸ್ಥಾನ:** ಇವು **ಮಧ್ಯ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಏಷ್ಯಾದ ಕಡಿದಾದ ಪರ್ವತಗಳ** ಅತ್ಯಂತ ಶೀತಲ ಹವಾಮಾನವಿರುವ ಎತ್ತರದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತವೆ.
- **ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ವ್ಯಾಪ್ತಿ: ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ, ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ, ಉತ್ತರಾಖಂಡ ಮತ್ತು ಸಿಕ್ಕಿಂ** ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇವು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.
- **ವಿಶೇಷ ಹೆಸರು:** ಹಿಮಚಿರತೆಯನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ನಿಗೂಢ ಸ್ವಭಾವದ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ **"ಪರ್ವತಗಳ ಭೂತ"** ಎಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಜೈವಿಕ ಸೂಚಕ (Bio-indicator):** ಇವು ಪರ್ವತ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ **ಪ್ರಮುಖ ಜೈವಿಕ ಸೂಚಕವಾಗಿ** ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ.
- **ಜಾಗತಿಕ ರಾಜಧಾನಿ: ಲಡಾಖ್‌ನ ಹೇಮಿಸ್ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಜಗತ್ತಿನ ಹಿಮಚಿರತೆಗಳ ರಾಜಧಾನಿ** ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಿಮಚಿರತೆ ದಿನ:** ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ **ಅಕ್ಟೋಬರ್ 23 ರಂದು** ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು:

ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಸ್ನೋ ಲೆಪರ್ಡ್ (ಹಿಮ ಚಿರತೆ)	ಇದನ್ನು **2009** ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಯಿತು. **ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯಗಳ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದೊಂದಿಗೆ ಹಿಮಚಿರತೆ ಮತ್ತು ಅದರ ವಾಸಸ್ಥಾನವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದು** ಇದರ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.
ಪ್ರಭೇದಗಳ ಚೇತರಿಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ	**ಕೇಂದ್ರ ಪರಿಸರ, ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಸಚಿವಾಲಯದ ಚೇತರಿಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ** ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ **ಗಂಭೀರ ಅಳಿವಿನ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ 21 ಪ್ರಭೇದಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ** ಹಿಮಚಿರತೆಯೂ ಸೇರಿದೆ.
ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ	ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದ ಡಾರ್ಜಿಲಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿರುವ **ಪದ್ಮಜಾ ನಾಯ್ಡು ಹಿಮಾಲಯನ್ ಜೂಲಾಜಿಕಲ್ ಪಾರ್ಕ್‌ನಲ್ಲಿ** ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.
ಹಿಮಾಲ್ ಸಂರಕ್ಷಕ (HimalSanrakshak)	ಹಿಮಚಿರತೆಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯದ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು **2020 ರ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 23** ರಂದು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
ಮೊದಲ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರೋಟೋಕಾಲ್	ಹಿಮಚಿರತೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯ ನಿಖರ ಅಂದಾಜಿಗಾಗಿ **2019 ರಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರೋಟೋಕಾಲ್** ಅನ್ನು **ಬಿಡುಗಡೆ** ಮಾಡಲಾಯಿತು.
ಸೆಕ್ಯೂರ್ ಹಿಮಾಲಯ (SECURE Himalaya)	**ಜಾಗತಿಕ ಪರಿಸರ ಸೌಲಭ್ಯ (GEF)** ಮತ್ತು **ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (UNDP)** ಧನಸಹಾಯದೊಂದಿಗೆ **ಎತ್ತರದ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ** ಮತ್ತು **ನೈಸರ್ಗಿಕ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೇಲಿನ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯಗಳ ಅವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು** ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು:

ಜಾಗತಿಕ ಹಿಮಚಿರತೆ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (GSLEP)	ಇದು ಅಳಿವಿನ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಹಿಮಚಿರತೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಮುಖ ಸಂಕೇತವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಉನ್ನತ ಪರ್ವತ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ.
ಬಿಶ್ಕೆಕ್ ಘೋಷಣೆ	2013 ರಲ್ಲಿ ಹಿಮಚಿರತೆಗಳು ಕಂಡುಬರುವ 12 ದೇಶಗಳು ಒಟ್ಟಾಗಿ 2020 ರ ವೇಳೆಗೆ ಕನಿಷ್ಠ 20 ಪ್ರಮುಖ ಹಿಮಚಿರತೆ ಆವಾಸಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಲು ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಹಾಕಿದವು.
ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಿಮಚಿರತೆ ವರ್ಷ	2015 ನೇ ವರ್ಷವನ್ನು 'ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಿಮಚಿರತೆ ವರ್ಷ' ಎಂದು ಘೋಷಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

ಕಾಡುಕೋಣ (Wild Water Buffalo - Bubalus Arnee)

- ಇದನ್ನು ಏಷ್ಯಾಟಿಕ್ ಬಫಲೋ ಎಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಭಾರತೀಯ ಉಪಖಂಡ ಮತ್ತು ಆಗ್ನೇಯ ಏಷ್ಯಾಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳೀಯವಾದ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಣಿಯಾಗಿದೆ.
- **ವಾಸಸ್ಥಾನ:** ಇವು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ **ಭಾರತ, ನೇಪಾಳ, ಭೂತಾನ್, ಥೈಲ್ಯಾಂಡ್** ಮತ್ತು **ಕಾಂಬೋಡಿಯಾ** ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.
- **ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಹಂಚಿಕೆ: ಅಸ್ಸಾಂನ ಕಾಜಿರಂಗ, ಮಾನಸ್** ಮತ್ತು **ದಿಬ್ರು–ಸೈಖೋವಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನಗಳು, ಲಾವೋಖೋವಾ ವನ್ಯಜೀವಿ ಅಭಯಾರಣ್ಯ, ಬುರಾ ಚಾಪೋರಿ ವನ್ಯಜೀವಿ ಅಭಯಾರಣ್ಯ** ಮತ್ತು **ಅಸ್ಸಾಂನ ಕೆಲವು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ** ಇವು ಹರಡಿಕೊಂಡಿವೆ.
- **IUCN ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಸ್ಥಿತಿ:** ಅಳಿವಿನ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ (Endangered).

ಭಾರತೀಯ ಖಡ್ಗಮೃಗ (Greater One-Horned Rhino)

- **ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹೆಸರು: ರೈನೋಸೆರೋಟಿಡೇ** (Rhinocerotidae)
- **ವಾಸಸ್ಥಾನ:** ಇವು **ಉಷ್ಣವಲಯದ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲುಗಳು, ಸವನ್ನಾಗಳು, ಪೊದೆಗಾವಲುಗಳು** ಮತ್ತು **ತೇವಾಂಶಭರಿತ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ** ವಾಸಿಸುತ್ತವೆ.
- **ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಹಂಚಿಕೆ: ಅಸ್ಸಾಂನ ಕಾಜಿರಂಗ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನ, ಮಾನಸ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನ, ಪೋಬಿಟೋರಾ ರಕ್ಷಿತ ಅರಣ್ಯ, ಒರಾಂಗ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನ** ಮತ್ತು **ಲಾವೋಖೋವಾ ರಕ್ಷಿತ ಅರಣ್ಯಗಳಲ್ಲಿ** ಇವು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.
- **ಏಷ್ಯಾದ ಮೂರು ಪ್ರಭೇದಗಳು:** ಏಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ **ಒಂದು ಕೊಂಬಿನ ಖಡ್ಗಮೃಗ** (ಭಾರತದಲ್ಲಿ), **ಜಾವಾನ್** ಮತ್ತು **ಸುಮಾತ್ರನ್** ಎಂಬ **ಮೂರು ಪ್ರಭೇದಗಳ ಖಡ್ಗಮೃಗಗಳು** ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.
- **ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ದೇಶಗಳು: ಭಾರತ, ನೇಪಾಳ, ಭೂತಾನ್, ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾ** ಮತ್ತು **ಮಲೇಷ್ಯಾ ದೇಶಗಳನ್ನು ಏಷ್ಯನ್ ಖಡ್ಗಮೃಗ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ದೇಶಗಳು** ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಭಾರತೀಯ ಖಡ್ಗಮೃಗದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ:** ಭಾರತದ ಅಸ್ಸಾಂ ರಾಜ್ಯವು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಭಾರತೀಯ ಖಡ್ಗಮೃಗಗಳ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ **ಶೇ. 90 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಜಿರಂಗ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನದಲ್ಲಿವೆ.**
- **ವಿಶ್ವ ಖಡ್ಗಮೃಗ ದಿನ:** ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ **ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 22** ರಂದು ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

IUCN ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಸ್ಥಿತಿ: ದುರ್ಬಲ (Vulnerable)

ಗಂಗಾ ನದಿ ಡಾಲ್ಫಿನ್ ಬಗ್ಗೆ : ಭಾರತೀಯ ವನ್ಯಜೀವಿ (ರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯ್ದೆ 1972 : ಅನುಸೂಚಿ 1

ಲಕ್ಷಣಗಳು	ಈ ಜೀವಿಗಳು ಜನ್ಮಜಾತವಾಗಿ ದೃಷ್ಟಿಹೀನವಾಗಿದ್ದು, ತಮ್ಮ ಬೇಟೆಯನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು **ಪ್ರತಿಧ್ವನಿ ಪತ್ತೆಹಚ್ಚುವಿಕೆ ತಂತ್ರವನ್ನು** ಬಳಸುತ್ತವೆ. ಇವು ಉಸಿರಾಡುವಾಗ ಒಂದು ರೀತಿಯ **ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಶಬ್ದವನ್ನು ಹೊರಸೂಸುವುದರಿಂದ,** ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಇವುಗಳನ್ನು **"ಸುಸು"** (Susu) ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇವು **ಕೇವಲ ಸಿಹಿನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬದುಕಬಲ್ಲ ವಿಶಿಷ್ಟ ಜೀವಿಗಳಾಗಿದ್ದು, ಭಾರತ, ನೇಪಾಳ** ಮತ್ತು **ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶದ ಗಂಗಾ** ಮತ್ತು **ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರ ನದಿ** ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇವುಗಳ ಆವಾಸಸ್ಥಾನವಿದೆ.
ಅಪಾಯಗಳು	ವಾಸಸ್ಥಾನದ ನಾಶ, ಜಲಮಾಲಿನ್ಯ ಮತ್ತು ಬೇಟೆಯಾಡುವಿಕೆ.
ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಸ್ಥಿತಿ	**ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಕಾಯ್ದೆ 1972 ರ ಅನುಸೂಚಿ–1, CITES** ಒಪ್ಪಂದದ **ಅನುಬಂಧ–1, ವಲಸೆ ಪ್ರಭೇದಗಳ ಸಮಾವೇಶದ (CMS) ಅನುಬಂಧ–1 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ** ಮತ್ತು **IUCN ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅಳಿವಿನ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ (Endangered)** ವರ್ಗದಲ್ಲಿದೆ
ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಮಾನ್ಯತೆ	ಇದನ್ನು **2009 ರಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜಲಚರ ಪ್ರಾಣಿ** ಎಂದು ಘೋಷಿಸಲಾಯಿತು. ಅಲ್ಲದೆ ಇದು **ಅಸ್ಸಾಂ ರಾಜ್ಯದ ಅಧಿಕೃತ ಜಲಚರ ಪ್ರಾಣಿಯಾಗಿದೆ.**

ನದಿ ಡಾಲ್ಫಿನ್‌ಗಳು (River Dolphins)

- ಭಾರತದ ಜಲಮೂಲಗಳು ಸಿಹಿನೀರಿನ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ಡಾಲ್ಫಿನ್ ಪ್ರಭೇದಗಳಿಗೆ ನೆಲೆಯಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ **ಗಂಗಾ ನದಿ ಡಾಲ್ಫಿನ್** (Platanista gangetica) ಮತ್ತು **ಸಿಂಧೂ ನದಿ ಡಾಲ್ಫಿನ್** (Platanista minor).

ನಿಮಗೆ ತಿಳಿದಿರಲಿ:

- ಒಡಿಶಾದಲ್ಲಿರುವ **ಏಷ್ಯಾದ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಉಪ್ಪು ನೀರಿನ ಸರೋವರವಾದ ಚಿಲ್ಕಾ ಸರೋವರದಲ್ಲಿ** ಭಾರತದ **ಮೂರನೇ ಡಾಲ್ಫಿನ್** ಪ್ರಭೇದವಾದ **ಇರಾವಡಿ ಡಾಲ್ಫಿನ್** ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
- **ಇತರ ಎರಡು ಪ್ರಭೇದಗಳಂತೆ ಇರಾವಡಿ ಡಾಲ್ಫಿನ್‌ಗಳು** ಅಂಧವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇವು **ದುಂಡಗಿನ ತಲೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಮೂತಿಯನ್ನು** ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ.
- **IUCN ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿ ಸ್ಥಿತಿ: ತೀವ್ರ ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ (Critically Endangered)** ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ.

ಸಿಂಧೂ ನದಿ ಡಾಲ್ಫಿನ್ (Indus River Dolphin):

- ❖ **ಲಕ್ಷಣಗಳು**: ಇವುಗಳು ಸಹ **ಅಂಧವಾಗಿದ್ದು ಎಕೋಲೊಕೇಶನ್** (ಪ್ರತಿಧ್ವನಿ ಪತ್ತೆಹಚ್ಚುವಿಕೆ) ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸಂಚರಿಸುತ್ತವೆ. ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಇವುಗಳನ್ನು **"ಭೂಲನ್"** ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇವು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ **ಸಿಂಧೂ ನದಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆಯಾದರೂ, ಭಾರತದ ಬಿಯಾಸ್ ನದಿಯಲ್ಲಿಯೂ** ಇವುಗಳ ಸಣ್ಣ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
- ❖ **ಅಪಾಯಗಳು**: ವಾಸಸ್ಥಾನಗಳ ವಿಘಟನೆ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ಸೀಮಿತ ಭೌಗೋಳಿಕ ವ್ಯಾಪ್ತಿ.
- ❖ **ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಸ್ಥಿತಿ**: **ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಕಾಯ್ದೆ 1972 ರ ಅನುಸೂಚಿ–1, CITES** ಒಪ್ಪಂದದ **ಅನುಬಂಧ–1 ಮತ್ತು IUCN ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅಳಿವಿನ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ (Endangered)** ಜೀವಿ ವರ್ಗದಲ್ಲಿದೆ.
- ❖ **ರಾಜ್ಯ ಮಾನ್ಯತೆ**: ಇದನ್ನು **ಪಂಜಾಬ್ ರಾಜ್ಯದ ಅಧಿಕೃತ ಜಲಚರ ಪ್ರಾಣಿ** ಎಂದು ಘೋಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂಗಾಯ್ ಜಿಂಕೆ (Brow-antlered deer)

- ❖ **ಸಾಂಗಾಯ್ ಜಿಂಕೆಯನ್ನು ಮಣಿಪುರದ ಬ್ರೋ–ಆಂಟ್ಲರ್ಡ್ ಜಿಂಕೆ** ಎಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ❖ ಇದು ಕೇವಲ ಭಾರತದ ಮಣಿಪುರ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ **ಕೈಬುಲ್ ಲಮ್ಜಾವೊ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಂಡುಬರುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ಜಿಂಕೆ ಪ್ರಭೇದವಾಗಿದೆ.**
- ❖ ಇದು **ಮಣಿಪುರ ರಾಜ್ಯದ ಅಧಿಕೃತ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಾಣಿಯಾಗಿದ್ದು, ತನ್ನ ಜೌಗು ವಾಸಸ್ಥಾನದ ಮೇಲೆ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ನಾಜೂಕಾಗಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡುವ ನಡಿಗೆಯ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ** ಇದನ್ನು **"ನೃತ್ಯ ಮಾಡುವ ಜಿಂಕೆ"** (Dancing Deer) ಎಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಗಂಧಕದ ಡೈಆಕ್ಸೈಡ್ (SO_2)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಇತ್ತೀಚಿನ ಮಹತ್ವದ ಅಧ್ಯಯನವೊಂದರ ಪ್ರಕಾರ, **ದೆಹಲಿ–ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಾಜಧಾನಿ ಪ್ರದೇಶ (NCR)**ದ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ **300 ಕಿ.ಮೀ** ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾವರಗಳಿಂದ ಹೊರಹೊಮ್ಮುವ ಒಟ್ಟು **ಗಂಧಕದ ಡೈಆಕ್ಸೈಡ್** (SO_2) ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು **ಶೇ. 81 ರಷ್ಟು** ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವುದರಿಂದ ವಿನಾಯಿತಿ ಪಡೆದ ಸ್ಥಾವರಗಳಿಂದಲೇ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಗಂಧಕದ ಡೈಆಕ್ಸೈಡ್ (SO_2) ಅನಿಲದ ಪ್ರಮುಖ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು

- ▸ ಇದು **ಬಣ್ಣರಹಿತ, ತೀವ್ರ ಘಾಟು ವಾಸನೆಯುಳ್ಳ** ಮತ್ತು **ತೀವ್ರ ವಿಷಕಾರಿ ಅನಿಲವಾಗಿದೆ.**
- ▸ **ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮೂಲ: ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ಆಧಾರಿತ ಉಷ್ಣ ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾವರಗಳು** ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮೂಲಗಳಾಗಿವೆ.
- ▸ **ನೈಸರ್ಗಿಕ ಮೂಲ: ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿ ಸ್ಫೋಟಗಳು** ಮತ್ತು **ಭೂಗರ್ಭದ ಉಷ್ಣ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು** ಇದರ **ಪ್ರಮುಖ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಮೂಲಗಳಾಗಿವೆ.**
- ▸ **ಭಾರತದ ಸ್ಥಾನಮಾನ:** ಮಾನವನಿರ್ಮಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು **SO_2 ಅನ್ನು ಹೊರಸೂಸುವ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತವು ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ.**
- ▸ **ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲಿನ ಪ್ರಭಾವ:** ಇದು ಉಸಿರಾಟದ ತೀವ್ರ ತೊಂದರೆಗಳು ಮತ್ತು ಅಸ್ತಮಾ (ಉಬ್ಬಸ)ದಂತಹ ಮಾರಕ ಕಾಯಿಲೆಗಳಿಗೆ ನೇರ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.
- ▸ **ಪರಿಸರದ ಮೇಲಿನ ಪ್ರಭಾವ:** ಇದು ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ **ಆಮ್ಲಮಳೆಗೆ (Acid Rain)** ಕಾರಣವಾಗುವ ಪ್ರಮುಖ ಅನಿಲವಾಗಿದೆ.
- ▸ **ಗಮನಿಸಿ: ಗಂಧಕದ ಡೈಆಕ್ಸೈಡ್ ಒಂದು ಹಸಿರುಮನೆ ಅನಿಲ ಅಲ್ಲ.** ಇದು ಪರಿಸರದ ಮೇಲೆ ತೀವ್ರ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಪ್ರಮುಖ ವಾಯು ಮಾಲಿನ್ಯಕಾರಕವಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ, **ಭೂಮಿಯ ಹವಾಮಾನವನ್ನು ಬಿಸಿ ಮಾಡುವ ಬದಲು ಸೂರ್ಯನ ಕಿರಣಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಫಲಿಸುವ ಮೂಲಕ ತಂಪುಗೊಳಿಸುವ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು** ಬೀರುತ್ತದೆ.

ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆ (CCAP)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: **ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್ ಮಂಡಳಿಯು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯ** (CCAP) **ಶೇ. 45 ಹವಾಮಾನ ಸಹ–ಪ್ರಯೋಜನಗಳ ಗುರಿಯನ್ನು** ಮತ್ತು **ಮೂಲ ಶೇ. 35 ಗುರಿಯನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿ,** ನಿಗದಿತ ಹಣಕಾಸು ಮಿತಿಗಳ ಬದಲಿಗೆ ಫಲಿತಾಂಶ–ಆಧಾರಿತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆ (CCAP)ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ▸ **ಸ್ಥಾಪನೆ** : 2021
- ▸ **ಉದ್ದೇಶ:** ಇದು **ಹವಾಮಾನ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ** ಮತ್ತು **ತಗ್ಗಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸುವ ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್ ಗುಂಪಿನ ಆಯಕಟ್ಟಿನ ಚೌಕಟ್ಟಾಗಿದೆ.**
- ▸ **ಮಹತ್ವ:** ಇದು ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್ ಹಣಕಾಸಿನ **ಶೇ. 35 ರಷ್ಟನ್ನು** ಹವಾಮಾನ ಸಹ–ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಮೀಸಲಿಡುವಂತೆ ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಿತ್ತು. **2023 ರಲ್ಲಿ** ನಡೆದ **COP 28 ನಲ್ಲಿ** ಈ ಗುರಿಯನ್ನು **ಶೇ. 45 ಕ್ಕೆ** ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿತ್ತು.
- ▸ **CCAP 3 ಆಧಾರ ಸ್ತಂಭಗಳ ಮೂಲಕ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ:**
  - ▪ ಹೊಸ ರೋಗನಿರ್ಣಯಗಳ ಮೂಲಕ ಹವಾಮಾನ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿಸುವುದು.
  - ▪ ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪರಿವರ್ತನೆಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುವುದು.
  - ▪ ಹಣಕಾಸನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸುವುದು.

ಮಗ್ಗರ್ ಮೊಸಳೆ (Mugger Crocodile)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ರಾಜಸ್ಥಾನದ ಕೋಟಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ **ಚಂದ್ರಲೋಯಿ** ನದಿಯಲ್ಲಿ ನಿಷೇಧಿತ ಕೀಟನಾಶಕವಾದ **ಆಲ್ಡ್ರಿನ್ (Aldrin)** ಬಳಕೆಯಿಂದಲೇ ಅನೇಕ ಮಗ್ಗರ್ ಮೊಸಳೆಗಳು ಸಾವನ್ನಪ್ಪಿವೆ ಎಂದು **ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ (NGT)** ನೇಮಿಸಿದ ಜಂಟಿ ಸಮಿತಿಯು ಖಚಿತಪಡಿಸಿದೆ.

ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಸ್ಥಾನಮಾನ:
- **IUCN:** ದುರ್ಬಲ (VU)
- **CITES:** ಅನುಬಂಧ–I
- **ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾಯ್ದೆ (WPA):** ಅನುಸೂಚಿ–I.

ಮಗ್ಗರ್ ಮೊಸಳೆಯ ಬಗ್ಗೆ (Crocodylus Palustris)

- ಮಗ್ಗರ್ (ಅಥವಾ ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶದ) **ಮೊಸಳೆಯು ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದ, ಅಗಲವಾದ–ಮೂತಿಯ ಸಿಹಿನೀರಿನ ಮೊಸಳೆ ಪ್ರಭೇದವಾಗಿದೆ.**
- ಇದು ತನ್ನ **ಜಲವಾಸಿ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅಗ್ರ ಪರಭಕ್ಷಕವಾಗಿದೆ.**
- **ವಿಪರೀತ ಹವಾಮಾನದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯ** ಮತ್ತು **ತಾಪಮಾನ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕಾಗಿ ಇದು ಮಣ್ಣಿನ ದಡಗಳಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಬಿಲಗಳನ್ನು ತೋಡುತ್ತದೆ.**
- **ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿ: ಕಿರಿಯ ಮೊಸಳೆಗಳು ಕೀಟಗಳು** ಮತ್ತು **ಸಣ್ಣ ಮೀನುಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತವೆ, ಆದರೆ ವಯಸ್ಕ ಮೊಸಳೆಗಳು ದೊಡ್ಡ ಮೀನುಗಳು, ಪಕ್ಷಿಗಳು, ಹಾವುಗಳು** ಮತ್ತು **ಸಸ್ತನಿಗಳನ್ನು ಬೇಟೆಯಾಡುತ್ತವೆ.**
- **ಹಂಚಿಕೆ:** ಭಾರತೀಯ ಉಪಖಂಡದಾದ್ಯಂತ **ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶಗಳು, ಸರೋವರಗಳು, ನದಿಗಳು ಮತ್ತು ಕೃತಕ ಕೊಳಗಳಲ್ಲಿ** ವಾಸಿಸುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ **ಭಾರತದಲ್ಲಿ** ಕಂಡುಬರುವ ಇವುಗಳು, **ಶ್ರೀಲಂಕಾ, ನೇಪಾಳ, ಪಾಕಿಸ್ತಾನ** ಮತ್ತು **ಇರಾನ್**‌ಗಳಲ್ಲಿ **ಅಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿವೆ.**
- **ಬೇಟೆಯ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ, ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಮರುಬಳಕೆ ಮಾಡುವ** ಮತ್ತು **ಮೃತದೇಹಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವ ಕೀಸ್ಟೋನ್ ಪ್ರಭೇದವಾಗಿದೆ.**

ಭಾರತದ ಮೊಸಳೆ ಪ್ರಭೇದಗಳ ಹೋಲಿಕೆ: ಭಾರತವು **ಮೂರು ವಿಶಿಷ್ಟ ಮೊಸಳೆ ಪ್ರಭೇದಗಳಿಗೆ ನೆಲೆಯಾಗಿದೆ.** ಎಲ್ಲಾ ಮೂರು ಪ್ರಭೇದಗಳನ್ನು **ಭಾರತೀಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾಯ್ದೆ, 1972 ರ ಅನುಸೂಚಿ I ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ.**

ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು	ಘರಿಯಾಲ್ (Gavialis ga)	ಮಗ್ಗರ್ (Crocodylus palustris)	ಉಪ್ಪುನೀರಿನ ಮೊಸಳೆ (Crocodylus porosus)
IUCN ಸ್ಥಾನಮಾನ	ತೀವ್ರ ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿದೆ (CR)	ದುರ್ಬಲ (VU)	ಕನಿಷ್ಠ ಕಾಳಜಿ (LC)
ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆವಾಸಸ್ಥಾನ	ಮರಳುದಂಡೆಗಳಿರುವ ಆಳವಾದ, ಸ್ಪಷ್ಟ ಮತ್ತು ವೇಗವಾಗಿ ಹರಿಯುವ ಸಿಹಿನೀರಿನ ನದಿಗಳು	ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹರಿಯುವ ಸಿಹಿನೀರು: ಸರೋವರಗಳು, ನದಿಗಳು, ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಕೊಳಗಳು	ಮ್ಯಾಂಗ್ರೋವ್ ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶಗಳು, ಕರಾವಳಿ ಅಳಿವೆಗಳು ಮತ್ತು ನದಿ ಮುಖಜಭೂಮಿಗಳು
ಪ್ರಮುಖ ಸ್ಥಳಗಳು	ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಂಬಲ್ ಅಭಯಾರಣ್ಯ (ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ, ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ, ರಾಜಸ್ಥಾನ), ಗಿರ್ವಾ, ಗಂಡಕ್	ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಹರಡಿದೆ (ಉದಾ: ಗುಜರಾತ್, ಕರ್ನಾಟಕ, ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ)	ಭಿತರ್ಕನಿಕಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನ (ಒಡಿಶಾ), ಸುಂದರ್‌ಬನ್ಸ್ (ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ), ಅಂಡಮಾನ್ ಮತ್ತು ನಿಕೋಬಾರ್ ದ್ವೀಪಗಳು
ಭೌತಿಕ ಲಕ್ಷಣ	ಇವು ಉದ್ದವಾದ, ತೆಳುವಾದ ಮೂತಿ; ಗಂಡು ಮೊಸಳೆಗಳು ಉಬ್ಬಿದ ಗುಬುಟನ್ನು ("ಘರಾ") ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ	ಇವು ಕ್ರೊಕೊಡೈಲಸ್ ಪ್ರಭೇದಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಅತ್ಯಂತ ಅಗಲವಾದ ಮೂತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ.	ಇದು ಪ್ರಪಂಚದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಜೀವಂತ ಸರೀಸೃಪವಾಗಿದೆ.
ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿ	ಇವು ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ಮೀನು–ತಿನ್ನುವ (Piscivorous) ಜೀವಿಗಳಾಗಿದ್ದು, ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಹಾನಿಕರವಲ್ಲ.	ಇವು ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಬೇಟೆಯಾಡುವ ಮಾಂಸಾಹಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದು; ಮೀನು, ಪಕ್ಷಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಸ್ತನಿಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತವೆ.	ಇವು ಅಗ್ರ ಪರಭಕ್ಷಕಗಳಾಗಿವೆ; ದೊಡ್ಡ ಬೇಟೆಯನ್ನು ಹಿಡಿಯುವ ಇವುಗಳು ತಮ್ಮ ಸರಹದ್ದನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ.

ಅರಣ್ಯ ಗೂಬೆ (ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಔಲೆಟ್ - ಹೆಟೆರೊಗ್ಲಾಕ್ಸ್ ಬ್ಲೆಯಿಟ್ಟಿ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಅರಣ್ಯ ಗೂಬೆ (ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಔಲೆಟ್) ಒಂದು ಸ್ಥಳೀಯ ಗೂಬೆ ಪ್ರಭೇದವಾಗಿದೆ. ಇದು 100 ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಳಿದುಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗಿತ್ತು; ಆದರೆ, 1997 ರಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಅಚ್ಚರಿಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಲಾಯಿತು.

ಅರಣ್ಯ ಗೂಬೆ (ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಔಲೆಟ್) ಬಗ್ಗೆ:

- **ಶಾರೀರಿಕ ಲಕ್ಷಣಗಳು:** ಇದೊಂದು ಸಣ್ಣ ಗಾತ್ರದ ಗೂಬೆಯಾಗಿದ್ದು, **ಚುಕ್ಕೆಗಳಿಲ್ಲದ ತಲೆಯ ಮೇಲ್ಭಾಗ** (ನೆತ್ತಿ) ಮತ್ತು **ಬಿಳಿಯ ಕೊರಳಪಟ್ಟಿಯನ್ನು** ಹೊಂದಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ, ಇದರ **ರೆಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಬಾಲದ ಮೇಲೆ ದಟ್ಟವಾದ ಪಟ್ಟೆಗಳಿರುತ್ತವೆ.**
- **ವರ್ತನೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಭಾವ :** ಹೆಚ್ಚಿನ ಗೂಬೆಗಳಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿ, ಇದು **ಹಗಲಿನಲ್ಲಿ ಚಲಿಸುವ ಜೀವಿಯಾಗಿದೆ** ಮತ್ತು **ಬೇಟೆಯಾಡುವಾಗ ವೇಗವಾಗಿ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಬಾಲವನ್ನು ತಿರುಗಿಸುತ್ತದೆ.**
- **ಆವಾಸಸ್ಥಾನದ ಆದ್ಯತೆ:** ಈ ಪ್ರಭೇದವು **ತೆರೆದ ಮೇಲಾವರಣ** (open canopy) ಮತ್ತು **ದಟ್ಟವಾದ ಕುರುಚಲು ಗಿಡಗಳನ್ನು** ಹೊಂದಿರುವ ತೇಗದ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವಿರುವ **ಒಣ ಎಲೆ ಉದುರುವ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ** (dry deciduous forests) ವಾಸಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಹಂಚಿಕೆ:** ಈ ಗೂಬೆಯು **ಮಧ್ಯ ಭಾರತಕ್ಕೆ** ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿದ್ದು, **ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ** ಮತ್ತು **ಗುಜರಾತ್ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಚದುರಿಹೋಗಿದೆ** (ಅಥವಾ ವಿಭಜಿತ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿದೆ).

ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಸ್ಥಿತಿ:

- ✓ **IUCN:** ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ (EN) ಪ್ರಭೇದ.
- ✓ **CITES:** ಅನುಬಂಧ–I
- ✓ **ವನ್ಯಜೀವಿ (ಸಂರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯ್ದೆ, 1972:** ಅನುಸೂಚಿ–I

- **ಪರಿಸರ ಪಾತ್ರ:** ಅರಣ್ಯದ ಕೆಳಸ್ತರದ ಪರಭಕ್ಷಕವಾಗಿ, ಇದು **ಸಣ್ಣ ಸಸ್ತನಿಗಳು, ಸರೀಸೃಪಗಳು ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಕೀಟಗಳ ಸಂತತಿಯನ್ನು** ನಿಯಂತ್ರಿಸುವಲ್ಲಿ **ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ** ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಪ್ರಮುಖ ಅಪಾಯಗಳು: ಅಕ್ರಮ ಮರ ಕಡಿಯುವಿಕೆ, ಕಾಡ್ಗಿಚ್ಚು ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ವಿಸ್ತರಣೆಯಿಂದಾಗಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರುವ ಆವಾಸಸ್ಥಾನದ ಅವನತಿಯು ಈ ಪ್ರಭೇದಕ್ಕಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಬೆದರಿಕೆಗಳಾಗಿವೆ.**

ಮಾನಸ್‌ಬಲ್ ಸರೋವರ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: **ವಲಸೆ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಆಗಮನದಿಂದ ಮಾನಸ್‌ಬಲ್ ಸರೋವರವು ಪರಿಸರ ಚೇತರಿಕೆಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿದೆ** ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮಾನಸ್‌ಬಲ್ ಸರೋವರದ ಬಗ್ಗೆ:

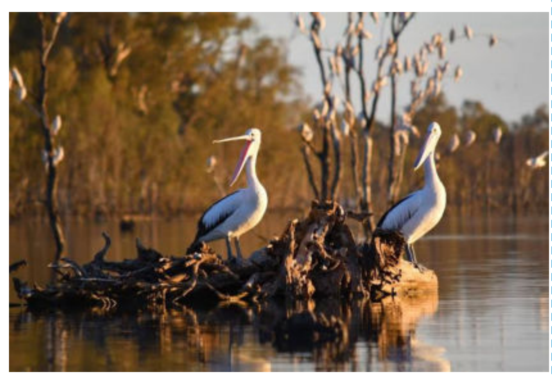

- **ಸ್ಥಳ:** ಇದು **ಜಮ್ಮು** ಮತ್ತು **ಕಾಶ್ಮೀರದ ಗಂದರ್‌ಬಾಲ್ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿದೆ.**
- ಇದು ಭಾರತದ ಅತ್ಯಂತ ಆಳವಾದ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಿಹಿನೀರಿನ ಸರೋವರವಾಗಿದ್ದು, **13 ಮೀಟರ್** (43 ಅಡಿ) ಆಳವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- **ವಿಶೇಷತೆ:** ಇದನ್ನು **"ಎಲ್ಲಾ ಕಾಶ್ಮೀರ ಸರೋವರಗಳ ಅತ್ಯುನ್ನತ ರತ್ನ (Supreme Gem of all Kashmir Lakes)"** ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಅನನ್ಯತೆ:** ಇದು ತನ್ನ **ಶುದ್ಧ ನೀರು, ಬೇಸಿಗೆಯ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಅರಳುವ ಕಮಲದ ಹೂವುಗಳು** ಮತ್ತು **ಪಕ್ಷಿ ವೀಕ್ಷಣೆಯ ಅವಕಾಶಗಳಿಗೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.**

ಲಕ್ಷಣಗಳು:

- **ಸ್ಥಳ ಮತ್ತು ಎತ್ತರ:** ಇದು **1,585 ರಿಂದ 1,600 ಮೀಟರ್ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿರುವ ಝೀಲಂ ಕಣಿವೆಯಲ್ಲಿ** ನೆಲೆಗೊಂಡಿದೆ.
- ಇದೊಂದು ಬೆಚ್ಚಗಿನ **ಮೋನೊಮಿಕ್ಟಿಕ್ ಸರೋವರ** (ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಮಾತ್ರ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪರಿಚಲನೆಯಾಗುತ್ತದೆ) ಆಗಿದೆ.
- **ಸ್ಥಳ ಸ್ವರೂಪ:** ಈ ಸರೋವರವು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ **ಬಾಲದರ್ ಪರ್ವತಗಳು, ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಕರೇವಾ ಪ್ರಸ್ಥಭೂಮಿ** ಮತ್ತು **ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಅಹತುಂಗ್ ಬೆಟ್ಟಗಳಿಂದ** ಆವೃತವಾಗಿದೆ.
- **ಜೀವವೈವಿಧ್ಯತೆ:** ಇದು **ಕಾಶ್ಮೀರದಲ್ಲಿ ವಲಸೆ ಬರುವ ಜಲಚರ ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಆಶ್ರಯತಾಣವಾಗಿದ್ದು, ಮಲ್ಲಾರ್ಡ್‌ಗಳು, ಬಿಳಿ ತಲೆಯ ಬಾತುಕೋಳಿಗಳು** ಮತ್ತು **ಗೋಲ್ಡನ್ ಈಗಲ್‌ಗಳನ್ನು** (Golden Eagles) ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಹಲವಾರುವ ಪ್ರಭೇದಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಆರ್ಥಿಕ ಮೌಲ್ಯ:** ಇದು ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ **'ನಾದ್ರು'** ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ **ಕಮಲದ ಬೇರುಗಳ ಕೊಯ್ಲಿನ ಮೂಲಕ ಸ್ಥಳೀಯರ ಜೀವನೋಪಾಯವನ್ನು** ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ 'CAMPA' ದ 7ನೇ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ ಸಭೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಇತ್ತೀಚಿಗೆ **ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಕೊಯಮತ್ತೂರಿನಲ್ಲಿ** ನಡೆದ **ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರಿಹಾರ ಅರಣ್ಯೀಕರಣ ನಿಧಿ ನಿರ್ವಹಣೆ** ಮತ್ತು **ಯೋಜನಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ (CAMPA)**ದ 7ನೇ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ ಸಭೆಯು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಪರಿಹಾರ ಅರಣ್ಯೀಕರಣದಿಂದ ಭೂದೃಶ್ಯ ಆಧಾರಿತ ಪರಿಸರ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆಯತ್ತ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದೆ.

ಸಭೆಯ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು:

- ಸುಮಾರು **15,000 ಪವಿತ್ರ ತೋಪುಗಳನ್ನು** (ಆಸ್ಥಾ ವನಗಳು – Aastha Vans) ಸಂರಕ್ಷಿಸಲು **3,000 ಕೋಟಿ ಆರಂಭಿಕ ನಿಧಿಯೊಂದಿಗೆ** (2026–31) **ಆಸ್ಥಾ ವನ್ ಸಂರಕ್ಷಣ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನು** (AVSY) ವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಲಾಗಿದೆ.
- **ಮಿಷ್ಟಿ (MISHTI** - Mangrove Initiative for Shoreline Habitats and Tangible Incomes) ಯೋಜನೆಯನ್ನು **2029** ರವರೆಗೆ **ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ** ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ **500 ಕೋಟಿ** ಸೇರಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಒಟ್ಟು ಅನುದಾನವನ್ನು **600 ಕೋಟಿಗೆ** ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ನಾಲ್ಕು ವನ್ಯಜೀವಿ ಚೇತರಿಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಲಾಗಿದೆ.
  - » **ಉದ್ದೇಶ: ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ, ಬೇಟೆ ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಕ್ರಮಗಳು** ಮತ್ತು **ಆವಾಸಸ್ಥಾನ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದು:**
  - » **ಗಂಗಾ ನದಿ ಡಾಲ್ಫಿನ್‌ಗಳು:** ಪ್ರಮುಖ ಸಿಹಿನೀರಿನ ನದಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ **ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿದ ಚೇತರಿಕೆ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು** ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ.
  - » **ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಸ್ನೋ ಲೆಪರ್ಡ್ (ಹಿಮಚಿರತೆ) ಹಂತ–II:** ಹಿಮಾಲಯದಲ್ಲಿ **2ನೇ ರಾಷ್ಟ್ರವ್ಯಾಪಿ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಅಂದಾಜು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು** ಇದು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
  - » **ಭಾರತೀಯ ಘೇಂಡಾಮೃಗ: ಆವಾಸಸ್ಥಾನ ರಕ್ಷಣೆ** ಮತ್ತು **ಬೇಟೆ ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ ಜಾರಿಗಾಗಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು** ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ.
  - » **ಕಾಡು ಕೋಣ:** ಉಳಿದಿರುವ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು (ಸಂತತಿಯನ್ನು) ಭದ್ರಪಡಿಸಲು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಆವಾಸಸ್ಥಾನ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.
  - » **ಸಂಗೈ (Sangai - ಹುಬ್ಬು–ಕೊಂಬಿನ ಜಿಂಕೆ): ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ** ನಿರಂತರ **ಆರ್ಥಿಕ** ಮತ್ತು **ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಬೆಂಬಲವನ್ನು** ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.

ಪರಿಹಾರ ಅರಣ್ಯೀಕರಣ ನಿಧಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಯೋಜನಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ (CAMPA)

- ❖ ಇದನ್ನು **2016 ರ ಪರಿಹಾರ ಅರಣ್ಯೀಕರಣ ನಿಧಿ ಕಾಯ್ದೆಯಡಿ (2018** ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿತು) ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ❖ **ಉದ್ದೇಶ:** ಅರಣ್ಯೇತರ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಲಾದ ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿಯ ಪರಿಸರ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ನಿಧಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು.
- ❖ **ಮೂಲ:** ಖರ್ಚಾಗದ ಅರಣ್ಯೀಕರಣ ನಿಧಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು **2006 ರ ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ ಟಿ.ಎನ್. ಗೋದಾವರ್ಮನ್** ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ **'ಕ್ಯಾಂಪಾ (CAMPA)'**ವನ್ನು ರಚಿಸಿತು.

ಎರಡು ಹಂತಗಳು:

(1) **ಕೇಂದ್ರ ಪರಿಸರ, ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ** ಸಚಿವರ ನೇತೃತ್ವದ **'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕ್ಯಾಂಪಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ'**ವು ನೀತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತದೆ, ಹಾಗೂ

(2) **'ರಾಜ್ಯ ಕ್ಯಾಂಪಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳು'** ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

- ✓ **ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ:** ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬೇರೆ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಬಳಸುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಪರ್ಯಾಯ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು, **ಪರಿಹಾರ ಅರಣ್ಯೀಕರಣಕ್ಕೆ ಧನಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು** ಮತ್ತು **ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಅರಣ್ಯ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ನಿವ್ವಳ ಪ್ರಸ್ತುತ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು** (NPV) ಪಾವತಿಸಬೇಕು.
- ✓ **ನಿಧಿಯ ಬಳಕೆ:** **ಕೃತಕ** ಮತ್ತು **ನೈಸರ್ಗಿಕ ಪುನರುತ್ಪಾದನೆ, ವನ್ಯಜೀವಿ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಗ್ರಾಮಗಳ ಸ್ಥಳಾಂತರ** ಮತ್ತು **ಮಾನವ–ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂಘರ್ಷ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಈ ನಿಧಿಯನ್ನು** ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

'ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಜೈಂಟ್' : ಅಟ್ಲಾಂಟಿಕ್ ಸಾಗರ ಪ್ರವಾಹಗಳ ಅಧ್ಯಯನ

- **ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅಂಟಾರ್ಕ್ಟಿಕ್ ಸರ್ವೆ (BAS)** ಸಂಸ್ಥೆಯು ಜಾಗತಿಕ ಹವಾಮಾನ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಮಹತ್ವದ ಜಂಟಿ ಉಪಕ್ರಮವಾದ **ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಜೈಂಟ್ (Project GIANT - Greenland Ice Sheet to Atlantic Tipping Points)** ಅನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ.
- ಇದು **ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅಂಟಾರ್ಕ್ಟಿಕ್ ಸರ್ವೆ (BAS)** ಸಂಸ್ಥೆಯ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ **ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ** (2025–2030) ನಡೆಯಲಿರುವ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.
- **ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ: ಗ್ರೀನ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್‌ನ ಹಿಮನದಿಗಳು ವೇಗವಾಗಿ ಕರಗುತ್ತಿರುವುದು** ಮತ್ತು **ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಸಾಗರಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತಿರುವ ಸಿಹಿನೀರಿನ ಒಳಹರಿವು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಅಟ್ಲಾಂಟಿಕ್ ಸಾಗರದ ಪ್ರವಾಹಗಳ** (ಉದಾಹರಣೆಗೆ **AMOC** ಪ್ರವಾಹ) **ಸಂಪೂರ್ಣ ಪತನಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು** ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡಲಿದೆ.

ಪ್ಯಾರಟ್ ಬೋರ್ನಾವೈರಸ್ 4 (PaBV-4)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಹರಡುವ ಮಾರಕ ವೈರಸ್ ಆದ **ಪ್ಯಾರಟ್ ಬೋರ್ನಾವೈರಸ್ 4 (PaBV-4)** ಅನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಲಾಗಿದೆ.

ವೈರಸ್‌ನ ಪ್ರಮುಖ ವಿವರಗಳು:

- **ಪಂಜರದಲ್ಲಿ ಸಾಕಲಾದ ಗಿಳಿ ಪ್ರಭೇದಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪಕ್ಷಿ ವೈರಸ್** ಇತ್ತೀಚೆಗೆ **ಭಾರತದ ಅಸ್ಸಾಂ, ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ** ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಪತ್ತೆಯಾಗಿದೆ.
- **ವೈರಸ್‌ನ ಸ್ವರೂಪ:** ಇದು **ಬೋರ್ನಾವಿರಿಡೇ (Bornaviridae) ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಹೊದಿಕೆಯುಳ್ಳ, ನೆಗೆಟಿವ್–ಸೆನ್ಸ್, ಏಕ–ಸುರುಳಿಯ (Single-stranded) RNA ವೈರಸ್** ಆಗಿದೆ.
- **ಪ್ರಾಣಿಜನ್ಯ ಸ್ಥಿತಿ (Zoonotic Status):** ಇದು **ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಹರಡುವ ಕಾಯಿಲೆಯಲ್ಲ;** ಅಂದರೆ, ಈ ವೈರಸ್ **ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಸೋಂಕನ್ನು** ಉಂಟುಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.
- **ಬಾಧಿತ ಪಕ್ಷಿಗಳು:** ಇದು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ **ಮಕಾವ್, ಕಾಕಟೂ, ಸಾಮಾನ್ಯ** ಗಿಳಿಗಳು ಮತ್ತು **ಬಡ್ಗರಿಗರ್ ಸೇರಿದಂತೆ ಸಿಟ್ಟಾಸಿನ್ (Psittacine)** ಪ್ರಭೇದದ **ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು** ಬಾಧಿಸುತ್ತದೆ.

ಸಂಬಂಧಿತ ಕಾಯಿಲೆ ಮತ್ತು ಲಕ್ಷಣಗಳು:

- ✓ ಈ ವೈರಸ್ ಪಕ್ಷಿಗಳಲ್ಲಿ **ಪ್ರೊವೆಂಟ್ರಿಕ್ಯುಲರ್ ಡೈಲಟೇಶನ್ ಕಾಯಿಲೆಯನ್ನು (PDD)** ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ **"ಮಕಾವ್ ವೇಸ್ಟಿಂಗ್ (ಕ್ಷೀಣಿಸುವ) ಕಾಯಿಲೆ"** ಎಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ✓ **ಜೀರ್ಣಾಂಗವ್ಯೂಹದ ಮೇಲಿನ ಪರಿಣಾಮ:** ಇದು ಜೀರ್ಣಾಂಗ ನಾಳದಲ್ಲಿನ ನರಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾಶಪಡಿಸುತ್ತದೆ. **ಇದರಿಂದಾಗಿ ಹೊಟ್ಟೆ ಉಬ್ಬರ (ದೊಡ್ಡದಾಗುವುದು), ತೂಕ ನಷ್ಟ ಮತ್ತು ಮಲದಲ್ಲಿ ಜೀರ್ಣವಾಗದ ಧಾನ್ಯದ ಬೀಜಗಳು ಹೊರಬರುವುದು** ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
- ✓ **ನರಮಂಡಲದ ಮೇಲಿನ ಪರಿಣಾಮ:** ಇದು **ಪಕ್ಷಿಗಳಲ್ಲಿ ನಡುಕ, ದೇಹದ ಸಮನ್ವಯತೆಯ ಕೊರತೆ, ಮೂರ್ಛೆ ರೋಗ ಮತ್ತು ಪಾರ್ಶ್ವವಾಯುವನ್ನು** ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಹರಡುವಿಕೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ:

- ✓ **ರೋಗ ಪ್ರಸರಣ:** ಈ ವೈರಸ್ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸೋಂಕಿತ **ಪಕ್ಷಿಗಳ ಮಲ, ಜೊಲ್ಲು ಮತ್ತು ಗರಿಗಳ ಧೂಳಿನ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ಇತರ ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ** ಹರಡುತ್ತದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ, ಈ ಸೋಂಕು **ತಾಯಿಯಿಂದ ಮೊಟ್ಟೆಯ ಮೂಲಕ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಕೂಡ** ವ್ಯಾಪಿಸುತ್ತದೆ.
- ✓ **ಪ್ರಮುಖ ಸವಾಲು:** **ಸೋಂಕಿತ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಯಾವುದೇ ಬಾಹ್ಯ ರೋಗಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ತೋರಿಸದೆಯೂ ವೈರಸ್ ಅನ್ನು ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಹರಡಬಲ್ಲವು.**
- ✓ **ನಿಯಂತ್ರಣ ಕ್ರಮಗಳು:** ಪ್ರಸ್ತುತ ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಲಸಿಕೆ ಅಥವಾ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ. **RT-PCR** ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಮೂಲಕ ಇದನ್ನು **ರೋಗನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ** ಮತ್ತು **ಸೋಂಕಿತ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಪ್ರತ್ಯೇಕೀಕರಣ ಹಾಗೂ ಪೂರಕ ಆರೈಕೆಯ ಮೂಲಕ ಇದನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.**

ಪಿನಾಕಾ ದೀರ್ಘ ಶ್ರೇಣಿಯ ನಿರ್ದೇಶಿತ ರಾಕೆಟ್ (LRGR)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: **ರಕ್ಷಣಾ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಥೆಯು (DRDO) ಚಾಂಡೀಪುರದ ಇಂಟಿಗ್ರೇಟೆಡ್ ಟೆಸ್ಟ್ ರೇಂಜ್ (ITR)** ನಲ್ಲಿ ಪಿನಾಕಾ ದೀರ್ಘ ಶ್ರೇಣಿಯ ನಿರ್ದೇಶಿತ ರಾಕೆಟ್‌ನ ಯಶಸ್ವಿ ಹಾರಾಟ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದೆ.

ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿವರಗಳು:

- ಇದು **ಪಿನಾಕಾ ಬಹು–ನಳಿಕೆಯ ರಾಕೆಟ್ ಉಡಾವಕ** (Multi-Barrel Rocket Launcher - MBRL) ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಾಗಿ **ದೇಶೀಯವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾದ ನಿಖರ–ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿತ** (Precision-Guided) ರಾಕೆಟ್ ಆಗಿದೆ.
- ಇದನ್ನು **ರಷ್ಯಾ ಮೂಲದ BM-21 ಗ್ರಾಡ್** ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಬದಲಿಸಲು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.
- **ವ್ಯಾಪ್ತಿ:** ಇದು **ಸುಮಾರು 120 ಕಿ.ಮೀ ವರೆಗಿನ ದೂರದ ಗುರಿಗಳನ್ನು** ನಿಖರವಾಗಿ ಧ್ವಂಸ ಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- **ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ:** ಅತ್ಯಂತ ನಿಖರವಾದ ಸಂಚರಣೆಗಾಗಿ ಇದು **ಜಡತ್ವ ಸಂಚರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು** (Inertial Navigation System - INS) **ಭಾರತದ ಸ್ವದೇಶಿ NavIC (IRNSS) ಉಪಗ್ರಹ ಜಾಲದೊಂದಿಗೆ ಸಂಯೋಜಿಸುತ್ತದೆ.**

ಬಿಳಿ ಕರುಳಿನ ರೋಗ (ವೈಟ್ ಗಟ್ ಡಿಸೀಸ್)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: **ಪಶ್ಚಿಮ ಗೋದಾವರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸೀಗಡಿ ಕೊಳಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಳಿ ಕರುಳಿನ ರೋಗ (ವೈಟ್ ಗಟ್ ಡಿಸೀಸ್) (WGD)** ಅಥವಾ **ವೈಟ್ ಫೀಸಸ್ ಡಿಸೀಸ್ (WFD)** ರೋಗವು ಹರಡುತ್ತಿರುವುದರ ಕುರಿತು **ಮೀನುಗಾರಿಕಾ ಇಲಾಖೆಯು** ತೀವ್ರ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಿದೆ.

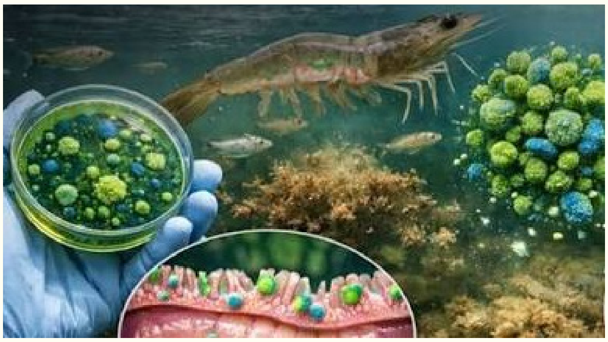

ಬಿಳಿ ಕರುಳಿನ ರೋಗ (WGD)ದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು ವಾಣಿಜ್ಯವಾಗಿ ಕೃಷಿ ಮಾಡಲಾಗುವ ಸೀಗಡಿಗಳ ಮೇಲೆ ತೀವ್ರ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವ ರೋಗವಾಗಿದ್ದು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುವ **ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಬಿಳಿ ಸೀಗಡಿಗೆ** (Litopenaeus vannamei) ಇದು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಬಾಧಿಸುತ್ತದೆ.
- **ರೋಗಲಕ್ಷಣಗಳು:** **ಸೀಗಡಿ ಕೊಳಗಳ ನೀರಿನ ಮೇಲ್ಮೈಯಲ್ಲಿ ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣದ ಮಲದ ಎಳೆಗಳು ತೇಲುತ್ತಿರುವುದು ಮತ್ತು ಸೀಗಡಿಯ ಕರುಳಿನ ಬಣ್ಣ ಬದಲಾಗುವುದು** ಈ ರೋಗದ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳಾಗಿವೆ.

ರೋಗಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು:

- ಇದು ಕೇವಲ ಒಂದೇ ರೋಗಾಣುವಿನಿಂದ ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಬದಲಾಗಿ, **ವಿವಿಧ ರೋಗಾಣುಗಳು, ಕಳಪೆ ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ, ಪರಿಸರ ಒತ್ತಡ ಮತ್ತು ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕ ನಿರ್ವಹಣಾ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಸಂಯೋಜನೆಯಿಂದ** ಉಂಟಾಗುವ **ಬಹು-ಅಂಶಗಳ ರೋಗವಾಗಿದೆ.**
- **ಮೈಕ್ರೋಸ್ಪೊರಿಡಿಯನ್ ಪರಾವಲಂಬಿ (Microsporidian parasite):** ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ **ಎಂಟೆರೊಸೈಟೋಜೂನ್ ಹೆಪಟೊಪೆನ್ನೈ (EHP)** ಎಂಬ ಪರಾವಲಂಬಿಯು ಈ ರೋಗಕ್ಕೆ ನೇರವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ.
- **ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾದ ಸೋಂಕುಗಳು:** ಮುಖ್ಯವಾಗಿ **'ವಿಬ್ರಿಯೊ' ಪ್ರಭೇದದ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾಗಳು** ಈ ರೋಗ ಹರಡುವಿಕೆಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣವಾಗಿವೆ.
- **ಕಳಪೆ ಕೊಳದ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ಅತಿಯಾದ ಸಾವಯವ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಶೇಖರಣೆಯಿಂದ ಈ ರೋಗವು ಅತ್ಯಂತ ವೇಗವಾಗಿ ಹರಡುತ್ತದೆ.**
- ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಕುಸಿಯುವುದು, ಅಂದರೆ **ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಮೋನಿಯಾ, ನೈಟ್ರೈಟ್ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಕರಗಿದ ಆಮ್ಲಜನಕದ ಮಟ್ಟವು ಸಹ ಈ ರೋಗದ ಉಲ್ಬಣಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿದೆ.**

ಲಾಂಗ್ ಮಾರ್ಚ್ 10B ರಾಕೆಟ್

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: **ಚೀನಾ ದೇಶವು ವೆನ್‌ಚಾಂಗ್** ವಾಣಿಜ್ಯ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಉಡಾವಣಾ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ತನ್ನ **ಮೊದಲ ಮರುಬಳಕೆ ಮಾಡಬಹುದಾದ ರಾಕೆಟ್ ಲ್ಯಾಂಡಿಂಗ್ ಅನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಸಾಧಿಸಿದೆ.** ಪ್ರತ್ಯೇಕಗೊಂಡ ನಂತರ ಈ ರಾಕೆಟ್ ಅನ್ನು ಸಮುದ್ರದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಂತ ನಿಖರವಾಗಿ ಮರಳಿಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ.

ರಾಕೆಟ್‌ನ ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿವರಗಳು:

- ✓ ಇದನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ **ಚಾಂಗ್‌ಝೆಂಗ್ 10B** (Changzheng 10B) ಎಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ✓ ಇದನ್ನು **ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಯ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಪರಿಶೋಧನೆಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಲು ವಿಶೇಷವಾಗಿ** ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ✓ **ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ ಸಂಸ್ಥೆ: ಚೀನಾ ಅಕಾಡೆಮಿ ಆಫ್ ಲಾಂಚ್ ವೆಹಿಕಲ್ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿ (CALT).**
- ✓ **ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ: ಚೀನಾದ ಮಾನವಸಹಿತ ಚಂದ್ರಯಾನ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳಿಗಾಗಿ ಮೆಂಗ್‌ಝೌ** (ಮಾನವಸಹಿತ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ನೌಕೆ) ಮತ್ತು **ಲಾನ್ಯುಯೆ** (ಚಂದ್ರನ ಲ್ಯಾಂಡರ್) ಅನ್ನು ಉಡಾವಣೆ ಮಾಡುವುದು ಇದರ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಾಗಿದೆ.
- ✓ **ಕಾಲಮಿತಿ:** ಇದರ ಮೊದಲ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಹಾರಾಟವನ್ನು **2027 ರ ಸುಮಾರಿಗೆ ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದ್ದು, 2030 ರ ವೇಳೆಗೆ ಚಂದ್ರನ ಮೇಲೆ ಮಾನವಸಹಿತ ಲ್ಯಾಂಡಿಂಗ್ ಮಾಡುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಚೀನಾ** ಹೊಂದಿದೆ.

ಆಕ್ಸಿಟೋಸಿನ್ (Oxytocin)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: **ನಕಲಿ ಆಕ್ಸಿಟೋಸಿನ್ ಹಾರ್ಮೋನ್ ಬಳಕೆಯಿಂದಾಗಿ ತಾಯಂದಿರ ಮರಣ ಸಂಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ವರದಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯು (WHO) ಭಾರತದಿಂದ ಅಧಿಕೃತ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು** ಕೋರಿದೆ.

ಜೈವಿಕ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗಳು:

- ✓ ಇದು **ಹೈಪೋಥಾಲಮಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಂಶ್ಲೇಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಪೋಸ್ಟೀರಿಯರ್ ಪಿಟ್ಯುಟರಿ ಗ್ರಂಥಿಯಿಂದ ರಕ್ತಪ್ರವಾಹಕ್ಕೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವ ಒಂದು ನ್ಯೂರೋಪೆಪ್ಟೈಡ್ ಹಾರ್ಮೋನ್** ಆಗಿದೆ.
- ✓ ಇದನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ **"ಪ್ರೀತಿಯ ಹಾರ್ಮೋನ್"** (Love Hormone) ಎಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ✓ **ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯ:** ಇದು **ಕೇಂದ್ರ ನರಮಂಡಲದಲ್ಲಿ** ಪ್ರಮುಖ **ರಾಸಾಯನಿಕ ಸಂದೇಶವಾಹಕವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ**ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು **ಹೆರಿಗೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ, ಹಾಲುಣಿಸುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ಮಾನವನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬಾಂಧವ್ಯವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುವಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು** ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಕಾನೂನು ನಿಯಂತ್ರಣಗಳು: ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಆಕ್ಸಿಟೋಸಿನ್ ನೀಡುವುದು, **'ಪ್ರಾಣಿ ಹಿಂಸೆ ತಡೆ ಕಾಯ್ದೆ'ಯ ಸೆಕ್ಷನ್ 12ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಜ್ಞೇಯ ಅಪರಾಧವಾಗಿದೆ.** ಇದರೊಂದಿಗೆ, **ಆಕ್ಸಿಟೋಸಿನ್ ಹಾರ್ಮೋನ್‌ನ ಅನಧಿಕೃತ ತಯಾರಿಕೆ** ಅಥವಾ **ಮಾರಾಟವನ್ನು ಔಷಧಗಳು** ಮತ್ತು **ಸೌಂದರ್ಯವರ್ಧಕಗಳ ಕಾಯ್ದೆ 1940 ರ ಸೆಕ್ಷನ್ 18(a) ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ** ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಷೇಧಿಸಲಾಗಿದೆ.

ನ್ಯೂರೋಸಿಸ್ಟಿಸರ್ಕೋಸಿಸ್ (Neurocysticercosis)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಬ್ರಿಟನ್ (UK) ದೇಶದ ಮಹಿಳೆಯೊಬ್ಬರ ಮೆದುಳಿನಲ್ಲಿ ಲಾಡಿಹುಳುವಿನ ಸೋಂಕಿನಿಂದಾಗಿ (Tapeworm infection) 38 ಪರಾವಲಂಬಿ ಪೊರೆಕೋಶಗಳು ಪತ್ತೆಯಾಗಿರುವುದು, 'ನ್ಯೂರೋಸಿಸ್ಟಿಸರ್ಕೋಸಿಸ್' ರೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಆತಂಕ ಹಾಗೂ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ.

ನ್ಯೂರೋಸಿಸ್ಟಿಸರ್ಕೋಸಿಸ್ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು ಹಂದಿಮಾಂಸದ ಲಾಡಿಹುಳುವಿನ (Taenia solium) ಲಾರ್ವಾ ಹಂತದಿಂದ ಮೆದುಳಿನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಪರಾವಲಂಬಿ ಸೋಂಕಾಗಿದೆ.
- ರೋಗದ ಹರಡುವಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ (Endemic regions), ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಜೀವಿತಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಪಸ್ಮಾರಕ್ಕೆ (Acquired epilepsy) ತುತ್ತಾಗಲು ಇದು ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಹರಡುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಲಕ್ಷಣಗಳು:

- ಕಲುಷಿತ ಆಹಾರ, ನೀರು ಅಥವಾ ನೈರ್ಮಲ್ಯದ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ಲಾಡಿಹುಳುವಿನ ಮೊಟ್ಟೆಗಳು ದೇಹ ಸೇರುವುದರಿಂದ ಈ ಸೋಂಕು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.
- ಈ ಲಾರ್ವಾಗಳು ಮೆದುಳಿನಲ್ಲಿ ಕೋಶಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತವೆ.
- ಮೆದುಳಿನಲ್ಲಿ ಉರಿಯೂತ ಉಂಟಾಗಿ, ಸೆಳೆತ ಮತ್ತು ಇತರ ನರವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲು, ಈ ಕೋಶಗಳು ಯಾವುದೇ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ತೋರ್ಪಡಿಸದೆ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಮೆದುಳಿನಲ್ಲೇ ಉಳಿಯಬಹುದು.

ಚಿಕಿತ್ಸೆ:

- ಮೆದುಳಿನಲ್ಲಿರುವ ಕೋಶಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ, ಅವುಗಳ ಸ್ಥಳ ಮತ್ತು ಸೋಂಕಿನ ಹಂತವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ರೋಗಿಯ ಸ್ಥಿತಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಇದು ಪರಾವಲಂಬಿ–ನಿರೋಧಕ ಔಷಧಿಗಳು, ಸೆಳೆತ–ನಿರೋಧಕ ಔಷಧಿಗಳು, ಉರಿಯೂತ–ನಿವಾರಕ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಅಥವಾ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ಗಗನ್ (GAGAN - GPS Aided GEO Augmented Navigation)

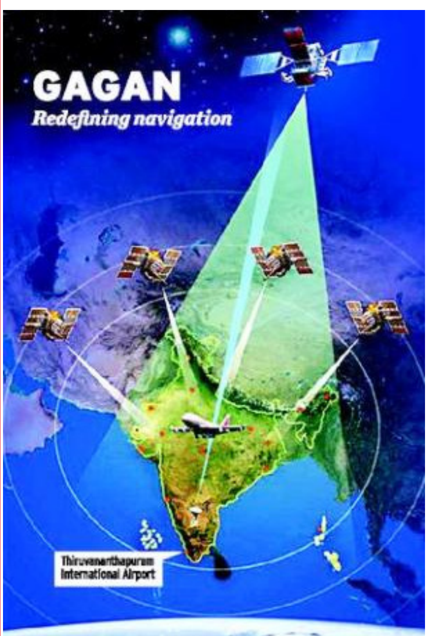

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಸಮಭಾಜಕ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ **ವಿಶ್ವದ ಮೊದಲ ಉಪಗ್ರಹ ಆಧಾರಿತ ವರ್ಧಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ** ಆಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮುವ ಮೂಲಕ **ಭಾರತವು ಉಪಗ್ರಹ ನೌಕಾಯಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಮೈಲಿಗಲ್ಲನ್ನು** ಸಾಧಿಸಿದೆ.

ಗಗನ್ (GAGAN) ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎಂದರೇನು?

- **ಗಗನ್** ಎಂಬುದು ಭಾರತದ ಸ್ಥಳೀಯ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಉಪಗ್ರಹ ಆಧಾರಿತ ವರ್ಧಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.
- ಈ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು **ಭಾರತೀಯ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ** (ISRO) ಮತ್ತು **ಭಾರತೀಯ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣಗಳ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ** (AAI) ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿವೆ.
- **2015** ರಿಂದ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು, **ನೈಜ–ಸಮಯದ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಮೂಲಕ GPS ಸಂಕೇತಗಳ ನಿಖರತೆ, ಲಭ್ಯತೆ** ಮತ್ತು **ಸಮಗ್ರತೆಯನ್ನು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ.**

ಪ್ರಮುಖ ಅನ್ವಯಗಳು: ನಾಗರಿಕ ವಾಯುಯಾನದ ಜೊತೆಗೆ, ಗಗನ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಮುಖ ವಲಯಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತದೆ:

- **ಕಡಲ ನೌಕಾಯಾನ:** ಇದು ಹಡಗುಗಳ ಸುರಕ್ಷಿತ ಸಂಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕಡಲ ನೌಕಾಯಾನವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ದಕ್ಷವಾಗಿ ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ:** **ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ** ಮತ್ತು **ಫ್ಲೀಟ್ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಇದು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ.** (ಇಲ್ಲಿ **ಫ್ಲೀಟ್ ನಿರ್ವಹಣೆ** ಎಂದರೆ **ಬಹು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಸರಕು ಸಾಗಣೆ ಲಾರಿಗಳು** ಅಥವಾ **ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ.**)
- **ರೈಲ್ವೆ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ:** ಇದು **ರೈಲ್ವೆ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ರೈಲುಗಳ ನಿಖರವಾದ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ** ಮತ್ತು **ಟ್ರ್ಯಾಕಿಂಗ್‌ಗಾಗಿ** ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.
- **ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ:** ಇದು **ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತುರ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ** ಮತ್ತು **ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಸಹಾಯ** ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- **ಇತರೆ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು:** ಇದು **ರಕ್ಷಣಾ ವಲಯ, ಟೆಲಿಕಾಂ ಸಿಂಕ್ರೊನೈಸೇಶನ್** ಮತ್ತು **ನಿಖರವಾದ ಭೌಗೋಳಿಕ ನಕ್ಷೆ (ಮ್ಯಾಪಿಂಗ್) ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೂ ಅತ್ಯಂತ ಉಪಯೋಗಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.**

ಅವಿಕ್ಲಿ ಔಷಧ (Awiqli Drug)

Awiqli-Insulin Icodec Approved

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: **ಡೆನ್ಮಾರ್ಕ್** ಮೂಲದ ಔಷಧ ತಯಾರಿಕಾ ಸಂಸ್ಥೆಯಾದ **ನೊವೊ ನಾರ್ಡಿಸ್ಕ್ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಬಳಸಬಹುದಾದ ಐಕೊಡೆಕ್** (Icodec) ಎಂಬ ಹೊಸ **ಇನ್ಸುಲಿನ್ ಚುಚ್ಚುಮದ್ದು** (ಇಂಜೆಕ್ಷನ್) ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ. ಈ ನೂತನ ಔಷಧಿಯು **ಮಧುಮೇಹ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ರಕ್ತದಲ್ಲಿನ ಸಕ್ಕರೆ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು** ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಐಕೊಡೆಕ್/ಅವಿಕ್ಲಿ ಔಷಧ (Icodec/Awiqli drug)

- ✓ **ವಿಶೇಷತೆ:** ಇದು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾದ **ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಬಳಸುವ ಬೇಸಲ್ ಇನ್ಸುಲಿನ್ ಚುಚ್ಚುಮದ್ದು** (Basal Insulin Injection) ಆಗಿದೆ.
- ✓ **ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದವರು:** ಇದನ್ನು ಡೆನ್ಮಾರ್ಕ್ ಮೂಲದ ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಔಷಧೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಯಾದ **ನೊವೊ ನಾರ್ಡಿಸ್ಕ್ ಕಂಪನಿಯು** ಸಂಶೋಧಿಸಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದೆ.
- ✓ **ಉದ್ದೇಶಿತ ಕಾಯಿಲೆಗಳು:** ಇದನ್ನು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ **ಟೈಪ್–2 ಮಧುಮೇಹ ಹೊಂದಿರುವ ವಯಸ್ಕರಿಗಾಗಿ** ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ (ಭಾರತದಂತಹ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು **ಟೈಪ್–1 ಮಧುಮೇಹಕ್ಕೂ ಬಳಸಲು** ಅನುಮತಿಸಲಾಗಿದೆ).
- ✓ **ಪ್ರಭಾವದ ಮಾಪನ:** ಇದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ನೀಡಬೇಕಾಗಿದ್ದ 365 ದೈನಂದಿನ ಚುಚ್ಚುಮದ್ದುಗಳ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು **ಕೇವಲ 52 ಚುಚ್ಚುಮದ್ದುಗಳಿಗೆ ಕಡಿತಗೊಳಿಸುವ** ಮೂಲಕ ರೋಗಿಗಳ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಹೊರೆಯನ್ನು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಮಧುಮೇಹದ ಬಗ್ಗೆ:

- ✓ ಮಧುಮೇಹವು ಒಂದು ದೇಹದ **ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಚಯಾಪಚಯ ಕಾಯಿಲೆಯಾಗಿದ್ದು**, ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ **ಮಾನವನ ದೇಹವು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದ ಇನ್ಸುಲಿನ್ ಅನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವುದಿಲ್ಲ** ಅಥವಾ **ಉತ್ಪಾದನೆಯಾದ ಇನ್ಸುಲಿನ್ ಅನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ವಿಫಲವಾಗುತ್ತದೆ.**
- ✓ ಇದು **ರಕ್ತದಲ್ಲಿನ ಗ್ಲೂಕೋಸ್** (ಸಕ್ಕರೆ) ಪ್ರಮಾಣವು ಅತಿಯಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಲು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.
- ✓ **ಇನ್ಸುಲಿನ್:** ಇನ್ಸುಲಿನ್ ಎಂಬುದು **ಮಾನವನ ದೇಹದ ಮೇದೋಜಿರಕ ಗ್ರಂಥಿಯಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ಒಂದು ಹಾರ್ಮೋನ್** ಆಗಿದೆ. ಇದು ನಾವು ಸೇವಿಸುವ ಆಹಾರದಿಂದ ದೊರೆಯುವ ಗ್ಲೂಕೋಸ್ ಜೀವಕೋಶಗಳನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಗೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಮಧುಮೇಹದ ಪ್ರಮುಖ ವಿಧಗಳು

- ✓ **ಟೈಪ್ 1 ಮಧುಮೇಹ :** ಇದು ದೇಹದ ರೋಗನಿರೋಧಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಇನ್ಸುಲಿನ್ ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಜೀವಕೋಶಗಳನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸುವ ಒಂದು ಸ್ವಯಂ ನಿರೋಧಕ ಕಾಯಿಲೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ **ದೇಹವು ಅತ್ಯಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದ ಇನ್ಸುಲಿನ್ ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತದೆ** ಅಥವಾ **ಇನ್ಸುಲಿನ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.** ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಹದಿಹರೆಯದ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಜೀವಿತಾವಧಿಯವರೆಗೆ ಇನ್ಸುಲಿನ್ ಚುಚ್ಚುಮದ್ದುಗಳು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿರುತ್ತವೆ.
- ✓ **ಟೈಪ್ 2 ಮಧುಮೇಹ :** ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುವ ಮಧುಮೇಹದ ವಿಧವಾಗಿದ್ದು, ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ದೇಹಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದ ಇನ್ಸುಲಿನ್ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು **ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಬೊಜ್ಜು, ನಿಷ್ಕ್ರಿಯ ಜೀವನಶೈಲಿ, ಅನಾರೋಗ್ಯಕರ ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿ ಮತ್ತು ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯ ಇತಿಹಾಸಕ್ಕೆ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧವನ್ನು** ಹೊಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸೂಕ್ತ ಆಹಾರ **ಪದ್ಧತಿ, ನಿಯಮಿತ ವ್ಯಾಯಾಮ, ಮೌಖಿಕ ಮಾತ್ರೆಗಳು** ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ಸುಲಿನ್ ಚುಚ್ಚುಮದ್ದು ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ನಿಯಂತ್ರಿಸಬಹುದು.
- ✓ ಗರ್ಭಾವಸ್ಥೆಯ ಮಧುಮೇಹ ಈ ಮಧುಮೇಹವು **ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ಗರ್ಭಾವಸ್ಥೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ** ಮತ್ತು **ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಗುವಿನ ಹೆರಿಗೆಯ ನಂತರ ಮಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.** ಆದರೆ ಇದು **ಭವಿಷ್ಯದ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಟೈಪ್–2 ಮಧುಮೇಹ ಬರುವ ಅಪಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ.**

‘ಸಿಕ್ಕಿಂ’ ನಲ್ಲಿ ಮೀಥೇನ್ ಅನಿಲ ಸ್ಫೋಟ

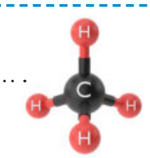

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ‘ಸಿಕ್ಕಿಂ’ನ **ತೀಸ್ತಾ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಹಂತದ ಸುರಂಗದೊಳಗೆ ಸಂಭವಿಸಿದ ಶಂಕಿತ ಮೀಥೇನ್ ಅನಿಲ ಸ್ಫೋಟದಿಂದಾಗಿ ಕನಿಷ್ಠ 20 ಜನರು** ಸಾವನ್ನಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ.

- **ಹಸಿರುಮನೆ ಅನಿಲವಾಗಿ ಮೀಥೇನ್:** ಮೀಥೇನ್ ಅತ್ಯಂತ **ಪ್ರಬಲವಾದ ಹಸಿರುಮನೆ ಅನಿಲವಾಗಿದ್ದು,** ಇದು **ಅಲ್ಪಾವಧಿಯ ತಾಪಮಾನ** ಏರಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಬಲವಾದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರುತ್ತದೆ.
- ಇದು **20 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಖವನ್ನು ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಇಂಗಾಲದ ಡೈಆಕ್ಸೈಡ್‌ಗಿಂತ 80 ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.**
- ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪೂರ್ವ ಯುಗದಿಂದಲೂ ಪ್ರಸ್ತುತ ಜಾಗತಿಕ ತಾಪಮಾನ ಏರಿಕೆಗೆ ಈ ಅನಿಲವು ಸುಮಾರು 30% ರಷ್ಟು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.
- **ಪ್ರಮುಖ ಮೂಲಗಳು:** ಮಾನವ–ಚಾಲಿತ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಯು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ **ತೈಲ ಮತ್ತು ಅನಿಲ ಉತ್ಪಾದನೆ, ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ಗಣಿಗಾರಿಕೆ, ಜಾನುವಾರುಗಳ ಕರುಳಿನ ಹುದುಗುವಿಕೆ** (livestock enteric fermentation) ಮತ್ತು **ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಿಲೇವಾರಿ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಳೆಯುವ ತ್ಯಾಜ್ಯದಿಂದ** ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶಗಳು, ಸಮುದ್ರದ ಕೆಸರುಗಳು ಮತ್ತು ಹೈಡ್ರೇಟ್‌ಗಳು** ಹಾಗೂ **ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿಗಳಂತಹ ಭೂವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮೂಲಗಳು** ಇದರ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಮೂಲಗಳಾಗಿವೆ.

ಅಸ್ತ್ರ ಮಾರ್ಕ್ 1 ಕ್ಷಿಪಣಿಗಳು (Astra Mk 1)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: **ಭಾರತ ಮತ್ತು ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾ** ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ನಡುವೆ **ಅಸ್ತ್ರ ಮಾರ್ಕ್ 1** (Astra Mk 1) **ಕ್ಷಿಪಣಿಗಳ ರಫ್ತು ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ** ಸಹಿ ಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಭಾರತದ ಹೆಮ್ಮೆಯ ದೇಶೀಯ **'ಅಸ್ತ್ರ'** ಕ್ಷಿಪಣಿ ಸರಣಿಯ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲೇ ನಡೆದ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಫ್ತು ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿದೆ.

ಅಸ್ತ್ರ ಮಾರ್ಕ್ 1 ಕ್ಷಿಪಣಿಯ ತಾಂತ್ರಿಕ ಲಕ್ಷಣಗಳು

(Astra Mk 1)

- **ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ ಸಂಸ್ಥೆ:** ಈ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಕ್ಷಿಪಣಿಯನ್ನು **ಭಾರತದ ರಕ್ಷಣಾ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಥೆಯು** (DRDO) ಸಂಪೂರ್ಣ ದೇಶೀಯವಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿದೆ.
- **ಕ್ಷಿಪಣಿಯ ವಿಧ:** ಇದು ದೃಷ್ಟಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಆಚೆಗಿನ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಹೊಡೆಯಬಲ್ಲ **ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವದೇಶಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ದೃಷ್ಟಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಆಚೆಗಿನ ಗಾಳಿಯಿಂದ ಗಾಳಿಗೆ ಹಾರುವ ಕ್ಷಿಪಣಿಗಳು** (BVRAAM) ಆಗಿದ್ದು, ಇದನ್ನು **ಭಾರತೀಯ ವಾಯುಪಡೆ** (IAF) ಮತ್ತು **ಭಾರತೀಯ ನೌಕಾದಳದ ಯುದ್ಧವಿಮಾನಗಳೊಂದಿಗೆ** ಸಂಯೋಜಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ವ್ಯಾಪ್ತಿ:** ಇದರ ಕನಿಷ್ಠ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿ **20 ನಾಟಿಕಲ್ ಮೈಲಿಗಳು** (ಅಂದರೆ ಸರಿಸುಮಾರು 37 ಕಿಲೋಮೀಟರ್) ಆಗಿದೆ.

ಅಸ್ತ್ರ ಕ್ಷಿಪಣಿಯ ವಿವಿಧ ಆವೃತ್ತಿಗಳು:

- **ಅಸ್ತ್ರ ಮಾರ್ಕ್ 1 (Astra Mk 1):** ಇದು **80 ರಿಂದ 110 ಕಿ.ಮೀ ದೂರದ** ಗುರಿಯನ್ನು ತಲುಪಬಲ್ಲದು. ಇದು ಸಾಗರದ ಮೇಲ್ಮೈಯಿಂದ **20 ಕಿ.ಮೀ** ವರೆಗಿನ ಗರಿಷ್ಠ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, **ಮ್ಯಾಕ್ 4.5 ರಷ್ಟು** ಶಬ್ದಾತೀತ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಚಲಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಇದನ್ನು **ಸುಖೋಯ್–30 MKI** ಯುದ್ಧವಿಮಾನಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಯೋಜಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ **ತೇಜಸ್ ಮಾರ್ಕ್ 1A** ಮತ್ತು ರಫೇಲ್ ಯುದ್ಧವಿಮಾನಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಯೋಜಿಸಲು ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ.
- **ಅಸ್ತ್ರ ಮಾರ್ಕ್ 2 (Astra Mk 2):** ಇದು ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಆವೃತ್ತಿಯಾಗಿದ್ದು, **200 ಕಿ.ಮೀ ದೂರದ ಗುರಿಗಳನ್ನು** ನಿಖರವಾಗಿ ಧ್ವಂಸಗೊಳಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- **ಅಸ್ತ್ರ ಮಾರ್ಕ್ 3 ಅಥವಾ ಗಾಂಡೀವ (Astra Mk 3 - Gandiva):** ಇದು **ಭಾರತದ ಅತ್ಯಂತ ಶಕ್ತಿಶಾಲಿ BVRAAM** ಕ್ಷಿಪಣಿಯಾಗಿದ್ದು, **350 ಕಿ.ಮೀ ಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ದೂರದ ಶತ್ರು ಗುರಿಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದುರುಳಿಸುವ ಜಾಗತಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ** ಹೊಂದಿದೆ.

ಅತ್ಯಂತ ಹಳೆಯ ಕ್ವಾಸಾರ್‌ಗಳ ಪತ್ತೆ

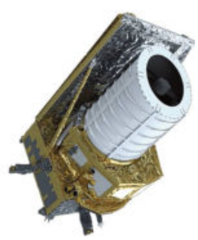

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: **ಯೂಕ್ಲಿಡ್ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ದೂರದರ್ಶಕವು (Euclid space telescope)** ಇದುವರೆಗಿನ **ಅತ್ಯಂತ ಹಳೆಯ ಕ್ವಾಸಾರ್‌ಗಳನ್ನು (quasars)** ಗುರುತಿಸಿದೆ. ಇದು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳನ್ನು ಗೊಂದಲಕ್ಕೀಡುಮಾಡಿದ್ದ **ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು** ಆಳವಾಗಿಸಿದೆ.

ಕ್ವಾಸಾರ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ:

- **ಕ್ವಾಸಾರ್ (Quasi-Stellar Radio Source** ನ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ರೂಪ) ಎನ್ನುವುದು **ಸಕ್ರಿಯ ಗ್ಯಾಲಕ್ಸಿಯ ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯಸ್‌ನ (Active Galactic Nucleus - AGN)** ಅತ್ಯಂತ ಸಕ್ರಿಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ ವಿಧವಾಗಿದೆ.
- ಇದು ನಕ್ಷತ್ರವಲ್ಲ, ಆದರೆ **ಬೃಹತ್ ಕಪ್ಪು ಕುಳಿಯಿಂದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ ದೂರದ ಗ್ಯಾಲಕ್ಸಿಯ ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ** ಮತ್ತು **ಶಕ್ತಿಯುತವಾದ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿದೆ.**

ಕ್ವಾಸಾರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಬ್ಲೇಜಾರ್‌ಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸ:

- ಇವೆರಡೂ ಬೃಹತ್ ಕಪ್ಪು ಕುಳಿಗಳಿಂದ ಶಕ್ತಿ ಪಡೆಯುವ **ಸಕ್ರಿಯ ಗ್ಯಾಲಕ್ಸಿಯ ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯಸ್‌ಗಳ (AGNs) ಉಪ–ವರ್ಗಗಳಾಗಿವೆ,** ಆದರೆ ಭೂಮಿಯಿಂದ ನಾವು ಅವುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವು ಭಿನ್ನವಾಗಿವೆ.

ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ	ಕ್ವಾಸಾರ್ (Quasar)	ಬ್ಲೇಜಾರ್ (Blazar)
ಅಕ್ರಿಶನ್ ಡಿಸ್ಕ್‌ಗೆ (Accretion Disk) ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವಾಲಿದ ಕೋನಗಳಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.	**ರಿಲೇಟಿವಿಸ್ಟಿಕ್ ಜೆಟ್** (Relativistic Jet) ನೇರವಾಗಿ ಅಥವಾ ಬಹುತೇಕ ಭೂಮಿಯ ಕಡೆಗೆ ಮುಖ ಮಾಡಿರುತ್ತದೆ.	**ವೀಕ್ಷಣಾ ಕೋನ**
ಪ್ರಕಾಶದ ವ್ಯತ್ಯಯ	**ದೀರ್ಘಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ** ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ.	ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯತ್ಯಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ, **ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ.**
ಗೋಚರ ಲಕ್ಷಣ	**ಗೋಚರ ಉಷ್ಣ ರೋಹಿತದೊಂದಿಗೆ** (Thermal Spectra) **ಬೆಳಕಿನ ಬಿಂದುವಿನಂತಹ ನಕ್ಷತ್ರದಂತೆ** ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.	**ಬೆಳಕಿಗಿಂತ ವೇಗವಾಗಿ ಚಲಿಸುವ,** ಹೆಚ್ಚಿನ **ಶಕ್ತಿಯ ಕಣಗಳ ಜೆಟ್‌ಗಳಿಂದ** (Particle Jets) ಪ್ರಾಬಲ್ಯ ಹೊಂದಿದೆ.

ಸುಧಾರಿತ ಚಿಕಿತ್ಸಕ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು (ATPs)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: **ಸುಧಾರಿತ ಚಿಕಿತ್ಸಕ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು** (Advanced Therapeutic Products - ATPs) **ಕೇಂದ್ರೀಯ ಪರವಾನಗಿ ಅನುಮೋದನಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ** (Central License Approving Authority - CLAA) ಚೌಕಟ್ಟಿನಡಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು **ಡ್ರಗ್ಸ್ ನಿಯಮಗಳು, 1945 ನ್ನು** ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿದೆ.

ಸುಧಾರಿತ ಚಿಕಿತ್ಸಕ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬಗ್ಗೆ (Advanced Therapeutic Products - ATPs):

- ಇವು **ವಂಶವಾಹಿಗಳು, ಕೋಶಗಳು ಅಥವಾ ತಳೀಯವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿದ ಅಂಗಾಂಶಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ ನವೀನ ಮಾದರಿಯ ಜೈವಿಕ ಔಷಧಗಳಾಗಿವೆ.** **ರೋಗವನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇವು ಜೈವಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮೂಲಭೂತ ಅಥವಾ ಆನುವಂಶಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸುತ್ತವೆ ಅಥವಾ ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತವೆ.**

ಪ್ರಮುಖ ವಲಯಗಳು:

- **ATP ಗಳು ವಂಶವಾಹಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳು, ಜೀವಕೋಶ ಮೂಲದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು (Cell-derived products)** ಮತ್ತು **ಅನ್ಯಜೀವಿ ಕಸಿಗಳನ್ನು (Xenografts)** ಒಳಗೊಂಡಿವೆ.
- **ವಂಶವಾಹಿ ಚಿಕಿತ್ಸಕ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು (Gene therapeutic products)** ಆನುವಂಶಿಕ ಕಾಯಿಲೆಗಳನ್ನು (ಉದಾಹರಣೆಗೆ: ಹಿಮೋಫಿಲಿಯಾ ಮತ್ತು ಕುಡಗೋಲು ಕಣ ರಕ್ತಹೀನತೆ) ಗುಣಪಡಿಸಲು **ವಂಶವಾಹಿ ಬದಲಿ ಅಥವಾ ವಂಶವಾಹಿ ಸಂಪಾದನೆಯನ್ನು (CRISPR-Cas9)** ಬಳಸುತ್ತವೆ.
- **ಜೀವಕೋಶ ಅಥವಾ ಕಾಂಡಕೋಶ ಮೂಲದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು (Stem cell-derived products) ಲ್ಯುಕೇಮಿಯಾ** ಮತ್ತು **ಲಿಂಫೋಮಾದಂತಹ ರಕ್ತದ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್‌ಗಳಿಗೆ ಪುನರುತ್ಪಾದಕ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳು** ಹಾಗೂ **CAR-T ಜೀವಕೋಶ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳನ್ನು (CAR-T cell therapies)** ಒಳಗೊಂಡಿವೆ.
- **ಅನ್ಯಜೀವಿ ಕಸಿಗಳು (Xenografts)** ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಅಂಗಾಂಶಗಳಿಂದ ಪಡೆಯುವ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಾಗಿದ್ದು, **ಮಾನವ ಅಂಗಗಳು ಅಥವಾ ಅಂಗಾಂಶಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲು ಬಳಸುವ ಹಂದಿಯ ಹೃದಯದ ಕವಾಟಗಳನ್ನು** ಒಳಗೊಂಡಿವೆ.

ಹಸಿರು ಯೂರಿಯಾ (Green Urea)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: **ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳ ಇಲಾಖೆಯು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹಸಿರು ಯೂರಿಯಾ ಸ್ಥಾವರಗಳನ್ನು** ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ.

ಹಸಿರು ಯೂರಿಯಾ ಬಗ್ಗೆ:

- ಹಸಿರು ಯೂರಿಯಾವು **ಹಸಿರು ಜಲಜನಕ, ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಇಂಧನ** ಮತ್ತು **ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟ ಇಂಗಾಲದ ಡೈಆಕ್ಸೈಡ್ ಅನ್ನು** ಬಳಸಿ ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಸುಸ್ಥಿರ ರಸಗೊಬ್ಬರವಾಗಿದೆ (ಪಳೆಯುಳಿಕೆ ಇಂಧನ ಆಧಾರಿತ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಅನಿಲದ ಬದಲಾಗಿ).
- ಇದು **ಬೂದು ಯೂರಿಯಾದಂತೆಯೇ ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಸೂತ್ರ, ಪೋಷಕಾಂಶದ ಮೌಲ್ಯ ಮತ್ತು ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ;** ಇಲ್ಲಿ **"ಹಸಿರು"** ಎಂಬುದು ಅದರ ಉತ್ಪಾದನಾ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಉತ್ಪಾದನಾ ಮಾರ್ಗ: ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ವಿದ್ಯುತ್‌ನಿಂದ ನೀರಿನ ವಿದ್ಯುದ್ವಿಭಜನೆಯ ಮೂಲಕ ಹಸಿರು ಜಲಜನಕವನ್ನು** ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ, ನಂತರ **ಯೂರಿಯಾ ಸಂಶ್ಲೇಷಣೆಗಾಗಿ ವಾತಾವರಣದ ಸಾರಜನಕದೊಂದಿಗೆ ಸಂಯೋಜಿಸಿ ಹಸಿರು ಅಮೋನಿಯಾವನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.**

ಹಸಿರು ಯೂರಿಯಾ ಏಕೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ?

- **ಆಮದು ಕಡಿತ** : **ಭಾರತವು ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ಸರಿಸುಮಾರು 10 ಮಿಲಿಯನ್ ಟನ್** (1 ಕೋಟಿ MT) ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಯೂರಿಯಾವನ್ನು ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. **ದೇಶೀಯ ಹಸಿರು ಯೂರಿಯಾ ಉತ್ಪಾದನೆಯು ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳಲ್ಲಿ ಆತ್ಮನಿರ್ಭರತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಗುರಿ** ಹೊಂದಿದೆ.
- **ಡಿಕಾರ್ಬನೈಸೇಶನ್:** **ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಹೇಬರ್–ಬಾಷ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಅನಿಲದ (ಪಳೆಯುಳಿಕೆ ಇಂಧನಗಳು) ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿದೆ.** ಹಸಿರು ಕಚ್ಚಾವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗುವುದು **ಭಾರತದ 2070 ರ ನಿವ್ವಳ ಶೂನ್ಯ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆ ಗುರಿಯತ್ತ ಸಾಗಲು** ಪ್ರೇರೇಪಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಹಸಿರು ಜಲಜನಕ ಮಿಷನ್:** ಇದು **ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ಜಲಜನಕ ಮಿಷನ್‌**ನ ಪ್ರಮುಖ **ಡೌನ್‌ಸ್ಟ್ರೀಮ್‌ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್** ಆಗಿದ್ದು, ಈ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಳೆಯಲು **ರೂ.19,744 ಕೋಟಿಗಳನ್ನು** ಮೀಸಲಿಡಲಾಗಿದೆ.

ಎರೆಂಡಿಲ್–1 ಉಪಗ್ರಹ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: **ರಾತ್ರಿಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ಆಯ್ದ ಸ್ಥಳಗಳ ಮೇಲೆ ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಲು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾದ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಉಪಗ್ರಹವಾದ ಎರೆಂಡಿಲ್–1 (Earendil-1)** ಅನ್ನು ಉಡಾವಣೆ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಿಸಲು **ಅಮೆರಿಕಾ** ದೇಶವು **ಸ್ಟಾರ್ಟ್‌ಅಪ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ** ನೀಡಿದೆ.

ಎರೆಂಡಿಲ್–1 ಉಪಗ್ರಹದ ಬಗ್ಗೆ:

- **ಎರೆಂಡಿಲ್–1** ಎಂಬುದು ಭೂಸ್ಥಿರವಲ್ಲದ ಉಪಗ್ರಹವಾಗಿದ್ದು, ಇದು ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ **ದೊಡ್ಡದಾದ ತೆಳು–ಪದರದ (thin-film)** ಕನ್ನಡಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿನ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಕಡೆಗೆ ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕನ್ನು ಪ್ರತಿಫಲಿಸುವಂತೆ ಇದನ್ನು **ನಿರ್ದೇಶಿಸಲು (ತಿರುಗಿಸಲು)** ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.
- **ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ:** **ಸೌರಶಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆಗಾಗಿ ಹಗಲಿನ ಸಮಯವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವುದು** ಮತ್ತು **ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು, ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ** ಮತ್ತು **ಮಾನವೀಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಬೆಳಕನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.**

ನಾಸಾದ (NASA) ಸ್ವಿಫ್ಟ್ ಬೂಸ್ಟ್ ಮಿಷನ್

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ನೀಲ್ ಗೆಹ್ರೆಲ್ಸ್ ಸ್ವಿಫ್ಟ್ ವೀಕ್ಷಣಾಲಯವು ವಾತಾವರಣದ ಘರ್ಷಣೆಗೆ ಸಿಲುಕಿ ನಾಶವಾಗುವುದನ್ನು ತಡೆಯಲು NASA ಸಂಸ್ಥೆಯು **'ಲಿಂಕ್' (LINK)** ಎಂಬ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ನೌಕೆಯನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸುವ ಮೂಲಕ **'ಸ್ವಿಫ್ಟ್ ಬೂಸ್ಟ್ ಮಿಷನ್'** ಅನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ.

ನಾಸಾದ ಸ್ವಿಫ್ಟ್ ಬೂಸ್ಟ್ ಮಿಷನ್ ಬಗ್ಗೆ:

» ಇದು **ಜುಲೈ 3, 2026 ರಂದು** ನಾಸಾ ಉಡಾವಣೆ ಮಾಡಿದ ಮಹತ್ವದ ಮಿಷನ್ ಆಗಿದೆ.

» **ಗುರಿ:** ಹಳೆಯದಾಗುತ್ತಿರುವ **ನೀಲ್ ಗೆಹ್ರೆಲ್ಸ್ ಸ್ವಿಫ್ಟ್ ವೀಕ್ಷಣಾಲಯವನ್ನು** ರಕ್ಷಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಮರುಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ಇದರ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ. **2004ರಲ್ಲಿ** ಉಡಾವಣೆಯಾಗಿದ್ದ ಈ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ದೂರದರ್ಶಕದ ಕಕ್ಷೆಯು ಹೆಚ್ಚಿದ ಸೌರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಕ್ಷೀಣಿಸಿತ್ತು, ಇದು ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ಮರುಪ್ರವೇಶಿಸಿ ನಾಶವಾಗುವ ಅಪಾಯವನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

» **ಉದ್ದೇಶ:** **'ಲಿಂಕ್' (LINK) ಎಂಬ ರೋಬೋಟಿಕ್ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ನೌಕೆಯು** ಸ್ವಿಫ್ಟ್ ವೀಕ್ಷಣಾಲಯದೊಂದಿಗೆ **ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತವಾಗಿ ಡಾಕಿಂಗ್** (Docking) ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ನಡೆಸಿ, ತನ್ನ **ರೋಬೋಟಿಕ್ ಆರ್ಮ್‌ಗಳನ್ನು** (Robotic Arms) ಬಳಸುವ ಮೂಲಕ ಆ ವೀಕ್ಷಣಾಲಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಸುರಕ್ಷಿತವಾದ ಮತ್ತು ಉನ್ನತ ಕಕ್ಷೆಗೆ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸುವುದು ಈ ಮಿಷನ್‌ನ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

» **ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ ವಿವರಗಳು:** ಕ್ಯಾಟಲಿಸ್ಟ್ ಸ್ಪೇಸ್ ಟೆಕ್ನಾಲಜೀಸ್ ಎಂಬ ವಾಣಿಜ್ಯ ನವೋದ್ಯಮವು, **ಕೇವಲ 30 ಮಿಲಿಯನ್ ಡಾಲರ್** ವೆಚ್ಚದ ನಾಸಾ ಒಪ್ಪಂದದ ಮೂಲಕ **ಅತ್ಯಂತ ವೇಗವಾಗಿ** ಮತ್ತು **ವೆಚ್ಚ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಲಿಂಕ್** (LINK) ನೌಕೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದೆ.

» **ಉಡಾವಣಾ ವಾಹನ:** ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಮಹಾಸಾಗರದ ಮೇಲೆ ಹಾರುತ್ತಿದ್ದ **'ಸ್ಟಾರ್‌ಗೇಜರ್'** (Stargazer) ವಿಮಾನದ ಕೆಳಭಾಗದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸಲಾದ **ನಾರ್ತ್‌ರೋಪ್ ಗ್ರುಮ್ಮನ್ ಪೆಗಾಸಸ್ XL ರಾಕೆಟ್‌ನ** ಮೂಲಕ **'ಲಿಂಕ್'** ನೌಕೆಯನ್ನು ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶಕ್ಕೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಉಡಾವಣೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

» **ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ:** ಇದು **ವಿಶ್ವದ ಮೊದಲ ವಾಣಿಜ್ಯ ರೋಬೋಟಿಕ್ ಉಪಗ್ರಹ ರಕ್ಷಣಾ ಮಿಷನ್** ಆಗಿದೆ. ಇದು ಯಶಸ್ವಿಯಾದರೆ, **ಕಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿನ ಉಪಗ್ರಹಗಳಿಗೆ ಸೇವೆ ಒದಗಿಸುವ** (On-Orbit Servicing - OOS) ನಿರ್ಣಾಯಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಸಾಬೀತುಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ, ಉಪಗ್ರಹಗಳು ಮತ್ತು ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ದೂರದರ್ಶಕಗಳನ್ನು ನಿಷ್ಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸಿ ತ್ಯಜಿಸುವ ಬದಲು ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶದಲ್ಲೇ **ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಬಹುದು, ಇಂಧನ ತುಂಬಿಸಬಹುದು** ಅಥವಾ **ಮರುಸ್ಥಾಪಿಸಬಹುದು,** ಇದರಿಂದ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಬದಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಾಗಿ ತಗಲುವ ಅಪಾರ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಉಳಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ASW ಶಾಲೋ ವಾಟರ್ ಕ್ರಾಫ್ಟ್ 'ಮಾಲ್ವಾನ್'

(ASW Shallow Water Craft Malvan)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಭಾರತೀಯ ನೌಕಾದಳವು ತನ್ನ ಎರಡನೇ **'ಮಾಹೆ–ವರ್ಗದ'** ಜಲಾಂತರ್ಗಾಮಿ ವಿರೋಧಿ **ಕದನ ನೌಕೆಯಾದ** (ASW-SWC) **'ಮಾಲ್ವಾನ್'** (Malvan) ಅನ್ನು ಸೇವೆಗೆ ನಿಯೋಜಿಸಲು ಸಜ್ಜಾಗಿದೆ.

ASW ಶಾಲೋ ವಾಟರ್ ಕ್ರಾಫ್ಟ್ 'ಮಾಲ್ವಾನ್ ಬಗ್ಗೆ:

❖ ಈ ಸಮರನೌಕೆಯನ್ನು ಕೊಚ್ಚಿಯ **'ಕೊಚ್ಚಿನ್ ಶಿಪ್‌ಯಾರ್ಡ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್'** (CSL) ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದು, ಮಾಲ್ವಾನ್ ನೌಕೆಯನ್ನು **ಶೇ. 80 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು** ದೇಶಿಯ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ.

❖ ಇದು **'ಆತ್ಮನಿರ್ಭರ್ ಭಾರತ್'** ಉಪಕ್ರಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧನೌಕೆಯ **ವಿನ್ಯಾಸ, ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಏಕೀಕರಣದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಯನ್ನು** ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ.

❖ **ಕಾರ್ಯ:** ಕರಾವಳಿ ಮತ್ತು ಆಳವಿಲ್ಲದ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ನಡೆಸುವುದು ಹಾಗೂ ನೌಕಾದಳದ ಜಲಾಂತರ್ಗಾಮಿ ವಿರೋಧಿ ಯುದ್ಧ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯವಾಗಿದೆ.

❖ ಪ್ರಸ್ತುತ ಹಳೆಯದಾಗುತ್ತಿರುವ **'ಅಭಯ್–ವರ್ಗದ'** ಯುದ್ಧನೌಕೆ ಬದಲಿಗೆ ಈ ಹೊಸ **'ಮಾಹೆ–ವರ್ಗದ'** ASW-SWC ನೌಕೆಗಳನ್ನು ನೌಕಾಪಡೆಗೆ ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಭಾರತದ ಮೊದಲ eVTOL ವಿಮಾನ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಐಐಟಿ ಮದ್ರಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇನ್ಕ್ಯುಬೇಟ್ ಆಗಿರುವ ಡೀಪ್–ಟೆಕ್ ಸ್ಟಾರ್ಟ್‌ಅಪ್ ಆಗಿರುವ **'ದಿ ಇಪ್ಲೇನ್ ಕಂಪನಿ'**, ಭಾರತದ ಮೊದಲ **ಪೂರ್ಣ–ಪ್ರಮಾಣದ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ವರ್ಟಿಕಲ್ ಟೇಕ್–ಆಫ್ ಅಂಡ್ ಲ್ಯಾಂಡಿಂಗ್** (eVTOL) ವಿಮಾನದ ಮೂಲಮಾದರಿಯಾದ **e200X (PT-01)** ಅನ್ನು ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸಿದೆ.

eVTOL ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು **ವಿದ್ಯುತ್ ಚಾಲಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಳಸುತ್ತದೆ,** ಇದು **ಶಬ್ದ,** ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು **ಶಕ್ತಿಯ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ** ಮತ್ತು **ವೇಗವಾದ ಹಾಗೂ ಸುಸ್ಥಿರ ನಗರ ವಾಯು ಸಾರಿಗೆಗಾಗಿ ಸುಧಾರಿತ ವಾಯು ಚಲನಶೀಲತೆಯನ್ನು (AAM) ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.**
- ಇದು ಒಬ್ಬ ಪೈಲಟ್ ಜೊತೆಗೆ ಇಬ್ಬರು ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಅಥವಾ **200 ಕೆಜಿ ವರೆಗಿನ ಸರಕನ್ನು ಸಾಗಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿದೆ** ಮತ್ತು **ನಗರ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಚಲನಶೀಲತೆಗಾಗಿ 110 ಕಿ.ಮೀ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು** ಹೊಂದಿದೆ.
- **ಉದ್ದನೆಯ ರನ್‌ವೇಗಳ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಸಾಮಾನ್ಯ ಛಾವಣಿಗಳು** ಅಥವಾ **ಹೆಲಿಪ್ಯಾಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಟೇಕ್–ಆಫ್ ಆಗಲು** ಮತ್ತು **ಲ್ಯಾಂಡ್ ಆಗಲು** ಇದನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಜಲಜನಕ ಚಾಲಿತ ರೈಲು

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಭಾರತೀಯ ರೈಲ್ವೆಯು ದೇಶದ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಜಲಜನಕ (ಹೈಡ್ರೋಜನ್) ಚಾಲಿತ ರೈಲಿನ ಸಂಚಾರವನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಘೋಷಿಸಿದೆ. ಈ ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ ನೂತನ ರೈಲನ್ನು ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ ಅವರು ಜುಲೈ 17 ರಂದು ಉದ್ಘಾಟಿಸಲಿದ್ದಾರೆ.

ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಜಲಜನಕ ಚಾಲಿತ ರೈಲಿನ ಬಗ್ಗೆ:

- **ಉದ್ಘಾಟನೆಯ ದಿನಾಂಕ: 2026 ರ ಜುಲೈ 17 ರಂದು** ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.
- **ಸಂಚಾರ ಮಾರ್ಗ:** ಹರಿಯಾಣದ **ಜಿಂದ್‌ನಿಂದ ಸೋನಿಪತ್** (89 ಕಿ.ಮೀ.) ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಲಿದೆ.
- **ಜಾಗತಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನ:** ಈ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು **ಭಾರತವನ್ನು ಜಗತ್ತಿನ ಅಗ್ರ ದೇಶಗಳ ಸಾಲಿಗೆ (ಜರ್ಮನಿ, ಸ್ವೀಡನ್, ಚೀನಾ, ಅಮೆರಿಕ, ಜಪಾನ್)** ಸೇರಿಸುತ್ತದೆ.
- **ತಯಾರಕರು:** RDSO ಉಸ್ತುವಾರಿಯಲ್ಲಿ **ಚೆನ್ನೈನ ಇಂಟೆಗ್ರಲ್ ಕೋಚ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ (ICF)** ಈ ರೈಲನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದೆ.
- **ವಿಶೇಷತೆ:** ಇದು **10 ಬೋಗಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಬ್ರಾಡ್ ಗೇಜ್ ರೈಲಾಗಿದ್ದು,** ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಅತಿ ಉದ್ದದ **ಬ್ರಾಡ್ ಗೇಜ್ ಹೈಡ್ರೋಜನ್ ರೈಲು** ಎಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿದೆ.
- **ವೇಗ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ:** ಇದು ಗರಿಷ್ಠ **75 ಕಿ.ಮೀ.** ವೇಗವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, 2400 kW ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- **ಇಂಧನ ನಿಲ್ದಾಣ: ಜಿಂದ್‌ನಲ್ಲಿ** ರೈಲಿಗಾಗಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ **3,000 ಕೆ.ಜಿ. ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಜಲಜನಕ ಸಂಗ್ರಹಣೆ** ಮತ್ತು **ಇಂಧನ ಮರುಪೂರಣ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು** ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ವಿಕ್ರಮ್–1 (Vikram-1)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: **ಮಿಷನ್ ಆಗಮನ್ (Mission Aagaman)** ಸಮಯದಲ್ಲಿ **ವಿಕ್ರಮ್–1 ರಾಕೆಟ್** ಆರು ಪೇಲೋಡ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತೊಯ್ಯಲಿದೆ ಎಂದು **'ಸ್ಕೈರೂಟ್ ಏರೋಸ್ಪೇಸ್'** ಸಂಸ್ಥೆಯು ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ.

ವಿಕ್ರಮ್–1 ಬಗ್ಗೆ:

- **ವಿಕ್ರಮ್–1** ಎಂಬುದು **ಭಾರತೀಯ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ–ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ನವೋದ್ಯಮವಾದ ಸ್ಕೈರೂಟ್ ಏರೋಸ್ಪೇಸ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ ನಾಲ್ಕು–ಹಂತದ ಕಕ್ಷೀಯ ಉಡಾವಣಾ ವಾಹನವಾಗಿದೆ.**
- ಇದು ಭಾರತದ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಖಾಸಗಿಯಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾದ **ಕಕ್ಷೀಯ–ದರ್ಜೆಯ ರಾಕೆಟ್** ಆಗಿದೆ.
- **ವಿಕ್ರಮ್–1 ರಾಕೆಟ್ 350 ಕೆ.ಜಿ. ತೂಕದ ಉಪಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಕೆಳ ಭೂಕಕ್ಷೆಗೆ** (Low Earth Orbit-LEO)ಮತ್ತು 260 ಕೆ.ಜಿ. ತೂಕದ ಉಪಗ್ರಹಗಳನ್ನು **ಸೂರ್ಯ–ಸಮಕಾಲಿಕ ಕಕ್ಷೆಗೆ (Sun-Synchronous Orbit - SSO)** ಸೇರಿಸಬಲ್ಲದು.
- **ಮಿಷನ್ ಆಗಮನ್:** ಇದು **ವಿಕ್ರಮ್–1 ರಾಕೆಟ್‌ನ ಮೊದಲ ಕಕ್ಷೀಯ ಪರೀಕ್ಷಾ ಹಾರಾಟವಾಗಿದ್ದು,** ಭಾರತದ ಮೊದಲ **ಖಾಸಗಿ ಕಕ್ಷೀಯ ಉಡಾವಣೆಯಾಗಿದೆ.**
- **ಸ್ಕೈರೂಟ್ ಏರೋಸ್ಪೇಸ್** ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿರುವ ಈ ರಾಕೆಟ್, **ಜುಲೈ 12 ಮತ್ತು ಆಗಸ್ಟ್ 4, 2026 ರ** ನಡುವೆ **ಶ್ರೀಹರಿಕೋಟಾದಿಂದ** ಉಡಾವಣೆಯಾಗಲು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ನಿದಾರ್ (NIDAR) 2.0

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: **ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಚಿವಾಲಯವು** (MeitY), **ಡ್ರೋನ್ ಫೆಡರೇಶನ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ** (DFI) ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ, **ಸ್ವಯಾನ್ (SwaYaan)** ಉಪಕ್ರಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ **ಡ್ರೋನ್ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್** ಮತ್ತು **ಸಂಶೋಧನೆಗಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಾವೀನ್ಯತೆ ಸವಾಲಿನ (NIDAR 2.0) 2 ನೇ ಆವೃತ್ತಿಯನ್ನು** ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ. **NIDAR 2025–26 ರ 1 ನೇ ಆವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಮಾರ್ಚ್ 2025 ರಲ್ಲಿ** ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.

ನಿದಾರ್ (NIDAR) ಬಗ್ಗೆ: ಇದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಸಹಯೋಗದ **ಸ್ವಾಯತ್ತ ಡ್ರೋನ್‌ಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಭಾರತದ ಕಾಲೇಜು ಪದವೀಧರರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ** ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಸ್ವಯಾನ್ (SwaYaan) ಬಗ್ಗೆ:

- ✓ **ಸ್ವಯಾನ್ 2022 ರಲ್ಲಿ** ಪ್ರಾರಂಭವಾದ **MeitY ಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿದೆ.**
- ✓ **ನುರಿತ ಕಾರ್ಯಪಡೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು** ಮತ್ತು **ಭಾರತದ UAS ಡ್ರೋನ್ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದು ಇದರ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.**
- ✓ **ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ: 2030 ರ ವೇಳೆಗೆ ಭಾರತವನ್ನು ಜಾಗತಿಕ ಡ್ರೋನ್ ಕೇಂದ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಸರ್ಕಾರದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಇದು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತದೆ.**
- ✓ ಇದು ಡ್ರೋನ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿತ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ **ಮಾನವರಹಿತ ವಿಮಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ (UAS) ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವೃದ್ಧಿಯತ್ತ ಗಮನಹರಿಸುತ್ತದೆ.**

ICMR i-DRONE ಉಪಕ್ರಮ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, **ಭಾರತೀಯ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಂಶೋಧನಾ ಮಂಡಳಿಯು** (ICMR) ತನ್ನ **ಐ–ಡ್ರೋನ್** ಉಪಕ್ರಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ದೂರದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ **ಕ್ಷಯರೋಗ** (TB) ರೋಗನಿರ್ಣಯದ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಡ್ರೋನ್ ಆಧಾರಿತ ಸಾರಿಗೆಯ ಮೂಲಕ **ಕಫದ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಸಾಗಿಸಿ** ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದೆ.

ಐ–ಡ್ರೋನ್ (i-DRONE) ಉಪಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ:

- **ಪೂರ್ಣ ರೂಪ: ICMR's** Drone Response and Outreach for North East (i-DRONE).
- ಇದನ್ನು **2021 ರಲ್ಲಿ** ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಇದು **ಮಣಿಪುರ** ಮತ್ತು **ನಾಗಾಲ್ಯಾಂಡ್‌ನ** ದೂರದ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಲಸಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸರಬರಾಜುಗಳನ್ನು ತಲುಪಿಸಲು ಡ್ರೋನ್‌ಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- **ಐ–ಡ್ರೋನ್ ಯೋಜನೆಯು** ಕ್ಷಯರೋಗದ ರೋಗನಿರ್ಣಯಕ್ಕಾಗಿ **ಕಫದ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು, ತೆಲಂಗಾಣದಲ್ಲಿ 60 ಉಪ–ಕೇಂದ್ರಗಳು, 11 ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕು TB ಘಟಕಗಳನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸುವ ಹಬ್** ಮತ್ತು **ಸ್ಪೋಕ್** (hub and spoke) **ಡ್ರೋನ್ ನೆಟ್‌ವರ್ಕ್** ಅನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದೆ.
- **ಫಲಿತಾಂಶಗಳು:** ರೋಗನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಸರಾಸರಿ ಸಮಯವನ್ನು **15 ದಿನಗಳಿಂದ 5 ದಿನಗಳಿಗೆ** ಇಳಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ರೋಗಿಗಳ ಜೇಬಿನಿಂದ ಭರಿಸಬೇಕಾದ ಸರಾಸರಿ ವೆಚ್ಚವು (OOPE) **9,451 ರಿಂದ ಸುಮಾರು 91 ಕ್ಕೆ** ಇಳಿದಿದೆ ಹಾಗೂ **ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣದ ವೆಚ್ಚ ಶೂನ್ಯವಾಗಿದೆ.**

ಸೈಕ್ಲೋಸ್ಪೊರಿಯಾಸಿಸ್ (Cyclosporiasis)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಇತ್ತೀಚೆಗೆ **ಅಮೆರಿಕ (USA)**ದಲ್ಲಿ **ಸೈಕ್ಲೋಸ್ಪೊರಿಯಾಸಿಸ್ ಕಾಯಿಲೆಯ ವ್ಯಾಪಕ ಹರಡುವಿಕೆಯ** ಬಗ್ಗೆ ವರದಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಸೈಕ್ಲೋಸ್ಪೊರಿಯಾಸಿಸ್ ಬಗ್ಗೆ:

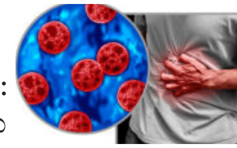

- **ಕಾರಣವಾಗುವ ರೋಗಕಾರಕ: ಸೈಕ್ಲೋಸ್ಪೊರಿಯಾಸಿಸ್** ಎಂಬುದು **ಸೂಕ್ಷ್ಮದರ್ಶಕೀಯ, ಏಕಕೋಶೀಯ ಪ್ರೋಟೋಜೋವಾ ಪರಾವಲಂಬಿಯಾದ ಸೈಕ್ಲೋಸ್ಪೊರಾ ಕಯೆಟಾನೆನ್ಸಿಸ್** (Cyclospora cayetanensis) ನಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ **ಆಹಾರಜನ್ಯ ಕರುಳಿನ ಕಾಯಿಲೆಯಾಗಿದೆ.**
- **ಹರಡುವಿಕೆ:** ಇದು ಕಲುಷಿತ ಆಹಾರ ಅಥವಾ ನೀರಿನ ಮೂಲಕ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಮಲ–ಬಾಯಿ ಸಂಪರ್ಕ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹರಡುತ್ತದೆ.
- **ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಹರಡುವುದಿಲ್ಲ:** ವಿಸರ್ಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪರಾವಲಂಬಿ ಮೊಟ್ಟೆಗಳು ಪ್ರಬುದ್ಧವಾಗಲು ಮತ್ತು ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕವಾಗಲು ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ದಿನಗಳಿಂದ ವಾರಗಳವರೆಗೆ ಸಮಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.
- **ಆತಿಥೇಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿ :** ಮಾನವರು ಮಾತ್ರ ಈ ರೋಗಾಣುವಿನ ತಿಳಿದಿರುವ ಆತಿಥೇಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ.
- **ರೋಗಲಕ್ಷಣಗಳು:** ತೀವ್ರವಾದ ಮತ್ತು ವಿಪರೀತವಾದ ನೀರಿನಂಶದ **ಅತಿಸಾರ, ಆಯಾಸ, ಸ್ನಾಯು ಸೆಳೆತ** ಮತ್ತು **ತೂಕ ನಷ್ಟಗಳು** ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳಾಗಿವೆ.
- **ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಪಾಯವಿರುವ ಗುಂಪುಗಳು:** ರೋಗನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಕಡಿಮೆ ಇರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ವಯಸ್ಸಾದವರು ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಪಾಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ.
- **ರೋಗನಿರ್ಣಯ:** ದಿನನಿತ್ಯದ ಮಲ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ; ಇದಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಸ್ಟೈನಿಂಗ್ (special staining), UV **ಫ್ಲೋರೊಸೆನ್ಸ್ ಮೈಕ್ರೋಸ್ಕೋಪಿ ಅಥವಾ PCR ಪರೀಕ್ಷೆಯ** ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ.
- **ಚಿಕಿತ್ಸೆ:** ಇದನ್ನು **ಆಂಟಿಬಯೋಟಿಕ್** (ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿ ನಿರೋಧಕ) **ಟ್ರೈಮೆಥೋಪ್ರಿಮ್–ಸಲ್ಫಮೆಥೋಕ್ಸಜೋಲ್** (trimethoprim-sulfamethoxazole – TMP-SMX) ಮೂಲಕ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಲಸಿಕೆ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ.

'ಮಿಷನ್ ದೃಷ್ಟಿ' ಉಪಗ್ರಹದೊಂದಿಗಿನ ಸಂಪರ್ಕ ಕಡಿತ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಬೆಂಗಳೂರು ಮೂಲದ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸ್ಟಾರ್ಟ್‌ಅಪ್ ಸಂಸ್ಥೆಯಾದ ಗ್ಯಾಲಕ್ಸ್‌ಐ (GalaxEye), ತನ್ನ **'ಮಿಷನ್ ದೃಷ್ಟಿ'** (Mission Drishti) ಉಪಗ್ರಹದೊಂದಿಗಿನ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದ ಭೂಕಾಂತೀಯ ಸೌರ ಬಿರುಗಾಳಿಯು ಉಪಗ್ರಹದ ಪ್ರಮುಖ **ಆನ್‌ಬೋರ್ಡ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಹಾನಿ ಉಂಟುಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಂವಹನ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ಎದುರಾಗಿದೆ.**

ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು:

- ✓ **ಉಪಗ್ರಹದ ಪ್ರೊಫೈಲ್:** ಇದು ಭಾರತದ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ ಖಾಸಗಿ ಸ್ವಾಮ್ಯದ **ಭೂ ವೀಕ್ಷಣಾ ಉಪಗ್ರಹ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವದ ಅತ್ಯಂತ ಮೊದಲ ಆಪ್ಟೋಸಾರ್ (OptoSAR) ಉಪಗ್ರಹ** ಎಂದು ಮನ್ನಣೆ ಪಡೆದಿದೆ.
- ✓ **ಪೇಲೋಡ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ:** ಈ ಉಪಗ್ರಹವು ಯಾವುದೇ ಹವಾಮಾನದಲ್ಲೂ ಭೂಮಿಯನ್ನು ನಿಖರವಾಗಿ ವೀಕ್ಷಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ **ಸಿಂಥೆಟಿಕ್ ಅಪರ್ಚರ್ ರಾಡಾರ್ (SAR)** ಮತ್ತು **ಮಲ್ಟಿಸ್ಪೆಕ್ಟ್ರಲ್ ಆಪ್ಟಿಕಲ್ ಇಮೇಜರ್ ಎರಡನ್ನೂ ಒಂದೇ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರ್ಮ್‌ನಲ್ಲಿ** ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿ ಸಂಯೋಜಿಸಿತ್ತು.
- ✓ **ಉಡಾವಣೆಯ ವಿವರಗಳು:** ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶದ ಈ ಹವಾಮಾನ ವೈಪರೀತ್ಯಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುವ ಮುನ್ನ, ಅಂದರೆ **2026ರ ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ** ಈ ಉಪಗ್ರಹವನ್ನು **ಸ್ಪೇಸ್‌ಎಕ್ಸ್** ಸಂಸ್ಥೆಯ **ಫಾಲ್ಕನ್ 9 (SpaceX Falcon 9) ರಾಕೆಟ್** ಮೂಲಕ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಕಕ್ಷೆಗೆ ಸೇರಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

ಗಗನಯಾನ ಮಿಷನ್‌ನ ಮೂರು ನಿರ್ಣಾಯಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಇಸ್ರೋ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: **ಭಾರತೀಯ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ (ISRO)** ಭಾರತದ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯ **'ಗಗನಯಾನ'** ಮಾನವ ಸಹಿತ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ನೌಕೆ ಯೋಜನೆಯ **ಮೂರು ಪ್ರಮುಖ ಉಪ–ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಅರ್ಹತಾ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು** ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- ✓ **ಕ್ರ್ಯೂ ಮಾಡ್ಯೂಲ್ ಅಪ್–ರೈಟಿಂಗ್ ಸಿಸ್ಟಮ್ (CMUS):** ಗಗನಯಾತ್ರಿಗಳನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿಡಲು, ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ನೌಕೆಯು ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಇಳಿದ ತಕ್ಷಣ ಗಗನಯಾತ್ರಿಗಳ **ಕ್ಯಾಪ್ಸುಲ್ ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತವಾಗಿ ಸ್ಥಿರವಾದ ನೇರ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ 'ಫ್ಲೋಟ್ ಇನ್‌ಫ್ಲೇಷನ್ ಮೆಕ್ಯಾನಿಸಂ'** ಅನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲಾಯಿತು.
- ✓ **ಮಾಡ್ಯೂಲ್ ಡಿಸ್‌ಕನೆಕ್ಟ್ ಸಿಸ್ಟಮ್ (CS-CDS):** ನೌಕೆಯು ಭೂಮಿಯ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಮರುಪ್ರವೇಶಿಸುವ ಮುನ್ನ, ಗಗನಯಾತ್ರಿಗಳ ಮಾಡ್ಯೂಲ್ ಅನ್ನು **ಸರ್ವಿಸ್ ಮಾಡ್ಯೂಲ್‌ನಿಂದ ಬೇರ್ಪಡಿಸುವ ಸಂಕೀರ್ಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ** ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಯಿತು.
- ✓ **ಅಪೆಕ್ಸ್ ಕವರ್ ಸೆಪರೇಶನ್ (Apex Cover Separation):** ನೌಕೆಯು ಭೂಮಿಗೆ ಇಳಿಯುವಾಗ ಪ್ಯಾರಾಚೂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊರಹಾಕಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ, **ಅಪೆಕ್ಸ್ ಕವರ್** ಅನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಭಾರೀ ಒತ್ತಡವನ್ನು **ಮಾಡ್ಯೂಲ್ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ತಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೇ** ಎಂಬುದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲಾಯಿತು.

ಗಗನಯಾನ ಯೋಜನೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆ:

ಗಗನಯಾನವು ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಮಾನವ ಸಹಿತ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಮಿಷನ್ ಮೂಲಕ **2 ರಿಂದ 3** ಗಗನಯಾತ್ರಿಗಳನ್ನು **400 ಕಿ.ಮೀ** ಕೆಳ ಭೂಮಿಯ ಕಕ್ಷೆಗೆ (LEO) ಕಳುಹಿಸಿ, **3 ದಿನಗಳ ನಂತರ** ಅವರನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಭಾರತೀಯ ಸಮುದ್ರ ತೀರಕ್ಕೆ ಮರಳಿ ಕರೆತರುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಇಸ್ರೋ ಹೊಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು **'ಹ್ಯೂಮನ್–ರೇಟೆಡ್ LVM3'** (HLVM3) ಉಡಾವಣಾ ವಾಹಕದ ಮೂಲಕ ಉಡಾವಣೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

XP100 ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಪೆಟ್ರೋಲ್

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: **ಇಂಡಿಯನ್ ಆಯಿಲ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ XP100 ಪೆಟ್ರೋಲ್, 100% ಎಥೆನಾಲ್ ರಹಿತ ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಇಂಧನ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿ** ಪ್ರಸ್ತುತ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಮುಂಚೂಣಿಗೆ ಬಂದಿದೆ.

ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು:

- ❖ **ಇಂಧನದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ:** ಇದು **ಅತ್ಯುನ್ನತ ಗುಣಮಟ್ಟದ 100–ಆಕ್ಟೇನ್ ರೇಟಿಂಗ್ ಹೊಂದಿರುವ ಉನ್ನತ ದರ್ಜೆಯ ಪೆಟ್ರೋಲ್** ಆಗಿದ್ದು, ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ **100% ಎಥೆನಾಲ್** ಮುಕ್ತವಾಗಿದೆ.
- ❖ **ಉದ್ದೇಶಿತ ವಾಹನಗಳು:** ಈ ಇಂಧನವನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ **ಸೂಪರ್ ಕಾರ್‌ಗಳು, ಐಷಾರಾಮಿ ಸೆಡಾನ್‌ಗಳು** ಮತ್ತು **ಸೂಪರ್ ಬೈಕ್‌ಗಳು** ಸೇರಿದಂತೆ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆ & ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಂಪ್ರೆಷನ್ ಹೊಂದಿರುವ ಇಂಜಿನ್‌ಗಳಿಗಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ❖ **ಬಿಡುಗಡೆಯ ಸಮಯ: ಇಂಡಿಯನ್ ಆಯಿಲ್ ಸಂಸ್ಥೆಯು** ಇದನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ **2020 ರಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆ** ಮಾಡಿತು. ಇದು ಭಾರತದ ಅತ್ಯಂತ ಮೊದಲ **100–ಆಕ್ಟೇನ್ ಇಂಧನ** ಎಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿದೆ.

M72 TB ಲಸಿಕೆಯ (M72 TB Vaccine) ಉತ್ಪಾದನೆ

❖ **ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:** ಪುಣೆ ಮೂಲದ **ಸೆರಮ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ (SII)** ಸಂಸ್ಥೆಯು ನೂತನವಾದ **M72/AS01E ಕ್ಷಯರೋಗ (TB)** ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಲು **ಗೇಟ್ಸ್ ಮೆಡಿಕಲ್ ರಿಸರ್ಚ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್** (Gates MRI) ಜೊತೆಗೆ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದೆ.

✦ ಕಳೆದ **100ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು** ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ವಯಸ್ಕರಿಗಾಗಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ **ಮೊದಲ ನೂತನ TB ಲಸಿಕೆ ಇದಾಗಿದ್ದು, ಶಿಶು–ಕೇಂದ್ರಿತ BCG ಲಸಿಕೆಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ಣಾಯಕ ಪೂರಕ ಲಸಿಕೆಯಾಗಿ** ಇದು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲಿದೆ.

ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಆಲ್ಗಲ್ ಲಿಕ್ವಿಡ್ ಟ್ರೀ ಅಳವಡಿಕೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: **CSIR-ಕೇಂದ್ರೀಯ ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಇಂಧನ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಯು** (CSIR-CIMFR) ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಚಲಿಸುವ **'ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಆಲ್ಗಲ್ ಲಿಕ್ವಿಡ್ ಟ್ರೀ'** ಯನ್ನು (SALT) ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಿಯೋಜಿಸಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- ❍ **ನಿಯೋಜಿತ ಸ್ಥಳಗಳು: ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನದಟ್ಟಣೆಯ ನಗರ** ಮತ್ತು **ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿನ ತೀವ್ರ ವಾಯುಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಜಾರ್ಖಂಡ್‌ನ ಧನ್‌ಬಾದ್** ಮತ್ತು **ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದ ಸಿಂಗ್ರೌಲಿಯಲ್ಲಿ** ಇದನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ❍ **ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ:** ಇದೊಂದು **ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಜೈವಿಕ ಶುದ್ಧೀಕರಣ ಸಾಧನವಾಗಿದ್ದು,** ವಾತಾವರಣದ **ಇಂಗಾಲದ ಡೈಆಕ್ಸೈಡ್** ಅನ್ನು **ಹೀರಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ದ್ಯುತಿಸಂಶ್ಲೇಷಣೆಯ ಮೂಲಕ ಆಮ್ಲಜನಕವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ತೇಲುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪಾಚಿ (ಪ್ಲವಕ)**ಗಳನ್ನು ಇದು ಬಳಸುತ್ತದೆ.
- ❍ **ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಅವಧಿ: ಹಗಲಿನಲ್ಲಿ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕನ್ನು & ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಯೋಜಿತ ಕೃತಕ ಬೆಳಕಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಇದು ದಿನದ 24 ಗಂಟೆಯೂ ನಿರಂತರವಾಗಿ** ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- ❍ **ಮಾಲಿನ್ಯಕಾರಕಗಳ ಶೋಧನೆ:** ಇಂಗಾಲವನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, **ಕಲುಷಿತ ಗಾಳಿಯು ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೂಲಕ ಹಾದುಹೋಗುವಾಗ, ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಧೂಳು ಮತ್ತು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಕಣಗಳನ್ನು ದ್ರವ ಮಾಧ್ಯಮದೊಳಗೆ** ಇದು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಬಂಧಿಸುತ್ತದೆ.

ಸೋಫಿ (SOFI) ವರದಿ 2026

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಪ್ರಪಂಚದ ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆ ಮತ್ತು ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಯ (State of Food Security and Nutrition in the World - SOFI) 2026 ನೇ ಸಾಲಿನ ವರದಿಯನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

2026 ರ ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯ: "ಆರೋಗ್ಯಕರ ಆಹಾರದ ದುಬಾರಿ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಪರಿಹರಿಸುವುದು".

ಸೋಫಿ (SOFI) ವರದಿ 2026 ರ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- **ಜಾಗತಿಕ ಹಸಿವು:** ಜಾಗತಿಕ ಹಸಿವಿನ ಪ್ರಮಾಣವು ಸತತ ಮೂರನೇ ವರ್ಷವೂ ಇಳಿಕೆ ಕಂಡಿದ್ದು, ಜಾಗತಿಕ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ 7.8% ಕ್ಕೆ (645 ದಶಲಕ್ಷ ಜನರು) ತಲುಪಿದೆ.
- ಏಷ್ಯಾವನ್ನು ಹಿಂದಿಕ್ಕಿರುವ **ಆಫ್ರಿಕಾವು 309 ದಶಲಕ್ಷ ಜನರೊಂದಿಗೆ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಸಿವಿನಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿರುವ** ಜನರನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಖಂಡವಾಗಿದೆ.
- **ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆ:** ಏಷ್ಯಾ, ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಅಮೆರಿಕಾ ಮತ್ತು ಕೆರಿಬಿಯನ್ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಸುಧಾರಿಸಿದೆ. ಆಫ್ರಿಕಾವು ಸುಮಾರು ಒಂದು ದಶಕದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಹಸಿವಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ **(20.3% ರಿಂದ 20% ಕ್ಕೆ)** ಇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕಂಡಿದೆ.

ವರದಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು:

ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೆಂದರೆ:

- ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಸಂಸ್ಥೆ (FAO)
- ಕೃಷಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಿಧಿ (IFAD)
- ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಮಕ್ಕಳ ನಿಧಿ (UNICEF)
- ವಿಶ್ವ ಆಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (WFP)
- ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆ (WHO)

- **ಆಹಾರದ ಕೈಗೆಟುಕುವಿಕೆ:** ಆರೋಗ್ಯಕರ ಆಹಾರದ ಸರಾಸರಿ ವೆಚ್ಚವು **2025 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ದಿನಕ್ಕೆ 4.28 PPP** (ಖರೀದಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಸಮಾನತೆ) ಡಾಲರ್‌ಗಳಿಗೆ ಏರಿದೆ. **ಸರಿಸುಮಾರು 2.69 ಶತಕೋಟಿ ಜನರಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಆಹಾರವನ್ನು ಭರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.**
- **ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶದ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು:** **ಐದು ವರ್ಷದೊಳಗಿನ 150 ದಶಲಕ್ಷ ಮಕ್ಕಳು ಕುಂಠಿತ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 2024 ರಲ್ಲಿ ವಯಸ್ಕರ ಬೊಜ್ಜಿನ ಪ್ರಮಾಣವು 16.2% ಕ್ಕೆ** ಏರಿದೆ ಮತ್ತು **ತಾಯಂದಿರ ರಕ್ತಹೀನತೆ ಸಮಸ್ಯೆಯು** ಇನ್ನಷ್ಟು ಉಲ್ಬಣಗೊಂಡಿದೆ.

ಮಂಗಳ ಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಜೀವಜಾಲದ ಕುರುಹುಗಳ ಪತ್ತೆ : NASA ರೋವರ್

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: **ಸೈನ್ಸ್ ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ (Science Advances) ಜರ್ನಲ್‌ನಲ್ಲಿ** ಪ್ರಕಟವಾದ ಹೊಸ ಅಧ್ಯಯನವೊಂದರಲ್ಲಿ, **ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಶೋಧಕರ ತಂಡವು ಮಂಗಳ ಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಸಾವಯವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಿರುವುದಾಗಿ** ವರದಿ ಮಾಡಿದೆ.

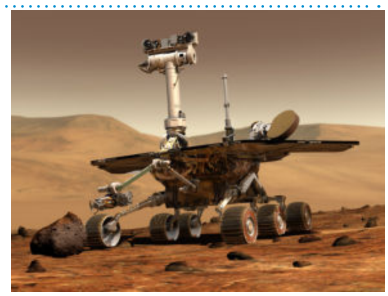

ಮಂಗಳ ಗ್ರಹದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು ಸೌರವ್ಯೂಹದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನಿಂದ ಇರುವ **ನಾಲ್ಕನೇ ಗ್ರಹವಾಗಿದ್ದು, ಸೌರವ್ಯೂಹದ ಎರಡನೇ ಅತಿ ಸಣ್ಣ ಗ್ರಹವಾಗಿದೆ.**
- ಮಂಗಳ ಗ್ರಹವು ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ಅರ್ಧದಷ್ಟಿದೆ.
- **ಭ್ರಮಣಾವಧಿ (Rotation period):** ಇದರ ಭ್ರಮಣಾವಧಿಯು **24.6 ಗಂಟೆಗಳಾಗಿದ್ದು,** ಇದು ಭೂಮಿಯ ಭ್ರಮಣಾವಧಿಗೆ (23.9 ಗಂಟೆಗಳು) ಬಹುತೇಕ ಸಮಾನವಾಗಿದೆ.
- **ಕೆಂಪು ಗ್ರಹ:** ಮಂಗಳ ಗ್ರಹವು ಕೆಂಪಾಗಿ ಕಾಣಲು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಶಿಲೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕಬ್ಬಿಣದ ಉತ್ಕರ್ಷಣ (Oxidation) ಅಥವಾ **ತುಕ್ಕು ಹಿಡಿಯುವಿಕೆ** ಮತ್ತು **ಮಂಗಳ ಗ್ರಹದ ಧೂಳು** ಆಗಿದ್ದು, ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಇದನ್ನು **'ಕೆಂಪು ಗ್ರಹ'** ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಮಂಗಳ ಗ್ರಹದ **ನೈಸರ್ಗಿಕ ಉಪಗ್ರಹಗಳು** (Moons of Mars) – **ಫೋಬೋಸ್ ಮತ್ತು ಡೀಮೋಸ್ ಮಂಗಳ ಗ್ರಹದ ಎರಡು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಉಪಗ್ರಹಗಳಾಗಿವೆ.**

ಮಾರ್ಸ್ ಆರ್ಬಿಟರ್ ಮಿಷನ್ (MOM) ಅಥವಾ ಮಂಗಳಯಾನ

- **ಉಡಾವಣಾ ಸ್ಥಳ:** ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ **ಸತೀಶ್ ಧವನ್ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ** ಉಡಾವಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.
- **ಉಡಾವಣೆ ಮಾಡಿದ ಸಂಸ್ಥೆ:** ಇದನ್ನು **ನವೆಂಬರ್ 2013 ರಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಯು (ISRO) ಉಡಾವಣೆ** ಮಾಡಿದೆ.
- **ಉಡಾವಣಾ ವಾಹನ:** ಉಡಾವಣೆಗಾಗಿ **PSLV C-25 ರಾಕೆಟ್** ಅನ್ನು ಬಳಸಲಾಗಿದೆ.
- **ಉದ್ದೇಶ: ಮಂಗಳ ಗ್ರಹದ ಮೇಲ್ಮೈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಮತ್ತು ಖನಿಜಗಳ ಸಂಯೋಜನೆಯನ್ನು** ಅಧ್ಯಯನ **ಮಾಡುವುದು** ಹಾಗೂ **ಮಂಗಳ ಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಜೀವಜಾಲದ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಮೀಥೇನ್ ಅನಿಲಕ್ಕಾಗಿ ಅದರ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವುದು** ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಮಂಗಳ ಮಿಷನ್‌ಗಳು:

- **ನಾಸಾದ (NASA) ಮ್ಯಾರಿನರ್ 4 ಮತ್ತು ವೈಕಿಂಗ್–1** ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳು ಪ್ರಮುಖ ಮಂಗಳ ಯಾನಗಳಾಗಿವೆ. ಯುರೋಪಿಯನ್ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮಾರ್ಸ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯು ಸಹ ಮಂಗಳ ಗ್ರಹದ ಪ್ರಮುಖ ಯಾನವಾಗಿದೆ.
- **ಎಮಿರೇಟ್ಸ್ ಮಾರ್ಸ್ ಮಿಷನ್‌ನ ಹೋಪ್ ಪ್ರೋಬ್** ಮತ್ತು **ಭವಿಷ್ಯದ ಮಾರ್ಸ್ ಸ್ಯಾಂಪಲ್ ರಿಟರ್ನ್ ಮಿಷನ್‌ಗಾಗಿ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪ್ರಮುಖ ರೋವರ್ ಆಗಿರುವ ಪರ್ಸಿವರೆನ್ಸ್** ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖ **ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳಾಗಿವೆ.**

ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ

ಹುಲ್ ದಿವಸ್ (Hul Diwas)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿರುದ್ಧದ ಆರಂಭಿಕ ರೈತ ಮತ್ತು **ಬುಡಕಟ್ಟು ದಂಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ 1855 ರ ಸಂತಾಲ್ ದಂಗೆ** ಅಥವಾ **ಸಂತಾಲ್ ಹುಲ್‌ನ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವದ ನೆನಪಿಗಾಗಿ** ಪ್ರತಿ **ವರ್ಷ ಜೂನ್ 30 ರಂದು ಹುಲ್ ದಿವಸ್** ಅನ್ನು ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಂತಾಲ್ ಹುಲ್ (Santhal Hul) ಬಗ್ಗೆ

- **1855 ರ ಸಂತಾಲ್ ಹುಲ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿಯ ವಿರುದ್ಧ ನಡೆದ ಒಂದು ಬೃಹತ್ ದಂಗೆಯಾಗಿದ್ದು**, ಇದನ್ನು **ಸಿಧೋ, ಕಾನ್ಹೋ, ಚಾಂದ್ ಮತ್ತು ಭೈರವ್ ಮುರ್ಮು ಎಂಬ ನಾಲ್ವರು ಸಹೋದರರು ಹಾಗೂ ಫುಲೋ** ಮತ್ತು **ಝೂನೋ ಎಂಬ ಸಹೋದರಿಯರು ಮುನ್ನಡೆಸಿದರು.**
- **ಹಿನ್ನೆಲೆ:** ಬ್ರಿಟಿಷರು **1832 ರಲ್ಲಿ** ಇಂದಿನ ಜಾರ್ಖಂಡ್ ನಲ್ಲಿರುವ **ದಾಮಿನ್–ಇ–ಕೋಹ್ (Damin-i-Koh)** ಎಂಬ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು **ಸಂತಾಲ್ ಬುಡಕಟ್ಟು** ಜನಾಂಗದವರ ವಸಾಹತು ಪ್ರದೇಶವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿದರು.
- ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಇದು **ಶಾಂತಿಯುತ ನೆಲೆ** ಮತ್ತು ಕೃಷಿ **ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು** ಹೊಂದಿದ್ದರೂ, ಕಾಲಾನಂತರದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರದೇಶವು ಹೊರಗಿನವರಿಂದ **(ದಿಕುಗಳು – dikus)** ತೀವ್ರ ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿ, ಸಂತಾಲರ ಭೂಮಿ ಪರಭಾರೆಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು.
- **ಸಂತಾಲ್ ಹುಲ್: ಮುರ್ಮು ಸಹೋದರರು** ಸುಮಾರು 60,000 ಸಂತಾಲರನ್ನು **ಈಸ್ಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಂಪನಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಮುನ್ನಡೆಸಿದರು** ಮತ್ತು **ಗೆರಿಲ್ಲಾ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದರು.**
- ಸಂತಾಲರು **ಮೇಲ್ಜಾತಿಗಳು, ಜಮೀನ್ದಾರರು, ದರೋಗಾಗಳು** ಮತ್ತು **ಲೇವಾದೇವಿಗಾರರ ಶೋಷಣೆಯ ವಿರುದ್ಧವೂ ಹೋರಾಡಿದರು** ಹಾಗೂ ಇವರನ್ನು **'ದಿಕು' (diku)** ಎಂಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪದದಿಂದ ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ.
- ದಂಗೆಯನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕಿದ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಸಿಧುವನ್ನು **1855 ರಲ್ಲಿ** ಹಾಗೂ **ಕಾನ್ಹುವನ್ನು 1856 ರಲ್ಲಿ ಗಲ್ಲಿಗೇರಿಸಿದರು.**
- **ಮಹತ್ವ:** ಈ ದಂಗೆಯು ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗದವರ **ಭೂಹಕ್ಕುಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯನ್ನು** ಕಾಪಾಡುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ **ಸಂತಾಲ್ ಪರಗಣಗಳ ಗೇಣಿ ಕಾಯ್ದೆ, 1876** ಮತ್ತು **ಛೋಟಾನಾಗ್‌ಪುರ ಗೇಣಿ ಕಾಯ್ದೆ, 1908** ಗಳ ಜಾರಿಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣವಾಯಿತು.

ಪ್ರಂಬಾನನ್ ದೇವಾಲಯ ಸಂಕೀರ್ಣ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಪ್ರಧಾನಿ ಮೋದಿಯವರು ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾದ ಯೋಗ್ಯಕರ್ತಾದಲ್ಲಿರುವ ಯುನೆಸ್ಕೋ ವಿಶ್ವ ಪರಂಪರೆಯ ತಾಣವಾದ **ಪ್ರಂಬಾನನ್ ದೇವಾಲಯ ಸಂಕೀರ್ಣಕ್ಕೆ** ಭೇಟಿ ನೀಡಿದರು.

ಪ್ರಂಬಾನನ್ ದೇವಾಲಯ ಸಂಕೀರ್ಣದ ಬಗ್ಗೆ:

- ✓ **ಕಾಲಘಟ್ಟ:** ಇದನ್ನು **ಸಂಜಯ ರಾಜವಂಶದ** (ಮಾತರಂ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ) ಕಾಲದಲ್ಲಿ **9 ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ** (ಸುಮಾರು ಸಾ.ಶ 856) ನಿರ್ಮಿಸಲಾಯಿತು.
- ✓ **ರಾಜಾಶ್ರಯ:** ಈ ದೇವಾಲಯವನ್ನು **ರಾಜ ರಾಕೈ ಪಿಕಟನ್** ನಿರ್ಮಿಸಿದನು.
- ✓ **ಉದ್ದೇಶ: ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮದ ಬೊರೊಬುದುರ್ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿ** ಇದನ್ನು **ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದ್ದು**, ಇದು **ಮಧ್ಯ ಜಾವಾದಲ್ಲಿ ಶೈವ ಪಂಥದ ಪುನರುತ್ಥಾನವನ್ನು** ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.
- ✓ **ಅವನತಿ: ಅಧಿಕಾರದ ಹಸ್ತಾಂತರಗಳು** ಮತ್ತು **ಮೌಂಟ್ ಮೆರಾಪಿ ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿ ಸ್ಫೋಟಗಳ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ 10 ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ** ಈ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಕೈಬಿಡಲಾಯಿತು.

ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ:

- ✓ **ವಿನ್ಯಾಸ:** ಇದು **ಮೂರು ಏಕಕೇಂದ್ರಕ ಚೌಕಗಳನ್ನು** ಹೊಂದಿದ್ದು, **ಹಿಂದೂ ವಿಶ್ವವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು (ಭೂರ್ಲೋಕ, ಭುವರ್ಲೋಕ, ಸ್ವರ್ಲೋಕ)** ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ.
- ✓ **ತ್ರಿಮೂರ್ತಿ:** ಇದು **ಶಿವ** (47 ಮೀಟರ್), **ಬ್ರಹ್ಮ** ಮತ್ತು **ವಿಷ್ಣುವಿಗೆ** ಮೀಸಲಾದ **ಎತ್ತರದ ಮುಖ್ಯ ಗೋಪುರಗಳನ್ನು** ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ✓ **ವಾಹನಗಳು: ನಂದಿ (ಗೂಳಿ), ಹಂಸ** ಮತ್ತು **ಗರುಡನಿಗೆ (ಹದ್ದು)** ಮೀಸಲಾದ ದೇವಾಲಯಗಳು ಮುಖ್ಯ ದೇವಾಲಯಗಳಿಗೆ ಎದುರಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂಡಿವೆ.
- ✓ **ದೇವತೆಗಳು:** ಶಿವನ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ **ಶಿವ, ಗಣೇಶ, ಅಗಸ್ತ್ಯ** ಮತ್ತು **ದುರ್ಗೆಯ** (ರೊರೊ ಜೊಂಗ್ರಾಂಗ್) ವಿಗ್ರಹಗಳಿವೆ.
- ✓ **ಉಬ್ಬುಶಿಲ್ಪಗಳು:** ದೇವಾಲಯದ ಗೋಡೆಗಳು **ರಾಮಾಯಣ** ಮತ್ತು **ಭಾಗವತ ಪುರಾಣದ ಕಥನ ಫಲಕಗಳನ್ನು** ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತವೆ.
- ✓ **ಯುನೆಸ್ಕೋ:** ಈ ಸಂಕೀರ್ಣವನ್ನು **1991 ರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವ ಪರಂಪರೆಯ ತಾಣವಾಗಿ ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು.**

ರವಿದಾಸಿಯಾ ಸಮುದಾಯ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ರವಿದಾಸಿಯಾ ಸಮುದಾಯವು ಮುಂದಿನ ಜನಗಣತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ 'ರವಿದಾಸಿಯಾ ಧರ್ಮ' ವರ್ಗವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಬೇಕೆಂಬ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಮುನ್ನೆಲೆಗೆ ತಂದಿದೆ.

'ರವಿದಾಸಿಯಾ ಸಮುದಾಯ'ದ ಬಗ್ಗೆ:

» ಈ ಸಮುದಾಯವು **15 ರಿಂದ 16 ನೇ ಶತಮಾನದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಭಕ್ತಿ ಚಳುವಳಿಯ ಸಂತ, ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕ** ಮತ್ತು **ಅತೀಂದ್ರಿಯ ಕವಿ ಗುರು ರವಿದಾಸ್ ಅವರ ಬೋಧನೆಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತದೆ.**

» **ಮೂಲ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ:** ಗುರು ರವಿದಾಸ್ ಅವರು **ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಾನತೆ, ಘನತೆ ಮತ್ತು ಜಾತಿ ತಾರತಮ್ಯದ ನಿರ್ಮೂಲನೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು. ದುಃಖ, ಭಯ** ಮತ್ತು **ಅಸಮಾನತೆಯಿಂದ ಮುಕ್ತವಾದ ಆದರ್ಶ ಸಮಾಜವಾದ ಬೇಗಂಪುರ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು** ಅವರು ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದರು.

» **ಜನಸಂಖ್ಯೆ:** ಭಾರತದಲ್ಲಿ **ಪಂಜಾಬ್ ರಾಜ್ಯವು** ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು **ರವಿದಾಸಿಯಾ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ** ಮತ್ತು **ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಸುಮಾರು 32% ದಲಿತರನ್ನು** ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

» **ಪ್ರಮುಖ ಸಂಸ್ಥೆ: ಬಾಬಾ ಸಂತ ಪೀಪಲ್ ದಾಸ್** ಅವರಿಂದ **20ನೇ ಶತಮಾನದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ ಪಂಜಾಬ್‌ನ ಡೇರಾ ಸಚ್‌ಖಂಡ್ ಬಲ್ಲಾನ್ ರವಿದಾಸಿಯಾ ಸಮುದಾಯದ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.**

ಪರಂಪರೆ: ಸಿಖ್ ಪವಿತ್ರ ಗ್ರಂಥವಾದ **ಗುರು ಗ್ರಂಥ ಸಾಹಿಬ್** ಇವರ **41 ಭಕ್ತಿಗೀತೆಗಳು** ಮತ್ತು ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. **ಸಂವಿಧಾನ ಶಿಲ್ಪಿ ಡಾ. ಬಿ.ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್** ಅವರು **ಗುರು ರವಿದಾಸ್‌ಜಿಯವರ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಂವಿಧಾನದ ತತ್ವಗಳನ್ನು** ಅಳವಡಿಸಿದರು.

ಸಂತ ರವಿದಾಸ್ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ:

» **14 ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ** ಜನಿಸಿದ ಇವರು **14 ರಿಂದ 17 ನೇ ಶತಮಾನದ ನಡುವೆ** ನಡೆದ **ಸಾಮಾಜಿಕ-ಧಾರ್ಮಿಕ ಕ್ರಾಂತಿಯಾದ ಭಕ್ತಿ ಚಳುವಳಿಯ** ಪ್ರಮುಖ ಸಂತರಾಗಿದ್ದರು.

» ಇವರು **ಸಂತ ಕಬೀರರ** ಶಿಷ್ಯರಾಗಿದ್ದರು ಮತ್ತು **ರವಿದಾಸಿಯಾ ಧರ್ಮದ ಸ್ಥಾಪಕರಾಗಿದ್ದರು** ಹಾಗೂ **ಮೀರಾಬಾಯಿ** ಇವರ **ಶಿಷ್ಯೆಯಾಗಿದ್ದರು.**

ಜೀವನ ಮತ್ತು ಬೋಧನೆಗಳು

» ಅವರು **ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕ ಹಾಗೂ ಶಾಂತಿ, ಪ್ರೀತಿ ಮತ್ತು ಸಹೋದರತ್ವದ** ಸಂದೇಶವಾಹಕರಾಗಿದ್ದರು.

» **ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಧರ್ಮ ಆಧಾರಿತ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ತೊಡೆದುಹಾಕಲು** ಮತ್ತು **ತುಳಿತಕ್ಕೊಳಗಾದವರ ಉನ್ನತಿಗಾಗಿ** ಅವರು ಅವಿರತವಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿದರು.

» ಅವರ ಜೀವನವು **ತ್ಯಾಗ ಮತ್ತು ತಪಸ್ಸಿನ ವಿಶಿಷ್ಟ** ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದ್ದು, ವಿವಿಧ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಷಯಗಳ ಕುರಿತು ಅನೇಕ ರಚನೆಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

» ಅವರು **'ಮನ್ ಚಂಗಾ ತೊ ಕಟೌತಿ ಮೇ ಗಂಗಾ'** ಎಂಬ ಜನಪ್ರಿಯ ಹಿಂದಿ ನಾಣ್ಣುಡಿಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ **'ಕರ್ಮ'**ದ ಬಗ್ಗೆ ಅತ್ಯಂತ ವಿಶಾಲವಾದ ಸಂದೇಶವನ್ನು ನೀಡಿದರು.

ಜಗನ್ನಾಥ ರಥಯಾತ್ರೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಒಡಿಶಾದ **ಪುರಿಯಲ್ಲಿ** ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ **ಭಗವಾನ್ ಜಗನ್ನಾಥನ ರಥಯಾತ್ರೆಯು** ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ.

ರಥಯಾತ್ರೆಯ ಬಗ್ಗೆ: ಈ ರಥಯಾತ್ರೆಯನ್ನು **ಗುಂಡಿಚಾ ಜಾತ್ರೆ, ಘೋಷ ಜಾತ್ರೆ** ಮತ್ತು **ನವದಿನ ಜಾತ್ರೆ** ಎಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು **ಭಗವಾನ್ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಅವತಾರವಾದ ಭಗವಾನ್ ಜಗನ್ನಾಥನಿಗೆ** ಸಮರ್ಪಿತವಾದ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ ಹಿಂದೂ ಹಬ್ಬವಾಗಿದೆ.

ಜಗನ್ನಾಥ ಪುರಿ ದೇವಾಲಯಯದ ಬಗ್ಗೆ:

» **ಶ್ರೀ ಜಗನ್ನಾಥ ಪುರಿ ದೇವಾಲಯವು ಒಡಿಶಾ ರಾಜ್ಯದ ಅತ್ಯಂತ ಆಕರ್ಷಕ ಸ್ಮಾರಕಗಳಲ್ಲಿ** ಒಂದಾಗಿದೆ.

» ಈ ದೇವಾಲಯವನ್ನು **ಸಾ.ಶ 12ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವ ಗಂಗಾ ರಾಜವಂಶದ ರಾಜನಾದ ಅನಂತವರ್ಮನ್ ಚೋಡಗಂಗ ದೇವ** ನಿರ್ಮಿಸಿದನು.

» ಜಗನ್ನಾಥ ಪುರಿ ದೇವಾಲಯವನ್ನು **'ಯಮನಿಕಾ ತೀರ್ಥ'** ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೂ ನಂಬಿಕೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ, **ಭಗವಾನ್ ಕೃಷ್ಣನೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಭಗವಾನ್ ಜಗನ್ನಾಥನ ಉಪಸ್ಥಿತಿಯಿಂದಾಗಿ ಪುರಿಯಲ್ಲಿ ಮರಣದೇವನಾದ 'ಯಮ'**ನ ಶಕ್ತಿಯು ಶೂನ್ಯಗೊಂಡಿದೆ ಎಂಬ ಪ್ರತೀತಿಯಿದೆ.

» ಇದು ಭಾರತದ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಮುಖ ಧಾಮ (ಚಾರ್ ಧಾಮ್)ಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದ್ದು, **ಭಾರತದ ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪುರಿ, ದ್ವಾರಕಾ, ಬದರಿನಾಥ್ ಮತ್ತು ರಾಮೇಶ್ವರಂ** ಈ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿವೆ.

» ಈ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಈ ಹಿಂದೆ **"ಶ್ವೇತ ಪಗೋಡ"** ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು & ಇದು **ಚಾರ್ ಧಾಮ್ ಯಾತ್ರೆಗಳ (ಬದರಿನಾಥ್, ದ್ವಾರಕಾ, ಪುರಿ, ರಾಮೇಶ್ವರಂ)** ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಭಾಗವಾಗಿದೆ.

ನಳಂದಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ 'ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥ' ಸಂಪ್ರದಾಯ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಪ್ರಾಚೀನ **ಭಾರತೀಯ ಪರಂಪರೆಯಾದ 'ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥ'** ಅಥವಾ **ವಿದ್ವತ್ಪೂರ್ಣ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಪುನರುಜ್ಜೀವನಗೊಳಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ** ಪ್ರಧಾನಿ ಮೋದಿ ಅವರು ನಳಂದಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವನ್ನು ಶ್ಲಾಘಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಬಗ್ಗೆ:

- **'ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥ'** (Sastrartha) ಎಂಬ ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತೀಯ ಸಂಪ್ರದಾಯವು **ಧಾರ್ಮಿಕ ಗ್ರಂಥಗಳು** ಮತ್ತು **ತಾತ್ವಿಕ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲಿನ ವಿದ್ವತ್ಪೂರ್ಣ ಭಾಷಣ** ಹಾಗೂ **ಸಂವಾದವಾಗಿದೆ.**
- **ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥವು ಪ್ರಾಚೀನ ನಳಂದಾ ಮತ್ತು ವಿಕ್ರಮಶಿಲಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಠಿಣ ಬೌದ್ಧಿಕ ಚರ್ಚೆಯ ಮೂಲಕ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬೋಧಿಸುವ, ಕಲಿಯುವ ಮತ್ತು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿಧಾನವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿತ್ತು.**

'ನಳಂದಾ' ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಬಿಹಾರದ ರಾಜಗೀರ್‌ನಲ್ಲಿ **ಸಾ.ಶ 427** ರಲ್ಲಿ ಗುಪ್ತ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ **ಕುಮಾರಗುಪ್ತನು** ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ **ನಳಂದಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವು ವಿಶ್ವದ ಮೊದಲ ವಸತಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವಾಗಿದೆ.**
- ಇದು **ಸಾ.ಶ. 12 ನೇ ಶತಮಾನದ ಅಂತ್ಯದವರೆಗೆ** ಅಂದರೆ **ಸುಮಾರು 800 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ** ಅತ್ಯಂತ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರವರ್ಧಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿತ್ತು.
- ಈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವು **2,000 ಶಿಕ್ಷಕರು** ಮತ್ತು **10,000 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು** ಹೊಂದಿತ್ತು ಎಂದು ಐತಿಹಾಸಿಕ ದಾಖಲೆಗಳಿಂದ ನಂಬಲಾಗಿದೆ.
- ನಳಂದಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವು **ಚೀನಾ, ಕೊರಿಯಾ, ಜಪಾನ್, ಟಿಬೆಟ್, ಮಂಗೋಲಿಯಾ, ಶ್ರೀಲಂಕಾ** ಮತ್ತು **ಆಗ್ನೇಯ ಏಷ್ಯಾದಂತಹ ದೂರದ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದಲೂ ವಿದ್ವಾಂಸರನ್ನು** ತನ್ನತ್ತ ಆಕರ್ಷಿಸಿತ್ತು.
- **ಚೀನೀ** ವಿದ್ವಾಂಸರ ಮೂಲಕ ಈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕುರಿತು ಅತ್ಯಂತ ವಿವರವಾದ ದಾಖಲೆಗಳು ಲಭ್ಯವಾಗಿವೆ ಮತ್ತು ಇವರಲ್ಲಿ **ಕ್ಸುವಾನ್ ಜಾಂಗ್ (ಹುಯೆನ್ ತ್ಸಾಂಗ್)** ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದು, ಅವರು ಹಿಂದಿರುಗುವಾಗ ನೂರಾರು ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ತಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದು ನಂತರ ಅವುಗಳನ್ನು **ಚೀನೀ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿದರು.**
- **ಪುನರುಜ್ಜೀವನ:** 2006 ರಲ್ಲಿ, ಭಾರತದ ಮಾಜಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳಾದ **ಡಾ. ಎ.ಪಿ.ಜೆ. ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂ** ಅವರು ಪ್ರಾಚೀನ ನಳಂದಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವನ್ನು ಪುನರುಜ್ಜೀವನಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಸ್ತಾಪವನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟರು.
- ಭಾರತದ ಸಂಸತ್ತು **ನಳಂದಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಕಾಯ್ದೆ, 2010** ಅನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಇದರ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಅಧಿಕೃತ ಮುದ್ರೆ ಒತ್ತಿತು.

KAS ಆಕಾಂಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಬಹಿರಂಗ ಪತ್ರ

ನಿಮ್ಮ ಬೆವರ ಹನಿಗೆ ಒಲಿಯಲಿ ಗೆಲುವಿನ ಕಿರೀಟ!

- ನಿದ್ರೆಯಿಲ್ಲದ ರಾತ್ರಿಗಳು, ಖಾಲಿಯಾದ ಜೇಬು, ಸಮಾಜದ ಹಂಗಿನ ಮಾತುಗಳು, ಆರ್ಥಿಕ ಮುಗ್ಗಟ್ಟು ಮತ್ತು ಪದೇ ಪದೇ ಎದುರಾಗುತ್ತಿರುವ ವೈಫಲ್ಯಗಳು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಕುಗ್ಗಿಸಿರಬಹುದು. ಆದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಪುಸ್ತಕದ ಪುಟಗಳಿಗಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಒಮ್ಮೆ ನಿಮ್ಮ ಅಪ್ಪ-ಅಮ್ಮನ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿ. ತಮ್ಮೆಲ್ಲ ಆಸೆಗಳನ್ನು ಬದಿಗೊತ್ತಿ, ಹರಿದ ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲೇ ದುಡಿಯುತ್ತಾ ನಿಮಗಾಗಿ ಬೆವರು ಹರಿಸುತ್ತಿರುವ ಆ ಜೀವಗಳ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ನಿಮ್ಮ ಗೆಲುವಿನ ಕನಸಿದೆ. ಅವರ ತ್ಯಾಗಕ್ಕೆ, ಕಣ್ಣೀರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಿ ಎಂಬ ಜಯದ ಕಿರೀಟ ತೊಡಿಸುವ ಅಮೂಲ್ಯ ಸಮಯ ಈಗ ಒದಗಿ ಬಂದಿದೆ.
- ಇದು ಕೇವಲ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮ ಬದುಕಿನ ದಿಕ್ಕನ್ನೇ ಬದಲಿಸುವ ಸುವರ್ಣಾವಕಾಶ! KPSC 319 ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಪ್ರೊಬೇಷನರಿ ಹುದ್ದೆಗಳ ನೇಮಕಾತಿಗೆ UPSC ಮಾದರಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಯಾವುದೇ ಅಕ್ರಮ, ಸ್ವಜನಪಕ್ಷಪಾತಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದವಿಲ್ಲದಂತೆ CCTV, ಜಾಮರ್ ಮತ್ತು ಮುಖಚಲನೆ ಗುರುತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದೊಂದಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪಾರದರ್ಶಕವಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಯಲಿದೆ. ಈಗ ಗೆಲ್ಲುವುದು ಕೇವಲ ನಿಮ್ಮ ಅರ್ಹತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಶ್ರಮ ಮಾತ್ರ.
- ಕೇವಲ 10 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಇಡೀ ನೇಮಕಾತಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮುಗಿಯಲಿದೆ. ಈ ಕೆಳಗಿನ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಉಸಿರಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ:

* ***ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಪರೀಕ್ಷೆ: ನವೆಂಬರ್ 15***
* ***ಮುಖ್ಯ ಪರೀಕ್ಷೆ: 2027ರ ಫೆಬ್ರವರಿ 12, 14, 16, 18 (ನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳು)***
* ***ಅಂತಿಮ ಆಯ್ಕೆ ಪಟ್ಟಿ: ಜೂನ್ 5***

- ನಿಮ್ಮ ನೋವುಗಳನ್ನೇ ನಿಮ್ಮ ಬಂಡವಾಳವಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಇಂದಿನಿಂದಲೇ ದಿನಕ್ಕೆ 10–12 ಗಂಟೆಗಳ ಕಠಿಣ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ. ದೈನಂದಿನ ಪ್ರಚಲಿತ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳಿಗಾಗಿ **'ಅನನ್ಯ ಸಾಧನ'** ನಿಯತಕಾಲಿಕೆಯಂತಹ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಮತ್ತು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯುವ ಅಭ್ಯಾಸ ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ.
- ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹೀಯಾಳಿಸಿದವರ ಮುಂದೆ ತಲೆ ಎತ್ತಿ ನಿಲ್ಲಲು, ನಿಮ್ಮ ತಂದೆ-ತಾಯಿಯ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಆನಂದಬಾಷ್ಪ ಮೂಡಿಸಲು ಇಂದೇ ಎದ್ದೇಳಿ. ಛಲ ಬಿಡದಿರಿ, ಜೂನ್ 5 ರಂದು ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರಿರಲೇಬೇಕು. ಈ ಬಾರಿ ಗೆಲುವು ನಿಮ್ಮದೇ!

- ಅನನ್ಯ ಸಾಧನಾ ತಂಡ

ಮಂಗಲ್ ಪಾಂಡೆ ಅವರ ಜನ್ಮ ದಿನಾಚರಣೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿಯವರು ಮಹಾನ್ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರ ಮಂಗಲ್ ಪಾಂಡೆ ಅವರ ಜನ್ಮ ದಿನಾಚರಣೆಯಂದು ಅವರಿಗೆ ಗೌರವ ನಮನ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮಂಗಲ್ ಪಾಂಡೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇವರು **19 ಜುಲೈ 1827 ರಂದು** ಪ್ರಸ್ತುತ **ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದ ಬಲ್ಲಿಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಾಗ್ವಾ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ, ಭೂಮಿಹಾರ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ** ಜನಿಸಿದರು.
- ಇವರು ತಮ್ಮ 22ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ **ಈಸ್ಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಂಪನಿಯ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಸೇರಿದರು** ಮತ್ತು **34 ನೇ ಬಂಗಾಳ ನೇಟಿವ್ ಇನ್‌ಫೆಂಟ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು.**
- **ದಂಗೆಯ ಕಿಡಿ:** ಬ್ರಿಟಿಷರು ಹೊಸದಾಗಿ ಪರಿಚಯಿಸಿದ **'ಎನ್‌ಫೀಲ್ಡ್ ರೈಫಲ್'ನ ಕಾರ್ಟ್ರಿಡ್ಜ್‌ಗಳನ್ನು** (ಮದ್ದುಗುಂಡುಗಳು) ಬಂದೂಕಿಗೆ ತುಂಬುವ ಮೊದಲು ಹಲ್ಲಿನಿಂದ ಕಚ್ಚಿ ತೆಗೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಆ ಕಾರ್ಟ್ರಿಡ್ಜ್‌ಗಳಿಗೆ **ಹಸು ಮತ್ತು ಹಂದಿಯ ಕೊಬ್ಬನ್ನು ಸವರಲಾಗಿದೆ** ಎಂಬ ಸುದ್ದಿ ಹರಡಿತು.
- ಇದು **ಹಿಂದೂ ಮತ್ತು ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಿಪಾಯಿಗಳಿಬ್ಬರಿಗೂ** ತೀವ್ರ ಆಘಾತವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ **ಮಂಗಲ್ ಪಾಂಡೆ** ಇದನ್ನು ಬಳಸಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದರು ಮತ್ತು **29 ಮಾರ್ಚ್ 1857** ರಂದು **ಬ್ಯಾರಕ್‌ಪೋರ್‌ನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸಾರ್ಜೆಂಟ್ ಮೇಜರ್ ಮೇಲೆ** ಗುಂಡು ಹಾರಿಸುವ ಮೂಲಕ ದಂಗೆಯ ಮೊದಲ ಕಿಡಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿಸಿದರು.
- ಅವರ ಈ ಕೃತ್ಯವು **1857 ರ** ದಂಗೆಗೆ ನಾಂದಿಹಾಡಿತು, ಇದನ್ನು **ಸಿಪಾಯಿ ದಂಗೆ** ಅಥವಾ **ಭಾರತದ ಪ್ರಥಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮ** ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಸೇನಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆ ಎದುರಿಸಿದ **ಪಾಂಡೆ ಅವರನ್ನು 8 ಏಪ್ರಿಲ್ 1857 ರಂದು ಗಲ್ಲಿಗೇರಿಸಲಾಯಿತು.** ನಂತರ ಅವರ ರೆಜಿಮೆಂಟ್ ಅನ್ನು ವಿಸರ್ಜಿಸಲಾಯಿತು.
- **ದಂಗೆಯ ಪರಿಣಾಮಗಳು:** **10 ಮೇ 1857 ರಂದು ಮೀರತ್‌ನ ಸಿಪಾಯಿಗಳು ದಂಗೆಯೆದ್ದರು** ಮತ್ತು ಈ ಘಟನೆಯು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರವ್ಯಾಪಿ ಬಂಡಾಯವಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿತು. ದೆಹಲಿಗೆ ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ತೆರಳಿದ ಸಿಪಾಯಿಗಳು ವಯಸ್ಸಾದ **ಕೊನೆಯ ಮೊಘಲ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಎರಡನೇ ಬಹದ್ದೂರ್ ಶಾನನ್ನು ತಮ್ಮ ಸಾಂಕೇತಿಕ ನಾಯಕನನ್ನಾಗಿ** ನೇಮಿಸಿದರು.
- **ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 1857 ರ** ವೇಳೆಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷರು **ಕೆಂಪುಕೋಟೆಯನ್ನು ಮರುವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡರು** ಮತ್ತು **ಬಹದ್ದೂರ್ ಶಾನನ್ನು ರಂಗೂನ್‌ಗೆ ಗಡಿಪಾರು ಮಾಡಿದರು,** ಅಲ್ಲಿ ಅವನು **1862 ರಲ್ಲಿ ನಿಧನನಾದನು.**
- **ಅಂತಿಮ ಫಲಿತಾಂಶ:** ಈ ದಂಗೆಯು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಈಸ್ಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಂಪನಿಯ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಕೊನೆಗೊಳಿಸಿತು. **1858 ರ ರಾಣಿ ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾಳ ಘೋಷಣೆ** ಹಾಗೂ **1858 ರ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಕಾಯ್ದೆಯ ಮೂಲಕ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ರಾಣಿಯು ನೇರ ಆಡಳಿತವನ್ನು** ವಹಿಸಿಕೊಂಡರು. ಗವರ್ನರ್–ಜನರಲ್ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಿ **'ವೈಸ್‌ರಾಯ್'** ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು **ಲಾರ್ಡ್ ಕ್ಯಾನಿಂಗ್ ಭಾರತದ ಮೊದಲ ವೈಸ್‌ರಾಯ್** ಆದನು.

ಅಬತ್ಸಹಾಯೇಶ್ವರರ್ ದೇವಾಲಯ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ತಮಿಳುನಾಡಿನ ತುಕ್ಕಾಚಿಯಲ್ಲಿರುವ 12ನೇ ಶತಮಾನದ ಅಬತ್ಸಹಾಯೇಶ್ವರರ್ ದೇವಾಲಯ (Abathsahayeswarar Temple)ವನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ದೇವಾಲಯವು ದಶಕಗಳ ಕಾಲ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೊಳಗಾಗಿತ್ತು.

ಅಬತ್ಸಹಾಯೇಶ್ವರರ್ ದೇವಾಲಯದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಈ ದೇವಾಲಯವು **ತಮಿಳುನಾಡಿನ ತಂಜಾವೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕುಂಭಕೋಣಂ ಸಮೀಪದ ತುಕ್ಕಾಚಿ** ಎಂಬಲ್ಲಿದೆ.
- ಇದು ನಂತರದ **ಚೋಳರ ಕಾಲದ** ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ ಸ್ಮಾರಕಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದ್ದು, ಇದು **ಒಂದನೇ ಕುಲೋತ್ತುಂಗ ಚೋಳ ಮತ್ತು ವಿಕ್ರಮ ಚೋಳನ ಆಳ್ವಿಕೆಗೆ ನಿಕಟವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ.**
- ಈ **ದೇವಾಲಯವನ್ನು ರಥದ ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದ್ದು,** ಈ ಶೈಲಿಯನ್ನು **ಕಾರ ಕೋವಿಲ್** ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಇಲ್ಲಿ **ಭಗವಾನ್ ಶರಭೇಶ್ವರರ** ವಿಗ್ರಹವಿದ್ದು, ಇದು ಆ ದೇವರ ಅತ್ಯಂತ ಹಳೆಯ ಚಿತ್ರಣಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ.

ದೇವಾಲಯದ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ:

- **ದೇವಾಲಯದ ಪಾರಂಪರಿಕ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು, ಅದರ ರಚನಾತ್ಮಕ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿದ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕಾಗಿ, ಈ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಯೋಜನೆಯು 2024ರ 'ಯುನೆಸ್ಕೋ ಏಷ್ಯಾ ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಅವಾರ್ಡ್ ಆಫ್ ಡಿಸ್ಟಿಂಕ್ಷನ್' ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು** ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ.
- ಈ ಯೋಜನೆಯು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ದೇವಾಲಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಪದ್ಧತಿಗಳಾದ **ಸ್ಥಾಪತ್ಯ ವೇದ, ಆಗಮ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಸುಣ್ಣದ ಗಾರೆಯ ಬಳಕೆಯನ್ನು, ಡ್ರೋನ್ ಸಮೀಕ್ಷೆ, ಡಿಜಿಟಲ್ ಮ್ಯಾಪಿಂಗ್, ಫೋಟೋಗ್ರಾಮೆಟ್ರಿ** ಹಾಗೂ **ಸ್ಟ್ರಕ್ಚರಲ್ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್‌ನಂತಹ ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ**ಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಯೋಜಿಸಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ದೇವಾಲಯದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ನೈಜತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, **ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾನೈಟ್ ಕಲ್ಲಿನ ಬ್ಲಾಕ್‌ಗೆ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನೀಡಿ, ಬಿಚ್ಚಿ, ನಂತರ ಅದರ ಮೂಲ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲೇ ಮರುಜೋಡಿಸಲಾಗಿದೆ.**

ತಾಜ್ ಮಹಲ್

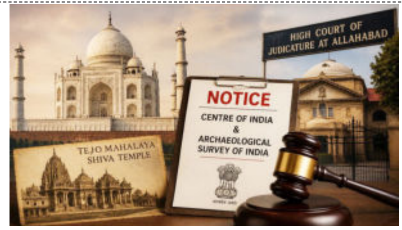

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ : **ತಾಜ್ ಮಹಲ್ ಒಂದು ಹಿಂದೂ ದೇವಾಲಯವಾಗಿದ್ದು**, ಇದನ್ನು **"ತೇಜೋ ಮಹಾಲಯ"** ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿ, ಅದರ ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸುವಂತೆ ಕೋರಿ ಸಲ್ಲಿಸಲಾದ ಅರ್ಜಿಯ ಮೇಲೆ **ಅಲಹಾಬಾದ್ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ಪುರಾತತ್ವ ಸರ್ವೇಕ್ಷಣಾ ಇಲಾಖೆ (ASI)** ಗೆ ನೋಟಿಸ್ ಜಾರಿ ಮಾಡಿದೆ.

ತಾಜ್ ಮಹಲ್ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- **ತಾಜ್ ಮಹಲ್ 17ನೇ ಶತಮಾನದ ಮೊಘಲ್ ಸ್ಮಾರಕವಾಗಿದ್ದು**, ಇದು **ಆಗ್ರಾದಲ್ಲಿ ಯಮುನಾ ನದಿಯ ಬಲದಂಡೆಯಲ್ಲಿದೆ** ಮತ್ತು ಇದನ್ನು **1983ರಲ್ಲಿ ಯುನೆಸ್ಕೋ ವಿಶ್ವ ಪರಂಪರೆಯ ತಾಣವೆಂದು** ಘೋಷಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಇದನ್ನು **ಮೊಘಲ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಷಹಜಹಾನ್** ತನ್ನ ಪತ್ನಿ **ಮುಮ್ತಾಜ್ ಮಹಲ್ (ಅರ್ಜುಮಂದ್ ಬಾನೋ ಬೇಗಂ)** ನೆನಪಿಗಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದನು ಮತ್ತು ಇದರ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯವು **ಸಾ.ಶ 1632** ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ **ಸಾ.ಶ 1648** ರಲ್ಲಿ **ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿತು**.
- ಮೊಘಲ್ ದಾಖಲೆಗಳಲ್ಲಿ, ಈ ಸ್ಮಾರಕವನ್ನು **"ರೌಜಾ–ಇ–ಮುನವ್ವರಾ"** (ಬೆಳಗಿದ ಸಮಾಧಿ) ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಇದರ **ಪ್ರಧಾನ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪಿಯಾಗಿ ಉಸ್ತಾದ್ ಅಹಮದ್ ಲಾಹೋರಿ** ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದರು.
- ಈ ಸ್ಮಾರಕ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಜಮೀನನ್ನು **ಅಂಬರ್‌ನ ಮಿರ್ಜಾ ರಾಜಾ ಜೈ ಸಿಂಗ್** ಅವರಿಂದ ಪಡೆಯಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ **ಷಹಜಹಾನ್ ಅವರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರವನ್ನು** ಒದಗಿಸಿದನು.
- **ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು:** ತಾಜ್ ಮಹಲ್ **ಮೊಘಲ್ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪದ ಪರಾಕಾಷ್ಠತೆಯನ್ನು** ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದು **ಪರ್ಷಿಯನ್, ತೈಮುರಿದ್** ಮತ್ತು **ಭಾರತೀಯ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸಮ್ಮಿಶ್ರಣವಾಗಿದೆ**.

ಪ್ರಮುಖ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪದ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ:

- **ಈ ಸ್ಮಾರಕವನ್ನು ಬಿಳಿಯ ಮಕ್ರಾನಾ ಅಮೃತಶಿಲೆ ಬಳಸಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ.**
- ಇದು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ **ದ್ವಿಪಾರ್ಶ್ವ ಸಮ್ಮಿತಿಯನ್ನು** ಹೊಂದಿದೆ.
- ಇದು **ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಚಾರ್‌ಬಾಗ್ ಉದ್ಯಾನವನದ ವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು** ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ಇದರ ಗೋಡೆಗಳ ಮೇಲೆ **ಖುರಾನ್‌ನ ಕ್ಯಾಲಿಗ್ರಫಿ (ಕುಶಲಬರಹ)** ಕೆತ್ತಲಾಗಿದೆ.
- ಇದು **ಇಸ್ಲಾಮಿಕ್ ಅಂತ್ಯಕ್ರಿಯೆಯ ವಿನ್ಯಾಸದ ಅಂಶಗಳನ್ನು** ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ಇದು ವ್ಯಾಪಕವಾದ **ಪಿಯೆಟ್ರಾ ದುರಾ (Pietra dura)** ಎಂಬ ಅಲಂಕಾರಿಕ ತಂತ್ರವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ **ಅಮೃತಶಿಲೆಯ ಮೇಲೆ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಕೆತ್ತಿ ಸಂಕೀರ್ಣವಾದ ಹೂವಿನ ಮತ್ತು ಜ್ಯಾಮಿತೀಯ ವಿನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು** ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಬ್ರಹ್ಮಾಂಕ್ ಯೋಜನೆಯ 16 ನೇ ಸ್ಥಾಪನಾ ದಿನ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: **ಗಡಿ ರಸ್ತೆ ಸಂಘಟನೆಯ (BRO) 'ಬ್ರಹ್ಮಾಂಕ್ ಯೋಜನೆಯು'** (Project BRAHMANK) **ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶದ ರಾಣಾಘಾಟ್‌ನಲ್ಲಿ** ತನ್ನ **16 ನೇ ಸ್ಥಾಪನಾ ದಿನವನ್ನು** ಆಚರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

'ಬ್ರಹ್ಮಾಂಕ್ ಯೋಜನೆ' ಬಗ್ಗೆ:

- ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು **29 ಜೂನ್ 2011 ರಂದು ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶದ ಪೂರ್ವ ಸಿಯಾಂಗ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ರಾಣಾಘಾಟ್‌ನಲ್ಲಿ** ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಇದು **ಡಿಸೆಂಬರ್ 2011** ರಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು.
- **ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶದ ಸಿಯಾಂಗ್, ಪೂರ್ವ ಸಿಯಾಂಗ್, ಪಶ್ಚಿಮ ಸಿಯಾಂಗ್, ಅಪ್ಪರ್ ಸಿಯಾಂಗ್** ಮತ್ತು **ಶಿ–ಯೋಮಿ** ಜಿಲ್ಲೆಗಳಾದ್ಯಂತ ಹಾಗೂ **ಅಸ್ಸಾಂನ ಧೇಮಾಜಿ** ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಕಟ್ಟಿನ ರಸ್ತೆ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಈ ಯೋಜನೆಯು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿದೆ.
- ಈ ಯೋಜನೆಯು ಕಲ್ವರ್ಟ್‌ಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ಪ್ರಮುಖ ಉಕ್ಕಿನ ಮತ್ತು ಕಮಾನು ಸೇತುವೆಗಳವರೆಗಿನ ಸುಮಾರು **86 ಸೇತುವೆಗಳು** ಹಾಗೂ **811 ಕಿ.ಮೀ ಉದ್ದದ ರಸ್ತೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ** ಮತ್ತು **ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ** ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಬಟುಕೇಶ್ವರ್ ದತ್

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಬಟುಕೇಶ್ವರ್ ದತ್ ಅವರ ಪುಣ್ಯತಿಥಿಯ ಅಂಗವಾಗಿ **ಜುಲೈ 20 ರಂದು** ರಾಷ್ಟ್ರವು ಅವರಿಗೆ ಗೌರವ ನಮನ ಸಲ್ಲಿಸಿತು.

ಬಟುಕೇಶ್ವರ್ ದತ್ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ:

- ✓ ಇವರು **1910 ರಲ್ಲಿ ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ** ಜನಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಕಾನ್ಪುರದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದರು.
- ✓ ಇವರು ಸಮಾಜವಾದಿ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದರು ಮತ್ತು **ಹಿಂದೂಸ್ತಾನ್ ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ರಿಪಬ್ಲಿಕನ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ನ** (HSRA) ಪ್ರಮುಖ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರು.
- ✓ ಇವರು ಭಗತ್ ಸಿಂಗ್ ಜೊತೆ **ಏಪ್ರಿಲ್ 8, 1929 ರಂದು** ಕೇಂದ್ರ ಶಾಸನಸಭೆಯೊಳಗೆ ಹೊಗೆ ಬಾಂಬ್‌ಗಳನ್ನು ಎಸೆದು, ಕರಪತ್ರಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದರು ಮತ್ತು **"ಇಂಕ್ವಿಲಾಬ್ ಜಿಂದಾಬಾದ್"** ಘೋಷಣೆ ಕೂಗಿದರು.
- ✓ ಇವರು **1929 ರ ಲಾಹೋರ್ ಜೈಲಿನ ಉಪವಾಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ** ಸಮಯದಲ್ಲಿ, **ರಾಜಕೀಯ ಕೈದಿಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು** ಆಗ್ರಹಿಸಿದರು.
- ✓ ಕ್ಷಯರೋಗದ (TB) ಕಾರಣದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ನಂತರ, ಇವರು **1942 ರ ಕ್ವಿಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡು ಮತ್ತೆ ಜೈಲುವಾಸ** ಅನುಭವಿಸಿದರು.
- ✓ ಇವರು **1965** ರಲ್ಲಿ **ನಿಧನರಾದರು** ಮತ್ತು **ಪಂಜಾಬ್‌ನ ಹುಸೇನಿವಾಲಾದಲ್ಲಿ ಭಗತ್ ಸಿಂಗ್, ಸುಖದೇವ್** ಮತ್ತು **ರಾಜಗುರು ಅವರ ಸಮಾಧಿಗಳ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಯೇ ಇವರ ಅಂತ್ಯಕ್ರಿಯೆ** ನೆರವೇರಿಸಲಾಯಿತು.

ಶಬ್ದಗಳ ವಸ್ತುಸಂಗ್ರಹಾಲಯ (Museum of Word)

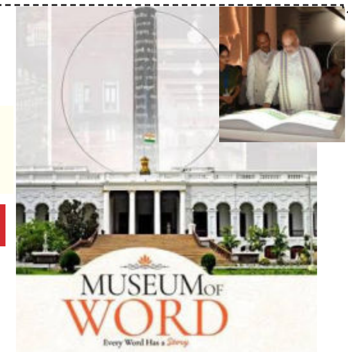

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: **ಕೇಂದ್ರ ಗೃಹ ಸಚಿವರು** ಕೋಲ್ಕತ್ತಾದಲ್ಲಿ **'ಶಬ್ದಗಳ ವಸ್ತುಸಂಗ್ರಹಾಲಯ'** (Museum of Word) ದ ಮೊದಲ ಹಂತವನ್ನು ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರು.

ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದನ್ನು **ಕೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಚಿವಾಲಯದ** ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ **ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಂಥಾಲಯವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದೆ.**
- ಇದು **ದೇಶದ ಮೊದಲ ಭಾಷಾ ವಸ್ತುಸಂಗ್ರಹಾಲಯವಾಗಿದ್ದು,** ಇದನ್ನು **ಶಬ್ದಲೋಕ** ಎಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಇದು **ಭಾರತದ 22 ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು** ಒಳಗೊಂಡಿದೆ ಮತ್ತು **ಮೌಖಿಕ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಚೀನ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ಮುದ್ರಿತ ಕೃತಿಗಳು ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಪಠ್ಯಗಳವರೆಗಿನ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು** ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ.
- ಈ ವಸ್ತುಸಂಗ್ರಹಾಲಯವು **ಭಾಷೆಗಳ ಇತಿಹಾಸದ ವಿಭಿನ್ನ ಆಯಾಮಗಳನ್ನು** ಮತ್ತು **ಭಾರತೀಯ ನಾಗರಿಕತೆ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮೇಲಿನ ಅವುಗಳ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸುವ ಒಂಬತ್ತು ಗ್ಯಾಲರಿಗಳನ್ನು** ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- **ಮಹತ್ವ:** ಭಾಷೆಯನ್ನು ಸಮಾಜವನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ರೂಪಿಸಿದ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದಿಂದ ರೂಪುಗೊಂಡ ಜೀವಂತ ಅಸ್ತಿತ್ವವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುವುದು ಈ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯದ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಸಂವಿಧಾನದ ಎಂಟನೇ ಅನುಸೂಚಿ:

- ಭಾರತೀಯ ಸಂವಿಧಾನದ **ಎಂಟನೇ ಅನುಸೂಚಿಯು** ಭಾರತ ಗಣರಾಜ್ಯದ ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ಸಂವಿಧಾನದ **ಭಾಗ XVII (Part XVII)** ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ **343 ರಿಂದ 351 ನೇ** ವಿಧಿಗಳು ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿವೆ.
- **ಪ್ರಸ್ತುತ ಎಂಟನೇ ಅನುಸೂಚಿಯಲ್ಲಿರುವ 22 ಭಾಷೆಗಳು: ಅಸ್ಸಾಮಿ, ಬಂಗಾಳಿ, ಗುಜರಾತಿ, ಹಿಂದಿ, ಕನ್ನಡ, ಕಾಶ್ಮೀರಿ, ಕೊಂಕಣಿ, ಮಲಯಾಳಂ, ಮಣಿಪುರಿ, ಮರಾಠಿ, ನೇಪಾಳಿ, ಒಡಿಯಾ, ಪಂಜಾಬಿ, ಸಂಸ್ಕೃತ, ಸಿಂಧಿ, ತಮಿಳು, ತೆಲುಗು, ಉರ್ದು, ಬೋಡೋ, ಸಂತಾಲಿ, ಮೈಥಿಲಿ** ಮತ್ತು **ಡೋಗ್ರಿ.**
- ಈ ಭಾಷೆಗಳ ಪೈಕಿ **14 ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಮೂಲ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿಯೇ** ಸೇರಿಸಲಾಗಿತ್ತು.
- ನಂತರದಲ್ಲಿ, **1967** ರಲ್ಲಿ **ಸಿಂಧಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು, 1992** ರಲ್ಲಿ **ಕೊಂಕಣಿ, ಮಣಿಪುರಿ** ಮತ್ತು **ನೇಪಾಳಿ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು** ಹಾಗೂ **2003** ರ **92 ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾಯ್ದೆಯ ಮೂಲಕ ಬೋಡೋ, ಡೋಗ್ರಿ, ಮೈಥಿಲಿ ಮತ್ತು ಸಂತಾಲಿ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು** ಸೇರಿಸಲಾಯಿತು.

'ಯುನೆಸ್ಕೋ'ದ ಅಪಾಯದಲ್ಲಿರುವ ತಾಣಗಳ ಪಟ್ಟಿಗೆ

ವೆಸ್ಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಲೆಬನಾನ್ ತಾಣಗಳ ಸೇರ್ಪಡೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: **ಯುನೆಸ್ಕೋ ವೆಸ್ಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್** (ಪಶ್ಚಿಮ ದಂಡೆ)ನಲ್ಲಿರುವ **ಸೆಬಾಸ್ಟಿಯಾ** ಮತ್ತು **ಬ್ಯೂಫೋರ್ಟ್ ಕ್ಯಾಸಲ್** ಸೇರಿದಂತೆ **ಲೆಬನಾನ್‌ನ ಮೌಂಟ್ ಅಮೆಲ್ ಪ್ರದೇಶದ ಐದು ಕೋಟೆಗಳನ್ನು 'ವಿಶ್ವ ಪರಂಪರೆಯ ಪಟ್ಟಿ'** ಹಾಗೂ **'ಅಪಾಯದಲ್ಲಿರುವ ವಿಶ್ವ ಪರಂಪರೆಯ ಪಟ್ಟಿ'** ಎರಡಕ್ಕೂ ಸೇರಿಸಿದೆ.

ಹಿನ್ನೆಲೆ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶ:

- ವಿಶ್ವ ಪರಂಪರೆಯ ಪಟ್ಟಿಯು **'ಅತ್ಯುನ್ನತ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಮೌಲ್ಯ'**ವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ನೈಸರ್ಗಿಕ ಮತ್ತು ಮಿಶ್ರ ಪರಂಪರೆಯ ತಾಣಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತದೆ.
- ಅಪಾಯದಲ್ಲಿರುವ ವಿಶ್ವ ಪರಂಪರೆಯ ಪಟ್ಟಿಯು **ಸಶಸ್ತ್ರ ಸಂಘರ್ಷ, ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪಗಳು, ಅನಿಯಂತ್ರಿತ ನಗರೀಕರಣ, ಮಾಲಿನ್ಯ, ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ** ಅಥವಾ **ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯದಿಂದ ಬೆದರಿಕೆಗೊಳಗಾದ ತಾಣಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.** ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುವುದು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸುವುದು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.
- ಮಧ್ಯಪ್ರಾಚ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಸಂಘರ್ಷವು ಈ ತಾಣಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಮೇಲೆ ಬೀರುತ್ತಿರುವ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಆತಂಕವನ್ನು ಈ ತುರ್ತು ಸೇರ್ಪಡೆಯು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ.

ಸೆಬಾಸ್ಟಿಯಾ ಬಗ್ಗೆ:

- **ವೆಸ್ಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್** (ಪಶ್ಚಿಮ ದಂಡೆ) ನ ನಾಬ್ಲುಸ್ ಬಳಿ ಇರುವ ಸೆಬಾಸ್ಟಿಯಾವನ್ನು, ಬೈಬಲ್ ಉಲ್ಲೇಖಿತ ಇಸ್ರೇಲ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ರಾಜಧಾನಿಯಾಗಿದ್ದ ಸಮಾರಿಯಾ ಎಂಬ ಪ್ರಾಚೀನ ನಗರವೆಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಇದರ ಪುರಾತತ್ತ್ವ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಅವಶೇಷಗಳು **ಕಬ್ಬಿಣದ ಯುಗ, ರೋಮನ್, ಬೈಜಾಂಟೈನ್ ಮತ್ತು ಇಸ್ಲಾಮಿಕ್ ಅವಧಿಗಳನ್ನು** ವ್ಯಾಪಿಸಿದ್ದು, ಇದು ಸುದೀರ್ಘ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ.

ಮೌಂಟ್ ಅಮೆಲ್ ಕೋಟೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ:

- ಈ ಸೇರ್ಪಡೆಯು **ಲೆಬನಾನ್‌ನ ಮೌಂಟ್ ಅಮೆಲ್** (ಜಬಲ್ ಅಮೆಲ್) ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ **ಬ್ಯೂಫೋರ್ಟ್ ಕ್ಯಾಸಲ್ ಸೇರಿದಂತೆ ಐದು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕೋಟೆಗಳನ್ನು** ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ಈ ಕೋಟೆಗಳು **ಕ್ರುಸೇಡರ್, ಅಯ್ಯುಬಿದ್, ಮಾಮ್ಲುಕ್** ಮತ್ತು **ಸ್ಥಳೀಯ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ ಸಮ್ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತವೆ.** ಇದು ಸುಮಾರು ಒಂಬತ್ತು ಶತಮಾನಗಳ ಮಿಲಿಟರಿ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ.

ರಕ್ಷಣೆ

INS ಮಹೇಂದ್ರಗಿರಿ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: **ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ 17A ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಆರನೇ ಸ್ಥಳೀಯ ಸ್ಟೆಲ್ತ್ ಫ್ರಿಗೇಟ್** (Stealth Frigate) ಆದ **INS ಮಹೇಂದ್ರಗಿರಿಯನ್ನು (F38)** ಭಾರತೀಯ ನೌಕಾಪಡೆಯು **ವಿಶಾಖಪಟ್ಟಣಂನಲ್ಲಿ** ನಿಯೋಜಿಸಲು ಸಜ್ಜಾಗಿದೆ.

INS ಮಹೇಂದ್ರಗಿರಿಯ ಬಗ್ಗೆ:

» **ಪೂರ್ವ ಘಟ್ಟಗಳ ಭವ್ಯವಾದ ಮಹೇಂದ್ರಗಿರಿ ಪರ್ವತ ಶ್ರೇಣಿಯ ಹೆಸರನ್ನು** ಇದಕ್ಕೆ ಇಡಲಾಗಿದೆ.

» ಈ **ಸ್ಟೆಲ್ತ್ ಫ್ರಿಗೇಟ್** ಅನ್ನು **ಭಾರತೀಯ ನೌಕಾಪಡೆಯ ಯುದ್ಧನೌಕೆ ವಿನ್ಯಾಸ ಬ್ಯೂರೋ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿದೆ** ಮತ್ತು **ಮುಂಬೈನ ಮಜಗಾಂವ್ ಡಾಕ್ ಶಿಪ್‌ಬಿಲ್ಡರ್ಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ (MDL)** ನಿರ್ಮಿಸಿದೆ.

» ಈ **ಫ್ರಿಗೇಟ್ ಸುಧಾರಿತ ಸ್ಥಳೀಯ** ಮತ್ತು **ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳು ಹಾಗೂ ಸಂವೇದಕ (ಸೆನ್ಸಾರ್)**ಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. **ಭೂಮೇಲ್ಮೈಯಿಂದ ಭೂಮೇಲ್ಮೈಗೆ** ಮತ್ತು **ಭೂಮೇಲ್ಮೈಯಿಂದ ಗಾಳಿಗೆ ಹಾರುವ ಕ್ಷಿಪಣಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು, ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಯುದ್ಧ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು, ಸಮಗ್ರ ಜಲಾಂತರ್ಗಾಮಿ-ವಿರೋಧಿ ಯುದ್ಧ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು** ಮತ್ತು **ಸಂಯೋಜಿತ ಯುದ್ಧ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು** ಇದು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಏಳು ಫ್ರಿಗೇಟ್‌ಗಳ ಪಟ್ಟಿ:

INS ನೀಲಗಿರಿ	ಜನವರಿ 2025 ರಲ್ಲಿ ಸೇರ್ಪಡೆ
INS ಹಿಮಗಿರಿ	ಆಗಸ್ಟ್ 2025 ರಲ್ಲಿ ಸೇರ್ಪಡೆ
INS ಉದಯಗಿರಿ	ಆಗಸ್ಟ್ 2025 ರಲ್ಲಿ ಸೇರ್ಪಡೆ
INS ತಾರಾಗಿರಿ	ಏಪ್ರಿಲ್ 2026 ರಲ್ಲಿ ಸೇರ್ಪಡೆ
INS ದೂನಗಿರಿ	ಮಾರ್ಚ್/ಏಪ್ರಿಲ್ 2026 ಕ್ಕೆ ಹಸ್ತಾಂತರ
INS ವಿಂಧ್ಯಗಿರಿ	ಸಮುದ್ರ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು/ಹೊರಹೊದಿಕೆ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ
INS ಮಹೇಂದ್ರಗಿರಿ	ನಿರ್ಮಾಣ/ಹೊರಹೊದಿಕೆ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ

ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ 17A ಬಗ್ಗೆ:

» **ಉದ್ದೇಶ:** ಭಾರತೀಯ ನೌಕಾಪಡೆಗಾಗಿ ಏಳು **ಸುಧಾರಿತ ಸ್ಟೆಲ್ತ್ ಗೈಡೆಡ್-ಮಿಸೈಲ್ ಫ್ರಿಗೇಟ್‌ಗಳನ್ನು** ನಿರ್ಮಿಸುವುದು.

» **ಪ್ರಮುಖ ನಿರ್ಮಾತೃಗಳು:** ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು **ಮುಂಬೈನ ಮಜಗಾಂವ್ ಡಾಕ್ ಶಿಪ್‌ಬಿಲ್ಡರ್ಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್** (MDL – 4 ಹಡಗುಗಳು) ಮತ್ತು **ಕೋಲ್ಕತ್ತಾದ ಗಾರ್ಡನ್ ರೀಚ್ ಶಿಪ್‌ಬಿಲ್ಡರ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ (GRSE – 3 ಹಡಗುಗಳು)** ನಡುವೆ ವಿಭಜಿಸಲಾಗಿದೆ.

» **ವಿನ್ಯಾಸ: ವಾರ್‌ಶಿಪ್ ಡಿಸೈನ್ ಬ್ಯೂರೋ (WDB)** ಇದನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿದೆ.

» **ಆತ್ಮನಿರ್ಭರ :** ಇದರ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು **75% ರಷ್ಟು** ಉಪಕರಣಗಳು ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿವೆ. **ಆತ್ಮನಿರ್ಭರ್ ಭಾರತ್** (ಸ್ವಾವಲಂಬಿ ಭಾರತ) ಉಪಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ 200 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು MSME ಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿವೆ.

ಬಾಜ್ ಬೆಟಾಲಿಯನ್ಸ್ (Baaz Battalions)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಭಾರತೀಯ ಸೇನೆಯು **"ಬಾಜ್ ಬೆಟಾಲಿಯನ್ಸ್" (Baaz Battalions)** ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ವಿಶೇಷ ಡ್ರೋನ್ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಸಜ್ಜಾಗಿದೆ.

"ಬಾಜ್ ಬೆಟಾಲಿಯನ್ಸ್" (Baaz Battalions) ಬಗ್ಗೆ:

❖ ವಿಭಿನ್ನ ಥಿಯೇಟರ್‌ಗಳಾದ್ಯಂತ ಡ್ರೋನ್ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳಿಗಾಗಿ ಮೀಸಲಾದ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಸೇನೆಯ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ **'ರಿಮೋಟ್ ಪೈಲಟೆಡ್ ಏರ್‌ಕ್ರಾಫ್ಟ್'** (RPA) ಹಾರಾಟಗಳ ಬುನಾದಿಯ ಮೇಲೆ ಈ ಬೆಟಾಲಿಯನ್‌ಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುವುದು.

❖ ಈ ವಿಶೇಷ ಘಟಕಗಳು ಡ್ರೋನ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆ, ಇದು **ಗುರಿ ಸ್ವಾಧೀನ ಮತ್ತು ನೈಜ-ಸಮಯದ ಯುದ್ಧಭೂಮಿ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಜೊತೆಗೆ ಗುಪ್ತಚರ, ಕಣ್ಗಾವಲು ಮತ್ತು ವಿಚಕ್ಷಣ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು** (ISR) ಬಲಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

❖ ಚೀನಾದೊಂದಿಗಿನ **'ವಾಸ್ತವಿಕ ನಿಯಂತ್ರಣ ರೇಖೆ'** (LAC) ಬಿಕ್ಕಟ್ಟುಗಳು, ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ವಿರುದ್ಧದ **'ಆಪರೇಷನ್ ಸಿಂಧೂರ್'** ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಡ್ರೋನ್‌ಗಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಇತ್ತೀಚಿನ ಜಾಗತಿಕ ಘರ್ಷಣೆಗಳು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ **ರಷ್ಯಾ-ಉಕ್ರೇನ್** ಯುದ್ಧದಿಂದ ಕಲಿತ ಪಾಠಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಬಾಜ್ **ಬೆಟಾಲಿಯನ್‌ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಿನ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು** ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಆಪರೇಷನ್ ಅಮಿಸ್ಟಾಡ್ (Operation Amistad)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಭಾರತೀಯ ಸೇನಾ ತುಕಡಿಯು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ **ನವದೆಹಲಿಗೆ** ಮರಳುವುದರೊಂದಿಗೆ **ಆಪರೇಷನ್ ಅಮಿಸ್ಟಾಡ್** ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡಿದೆ.

ಆಪರೇಷನ್ ಅಮಿಸ್ಟಾಡ್ ಬಗ್ಗೆ:

ಇದು ವೆನೆಜುವೆಲಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದ ವಿನಾಶಕಾರಿ ಭೂಕಂಪಗಳ ನಂತರ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಕೈಗೊಂಡ ಮಾನವೀಯ ನೆರವು ಮತ್ತು ವಿಪತ್ತು ಪರಿಹಾರ (HADR) ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಾಗಿದೆ.

ಭಾರತದ ಪ್ರಮುಖ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರಿಹಾರ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳಾಂತರ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳು

- ಭಾರತವು **"ವಸುಧೈವ ಕುಟುಂಬಕಂ"** ಮತ್ತು **ಸಾಗರ್ (SAGAR –ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಾಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಭದ್ರತೆ, ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿರತೆ ಮತ್ತು ಸಾಮೂಹಿಕ ಪ್ರಗತಿ) ತತ್ವಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ** ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಾಗರ ವಲಯ ಹಾಗೂ ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ಅತ್ಯಂತ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹ ಮತ್ತು ತಕ್ಷಣವೇ ಸ್ಪಂದಿಸುವ ದೇಶವಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ.
- ಭಾರತೀಯ **ಭೂಸೇನೆ, ನೌಕಾದಳ ಮತ್ತು ವಾಯುಪಡೆಗಳ ಜಂಟಿ ಕ್ರಮದ ಮೂಲಕ** ಜಾಗತಿಕ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ **ಮಾನವೀಯ ನೆರವು, ವಿಪತ್ತು ಪರಿಹಾರ, ನಾಗರಿಕರ ಸ್ಥಳಾಂತರ, ವೈದ್ಯಕೀಯ ನೆರವು ಮತ್ತು ಪುನರ್ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಭಾರತವು ನಿರಂತರ ಬೆಂಬಲ** ನೀಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ.
- ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಾಗರದ ವಿವಿಧ ದೇಶಗಳ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ **INS ಸುನಯನಾ ನೌಕೆಯನ್ನು IOS ಸಾಗರ್ – 2025** ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ನಿಯೋಜಿಸಿರುವುದು ಸಾಮೂಹಿಕ ಕಡಲ ಭದ್ರತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಹಕಾರಕ್ಕೆ ಭಾರತ ಹೊಂದಿರುವ ಬದ್ಧತೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ.

ಭಾರತದ ಪ್ರಮುಖ HADR ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳು:

ಆಪರೇಷನ್ ಮೈತ್ರಿ (ನೇಪಾಳ, 2015):	ನೇಪಾಳ ಭೂಕಂಪದ ನಂತರ **ತ್ವರಿತ ರಕ್ಷಣೆ ಹಾಗೂ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ನಡೆಸಿ,** ಪುನರ್ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ **2 ಬಿಲಿಯನ್ ಡಾಲರ್ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವನ್ನು** ಭಾರತ ಘೋಷಿಸಿತ್ತು.
ಆಪರೇಷನ್ ದೇವಿ ಶಕ್ತಿ (ಅಫ್ಘಾನಿಸ್ತಾನ, 2021):	**ಅಫ್ಘಾನಿಸ್ತಾನದ ರಾಜಕೀಯ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ 669 ಜನರನ್ನು** ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಿ, ಮಾನವೀಯ ನೆರವು ಒದಗಿಸಲಾಯಿತು.
ಮಿಷನ್ ಸಾಗರ್ (2020 ರಿಂದ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ):	**ಕೋವಿಡ್–19 ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ** ಭಾರತೀಯ ನೌಕಾದಳವು ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಾಗರದ **15 ದೇಶಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ, ವೈದ್ಯಕೀಯ ಆಮ್ಲಜನಕ ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು** ಪೂರೈಸಿತ್ತು.
ಆಪರೇಷನ್ ಸಮುದ್ರ ಸೇತು (2020):	ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿದ್ದ **3,992 ಭಾರತೀಯ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಸಮುದ್ರ ಮಾರ್ಗದ ಮೂಲಕ** ಸ್ವದೇಶಕ್ಕೆ ಮರಳಿ ಕರೆತರಲಾಯಿತು.
ಆಪರೇಷನ್ ಗಂಗಾ (ಉಕ್ರೇನ್, 2022):	**ಉಕ್ರೇನ್ ಯುದ್ಧ** ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ **18,000 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಭಾರತೀಯ ನಾಗರಿಕರನ್ನು** ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಲಾಯಿತು.
ಆಪರೇಷನ್ ದೋಸ್ತ್ (ತುರ್ಕಿಯೆ ಮತ್ತು ಸಿರಿಯಾ, 2023):	ವಿನಾಶಕಾರಿ ಭೂಕಂಪದ ನಂತರ ವೈದ್ಯಕೀಯ ತಂಡಗಳು, **ಕ್ಷೇತ್ರ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು, ರಕ್ಷಣಾ** ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಮತ್ತು **135 ಟನ್‌ಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು** ರವಾನಿಸಲಾಯಿತು.
ಆಪರೇಷನ್ ಕಾವೇರಿ (ಸುಡಾನ್, 2023):	**ಸುಡಾನ್‌ನ ನಾಗರಿಕ ಸಂಘರ್ಷದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ** ಸುಡಾನನಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿದ್ದ **ಭಾರತೀಯ ನಾಗರಿಕರನ್ನು** ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ **ರಕ್ಷಿಸಲಾಯಿತು.**
ಆಪರೇಷನ್ ಬ್ರಹ್ಮ (ಮ್ಯಾನ್ಮಾರ್, 2025):	ಭೂಕಂಪ ಪೀಡಿತ **ಮ್ಯಾನ್ಮಾರ್** ದೇಶಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು **750 ಟನ್ ಮಾನವೀಯ ನೆರವು & ಕ್ಷೇತ್ರ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು** ಒದಗಿಸಲಾಯಿತು.

ಆಕಾಶ್ ತರಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (Akash Tarang)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: **ರಕ್ಷಣಾ ಸ್ವಾಧೀನ ಮಂಡಳಿಯು (Defence Acquisition Council - DAC) ಆಕಾಶ್ ತರಂಗ್** ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಖರೀದಿಗೆ ಅಧಿಕೃತ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿದೆ.

ಆಕಾಶ್ ತರಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ದೇಶೀಯವಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿದ **ಮಾನವರಹಿತ ವಿಮಾನ–ನಿರೋಧಕ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಯುದ್ಧ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (Anti-UAV Electronic Warfare System)** ಆಗಿದ್ದು, **ಶತ್ರುಪಾಳಯದ ಡ್ರೋನ್‌ಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ರಕ್ಷಣೆ ಒದಗಿಸಲು** ಇದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.
- **ಆಕಾಶ್ ತರಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು** ಡ್ರೋನ್‌ಗಳ ರೇಡಿಯೊ ತರಂಗಾಂತರಗಳನ್ನು ನಿಖರವಾಗಿ ಗುರಿಯಾಗಿಸಿಕೊಂಡು, ಅವುಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಟಸ್ಥಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.
- ಆಕ್ರಮಣಕಾರಿ ಡ್ರೋನ್‌ಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚುವ, ಅವುಗಳನ್ನು **ಬೆನ್ನಟ್ಟುವ (tracking)** ಮತ್ತು ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಿಸುವ (jamming) ಮೂಲಕ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- ಭಾರತೀಯ ಸೇನೆಯ ವಿಶಾಲವಾದ **"ಸುದರ್ಶನ್ ಚಕ್ರ"** ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಆಕಾಶ್ ತರಂಗ್ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಡಿಜಿಟಲ್ ಆಧಾರಸ್ತಂಭವಾಗಿ ತನ್ನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

INS ಈಕ್ಷಕ್ ಮತ್ತು INS ತರ್ಕಾಶ್

❖ **ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:** ಭಾರತೀಯ ನೌಕಾಪಡೆಯ **ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮೀಕ್ಷಾ ನೌಕೆಯಾದ INS ಈಕ್ಷಕ್** ಮತ್ತು **ಸ್ಟೆಲ್ತ್ ಫ್ರಿಗೇಟ್** ಆದ **INS ತರ್ಕಾಶ್, ದ್ವೀಪ ರಾಷ್ಟ್ರವಾದ ಸೀಶೆಲ್ಸ್‌ನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದಿನ ಹಾಗೂ ಸುವರ್ಣ ಮಹೋತ್ಸವದ ಆಚರಣೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪೋರ್ಟ್ ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾದಲ್ಲಿ** ತಮ್ಮ ಬಂದರು ಭೇಟಿಯನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿವೆ.

❖ **ಪೋರ್ಟ್ ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ಬಗ್ಗೆ: ಮಾಹೆ ದ್ವೀಪದ ಈಶಾನ್ಯ** ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸೊಮಾಲಿ ಸಮುದ್ರದ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ನೆಲೆಗೊಂಡಿರುವ **ಪೋರ್ಟ್ ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ,** ಸೀಶೆಲ್ಸ್‌ನ **ರಾಜಧಾನಿ** ಮತ್ತು **ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಬಂದರು** ಆಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಚಾಂಗಿ ನೌಕಾ ನೆಲೆಗೆ ಭಾರತೀಯ ನೌಕಾಪಡೆಯ ಪೂರ್ವ ಫ್ಲೀಟ್ ಭೇಟಿ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕಡಲ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ನಿರಂತರ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ನಿಯೋಜನೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ **ಭಾರತೀಯ ನೌಕಾಪಡೆಯ ಪೂರ್ವ ಫ್ಲೀಟ್‌ನ ಮುಂಚೂಣಿಯ ಯುದ್ಧನೌಕೆಗಳು ಸಿಂಗಾಪುರದ ಚಾಂಗಿ ನೌಕಾ ನೆಲೆಗೆ ಆಗಮಿಸಿವೆ.**

ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- **ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ ನೌಕಾಪಡೆ (The Visitin):** ಈ ನಿಯೋಜನೆಯು ದೇಶಿಯ ಸ್ಟೆಲ್ತ್ ಫ್ರಿಗೇಟ್ ಆದ **INS ಉದಯಗಿರಿ,** ಜಲಾಂತರ್ಗಾಮಿ ವಿರೋಧಿ ಯುದ್ಧ ಕಾರ್ವೆಟ್ ಆದ **INS ಕವರತ್ತಿ** ಮತ್ತು **ಫ್ಲೀಟ್ ಟ್ಯಾಂಕರ್** ಆದ **INS ಶಕ್ತಿ** ನೌಕೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- **ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಕಡಲ ಚಟುವಟಿಕೆ: ರಾಯಲ್ ಥಾಯ್ ನೌಕಾಪಡೆಯೊಂದಿಗೆ** ನಡೆಸಲಾದ **ಪಾಸೆಕ್ಸ್ (PASSEX)** ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದ ತಕ್ಷಣವೇ ಈ ಯುದ್ಧನೌಕೆಗಳು **ಸಿಂಗಾಪುರಕ್ಕೆ** ಬಂದರು ಭೇಟಿ ನೀಡಿವೆ.
- **ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಸ್ಥಳ:** ಸಿಂಗಾಪುರದ ಪೂರ್ವ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿರುವ **ಚಾಂಗಿ ನೌಕಾ ನೆಲೆಯು,** ಮಲಕ್ಕಾ ಜಲಸಂಧಿಯನ್ನು **ದಕ್ಷಿಣ ಚೀನಾ ಸಮುದ್ರದೊಂದಿಗೆ** ಸಂಪರ್ಕಿಸುವ ನಿರ್ಣಾಯಕ **ಭೌಗೋಳಿಕ-ರಾಜಕೀಯ ಕಿರಿದಾದ ಆಯಕಟ್ಟಿನ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ** ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

INS ಮಾಲ್ವಾನ್

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: **ಭಾರತೀಯ ನೌಕಾಪಡೆಯು ಮಾಹೆ-ವರ್ಗದ (Mahe-class)** ಎರಡನೇ ಜಲಾಂತರ್ಗಾಮಿ ವಿರೋಧಿ ಆಳವಿಲ್ಲದ ಜಲನೌಕೆಯಾದ (ASW-SWC) **'INS ಮಾಲ್ವಾನ್'** ಅನ್ನು ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಳಿಸಿದೆ.

INS ಮಾಲ್ವಾನ್ ಬಗ್ಗೆ:

- **ಕರಾವಳಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಜಲಾಂತರ್ಗಾಮಿ ವಿರೋಧಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳು, ಮೇಲ್ಮೈ ಆಳ ಕಣ್ಗಾವಲು, ಶೋಧ** ಮತ್ತು **ರಕ್ಷಣಾ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ** ಹಾಗೂ **ಕಡಿಮೆ ತೀವ್ರತೆಯ ಕಡಲ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳಿಗಾಗಿ** ಇದನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.
- **ಆತ್ಮನಿರ್ಭರ್ ಭಾರತ್ ಅಭಿಯಾನದ** ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು **ಕೊಚ್ಚಿನ್ ಶಿಪ್‌ಯಾರ್ಡ್** ನಿರ್ಮಿಸಿದೆ.
- ಇದು 80% ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ಥಳೀಯ ಉಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- **RBU 6000 ರಾಕೆಟ್‌ಗಳು, DRDO ಟಾರ್ಪಿಡೊಗಳು** ಮತ್ತು **ಜರ್ಮನ್-ಇಂಡಿಯನ್ ಸೋನಾರ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು** ಹೊಂದಿರುವ ಇದು **ಭಾರತದ ಸಮುದ್ರಾಂತರ್ಗತ ರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ** ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಮಾಹೆ-ವರ್ಗದ ಮೊದಲ ಜಲಾಂತರ್ಗಾಮಿ ವಿರೋಧಿ ನೌಕೆ INS ಮಾಹೆ (P80)** ಆಗಿದೆ.

ಮಿಲಿಟರಿ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸಗಳು

ಭಾರತೀಯ ನೌಕಾಸೇನೆಯಿಂದ 'ಆಪರೇಷನ್ ಸದರ್ನ್ ರೆಡಿನೆಸ್ 26-2' ಆತಿಥ್ಯ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕರಾವಳಿ ಭದ್ರತಾ ತರಬೇತಿಯಾದ **ಆಪರೇಷನ್ ಸದರ್ನ್ ರೆಡಿನೆಸ್ 26–2** ಅನ್ನು ಭಾರತೀಯ ನೌಕಾಸೇನೆಯು ಕೇರಳದ ಕೊಚ್ಚಿಯಲ್ಲಿರುವ ದಕ್ಷಿಣ ನೌಕಾ ಕಮಾಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ **2026 ಜುಲೈ 20–23 ರವರೆಗೆ** ಆಯೋಜಿಸಲಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

✓ **ಸಂಘಟನಾ ಚೌಕಟ್ಟು:** ಈ ತರಬೇತಿಯನ್ನು **ಕಂಬೈನ್ಡ್ ಮ್ಯಾರಿಟೈಮ್ ಫೋರ್ಸಸ್ (CMF)** ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ, **ಭಾರತೀಯ ನೌಕಾಸೇನೆಯ ನೇತೃತ್ವದ CMF ನ** ವಿಶೇಷ ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯಾದ **ಕಂಬೈನ್ಡ್ ಟಾಸ್ಕ್ ಫೋರ್ಸ್ 154 (CTF 154)** ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

✓ **ಜಾಗತಿಕ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ: ಅಮೆರಿಕ** (USA), **ಬ್ರಿಟನ್** (UK), **ಜಪಾನ್** ಮತ್ತು **ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ಸೇರಿ 25 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು** CMF ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಭಾಗವಹಿಸಲಿದ್ದು, **ಕರಾವಳಿ ಜಾಗೃತಿ** (MDA), ಮಾದಕವಸ್ತು ನಿರೋಧ ಮತ್ತು ಕರಾವಳಿ ಕಾನೂನು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಿತ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

✓ **ಭಾರತದ ನೇತೃತ್ವ:** ಭಾರತವು **2026 ಫೆಬ್ರವರಿಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ CTF 154 ರ ಕಮಾಂಡ್ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು,** ಪ್ರಸ್ತುತ **ಕಮೋಡೋರ್ ಮಿಲಿಂದ್ ಎಮ್. ಮೊಕಾಶಿ ಇದರ ನೇತೃತ್ವ** ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.

✓ **CMF ಹಿನ್ನೆಲೆ: ಬಹ್ರೇನ್‌ನಲ್ಲಿ** ಪ್ರಧಾನ ಕಛೇರಿ ಹೊಂದಿರುವ ಇದು **47 ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ನೌಕಾ ಒಕ್ಕೂಟವಾಗಿದ್ದು, 3.2 ಮಿಲಿಯನ್ ಚದರ ಮೈಲಿ** ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜಲಪ್ರದೇಶದ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ (ಭಾರತವು 2023 ರಲ್ಲಿ ಇದರ ಪೂರ್ಣ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಪಡೆದಿದೆ).

ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು

ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ ಅವರಿಗೆ ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾದ ಅತ್ಯುನ್ನತ ನಾಗರಿಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪ್ರದಾನ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ **ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ** ಅವರು **ಜಕಾರ್ತಾಗೆ ಕೈಗೊಂಡ ಅಧಿಕೃತ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರವಾಸದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ** ಅವರಿಗೆ **ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾದ ಅತ್ಯುನ್ನತ ನಾಗರಿಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು** ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದು, ಇದು **ಉಭಯ ದೇಶಗಳ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ರಾಜತಾಂತ್ರಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಮೈಲಿಗಲ್ಲಾಗಿದೆ.**

ಪ್ರಮುಖ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು:

- **ಪ್ರಶಸ್ತಿ: ಬಿಂಟಾಂಗ್ ಅಡಿಪೂರ್ಣ** (ಸ್ಟಾರ್ ಆಫ್ ದಿ ರಿಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಫ್ ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾ).
- ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ **ಪ್ರಬೋವೊ ಸುಬಿಯಾಂಟೊ** ಅವರು ಜಕಾರ್ತಾದಲ್ಲಿರುವ ಅಧ್ಯಕ್ಷೀಯ ಅರಮನೆಯಾದ **ಇಸ್ತಾನಾ ಮೆರ್ಡೇಕಾದಲ್ಲಿ** ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಿದರು.
- **ಪ್ರಮುಖ ಸಾಧನೆ: ಭಾರತ–ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾ ಸಮಗ್ರ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಪಾಲುದಾರಿಕೆಯನ್ನು** ವೃದ್ಧಿಸುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು **ರಕ್ಷಣೆ, ಕಡಲ ಭದ್ರತೆ, ನಿರ್ಣಾಯಕ ಖನಿಜಗಳು** ಹಾಗೂ **ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣಾ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವಲ್ಲಿ ತೋರಿದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ನಾಯಕತ್ವಕ್ಕಾಗಿ ಮೋದಿ ಅವರನ್ನು** ಗೌರವಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಈ ಹಿಂದೆ ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾದ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು **ಜವಾಹರಲಾಲ್ ನೆಹರು** ಅವರು ಪಡೆದಿದ್ದರು.

ಉಸ್ತಾದ್ ಬಿಸ್ಮಿಲ್ಲಾ ಖಾನ್ ಯುವ ಪುರಸ್ಕಾರ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: **ಪ್ರಾಚೀನ ದೇವಾಲಯ ಸಂಗೀತ ಪರಂಪರೆಯಾದ ಹವೇಲಿ ಸಂಗೀತವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಕೊಡುಗೆಗಳಿಗಾಗಿ, ಅಹಮದಾಬಾದ್** ಮೂಲದ **ವಿದ್ವಾಂಸ ಆಚಾರ್ಯ ರಣ್‌ಛೋಡ್‌ಲಾಲ್ ಗೋಸ್ವಾಮಿ** ಅವರನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಲೆಗಳ (Performing arts) ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಪ್ರಮುಖ ಯುವ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯಾದ **ಉಸ್ತಾದ್ ಬಿಸ್ಮಿಲ್ಲಾ ಖಾನ್ ಯುವ ಪುರಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ** ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು:

- ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಚಿವಾಲಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ **ಸಂಗೀತ ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿಯು** ನೀಡುತ್ತದೆ.
- **ಆಚಾರ್ಯ ರಣ್‌ಛೋಡ್‌ಲಾಲ್ ಗೋಸ್ವಾಮಿ** ಅವರು ಹವೇಲಿ ಸಂಗೀತವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವಲ್ಲಿ ಅಸಾಧಾರಣ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ, ಆರು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ **22,000ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಭಕ್ತಿಗೀತೆಗಳನ್ನು** (ಪದಗಳು) ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು **ದೇವಾಲಯ ಸಂಗೀತದ ಕುರಿತು 8 ಅಧಿಕೃತ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ** ಈ ಗೌರವವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
- **ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ ಕುರಿತು:** ಭಾರತೀಯ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತ, ನೃತ್ಯ ಮತ್ತು ನಾಟಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ **40 ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ವಯಸ್ಸಿನ** ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಯುವ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಲಾವಿದರನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಮತ್ತು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲು ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯು **ರೂ. 5,000 ನಗದು ಬಹುಮಾನವನ್ನು** ಒಳಗೊಂಡಿದೆ ಮತ್ತು **ಪೌರಾಣಿಕ ಶಹನಾಯಿ ವಾದಕ ಉಸ್ತಾದ್** ಬಿಸ್ಮಿಲ್ಲಾ **ಖಾನ್ ಅವರ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥ** ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

USISPFನಿಂದ ಸುನಿಲ್ ಭಾರತಿ ಮಿತ್ತಲ್ ಅವರಿಗೆ ಗೌರವ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: **ಭಾರತಿ ಎಂಟರ್‌ಪ್ರೈಸಸ್‌ನ ಸಂಸ್ಥಾಪಕ** ಮತ್ತು **ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಸುನಿಲ್ ಭಾರತಿ ಮಿತ್ತಲ್** ಅವರಿಗೆ **ವಾಷಿಂಗ್ಟನ್ ಡಿ.ಸಿ.ಯಲ್ಲಿ** ನಡೆದ **9ನೇ ವಾರ್ಷಿಕ ನಾಯಕತ್ವ ಶೃಂಗಸಭೆಯಲ್ಲಿ** (Annual Leadership Summit) **ಯುಎಸ್–ಇಂಡಿಯಾ ಸ್ಟ್ರಾಟೆಜಿಕ್ ಪಾರ್ಟ್‌ನರ್‌ಶಿಪ್ ಫೋರಮ್ (USISPF) ಸಂಸ್ಥೆಯು 2026ರ ನಾಯಕತ್ವ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು** (Leadership Award) ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿದೆ.

ವೈಸ್ ಅಡ್ಮಿರಲ್ ಕೆ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಅವರಿಗೆ ಅತಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸೇವಾ ಪದಕ ಪ್ರದಾನ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: **ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳು ವೈಸ್ ಅಡ್ಮಿರಲ್ ಕೆ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್** ಅವರ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸೇನಾ ಸೇವೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಅವರಿಗೆ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ **ಅತಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸೇವಾ ಪದಕವನ್ನು** ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು:

- **ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ:** ಇದು ಭಾರತದ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಶಾಂತಿಕಾಲದ ಸೇನಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದ್ದು, ಸಶಸ್ತ್ರ ಪಡೆಗಳ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ **"ಅಸಾಧಾರಣ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸೇವೆಗಾಗಿ"** ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಸ್ಥಾಪನೆಯ ದಿನಾಂಕ:** ಇದನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ **ಜನವರಿ 26, 1960 ರಂದು** ಸ್ಥಾಪಿಸಿತು.
- **ಯುದ್ಧಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಮನಾಂತರವಾದ ಪ್ರಶಸ್ತಿ : ಅತಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸೇವಾ ಪದಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯು** ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ನಿಯೋಜನೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗುವ ಯುದ್ಧಕಾಲದ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯಾದ **ಉತ್ತಮ ಯುದ್ಧ ಸೇವಾ ಪದಕಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ ಶಾಂತಿಕಾಲದ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯಾಗಿ** ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಇ-ಆಡಳಿತ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು 2026 : ICMR-MINDS ಗೆ ಚಿನ್ನದ ಪದಕ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: **ಭಾರತೀಯ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಂಶೋಧನಾ ಮಂಡಳಿಯ (ICMR)** ಪ್ರಮುಖ **ಡಿಜಿಟಲ್ ಆರೋಗ್ಯ ಉಪಕ್ರಮವು, ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ (AI)** ಆಧಾರಿತ ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಯನ್ನು ದಿನನಿತ್ಯದ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೇವೆಯ ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಯೋಜಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮನ್ನಣೆಯನ್ನು ಗಳಿಸಿದೆ.

- **ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡುವ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ: ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳು** ಮತ್ತು **ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳ ಇಲಾಖೆ (DARPG)** ಹಾಗೂ **ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಚಿವಾಲಯವು (MeitY)** ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಿದೆ.
- **ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಿದವರು:** ರಾಜಸ್ಥಾನದ **ಜೈಪುರದಲ್ಲಿ** ಜರುಗಿದ **29ನೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಇ–ಆಡಳಿತ ಸಮ್ಮೇಳನ (NCeG) 2026 ರ** ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ದೂರಸಂಪರ್ಕ ಇಲಾಖೆಯ (DoT) 'ಸಮೃದ್ಧ ಗ್ರಾಮ' ಯೋಜನೆಗೆ ಜಾಗತಿಕ WSIS ಪ್ರಶಸ್ತಿ 2026

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ತಳಮಟ್ಟದ **ಸಾಮಾಜಿಕ–ಆರ್ಥಿಕ ರೂಪಾಂತರವನ್ನು** ಉತ್ತೇಜಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ, ಭಾರತದ ದೂರಸಂಪರ್ಕ ಇಲಾಖೆಯ ಈ ಪ್ರಮುಖ **ಡಿಜಿಟಲ್ ಉಪಕ್ರಮವು** ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮನ್ನಣೆ ಪಡೆದಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು:

- **ಪ್ರಶಸ್ತಿ:** ವರ್ಲ್ಡ್ ಸಮ್ಮಿಟ್ ಆನ್ ದಿ ಇನ್ಫಾರ್ಮೇಶನ್ ಸೊಸೈಟಿ **(WSIS) ಪ್ರಶಸ್ತಿ 2026.**
- **ಪುರಸ್ಕೃತರು:** **'ಸಮೃದ್ಧ ಗ್ರಾಮ'** ಯೋಜನೆ (ದೂರಸಂಪರ್ಕ ಇಲಾಖೆ).
- **ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡುವ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ:** **ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದೂರಸಂಪರ್ಕ ಒಕ್ಕೂಟ (ITU).**
- **ವಿಭಾಗ:** **ಆಕ್ಷನ್ ಲೈನ್ C6 – ಎನೇಬಲಿಂಗ್ ಎನ್ವಿರಾನ್ಮೆಂಟ್ (Action Line C6 – Enabling Environment).**

ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯು ನವದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಅಧಿಕೃತ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ **24 ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಲೇಖಕರನ್ನು** ಗೌರವಿಸುವ ಮೂಲಕ ತನ್ನ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ವಾರ್ಷಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಔಪಚಾರಿಕವಾಗಿ ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು:

- **ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾನ್ಯತೆ:** 1954 ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಗೊಂಡ **ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯು ಭಾರತದ ಅತ್ಯುನ್ನತ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಗೌರವಗಳಲ್ಲಿ** ಒಂದಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯು ಭಾರತೀಯ ಸಂವಿಧಾನದ **ಎಂಟನೇ ಅನುಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ** ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಲಾದ **22 ಭಾಷೆಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್** ಮತ್ತು **ರಾಜಸ್ಥಾನಿ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿನ ಸೃಜನಶೀಲ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯನ್ನು** ಗುರುತಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ ಸ್ವರೂಪ:** ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕೃತರಿಗೆ **ತಾಮ್ರದ ಫಲಕ, ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಶಾಲು** ಮತ್ತು **ರೂ. 1,00,000 ನಗದು** ಬಹುಮಾನವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ:** ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಹಿರಿಯ ಬರಹಗಾರರಾದ **ಅಮರೇಶ ನುಗಡೋನಿ** ಅವರು ರಚಿಸಿದ ಜನಪ್ರಿಯ ಸಣ್ಣ ಕಥೆಗಳ ಸಂಕಲನವಾದ **'ದಡ ಸೇರಿಸು ತಂದೆ'** ಕೃತಿಗೆ ಈ ಗೌರವ ಒಲಿದಿದೆ.
- **ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆ:** ಹಿರಿಯ ರಾಜತಾಂತ್ರಿಕ ಹಾಗೂ ಲೇಖಕರಾದ ನವತೇಜ್ ಸರ್ನಾ ಅವರು **1919 ರ ಜಲಿಯನ್‌ವಾಲಾ ಬಾಗ್ ಹತ್ಯಾಕಾಂಡದ** ಘಟನೆಗಳ ಸುತ್ತ ಹೆಣೆದಿರುವ ತಮ್ಮ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕಾದಂಬರಿ **'ಕ್ರಿಮ್ಸನ್ ಸ್ಪ್ರಿಂಗ್'** (Crimson Spring) ಕೃತಿಗೆ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.
- **ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆ:** ಖ್ಯಾತ ಲೇಖಕಿ **ಮಮತಾ ಕಾಲಿಯಾ** ಅವರ ಜೀವನಚರಿತ್ರೆಯಾದ **'ಜೀತೆ ಜೀ ಅಲಹಾಬಾದ್'** ಕೃತಿಯನ್ನು ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಫೀಲ್ಡ್ಸ್ ಮೆಡಲ್ 2026 ಪುರಸ್ಕೃತರು

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ನಾಲ್ವರು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಗಣಿತ ತಜ್ಞರಾದ **ಹಾಂಗ್ ವಾಂಗ್, ಯು ಡೆಂಗ್, ಜಾನ್ ಪಾರ್ಡನ್** ಮತ್ತು **ಜೇಕಬ್ ತ್ಸಿಮರ್‌ಮ್ಯಾನ್** ಅವರುಗಳಿಗೆ ಫಿಲಾಡೆಲ್ಫಿಯಾದಲ್ಲಿ ನಡೆದ **ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗಣಿತ ತಜ್ಞರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿ (ICM) 2026ನೇ ಸಾಲಿನ ಫೀಲ್ಡ್ಸ್ ಮೆಡಲ್ ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಲಾಗಿದೆ.**

ಪ್ರಮುಖ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

» **ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ:** ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿ "ಗಣಿತಶಾಸ್ತ್ರದ ನೊಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ" ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು 1936 ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ **ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗಣಿತ ಒಕ್ಕೂಟವು (IMU)** ಪ್ರದಾನ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

» **ವಯೋಮಿತಿ:** ಗಣಿತಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿನ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು, ಇದನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ 40 ವರ್ಷದೊಳಗಿನ ಸಂಶೋಧಕರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಐತಿಹಾಸಿಕ ಮೈಲಿಗಲ್ಲುಗಳು (2026ರ ಆವೃತ್ತಿ):

» ಹಾಂಗ್ ವಾಂಗ್ ಅವರು **ಫೀಲ್ಡ್ಸ್ ಮೆಡಲ್ ಗೆದ್ದ ಇತಿಹಾಸದ ಮೂರನೇ ಮಹಿಳೆ** ಎಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆ (2014 ರಲ್ಲಿ ಮರ್ಯಮ್ ಮಿರ್ಜಾಖಾನಿ ಮತ್ತು 2022 ರಲ್ಲಿ **ಮರಿನಾ ವಯಾಜೋವ್ಸ್ಕಾ** ಅವರ ನಂತರ).

» **ಹಾಂಗ್ ವಾಂಗ್** ಮತ್ತು **ಯು ಡೆಂಗ್** ಅವರು ಈ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಗೆದ್ದ ಮೊದಲ ಚೀನೀ ಗಣಿತ ತಜ್ಞರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

» **ಭಾರತೀಯ ಸಂಪರ್ಕ** : ಮಂಜುಳ ಭಾರ್ಗವ ಅವರು **2014** ರಲ್ಲಿ **ಈ ಪದಕವನ್ನು ಗೆದ್ದ ಭಾರತೀಯ ಮೂಲದ ಮೊದಲ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.** ನಂತರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ **ಅಕ್ಷಯ್ ವೆಂಕಟೇಶ್** ಅವರು **2018** ರಲ್ಲಿ ಈ ಪದಕವನ್ನು ಮುಡಿಗೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

2026ರ ಪುರಸ್ಕೃತರು	ದೇಶ / ಅಂಗಸಂಸ್ಥೆ	ಪ್ರಮುಖ ಗಣಿತಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಕೊಡುಗೆ
ಹಾಂಗ್ ವಾಂಗ್	ಚೀನಾ / ಫ್ರಾನ್ಸ್ (IHES)	**ಹಾರ್ಮೋನಿಕ್ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ** ಮತ್ತು **ಜ್ಯಾಮಿತೀಯ ಅಳತೆ ಸಿದ್ಧಾಂತ** (3D ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಸೂಜಿಗಳ ಚಲನೆಯ ಕುರಿತಾದ ದಶಕಗಳ ಹಳೆಯ ಊಹೆಯನ್ನು ಇವರು ಪರಿಹರಿಸಿದ್ದಾರೆ)
ಯು ಡೆಂಗ್	ಚೀನಾ / USA (ಚಿಕಾಗೋ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ)	ಅನಿಲಗಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮದರ್ಶಕ ಹಾಗೂ ಮ್ಯಾಕ್ರೋಸ್ಕೋಪಿಕ್ ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸುವ ಕಾರ್ಯ
ಜಾನ್ ಪಾರ್ಡನ್	USA (ಸ್ಟೋನಿ ಬ್ರೂಕ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ)	**ಟೋಪೋಲಜಿ, ಸಿಂಪ್ಲೆಕ್ಟಿಕ್ ಜ್ಯಾಮಿತಿ** ಮತ್ತು **ನಾಟ್ ಸಿದ್ಧಾಂತದಲ್ಲಿ** ಪ್ರಮುಖ **ಪ್ರಗತಿಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ ಕಾರ್ಯ**
ಜೇಕಬ್ ತ್ಸಿಮರ್‌ಮ್ಯಾನ್	ಕೆನಡಾ (ಟೊರೊಂಟೊ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ)	**ಅಂಕಗಣಿತ** ಮತ್ತು **ಸಂಕೀರ್ಣ ಬೀಜಗಣಿತದ ಜ್ಯಾಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಲವಾದ ಹೊಸ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯ**

ಕ್ರೀಡಾ ಸುದ್ದಿಗಳು

ಲಾರ್ಡ್ಸ್ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ರೋಹಿತ್ ಶರ್ಮಾ ದಾಖಲೆ

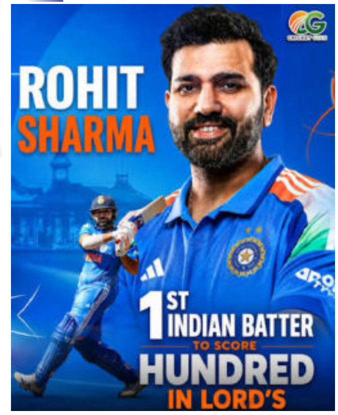

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಜುಲೈ 19, 2026 ರಂದು ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಕಾಶಿ ಲಾರ್ಡ್ಸ್ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ವಿರುದ್ಧದ ನಿರ್ಣಾಯಕ 3ನೇ ಏಕದಿನ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಅನುಭವಿ ಆರಂಭಿಕ ಆಟಗಾರ ರೋಹಿತ್ ಶರ್ಮಾ ಅವರು 110 ಎಸೆತಗಳಲ್ಲಿ ಭರ್ಜರಿ 138 ರನ್ ಸಿಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮೂಲಕ ಈ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಏಕದಿನ ಕ್ರಿಕೆಟನಲ್ಲಿ ಶತಕ ಸಿಡಿಸಿದ ಮೊದಲ ಭಾರತೀಯ ಆಟಗಾರ ಎಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ಸಚಿನ್ ತೆಂಡೂಲ್ಕರ್ ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಹಲವು ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಮುರಿದಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗ	**2004 ರಲ್ಲಿ ಸೌರವ್ ಗಂಗೂಲಿ ಗಳಿಸಿದ್ದ 90 ರನ್‌ಗಳ ಹಿಂದಿನ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ದಾಖಲೆಯನ್ನು** ಹಿಂದಿಕ್ಕುವ ಮೂಲಕ, **ಲಾರ್ಡ್ಸ್ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಏಕದಿನ ಶತಕ ಸಿಡಿಸಿದ ಮೊದಲ ಭಾರತೀಯ ಬ್ಯಾಟರ್** ಎಂಬ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು **ರೋಹಿತ್ ಶರ್ಮಾ** ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದಾರೆ.
ಅತಿ ಹಿರಿಯ ಭಾರತೀಯ ಶತಕವೀರ	**39 ವರ್ಷ ಮತ್ತು 80 ದಿನಗಳ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ,** ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಮತ್ತು ಏಕದಿನ ಮಾದರಿಗಳಲ್ಲಿ ಶತಕ ಸಿಡಿಸಿದ ಅತಿ ಹಿರಿಯ ಭಾರತೀಯ ಎಂಬ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ಈ ಮೂಲಕ **ಸಚಿನ್ ತೆಂಡೂಲ್ಕರ್** ಅವರ (38 ವರ್ಷ, 327 ದಿನ) ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಹಿಂದಿಕ್ಕಿದ್ದಾರೆ.
ಭಾರತದ ಆರಂಭಿಕ ಆಟಗಾರನಾಗಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಶತಕ	ಆರಂಭಿಕ ಆಟಗಾರನಾಗಿ ತಮ್ಮ **46ನೇ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶತಕವನ್ನು** ದಾಖಲಿಸುವ ಮೂಲಕ, ಸಚಿನ್ ತೆಂಡೂಲ್ಕರ್ ಅವರ **45 ಶತಕಗಳ ದಾಖಲೆಯನ್ನು** ಮೀರಿ ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ (ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ **ಡೇವಿಡ್ ವಾರ್ನರ್** ಮೊದಲ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ).
ಪ್ರವಾಸಿ ಬ್ಯಾಟರ್ ಆಗಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಏಕದಿನ ಶತಕ	ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ನೆಲದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ **8ನೇ ಏಕದಿನ ಶತಕ ಸಿಡಿಸಿದ ರೋಹಿತ್ ಶರ್ಮಾ,** ವಿದೇಶಿ ನೆಲದ ಒಂದೇ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಏಕದಿನ ಶತಕ ಸಿಡಿಸಿದವರ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ **ಸಚಿನ್** (UAE-7), **ಎಬಿ ಡಿ ವಿಲಿಯರ್ಸ್** (ಭಾರತ–7) ಮತ್ತು **ಸಯೀದ್ ಅನ್ವರ್** (UAE -7) ಅವರ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಮುರಿದಿದ್ದಾರೆ.
ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು 50+ ರನ್‌ಗಳ ದಾಖಲೆ	ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಆಡಿದ **ಕೇವಲ 30 ಇನ್ನಿಂಗ್ಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ 15ನೇ ಬಾರಿ 50 ಕ್ಕೂ** ಹೆಚ್ಚು ರನ್ ಕಲೆಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ಈ ಮೂಲಕ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸಿ ಬ್ಯಾಟರ್ ಆಗಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಬಾರಿ **50+ ರನ್ ಗಳಿಸಿದ ವಿರಾಟ್ ಕೊಹ್ಲಿ (14)** ಅವರ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಮುರಿದಿದ್ದಾರೆ.
ವೃತ್ತಿಜೀವನ ಮತ್ತು ನಾಯಕತ್ವದ ಪರಂಪರೆ	ಪ್ರಸ್ತುತ ಏಕದಿನ ಕ್ರಿಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ **ಒಟ್ಟು 34 ಶತಕಗಳನ್ನು** ಗಳಿಸಿರುವ ಇವರು, **T20** ಮತ್ತು **ಟೆಸ್ಟ್ ಕ್ರಿಕೆಟ್‌ನಿಂದ ನಿವೃತ್ತರಾಗುವ** ಮುನ್ನ, ಭಾರತ ತಂಡವನ್ನು **2024 ರ T20 ವಿಶ್ವಕಪ್ ಚಾಂಪಿಯನ್** ಪಟ್ಟಕ್ಕೇರಿಸಿದ್ದರು ಹಾಗೂ **2023 ರ ಏಕದಿನ ವಿಶ್ವಕಪ್ ಫೈನಲ್‌ಗೆ** ಕೊಂಡೊಯ್ದಿದ್ದರು.

ISSF ವಿಶ್ವಕಪ್ 2026: ಇಶಾ ಸಿಂಗ್‌ಗೆ ಚಿನ್ನ, ಮನು ಭಾಕರ್‌ಗೆ ಕಂಚು

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಚೀನಾದ ಹ್ಯಾಂಗ್‌ಝೌನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ISSF ವಿಶ್ವಕಪ್ 2026 ರ ಮಹಿಳೆಯರ 25 ಮೀಟರ್ ಪಿಸ್ತೂಲ್ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಶೂಟರ್‌ಗಳಾದ **ಇಶಾ ಸಿಂಗ್** ಮತ್ತು **ಮನು ಭಾಕರ್ ಅವರು ಎರಡು ಪದಕಗಳನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವ ಮೂಲಕ ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಭದ್ರಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.**

ಪ್ರಮುಖ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು :

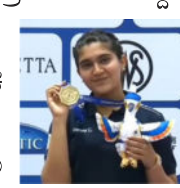

- **ವಿಜೇತರು:** 21 ವರ್ಷದ ಇಶಾ ಸಿಂಗ್ ಅವರು ಚಿನ್ನದ ಪದಕವನ್ನು ಗೆದ್ದರೆ (40 ಹಿಟ್ಸ್), ಎರಡು ಬಾರಿಯ ಒಲಿಂಪಿಕ್ ಪದಕ ವಿಜೇತೆ ಮನು ಭಾಕರ್ ಅವರು ಕಂಚಿನ ಪದಕವನ್ನು ಒಲಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ (28 ಹಿಟ್ಸ್).

- **ಇಶಾ ಸಿಂಗ್ ಅವರ ಆವೃತ್ತಿ:** ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಮ್ಯೂನಿಚ್ ವಿಶ್ವಕಪ್ ವಿಜಯದ ನಂತರ, ಇದು 2026 ರ ಸಾಲಿನ ಅವರ ಎರಡನೇ 25 ಮೀಟರ್ ಪಿಸ್ತೂಲ್ ವಿಶ್ವಕಪ್ ಚಿನ್ನದ ಪದಕವಾಗಿದೆ.
- **ಭಾರತದ ಪದಕ ಪಟ್ಟಿ:** ಹ್ಯಾಂಗ್‌ಝೌ ಕೂಟದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಒಟ್ಟು ಪದಕಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 3 ಪದಕಗಳಿಗೆ ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ (1 ಚಿನ್ನ, 10 ಮೀಟರ್ ಏರ್ ಪಿಸ್ತೂಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೈನ್ಯಮ್ ವಿಜ್ ಅವರಿಂದ 1 ಬೆಳ್ಳಿ ಮತ್ತು 1 ಕಂಚು).

ವಿಂಬಲ್ಡನ್ ಚಾಂಪಿಯನ್‌ಶಿಪ್ 2026

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಲಂಡನ್‌ನ ಐತಿಹಾಸಿಕ **'ಆಲ್ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಲಾನ್ ಟೆನಿಸ್ ಅಂಡ್ ಕ್ರೋಕೆಟ್ ಕ್ಲಬ್'**ನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ವಿಂಬಲ್ಡನ್ **ಚಾಂಪಿಯನ್‌ಶಿಪ್‌ನ 138ನೇ ಆವೃತ್ತಿಯು** ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡಿದೆ.

ವಿಂಬಲ್ಡನ್ ಚಾಂಪಿಯನ್‌ಶಿಪ್ 2026: ವಿಜೇತರ ಪಟ್ಟಿ

ವಿಭಾಗ	ವಿಜೇತ(ರು)	ರಾಷ್ಟ್ರ
ಪುರುಷರ ಸಿಂಗಲ್ಸ್	ಜನ್ನಿಕ್ ಸಿನ್ನರ್	ಇಟಲಿ
ಮಹಿಳೆಯರ ಸಿಂಗಲ್ಸ್	ಲಿಂಡಾ ನೋಸ್ಕೋವಾ	ಜೆಕ್ ಗಣರಾಜ್ಯ
ಪುರುಷರ ಡಬಲ್ಸ್	ಹ್ಯಾರಿ ಹೆಲಿಯೊವಾರಾ & ಹೆನ್ರಿ ಪ್ಯಾಟನ್	ಫಿನ್ಲ್ಯಾಂಡ್ / ಗ್ರೇಟ್ ಬ್ರಿಟನ್
ಮಹಿಳೆಯರ ಡಬಲ್ಸ್	ಗುಹೊ ಹನ್ಯು & ಕ್ರಿಸ್ಟಿನಾ ಮ್ಲಾಡೆನೋವಿಕ್	ಚೀನಾ / ಫ್ರಾನ್ಸ್
ಮಿಶ್ರ ಡಬಲ್ಸ್	ಮಾರ್ಸೆಲೋ ಅರೆವಾಲೋ & ಜೆಲೆನಾ ಓಸ್ಟಾಪೆಂಕೊ	ಎಲ್ ಸಾಲ್ವಡಾರ್ / ಲಾಟ್ವಿಯಾ

ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- **ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ:** 1877ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ವಿಂಬಲ್ಡನ್ ವಿಶ್ವದ **ಅತ್ಯಂತ ಹಳೆಯ ಟೆನಿಸ್ ಪಂದ್ಯಾವಳಿಯಾಗಿದ್ದು**, **ನಾಲ್ಕು ಗ್ರ್ಯಾಂಡ್ ಸ್ಲಾಮ್** ಪಂದ್ಯಾವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಹುಲ್ಲಿನ ಅಂಕಣದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಏಕೈಕ ಟೂರ್ನಿಯಾಗಿದೆ.
- **ಸ್ವಿಟ್ಜರ್ಲೆಂಡ್‌ನ ರೋಜರ್ ಫೆಡರರ್** ಅವರು 8 ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು **ವಿಂಬಲ್ಡನ್ ಪುರುಷರ ಸಿಂಗಲ್ಸ್ ಗೆದ್ದ ದಾಖಲೆಯನ್ನು** ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. **ನೊವಾಕ್ ಜೊಕೊವಿಕ್** ಮತ್ತು **ಪೀಟ್ ಸಾಂಪ್ರಾಸ್ ತಲಾ 7 ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವ ಮೂಲಕ ನಂತರದ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು** ಹಂಚಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ICC ಹಾಲ್ ಆಫ್ ಫೇಮ್‌ಗೆ ಸೌರವ್ ಗಂಗೂಲಿ ಸೇರ್ಪಡೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಭಾರತೀಯ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ತಂಡದ ಮಾಜಿ ನಾಯಕ **ಸೌರವ್ ಗಂಗೂಲಿ** ಅವರನ್ನು **ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಮಂಡಳಿಯ (ICC) 'ಹಾಲ್ ಆಫ್ ಫೇಮ್'ಗೆ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಸೇರ್ಪಡೆ**ಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- **ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ಥಾನಮಾನ:** ಕ್ರಿಕೆಟ್‌ನ ಈ ಅತ್ಯುನ್ನತ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಗೌರವವನ್ನು ಪಡೆದ ಒಟ್ಟಾರೆ **12ನೇ ಭಾರತೀಯ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಆಟಗಾರ** (ಮತ್ತು 10ನೇ ಭಾರತೀಯ ಪುರುಷ ಆಟಗಾರ) ಎಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗೆ ಇವರು ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆ.
- **ವೃತ್ತಿಜೀವನದ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು:** ಇವರು **424 ಪಂದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ 18,575 ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರನ್**‌ಗಳನ್ನು (ಟೆಸ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ 7,212 ಮತ್ತು ಏಕದಿನ ಪಂದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ 11,363) ಗಳಿಸಿದ್ದು, **38 ಶತಕಗಳ ಜೊತೆಗೆ 132 ಏಕದಿನ ವಿಕೆಟ್**‌ಗಳನ್ನು ಕಬಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.
- **ನಾಯಕತ್ವ: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತಂಡವನ್ನು ಮರು ರೂಪಿಸಿದ ಕೀರ್ತಿ** ಇವರಿಗಿದ್ದು, ಇವರ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಭಾರತವು **2003ರ ಏಕದಿನ ವಿಶ್ವಕಪ್ ಫೈನಲ್** ಪ್ರವೇಶಿಸಿತ್ತು ಮತ್ತು **2002ರ ICC ಚಾಂಪಿಯನ್ಸ್ ಟ್ರೋಫಿಯಲ್ಲಿ ಜಂಟಿ ವಿಜೇತ**ವಾಗಿತ್ತು.

ICC ಹಾಲ್ ಆಫ್ ಫೇಮ್: ಸೇರ್ಪಡೆಯಾದ ಭಾರತೀಯ ಆಟಗಾರರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪಟ್ಟಿ (2026ರ ವರೆಗೆ)

ಶ್ರೇಣಿ	ಪುರಸ್ಕೃತರು	ಸೇರ್ಪಡೆಯಾದ ವರ್ಷ
1	ಬಿಷನ್ ಸಿಂಗ್ ಬೇಡಿ	2009
2	ಕಪಿಲ್ ದೇವ್	2009
3	ಸುನಿಲ್ ಗವಾಸ್ಕರ್	2009
4	ಅನಿಲ್ ಕುಂಬ್ಳೆ	2015
5	ರಾಹುಲ್ ದ್ರಾವಿಡ್	2018
6	ಸಚಿನ್ ತೆಂಡೂಲ್ಕರ್	2019

ಶ್ರೇಣಿ	ಪುರಸ್ಕೃತರು	ಸೇರ್ಪಡೆಯಾದ ವರ್ಷ
7	ವಿನೂ ಮಂಕಡ್	2021
8	ಡಯಾನಾ ಎಡುಲ್ಜಿ	2023
9	ವೀರೇಂದ್ರ ಸೆಹ್ವಾಗ್	2023
10	ನೀತು ಡೇವಿಡ್	2024
11	ಎಂ.ಎಸ್. ಧೋನಿ	2025
12	ಸೌರವ್ ಗಂಗೂಲಿ	2026

ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಸುದ್ದಿಗಳು:

ICC ಮಹಿಳಾ T20 ವಿಶ್ವಕಪ್ 2026

ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ಮಹಿಳಾ ತಂಡವು ಫೈನಲ್ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ಆತಿಥೇಯ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಮಹಿಳಾ ತಂಡವನ್ನು ಏಳು ವಿಕೆಟ್‌ಗಳಿಂದ ನಿರ್ಣಾಯಕವಾಗಿ ಸೋಲಿಸುವ ಮೂಲಕ, ತನ್ನ ದಾಖಲೆಯ **ಏಳನೇ ಟೂರ್ನಮೆಂಟ್ ಚಾಂಪಿಯನ್‌ಶಿಪ್** ಅನ್ನು ಗೆದ್ದುಕೊಂಡಿದೆ.

ಫಿಫಾ ವಿಶ್ವಕಪ್ 2026

ಸ್ಪೇನ್ ಚಾಂಪಿಯನ್

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್/ನ್ಯೂಜೆರ್ಸಿಯ ಮೆಟ್‌ಲೈಫ್ ಸ್ಟೇಡಿಯಂನಲ್ಲಿ ನಡೆದ **2026 ರ ಫಿಫಾ ವಿಶ್ವಕಪ್** ಫೈನಲ್ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ, ಬದಲಿ ಆಟಗಾರನಾಗಿ ಕಣಕ್ಕಿಳಿದ **ಫೆರಾನ್ ಟೊರೆಸ್ 106ನೇ ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ** ಬಾರಿಸಿದ ಏಕೈಕ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಗೋಲಿನ ನೆರವಿನಿಂದ **ಸ್ಪೇನ್ ತಂಡವು ಹಾಲಿ ಚಾಂಪಿಯನ್ ಅರ್ಜೆಂಟೀನಾ ತಂಡವನ್ನು 1–0** (ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಮಯದ ನಂತರ) ಗೋಲುಗಳ ಅಂತರದಿಂದ ಮಣಿಸಿ ಚಾಂಪಿಯನ್ ಪಟ್ಟವನ್ನು ಮುಡಿಗೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಫಿಫಾ ವಿಶ್ವಕಪ್: 2026 ಮತ್ತು 2022 ಆವೃತ್ತಿಯ ಚಾಂಪಿಯನ್‌ಗಳು ಹಾಗೂ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತರ ವಿವರ

ವರ್ಗ / ಪ್ರಶಸ್ತಿ	2026 ಆವೃತ್ತಿ (USA/ ಕೆನಡಾ/ಮೆಕ್ಸಿಕೊ)	2022 ಆವೃತ್ತಿ (ಕತಾರ್)
ಚಾಂಪಿಯನ್ಸ್	ಸ್ಪೇನ್ (2ನೇ ಪ್ರಶಸ್ತಿ)	ಅರ್ಜೆಂಟೀನಾ (3ನೇ ಪ್ರಶಸ್ತಿ)
ರನ್ನರ್–ಅಪ್	ಅರ್ಜೆಂಟೀನಾ	ಫ್ರಾನ್ಸ್
ಗೋಲ್ಡನ್ ಬಾಲ್ (ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಆಟಗಾರ)	ರೊಡ್ರಿ (ಸ್ಪೇನ್)	ಲಿಯೋನೆಲ್ ಮೆಸ್ಸಿ (ಅರ್ಜೆಂಟೀನಾ)
ಗೋಲ್ಡನ್ ಬೂಟ್ (ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಗೋಲು)	ಕೈಲಿಯನ್ ಎಂಬಾಪೆ ಫ್ರಾನ್ಸ್ (10 ಗೋಲುಗಳು)	ಕೈಲಿಯನ್ ಎಂಬಾಪೆ ಫ್ರಾನ್ಸ್ (8 ಗೋಲುಗಳು)
ಗೋಲ್ಡನ್ ಗ್ಲೋವ್ (ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಗೋಲ್‌ಕೀಪರ್)	ಉನೈ ಸಿಮೋನ್ (ಸ್ಪೇನ್) (7 ಕ್ಲೀನ್ ಶೀಟ್‌ಗಳು; 650 ನಿಮಿಷಗಳ ದಾಖಲೆ)	ಎಮಿಲಿಯಾನೋ ಮಾರ್ಟಿನೆಜ್ (ಅರ್ಜೆಂಟೀನಾ)
ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಯುವ ಆಟಗಾರ	ಪಾವು ಕ್ಯುಬಾರ್ಸಿ (Pau Cubarsí) (ಸ್ಪೇನ್)	ಎಂಜೊ ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್ (ಅರ್ಜೆಂಟೀನಾ)
ಫಿಫಾ ಫೇರ್ ಪ್ಲೇ ಟ್ರೋಫಿ	ನೆದರ್ಲ್ಯಾಂಡ್ಸ್	ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್

ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- **ಆತಿಥ್ಯ ಮತ್ತು ಸ್ವರೂಪ:** ಇದು ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿಯೇ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ **48 ತಂಡಗಳು** ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಪಂದ್ಯಾವಳಿಯಾಗಿದ್ದು, **ಅಮೆರಿಕ (USA), ಕೆನಡಾ** ಮತ್ತು **ಮೆಕ್ಸಿಕೊ** ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಆತಿಥ್ಯ ವಹಿಸಿದ್ದವು.
- **ಐತಿಹಾಸಿಕ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ: 2010** ರ ನಂತರ ಇದು **ಸ್ಪೇನ್‌ನ 2ನೇ ವಿಶ್ವಕಪ್** ಕಿರೀಟವಾಗಿದೆ. ಅವರು ಆಡಿದ 8 ಪಂದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ **1 ಗೋಲನ್ನು** ಮಾತ್ರ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವ ಮೂಲಕ ಪಂದ್ಯಾವಳಿಯ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು **38 ಪಂದ್ಯಗಳ ಸೋಲಿಲ್ಲದ ಐರೋಪ್ಯ ದಾಖಲೆಯನ್ನು** ಮುಂದುವರೆಸಿದ್ದಾರೆ. **ಪುರುಷರ ವಿಶ್ವಕಪ್, ಯುರೋ 2024 ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ವಿಶ್ವಕಪ್ (2023)** ಮೂರೂ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿರುವ **ಏಕೈಕ ಐರೋಪ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರ** ಎಂಬ **ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗೂ ಸ್ಪೇನ್** ಪಾತ್ರವಾಗಿದೆ.
- **ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕ ಸ್ಕೋರರ್ ಮೈಲಿಗಲ್ಲು:** ಫ್ರಾನ್ಸ್‌ನ **ಕೈಲಿಯನ್ ಎಂಬಾಪೆ** ಅವರು ಸತತ ಎರಡು ಬಾರಿ **'ಗೋಲ್ಡನ್ ಬೂಟ್'** ಗೆದ್ದ ಇತಿಹಾಸದ ಮೊದಲ ಆಟಗಾರ ಎಂಬ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ವೃತ್ತಿಜೀವನದಲ್ಲಿ **ಒಟ್ಟು 22 ಗೋಲುಗಳನ್ನು** ಬಾರಿಸುವ ಮೂಲಕ **ಪುರುಷರ ವಿಶ್ವಕಪ್ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಗೋಲು ಗಳಿಸಿದ ಆಟಗಾರ** ಎಂಬ ತಮ್ಮದೇ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಚೊಚ್ಚಲ ಜಪಾನ್ ಓಪನ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಮುಡಿಗೇರಿಸಿಕೊಂಡ ಪಿ.ವಿ. ಸಿಂಧು

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: **ಟೋಕಿಯೊದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಜಪಾನ್ ಓಪನ್ 2026 ರ ಮಹಿಳಾ ಸಿಂಗಲ್ಸ್ ಬ್ಯಾಡ್ಮಿಂಟನ್ ಫೈನಲ್** ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ, ಎರಡು ಬಾರಿಯ ಒಲಿಂಪಿಕ್ ಪದಕ ವಿಜೇತೆ **ಪಿ.ವಿ. ಸಿಂಧು** ಅವರು **ಹಾಲಿ ವಿಶ್ವ ಚಾಂಪಿಯನ್ ಜಪಾನ್‌ನ ಅಕಾನೆ ಯಮಗುಚಿ** ಅವರನ್ನು **21–17, 21–17 ಅಂಕಗಳಿಂದ ಮಣಿಸಿ** ಚಾಂಪಿಯನ್ ಪಟ್ಟವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- **ಮೊದಲ ಭಾರತೀಯ ಚಾಂಪಿಯನ್:** ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಜಪಾನ್ ಓಪನ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಗೆದ್ದ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಭಾರತೀಯ **ಶಟ್ಲರ್** ಎಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗೆ **ಪಿ.ವಿ. ಸಿಂಧು** ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆ.
- **ಚೊಚ್ಚಲ ಸೂಪರ್ 750 ಕಿರೀಟ:** ತಮ್ಮ ವೃತ್ತಿಜೀವನದ ಮೊದಲ **BWF ಸೂಪರ್ 750 ಪ್ರಶಸ್ತಿ**ಯನ್ನು ಗೆದ್ದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು 2019 ರಲ್ಲಿ ಬಾಸೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಿಶ್ವ ಚಾಂಪಿಯನ್‌ಶಿಪ್ ಚಿನ್ನದ ಪದಕದ ನಂತರ ಇದು ಅವರ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಸಾಧನೆಯಾಗಿದೆ.
- **2024 ರ ಸೈಯದ್ ಮೋದಿ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಟೂರ್ನಿಯಲ್ಲಿ BWF ವರ್ಲ್ಡ್ ಟೂರ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ** ಗೆದ್ದಿದ್ದ ಸಿಂಧು, ಇದೀಗ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಸುದೀರ್ಘ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ ಬರವನ್ನು ಅಂತ್ಯಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದಿನಾಚರಣೆಗಳು

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವೈದ್ಯರ ದಿನ

- **ಆಚರಿಸುವ ದಿನಾಂಕ:** ಜುಲೈ 1, 2026.
- **ಆಚರಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ: ಭಾರತೀಯ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಂಘ (IMA)** ಹಾಗೂ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಈ ದಿನವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತವೆ.
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಇಡೀ **ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಮುದಾಯದ ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಸೇವೆ** ಮತ್ತು ದೈನಂದಿನ **ತ್ಯಾಗವನ್ನು ಗೌರವಿಸಲು** ಹಾಗೂ ಅವರಿಗೆ **ಕೃತಜ್ಞತೆ ಸಲ್ಲಿಸಲು** ಈ ದಿನವನ್ನು ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ, ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವೈದ್ಯರು, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರು ಹಾಗೂ **'ಭಾರತ ರತ್ನ'** ಪುರಸ್ಕೃತರಾದ **ಡಾ. ಬಿಧನ್ ಚಂದ್ರ ರಾಯ್** ಅವರ ಜನ್ಮ ಮತ್ತು ಪುಣ್ಯತಿಥಿಯ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಈ ದಿನವನ್ನು ಮೀಸಲಿಡಲಾಗಿದೆ.
- **ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯ:** 2026ರ ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯವು **"ವೈದ್ಯರ ಸಬಲೀಕರಣ, ಸದೃಢ ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ: ವೈದ್ಯಕೀಯ ಉತ್ಕೃಷ್ಟತೆ ಮತ್ತು ರೋಗಿಗಳ ವಿಶ್ವಾಸದ ಸಂಭ್ರಮಾಚರಣೆ"** (Empowering Doctors, Resilient Healthcare: Celebrating Medical Excellence and Patient Trust) ಎಂಬುದಾಗಿದೆ.

GST ದಿನ (GST Day)

- **ಆಚರಿಸುವ ದಿನಾಂಕ:** ಜುಲೈ 1, 2026
- **ಆಚರಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ:** ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವಾಲಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ **ಕೇಂದ್ರೀಯ ಪರೋಕ್ಷ ತೆರಿಗೆಗಳು ಮತ್ತು ಕಸ್ಟಮ್ಸ್ ಮಂಡಳಿಯು (CBIC)** ಈ ದಿನವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಉದ್ದೇಶ:** ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸಂಕೀರ್ಣವಾದ **ಪರೋಕ್ಷ ತೆರಿಗೆಗಳ ಜಾಲವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ,** ಏಕೀಕೃತ ಹಾಗೂ **ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಆಧಾರಿತ ತೆರಿಗೆ** ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದ ಐತಿಹಾಸಿಕ **ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವಾ ತೆರಿಗೆ (GST)** ಪದ್ಧತಿಯ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಈ ದಿನವನ್ನು ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯ:** 2026ರ ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯವು **"GST @ 9: ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು, ಅನುಸರಣೆಯನ್ನು ಸರಳಗೊಳಿಸುವುದು, ಭಾರತವನ್ನು ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದು"** (GST @ 9: Fostering Growth, Simplifying Compliance, Transforming India) ಎಂಬುದಾಗಿದೆ.

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ದಿನ 2026

- **ಆಚರಿಸುವ ದಿನಾಂಕ: ಜುಲೈ 4, 2026** (ಜುಲೈ ತಿಂಗಳ ಮೊದಲ ಶನಿವಾರ).
- **ಆಚರಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ: ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆ / ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಪ್ರಚಾರ ಮತ್ತು ಪ್ರಗತಿ ಸಮಿತಿ (COPAC).**
- **ಉದ್ದೇಶ: ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ** ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ನೀಡುವ ಕೊಡುಗೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗತಿಕ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು, ಸಮಾನ ಮಾಲೀಕತ್ವ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ನಿರ್ಧಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಹಕಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು ಹಾಗೂ **ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗುರಿಗಳನ್ನು (SDGs) ಸಾಧಿಸಲು** ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿಯ ನಡುವಿನ ಸಹಯೋಗವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.
- **ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯ: "ಶಾಂತಿಯುತ ಜಗತ್ತಿಗಾಗಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು!"** ("Cooperatives for a Peaceful World!")

ವಿಶ್ವ ಹೆಪಟೈಟಿಸ್ ದಿನ

- **ಆಚರಿಸುವ ದಿನಾಂಕ :** ಜುಲೈ 28.
- **ಆಚರಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ :** ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆ (WHO).
- **ಉದ್ದೇಶ :** ನೊಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕೃತ **ಡಾ. ಬರುಚ್ ಸ್ಯಾಮ್ಯುಯೆಲ್ ಬ್ಲಮ್‌ಬರ್ಗ್** (ಹೆಪಟೈಟಿಸ್ ಬಿ ವೈರಸ್ ಸಂಶೋಧಕ) ಅವರ **ಜನ್ಮದಿನೋತ್ಸವವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುವುದು** ಮತ್ತು **2030** ರ ವೇಳೆಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾರಕವಾಗಿರುವ ವೈರಲ್ ಹೆಪಟೈಟಿಸ್ ಅನ್ನು ತೊಡೆದುಹಾಕುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಜಾಗತಿಕ ಅರಿವನ್ನು ಮೂಡಿಸುವುದು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.
- **ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯ : "ಹೆಪಟೈಟಿಸ್: ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾಗಿ ಅರಿಯೋಣ"** (Hepatitis: Let's Break It Down) ಎಂಬುದು ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯದ ಕುರಿತು ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವ ಅಧಿಕೃತ ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯವಾಗಿದೆ.

ವಿಶ್ವ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ದಿನ

- **ಆಚರಿಸುವ ದಿನಾಂಕ:** ಜುಲೈ 11.
- **ಆಚರಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ:** ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ನಿಧಿ **(UNFPA)** ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ **(UNDP).**

- **ಉದ್ದೇಶ: ಜಾಗತಿಕ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಸವಾಲುಗಳು, ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ ಆರೋಗ್ಯ** ಮತ್ತು **ಲಿಂಗ ಸಮಾನತೆಯ ಬಗ್ಗೆ** ಅರಿವು **ಮೂಡಿಸುವುದು** ಹಾಗೂ **ಜಾಗತಿಕ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಲಾಭಾಂಶವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯುವ ಸಬಲೀಕರಣವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು** ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.
- **ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯ: "ಯುವಜನರ ಭರವಸೆಗಳು ಮತ್ತು ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ನನಸಾಗಿಸುವುದು – ಇಂದು ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕಾಗಿ"** ("Realizing the hopes and aspirations of young people – today and for the future").

ವಿಶ್ವ ಯುವ ಕೌಶಲ್ಯ ದಿನ 2026

- **ಆಚರಿಸುವ ದಿನಾಂಕ:** ಜುಲೈ 15
- **ಆಚರಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ: ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆ** (ಇದು **ಯುನೆಸ್ಕೋ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯ (ILO)** ನೇತೃತ್ವ.
- **ಉದ್ದೇಶ: ಜಾಗತಿಕ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರುವ ಕೌಶಲ್ಯದ ಕೊರತೆಯನ್ನು** ನೀಗಿಸಲು **ಯುವಜನರಿಗೆ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾದ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು** ಇದರ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ. **ಉದ್ಯೋಗ, ಯೋಗ್ಯ ಕೆಲಸ** ಮತ್ತು **ಉದ್ಯಮಶೀಲತೆಗಾಗಿ ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ (AI), ಡಿಜಿಟಲ್ ಸಾಕ್ಷರತೆ** ಮತ್ತು **ಹಸಿರು ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು (Green Skills) ಸಂಯೋಜಿಸುವ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಮಹತ್ವವನ್ನು** ಈ ದಿನವು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಜಾಗತಿಕ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನ್ಯಾಯ ದಿನ 2026

» **ಆಚರಿಸುವ ದಿನಾಂಕ:** ಜುಲೈ 17

» **ಆಚರಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ:** **ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯ** (ICC)

ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ:

» **ನೆದರ್ಲೆಂಡ್ಸ್‌ನ ಹೇಗ್** ನಗರದಲ್ಲಿ **ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯ (ICC)** ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಅಡಿಪಾಯ ಹಾಕಿದ **ಜುಲೈ 17, 1998** ರ ಐತಿಹಾಸಿಕ **ರೋಮ್ ಶಾಸನವನ್ನು (Rome Statute)** ಸ್ಮರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಈ ದಿನ ಹೊಂದಿದೆ.

» **ಜಾಗತಿಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು, ಸಂತ್ರಸ್ತರ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದು** ಹಾಗೂ **ಜನಾಂಗೀಯ ಹತ್ಯೆ, ಯುದ್ಧ ಅಪರಾಧಗಳು, ಮಾನವೀಯತೆಯ ವಿರುದ್ಧದ ಅಪರಾಧಗಳು ಮತ್ತು ಆಕ್ರಮಣಶೀಲತೆಯ ಅಪರಾಧಗಳು** ಸೇರಿದಂತೆ **ಜಗತ್ತಿನ ಘೋರ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಪರಾಧ ಎಸಗಿದವರಿಗೆ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿ, ಅವರು ಕಾನೂನಿನಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳದಂತೆ ತಡೆಯುವುದು** ಈ ದಿನದ ಮುಖ್ಯ ಆಶಯವಾಗಿದೆ.

» **ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯ: "ಹಂಚಿಕೆಯ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಕೌಶಲ್ಯಗಳು"** (Skills for a Shared Future)

ವಿಶ್ವ ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ದಿನ:

» **ಆಚರಿಸುವ ದಿನಾಂಕ:** ಜುಲೈ 28.

» **ಆಚರಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ: ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಒಕ್ಕೂಟ (IUCN)** ಮತ್ತು ಜಾಗತಿಕ ಪರಿಸರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು.

» **ಉದ್ದೇಶ:** ಭವಿಷ್ಯದ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಪರಿಸರವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ, ಜೀವವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಅಗತ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗತಿಕ ಅರಿವನ್ನು ಮೂಡಿಸುವುದು ಇದರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

» **ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯ: "ಜನರು ಮತ್ತು ಸಸ್ಯಗಳ ನಡುವೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು: ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಡಿಜಿಟಲ್ ನಾವೀನ್ಯತೆಯ ಅನ್ವೇಷಣೆ"** ಎಂಬುದು ಈ ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ದಿನದ ಅಧಿಕೃತ ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹುಲಿ ದಿನ

» **ಆಚರಿಸುವ ದಿನಾಂಕ:** ಜುಲೈ 29.

» **ಆಚರಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ:** ಜಾಗತಿಕ ಹುಲಿ ವೇದಿಕೆ (GTF)/ವಿಶ್ವ ಪ್ರಕೃತಿ ನಿಧಿ (WWF) / **ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ** (NTCA).

» **ಉದ್ದೇಶ:** ಐತಿಹಾಸಿಕ **2010 ರ ಸೇಂಟ್ ಪೀಟರ್ಸ್ಬರ್ಗ್ ಹುಲಿ ಶೃಂಗಸಭೆಯನ್ನು** (ಕಾಡು ಹುಲಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ದ್ವಿಗುಣಗೊಳಿಸಲು **T X 2** ಗುರಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಶೃಂಗಸಭೆ) ಸ್ಮರಿಸುವುದು, ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗತಿಕ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು, ನೈಸರ್ಗಿಕ ಹುಲಿ ಭೂದೃಶ್ಯಗಳು & ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ ಕಾರಿಡಾರ್‌ಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಬೇಟೆಯಾಡುವಿಕೆ & ಮಾನವ–ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂಘರ್ಷವನ್ನು ತಡೆಯುವುದು ಇದರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

» **ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯ: "ಮೂಲನಿವಾಸಿಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರಬಿಂದುವಾಗಿರಿಸಿ ಹುಲಿಗಳ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತಗೊಳಿಸುವುದು"** ಎಂಬುದು ಇದರ ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಸೂಚ್ಯಂಕಗಳು ಮತ್ತು ವರದಿಗಳು

ಜಾಗತಿಕ ಪಾಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಸೂಚ್ಯಂಕ 2026

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಜಾಗತಿಕ ವಲಸೆ ಸಲಹಾ ಸಂಸ್ಥೆಯಾದ **ಗ್ಲೋಬಲ್ ಸಿಟಿಜನ್ ಸಲ್ಯೂಷನ್ಸ್ (GCS)** ತನ್ನ **6ನೇ ವಾರ್ಷಿಕ ಜಾಗತಿಕ ಪಾಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಸೂಚ್ಯಂಕ 2026** ವರದಿಯನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ.

ಉದ್ದೇಶ ಮತ್ತು ಮಾನದಂಡಗಳು

ಈ ಜಾಗತಿಕ ಸೂಚ್ಯಂಕವು **ಒಟ್ಟು 14 ವಿಭಿನ್ನ ಸೂಚಕಗಳನ್ನು** ಆಧರಿಸಿ **ವಿಶ್ವದ 197 ದೇಶಗಳ ಪಾಸ್‌ಪೋರ್ಟ್‌ಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ** ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮೂರು ಪ್ರಮುಖ ಆಧಾರ ಸ್ತಂಭಗಳಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ:

- **ವರ್ಧಿತ ಜಾಗತಿಕ ಚಲನಶೀಲತೆ – 50%**
- **ವಿದೇಶಿ ಹೂಡಿಕೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ – 25%**
- **ನಾಗರಿಕರ ಜೀವನದ ಗುಣಮಟ್ಟ – 25%**

ವರದಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

❖ **ಜಗತ್ತಿನ ಅತ್ಯಂತ ಶಕ್ತಿಶಾಲಿ ಅಗ್ರ 10 ಪಾಸ್‌ಪೋರ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ 9 ಪಾಸ್‌ಪೋರ್ಟ್‌ಗಳು** ಯುರೋಪಿಯನ್ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಸೇರಿವೆ. ಈ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ **ಸ್ವೀಡನ್ ಮೊದಲ ಸ್ಥಾನವನ್ನು** ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದು, ಮುಂದಿನ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ **ಸ್ವಿಟ್ಜರ್ಲೆಂಡ್ ಮತ್ತು ಫಿನ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್** ದೇಶಗಳಿವೆ.

❖ ಈ ಜಾಗತಿಕ ಸೂಚ್ಯಂಕದಲ್ಲಿ **ಭಾರತವು 125ನೇ ಸ್ಥಾನವನ್ನು** ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಕಳೆದ ಆವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ **124ನೇ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಭಾರತವು ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷ ಒಂದು ಸ್ಥಾನ ಕೆಳಕ್ಕೆ** ಕುಸಿದಿದೆ.

❖ ಪ್ರಸ್ತುತ ಭಾರತೀಯ ಪಾಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಹೊಂದಿರುವ ನಾಗರಿಕರು ಜಗತ್ತಿನ ಒಟ್ಟು 26 ತಾಣಗಳಿಗೆ ವೀಸಾ ರಹಿತ ಅಥವಾ **ಆಗಮನದ ವೇಳೆ ವೀಸಾ (Visa-on-arrival)** ಸೌಲಭ್ಯದ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಜಾಗತಿಕ ವಾಸಯೋಗ್ಯ ಸೂಚ್ಯಂಕ 2026

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾಗಿರುವ **ಎಕನಾಮಿಸ್ಟ್ ಇಂಟೆಲಿಜೆನ್ಸ್ ಯುನಿಟ್ (EIU)** ಸಂಸ್ಥೆಯು ತನ್ನ **'ಜಾಗತಿಕ ವಾಸಯೋಗ್ಯ ಸೂಚ್ಯಂಕ 2026'** ಅನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

✓ **ಪ್ರಕಟಣೆ: 'ದಿ ಎಕನಾಮಿಸ್ಟ್ ಗ್ರೂಪ್'** ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಧಿಕೃತ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ವಿಭಾಗವಾದ **ಎಕನಾಮಿಸ್ಟ್ ಇಂಟೆಲಿಜೆನ್ಸ್ ಯುನಿಟ್ (EIU)** ಈ ಸೂಚ್ಯಂಕವನ್ನು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

- ✓ ಈ ಸೂಚ್ಯಂಕವು ವಿಶ್ವದ ಒಟ್ಟು **173 ನಗರಗಳನ್ನು 30 ಸೂಚಕಗಳ** ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಿದೆ.
- ✓ **5 ಪ್ರಮುಖ ವಿಭಾಗಗಳು:** ಈ ಸೂಚ್ಯಂಕವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ **ಸ್ಥಿರತೆ, ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ, ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ** ಎಂಬ **5 ಪ್ರಮುಖ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು** ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ✓ **ಡೆನ್ಮಾರ್ಕ್‌ನ ಕೋಪನ್ ಹ್ಯಾಗನ್ ವಿಶ್ವದ ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭ ವಾಸಯೋಗ್ಯ ನಗರವಾಗಿ ತನ್ನ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ;** ನಂತರದ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ **ಆಸ್ಟ್ರಿಯಾದ ವಿಯೆನ್ನಾ** ಮತ್ತು **ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದ ಮೆಲ್ಬೋರ್ನ್** ನಗರಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ **ಎರಡು ಮತ್ತು ಮೂರನೇ** ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿವೆ.
- ✓ ಈ ಜಾಗತಿಕ ಸೂಚ್ಯಂಕದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ **ನವದೆಹಲಿ 120 ನೇ ಸ್ಥಾನ** ಪಡೆದಿದ್ದರೆ, **ಮುಂಬೈ (121), ಚೆನ್ನೈ (123)** ಮತ್ತು **ಬೆಂಗಳೂರು (127) ನಗರಗಳು** ನಂತರದ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿವೆ.
- ✓ **ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಕರಾಚಿ** ನಗರವು ಸತತ ಎರಡು **ವರ್ಷಗಳಿಂದ 170 ನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲೇ** ಮುಂದುವರಿದಿದೆ, ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶದ **ಢಾಕಾ ನಗರವು 171 ನೇ** ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ ಮತ್ತು **ಸಿರಿಯಾದ ಡಮಾಸ್ಕಸ್** ನಗರವು **ಸತತ ಎರಡನೇ ವರ್ಷವೂ ವಿಶ್ವದ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ವಾಸಯೋಗ್ಯ ನಗರವಾಗಿ ಕೊನೆಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ.**

ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಜಾಗತಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ವರದಿ 2026

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆ (WHO) ಮತ್ತು ಅದರ ಅಂಗಸಂಸ್ಥೆಯಾದ **ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ (IARC)** ಜಂಟಿಯಾಗಿ **ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಜಾಗತಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ವರದಿ 2026 (Global Status Report on Cancer 2026)** ಯನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿವೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ **ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್‌ನಿಂದ ಬಾಧಿತರಾದ ಜನರ ಮೇಲಿನ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಜಾಗತಿಕ ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನೂ** ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿದೆ.

ವರದಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಸಂಖ್ಯಾತ್ಮಕ ದತ್ತಾಂಶಗಳು:

- ❖ ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಮಾನವನ ಸಾವಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ರೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಹೃದ್ರೋಗದ ನಂತರ **ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಎರಡನೇ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ ಮಾರಣಾಂತಿಕ ಕಾಯಿಲೆಯಾಗಿ** ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ದಿನ ಸರಾಸರಿ **26,000 ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಣಹಾನಿ** ಈ ರೋಗದಿಂದ ಸಂಭವಿಸುತ್ತಿದೆ. **2024ರ** ಅಧಿಕೃತ ದತ್ತಾಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ **20.6 ಮಿಲಿಯನ್** ಹೊಸ ಪ್ರಕರಣಗಳು ದಾಖಲಾಗಿದ್ದು, ಸರಿಸುಮಾರು **10 ಮಿಲಿಯನ್ ಸಾವುಗಳು** ಸಂಭವಿಸಿವೆ.
- ❖ ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಪತ್ತೆಯಾಗುವ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಂಭವಿಸುವ ಒಟ್ಟು ಸಾವುಗಳಲ್ಲಿ **ಶ್ವಾಸಕೋಶದ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್** ಅತ್ಯಂತ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದು, ಅತ್ಯಂತ ಮಾರಣಾಂತಿಕ ಕಾಯಿಲೆಯಾಗಿದೆ. ಇದರ ಮುಂದಿನ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ **ಸ್ತನ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್** ಮತ್ತು **ದೊಡ್ಡ ಕರುಳಿನ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ರೋಗಗಳು** ಜಾಗತಿಕ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಸವಾಲಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿವೆ.

ಹೂಡಿಕೆ ಸ್ನೇಹಿ ಸೂಚ್ಯಂಕ (IFI)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ನೀತಿ ಆಯೋಗವು **"ಹೂಡಿಕೆ ಸ್ನೇಹಿ ಸೂಚ್ಯಂಕ (IFI- Investment Friendliness Index)"** ಎಂಬ **ವರದಿಯನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ** ಮಾಡಿದೆ.

ಹೂಡಿಕೆ ಸ್ನೇಹಿ ಸೂಚ್ಯಂಕದ ಬಗ್ಗೆ

- **ಉದ್ದೇಶ:** ರಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಹೂಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲಕರವಾದ ವಾತಾವರಣವನ್ನು **ಎಷ್ಟು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತವೆ, ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ** ಮತ್ತು **ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಇದು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ** ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- **ಮಾನದಂಡಗಳು:** ಇದು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ **ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ, ಉದ್ಯಮಸ್ನೇಹಿ ವಾತಾವರಣ, ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು, ಸರ್ಕಾರಿ ನೀತಿ, ಸರಳ ನಿಯಂತ್ರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಪರಿಸರ, ಆರ್ಥಿಕ ಆರೋಗ್ಯ** ಮತ್ತು **ಪರಿಸರದ ಚೇತರಿಕೆಯನ್ನು** ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- **ರಾಜ್ಯಗಳ ವರ್ಗೀಕರಣ:** **ರಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯ ವರ್ಗಗಳಾಗಿ** ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ:
  1. **ಉನ್ನತ ಸಾಧಕ ರಾಜ್ಯಗಳು (Top Performers - 50 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಂಕಗಳು).**
  2. **ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿರುವ ರಾಜ್ಯಗಳು (Frontrunners - 45 ರಿಂದ 50 ಅಂಕಗಳು).**
  3. **ಉದಯೋನ್ಮುಖ ಸಾಧಕ ರಾಜ್ಯಗಳು (Emerging Performers - 40 ರಿಂದ 45 ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಅಂಕಗಳು).**
  4. **ಆಕಾಂಕ್ಷಿ ರಾಜ್ಯಗಳು (Aspiring States- 40 ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಅಂಕಗಳು).**
- ದೊಡ್ಡ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪೈಕಿ, **ಗುಜರಾತ್** ಮೊದಲ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದರೆ, **ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ** ಮತ್ತು **ತಮಿಳುನಾಡು** ನಂತರದ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿವೆ. ಇವು **ಸಮಗ್ರ ಸೂಚ್ಯಂಕದಲ್ಲೂ ಮೊದಲ ಮೂರು ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದ ರಾಜ್ಯಗಳಾಗಿವೆ.**
- ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಮತ್ತು ಈಶಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಗಳ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ, **ಉತ್ತರಾಖಂಡ** ಅತ್ಯುನ್ನತ ಶ್ರೇಣಿಯ ರಾಜ್ಯವಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ, **ಅಸ್ಸಾಂ** ಮತ್ತು **ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ ನಂತರದ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು** ಪಡೆದಿವೆ.
- ನಗರ ರಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಪೈಕಿ, **ಗೋವಾ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ, ದೆಹಲಿ & ಚಂಡೀಗಢ ನಂತರದ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿವೆ.**

ನೇಮಕಾತಿಗಳು

BPR&D, NCRB ಮತ್ತು SVPNPA ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ನೂತನ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರ ನೇಮಕ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಕೇಂದ್ರ ಗೃಹ ಸಚಿವಾಲಯದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಒಳಪಡುವ **ದೇಶದ ಪ್ರಮುಖ ಪೊಲೀಸ್ ಸಂಬಂಧಿತ ಸಂಶೋಧನೆ, ಅಪರಾಧ ಗುಪ್ತಚರ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನೇತೃತ್ವ ವಹಿಸಲು ಮೂವರು ಹಿರಿಯ ಭಾರತೀಯ ಪೊಲೀಸ್ ಸೇವೆ (IPS) ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ನೇಮಕಾತಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ನೇಮಕಾತಿ ಸಮಿತಿಯು** (ACC) ಅನುಮೋದಿಸಿದೆ.

ಪೊಲೀಸ್ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯೂರೋ (BPR&D):

- **ಹರಿಯಾಣ ಕೇಡರ್‌ನ 1993ರ ಬ್ಯಾಚ್‌ನ IPS ಅಧಿಕಾರಿ ಅಲೋಕ್ ಕುಮಾರ್ ಮಿತ್ತಲ್** ಅವರನ್ನು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ **ಮಹಾನಿರ್ದೇಶಕರನ್ನಾಗಿ** ನೇಮಕ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.
- **ಕೇಂದ್ರ ಗೃಹ ಸಚಿವಾಲಯದ ನೇರ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ BPR&D ಸಂಸ್ಥೆಯು** ಪೊಲೀಸ್ ಆಧುನೀಕರಣ ಮತ್ತು ನೀತಿ ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸುತ್ತದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಪರಾಧ ದಾಖಲೆಗಳ ಬ್ಯೂರೋ (NCRB):

- **ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ ಕೇಡರ್‌ನ 1993ರ ಬ್ಯಾಚ್‌ನ IPS ಅಧಿಕಾರಿ ಅಮಿತ್ ಗರ್ಗ್** ಅವರನ್ನು ನೂತನ **ನಿರ್ದೇಶಕರನ್ನಾಗಿ** ನೇಮಿಸಲಾಗಿದ್ದು, **ಇವರು ಅಲೋಕ್ ರಂಜನ್ ಅವರ ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.**
- ಇವರ ಸೇವಾ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ **NCRB ನಿರ್ದೇಶಕ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ವೈಯಕ್ತಿಕ ನೆಲೆಯ ಮೇಲೆ ಮಹಾನಿರ್ದೇಶಕರ ಶ್ರೇಣಿಗೆ ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಗೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.**
- **1986 ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ NCRB ಸಂಸ್ಥೆಯು ಅಪರಾಧ ಮತ್ತು ಅಪರಾಧ ಗುಪ್ತಚರ ದತ್ತಾಂಶಗಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಂಡಾರವಾಗಿ** ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಸರ್ದಾರ್ ವಲ್ಲಭಭಾಯ್ ಪಟೇಲ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪೊಲೀಸ್ ಅಕಾಡೆಮಿ (SVPNPA):

- **ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ ಕೇಡರ್‌ನ 1994ರ ಬ್ಯಾಚ್‌ನ IPS ಅಧಿಕಾರಿ ಸುಜೀತ್ ಪಾಂಡೆ** ಅವರನ್ನು **ಹೈದರಾಬಾದ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ದೇಶದ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಪೊಲೀಸ್ ತರಬೇತಿ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರನ್ನಾಗಿ** ನೇಮಕ ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದು, ಇವರು **ಅಮಿತ್ ಗರ್ಗ್** ಅವರ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ತುಂಬಲಿದ್ದಾರೆ.
- **SVPNPA ಸಂಸ್ಥೆಯು ಭಾರತೀಯ ಪೊಲೀಸ್ ಸೇವೆ (IPS)** ಪ್ರೊಬೇಷನರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಹಿರಿಯ ಕಾನೂನು ಜಾರಿ ನೇತೃತ್ವಕ್ಕೆ **ಅತ್ಯುನ್ನತ ತರಬೇತಿಯನ್ನು** ನೀಡುತ್ತದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಆಯೋಗದ (NCM) ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಹರ್‌ಜಿತ್ ಸಿಂಗ್ ಗ್ರೆವಾಲ್ ನೇಮಕ

- **ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವಾಲಯವು ಹರ್‌ಜಿತ್ ಸಿಂಗ್ ಗ್ರೆವಾಲ್** ಅವರನ್ನು **ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಆಯೋಗದ (NCM) ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ** ಅವಧಿಗೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದೆ.
- ಭಾರತದ ಆರು **ಅಧಿಸೂಚಿತ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಸಮುದಾಯಗಳ (ಮುಸ್ಲಿಮರು, ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನರು, ಸಿಖ್ಖರು, ಬೌದ್ಧರು, ಪಾರ್ಸಿಗಳು** ಮತ್ತು 2014 ರಲ್ಲಿ ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಂಡ **ಜೈನರು) ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳು** ಮತ್ತು **ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು** ಈ ಆಯೋಗ ಹೊಂದಿದೆ.
- **7 ಸದಸ್ಯರ ಈ ಶಾಸನಬದ್ಧ ಸಂಸ್ಥೆಯು (Statutory Body) ಒಬ್ಬ ಅಧ್ಯಕ್ಷ, ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷ ಮತ್ತು 5 ಜನ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ;** ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ನಿಯಮವಿದೆ.
- ಮೊದಲು **1978** ರಲ್ಲಿ ಶಾಸನಬದ್ಧವಲ್ಲದ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ NCM, ನಂತರ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು ಹಾಗೂ ಶಾಸನಬದ್ಧ ರಕ್ಷಣೆಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು **ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಆಯೋಗ ಕಾಯ್ದೆ, 1992 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಸನಬದ್ಧ** ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿತು.

ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ

ವೈಭವ್ ಸೂರ್ಯವಂಶಿ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ: ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ವಿರುದ್ಧದ T20 ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಪಂದ್ಯಕ್ಕೆ ಪಾದಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದ **ವೈಭವ್ ಸೂರ್ಯವಂಶಿ** ಅವರು ಕೇವಲ **15 ವರ್ಷ, 99 ದಿನಗಳ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ** ಯಾವುದೇ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಿದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲೇ ಅತ್ಯಂತ ಕಿರಿಯ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಆಟಗಾರ ಎಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- **ಜುಲೈ 4, 2026 ರಂದು ಮ್ಯಾಂಚೆಸ್ಟರ್‌ನ ಓಲ್ಡ್ ಟ್ರಾಫರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ** ಈ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದು, ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ತಮ್ಮ **ಅಧಿಕೃತ ಭಾರತ T20 ಕ್ಯಾಪ್** ಅನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡರು.
- **1989 ರಲ್ಲಿ ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ** ವಿರುದ್ಧ ತಮ್ಮ **16 ವರ್ಷ, 205 ದಿನಗಳ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಟೆಸ್ಟ್ ಕ್ರಿಕೆಟಿಗೆ ಪಾದಾರ್ಪಣೆ** ಮಾಡಿದ್ದ **ಸಚಿನ್ ತೆಂಡೂಲ್ಕರ್** ಅವರ ಮೂರು ದಶಕಗಳ ಹಳೆಯ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಇವರು ಮುರಿದಿದ್ದಾರೆ.
- ಎಲ್ಲ **ICC ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಪೈಕಿ** ಅತ್ಯಂತ ಕಿರಿಯ ಪುರುಷ T20 ಕ್ರಿಕೆಟ್‌ಗೆ ಪಾದಾರ್ಪಣೆಗಾರ ಎನಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಇವರು, **ಐರ್ಲೆಂಡ್‌ನ ಜೋಶುವಾ ಲಿಟಲ್** (ಅವರು ತಮ್ಮ 16 ವರ್ಷ ಮತ್ತು **309 ದಿನಗಳ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ** ಪಾದಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದ್ದರು) ಅವರನ್ನು ಹಿಂದಿಕ್ಕಿದ್ದಾರೆ.

ಆಕರಗಳು

'ಅನನ್ಯ ಸಾಧನ' ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ

'ಅನನ್ಯ ಸಾಧನ' ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಯು ನಿಮ್ಮ ಬದುಕಿನ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಗುರಿಯಾದ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ಪಯಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭರವಸೆಯ ದಾರಿದೀಪವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ. ಇದು ವಿಶೇಷವಾಗಿ KAS, FDA/SDA, PSI/PC, Group C, PDO ಸೇರಿದಂತೆ ಶಿಕ್ಷಕರ ನೇಮಕಾತಿ ಮತ್ತು ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಸಿದ್ಧತೆ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಸಾವಿರಾರು ಸಾಧಕ ಚೇತನಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ಅತ್ಯಂತ ಕಾಳಜಿಯಿಂದ ರೂಪಿಸಲಾದ ಓದಿನ ಅಮೂಲ್ಯ ಜ್ಞಾನದ ಬುತ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಯು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ವಿಷಯದ ಪ್ರಚಲಿತ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು ಮತ್ತು ಪಠ್ಯದ ಸ್ಥಿರ (Static) ಭಾಗಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ನಿಮಗೆ 360-ಡಿಗ್ರಿಯ ಸಮಗ್ರ ನೋಟವನ್ನು ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ವಿಷಯದ ಆಳವಾದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಅಂತಿಮ ಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಿ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಪುನರ್ಮನನ ಮಾಡಲು ಸಹಾಯವಾಗುವಂತೆ ಇದನ್ನು ಒಂದು 'ಸಿದ್ಧ ಕೈಪಿಡಿಯಂತೆ' ರೂಪಿಸಿರುವುದು ಇದರ ದೊಡ್ಡ ವಿಶೇಷತೆಯಾಗಿದೆ. ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ನಿಖರವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ನೀಡಿ, ನಿಮ್ಮ ಸಿದ್ಧತೆಯನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭ ಹಾಗೂ ಸರಳಗೊಳಿಸಲು ನಮ್ಮ ಇಡೀ ತಂಡವು ತನ್ನೆಲ್ಲಾ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಧಾರೆ ಎರೆದು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಯಶಸ್ಸಿನ ಶಿಖರಕ್ಕೆ ಏಣಿಯಾಗಬೇಕೆಂಬ ಏಕೈಕ ಆಶಯದೊಂದಿಗೆ ಈ 'ಅನನ್ಯ ಸಾಧನ'ವು ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ನಿಮ್ಮ ಕೈಸೇರಲಿದೆ.

ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು

- ನಂದನ್ ಆರ್ (ಪ್ರಚಲಿತ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ವಿಭಾಗದ ಬೋಧಕರು)
- ದಿನೇಶ್ ಹೆಚ್ (ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು)
- ಸಂತೋಷ ನಿಡಗುಂದಿ (ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿ)
- ಪ್ರಮೋದ ವಿರಕ್ತಮಠ (ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿ)

INSIGHTSIAS
SIMPLIFYING IAS EXAM PREPARATION

INSTAKAS

BATCH-8

OGP 2027

REGISTER NOW!

Offline & Online Guidance Program 2027

Integrated Foundation Program for UPSC CSE

Starts on:
27th August 2026

Subject wise Completion of Syllabus followed by Comprehensive Tests

Ethics, Essay & CSAT: Integrated with Priority

Personalized One-on-One Mentorship by Experts

Daily & Weekly Tests + Free All India Prelims Test Series

Integrated Coverage of Prelims & Mains by In-House Faculties

FEES FOR OFFLINE CLASS
~~₹ 1,38,000~~/-
₹ 1,24,200/- incl. taxes

EARLY BIRD OFFER
10% Till 25th August 2026

~~₹ 1,00,000~~/-
₹ 90,000/- incl. taxes
FEES FOR ONLINE CLASS

Bilingual UPSC (ಕನ್ನಡ & English)
PRELIMS CUM MAINS-2027
WITH NCERT FOUNDATION COURSE

DURATION: 9 MONTHS
NEXT UPCOMING BATCH
Starts on - 28th September 2026

KPSC PRELIMS CUM MAINS 2026

PROGRAM AT BENGALURU & DAVANAGERE

4th September 2026

- Medium of Classes English & Kannada
- One-on-One Personalized Mentorship
- Offline & Online Classes & Prelims & Mains Test Series
- Integrated Classes for Prelims & Mains (8-9 Months)

REGISTER NOW!

SAMARTHA 2.0

KAS PRELIMS 2026

(FOR GROUP A & GROUP B POSTS)

TOTAL TESTS 30
10th August 2026

- High Quality Questions & Detailed Synapis
- Comprehensive Coverage of Syllabus
- Instant Results with Analytics
- Sectional & Full Length Practice
- Timely Evaluation & Mentorship Support

REGISTER NOW!

MISSION AARAKSHAKA

FDA / SDA / PSI / PC / PDO: GROUP C & D EXAMS CLASSES @ BENGALURU

10th August 2026

- Course Duration- 5M
- Separate Essay and Translation Classes
- Weekly Current Affairs (Soft Copy)
- One-on-One Mentorship
- Test Driven Approach
- High Priority areas will be Discussed by our Experts

REGISTER NOW!

08069405205 / 08069405206 www.instakas.com support@insightsias.com

INSIGHTSIAS
SIMPLIFYING IAS EXAM PREPARATION

INSTAKAS

MISSION
TEJAS KAS

PRELIMS CRASH COURSE 2026

10th August 2026

COURSE DURATION **2.5** MONTHS

Under the Guidance of
VINAY KUMAR G B
Founder & Director, Insights IAS

FEATURES

- Comprehensive Coverage of Syllabus by Faculties
- Weekly Current Affairs Classes and Monthly Magazine
- Both Online and Offline Classes
- PYQ Discussion Classes
- Covers GS, Mental Ability & Current Affairs
- 1 Full Length Test for every Subject

Course Includes: 11 Sectional Tests + 10 Full Length Tests [Paper-1: 5 Tests + Paper-2: 5 Tests]

KARNATAKA SPECIFIC

[Karnataka Geography, Karnataka History, Budget & Economics Survey & Current Affairs]

20% OFF

OFFLINE FEE	ONLINE FEE
~~₹ 3,000/-~~	~~₹ 2,000/-~~
₹ 2,400/-	₹ 1,600/-

FULL PACKAGE

OFFLINE FEE	ONLINE FEE	
~~₹ 7,500/-~~	~~₹ 6,000/-~~	25% OFF
₹5,625/-	₹4,500/-	

SPECIAL DISCOUNT PRICE FOR OGP & KPSC STUDENTS OF INSIGHTS IAS & INSTA KAS

OFFLINE FEE	ONLINE FEE	
~~₹ 3,000/-~~	~~₹ 2,500/-~~	20% OFF
₹2,400/-	₹2,000/-	

MANJUNATH SIR

NIKHIL SIR

ASHISH SIR

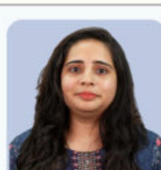
SAPNA MA'AM

NANDAN SIR

LINGARAJU SIR

SUBSCRIBE

DHRUVA SIR (HONORARY ADVISOR)

SRIKANTH SIR

SHASHANK SIR

MAHESH SIR (HONORARY ADVISOR)

VINAYAK SIR

NAVEEN SIR

NINGAPPA SIR

TIME TABLE

08069405205 / 08069405206 www.instakas.com support@insightsias.com